

NIECHAJ JUBILEUSZ 85-LECIA ZW. NAR. POL. PRZYŚWIECA NAM W PRACY DLA POLSKI

Podpisanie Kontraktu Na Budowę Gmachu Wiedzy Przy Kolegium ZNP

Założyciele Związku Narodowego Polskiego

We czwartek, 13-go maja, 1965 r., w Polskiej Sali gmachu Washington Hall w Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa., najwyżsi urzędnicy Związku Narodowego Polskiego i Rady Szkolnej ZNP wzięli udział w uroczystej ceremonii podpisania kontraktu na budowę Gmachu Wiedzy (Science Bldg.) przy Kolegium Związkowym.

Powyżej widzimy, od lewej do prawej (siedzą)— Stanisław Borska, sekretarz Rady Szkolnej; mec. Karol Rozmarek, prezes Związku Nar. Pol. i wiceprezes Rady Szkolnej; mec. Wład. Dworakowski, cenzor ZNP.

Stoją—od lewej— Norbert H. Hardner, z firmy kontraktorskiej Hardner-Doyle; Wesley Shultz; sędzia Tad. V. Adesko, członek Rady Szkolnej; dr. Henryk J. Parchński, prezydent Kolegium Związkowego; Francis R. Stein z firmy architektów Diehl and Stein; John J. Doyle z firmy kontraktorskiej Hardner-Doyle.

Budowa Gmachu Wiedzy odbywa się obecnie i wkrótce Kolegium Związkowe wzbogaci się w olbrzymi, piękny i nowoczesny gmach, wartość którego wynosić będzie przeszło jednego miliona dolarów.

W historii Związku Narodowego Polskiego napisanej przez Stanisława Osadę, czytamy fragment listu napisanego przez Jana Nepomucyna Popiełkińskiego do autora historii, jak doszło do powstania Związku Narodowego Polskiego przed 85-ciu laty.

LIST POPIELIŃSKIEGO

"Zwołałszy Polaków pod numer 347 przy ul. 3-ciej we Filadelfii na dzień 14go lutego, 1880, za pośrednictwem gazet angielskich i niemieckich, a także przez gazetę polską 'Ogniwo' wychodzącą w Nowym Yorku, a odezwę tę podpisali Juliusz Andrzejkowicz, Jan N. Popiełkiński, Julian Szajnert i Julian Lipiński, schodząc się przedtem codziennie już to u mnie, Szajnerta lub Lipińskiego, a także w składzie Andrzejkowicza, aby przygotować materiał do dalszej pracy. Stosownie do oznaczonego dnia i godziny, stanęliśmy w sali, aby czekać gości i przyszłych członków Związku Narodowego Polskiego. Oprócz nas wymienionych, przybyło około piętnastu. Pan Andrzejkowicz tłumaczył cel naszego zebrania; większość popiera i wybiera; Andrzejkowicza, prezesem; Szajnerta, sekretarzem a Lipińskiego, kasjerem. Na tem pierwszym posiedzeniu podpisało deklarację zaledwie 10 czy 11 członków. Nazwę mieliśmy już gotową. Postanowiono napisać listy do Agatona Gillera z prośbą o radę i pomoc, tudzież do towarzyszy po innych

miastach. Wkrótce zaczęły nadchodzić odpowiedzi. Jedni nas chwalili a inni ganili, lecz nas to nie zrażało. Od Agatona Gillera odebraliśmy jeden czy dwa listy; bardzo nam pochwalali."

LIST ANDRZEJKOWICZA

Juliusz Andrzejkowicz, w liście do redaktora "Gazety Polskiej" z dnia 30go lipca, 1880 roku, pisze j.n.:— "Szanowny Redaktorze!

"Kilkakrotnie wyczytałem imię moje w piśmie Waszem, jako "założyciela i organizatora Związku Narodowego Polskiego."

"Sprawiedliwie mówiąc, część ta nie mnie jednemu się należy. Prawda, że komitet zaszczycił mnie wyborem na prezydenta; zapewne z powodu, iż jestem najstarszy wiekiem, ale chwala inicjatywy Związku Narodowego Polskiego zarówno całemu komitetowi się należy, a mianowicie: ob. Janowi Szajnertowi, Julianowi Lipińskiemu, Juliuszowi Szajnertowi, Edwardowi Odrowążowi, Popiełkińskiemu i innym członkom naszego grona, którzy duchem czystego patriotyzmu przejęci od początku założenia towarzystwa poświęceniem drogiego dla nich czasu i grosza ciężko zarobionego wspólnie dla dobra narodu polskiego w Ameryce pracowali i w dziele wytrwali. J. Andrzejkowicz.

Gdy Paderewski Gościł w Szkole Związkowej w Cambridge Springs, Pa. w Roku 1916

Pamiątkowa fotografia z pobytu mistrza Ignacego Jana Paderewskiego w Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa. na wiosnę 1916 roku. Powyżej widzimy od lewej do prawej:— J. Mikewicz, klerk kolegialny, K. Bobrzeczek, ksiązkowy—grupa nauczycieli Kolegium—prof. Doleżyński i prof. Popiel w towarzystwie grupy nauczycieli amerykańskich z miasteczka Cambridge Springs, Pa., a wśród których we środku znajduje się mayor miasteczka.

Na pierwszym planie, w środku— M. B. Stęczyński, zarządca Szkoły Związkowej, Ignacy Jan Paderewski z żoną Heleną; prof. Romuald Piątkowski, rektor uczelni, prof. S. Zwierzchowski, członek Rady Szkolnej i R. Abczyński, prezes Rady Szkolnej. Na prawo— prof. Piwowarski, redaktor Jan Przyprawa i jeden ze starszych związkowców zamieszkałych w Cambridge Springs, Pa.

Gdy Dziennik Związkowy Liczył Załedwie Osiem Lat

Pracownicy Dziennika Związkowego z urzędnikami Związku Narodowego Polskiego i Wydawnictw ZNP w dniu 15-go stycznia, 1916 roku obchodzili ósmą rocznicę założenia pisma skromną biesiadą w ówczesnej restauracji "Wawel", z której to biesiady pochodzi to historyczne zdjęcie.

Pierwszy rząd, od lewej— Jan Wiśniewski, presman; Fr. Górecki, kierownik odlewni; Ed. Guzowski, woźny (janitor) i L. Bagiński, pomocnik presmana.

Siedzą, od lewej— redaktor Henryk Selmajer, główny ksiązkowy Wydawnictw Michał Kmiecik, sekretarz "centralny" ZNP Stanisław Zawiliński, redaktor naczelny Stanisław Orpizewski, prezes Związku Narodowego Polskiego Kazimierz Zychliński, sekretarz kasjer Wydawnictw Józef

Olbiński, dyrektor ZNP Nikodem Zlotnicki i Michał Rzeszotarski, kolektor.

Stoją od lewej— Kazimierz Rechcygiel, metrapaź; Adam Paluszek, solicytor ogłoszeniowy; Jan Winiarski, linotypy; Stanisław Wróbel, dystrybutor Pism Związkowych; J. Wydra, ksiązkowy; redaktor Jan Przyprawa, M. Patraszewski, linotypy; K. Wiechecki, zarządca Wydawnictw ZNP; Wł. Bednarski, linotypy; W. Górecki, foreman drukarni; redaktor S. Rakowiecki i A. Janecki, linotypy.

Ostatni rząd— reporter Wł. Skwarczyński, Karol Wotowicz, linotypy; Kazimierz Kasperk, metrapaź; Michał Formajster, zecer; Leon Jaworski, Władysław Panek i Czesław Żuławski, linotypy.

Z Życia Związkowego Gmin i Grup Okręgów 1-go Do 8-go Z. N. P.

Korespondent JERZY MAYNARD

118 Beach Street, Jersey City, N. J. 07307

Tel. 798-3057

Polonia Godnie Uczciła Pamięć Bohatera Gen. Kazimierza Pułaskiego

New York. — W 186-tą rocznicę zgonu bohatera dwu światów Gen. Kazimierza Pułaskiego, odbyła się w dniu 3-go października b.r., o 1-ej po południu na 5-ej Avenue w New Yorku, 29-ta rocznica Parady Pułaskiego z udziałem sto tysięcy maszerujących, w tym dzieci 50 tysięcy, i 70 kapel. Przebieg parady obserwowało blisko czterech milionów osób.

Defilade z głównej trybuny odbierali podsekretarz Stanu W. Crockett, zastępca asystenta sekretarza stanu M. Cieplinski, asystent gen. poczmistrza W. Zachariasiewicz, gubernator stanu New York Nelson Rockefeller, z New Jersey gubernator R. Hughes, liczni urzędnicy stanowi mayor Nowego Yorku R. Wagner i dalsi przedstawiciele administracji miejskiej z New Yorku i New Jersey. Kongres St. Zjedn. reprezentowali senatorowie Robert i Edward Kennedy, kongresmani J. Lindsay, J. Rooney, W. Ryan, W. Widnall, H. Helstowski, S. Halpern, D. Daniels oraz członkowie Gł. Komitetu Parady na czele z prezesem F. Wazeterem.

Głównym marszałkiem parady był wiceprezes Gł. Zarządu Kongresu Polonii Stanisław Maziarz, City Clerk m. Trenton, członek Gr. 707 ZNP.

Wśród osobistości wojskowych byli Gen. T. R. Yancey, kontradmirał Ch. A. Blick, Gen. J. T.

Corley, as lotnictwa amerykań. piki. Gabreski, oraz oficerowie sztabowi marynarki wojennej i korp. piechoty morskiej St. Zj.

Wielką grupę stanowiła dywizja formacji umundurowanych z oddziałami SWAP, PLAW, Ligi Morskiej, Sokołów, oraz Korpusów i Harcerstwa. Dalej Stow. Lotników Pol., Marynarzy Pol., Spadochroniarzy, dywizja SPK, Koła A.K. i Stow. Pułaskiego.

Udział wzięły wszystkie osiedla ze stanu New York i New Jersey oraz z Massachusetts z miasta Boston, Cambridge, Chelsea, Fall River, Lowell, Wilbraham i Worcester.

Parada rozpoczęła o 1-ej w południe skończyła się o 5.30 wieczorem. Po parady wieczór w hotelu Waldorf Astoria odbył się piękny bankiet z udziałem 500 osób.

Filadelfia, Pa. — Dnia 3-go października b.r., odbyła się również doroczna Parada Pułaskiego w mieście Filadelfii, pod egidą Wydziału Kongresu Polonii na wsch. Pensylwanii, którego prezesem jest Hilary Czaplicki, komisarz Okr. 6 ZNP. Program rozpoczęło

złożeniem wieńca u stóp pomnika Gen. Pułaskiego w alejach parku Fairmount obok gmachu Muzeum Sztuk Pięknych, w asyście dostojnych gości administracji miejskiej. W głównej parady uczestniczyło 13 dywizji maszerujących w skład których wchodziły wszystkie organizacje polonijne, z udziałem dzieci oraz Braci i Sióstr Związkowych. Po parady w Parku Wolności odbyła się akademia. Przewodniczył adw. Lucjan Pazulski. Odczytano proklamację Prezydenta Johna. Inwokacje odmówił ks. prob. F. Palecki, benedyktyn ks. prałat Jan Klekota, były rektor Uniwersytetu Villanova. Przemówienia główne wygłosili mayor Filadelfii J. Tate i prezes Wydawnictw "Nowy Świat" Dr L. Obierek z New Yorku. W części artystycznej wystąpił Chór Paderewskiego.

Wieczorem w hotelu Benjamin Franklin odbył się bankiet z udziałem 300 osób. Programowi przewodniczył J. Hotlos, prezes Chóru Paderewskiego.

Hartford, Conn. — Dnia 10-go października odbyła się tu 13-ta doroczna Parada ku czci i pamięci Gen. Pułaskiego. Proklamację w przeddzień święta naszego bohatera wygłosi gubernator stanu John Dempsey.

W Parady tej, która osiągnęła pożądaną sukces maszerowały z tego stanu wszystkie organizacje, wezwane do manifestacji przez Wydział Kongresu Polonii.

Scranton, Pa. — W niedzielę, 24-go października, o godz. 6 wieczorem w Kościuszk Hall, pnr. 960 So. Main Ave., West Scranton, Pa., odbędzie się staraniem Gminy

37-ej ZNP wspaniały bankiet z okazji 85-lecia istnienia ZNP.

Uroczystość ta będzie równocześnie uroczystością przypadającą jubileuszów, a to jubileusz 75-lecia Grupy 105, 50-lecia Grupy 1218, 25-lecia Grupy 2949 i 25-lecia Gr. 2911 ZNP.

Główny komitet stanowią Edward Mańka, przewodniczący, który jest prezesem Gminy 37 i wiceprzewodniczący adw. Leon Knoll i Stanisław Malinowski. Komitet zaprasza na ten dzień związkowców i sympatyków, celem godnego uczczenia przypadających jubileuszów kilku grup związkowych. Między innymi wezmą udział komisarz Okr. 7 ZNP Ludwik Śliwiński, komisarka Zofia Wójcik i nac. organizatorka Wydz. Kobiet Wiktoria Pietkiewicz.

Do wiadomości Ofiarodawców

Podaje się do wiadomości Braci i Sióstr Związkowych, oraz wszystkich Gmin i Grup oraz sympatyków, że ofiary pieniężne na rozbudowę Kolegium Związkowego są zawsze przyjmowane z wdzięcznością.

Datki można wysyłać do Zarządu Centralnego ZNP na ręce Krajowego Sekr. Adolfa Pachuckiego w Chicago, lub Prezesa Kolegium Alliance College Dr Henryka Parcińskiego w Cambridge Springs, Pa.

Wszystkie ofiary będą kwitowane i nazwiska ofiarodawców będą zamieszczane w wydaniu "Zgody".

W stanie New Jersey w Okręgu 5-ym ZNP prowadzona jest zbiórka na tak zwany "Edward P. Kozmor Memorial Fund", przeznaczony na budowę "Science Bldg".

Z Odbytych Zebrań

Thompsonville, Conn. — Dnia 3-go października odbył się tu Sejmik Wydziału Kobiet Okr. 2 ZNP z udziałem delegatów wszystkich przynależnych grup. Przewodniczyła komisarka Ewelina Gavalis. Między innymi wziął udział komisarz tego okręgu Józef Zduńczyk, który wygłosił przemówienie. Po obradach na dobro Wydziału i ZNP uchwalono rezolucję podwojenia wysiłków w akcji werbowania nowych członków, i ożywienia działalności związkowej.

Newark, N.J. — Sejmik Wydziału Kobiet Okręgu 5 ZNP odbył się dnia 19 września, w sali Sokoła, 280 New York Ave., Newark, N.J. Uczestniczyło 45 delegatów grup i gmin. Przewodniczyła komisarka Stanisława Jedwabnik. Wzięli również udział prezisi: Gminy 9 — J. Chmura, Gm. 20 — I. Kąkolowski, Gm. 48 — J. Byk, Gm. 74 — Z. Zakęta.

Po obradach nastąpiły zmiany w zarządzie Wydziału spowodowane ustępującymi urzędnikami sekr. A. Praszek i kasjerki M. Beleska.

Na zakończenie odbyła się wspólna kolacja, podczas której były wygłoszone przemówienia a prezes Gm. 181 Zakęta zawiązkował uczczeniem pamięci zmarłego cenzora ZNP śp. Edwarda Kozmor, co uczyniono odmawiając modlitwy.

Syracuse, N.Y. — W związku z akcją werbunkową w miesiącu wrześniu dla uczczenia Wydziałów Kobiet ZNP, Grupa 2517 ZNP, odbyła specjalne posiedzenie 19-go września br. w sali Klubu św. Ludwika, uchwalając w czasie obrad zwiększenie wysiłku w pracy werbunkowej. Sprawy werbunkowe referował sekr. i organizator Grupy Stan. F. Piłat.

Manifestację zakończono wieczerą w radio WLBB i "Wolną Europę".

We wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Wszystkich miejscowościach manifestacje wypadły imponująco tak pod względem ilości maszerujących, w tym licznej bardzo młodzieży w strojach narodowych, jak i sprawności organizacyjnej przez należyte przygotowanie. Gremialnym wystąpieniem w tych Paradach, Polonia na wschodzie godnie uczciła święto narodowe ku czci Gen. Pułaskiego.

przez radio WLBB i "Wolną Europę".

Dyr. J. Dancewicz Głównym Mówcą Na Bankiecie 85-lecia ZNP w Gminie 67 ZNP

Utica, N.Y. — Gmina 67 ZNP postanowiła uczcić 8-lecie założenia ZNP i w tym celu urządzić piękny bankiet w niedzielę, 31-go października, który odbędzie się o godz. 2 po poł. w Domu Polskim pnr. 812 Columbia St., Utica, N.Y.

Na zaproszenie komitetu przybędzie wydelegowany przez Zarząd Centralny ZNP, dyrektor ob-

wodu "B", Józef Dancewicz, który wygłosi główne przemówienie. W imieniu zarządu i komitetu prezes S. Gabrukiewicz, sekr. Maria Osika i przewodn. bankietu Czesław Gorący proszą Brac Związkowców o reprezentację gmin i grup Okręgu 1-go o wzięcie udziału w tej uroczystości.

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Do Chóru

Kronika z Trójcowa

Nabożeństwa

Począwszy od niedzieli 17 października o godz. 2.30 aż do 25-go października, odbywać się będzie u nas piękna i popularna Nowenna ku czci Dzieciątka Jezus z Pragi w kościele dolnym, gdzie znajduje się Kapliczka Dzieciątka Jezus. Nowenną kierować będzie ks. Bernard Niemier, CSC, proboszcz. W pierwszy dzień Nowenny rozdane będą broszurki z modlitwami nowenną, a przy zakończeniu uczestnicy otrzymają śliczne pamiątki Nowenny. Wieczorem zaś, o godz. 5ej jest msza śpiewana. Msza śpiewana na intencję uczestników Nowenny ku czci Dzieciątka Jezus zostanie odprawiona w poniedziałek rano o godz. 6.30 w kościele dolnym.

Do Chóru

Do Chóru

Specjalna Kolekta

Specjalna Kolekta

Bankiet Na Cześć Księża Proboszcza

Bankiet Na Cześć Księża Proboszcza

Serdeczne Podziękowanie

Serdeczne Podziękowanie

Do wiadomości Ofiarodawców

Do wiadomości Ofiarodawców

Z Odbytych Zebrań

Z Odbytych Zebrań

NADZWYCZAJNE OMIATAJĄCE PODŁOGĘ CIEPŁO

NADZWYCZAJNE OMIATAJĄCE PODŁOGĘ CIEPŁO

Kontrola Za Pomocą Naciśnięcia Guzika!

Zobaczcie go szybko w MODERN FURNATURE CO. INC.

Zobaczcie go szybko w MODERN FURNATURE CO. INC.

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Sprzedż Pieczywa

Sprzedż Pieczywa

Zapowiedzi

Zapowiedzi

Trzeci Zakon OFM

Trzeci Zakon OFM

Podziękowanie

Podziękowanie

Uwaga!

Uwaga!

Należne Podziękowanie

Należne Podziękowanie

Posiedzenie Tow. Alliance Society Grupa 2475 ZNP

Posiedzenie Tow. Alliance Society Grupa 2475 ZNP

Podróże do Polski

Podróże do Polski

Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!

Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!

O'MALLEY & McKAY, Inc.

O'MALLEY & McKAY, Inc.

UWAGA...

UWAGA...

RADIOWE IGRASZKI

RADIOWE IGRASZKI

DZIEŃNIK ZWIĄZKOWY

DZIEŃNIK ZWIĄZKOWY

MIZAR

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Zabawa Gminy 177 ZNP

Zabawa Gminy 177 ZNP

Podziękowanie

Podziękowanie

Posiedzenie Tow. Alliance Society Grupa 2475 ZNP

Posiedzenie Tow. Alliance Society Grupa 2475 ZNP

Podróże do Polski

Podróże do Polski

Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!

Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!

O'MALLEY & McKAY, Inc.

O'MALLEY & McKAY, Inc.

UWAGA...

UWAGA...

RADIOWE IGRASZKI

RADIOWE IGRASZKI

DZIEŃNIK ZWIĄZKOWY

DZIEŃNIK ZWIĄZKOWY

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

Wicepr. Prochot Na 60-lecie Grupy 759 ZNP

PODRÓŻ DO POLSKI
zorganizuje
PACZKĘ DO POLSKI
wyśle
PIENIĄDZE DO POLSKI
prześle

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
Intercontinental Travel, Ltd.
Przedstawicielstwo wszystkich najważniejszych linii lotniczych i morskich.
Przedstawicielstwo PBP "Orbis" i PeKAO.
Bilety lotnicze, morskie, kolejowe i autobusowe. Rezerwacje hoteli. Akty
majątkowe i adopcyjne. Tury wyjazdowe w Stanach Zjednoczonych,
w krajach Europy zachodniej, w Polsce i na całym świecie.
OBSŁUGA UPRZĘŻMA — TROSKLIWA — FACHOWA
POLSKIE BIURO PODRÓŻY
Intercontinental Travel, Ltd.
828 N. State Street,
Chicago, Illinois 60610
tel. SU 7-4440 i SU 7-4441
T. W. Bielobradek, kierownik

1504 N. Ashland Ave.,
Chicago, Illinois 60609
tel. CL 4-3543 i CL 4-3546
E. Marolewska, kierownik

Z Kensington

Posiedzenie Tow. Naród Polski, Grupa 132 ZNP, odbędzie się w niedzielę, 17 października, w Domu Polskim, 11935 S. Michigan Ave. Początek o godzinie 2ej po południu punktualnie.

Upraszam się wszystkich członków i członkinie o liczne i punktualne przybycie. Wiele ważnych spraw jest do załatwienia. Prosimy członków o większe zainteresowanie się pracą werunkową i zdobywaniem jak największej liczby członków do naszej Grupy.

Członkowie zalegający z podatkami są proszeni o wyrównanie zaległości na tym posiedzeniu. Ser-

kreiarz finansowy będzie urzędował na sali od godziny 12:30 po południu. — F. Kabał, prezes; F. Noga, sekretarz.

ASTMA, KASZEL

Spłata i lekarze ostatnio wynalazli nową formułę zwaną "DECHA" na ostre stany astmy i kaszlu — DECHA tabletki zawierają kaszel i kichanie w 15 minutach i przynosi ulgę na ciężkie oddychanie. Jeśli waga ciała nie posiada DECHA tabletek, pójść do AMERPOL ASSOCIATES
957 N. Ashland Ave.
(mar. Augusta Blvd.)
Chicago 22, Ill.
a wysyłamy wam je opłacając pocztą.

Wileńska Jesienna Zabawa Taneczna

Minęło już bujne lato i powoli zbliża się nie tylko tzw. kalendrzowa ale i faktyczna jesień! Opa-
dające z drzew liście i smętek jakiś ogarnia duszę uchodźców "z tamtąd" — z Ziemi Pracojów na wschodnich rubieżach Polski i ci tużacz, gdzie by ich los rzucił, wracając nieodmiennie do wspomnień dawnych, szczęśliwych lat.

A tu, w Chicago, by rozpocząć go-
dzinowe nadchodzący sezon jesiennozimowy, Wileńskie urządzają swo-
ją Jesienną Zabawę Taneczną w sobotę, 23 października, w sali Humboldt Park Community, 2410 N. Kedzie Blvd. Początek zabawy o godzinie 8.30 wieczorem. Wstęp \$2.50 (za zaproszenie).

Przygotować będzie lubiona i po-
pułarna na Poloni! orkiestra "Blue Band" pod dyr. S. Cichockiego.

Jak zwykle — i zawsze u Wileń-
skich czynny Bufet i Bar, który na tu-
tejszym terenie otrzymał nazwę: "Zaczek" ku wspomnieniu nie-
zapomnianego Zaczeka wileńskiego, a
kawka i ciasteczka (choć miej-
scowe) niech przywołają wspomnie-
nia obu Sztrałków wileńskich.

Komitet Zabawy Wileńskiej będzie
dążył, by miłi Goście ubawili się
szczerze, po kresowemu — tak —
od duszy, ochotnie i spędzili miłe
dowile w otoczeniu przyjaciół i zna-
jomych, jak dawniej — w Wileń-
skiej Rezerwacji staliów i zaproszeń
można załatwić telefonicznie:

EV 4-2543 i BR 8-6328.

Zapraszamy wszystkich naszych
przyjaciół i sympatyków, jak i ca-
łą Polonię Chicagowską, Zarząd
Związku Miłośników Wileńskich i
Komitet Zabawy oczekuje miłych Go-
ści na tym naszym wieczorku ta-
ncownym.

Do zobaczenia się w sobotę, 23
października!
Zarząd Związku Miłośników Wileń-
skich i Komitet Zabawy.

Z Bocznej Trybuny Sportowej
Black Hawks Wygrał z Montrealem 4:2.
Jutrzejsze Mecze Piłkarskie w Chicago.

Po wiosennym okresie wielkiej
przerwy, — sezon hokejowy rozpo-
czyną nabierać odpowiedniego klo-
ruru. Zespół chicagowski Black
Hawks rozegrał już kilka spotkań
hokejowych, z których wygrał 2,
przegrał jedno i remisował jedno.
Wczoraj natomiast gościł na lodow-
isku Chicago Stadium zawodowe-
go mistrza świata, — Montreal Ca-
nadiens, na którym to meczu zgro-
madził się cały komplet widzów.

Początkowo do 14-ej minuty nie
padły żadne bramki, a mimo to
mecz w tej tercji był ciekawy,
gdyż kary posyłały się jak z rogu
obfitości, ponieważ gracze obu ze-
spółów włożyli w tę część meczu
dużo pracy i poświęcenia, wyka-
zując jak na początek sezonu bar-
dzo dobrą kondycję fizyczną i szyb-
kość.

Dopiero około 14-ej minuty gry,
linia Stasia Mikity rozpoczęła na-
cierać i groźnie atakować bramkę
Montrealu, w której zmieniali się
co chwila, raz Worley, raz Hodge.
W 14:29 min. gry, bardzo precyzyj-
nie zagranie Wharram-Pilote-Miki-
ta i ten ostatni oddał strzał z bli-
skiej odległości na bramkę Hodge'a,
bramkarz broni połowicznie, a do-
bitkę Mikity umieścić pewnie w
bramce i Black Hawks schodzi w
pierwszej tercji z lodowiska 1:0.

4 Bramki w 2-ej Tercji

W drugiej tercji już w 3:08 min.
wyjściu z ławy karnej — Fergus-
son z Montrealu wyrównał. Długo
nie czekał na wyrównanie, gdyż
w 17 sekundach Esposito-Hull
Miki podniósł stan meczu na 2:1.
W 10:57 z biegu obrońcy Jarretta,
— La Rose wyrównał na 2:2. Po
tej bramce zdawało się, że tercja
ta zakończy się remisowo, ale Bob-
by Hull z pięknego wypracowa-

Skr. Pachucki
Na 50-ciu Leciu
Gr. 1792 ZNP

Tow. Miłość Ojczyzny Gr.
1792 ZNP obchodzi jubileusz
50-cio lecia swego istnienia w
niedzielę, 24go października.
Bankiet jubileuszowy odbę-
dzie się wieczorem w sali
Przybyło, pnr. 2441 W. Di-
vision ul. Zapraszamy wszyst-
kich członków i członkinie,
przyjaciół i sympatyków, o li-
czne przybycie i poparcie.

Głównym mówcą bankietu
jubileuszowego będzie sekre-
taryz krajowy ZNP p. Adolf
Pachucki. — W. Ozimek, pre-
zes; Maria Ogórek, sekretarz.

Muzeum
Teatralne w TW

Warszawa — W pomieszcze-
niach warszawskiego Teatru
Wielkiego na dużej powierz-
chni liczącej ok. 900 m kw.
znajdzie się siedziba Muze-
um Teatralne. Będzie to
pierwsza tego typu placówka
w Polsce zawierająca doku-
menty i eksponaty związane z
działalnością teatru drama-
tycznego i muzycznego na
przebiegu dziejów. Wspa-
niałe pamiątki po artystach
tej miary co Modrzejewska,
Jaracz, Solski — śpiewaków;
Ada Sari, Ewa Bandrowska-
Turska, Wanda Wermińska,
wybitnych polskich muzy-
kach, tanecznicach, dyrygen-
tach itd. — znajdują pomieszc-
zenie w nowoocartym mu-
zeum. Mimo poważnych ubytków
w zbiorach, wynikłych wskutek
strat wojennych, udało się
zgromadzić wiele cennych eksponatów doku-
mentalnych na przestrzeni wie-
ków, a szczególnie okresu
międzywojennego i ostatniego
dwudziestolecia Kierownictwo
Muzeum Teatralnego liczy
się z możliwością, że Polonia
jak zawsze ofiarna, przekaże
posiadane pamiątki odnoszące
się do życia teatralnego,
muzycznego i baletowego
związane z dziejami polskiej
kultury.

Malina
Własne
Płaszcz
w Pół
Rozmiarach
Przyjemny
płaszcz
z welnianą
kryzą w 1/2
rozmiarze,
popielawy
lub czarny
wykończony
2 sznurkami
Ameryki.
Minków, Roz.
12% do 24%
Inne
płaszczki w
1/2 rozmiar-
rach od
\$39.50 do
\$210.00.
Model na
ilustracji
w cenie
\$185.00

SUKNIE DLA MATKI
PANNY MŁODEJ
Mies i Pół Rozmiary
\$22.95 do \$55

Malina
3625 W. 26th St., Chicago
Otwarte Poniedziałek i Czwartek
Wczoraj od 9:30

**Amerykański
Instytut Nauk
Technicznych
Dla Polaków**
AMERICAN INSTITUTE
OF ENGINEERING
AND TECHNOLOGY
znajdujący się przy
1135 Fullerton Ave.
Tel. WEllington 5-2520
przyjmuje zgłoszenia na
kursy jesiennie i zimowe
prowadzone w języku
Polskim i Angielskim.
Kursy są następujące:
• Drafting, kreślarski dla
początkujących.
• Design, dla zaawansowa-
nych kreślarzy.
• "Engineering", inżynierski
dla zdobywców dyplomu
inżyniera "Bachelor of
Science" w mechanice.
• Warsztatowy — obsługa
maszyn.
• Tool and die, dla zaawanso-
wanych warsztatowców.
• Welding, spawanie.
• Air conditioning, ogrzewanie,
ochładzanie.
Wszystkie kursy prowadzone
są w godzinach
wieczorowych.
Po informacji i w celach za-
pisu można się zgłaszać w
godzinach rannych i wieczor-
owych. Informacje w języku
Polskim uzyskać można
tylko wieczorem.
— Kursy kreślarskie i inży-
nieryjne we wtorek i
czwartek 6:30 do 10ej.
— Kursy warsztatowe
od pon. do piątku
6:30 do 10ej.
WSZYSTKIE kursy są bar-
dzo dobrze prowadzone przez
wykwalifikowanych inżynierów.
Dają możliwość nau-
czenia się dobrego zawodu
a przez to otrzymanie pracy
dobrze płatnej i przyjemnej.
Pamiętajcie
AMERICAN INSTITUTE
OF ENGINEERING
AND TECHNOLOGY
1135 W. Fullerton Ave.
Tel. WEllington 5-2520

Na WESELA - BANKIETY - PRZYJĘCIA
Nowoczesne Ochładzane Sale
Mieszczą od 100-do-500 osób
Smaczne Potrawy
Parking
RADIO HALLS
R Catering
AIR CONDITIONED
5356 W. BELMONT AVE.
TEL. 282-7744

RENOMA
artykuły spożywcze wynika z jego wartości
i smaku. Zaszczepny znak

Good Housekeeping
RECOMMENDED
Który w tym kraju słynie sobie zdobył

POLSKA SZYNKA
oraz stale wzrastający popyt na
nią są wynikiem wielowielo-
wego doskonałości hodowli
regulacji w Polsce oraz świa-
dectwem dobrej polskiej szynki
kulinarnie. Do nabycia w pus-
kach od 2 do 12 funtów marek
ATALANTA, KRAKUS I POŁO
Zagadajcie, wybierając
się namiastek.

Pp. Piotr i Zofia Krakowsky
Obchodzili Złote Gody Mażeńskie

Dawni właściciele dużej mle-
czarni na południowej stronie
miasta Chicago, a obecnie zamie-
skujący na Florydzie, pp. Piotr i
Zofia Krakowsky, w dniu 10go
października obchodzili swój zło-
ty jubileusz szczęśliwego pożycia
małżeńskiego. Z tej to okazji ich
pięcioro córek zgromadziło się u
wieloletniej, w której udział cała
rodzina jubilatów, cały Klub Ja-
nowicze oraz duże grono przyja-
ciół.

Okazały bankiet połączony z
zabawą taneczną miał miejsce w
sali pnr. 4416 S. Western ave.
Strona organizacyjna i przygo-
wowanie programu bankietowego
spoczywały w rękach Bolesława
Krakowskiego, który przed rozpo-
częciem kolacji, poprosił wszyst-
kich uczestników do wzniesienia
toastu i zaśpiewania "Sto lat" na
cześć jubilatów.

W swoim zagajeniu p. Bolesław
Krakowski podał szkie życia ju-
bilatów, ich wkład do organizo-
wania Klubu Janowicze, powiat
Tarnów, pomoc daną rodzinnej
wsi Janowice, z której obydwójce
się wywodzą oraz poważną ich
donację na wybudowanie Ośrodka
Zdrowia w Janowicach.

Później kolejno składali się ży-
czenia swym rodzicom wszystkie
córki, po czym imieniem Klubu
Janowicze wręczyła jubilatowi upo-
minek wiceprezesa pani Genu-
wefa Mazur. Następnie przemawia-
ło dwóch kolegów jeszcze z
ławy szkolnej w Janowicach, a
to p. Franciszek Kozioł i p. Woj-
ciech Pałucki. Program zakoń-
czony został przemówieniami oby-

Werbujemy Młodzież do Z.N.P.

z POLSKI
SPROWADZAMY
KREWNYCH
NA STAŁE
LUB NA WIZYTĘ
BARDZO SZYBKO!
REJESTRACJA DARMO
Dzwonić po informacje
VERA KAPLIŃSKA
30 W. Washington St.
ANDover 3-4032

**Jesienne Odjazdy
z Montrealu
11 Listopada
6 Grudnia**
Najwygodniejszą i najekonomicz-
niejszą sprowadzając krewnych
z Kraju na motorowcu
"BATORY"

Zwracajcie się do lokalnych
Biur Podróż lub
Gdynia America Line
POLISH OCEAN LINES
159 Bay St.
Toronto 1, Ont., Canada

**PŁACIMY
WYSOKIE
DYWIDENDY**
NA WSZYSTKICH KONTACH
WAŻNE OD ZARAZ!

Korzystajcie z naszej dużej parceli do
bezpłatnego parkowania po drugiej stro-
nie ulicy. Oszczędzajcie Pocztą.

**TRIDENT
SAVINGS** AND LOAN ASSOCIATION
1935 West 51st Street, Chicago 9, Ill.
PRespect 8-5800

Czy złożyłeś już ofiarę na
APEL GWIAZDKOWY
Polskiego Komitetu Imigracyjnego?
Donacje należy przysłać:
POLSKI KOMITET IMIGRACYJNY
1514 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

RODZICE
BĄDZCIE przygotowani na dni
zimne, które już wnet zawitają
do nas. Zakupcie dla Waszych
dzieci odpowiednią odzież. Na te
dni mamy dla Was w bardzo
dużym wyborze

ODZIEŻ DZIECIECĄ
aż do lat 14—tak dla chłopców
jako też dla dziewcząt.
Również duże rozmiary.

PIĘKNE — w różnych rozmiarach
i kolorach doskonałej jakości
**ZIMOWE PŁASZCZE,
ZAKIETY, "SNOWSUITS"**
oraz wiele, wiele innych po bardzo
przystępnych cenach!

TAKŻE duży wybór podarków dla
nowonarodzonego dziecka, jak rów-
nież na "shower" dla niemowlęcia.

—Pierwszorzędne Materiały
—Ceny Przystępne—Wielki Wybór
—Każdy Będzie Zadowolony

SUSINA'S CHILDREN WEAR
3624 West 26-ta Ulica

LAWRENCE PASTRY SHOP
5927 West Lawrence Avenue
Pięknie zremodelowana i zupełnie odnowiona najlepsza
polska piekarnia przy Lawrence Avenue i w Chicago
CODZIENNIE ŚWIEŻE PIECZYSKA
Na swoje rodzinne uroczystości, czytelni zamówienia wcześniej
Tel. KHar 5-7215
Zasiłamy Także Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku
Narodowego Polskiego z Okazji 85-cio lecia Istnienia, oraz
Owocnej Pracy Dla całej Polonii.

**NADAL POSIADAMY
NA SKŁADZIE**
SŁOWNIK
POLSKO-ANGIELSKI
i
ANGIELSKO POLSKI
W KIERSTA I PROF. O. CALLIER'A
Duży format 5 1/2 x 8 cali—Twarda oprawa
Ponad 800 Stron Druku
CENA \$3.50
DOSKONAŁY NA PREZENT
Zamówienia wraz z naleśytosćią nadysłać:
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
1301 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
(Na C.O.D. nie wysyłamy)

Ruptura?
Ruptura może powodować naprężenie
nerwowe, bóle pleców, bóle nóg i to,
że czucie się fatalnie. Oto jest NO-
WA NAUKOWA metoda kontrolowa-
nia ruptury. Ta metoda PRZYZYKAD
TYPU POWIETRZNEGO podtrzymu-
je wygodnie i bezpiecznie. Będziecie
mieli nową żywotność i energię. Bę-
dziecie się znówu czuć wyśmienicie.
Nasza NOWA metoda jest całkowicie
odmienna. Zasklepiła ona otwór rup-
turalny przy ZAPÓRZEDZ SKRYTOJĄ,
BEZ PASÓW — BEZ RZEMIONÓW
NA NOGACH. Skorzystajcie z dyspo-
zytnej ulgi, życzenie się żyć i
miećcie spokojną głowę. Oferujemy
wam uczciwą, odpowiedzialną WY-
KONANĄ NA ZAMÓWIENIE OBSŁU-
GĘ popartą 27 latami WIEDZY i do-
świadczenia, które jest najwskazane
w Chicago.

Rezultaty Gwarantowane
CASS DIADUL WŁAŚCICIEL
Cass LA 5-0123
3737 N. Halsted St.
Nasza JEDYNA LOKALNOŚĆ

**APTEKA
GLASZERA**
957 N. ASHLAND AVE.
Róg Augusta Blvd.
UWAGA
Obecnie Apteka Nasza otwarta
codziennie od 12-iej w południe do
10-iej wiecz. z wyjątkiem piątku
i soboty od 9-iej rano do 10-iej
wiecz. W niedzielę i święta zam-
knięta cały dzień.

SPECJALIZUJEMY W Wyrobie
Leczników do Polski i w Sprzedaży
Innych Produktów Dla Waszego Zdrowia.
Jedli wy cierpicie lub wrażliwy przy-
ciśnięcie na karku, ból w ramieniu,
ciężkość w nogach, przyjdzie do nas! bar-
dzo popularnej polskiej Apteki po
najlepszą poradę i obsługę.

ARTERYJNYZM-REUMATYZM
Nowa kombinacja MABO i TABLET-
KI, zwane "AMERPOL" są już szybkie
użyte w bólach przy szczytnych
nabawianych i sztywnych mackach
ból stawach. Maść 996, Tabletki \$1.50,
razem tylko \$1.50. Amerpol pamię-
tamy cięciwom cierpiącym na Arteryjny i
Reumatyzm.

ŚLABA CIERKULACJA KRWI
Zimna Nogi i Nogi
Nowe odkrycie U-PAL tabletki przy-
noszą uczucie ciepła do waszego ciała
i poprawia krążenie krwi. U-PAL
zawierają 3 nowe witaminy i są ab-
solutnie bezpieczne. Jeśli cierpicie od
zimna, na skutek starzenia się lub
słabej krążenia, natychmiast tabletki U-
PAL, dzisiaj, tylko \$2.50.

KASZEL-ASTMA-HAY FEVER
DEMEX-rytm na kaszel uporczywy
przynosi ulgę w godzinach, usunąć
flegmę i duszność w pierś. Tylko
\$1.75 za 4 unce.

DECHA-tabletki, nowy środek na
astmę i "Hay fever"—przynosi ulgę na
ciężkie oddychanie i kichanie w mi-
nuta. 24 tabletki tylko \$2.50.

SZYTYNE STAWY—
OBOLALE MUSKULY
Amerpol Maść dla natychmiastowej ul-
gi przy bólach macków i stawów
rąk, ramion, nóg, kolan, stóp i ple-
ców. Wcierciecie maść Amerpol w ob-
latale części rano i wieczorem. Tylko
\$4.00 tubka. Wiskary stół \$1.50 i \$3.50.

HEMOROIDY-PILES
Nowe czołki STAPHCO dają ulgę na
swędzące i bolesne hemoroidy. Po-
magają w zastożeniu krwawienia w
ciągu paru dni. Tylko \$2.00. Porad-
my wam również co do diety.

NAGNIOTKI, ODCISKI, BRODAWKI
Szybkie ulgi daje KORN-KIT maść i
poduszeczki. Najbardziej stwardniałe
nagniotki i odciski usunąć w paru
dnach. Tylko \$1.00 za maść i podu-
szeczki.

OSŁABIEŃ, BRAK APETYTU
Anemia, brak krwi, nerwowość i os-
łabienie? Spróbujcie tabletki Star-Vita-
min, które zawierają niezbędne wita-
miny, plus witaminę B12, potrzebne
do odżywiania się. Lepsze niż
apetytu. Witaminy są bardzo ważne
dla waszego zdrowia. Miesieczny napój
tylko \$2.50.

**LUPIEZ
SPECIALNA FORMUŁA—**
TONIK I SHAMPOO
Działa pomocniczo w uzyska-
niu mlekliwych włosów i usuwa
zapach. Doskonały preparat we
wszystkich wypadkach. 4 uncje,
butelka Tonik \$1.75 — 8 uncje,
butelka Shampoo \$1.50.

STAR-GLO KREM
DO TWARZY
"Zawiera środki pielęgnujące
skórę." Specjalnie jest rekomen-
dowany jako skuteczny sposób
leczenia Egzemy — Sucha, sw-
dząca skórę i wżęty. — Duży
stół \$1.75.

ELASTYCZNE PONCZOCHY
Nylonowe lub bawełniane. Przy-
noszą ulgę osobom cierpiącym
na żylaki lub inne dolegliwości
nóg. Bardzo modne w tym kra-
ju i wiele posiadane w Polsce.

DARMO PARKOWANIE

Najserdeczniejsze
Zaproszenie dla Wszystkich
Naszych Przyjaciół
Polskiego Pochodzenia Do
Pięknego i Nowoczesnego
Naszego Lokalu
**NEW LITTLE BOHEMIA
RESTAURANT AND LOUNGE**
2700 South Christiana Avenue
Doskonała Domowa Kuchnia Na Sposób Amerykański
Polski i Czeski
Przybądźcie Sami, z Waszą Rodziną i Przyjaciółmi.
Ceny Przystępne.

OTTO PEJSA i JERRY KOKOSKA, Właściciele
Także Piękna Sala Do Wynajęcia Na Wszelkie Okazje Jak
Bankiety, Wesela, Przyjęcia, Party i Inne Okazje
Dla Waszych Rodzin, Klubów, Towarzystw i Organizacji.
Telefon 762-9587

Z NIEPLAMLIWEJ STALI
Kombinacje Zimowe Okna i Drzwi
TRZY FAZOWE
• Kompletnie Uzupelnione Przeciw Ziej Pogodzie
• Rigid Konstrukcja
• O Lustrzanym Wykończeniu Nieplamliwa Stal i Anodowane Streb-
nym Satin Aluminium
Mobilne Słupy
L. R. BULLOCK
Telefon 422-7870

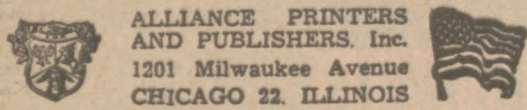
Najlepsze Życzenia Na 85-cio Lecie
Związku Narodowego Polskiego
Największej Polskiej Organizacji w Świecie
Niech Każdy Polak i Polka Wie
Jaką Potęgą Jest Z. N. P.
— zasłaja —
**R. C. COIL SPRING MFG. CO.,
INC.**
901 South Kay Avenue
Addison, Illinois 60101
Area Code 312-543-4200

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid
At Chicago, Illinois

Published daily except Sundays by

Wysyłany przez Pocztę w Chicago i w Kanadzie	Wysyłany przez Pocztę Poza Granice Chicago w U.S.
Codziennie i Sobotę	Codziennie i Sobotę
Rocznice (1 yr.) \$16.00	Rocznice (1 yr.) \$15.00
Półrocz. (6 mos.) 9.50	Półrocz. (6 mos.) 9.00
Kwartal. (3 mos.) 6.00	Kwartal. (3 mos.) 5.50
Miesięcz. (1 mo.) 2.75	Miesięcz. (1 mo.) 2.75

Tylko Sobotnie Wydanie	Tylko Sobotnie Wydanie
Rocznice (1 yr.) \$6.50	Rocznice (1 yr.) \$6.00
Półrocz. (6 mos.) 4.00	Półrocz. (6 mos.) 3.75
Kwartal. (3 mos.) 2.50	Kwartal. (3 mos.) 2.50

DO INNYCH KRAJÓW	Tylko Sobot. Wydanie
Rocznice (year) \$22.00	Rocznice (year) \$9.00
Półrocz. (6 mos.) 13.00	Półrocz. (6 mos.) 5.50
Kwartal. (3 mos.) 8.00	Kwartal. (3 mos.) 3.50

Na "Standach" (News-Stands) — Pojedynczy Numer Codziennicy (Single Daily Copy).....10c	Na "Standach" (News-Stands) — Pojedynczy Numer Sobotnicy (Single Saturday Copy).....15c
--	---

KAROL PLATKIEWICZ, Editor-in-Chief
EMIL J. KOLASA, Manager

Phone: All Departments BRunswick 8-8700
Telephone to City Editor before 8 A.M.
BRunswick 8-8707
Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Kontrowersyjny Sędzia

Może nie wszyscy mecenasi, zasiadający w Najwyższym Trybunale Stanów Zjednoczonych i w niższych instancjach sądownictwa federalnego, posiadają kryształowe kwalifikacje do wyrokowania w wielu sprawach, których sądy stanowe ostatecznie załatwić nie potrafią czy nie mogą. W każdym razie jednak od prawnika powołanego do zasiadania w trybunale federalnym wymaga się nie tylko prawnego charakteru, ale i w wyższym stopniu znajomości ustawodawstwa — mnóstwa reguł i kodeksów, prócz osobistej powagi, respektu ogólnego i odpowiedniego doświadczenia w interpretowaniu zawilichy arkanów prawnych.

Wychodząc z takiego założenia, Krajowe Stowarzyszenie Adwokatów, zakwestionowało stanowczo nominację sędziego muni-cypalnego Francis X. Morrissey'a z Bostonu na sędziego federalnego, znanego konfidentą rodziny Kennedych i przedstawionego prezydentowi Johnsonowi do nominacji przez senatora Edwarda M. Kennedy'ego, — demokratę z Massachusetts. — Komitet senacki po dłuższym badaniu sprawy, polecił plenium senatu 6 głosami do trzech przeciw zatwierdzeniu nominacji wbrew opozycji palestry amerykańskiej i poważnego odłamu prasy.

Wysunięte przeciwko nominatowi zarzuty mówią, że najpierw przepadł on na czterech kursach w bostońskiej szkole prawa bez akredytacji. Nie zdał też egzaminu, — chcąc zostać członkiem organizacji palestry stanowej (Massachusetts Bar).

Wymigrował więc do Georgia i otrzymał dyplom prawnika — w zwiniejętym następstwie Southern Law School w Athens, Ga., która nie posiadała żadnego fakultetu, mając opinię "miłna dyplomów". W Georgia wówczas nie był wymagany egzamin stanowy. Wystarczył dyplom szkoły prawa.

W dniu 7 września, 1933, "dziekan" szkoły prawa bez fakultetu polecił Morrissey'a by go dopuszczono do wyższego sądu powiatu Clark w Georgia. Następnego dnia, najwidoczniej w przekonaniu, że jeden więcej dyplom nie zaszkodzi, ale pomimo, p. Morrissey postąpił się o dyplom prawnika w zamkniętej teraz Daniel Webster Law School w Atlanta, Ga.

Mając takie listy uwierzytelniające, pan Morrissey był dopuszczony do praktykowania w Najwyższym Trybunale stanu Georgia i Dystryktowym Sądzie Federalnym dla północnego Georgia. W Georgia wówczas, zamiast egzaminu, było wymagane od prawnika zaprzysiężenie zeznanie, że jest stałym mieszkańcem stanu.

Po sześciu miesiącach p. Morrissey powrócił do Bostonu i postarał się o stopień naukowy w Suffolk University Law School, zaimmowa szkoła ta otrzymała akredytację American Bar Association.

Na egzaminie stanowym w Massachusetts przepadł ponownie. Wreszcie w roku 1944 przeszedł, i przyjął posadę sekretarza senatora Johna F. Kennedy'ego, zanim ten był wybrany Prezydentem. Następnie został sędzią municypalnym.

Jako adwokat miał tylko raz występować w sądzie federalnym w sprawie, w której nie doszło do formalnego procesu. Rzekomo nie może też wymienić ani jednej sprawy przeprowadzonej przed ławą przysięgłych.

Teraz, dzięki widocznym wpływom Kennedych, p. Morrissey został mianowany sędzią federalnym. Czemu krajowa organizacja palestry zaoponowała. I trudno jej odmówić słuszności.

Najstarszy sowiecki alpinista Tsokka Zalachanow 110 lat zdobył największy szczyt kaukaski Elbrus 109 razy. Zaliczanow mieszka u stóp góry i jest zawodowym przewodnikiem.

Jak Widzą i Piszą Inni

Wewnętrzny Sabotaż Wojenny

DAILY NEWS. — Jednym z interesujących aspektów wojny wietnamskiej jest sabotaż wysiłku wojennego, stosowany na szeroką skalę w naszym kraju. Organizatorzy antywojennych demonstracji — na uniwersytetach, czy gdziekolwiek indziej — uczestnicy "kursów specjalnych," agenci, zachęcający do palenia kart poborowych itp. działają na rzecz Rosji sowieckiej i komunistycznych Chin — obojętne czy o tym wiedzą czy nie. A naszym zdaniem 98 procent z nich zdaje sobie dobrze z tego sprawy.

Co należy robić z tymi panami i paniami, których akcja zmierza do zadania wolnemu światu zdecydowanej klęski? Nasza konstytucja określa wyraźnie zdradę, jako udział wrogości pomocy i poparcia w czasie wojny. Departament Sprawiedliwości winien pociągnąć przed sąd jakieś pół tuzina — dla przykładu — takich osób, jako winnych zdrady.

Czy Moskwa Kpi?

DZIENNIK POLSKI (Detroit). — Oficjalna sowiecka agencja prasowa TASS na temat przemówienia Pawła XI w Narodach Zjednoczonych między innymi mówi:

"W opinii sowieckiego narodu, polityczne i religijne różnice nie powinny być przeszkodą w wspólnych wysiłkach tych wszystkich, którzy pragną zachowania pokoju — najwyższego błogosławieństwa dla ludzkości — ponad wszystko inne..."

Prawdopodobnie Rosjanie czytając te słowa musieli niejednokrotnie przecierać sobie oczy nie wierząc czy to prawda czy też sowieckie kpiny, bo dotychczas Papież Paweł VI był nazywany "podżegaczem zimnej wojny," jak też określano jego poprzedników.

Dochodzi do tego też i inna sprawa, że "polityczne i religijne różnice nie powinny być przeszkodą w wspólnych wysiłkach... zachowania pokoju." Toż to przecież prawdziwa rewolucja, ponieważ podstawą komunizmu jest właśnie walka z przeciwnymi różnicami politycznymi a religia jest nazywana opium narodu, które trzeba zwalczać. A co na to powie Pekin?

Jednostronny Przymus

THE WALL STREET JOURNAL. — National Labor Relations Board wielokrotnie wykazała, że skłonna jest krępować i ograniczać możliwość stosowania przymusu przez pracodawców wobec pracowników. Obecnie ma ona sposobność wykazać swą bezstronność przez ograniczenie tendencji do stosowania przymusu ze strony związków zawodowych.

Doszło bowiem w New Yorku ostatnio do wypadku świadczącego o szczególnych metodach unijnych. Do urzędów jednej z kompanii sprzedawczych wtargnęli bezprawnie liczące do trzydziestu osób grupy organizatorów unijnych i przystąpili do rozdawania wśród pracowników blankietów, zgłaszających przystąpienie do związku zawodowego, domagając się od nich natychmiastowego ich podpisania. "Inwazja" ta zahamowała oczywiście wszelką pracę i wystraszyła wprost personel, przeważnie kobiety. Funkcjonariuszy, wzywających nieproszonych gości do opuszczenia biura, potraktowano przy tym z całą brutalnością.

Ten sposób "rekrutowania" swych członków do związku wywołać powinien, zdawałoby się, zdecydowaną reakcję ze strony National Labor Relations Board. Ale wstępna decyzja, zalecona przez "śledczego" tej agencji Boyda Leedom jest bardzo ostrożna w swej formie. Domaga się on wprawdzie zawieszenia tego rodzaju "metod", ale jednocześnie podkreśla, że agencja federalna nie wypowiada się dotąd w takich wypadkach i że wobec tego opierać się winna w swym orzeczeniu na "szerokiej" interpretacji prawa o "trespassing," które zostało wyraźnie naruszone.

Widać, że Leedom obawia się odrzucenia swych sugestii, gdyby szły one "zbyt daleko" po linii "normalnej interpretacji prawa." Tym samym uznaje on pośrednio, że agencja federalna stosuje podwójny standard orzeczeń — oczywiście na korzyść związków zawodowych. Jeżeli pracodawcy nie mogą być pewni zabezpieczenia przed tak jaskrawymi nawet wypadkami, rezultatem będzie uzasadnione przekonanie, że sama National Labor Relations Board stosuje jednostronny przymus — i to w niezbyt subtelnej formie.

To i Owo

Świat nie stoi w miejscu. Wicher przemian przeciąga nad naszymi głowami. Wiązania imperium sowieckiego trzeszczą pod naporem narodów ujarzmionych, lecz niepokonanych, które coraz gorzej znoszą rygory narzuconego przez Moskwę systemu. W uśmiałych ludzkich powoli dojrzała zrozumienie prostej prawdy, którą przed stu laty wyraził wielki Prezydent Stanów Zjednoczonych słowami: "Świat nie może być w połowie wolny, w połowie niewolny."

WIÓRA

SPÓD PIÓRA

W ROKU 2,000 LUDNOŚĆ POLSKI OKOŁO 50 MILIONÓW

Demografia warszawscy oceniają, że przy końcu bieżącego stulecia Polska liczyć będzie 45 do 49 milionów mieszkańców. Gdyby notowany przed laty (1954 rok) wysoki przyrost ludności przyszedł za podstawę obliczeń, to w 2,000 r. liczba mieszkańców wyniosłaby około 50.2 miliona. Jednak ocenia się, że w okresie tym "rozwoj ludności kraju będzie wolniejszy".

W okresie Bolesława Chrobrego (992-1025) Polska zajmowała ósme z kolei miejsce pod względem liczby ludności w Europie, a za czasów Stefana Batorego (1576-1586) — miejsce szóste.

Szósta pozycja na mapie demograficznej Europy utrzymała się do okresu przedrozbiorowego (1772 r.). Polska liczyła wówczas około 12 milionów ludności, po osiągnięciu niepodległości w 1920 r. — 27 milionów ludności. Wyprowadzi ją wówczas ZSSR, Niemcy, Wielka Brytania, Francja i Włochy.

Druga wojna światowa cofnęła Polskę na 7-me miejsce; obecnie Polska wraca na ustalone wiekowe tradycje 6-te miejsce w Europie.

Z końcem czerwca, br. liczba mieszkańców Polski wyniosła — 31.5 miliona.

POWÓDZ W HONDURAS

Wiele dopów nadrzecznych i trzy mosty zostały zniszczone, gdy wielka powódź podeszła pod miasto Tegucigalpa w Honduras, po gwałtownych deszczach. Helikoptery ewakuowały zagrożone rodziny, zabierając je z dachów i pagórków.

Pan Roy Mellor, 38-letni woźny w jednej z amerykańskich szkół średnich, zasiadł do matury razem z uczniami i zdał ją z odznaczeniem. Przyznano mu stypendium na dalsze studia w Oxfordzie.

Pierwszą w historii ofiarą wypadku samochodowego była przed 69 laty Angielka Bridget Briscole z Croydon która, przewrócona przez samochód, zmarła skutkiem odniesionych obrażeń. Samochód pedził z szybkością 6 km na godzinę.

Brytyjski Urząd Patentowy wydał milionowy patent. Użył go P. Benson na dość skromny wynalazek ulepszonej drabiny.

Coś dla archeologów: na polu golfowym w Burnley, w południowej Anglii, znaleziono monokl i sztuczna szczątki niewiadomego pochodzenia.

HONOR

Najpierw londyński "Economist", a następnie Walter Lippmann w amerykańskim "Newsweeku" zakwestionował powieśdzenie prez. Johnsona, że w Wietnamie zaangażowany jest honor Ameryki.

Po co używać górnolotnych słów — zapytał "Economist" — skoro konieczność obrony Wietnamu można poprzeć bardziej przyziemnymi argumentami?

Lippmann postawił ze swej strony dużo więcej pytań: Czy honor wymaga pokonania Wietkongu? To może ustanowienia w Saigonie rządu antykomunistycznego, antychińskiego i proamerykańskiego? Albo wygrania wszelkiej wojny w jaką zaangażowała się Ameryka?

Nie wydaje się, aby słuszne było gubienie się w znakach zapytania. Honor każdego państwa wymaga wypełnienia przyjętych zobowiązań, a honor własnego państwa wymaga obrony wolności.

Byłoby źle, gdyby honor przestał być argumentem w sferze polityki.

MARIA CALLAS
MA BYĆ NOWĄ GARBO

Największy reżyser włoski, Zeffirelli, przygotowuje film kolorowy według sztuki Sardou i opery Pucciniego "Tosca". Tosca będzie Callas. Film będzie na pół mówiony, na pół śpiewany. "Callas nada technice gry filmowej nowe perspektywy, otworzy nowe horyzonty" — mówi Zeffirelli. "Przewyższy Garbo".

MEDAL KU CZCI DANTEGO

W Rzezu, we Włoszech, rozstrzygnięto po długich sporach konkurs na medal ku czci Dante'go. Pierwszą nagrodę otrzymał rzeźbiarz polski, Stanisław Sikora.

POLANALFABECI

UNESCO wydaje olbrzymie sumy na statystyki i "urzędasów," składających się głównie z artystów bez talentu, którzy te statystyki sporządzają. Jedną z niedawno ogłoszonych statystyk wykazała, że na globie ziemskim jest 700 milionów kompletnych alfabetów oraz 300 milionów półalfabetów. Pierwsza z tych dwóch cyfr mnie nie dziwiła. Natomiast zdumiała mnie druga cyfra. Trzysta milionów półalfabetów! Myślałem, że ich jest na naszym globie znacznie więcej.

Co Życie Niesie

1. — Zagadkowy Świat Delfinów. — Mózg Delfinów Podobny Jest Do Ludzkiego. — Czy Delfiny Posiadają "Język" Dla Porozumiewania Się Między Sobą? — Najinteligentniejsze Żywe Istoty Po Człowieku. — 2. — Złagodzony Boks.

1. — W swej "Historii Przyrodniczej", przyrodnik rzymski Plinius (23-79 r. naszej ery) opisał, jak pewien młodzieńiec oswoił delfina i na jego grzbiecie przepłynął codziennie kilkumilową odległość dzielącą dwie wyspy Morza Czarnego. Opowiadanie to było długo uważane za legendę, jak wiele innych podobnych podań.

Dopiero w roku 1960 niektórzy uczeni zaczęli przypuszczać, że historia opowiedziana przez Pliniusza mogła być prawdziwa. Obecnie zaś, w r. 1965 nikt już nie wątpi, że delfin jest najinteligentniejszym — po człowieku, stworzeniem na świecie. Niektórzy uczeni zapewniali nawet — że to zwierzę morskie może posiadać w niektórych dziedzinach, większe możliwości umysłowe niż człowiek.

Do czego zdolne są delfiny i co o ich rozumie sądzić, dowiemy się później, gdy badania prowadzone przez dziesiątki specjalistów dalej się posuną. Obecnie wiemy tylko tyle, że delfiny są niezwykle inteligentnymi zwierzętami, które budzą podziw swymi zdolnościami.

Do drugiego wojny światowej delfiny nie wzbudzały większego zainteresowania. Po wojnie rozpoczęto pierwsze próby tresury tych zwierząt w wielkich akwariach amerykańskich.

Wyćwiczone delfiny pokazywały różne sztuczki zręczności, ale dopiero Niemiec Adolf Frohn, który wymigrował do Stanów Zjednoczonych zrozumiał, że od tych zwierząt może więcej uzyskać. Frohn spotrządził, że może łatwo je oswoić stosując metodę wynagradzania za spełnianie jego rozkazów.

Zwierzęta szybko zaprzyjaźniły się ze swym panem i szukały jego towarzystwa. Obecnie w cyrkach wodnych, istniejących już w Ameryce, Japonii i Australii, delfiny występują na wysokości 6 metrów, z ręki wciąg podawaną im rybę, lub też przeciąg na pół ostrymi zębami... papieros trzymanym w ustach.

Takie sztuki świadczą o wielkiej zręczności delfinów, ale nie mogą być dowodem ich inteligencji, bo inne zwierzęta mogą nauczyć się podobnych sztuczek. Delfiny nie są jednak zwykłymi zwierzętami.

Najlepszy dowód mamy w tym, że już w r. 1960 Wydział Badań Marynarki amerykańskiej zakreślił obszerny projekt badania delfinów, a obecnie ponad 150 uczonych, rozporządzających rocznie budżetem w wysokości blisko 10 milionów dolarów zajmuje się wyłącznie badaniem delfinów. Także wielkie sumy na podobny cel przeznaczają Sowieci. Zarówno Amerykanie jak i Sowieci widzą bowiem możliwość wykorzystania zdolności delfinów do celów nie tylko cywilnych, a — i to przede wszystkim — wojskowych.

Zważywszy na wielką bystrość i często wykazywaną chęć współpracy z człowiekiem spotykaną u tych zwierząt, wydaje się, że po lepszemu ich poznanym, użyć je będzie można do takich celów, jak: czuwanie na plażach nad kąpielnicami się osobami i ratowanie ich w niebezpieczeństwie, współpraca z nurkami, wyławianie min morskich, względnie ich lokalizacja, sygnalizacja podmorska i t.p.

Co usprawiedliwia te nadzieje? Przede wszystkim mózg stosunkowo duży i pod względem zwojów tak dobrze — a może i lepiej rozwinięty, niż mózgi ludzi, co w pewnym stopniu popiera twierdzenie niektórych uczonych, że delfin może być inteligentniejszy od człowieka.

To twierdzenie trzeba jednak udowodnić, a na uzyskanie dowodów, musimy poczekać jeszcze dłuższy okres czasu, bo badania trwają dopiero od niecałych pięciu lat.

Największym znawcą psychiki delfinów jest niewątpliwie Amerykanin John Lilly, którego raporty ogłoszone w roku 1963 były przez większość naturalistów — gwałtownie krytykowane. Lilly wska-

ził jednak kij w przysłówie — mrowisko, dziesiątki innych uczonych zaczęło badać zagadkowe zwierzęta i obecnie prace Lilly'ego są traktowane poważnie.

Przeprowadził on zadziwiające niezwykle zdolności delfinów. Umieścił on w różnych rejonach mózgu tych zwierząt miniaturowe elektrody pobudzające zmysły uczucia. Jedną z elektrod dawał delfinowi uczucie przyjemności. Lilly nauczył zwierzę wyciągać prąd wytwarzający to miłe wrażenie.

Delfiny nauczyły się tej sztuki natychmiast, lub najpóźniej po dwóch próbach, podczas gdy u najmądrzejszych małp potrzeba co najmniej dwudziestu takich prób, by zrozumiały, że włączenie prądu sprawi im przyjemność. Jeśli Lilly wyciągnął prąd i delfin mimo naciskania dźwigni nie mógł otrzymać swej zwykłej racji przyjemności, wówczas wydawał serię najrozmaitszych dźwięków, między którymi Lilly rozpoznał naśladowanie słów wymówionych przez niego.

W książce pod tyt.: "Człowiek i Delfin", Lilly twierdzi, że delfiny mają własną mowę i że nie tylko potrafią naśladować głos ludzi, lecz także mogłyby nauczyć się ludzkiej mowy. Od pewnego czasu Lilly stara się nauczyć kilka delfinów mówić po angielsku. Wyniki prób prowadzonych przez Lilly'ego zostały potwierdzone doświadczeniami grupy uczonych, pracujących dla amerykańskiej Marynarki.

Mowę delfinów utrwalono na taśmie magnetycznej i porównano ją z taśmą, na której nagrany został głos ludzi. Okazało się, że oba nagrania są do siebie zadziwiająco podobne, ale... niestety, mowy delfinów ucho ludzkie nie może usłyszeć w jej naturalnym brzmieniu, ponieważ dźwięki wydawane przez te zwierzęta znajdują się w znacznie wyższej skali częstotliwości niż głos ludzi.

Ucho ludzkie słyszy dźwięki w skali nie przekraczającej zwykle 15,000 drgań na sekundę. Ostateczna granica — dla bardzo czułego ucha ludzkiego — sięga do 20,000 drgań w sekundzie. Skala głosu delfinów mieści się natomiast w częstotliwości 2,000 do 200,000 drgań. Na olbrzymią ilość tych dźwięków ucho ludzkie nie jest wrażliwe. Można je jednak utrwalic na taśmie magnetofonowej i następnie usłyszeć po odpowiedniej przeróbce.

Oczywiście można o powiedzieć, że papugi, szpaki oraz kilka innych ptaków, potrafi naśladować głos ludzi. Delfiny jednak nie zadawałają się zwykłym naśladowaniem. Na podstawie przeprowadzonych przez delfiny badań można powiedzieć, że delfiny nie tylko powtarzają słowa ludzkie, lecz także je rozumieją, czemu zresztą uczeni nie bardzo się dziwią, bo doskonale rozwinięty mózg tych zwierząt upoważnia do najsmielszych przypuszczeń.

Mózg delfinów przypomina bowiem do tego stopnia — pod względem komplikacji swej budowy — mózgi ludzi, że może być zdolny do logicznego myślenia.

...Po pięciu latach badań uczeni nie odważają się jeszcze na twierdzenie, że delfin ma wrodzoną inteligencję, równą ludzkiej — ale oświadcza: "Zwierzęta te wykazują działalność psychiczną, której natura nie jest nam chwilowo znana".

Wiemy już, że inteligencja zwierzęcia oraz jego zdolność do nauki zależą od stopnia rozwoju i budowy mózgu. A ponieważ budowa mózgu delfina jest bardzo zbliżona do budowy mózgu ludzkiego, uczeni wysuwają wniosek, że delfin może nauczyć się nie tylko efektywnych sztuczek cyrkowych, lecz także wielu innych czynności, wymagających rozumu.

Delfiny powtarzają łatwo dziesiątki słów. Jeśli dalsze doświadczenia wykazały, że potrafią poznać słowa łączące w logiczne zdania, otrzymamy wówczas niezbyt dowód, że w środowisku morskim żyły stworzenia inteligentne,

HELENA MNISZEK

KRÓLOWA GIZELLA

POWIEŚĆ

(Ciąg Dalszy)

Odeszła szybko, dławiąc się ze śmiechu. Książę był ubawiony serdecznie. Jadł z prawdziwym apetytem, a po spożyciu obiadu, zamiast ustalonej zapłaty, położył na talerzu sakiewkę ze złotem, opatrzywszy ją karteczką: "Na jadalnię fundacji Jej Cesarskiej Mości Najmiłościwszej Pani wdzięczny za smaczna zupę i cudną usługę — Sebastian".

Gizella, rozweselona tą sceną, pojechała z hrabiną Dalney wprost z jadalni do zamku cesarskiego w odwiedzin codzienne do dzieci.

Powóz dworski cesarzowej zatrzymał się wkrótce przed "Starym Ururgiem". Gizella wysiadła szybko i skierowała się do konnat, zajmowanych przez jej dzieci. W salonie, poprzedzającym dziecięcą sypialnię, natknęła się niespodziewanie na księżną matkę. Powitały się sucho.

— Wasza cesarska mość raczy się zatrzymać, dzieci są teraz w kapeli, wchodzić nie można.

— Ależ ja jestem matką! — zawołała Gizella zdumiona niezmiernie.

— W regulaminie, jaki tu wprowadziłam, niema wyjątków. Wszyscy muszą się do niego zastosować. Wasza cesarska mość w ogóle za często się tu fatyguje. Codziennie odwiedzanie dzieci i pieszczoły psują ją, dobrą z natury Beatę. Księżniczka ma już pięć lat i wybornie pojmuje wiele rzeczy.

Cesarzowa zacięła usta, fala krwi zalała jej oblicze. Żałośnie spojrzała na zaufaną towarzyszkę.

— Rozumiesz teraz Inaro?... — wyszeptowała bezwiednie z rozpaczoną nutą w głosie.

Księżna roześmiała się złym, szyderczym zjadliwym krótkim skrzywieniem ust.

— Żałuję bardzo, że nie mam koleżanki, której mogłabym się równie poskarżyć, jak wasza cesarska mość! Hahaha! Duma trysnęła i gniew z oczu Gizelli. Podniosła głowę, zmarszczyła brwi i posunęła się szybko do dziecięcej komnaty. Księżna zastąpiła jej drogę. Gizella z pozornym chłodem, choć całą wrzącą wewnątrz, odsunęła lekko księżną i nacisnęła klamkę. Hrabini Dalney dała znak, by została w salonie. Przeszła sypialnię krokiem szybkim, nerwowym, otworzyła drzwi łazienki.

— Mama! Mama! — krzyknęła Beata, wychylając się z białych chłupów.

Młodszy o dwa lata od niej Roger roztrząsał orzechowe oczęta i trzepał radośnie rączkami.

Cesarzowa skłębła głowę na uniesione ukłony piastunek i pochyliła się nad dziećmi. Z jej wzburzonej przed chwilą twarzy znikł najmniejszy cień, słońce promienne zaigrało w jej oczach i rozjaśniło ją uśmiechem. Jednym objęciem najczulszym przycisnęła do swych ramion synka i córeczkę, okrywając ich główki rześnistymi całunkami. Mała księżniczka zarzuciła rączki na szyję matki i śmiała się srebrzystym śmiechem, szelepiąc coś bez ustanku po swojemu. Gizellę wkrótce pochłonięła radość i szczyty tych dwóch najbliższych jej istotek, więc zaczęła cieszyć się razem z nimi, szczęśliwa, że je tuli do siebie.

Wizyta jej przeistoczyła się w uciśną igraszkę, pełną swawoli dziecięcej, śmiechów i okrzyków radości.

— Czy już zostaniesz z nami, mamusi? — zapytała Beata, przyciskając swą buzię do twarzy matczynej. — Zostań, nie odjeżdżaj, tak wesoło, jak ty jesteś!

Wesła księżna i naraz wszystko uciicho. Dziewczynka stropiała się i spojrzała na księżną z powagą, w której był niepokój. Na widok stropionych oczu dziecka cesarzowa zawrzała buntem, lecz opanowała się ze względu na piastunki i ochmistrzynię. Pozornie obojętna żegnała dzieci i, skłoniwszy się chłodno księżnie, skierowała się ku wyjściu. Księżna Anuncjata Zofia poszła za nią. Zatrzymała ją w salonie.

— Waszą cesarską mość to może gniewa, ale prosiłabym bardzo o rzadsze wizyty u dzieci. Sądzę, że raz na miesiąc wystarczy. Dzieci są ogromnie wrażliwe, łatwo mogą zniechęcić się nie tylko do damy wychowawczyń i piastunek, ale i do mnie. A wszak mojej opiece wyłącznej są powierzone i ja jestem za nie odpowiedzialna. Natomiast zbyt częsta obecność waszej cesarskiej mości...

(Ciąg dalszy nastąpi)

które tylko dlatego nie wykorzystali i nie wykazywały swego rozumu, że wodne warunki im na to nie pozwoliły. Niektórzy biolodzy twierdzą, że wyższość człowieka nad delfinem wynika jedynie z tego, że człowiek mógł się posługiwać rękoma, co nie było możliwe delfinom, choć rąk nie posiadają. Chwilowo musimy uważać to twierdzenie za zbyt śmiałe, i poczekać, aż co wykaza dalsze badania tych niezwykle zwierząt, które od kilku lat coraz więcej miejsca zajmują na łamach pism naukowych.

2. — Czy boks jest sportem, czy też widowiskiem, w którym wyładowują się najniższe instynkty widów? Zdania są podzielone: jedni powiadają, że boks wyrabia o d w a g e, szybkie odruchy, wpływa korzystnie na fizyczny rozwój człowieka. Inni — natomiast twierdzą, że boks jest zwykłą masakrą, niegodną cywilizowanego człowieka. Na dowód przytaczają liczne śmiertelne wypadki w następstwie otrzymanych ciosów, utratę wzroku przez wielu bokserów — upośledzenie władz umysłowych.

Bez względu na osobiste poglądy, jakie ten i ów ma na to zagadnienie — każdy przynajmniej, że boks nie jest sportem bardzo humanitarnym. W początkach boksauty walczyli gołymi pięściami, co miało ten skutek, że po walce twarz pokonanego (a także i zwycięskiego) zawodnika — przypominała więcej krwawy ochlap mięsa

niż ludzkie oblicze.

Z tego też pewnie powodu wprowadzono bokserskie rękawice, dobrze wywątowane. Poza tym dionie bokserów owija się bandażami, celem ochronienia kości od złamania. Rezultat jest taki, że liczba śmiertelnych wypadków na ringach, oraz poważnych uszkodzeń władz umysłowych zawodników zwiększyła się kilkakrotnie.

W związku z tą sytuacją, Amerykański Związek Lekarzy proponuje wprowadzenie pewnych zmian do reguł tego morderczego "sportu". Jedną z propozycji dotyczy stosowania mniej wywątowanych rękawic, oraz usunięcie bandażowania dłoni. Oczywiście cios zadany ręką zabezpieczoną tylko cienką rękawicą byłby dla przeciwnika bolesniejszy, ale... bokser namyślił

Sejmik Okręgu 12-go Z.N.P. Odbędzie Się 31-go Października

Niniejszym zawiadamiam Gminy należące do Okręgu 12 ZNP, iż Sejmik odbędzie się w niedzielę, 31 października, w sali Kościuszkowej, 4800 i Wood ulica, na godzinę 2-gą popołudniu, w siedzibie Gminy 39-iej ZNP. Proszę Gminy zastanowić się do ustaw konstytucyjnej ZNP i wystąpić pełną liczbę delegatów i delegatek.

Zamówienie Szerokie Obuwie
Order Wide Width Shoes
Also for Tall Girls
SIZES TO 14 FROM 5 A TO EEE
Send for free Catalogue No. WS
NIEMAN'S, 17 N. State St.
Dept. P., 16th Fl., Chicago, Ill.
Phone FI 6-9797

SIGN PAINTING
Signs, Show Cards, Banners,
Window and Truck Lettering, etc.
Silver and Gold Leaf
Reasonable prices, free estimates
Phone: John L. Gusepini
267-5968

Znane ZIOŁA ZAKONNIKA

W każdej paczce jest 12 gatunków wyborowych siódmiolennych, których wartość potwierdził naukowy badawca farmakologiczny. Naturalne leki są zbawienne. Najwyższe gatunki ZIOŁA ZAKONNIKA pomogą w następujących niedomaganach: — MIESZANKA No. 1 zia przemiana materii, artretyzm, staba wątroba, nerki, serce. No. 2 — ziołowe nierzeczywistości, bóle, kolka, zgaga, nadciśnienie, gazy. No. 3 — przy zatruciu. No. 4 — przy nerwowości, bezsenności i wyczerpaniu. No. 5 — przy niedomaganiach pęcherza i nerek. No. 6 — pluć, przeziębienie, kaszel, zatkanie. No. 7 — kobiece dolegliwości wieku starszego i okresu. No. 8 — pomocne dla diabetyków. No. 9 — pomocne dla astmatyków. No. 10 — ziołowe przy reumatyzmie i sercu. No. 11 — uśmierzające bezgłówność, wzmacnia, orzeźwia.

Każda paczka ZIOŁA ZAKONNIKA kosztuje tylko \$1.75. Paczki są duże, pełne, z przepisem użycia po polsku i angielsku. Wyślij zaraz Money Order z zamówieniem. Do każdego dolara trzeba doliczyć 10 centów na przesyłkę. Na C.O.D. nie wysyłamy. Prosimy podać Numer Mieszanki i swój dokładny adres. Każdemu kto przesyła 10 centów znaczków na przesyłkę wysyłamy bezpłatnie polską broszurę: "Jak Używać Zioła". Zamówienia adresować:

MONK'S HERB CENTER,
2640 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL. 60647

This Ad Worth \$1.00 On Any Major Repair
We Specialize in the Repair of German Antique Clocks
and other makes of fine Watches
BILL'S CLOCK SHOP
3919-B LINCOLN AVE. — 935-3296
33 Years Experience — No Watch Beyond Repair!
Fast and Efficient Service — Watches Electrically Timed
Small Service Charge on Delivery and Pick-up of Clocks

ORGAN—IZE YOUR LEISURE TIME!
ORGAN and PIANO lessons
given in your home.
CHUCK PREWITT
(Organist at Jack Gunnell's) Phone 472-2306

Nowe Godziny Urzędowania
Dr. MICHAŁ J. BADZMIEROWSKI F.A.C.S., F.I.C.S.
OGÓLNA PRAKTYKA CHIRURGIA
SPECJALNOŚĆ WOŁE (Goltier)
Ordynuje, w poniedziałki i czwartki od 1-jej do 8-jej wieczorem; we wtorki i piątki od godz. 6:00 do 8:00 wieczorem w nowym biurze przy
1620 W. 18-ta ULICA Tel. Canal 6-4888

Dr. F. SADOWSKI — Lekarz-Chirurg-Akuszerek
5250 W. Fullerton Ave. Przy Apteco Rudzińskiego
Ofis: Berkshire 7-6176, albo KEdzie 3-3868. Res. MEdmimo 7-8719
Godziny: od 10ej do 11ej rano — 2ga do 4ej — 7ma do 9ej wieczorem

ANNOUNCEMENT
DR. EDWARD E. AWE—OPTOMETRIST
Wishes to announce the opening of his professional office at
2712½ W. NORTH AVE.
Examinations are conducted in English or Spanish and
all Welfare Cases are accepted.
For Appt. Call 252-2717
HOURS— Monday & Thursday 9:30 till 6:30 — Tuesday & Friday 9:30 to 5:30 P.M. — Saturday 9:30 to 5 P.M. — Closed Wednesday.

Chicago's Original 18-iej Ulicy
LEADER DEPT. STORE
1700 W. 18th ST. — NA WOJCIECHOWIE
Na Przedmieściach: TO 3-8000 Berwyn, 6750 W. Cermak
Koldry Robione Na Zamówienie Darmo
W Naszej Własnej Pracowni z Importowanych Materiałów.
Możecie Się Przeglądać Robocie.
Gwarantowane Zadowolenie — Nasz 50-ty Rok.
ODBIERAMY I DOWOZIMY DARMO
Koldra będzie jak nowa — a waszej starej wełny lub pierza... darmo z zakupem materiału.
• Wełna lub pierze będzie czyszczone i sterylizowane.
• Będzie puszyste i odnowione.
• Poszyta do wyboru.
Telefonujcie CA 6-230
LAYAWAY lub BUDGET PLAN na ŻYCZENIA

W KAŻDĄ SOBOTĘ, O GODZ. 6:30 WIECZ.
ŚLUCHAJCIE! "PROGRAM WIECZORNY"
Tadeusza Kuczewskiego
Ze Stacji WOPA—1490 KC
• MUZYKA • POLSKA PIOSENKA • PRZEGLĄD TYGODNIA

Godzina Słoneczna
LIDII PUCIŃSKIEJ
Rano 8:30 - 9:30 ze Stacji WEDC
KALENDARZYK — PORADY: DLA PIĘKNYCH PAŃ,
GOSPODARKE — PRZEPISY KUCHARSKIE — POEZJE
— POGADANKI — DAWNE NIEZAPOMIANE PIOSENKI
Wieczorem o Godz. 8 ze Stacji WOPA
PRZEGLĄD IMPREZ — ROCZNIC NARODOWYCH —
KĄCIK WETERANSKI

Młodzież Gminy 39 ZNP Wystąpi Na Nawy Pier

Młodzież Gminy 39 ZNP reprezentować będzie Związek Narodowy Polski na Międzynarodowym Festywalu na Navy Pier, jaki odbędzie się w sobotę i niedzielę, 16 i 17 października.

Młodzież Gminy 39 od kilku ostatnich lat organizuje występy w polskich ludowych strojach narodowych, zbierając liczne oklaski. Przewodniczącą Komitetu Młodzieży Gminy 39 jest pani Melania Winięcka, dyrektorka ZNP, pod której bezpośrednią opieką znajduje się młodzież i szkoła języka polskiego przy Gminie 39.

Opiekę nad całością młodzieży Gminy 39ej sprawuje prezes Gminy p. Franciszek Prochot, który jest Wiceprezesem ZNP.

Kierownikiem szkoły Gminy 39 jest p. Marian Ochman, zawodowy nauczyciel.

Festywal na Navy Pier otwarty będzie od 11 rano do 9 wieczorem i w sobotę i w niedzielę. Polonia znajdzie wiele interesujących urozmaiceń w programie grupy polskiej na Wystawie, będą kioskami, wystawą wiedzy i rąk polskich, dzieła sztuki, pokazy a nawet smakołyki polskiej kuchni.

COOKIES P. 2 WEEK SPECIAL
1-29c Pkg. Free with Each Purchase
Bring This Ad In
BUY DIRECT FROM THE COOKIE BAKER
BAKED FRESH EVERY DAY
at REDUCED PRICES
BROKEN COOKIES
AT SPECIAL REDUCED PRICES
All Cookies Direct from Ovens
FORMEL BAKING CORP.
2518 North Willets Court
1st Street North of Milwaukee Ave.
at 2500 N. Sacramento

Śłuchajcie Programu Radiowego
który prowadzi
ROBERT LEWANDOWSKI
Od Poniedziałku Do Piątku
7:00 - 8:00 Rano
Niedziela 2-3 pp.
WSBC—1240 kc
Informacje w sprawie ogłoszeń
ANDOVER 3-6319

Doktor Zmienił Lokal
DR. JOHN G. ZACHARY, M.D.
LEKARZ I CHIRURG
Poprzednio
3954 N. Sheridan Rd.
Obecnie w nowym miejscu
2414 W. Lawrence Ave.
Telefon biura: RA 8-1510
Telefon 24 godzinnej obsługi:
LO 1-3156

UWAGA!
Dla Potrzebujących Okulary
Jeżeli macie trudności w dopasowaniu dokładnych OKULARÓW, lub dłuższy czas nosicie źle dopasowane OKULARY, to dajcie zezgaminować swoje oczy u Dra CHMIELIŃSKIEGO, O.D., a na pewno pozbedziecie się kłopotu.
Oczy mogą być zupełnie naprawione, jeżeli niema krytycznego uszkodzenia, bardzo niskim kosztem.
Adres: Dr. ED MUND CHMIELIŃSKI, 1200 N. Ashland Ave., 10g Division Ulicy, w BUDYNKU BANKOWYM, pokój 306. TELEFON BR 8-4811.
Godziny przyjęć i kliniczna egzaminacja oczu TYLKO w PONIEDZIAŁKI I CZWARTKI od 10-jej rano do 7-mej wieczorem i w SOBOTY, od 10-jej rano do 2-jej po poł.
Poza godzinami przyjęć, za umówieniem tylko. Tel. BR 8-4811. (P.R.M.)

Śłuchajcie Programu NINY
CZUWAROWEJ
W Każdą Niedzielę
od 11 rano do 1-jej po poł.
od 11 do 12
Muzyka Międzynarodowa
od 12 do 1
Głos Polski
RADIOTACJA
WXRT FM-93.1
Zostań abonentem Związku Związkowego! jeśli nim dotychczas nie jesteś.

Apel Gwiazdkowy Polskiego Komitetu Imigracyjnego w Chicago

Bronisława M. i jej dziewczęta dzieci mieszkają w baraku pod Stuttgartem. Rodzina była wielokrotnie odrzucana z emigracji i mimo usilnych starań, żaden kraj nie chce przyjąć samotnej matki z małoletnimi dziećmi. Więć czekają na lepszy los.

Od uroczystej Inauguracji w dniu 24go września Apel Gwiazdkowy Polskiego Komitetu Imigracyjnego jest w pełni. Będzie on trwał przez miesiąc październik i listopad, celem zebrania potrzebnych funduszy na urządzenie "gwiazdki" dzieciom polskich uchodźców w Europie zachodniej, jak również naszym samotnym, podziśm w wielkim i chorym uchodźcom...

I znowu minął rok od naszego ostatniego Apelu Gwiazdkowego. Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia i gdy śnieg pokryje nasze domy i ulice białym puchem, w czyszy zimowym wieczorze roziskrzają się tysiącami kolorowych świateł nasze choinki — szczególnie piękne i bogate w tym kraju. I tak samo, jak sto, lub więcej lat temu, popłyną do domów Polaków rozsiadanych po wszystkich krajach świata nasze przepiękne staropolskie koledy... I wtedy, choć przez chwilę będzie się nam zdawało, że nie się nie zmieniło, że jesteśmy wszyscy razem z naszymi najbliższymi na polskiej ziemi — tak bardzo nam drogą i dalekiej.

Niejednemu z nas staną przed oczami szczęśliwe i beztrudne, lata dziecięce, spędzone w ukochniej, wolnej Polsce. A, gdy w dniu Wigilii, w gronie najbliższych zasiadamy do stołu zastawionego stołu — nie zapomniemy i staropolskim zwyczajem postawimy jedno nakrycie dla przypadkowego gościa, lub zabłąkanego wędrowca.

Sami Zadowoleni — Nie zapomniemy o Nich

W wieczór wigilijny i w Święta Bożego Narodzenia — te najpiękniejsze święta radości, miłości i ciepła rodzinnego, nikt nie może być samotny, lub zapomniany. Będąc w tym dniu sami szczęśliwi, nie zapomniemy o tych, najbardziej z nas nieszczęśliwych — o naszych rodakach, polskich uchodźcach w Europie zachodniej. Nie możemy zaprosić ich do naszego stołu wigilijnego, bo dzielą nas tysiące mil odległości, ale uświadomimy to w naszych sercach i postaramy się, żeby oni nie byli w tym dniu samotni i zapomniani. Dlatego już dzisiaj złożymy datkę na Apel Gwiazdkowy, żeby Komitet miał czas na przygotowanie im Gwiazdki i Święta Bożego Narodzenia. Niech każdy z nas w ten sposób ugodzi chociaż jednego uchodźcę przy swoim stole wigilijnym, a na pewno żaden z nich nie pozostanie samotny i każde dziecko polskie uchodźce będzie miało gwiazdkę w tym dniu. Na pewno wówczas w oczach wielu z nich ukażą się łzy szczęścia i radości, że jednak nie zostali przez nas zapomniani.

Każdy najmniejszy datkę stanowi wielką wartość w ogólnej zbiorce i będzie pokwitowany przez Skarbnik Komitetu.

Czeki i "Money Order'y", proszę wystawiać na:

"Polish American Immigration and Relief Committee" i przesyłać je na adres Komitetu: 1514 N. Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60622. — Zbigniew Radoniewicz, Kierownik Prasowy Komitetu.

SE 3-9478 — 421-8492
Towing Service
LITTLE WILLIE'S STANDARD SERVICE STATION
ATLAS TIRES - BATTERIES
ACCESSORIES - MOTOR TUNE-UP
MINOR AUTO REPAIRS
"Service Is Our Business"
Let Us Prove It
Jackson & Western
Chicago 12, Ill.

For People Who Care!!
CUSTOM MADE DRAPERIES
Less than \$10
48" x 60" x 12"
SHEERS
FIRE-RESISTANT
ANTIQUE SATIN
15% DISCOUNT ON FIRST ORDER
CLIP THIS FOR CLEANING DISCOUNT
CARPET MASTERS
Showroom: 5756 N. Lincoln Ave.
By People Who Care!!

DUMPLINGS
Now Make Easily
A NEW UTENSIL
WRAP, CUT AND SEAL
IN ONE OPERATION.
Makes Large Quantities
in Minutes.
CHANGEABLE SIZES

PIEROGI
Róbcie Teraz
Łatwiejszym Sposobem.
NOWY PRZYZRĄD ZAWIAJ, TNE I SKLEJA W CZASIE JEDNEJ CZYNNOŚCI.
Róbcie pierogi w większych ilościach w ciągu minut.
MOŻNA ZMIENIAĆ NA ROZMAITE ROZMIARY.

ORDER NOW
Send \$2.00, Check or Money Order
to
ZVENO
Box 201
Chicago, Ill. 60645

DZIEŃ DOBRY PAŃSTWU
WIADOMOŚCI—MUZYKA—POLSKA PIESŃ
POLSKIE SŁOWO
ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik—Zarządca Programu Nadawanego Codziennie
Od Poniedziałku do Piątku włącznie
od 12 do 12:30 po południu
(Naroznik Milwaukee i Pulaski)
Przez Stację WOPA
AM FM 1490 KC
Studio i Biuro mieszczą się przy
3322 N. Pulaski Rd. SPring 7-0900

Komunikat Stow. Byłych Więźniów Politycznych

W tę niedzielę, 17go października, o godzinie 10:30 rano w kaplicy OO. Jezuitów, 4105 N. Avers ul. zostanie odprawiona Msza św. za spokój duszy śp. kol. Stanisława Pawlaka, długoletniego członka Zarządu Oddziału, w drugą rocznicę Jego zgonu — i za śp. kol. Mieczysława Kruk — Rostańskiego, dziennikarza i literata, b. oficera W.P. i A.K., więźnia politycznego, niemieckich obozów koncentracyjnych i działacza katetowego.

Zarząd Oddziału Chicago prosi koleżanki i kolegów o liczny udział. Najlepszy dojazd autem po ulicy Elston do Avers, autobusem po Pulaski Road lub Irving Park Road.

ROBIONE NA ZAMÓWIENIE UBRANIA DLA MEZCZYZN I KOSTYMY DLA PAŃ
od \$69.50
Także Ubrania, Slacks i Paltas robione odpowiednio do waszej miary i wymagań.
Każdy Dzień jest Dniem Sprzedaży

SUPERIOR TAILORING CO.
28 East Jackson Blvd.
Wszelkiego rodzaju przeróbki niskim kosztem

LADIES ALTERATIONS AND REPAIRS DONE IN MY HOME
Reasonable
2140 N. Lincoln — 2nd Floor
LI 9-1438

WE BUY SCRAP - COPPER - BRASS TIN - MERCURY - NICKEL
Also Cast Iron Delivered At Highest Prices
STAR METALS
8224 S. VINCENNES AVE.
Phone 487-2677

Madoncelli's
PERFUME
Introductory
½ oz. \$20.00
Special \$5.00
Mail check or Money Order to:
ISABELLA OF PARIS
152 W. 42nd Street, Dept. P.
Suite 536 New York 36, N. Y.

SAVE SAVE save
Youngstown
ZLEW SZAFKOWY
OTO jest 64 calowy zlew szafkowy firmy Youngstown... Najlepsza stalowa szafka jaką można dostać na rynku oraz 54 calowa szafka ścienna.
ZLEW SZAFKOWY I SZAFKA ŚCIENNA \$122.50
(Komplet)
Tylko zlew szafkowy. Kompletne z wszystkimi połączeniami.
\$72.50
LUKSUSOWA ŁAZIENKA
KOŁOROWA — 5 stopowa pełna wanna, wysoki 16 cali porcelanowa umywalka 19"x17" (całi), porcelanowe urządzenie klozetowe — wszystko kompletne z dodatkami i odpowiednim siedzeniem. Bardzo specjalna cena.....
\$119.50
PO KOMPLETNE PRZERÓBKIE KUCHNI I ŁAZIENKI
DZWOŃCIE:
Dickens 2-7600
Telefonujcie pod ten numer i fachowiec w planowaniu kuchni i łazienki odwiedzi was w mieszkaniu w dogodnej dla was porze i pokaże wam jak można całkowicie odnowić waszą kuchnię i łazienkę. Nasza firma już od 40 lat specjalizuje się w tych dwóch pokojach.
OTWARTE W PONIEDZIAŁKI I CZWARTKI DO 9 WIECZ.
MAX Gerber INC.
2293 Milwaukee Ave.
Plumbing • Heating • Major Appliances Phone Dickens 2-7600
NISKIE FINANSOWANIE PRZEZ F.H.A. DOGODNE WARUNKI

W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
W
NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIADOMOŚCI IE CZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8 15

CHOROBY SKÓRNE OTWARTE RANY

Maść "LEGULO" skutecznie używana przeszło 30 lat, wstrzymuje swierzbienie, uspokoi ból, pomaga w gojeniu. Jest bardzo łagodna, nie pali. Gdy swierzbienie rana nie da ci śnieć lub spać spokojnie spróbuj Maść "LEGULO" — znajdziesz ulgę w swych cierpieniach. Także używana na Opalenia, Spalenia, HEMOROIDY, swierzbienie i wystające, PSORIASIS, (choroba nowotworowa suchej skóry), CHOROBY SKÓRNE, RINGWORM, EGZEMA, Bolaca, Płaska Skóra od Mocy (Diaper Rash), SWIERZBIĄCE PŁAMY NA REKACH, NOGACH i innych miejscach na ciele, ATHLETE'S FOOT (GRZYBICA), patenie swierzbienie pomiędzy palcami u nóg) na SUCHĄ I POPEKANĄ SKÓRĘ i inne CHOROBY SKÓRNE z zewnętrznym przyczyn.

Po 89c, \$1.50, \$4.00 w APTEKACH

Bal Jesienny Tow. "Savannah" Grupa 3162 ZNP
W sobotę, 16go października odbędzie się Bal Jesienny Tow. "Savannah" Grupa 3162 ZNP w dużej sali Domu Weteranów, 1239 N. Wood ul. Początek o godz. 8:30 wieczorem.

Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra "Blue Band". Gorące i zimne przekąski oraz

UDAJĄC SIĘ DO POLSKI ...
...mąż i żona mogą
OSZCZĘDZIĆ RAZEM SUMĘ ...
\$431.30 do WARSZAWY
w porównaniu z ekonomicznymi opłatami za przelot
Jedem w obydwie strony
Korzystając z jednego w swoim rodzaju
PLANU ICELANDIC LOTNICZOKOLEJOWEGO!
Oto szczegóły tego planu. Letcie Icelandic do Luksemburga... następnie docieracie do miejsca swojej podróży za pośrednictwem szybkich, wygodnych i dogodnych pociągów. Łączna suma za przejazd samolotem i koleją w obydwie strony jest o wiele niższa, niż ekonomiczna opłata za przelot Jedem w obydwie strony. Podane powyżej dla przykładu oszczędności wynikają z niewygodnie niskich opłat w okresie sezonu oszczędnościowego Icelandic—obecnie w mocy.

Pamiętajcie, że opłaty Icelandic za przeloty do Europy są najniższe, ze wszystkich regularnych linii lotniczych. Są one najniższe kiedykolwiek w ciągu całego roku — w jedną stronę lub za loty w obydwie strony w okresie całego roku. Ponadto letcie w atmosferze komfortu, szybko, nowymi aparatami Rolls-Royce 400 Jet Prop lub niezwykłymi daleko-dystansowymi aparatami DC-6B. Bezpłatne gorące potrawy, trunki, kanapki. W sprawie wyczerpujących szczegółów zwróćcie się teraz do Waszego agenta podróży.

Z NEW YORKU DO: ISLANDII — ANGLII — SZKOCJI — HOLANDII — NORWEGII — SZWECJI — DANII — FINLANDII — LUKSEMBURGA
Letcie na Icelandic — oszczędzacie, podróżujecie do wszystkich krajów Europy i poza nią.

PIONIER niskich opłat za podróże do Europy
ICELANDIC AIRLINES
LOFTLEIDIR
37 So. Wabash Ave., Chicago 3, Ill. Tel. International 6-2341
NEW YORK • CHICAGO • SAN FRANCISCO
*Opłaty za przeloty mogą ulec zmianie bez zawiadomienia. ZAMÓWIENIE LISTOWIE BROSZURKĘ KP
Karty Kredytowe American Express akceptowane

Najjaśniejsza i Największa Kometa Od R. 1910. Będzie Ją Widać 20 Października

Kometa Ta, Zwana Ikeya-Seki, Od Nazwisk Swych Dwóch Japońskich Odkrywców, Jest Pierwszą Od Czasu, Gdy Kometa Halleya, Która Ukazywała Się w Roku 1682, 1758, 1834 i Poraz Czwarty Zbliżyła Się Do Słońca w Roku 1910 w Swym 76-o Letnim Okresie Krażenia Po Torze Wydłużonej Elipsy

Nasz współpracownik Franciszek Czyżewski z South Bend Indiana, ogłosił na łamach South Bend Tribune, interesujący artykuł w sprawie nowej komety Ikeya Seki, która obecnie mija ziemię, przybliżając się do słońca z wielką szybkością.

Zainteresowanie Komety

Astronomowie wykazują tym większe zainteresowanie tą kometą, że w wieku XX jest ona dopiero drugą z rzędu, która dotrze do słońca na bardzo małą odległość. Ciekawym jest przy tym, czy w pobliżu słońca tej komety jądro

rozpadnie się na kilka części, czy też rozpad ten nastąpi tylko w podziale ogona komety, który niewiadomo, jak będzie długi w czasach oddalania się od słońca.

Najdłuższy z dotychczas obserwowanych ogonów tworzyli tak zwanej Wielkiej Komety w roku 1843. Ogon jej miał blisko dwieście milionów mil to jest dwa razy tyle ile wynosi odległość ziemi od słońca.

W wieku XIX — komety widziane były w czasie ich przybliżania się i oddalania od słońca w latach 1811, 1834,

1843, 1858 i 1882. Pierwsza z nich wyglądała podobnie do komety, którą obserwowano w roku 1456, przyczem ludzie zabobni wiązali jej ówczesne pojawienie się — ze zwycięstwem Konstantynopola przez Turków i ostateczną klęskę wypraw krzyżowych w trzech stuleciach.

Rozpad Jądra Komety i Cykliczność Obiegu Niektórych Comet

Kometa Biela w roku 1882 podzieliła się na dwie części przybliżając się na bliską odległość do słońca. W r. 1882 inna kometa uległa rozpadowi na 5 części. W r. 1910 kometa Halleya, przeszła między słońcem i ziemią w taki sposób, że ziemia znalazła się w sferze jej ogona. Nie jest wykluczone, że wielki meteor, który spadł w tym czasie na Syberii i eksplodował w sposób podobny do wybuchów nuklearnych, był odpadkiem tej komety. Jej 76 letni okres obiegu dokoła słońca wykrył w r. 1682 angielski astronom Halley. Polski astronom z Gdańska Heveliusz był pierwszym, który postawił tezę że tory obiegu komet mają charakter wydłużonych elips, gdy powracają one w regularnych odstępach czasu, lub paraboli, gdy pojawiają się tylko raz. Potwierdził to — jego uczeń Doefel w roku 1681.

Przepowiednie Halleya, z r. 1682 określające, kiedy kometa nazwana jego nazwiskiem powróci na swej drodze do słońca, sprawdziły się dokładnie w latach 1758, 1834 i 1910. Następny raz kometa Halleya powinna się ukazać w r. 1986, to jest za 21 lat. Kometa Halleya najwcześniej w historii widziano już w r. 240 P. Chr., a następnie w roku 1006.

Jesienna Zabawa Arcybrawstwa MB Saletyńskich

Arcybrawstwo Matki Boskiej Saletyńskiej zaprasza na Jesienną doroczną Zabawę, 17go października o godz. 2ej po południu do 8ej wieczorem, w sali Rainbow Gardens, 1425 W. 51sza ul. Mile to, doroczne towarzyskie zebranie zaszczepia swą obecnością Prowin- cja i Moderator Wiel. ks. Stanisław Matuszewski, MS z Milwaukee, Wis.; ks. Tadeusz Gałuszka MS, przełożony Seminarium i kapelan ks. Jan Lewandowski MS.

Będzie też sprzedaż chleba i pieczywa, pieczonego przez Brata Geralda MS. Dochód przeznaczony na rzecz Seminarium Misyjnego w Olive, w którym wychowują się i kształcą młodzi kandydaci i przyszli misjonarze zgromadzenia. Prezeska Helena Redlin i wiceprezeska Władysława

Z Gminy 79 ZNP

Tow. Jedność, Gr. 77 ZNP odbędzie swe posiedzenie w niedzielę, 17-go października o godz. 2ej po poł., w sali Marshall Square, pnr. 3111 W. Cermak Rd. Prosimy o liczne przybycie. — Piotr Borkowski, prez.; Edward Andrzejewski, sekr. fin.

Tow. Nowa Polska, Gr. 736 ZNP ma swe posiedzenie w niedzielę, 17-go października w sali Białek przy 25 i Rockwell ul. Początek o godz. 2ej po poł. Ze względu na ważność tego zebrania członkowie są proszeni o punktualne przybycie. — Mieczysław Rybski, pr.; Ed. Lewandowski, sekr. fin.

Tow. Kosynierów Polskich Gr. 1405 ZNP odbędzie swe posiedzenie w niedzielę, 17-go października, w sali Klimek pnr. 2421 S. Troy ul. o godz. 2ej po poł. Są ważne sprawy. — Jan Juszczak, prez.; Henryk Bogdan, sekr. fin.

Zapisujcie Działkę Waszą Do Wydziału Małoletnich Z.N.P.

Wiadomości Gminy 87 ZNP z Annowa

Tow. Artylerja Polska, Jerzego Washingtona, Gr. 760 Z.N.P., przypomina swoim członkom, że miesięczne posiedzenie odbędzie się w niedzielę, 17-go października, w sali Lipskich, pnr. 2059 W. 19-ta ulica, o godzinie 2-iej po południu.

Tow. Sokół Polski, Nr. 1-szy, Bratnia Dłoń, Gr. 1060 Z.N.P., zaprasza członków do licznego udziału w posiedzeniu, jakie się odbędzie w niedzielę 17-go października, w sali Sokolni, pnr. 1921 W. Cermak Rd., o godzinie 2-iej po południu.

Klub Parafii Wielowieś, podaje do wiadomości wszystkim członkom, że regularne posiedzenie klubu odbędzie

się w niedzielę, 17-go października, w sali paraf. św. Anny, pnr. 2201 W. 18-ta ul., o godzinie 2-iej po południu.

Zabawa Indykowa Tow. Artylerja Polska, Jerzego Washingtona, Gr. 760 Z.N.P., pragnie podać do wiadomości wszystkim członkom, przyjacielom oraz Polonii, że urządzają zabawę "Indykowa", w niedzielę 21 listopada, w sali Lipskich, pnr. 2059 W. 19-ta ulica, Początek zabawy o godzinie 2-iej po południu, wstęp wolny dla wszystkich. — Komitet Zabawy.

Przepraszamy Na bankiecie Gminy 87 Z.N.P., z okazji Złotego Jubileuszu, zakradła się pomyłka względem Klubu Jazwian, który był reprezentowany na bankiecie przez Jana Walęga i Jana Węgrzyn, z żoną, jak również Klub Kazimierza Pułaski, z Prezesem Leonem Kucią, oraz członkami. Za pomyłkę bardzo przepraszamy. — Gmina 87 Z.N.P.

Szkoła Języka Polskiego w Kensington

W nadchodzącą sobotę, 16go października, po nabożeństwie w kościele św. Salomei, o godz. 9ej rano, zostanie otwarta sobotnia Szkoła języka polskiego, przy szkole św. Salomei w Kensington, 118 So. Indiana Ave. Szkoła ta już od 12 lat jest prowadzona pod egidą Kongresu Polonii Amerykańskiej na Stan Illinois przez Stow. Samopomocy Nowej Emigracji na południowej stronie miasta Chicago i ma już od dawna wyrobioną dobrą opinię.

Czas i warunki nauczania, jak w latach poprzednich. Dodatkowo można jeszcze zapisać dzieci przy otwarciu Szkoły. — Józef Włodarczyk. (13, 15)

Z Okazji Jubileuszu 85-cio Lecia Z.N.P. SERDECZNE ŻYCZENIA

— zasyła —

Tow. Białego Orła

Gr. 2727 Z.N.P.
Julia Janota, Prezes
Franciszek Goryl, Wiceprezes
Anna Lawrence, Wiceprezeska
Stefan Matusik, Sekr. Prot.
Fran. M. Prochot, Sekr. Fin.
Jan Rost, Kasjer.
Bron. Wygoniski, Radny
Bron. Kaczmarek, Radna
Andrzej Koziol Sr. Odwrotny

Nowobelska i cały zarząd proszą o poparcie tej imprezy.

W Chicago bawił syn pani Heleny Redlin, który przyjechał na ślub kuzyna Kennetha Palubiaka z panną Joannę Wojnerowską w kościele Providence of God, przy 18ej i Halsted w sobotę, 9go października, o 11ej rano.

Major Andrzej Redlin jest star-

szym pilotem w Lochbourne AFB, Ohio.

Archer-Highland Korpus Pom. No. 698 będzie miał posiedzenie w poniedziałek, 18go października o godz. 8ej w sali Klubowej, 4871 Arche rave. — Joanna Potyrała, prezeska; Helena Redlin, sekr. (13, 16)

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 3 ZNP

W. Andrzejewski, Prezes
E. Różański, Wiceprezeska V. Kolman, sekretarka Fin.
Z. Sokolnicki, Wiceprezes P. Malud, Kasjer

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-lecia Założenia Związku Narodowego Polskiego

składa

GMINA 80-ta Z.N.P.

ZARZĄD:

W. TOMASZEWSKI, Prezes
J. BANDUR, Wiceprezes
S. BRODOWSKA, Wiceprezka
Z. WITKOWSKA, Sekr. Prot.
W. JĘDRĘSIK, Sekr. Finan.
M. OLESZKEWICZ, Kasjer

Z OKAZJI 85 LECIA ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Serdeczne Gratulacje

i Najlepsze Życzenia

Dalszego Rozwoju

i Sukcesów w Pracy

—składa—

CHESTER R. WIKTORSKI, Jr.

REPREZENTANT 15-GO DYSTRYKTU LEGISLATURY STANOWEJ

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z OKAZJI 85-LECIA ISTNIENIA

oraz dla całej Polonii — wiele szczęścia i powodzenia we wszelkich kierunkach — dalszej owocnej, wzniosłej oraz chwalebnej pracy, rozwoju — oraz wszelkich dalszych pomyślnych poczyni dla dobra Stanów Zjednoczonych oraz dla dobra całej Polonii

— składa —

Kazimierz R. Wachowski

Z Okazji 85-Lecia Istnienia ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia dalszego rozwoju i sukcesu

— składa —

TED GROCHOWSKI, Właściciel PROGRESS ROOFING

1632 W. DIVISION ST. ARmitage 6-2945

* REPERUJEMY DACHY I ZAKŁADAMY NOWE
* ZAKŁADAMY I REPERUJEMY RYNNY
* IZOLUJEMY DACHY TERAZ PRZED ZIMĄ
Najstarsza polska firma pokrywania dachów w Chicago

Z Okazji Jubileuszu 85-cio Lecia Istnienia Związku Narodowego Polskiego

Pomyślnych, Owocnych i Wzniosłych Poczyni Dla Dobra i Rozwoju oraz Pięknej Pracy Dla Całej Polonii w Następnym Latach Waszych Wysiłków

— zasyła —

LEROY BROS.

CONSTRUCTION CO. INC.

4400 RIVERSIDE DRIVE LYONS, ILLINOIS
SOLIDNE PRZERÓBK
Czy i Wy Chcielibyście Skorzystać z Naszej Obsługi? Obszary Tysiące Zadowolonych Właścicieli Domów

Wstapcie... Zobaczcie Nasz Piękny Salon Wystawowy. Znajdziecie tam wszystkie:
• Naturalnej Wielkości Dodatkowe Pokoje
• Pokój Rozrywkowy
• Provincial Kuchnie
• Luminous Sufity

DARMO KOSZTORYSY—BEZ ZADNEJ WPLATY PRZERÓBK TO JEST NASZ INTERES
Dzwoncie zaraz po darmowych kosztorysach
Telefonujcie
Hickory 7-8600 lub Pensacola 6-1000

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze życzenia z okazji 85-cio Lecia Istnienia

składa

JAN C. KLUCZYŃSKI

KONGRESMAN 5 DYSTRYKTU

Prezes Towarzystwa John F. Kennedy, Grupa 3167 ZNP

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-Lecia Istnienia

składa

FRANCISZEK BOBRYTZKE

KOMISARZ POWIATOWY

Przewodniczący Dyrekcji Manufacturers National Bank of Chicago

NAJSERDECZNIEJSZE GRATULACJE I ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia wszelkiego sukcesu, oraz Wydajnej Pracy dla Dobra Polonii, Dalszego Rozwoju i Wszelkiej Pomyślności w Dalszych Poczynaniach

— zasyła —

45 WARDA REGULARNEJ DEMOKRATYCZNEJ ORGANIZACJI

William J. Cowhey

Komityman

Edwin P. Fifielski Frank Bobrytzke

Alderman Komisarz Powiatowy

Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85-Letniej Pracy Przesyłam Moje Najserdeczniejsze Życzenia Dalszej Owocnej Pracy

oraz wszelkiej pomyślności w waszych zamiarach i poczynaniach oraz wszelkich sukcesów oraz dalszego kontynuowania tej szlachetnej, chwalebnej i tak wzniosłej pracy dla dobra naszych rodaków, sprawy polskiej i Polonii amerykańskiej.

JOHN L. WANER-wojnarowski

KOMITYMAN

Wraz z Całą Regularną Republikańską Organizacją 23ej Wardy

Najserdeczniejsze Życzenia

Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85-cio Letniej Roczniczy Istnienia Najlepszego rozwoju, oraz Wiele Szczęścia w Waszych Poczynaniach i Sukcesów Dla Dobra Całej Polonii—

zasyła

BEL-LAR REALTY

REAL ESTATE — SALES — MORTGAGES

5210 WEST BELMONT AVENUE

WILLIAM T. PIENTA, Właściciel

Także prezes Polsko-Amerykańskiego Klubu Handlowego— Polish American Businessmen's Club, Inc.

Telefon do biura PE 6-7050

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Z Okazji 85 Lecia Założenia

Serdeczne Gratulacje i Najlepsze Życzenia

Dalszej Owocnej Pracy Dla Wspólnych Nam

Wszystkim Celów

— składa —

ZWIĄZEK LEKARZY POLSKICH (POLISH MEDICAL ALLIANCE)

oraz

Redakcja "Polish Medical History and Science Bulletin"

2424 North Kedzie Avenue Chicago, Illinois

Związek Lekarzy Polskich podaje do wiadomości, że BAL LEKARZY odbędzie się 22 stycznia, 1966 roku, w GRAND BALLROOM HOTELU SHERMAN Osoby, które z jakich bądź względów nie otrzymają zaproszeń proszone są telefonować na numer: HU 6-7740

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z.N.P. Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju Z. N. P. zasyła

Gmina 112 Zw. Nar. Pol.

Bronx, N. Y.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. TADEUSZA KOŚCIUSZKI Grupa 257 ZNP

J. Pudło, prezes

E. Gensze, wiceprezesa A. Zenlik, sekr. finansowy
E. Andrzejewski, sekr. prot. W. J. Andrzejewski, kasjer

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P. zasyłamy Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Synowie Ziemi Polskiej

Gr. 1824 Z.N.P.

Zarząd i CZŁONKOWIE TOW. ŚW. KAZIMIERZA GRUPA 708 ZNP W PHOENIXVILLE, PA. przesyłają SERDECZNE ŻYCZENIA Z Okazji 85-cio Lecia Związku Narodowego Polskiego

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-CIO LECIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO który tak dzielnie pracował z ludem polskim, dla jego dobra i rozwoju na wielu odcinkach pracy społecznej, narodowej, kulturalnej. Dalszego powodzenia w pracy dla ideałów, które są drogą dla każdego serca polskiego oraz owocnych, doniosłych czynów podczas dalszych lat waszej organizacji, lecz całej Polonii Amerykańskiej i Ludu Polskiego. Niech we wszystkim Błogosławi Wam Bóg w waszych wszelkich poczynaniach.

PARAFIA ŚW. ANNY

1814 SOUTH LEAVITT ULICA

KS. HIERONIM A. KOLBERT, Proboszcz
Oraz Asystenci: Ks. Eugeniusz Postelańczyk
Ks. Piotr Bojar i Ojciec Arnold, OFM, Franciszkanin

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY JEGO ISTNIENIA Wiele Szczęścia, Pomyślności, Zdrowia i Dobrego Powodzenia we wszystkich waszych zamiarach i przedsięwzięciach. Nie zapominajcie o Polsce. Bądźcie dobrymi obywatelami Stanów Zjednoczonych. Cześć, Uznanie dla Chwalebnych, Pomyślnych i Doniosłych Poczyni Waszych

— zasyłają —

OJCOWIE SALWATORIANIE

5755 PENNSYLVANIA ULICA GARY, INDIANA

Telefon Turner 4-0714

Z Okazji Jubileuszu 85-cio Lecia Istnienia ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia dalszego rozwoju oraz dalszej owocnej pracy dla dobra naszego kraju—Stanów Zjednoczonych i Narodu Polskiego, oraz na pożytek Polonii

— składa —

KS. BERNARD M. NIEMIER, CSC, Proboszcz

ORAZ KSIĘŻA ASYSTENCI

PARAFII ŚW. TRÓJCY

KRONIKA I WIADOMOŚCI Z MILWAUKEE

M. E. PANKIEWICZ, reprezentant, 1577 W. Mitchell St. Tel. OR 1-0960

MOJE CREDO:

Niekróć mijam wiejski kościół,
Wstępuję doń oddać Stwórcy cześć;
By, gdy opuszcze placu padół,
Nie spytal Bóg Dobry: "Kto to jest?"

Związek Narodowy Polski Nadal Wierny Zasodom Założycieli

M. Pankiewicz

Rok bieżący jest jednym z najbardziej charakterystycznych dla Związku Narodowego Polskiego, który obchodzić będzie uroczystości 85-tą rocznicę swego istnienia. Równocześnie w Milwaukee najstarsza grupa Nr. 14 Tow. Patriotycznego będzie obchodzić tą samą rocznicę. Gmina Nr. 8 ZNP wchodzi w 60-tą rocznicę a Gmina Nr. 115 w 50-tą swego istnienia.

Z okazji tej odświeżenia się liczne uroczystości, obchody i bankiety i dlatego na tym miejscu należałoby się zastanowić na chwilę w jaki sposób ta najpotężniejsza organizacja powstała.

Idea założenia ZNP powstała z apelu kierownika wydziału zagranicznego Rządu Narodowego Agatona Gillera, który w roku 1883 powiedział: "Rozrzućcie nie tylko mowę polską i religię ojców swoich, ale nie doszłyście nigdy do jakiegokolwiek znaczenia wśród amerykańskiego społeczeństwa. Nawet dobroć nie ma jakiegoś celu, a zachowanie mądrą jest trudnym i niepowinny, jeżeli nie będziecie wzajemnie się miłować. Osamotniona Polaka bez związku z rodakami każdy obcy będzie wyzykiwać i poniewierać. Wszystko to przemawia za utworzeniem ogólnego związku, który objąłby wszystkich Polaków i Litwinów w Ameryce przebywających."

"Podajmy Sobie Bratnie Dłonie!" Tak więc Idea Związku Narodowego Polskiego zrodziła się z idei i postawu ofiarnej krwi przelanej w powstaniach 1831 i 1863 roku.

Założyciele ZNP mieli na myśli pracę nad przywróceniem Polsce niepodległości, oraz skupienie wszystkich Polaków na wychodźstwie. Zakreślił oni wielki plan przewidujący potrzeby naszego życia narodowego, politycznego i ekonomicznego w Stanach Zjednoczonych. Najbardziej jednak wzruszającym zdaniem jaki wyrazili założyciele jest:

"Jeżeli żyć to dla Polski, a jeżeli cierpieć i umierać to dla Polski. Podajmy sobie bratnie dłonie." Te uściśnione bratnie dłonie stały się symbolem i godłem ZNP. ZNP pozostał do dziś wierny tym zasadom i od zarania swego istnienia stał się ośrodkiem wokół którego koncentrowała się praca dla Polski.

ZNP Wierny Zasodom...

Bedac inicjatorem obchodów narodowych podtrzymał ducha i budził świadomość i dumę wśród Amerykanów pochodzenia polskiego. Stale przypominał społeczeństwu amerykańskiemu wkład Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych i o zasługach położonych przez nich w różnych dziedzinach życia.

ZNP Przewodzący

W roku 1910 oficjalnie ZNP osiągnął po przewoźnictwie przez zwolnienie do Washingtonu Kongresu Polski. W Kongresie tym wzięła udział gromadnie nie tylko Polonia Amerykańska, ale również przedstawiciele organizacji polonijnych w innych krajach jak również delegaci ze "starego kraju."

Wówczas ZNP stał się przewodzącą wychodźstwa polskiego i całej Polonii, która to zajmuje z honorem do dnia dzisiejszego. To też ZNP jest dumny z tego stanowiska, jakie zajmuje bowiem koło niego skupiają się najpotężniejsze szlachetne i ofiarne elementy szóstego milionowej Polonii. Tworzy on stos pałacowy naszej wspólnoty polsko-amerykańskiej.

Po raz drugi w historii ZNP osiągnął po przewoźnictwie wchodzić do tworzącego się Kongresu Polonii Amerykańskiej dzięki niezłomnej postawie i silnemu charakterowi prezesa ZNP Karola Rozmaka, który został powołany na prezesa tej organizacji i do dziś zajmuje to tak ważne i zaszczytne stanowisko. Wówczas, gdy w przemowach chwiliach łamały się charaktery, gdy przywódcy innych organizacji odrzucali tworzenie organizacji politycznej on odważnie podjął sztandar narodowy i dźwierzgł go mocno w wypróbowanych i niezawodnych rękach.

Podstawa Kongresu P.A.

Związek Narodowy Polski jest podstawą Kongresu Polonii Amerykańskiej, naczelnej organizacji politycznej, która niejednokrotnie walczy o odzyskanie prawdziwej niepodległości i wolności Polski. Podczas, gdy inni poszli na lep

i umizgi reżimu komunistycznego, Kongres Polonii Amerykańskiej trzyma się swoich zasad konstytucyjnych, które mówią, że należy wszelkimi sposobami pomóc Narodowi Polskiemu w jego ciężkim położeniu politycznym i materialnym, ale równocześnie należy się odciąć jak najbardziej od reżimu narzuconemu Polsce siłą.

Wprawdzie tu i ówdzie łamią się charaktery zmierzające przez różne obiekcje, przez chęć zrobienia własnego interesu lub zwyczajnie ze względów oportunistycznych. Na szczęście są to nie liczne jednostki natomiast cała Polonia nadal jest wierna zasadom i ideom wyznaczonym przez Kongres Polonii i ZNP.

Gmina Nr. 8 ZNP w Milwaukee Jest Jedną z Najbardziej Dynamicznych

Gmina Nr. 8 Związku Narodowego Polskiego została zorganizowana w styczniu 1905 roku a w skład jej weszły następujące grupy: Nr. 14 Tow. Patriotyczne Polskie; Nr. 54 Tow. Moniuszki; Nr. 253 Ks. Hugo Koliataja; Nr. 365 Dr. Karola Marcinowskiego; Nr. 307 Kadmiera Wielkiego; Nr. 457 Ks. Augustyna Kordeckiego i Nr. 262 Harmonia Polska.

Zebrań organizacyjnych odbywały się w sali Kościuski, przewodniczył im Leon Kiepski, a sekretarzem był Józef Kruśka.

Pierwszy zarząd Gminy Nr. 8 wybrali: F. Jablonski, prezes; M. Cyborowski, wiceprezes; J. Kruśka, sekretarz; J. Rapala, sekretarz finansowy i Michał Kłos, skarbnik.

W tym samym roku Gmina Nr. 8 sponsorowała dwie wielkie manifestacje a mianowicie w dniu 18-go czerwca odsłonięcie pomnika gen. Tadeusza Kościuszki w Parku Kościuski w Milwaukee, oraz w październiku obchód 250-lecia wejścia Związku Narodowego Polskiego na teren Milwaukee przez założenie pierwszej Grupy Związkowej w naszym mieście Tow. Patriotycznego Polskiego, której również przypadała w tym dniu 25ta rocznica istnienia.

Obecny zarząd Gminy Nr. 8 stanowią:

Antoni Szymczak, Prezes
Weronika Michalska, wiceprez.
Henryk Kaczmarek, wiceprez.
Jadwiga Sochaczek, Sekr. Prot.
Józefina Maliborska, Sekr. Fin.
Wanda Głodowska, Kasyerka
Józef Radomski, Marszałek
Bolesław Kunda, Odwiznierny
J. Rogalski P. Topczewski, Choraży.

Dom Związkowy

Gmina Nr. 8 ZNP należy do jednej z najbardziej dynamicznych i ma wielkie osiągnięcia i zasługi w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych i o zasługach położonych przez nich w różnych dziedzinach życia.

W momencie największego rozwoju do Gminy Nr. 8 wchodziło 32 grupy z 154 delegatami w tym 83 kobiet.

Od lat Gmina Nr. 8 marzyła o własnym domu i rozpatrywała się za odpowiednim obiektem. Pierwszym domem jaki miała Gmina na myśli był Adler Tailor Shop, przy South 7th i W. Hayes. Ze względu jednak na to, że obiekt ten był położony na uboczu zaczęto rozpatrywać się za innym miejscem.

Komitet kupna domu w składzie: S. Pierzchała, A. Kowalski, D. Karłowicz, F. Kowalski i J. Szeffelski zdecydowali, że najbardziej odpowiednim domem jest dom przy South 8th i W. Maple. Niestety do kupna nie przyszło do skutku, bowiem okazało się że przeróbki kosztowałyby za dużo. Wreszcie znaleziono odpowiednie miejsce pnr. 880 W. Burnham, który został zakupiony za cenę \$20,500 i gdzie znajduje się obecny Dom Związkowy. Ostatniego dokonania - kupna dokonano w dniu 1-go grudnia, 1942 roku.

Do pierwszej dyrekcji domu wchodził następujący Związkowcy: L. Kozłowski, prezes; S. Pierzchała, wiceprez.; J. Gronczewski, kasyer; J. Gralewicz, sekretarz; oraz jako dyrektorzy: A. Sokolowicz, M. Malinowski, K. Nowakowska, W. Sowinski i S. Kochanowicz.

Ośrodek Polskości

Dom Związkowy stał się ośrodkiem polskości, gdzie odbywały się nie tylko zebrania związkowców, ale również różnego rodzaju uroczystości ogólnopolskie. Swego czasu były sławne wieczory Czwartkowe urządzone przez Gminę pod kierownictwem zasłużonego Związkowca i artysty ś.p. Józefa Kosciuka.

Wymy własnie Domu po raz pierwszy byłem świadkiem wiel-

Nigdy przedtem nie była tak ważna jedność Polonii jak dziś, kiedy z jednej strony idą ataki na nią i chęć rozbicia emigracji a z drugiej rozgrywają się wypadki światowe, które w przyszłości zadecydują o wolności Narodu Polskiego.

Może najlepiej wyraził to ważność chwili obecnej prezes ZNP i prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Karol Rozmarek, który w jednym ze swych ostatnich przemówień stwierdził:

"Polska tak jak 85 lat temu tak i dziś jest w niewoli. Pozostaje nam ta sama praca, te same zabiegi nad jej uwolnieniem. Pragniemy je wykonywać zjednoczeni z całą Polonią."

Wierzę, że Związek Narodowy Polski będzie nadal chorązym ciałem patriotycznej Polonii.

Wierzę, że złączeni wspólnym wysiłkiem osiągniemy to co nam przyrzekli w testamentie twórcy Związku Narodowego Polskiego."

Wkład Milwaukee w Rozbudowę Związku Narodowego Polskiego

Pierwszy Prezes ZNP i Pierwszy Redaktor Zgody Oraz Dwóch Cenzorów ZNP z Milwaukee

M. Pankiewicz
Polonia milwauka jest doskonale zorganizowana w licznych organizacjach klubach i stowarzyszeniach i stanowi jedną z najliczniejszych grup narodowościowych naszego "śmietankowego grodu."

Chociaż Związek Narodowy wywodzi się z Philadelphii to jednak już w roku 1880 powstaje tu pierwsza grupa związkowa Towarzystwo Patriotyczne Polskie, które zostało zorganizowane z członków sławnej Gwardii Kościuszkowskiej. Później powstają jak "grzyby po deszczu" dalsze grupy zasługujące poważnie te dziś najpotężniejszą organizację polską na całym świecie.

Wielkość tych grup powstała na południowej stronie miasta, które następnie utworzyły Gminę Nr. 8 ZNP, w styczniu 1905 roku. Natomiast grupy Związku Narodowego Polskiego, które powstały na północnej stronie miasta zostały zorganizowane w Gminie Nr. 115 w roku 1915. Obie te Gminy należą do Dystryktu 14-go Związku Narodowego Polskiego. Pierwszym Prezesem ZNP

Milwaucańczyk Ignacy Wendziński, założyciel pierwszej grupy związkowej (Nr. 14) był delegatem na pierwszej organizacyjnej konwencji ZNP w dniu 20-go września 1880 roku.

Następnie był on pierwszym redaktorem naczelnym organu związkowego Zgoda wydawanego w pierwszych latach w Milwaukee. Następnymi redaktorami byli również milwaucańczyk Zbigniew Brodowski i Franciszek Jablonski.

Pierwszym prezesem Związku Narodowego Polskiego był Maksymilian Kucera, który następnie przeniósł się do Milwaukee, gdzie prowadził własny interes.

W pierwszych latach istnienia ZNP sekretarzem był J. Chrzanowski, który następnie został naczelnym redaktorem Kuryera Polskiego w Milwaukee.

Jednym ze współredaktorów Zgody był Stanisław Osada, który później wydawał Dziennik Milwauki a następnie był redaktorem Kuryera Polskiego.

W dniu 15-go stycznia 1908 roku powstaje Dziennik Związkowy, którego pierwszym naczelnym redaktorem zostaje Milwaucańczyk

Stanisław Zjednoczonych.

Doroczny Koncert i Bal Chóru "Nowe Życie"

W sobotę, 23-go października odbędzie się doroczny, z kole trzeci Koncert znanego na tutejszym terenie chóru "Nowe Życie".

Koncert odbędzie się w sali Ks. Barana przy W. Lincoln i South 8ma ul. Na ten koncert został przygotowany doskonały i bogaty nowy program, na którym gościnnie wystąpią znani soliści z Chicago: p. Regina Zagliska, sopran i Zygmunt Kossakowski, baryton.

Koncert rozpocznie się o godzinie 7.30 wieczorem, a po Koncercie odbędzie się bal przy dźwiękach popularnej orkiestry ARK Continental po dyrekcji Adama Kleczewskiego.

Na ten koncert i bal jest serdecznie proszona cała Polonia Milwaukee, która w ten sposób zadokumentuje swoją wdzięczność za liczne i bezinteresowne występy chóru "Nowe Życie" na obchodach i imprezach poszczególnych organizacji.

Cel Godny Poparcia

Chór "Nowe Życie" został założony trzy lata temu i prezesem jego jest dr A. Markusiewicz, a

Wkład Milwaukee w Rozbudowę Związku Narodowego Polskiego

Pierwszy Prezes ZNP i Pierwszy Redaktor Zgody Oraz Dwóch Cenzorów ZNP z Milwaukee

M. Pankiewicz
Polonia milwauka jest doskonale zorganizowana w licznych organizacjach klubach i stowarzyszeniach i stanowi jedną z najliczniejszych grup narodowościowych naszego "śmietankowego grodu."

Chociaż Związek Narodowy wywodzi się z Philadelphii to jednak już w roku 1880 powstaje tu pierwsza grupa związkowa Towarzystwo Patriotyczne Polskie, które zostało zorganizowane z członków sławnej Gwardii Kościuszkowskiej. Później powstają jak "grzyby po deszczu" dalsze grupy zasługujące poważnie te dziś najpotężniejszą organizację polską na całym świecie.

Wielkość tych grup powstała na południowej stronie miasta, które następnie utworzyły Gminę Nr. 8 ZNP, w styczniu 1905 roku. Natomiast grupy Związku Narodowego Polskiego, które powstały na północnej stronie miasta zostały zorganizowane w Gminie Nr. 115 w roku 1915. Obie te Gminy należą do Dystryktu 14-go Związku Narodowego Polskiego. Pierwszym Prezesem ZNP

Milwaucańczyk Ignacy Wendziński, założyciel pierwszej grupy związkowej (Nr. 14) był delegatem na pierwszej organizacyjnej konwencji ZNP w dniu 20-go września 1880 roku.

Następnie był on pierwszym redaktorem naczelnym organu związkowego Zgoda wydawanego w pierwszych latach w Milwaukee. Następnymi redaktorami byli również milwaucańczyk Zbigniew Brodowski i Franciszek Jablonski.

Pierwszym prezesem Związku Narodowego Polskiego był Maksymilian Kucera, który następnie przeniósł się do Milwaukee, gdzie prowadził własny interes.

W pierwszych latach istnienia ZNP sekretarzem był J. Chrzanowski, który następnie został naczelnym redaktorem Kuryera Polskiego w Milwaukee.

Jednym ze współredaktorów Zgody był Stanisław Osada, który później wydawał Dziennik Milwauki a następnie był redaktorem Kuryera Polskiego.

W dniu 15-go stycznia 1908 roku powstaje Dziennik Związkowy, którego pierwszym naczelnym redaktorem zostaje Milwaucańczyk

Stanisław Zjednoczonych.

Doroczny Koncert i Bal Chóru "Nowe Życie"

W sobotę, 23-go października odbędzie się doroczny, z kole trzeci Koncert znanego na tutejszym terenie chóru "Nowe Życie".

Koncert odbędzie się w sali Ks. Barana przy W. Lincoln i South 8ma ul. Na ten koncert został przygotowany doskonały i bogaty nowy program, na którym gościnnie wystąpią znani soliści z Chicago: p. Regina Zagliska, sopran i Zygmunt Kossakowski, baryton.

Koncert rozpocznie się o godzinie 7.30 wieczorem, a po Koncercie odbędzie się bal przy dźwiękach popularnej orkiestry ARK Continental po dyrekcji Adama Kleczewskiego.

Na ten koncert i bal jest serdecznie proszona cała Polonia Milwaukee, która w ten sposób zadokumentuje swoją wdzięczność za liczne i bezinteresowne występy chóru "Nowe Życie" na obchodach i imprezach poszczególnych organizacji.

Cel Godny Poparcia

Chór "Nowe Życie" został założony trzy lata temu i prezesem jego jest dr A. Markusiewicz, a

dyrygentem Janusz Oksa - Czechowski. Chór jest członkiem Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce i mimo krótkiego stowusunkowo istnienia ma już za sobą bardzo poważny dorobek.

Szerząc polską pieśń i polską muzykę, występując na licznych uroczystościach i imprezach dąży do poznania i zasłużenia na naszą wdzięczność i uznanie.

Raz w roku chór "Nowe Życie" daje swój własny koncert i bal i rokrocznie sala jest przepełniona nie tylko miłośnikami muzyki i śpiewu, ale również przedstawicielami poszczególnych organizacji, a przede wszystkim młodzieżą. Jest to jedyna impreza, z której chór czerpie przez cały rok na swoje liczne potrzeby i wydatki, jak zakup nut, wynajęcie sal, przejazdy itp. Toteż nie ulega wątpliwości, że tegoroczny koncert i bal chóru "Nowe Życie" dozna całkowitego poparcia i odniesie jeszcze jeden, tak zasłużony sukces.

Prosimy więc o zarezerwowanie sobie tej daty — sobota, 23-go października, bowiem cel jest jak najbardziej godny poparcia.

Wkład Milwaukee w Rozbudowę Związku Narodowego Polskiego

Pierwszy Prezes ZNP i Pierwszy Redaktor Zgody Oraz Dwóch Cenzorów ZNP z Milwaukee

M. Pankiewicz
Polonia milwauka jest doskonale zorganizowana w licznych organizacjach klubach i stowarzyszeniach i stanowi jedną z najliczniejszych grup narodowościowych naszego "śmietankowego grodu."

Chociaż Związek Narodowy wywodzi się z Philadelphii to jednak już w roku 1880 powstaje tu pierwsza grupa związkowa Towarzystwo Patriotyczne Polskie, które zostało zorganizowane z członków sławnej Gwardii Kościuszkowskiej. Później powstają jak "grzyby po deszczu" dalsze grupy zasługujące poważnie te dziś najpotężniejszą organizację polską na całym świecie.

Wielkość tych grup powstała na południowej stronie miasta, które następnie utworzyły Gminę Nr. 8 ZNP, w styczniu 1905 roku. Natomiast grupy Związku Narodowego Polskiego, które powstały na północnej stronie miasta zostały zorganizowane w Gminie Nr. 115 w roku 1915. Obie te Gminy należą do Dystryktu 14-go Związku Narodowego Polskiego. Pierwszym Prezesem ZNP

Milwaucańczyk Ignacy Wendziński, założyciel pierwszej grupy związkowej (Nr. 14) był delegatem na pierwszej organizacyjnej konwencji ZNP w dniu 20-go września 1880 roku.

Następnie był on pierwszym redaktorem naczelnym organu związkowego Zgoda wydawanego w pierwszych latach w Milwaukee. Następnymi redaktorami byli również milwaucańczyk Zbigniew Brodowski i Franciszek Jablonski.

Pierwszym prezesem Związku Narodowego Polskiego był Maksymilian Kucera, który następnie przeniósł się do Milwaukee, gdzie prowadził własny interes.

W pierwszych latach istnienia ZNP sekretarzem był J. Chrzanowski, który następnie został naczelnym redaktorem Kuryera Polskiego w Milwaukee.

Jednym ze współredaktorów Zgody był Stanisław Osada, który później wydawał Dziennik Milwauki a następnie był redaktorem Kuryera Polskiego.

W dniu 15-go stycznia 1908 roku powstaje Dziennik Związkowy, którego pierwszym naczelnym redaktorem zostaje Milwaucańczyk

Stanisław Zjednoczonych.

Doroczny Koncert i Bal Chóru "Nowe Życie"

W sobotę, 23-go października odbędzie się doroczny, z kole trzeci Koncert znanego na tutejszym terenie chóru "Nowe Życie".

Koncert odbędzie się w sali Ks. Barana przy W. Lincoln i South 8ma ul. Na ten koncert został przygotowany doskonały i bogaty nowy program, na którym gościnnie wystąpią znani soliści z Chicago: p. Regina Zagliska, sopran i Zygmunt Kossakowski, baryton.

Koncert rozpocznie się o godzinie 7.30 wieczorem, a po Koncercie odbędzie się bal przy dźwiękach popularnej orkiestry ARK Continental po dyrekcji Adama Kleczewskiego.

Na ten koncert i bal jest serdecznie proszona cała Polonia Milwaukee, która w ten sposób zadokumentuje swoją wdzięczność za liczne i bezinteresowne występy chóru "Nowe Życie" na obchodach i imprezach poszczególnych organizacji.

Cel Godny Poparcia

Chór "Nowe Życie" został założony trzy lata temu i prezesem jego jest dr A. Markusiewicz, a

dyrygentem Janusz Oksa - Czechowski. Chór jest członkiem Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce i mimo krótkiego stowusunkowo istnienia ma już za sobą bardzo poważny dorobek.

Szerząc polską pieśń i polską muzykę, występując na licznych uroczystościach i imprezach dąży do poznania i zasłużenia na naszą wdzięczność i uznanie.

Raz w roku chór "Nowe Życie" daje swój własny koncert i bal i rokrocznie sala jest przepełniona nie tylko miłośnikami muzyki i śpiewu, ale również przedstawicielami poszczególnych organizacji, a przede wszystkim młodzieżą. Jest to jedyna impreza, z której chór czerpie przez cały rok na swoje liczne potrzeby i wydatki, jak zakup nut, wynajęcie sal, przejazdy itp. Toteż nie ulega wątpliwości, że tegoroczny koncert i bal chóru "Nowe Życie" dozna całkowitego poparcia i odniesie jeszcze jeden, tak zasłużony sukces.

Wkład Milwaukee w Rozbudowę Związku Narodowego Polskiego

Pierwszy Prezes ZNP i Pierwszy Redaktor Zgody Oraz Dwóch Cenzorów ZNP z Milwaukee

M. Pankiewicz
Polonia milwauka jest doskonale zorganizowana w licznych organizacjach klubach i stowarzyszeniach i stanowi jedną z najliczniejszych grup narodowościowych naszego "śmietankowego grodu."

Chociaż Związek Narodowy wywodzi się z Philadelphii to jednak już w roku 1880 powstaje tu pierwsza grupa związkowa Towarzystwo Patriotyczne Polskie, które zostało zorganizowane z członków sławnej Gwardii Kościuszkowskiej. Później powstają jak "grzyby po deszczu" dalsze grupy zasługujące poważnie te dziś najpotężniejszą organizację polską na całym świecie.

Wielkość tych grup powstała na południowej stronie miasta, które następnie utworzyły Gminę Nr. 8 ZNP, w styczniu 1905 roku. Natomiast grupy Związku Narodowego Polskiego, które powstały na północnej stronie miasta zostały zorganizowane w Gminie Nr. 115 w roku 1915. Obie te Gminy należą do Dystryktu 14-go Związku Narodowego Polskiego. Pierwszym Prezesem ZNP

Milwaucańczyk Ignacy Wendziński, założyciel pierwszej grupy związkowej (Nr. 14) był delegatem na pierwszej organizacyjnej konwencji ZNP w dniu 20-go września 1880 roku.

Następnie był on pierwszym redaktorem naczelnym organu związkowego Zgoda wydawanego w pierwszych latach w Milwaukee. Następnymi redaktorami byli również milwaucańczyk Zbigniew Brodowski i Franciszek Jablonski.

Pierwszym prezesem Związku Narodowego Polskiego był Maksymilian Kucera, który następnie przeniósł się do Milwaukee, gdzie prowadził własny interes.

W pierwszych latach istnienia ZNP sekretarzem był J. Chrzanowski, który następnie został naczelnym redaktorem Kuryera Polskiego w Milwaukee.

Jednym ze współredaktorów Zgody był Stanisław Osada, który później wydawał Dziennik Milwauki a następnie był redaktorem Kuryera Polskiego.

W dniu 15-go stycznia 1908 roku powstaje Dziennik Związkowy, którego pierwszym naczelnym redaktorem zostaje Milwaucańczyk

Stanisław Zjednoczonych.

Doroczny Koncert i Bal Chóru "Nowe Życie"

W sobotę, 23-go października odbędzie się doroczny, z kole trzeci Koncert znanego na tutejszym terenie chóru "Nowe Życie".

Koncert odbędzie się w sali Ks. Barana przy W. Lincoln i South 8ma ul. Na ten koncert został przygotowany doskonały i bogaty nowy program, na którym gościnnie wystąpią znani soliści z Chicago: p. Regina Zagliska, sopran i Zygmunt Kossakowski, baryton.

Koncert rozpocznie się o godzinie 7.30 wieczorem, a po Koncercie odbędzie się bal przy dźwiękach popularnej orkiestry ARK Continental po dyrekcji Adama Kleczewskiego.

Na ten koncert i bal jest serdecznie proszona cała Polonia Milwaukee, która w ten sposób zadokumentuje swoją wdzięczność za liczne i bezinteresowne występy chóru "Nowe Życie" na obchodach i imprezach poszczególnych organizacji.

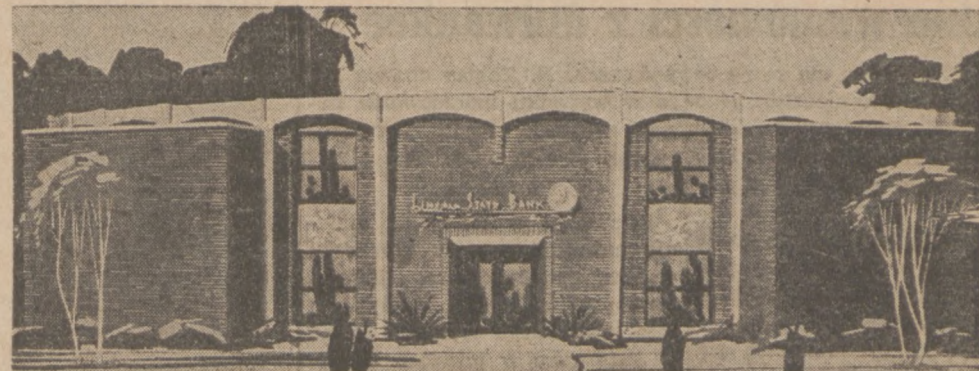
Cel Godny Poparcia

Chór "Nowe Życie" został założony trzy lata temu i prezesem jego jest dr A. Markusiewicz, a

dyrygentem Janusz Oksa - Czechowski. Chór jest członkiem Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce i mimo krótkiego stowusunkowo istnienia ma już za sobą bardzo poważny dorobek.

Szerząc polską pieśń i polską muzykę, występując na licznych uroczystościach i imprezach dąży do poznania i zasłużenia na naszą wdzięczność i uznanie.

Raz w roku chór "Nowe Życie" daje swój własny koncert i bal i rokrocznie sala jest przepełniona nie tylko miłośnikami muzyki i śpiewu, ale również przedstawicielami poszczególnych organizacji, a przede wszystkim młodzieżą. Jest to jedyna impreza, z której chór czerpie przez cały rok na swoje liczne potrzeby i wydatki, jak zakup nut, wynajęcie sal, przejazdy itp. Toteż nie ulega wątpliwości, że tegoroczny koncert i bal chóru "Nowe Życie" dozna całkowitego poparcia i odniesie jeszcze jeden, tak zasłużony sukces.

LINCOLN STATE BANK przystąpi w najbliższej przyszłości do budowy nowoczesnego gmachu kosztem \$250,000. Nowoczesna okrągła struktura, której plany wykonał architekt Stanley Rypel, jest uwidoczniona na powyższym zdjęciu. Nowy budynek powstanie na obecnym miejscu parkowania samochodów, przy South 13th i W. Lincoln Ave., a stary budynek bankowy, który był zbudowany w roku 1919 i przyległy budynek będą zburzone celem zrobienia miejsca na parkowisko samochodów.

85-cio Lecie Towarzystwa Patriotycznego, Grupa 14 ZNP

Zarząd Centralny Będzie Reprezentować Wiceprezesa Franciszka Dymek, Która Wygłosi Główne Przemówienie.

W niedzielę, 24-go października Towarzystwo Patriotyczne Polskie, Grupa 14 ZNP obchodzi 85-lecie swego istnienia.

W związku z tym odbędzie się w Domu Związkowym o godzinie 6-jej wieczorem bankiet, na którym Zarząd Centralny będzie reprezentować wiceprezesa Franciszka Dymek, która wygłosi główną mowę.

Program zagai wiceprezesa tej najstarszej Grupy Związkowej w Milwaukee, p. Michals

Polish Alliance Daily — P.N.A. Youth and Sports Section

OUR POLONIA

By CHESTER B. MICHON

The greatest Polish American organization of them all, namely the Polish National Alliance of America, commemorates the 85th anniversary of its existence at the Sherman House tomorrow. The auspicious program will commence at 5:30 P.M.

Master of ceremonies of the jubilee program will be Charles Rozmarek, president of the PNA and stalwart proxy of the Polish American Congress. Mrs. Frances Dymek, vice president of the PNA, will welcome the guests.

Main speaker of the evening will be Attorney General Nicholas deB. Katzenbach. Mayor Richard J. Daley of Chicago and Censor Walter L. Dworkowski of the PNA will also address the assemblage. Invocation will be delivered by Monsignor Alfred Abramowski, director of the Catholic League. Andrea Kuczak will lead the assembly in the singing of the Star Spangled Banner and the Polish anthem.

Representatives of PNA lodges, councils, and districts from throughout the United States have announced their plans to attend.

The Polish National Alliance was organized in 1880 in Philadelphia by Juliusz Andrzejkowski, John B. Blachowski, Julian Lipinski, John Popielski and Ju-

lian Szajnert.

FREEDOMS FOUNDATION AT VALLEY FORGE

An invitation to participate in the Freedoms Foundation at Valley Forge was extended several weeks ago at the testimonial dinner attended by 650 persons for Jewel W. Fifeelski, National President of the Ladies Auxiliary of the AMVETS, at the Riverwood Country Club in Deerfield, Ill.

The Freedoms Foundation, a noble organization which speaks up for America at every opportunity, is noteworthy of its existence and support. The numerous guests responded generously with donations as forms and literature about the Freedoms Foundation were passed around to each banquet participant.

The Freedoms Foundation at Valley Forge was established in March 1949. It is nonprofit, non-sectarian and nonpolitical. General of the Army Dwight D. Eisenhower is chairman of this patriotic organization. It has awards for individuals, organizations, companies, communities, schools... everyone.

FRANCES DYMEK AT COUNCIL 128 PNA FETE

The golden jubilee of Council 128 PNA was held last Sunday evening at the Andrew House with the gathering of members seven lodges: 2, 865, 1290, 1991, 2692 and 2879.

The program was opened by Casimir Jedlinski, chairman of the affair, who called upon Henry Nowak, president of Council 128 to act as toastmaster. The throng sang the Star Spangled Banner and the Polish anthem. Invocation was delivered by the Rev. Walter Szczynala of St. Helen's Church.

The gracious Mrs. Frances Dymek, vice-president of the PNA, was well received and delivered the main speech of the evening. John Ulatowski, National Treasurer of the PNA, spoke as did Sophie Buckowski, District XIII PNA Commissioner; Helen Oravice, District XII PNA Commissioner; Attorney Aloysius Mazewski, president of Council 41 PNA; and Wojciech Bobicz, president of Council 32, Rada Polonia.

Peter Kaczmarek, secretary of Council 128 PNA, made the presentation of guests. Miss Patricia Janikowski of Lodge 1991 played several renditions on the accordion and throughout the evening after the banquet dinner.

CLUB ZAWADA STAGES SOCIAL PARTY SUNDAY

A social party given by Club Zawada, No. 108 Alliance of Little Poland Clubs, takes place this Sunday, October 17, starting at 2:30 p.m., at the Polish Army Veterans Lower Hall, 1239 N. Wood near Division Streets. — Beautiful prizes and free coffee and cake are on the agenda. Stanley Burek is president of Club Zawada.

CHESTER P. MAJEWSKI

It's good to take time out and surmise what some of the Polish Americans are doing. One special example is Attorney Chester P. Majewski, State Representative of the 14th District to the State of Illinois General Assembly. Majewski came out 6th on the list of voters in the at-large election held last year. This is noteworthy because it is the highest attainment in this capacity by a Polish American.

Chester P. Majewski is well regarded in and by veteran organizations as note citations received at the conventions of the American Legion, AMVETS, and the Veterans of Foreign Wars. Close friends of State Representative Majewski are urging his candidacy for the presidency of the Young Democrats of the State of Illinois. No one would be more suited for this post than Mr. Majewski.

HATTIE GACKOWSKI REELECTED PREXY MOTHERS OF POL-AM. VETS

For outstanding service performed in the past Hattie Gackowski was reelected president of the Mothers of Polish American Veterans. Stella Rychalski, active among Polonia's workers and long time delegate to Council 41 PNA, presided over the election.

Others named to office were: Anna Janowski, vice-president; Betty Dubienicki, recording secretary; Mary Jakubowski, financial secretary; Victoria Kucharski, treasurer; color bearer—Marie Filip; Berenice Czyzewska, Mary Filip; and Catherine Siudut, directors.

The Mothers of Polish American Veterans is known for its work in behalf of World War veterans. The organization stages numerous affairs and the funds are devoted to parties at the veteran hospitals and gifts at Christmas time.

On March 20, 1950, 247 mothers set out for Washington, D. C., where they were taken on a tour to see how our government functions.

The Chicago group of 247 were joined by a similar group from the Eastern states and some 700 filled the General Washington Hotel with nine congressmen participating, led by Chester A. Chesney, then Congressman of the 11th Illinois District. Chesney is now director of the Avondale Savings and Loan Association.

Yours truly was honored to handle the public relations of this fine group on the "Pilgrimage to Washington, D. C." tour back in 1950, and pleasant memories remain. More about this fine organization of mothers who have not remained cold to the veterans' needs.

PNA Vice-President Frank Prochot Opens 1965-66 Council 2 PNA Ladies Bowling League Campaign

The Council 2 PNA Ladies Bowling league opened its 1965-66 championship season at the Wozniak Bowl with National PNA Vice-President Frank M. Prochot, chairman of the Alliance's Sports

and Youth Commission, on hand to get the campaign underway in official style.

Also present, in addition to members of the eight-team league, were Council 2 PNA President 2.

Mike Mokrzycki, Vice-President Wanda Alleluja, and Sports Director Edmund Desecki — and District 12 PNA Treasurer John Ogrodny, former prexy of Council

Two Major Soccer Games At Hanson Park Sunday; Eagles Pin Title Hopes On Lith's Loss To Tanners Team

By A. KORSOWER

A twin bill at Hanson Park tomorrow offers a potential "blockbuster" via a 12:30 PM presentation of the newly re-organized Olympics taking on the Kickers and the "alte-awakening" Maroons at 2:30 pm.

The Olympics, trailing the league leading Hansa by one point, are determined to catch up with the front runners. With new ownership and new management, the Olympics aver settling their monetary differences which threatened the loss of George Karagiannis and Froim Benari to higher bidders for their valuable services.

Still to be settled is the matter of stabilizing the teams and clubs disgruntled players and members. The team spirit, which earned the Olympics a respected rating in the last two years, was sadly lacking during some recent games. It sank to an all-time low when Hansa obliterated them 8-0 recently.

For their game vs. Kickers they still hope to utilize the full services of a potential championship squad. Ted Papanicolaou, a converted second team halfback who ably filled in the goalkeeping chores after Joe Lopez was drafted, will again hope for a combination of luck and daring to keep the opponents scoring attempts from entering his nets.

A good "padding" by forwards Tom Gouvas, Alex Nalpanidis, Froim Benari, and Alberto Burbano should give Papanicolaou all the confidence he needs. The defense line of hard working Nick Gouskos, Costa (Gus) Bassias, etc. ought to be able to stop the Kickers.

The latter will put a lot of faith in the excellence of the passing ability of Adolf Bachmeier, Walter Ronge, and Frank Radetz. But the scoring, which was in the one-goal bracket, will fall upon Florian Bachmeier and Ernie Tuchschcer.

In the second game of the busy afternoon the Schwaben unit may find itself divided against itself. Armin Homan, who was sidelined for the St. Louis trip last Sunday (Schwaben topped Kutis 3-1) may still be sulking.

Others on the team are of less than enthusiastic attitude. Riddled by serious losses of players to the Army, the Schwaben club is undergoing a "hold-n-wait" period.

The return of Rudi Getzinger to lineup is a tremendous help. In the Maroons they'll find a vastly improved team. The standard-bearers of the Italian brand of soccer in Chicago have reached for a desperation straw in hopes of remaining in the major division.

A complete rebuilding program is now in full swing, albeit a bit too late. Logically a club cannot build new records on the dump heap of old losses.

With the Lions taking on the Youths in Calumet Park, and Hansa hosting the Wings in Oakbrook, the Major Division completes this Sunday's schedule.

EAGLES HOPE FOR UPSET OF LITHS

In the ever-hot races for promotion, the First Division teams offer some interesting competition. Last week's Eagles-Liths showdown left many of the Eagles' fans downhearted. A controversy rages on the subject of full responsibility for the 1-0 loss.

Some claim that manager Finka failed to strengthen the forward line by keeping Richie Znamirovski too far in the back. Others claim that Finka urged Znamirovski to move up but the player refused. Could be that another story is correct. Be it as it may, if a player refuses to obey a manager during a game he should be removed from the lineup.

Second guessing a manager is one of the easiest, and perhaps most stupid, ways to criticize. The Eagles take on Necaxa at 12:30 at Ryan's Woods.

Immediately following their

game most of the Eagles will hie over to Hermitage Park where at 2:30 pm. the Liths go against the Tanners. Needless to say, the Eagles hope to win their game while offering some wishful thinking that the Tanners stop the Liths. Such fulfillment would give the Eagles another chance to regain major status this time around.

At Winnemac Park the Rams and Green-Whites will undergo a similar situation. Both teams are striving for the championship and both are riddled with injuries and loss of players.

Pistons Trim Roster To 11 Players; Play Knicks Tonight

Detroit (UPI) — The Detroit Pistons, caught in a full scale youth movement, yesterday trimmed their roster to 11 players.

Player-coach Dave De Busschere made the National Basketball Association deadline by asking waivers on Jackie Moreland, the senior player on the Detroit club, and by listing rookie Bob Warlick on the "Farm Out" list as the team's 12th player.

Moreland was drafted No. 1 in 1960 after attending Louisiana Tech. In his first five years with the Pistons he played most of the time as a reserve, averaging 7.7 points per game. His top season was 1963-64 when he averaged 9.1 a game.

The departure of Moreland leaves Detroit with four rookies and seven veterans. Detroit, which had its most successful exhibition season in history winning nine of 15 games, opens its regular season play against the Knickerbockers in New York tonight.

BOWLING SHIRTS CLUB JACKETS - SWEATERS EMBLEMS - Made to Order

We also letter your shirts - COLLEGIATE PENNANT & ATH. CLO. CO. 2419 Milwaukee Ave. DI 2-4477

Najlepsze Zyczenia Na 85-Lecie Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polka Wie Jaka Potęga Jest Z. N. P.

— zasyla —

Archer-Kedzie Bowl

12 Automatycznych Torów Brunswick — Cocktail Lounge Bezpłatny Obszerny Parking i Darmo Instruktorzy 4300-06 S. Kedzie Virginia 7-9821-9120

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Zyczenia z Okazji 85-cio Lcia Istnienia — składa — JOHN'S STATE LINE TAVERN ROUTE 45 I STATE LINE ROAD—ANTIOCH, ILLINOIS Telefon Antioch 395-3878 JOHN KULACK, JR., Właściciel z Rodziną

Helen Zachara To Wed Henry Jagiello

One of our city's most popular couples—Miss Helen Lucille Zachara and Henry C. Jagiello—will exchange marriage vows on Saturday morning, November 13, at the 11 o'clock Nuptial Mass to be offered at Holy Trinity church, Noble-Division Sts.

A reception for members of the family and friends will take place at six o'clock in the evening at Antone's, 3616 N. Lincoln Ave., corner Addison St.

Helen will be given in marriage by her brother, John F. Zachara. Henry is the son of Mrs. Stella Jagiello and the late Mr. Albert Jagiello, Sr., former PNA organizer.

Both Helen and Henry have been employed by the Alliance Printers and Publishers (Polish Daily Zgoda for many years), she as a switchboard operator and, first as an apprentice printer, and as of now foreman of the print shop.

TRINITY GRAD

Henry is a graduate of Holy Trinity High School. His older brother, Albert, and a younger one, Fred, also graduated from that school. The former is in the brokerage business while the latter is affiliated with the National Security Bank in the St. John Cantius district.

Together with Albert and Fred, Henry performed notably for the Lucky Stop Inn and New Mill entries in the E. John Sierocinski (Executive Vice-President, Second Federal Savings) PNA Senior Softball league and in Chicago Park District play.

Henry's bride-to-be has been a life-long resident of our near northwest side Polonia, having made her residence with Mr. and Mrs. John F. Zachara on North Paulina St. following the death of her parents.

To Helen and to Henry, with whom we have been associated for many years, our Sports Editor extends best wishes for a long life of health, happiness and success.

COLLECTORS GROWING

Ann Arbor, Mich. (UPI) — The number of postage stamp collectors in the world has jumped from a few million a few years ago to over 25 million today.

So says University of Michigan business economist, Ross J. Wilhelm. He says collectors now spend over \$100 million a year at their hobby.

BAGGED A FISH

St. Louis (UPI) — Kenneth Weber, of suburban Ladue, used a bow and arrow to bag a near 21-pound buffalo fish at the Mingo Wildlife Refuge in southeast Missouri.

NORTH BOWL

Bowling Alley 8 Automatics 2606 W. North Ave. Lee and Stan Prosniewski, Właściciele EV 4-9301 DI 2-1333

BOWLING SHIRTS - Blouses ATTENTION

INDUSTRIAL LEAGUES LEAGUE SECRETARIES TEAM CAPTAINS CLUB & CHURCH ORGANIZATIONS, Etc. Nationally advertised bowling shirts & blouses, completely lettered. \$4.95

For further information call NATIONWIDE BOWLING SHIRTS, INC. 287-0130 Ask for Dick Schayer

Team 1 Blanks C. J. Palacz To Share Council 143 PNA Mixed League Top Spot With Team 4

STANDINGS	W	L
Team No. 4	9	6
Team No. 1	9	6
C. J. Palacz	7	8
White Roses	7	8
Team No. 6	7	8
P. & B. Swingers	6	9

Team 4 and B. Swingers whipped Team 6 twice via a 496 by Leo Baldyga and a 432 by Jo Baldyga. Jerry Mroz rolled 424 for Team 6.

TEAM 1: V. Pyra 325, J. Pyra 445, S. Mytych 348, T. Mlynek 442, Tony Mlynek 505.

C. J. PALACZ: C. Bara 493, A. Bodnicki 292, W. Martinek 236, E. Bodnicki 434, C. Palacz 455.

WHITE ROSES: G. Miller 349, H. Orlos 374, V. Pribal 373, W. Sendelar 468, J. Miller 378.

TEAM 4: M. Wegrzyn 441, B. Kwiatkowski 319, B. Gierut 365, E. Gajda 432, J. Gajda 441.

P. & B. SWINGERS: M. Palecki 262, L. Baldyga 284, J. Baldyga 432, M. Palecki 375, Leo Baldyga 496.

TEAM 6: L. Koschorek 400, S. Holmes 303, M. Murphy 389, M. Palecki 344, J. Mroz 424.

Wanda Sindelar shot a 468 for the White Roses while Mike Wegrzyn and John Gajda tossed 441s for Team 4.

Chester's Bombers Soar To Top Of Council 123 PNA Keg Heap On 2635 Total, Sweep Over Wally's

Leo Gustas Shoots 222—616

STANDINGS	W	L
Chester's Bombers	11	4
B-M Construction No. 1	10	5
Green Acres	10	5
B-M Construction No. 2	8	7
Speedy TV	8	7
John Patka	7	8
Urbanek Funeral Home	4	11
Wally's Place	2	13

Chester's Bombers regained their usual spot atop the Council 123 PNA Men's Bowling top standings by routing Wally's Place, 3 to 0, via a 2,635 series, featuring a 233-596 by Tom Chwierut, a 540 by Joe Sequens, a 514 by Ray Kuberski and a 513 by Bob Buras, the while B-M Construction No. 2 was upsetting erstwhile first place B-M No. 1 twice, last Sunday evening at the Globe Bowl.

Matt Pienias fired a 545 and Rich Sedakis 502 for B-M No. 2 while Dennis Pienias notched a 538 for the B-M No. 1 combine.

Johnny Patka edged Urbanek Funeral Home, 2 to 1, with Wally Garpel Jr., shooting 532. Leo Gustas racked up a 222-616 and Ken Nowom 538 for Urbanek.

Green Acres Banquet Halls rallied for a 2 to 1 decision at the expense of Speedy TV after losing the opener. Carl Farkas notched a 531 and Jerry Jedrzak 523 for the winners. Bill Gaffner tallied 507 for the losers.

CHESTER'S BOMBERS: T. Chwierut 596, W. Guzy 471, R.

85-LCIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

z okazji

Serdeczne Zyczenia Dalszego Rozwoju

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

z okazji

85-LCIA ISTNIENIA

— składa —

Dyr. ZNP Józefiak Podniósł Zasługi Gen. Pułaskiego — Na Obchodzie Wet.

Piękny Obchód Ku Czei Gen. K. Pułaskiego Organizowała Stanowa Kwaterna Pol. Leg. Am. Wet. w Laskach Pułaskiego. — Gubernatora Stanu Reprezentował Dr. Różański

W niedzielę, 10 października odbył się w Laskach Pułaskiego przy 95-ej ulicy i Wolf rd. — piękny Obchód ku czci Bohatera dwóch światów, Generała Kazimierza Pułaskiego, który w obronie wolności Stanów Zjednoczonych poświęcił nawet swe życie pod Savannah.

Obchód, podobnie jak corocznie urządza Stanowa Kwaterna Pułaskiego Legionu Amerykańskich Weteranów o godzinie 2-ej po południu. Udział wzięli organizacje weterańskie ze swymi szefami, liczni reprezentanci towarzystw polonijnych oraz spora liczba Polonii.

ZLECENIA DO WYBORU

Pekao Paczki Żywnościowe, Odzieżowe, Lekarstwa, Różne Maszyny, Materiały Budowlane, Meble i Inne.

WEGIEL, który jest obecnie najbardziej pożądanym artykułem: 1 tona \$13.00 2 tony z dostawą \$30.00

WYJAZDY samolotami i okrętami; rezerwacje na Batorym: 15 października, 11 listopada, 8 grudnia; sprowadzanie krewnych i znajomych z Polski na stałe i z wizytą; sprawy notarialne i spadkowe załatwić.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
STAUDACHER & RATKE
LENA MYSLER, kierowniczka

1650 W. 48th Street, Chicago, Ill. Tel. YA 7-2324

KLUB POLAKÓW Z SANTA ROSA

ma zaszczyt zaprosić Szanownych Państwo na

JESIENNA ZABAWĘ

W SOBOTĘ, 23 PAŹDZIERNIKA, 1965 R.

w sali Sokol Community Center

4855 North Elston Avenue

Początek o godz. 8:00 wieczór

Orkiestra "TANGOS" Pod Dyktacją J. Lokaja

Uroczysty program, obfity bufet, nagrody wejściowe

Po rezerwacji telefonować: PE 6-3085 lub 766-6822

TADEUSZ NIEC, PRZEWODNICZĄCY

Pierwsze Pokazy w U. S.

w teatrze **Milford** Pułaski narożnik Milwaukee

Dziś od 2-ej w Niedzielę od 12:30

następne dni od 6 wieczorem

Gdy miłość rodzi się w obliczu śmierci...

zakochani nie uznają przeszkód ani granic!

film słynnych wrażeń:

"Przerwany Lot"

Dziwne są losy zakochanych, gdy po 15 latach

przypadkowo spotykają się w wiosce... gdzie

wojna ich poznała!

Barwny i pełen życia film krajoznawczy

"Karuzela Łowicka"

Wesoła parodia nowoczesnej muzyki, tańców

i bitników w kukielkowym filmie kolorowym

"Koty i Kociaki"

bawią widzów zdrowym humorem!

Czy wiecie Rodacy, że najszybszą i najlepszą pomocą

dla rodzin w Polsce, są paczki i przekazy do wyboru

PEKAO? ... Dla Waszych Krewnych i Przyjaciół.

OBEJNIE Najwięcej Pożądanym Artykułem Jest WEGIEL.

Jedna tona — bez \$13.00 Dwie tony, z do-

dostawą — \$30.00

BIURO WYSŁYKI; TARASIEWICZ AGENCY

ELEONORA MAROLEWSKA, Kierowniczka

5047 S. ASHLAND AVE., CLiffside 4-2545

Załatwiamy wyjazdy po cenach taryfowych do POLSKI oraz wszystkich

krajów świata. Bilety lotnicze, żegluga, kolejowa i autobusowa w Sta-

nach Zjednoczonych.

Sprowadzanie krewnych z wizytą lub na stałe. Załatwianie aktów no-

tarialnych. Adopcji dzieci. Wysyłki pieniędzy, lekarstw i paczek.

Najlepszym życzeniem Dla Krewnych w Polsce

ŻYWNOŚCIOWE PACZKI ŚWIĄTECZNE

PEKAO

Nr. 69 — \$10.00

Nr. 87 — \$10.00

Nr. 72 — \$13.00

Nr. 73 — \$17.00

ZAMÓWIENIA PRZYJMĄ MIJSCOWI DEALERZY LUB

PEKAO TRADING CORPORATION

25 Broad Street New York, N.Y. 10004

zentowej na Obchodzie Gub. Kerner. Odczytał on cały tekst nadesłanej mowy od Gen. Kerner. P. Edward Różański jest prezesem Pol-Am. Komitetu Emigracyjnego w Chicago.

Przemawiali nadto: Józef Pido, naczelny komendant P.L.A.W.; Ewelina Różańska, naczelna prezeska Korpusu Pań PLAW, Maria Przybyto, prezeska Stow. Matek Złotej Gwiazdy; Władysław Stepien, prezes Stow. Pol. Kombatantów Koło nr. 31; Major Wilhelm Zaleski, prezes Kola SPK; Anna Zych dyrektorka Zw. Polek z Hammond, Ind.; William Erickson, hon. członek PLAW i Komisarz Rady pow. Cook, Jan Pawłowski, 1-szy Podkomendant z Plac. 2 SWAP; Katarzyna Podgórska, stanowa prezeska PLAW oraz Franciszek Kapera, stan. komendant PLAW.

Przedstawieni

Przedstawieni zostali również mgr. Romuald Bilok, redaktor "Walki"; ptk Edward Rybicki; Jan Marszewski, 2-gi podkomendant SWAP; Aniela Grudzień, sekret. prot. Matek Złotej Gwiazdy.

Wieniec u stóp pomnika Pułaskiego złożyli stan. komendant Fr. Kapera i prezeska stan. PLAW Katarzyna Podgórska.

Salwę honorową oddał Posterunek Town of Lake nr. 7. Wystąpił również Dobosze i Trebacz z Post. Woodrow Wilsona, Post. nr. 20 z So. Chicago.

Plakard "I am your Flag" oraz sztandar amerykański wręczony był dla 9-letniej Nancy Manhattan z Sertoma Klubu — za jej pracę w urzędzeniu klasy przedszkola przez ostatnich 3 lat.

Chce Korespondować

Proszę was, żebyście podali mój adres komuś, kto chciałby korespondować z polską dziewczyną. Teraz się przedstawiam: mam 17 lat. Chodzę do Technikum Ekonomicznego; wzrostu 168 cm itd., itd. Bardzo interesuje się problemami młodzieży polonijnej.

Podajcie mój adres jakiemuś chłopcu, czy dziewczynie, którzy chcieliby ze mną korespondować, za co z góry dziękuję.

Na tym kończę swój list, pozdrawiam i podaję swój adres: Wiesława Szczerbiak, Częstochowa, ul. Wiklinowa 11, Polska.

Stuchajcie Programu GRUNWALDZKIEGO Ze Stacji WOPa W KAŻDY WTÓREK, ŚRODĘ, CZWARTEK I PIĄTEK Od godz. 7-1:30 wieczorem Ogłoszenia odpowiedzialnych tygodniowo skłóczył: KŁOPOTY SIEKIERKÓW Bronisław Zieliński, kierownik Felagii i Bronisław Mrowiec, asonasy

Plaszczce Ortalionowe

Do Polski

Włoskie plaszczce ortalionowe męskie lub damskie, z pasami, w rozmiarach — mały, średni i duży. Kolory: granatowy, brązowy, jasno-zielony, oliwkowy i stalowy. Damskie plaszczce mają chustki na głowę, a męskie beret.

Cena za jedną sztukę wraz z przesyłką i assekuracją jest \$7.50 lub za dwie sztuki na jeden adres \$14.00. Do jednej osoby w Polsce można wysłać dwa plaszczce miesięcznie. Po zaplaceniu niskiego cła, krewnym w Polsce ponownie około 1200 złotych od sztuki, czyli więcej jak przednie wynagrodzenie. Zamawiać można przez pocztę. Zadowolone gwarantowane.

Te same plaszczce z przyszytą, tartanową PODPIŃKĄ z ciepłej flaneli kosztują \$10.50 za sztukę lub \$19.50 za dwie sztuki wraz z przesyłką.

POLISH AMERICAN AGENCY

Dept. DZ, 799 Broadway

New York City, N.Y. 10003

W Filmie "Przerwany Lot" Tak Jak w Życiu, Trudno Wrócić Do Przerwanej Miłości! Dziś Od 2ej, Jutro w Niedzielę od 12:30 w Teatrze Milford Premiera Nowych Filmów z Polski

Spodzielaliśmy się dużego sukcesu nowych filmów w teatrze Milford i tak się dzieje, bo zauważyliśmy na premierze sporo rodaków z odległych dzielnic i z sąsiednich miast. Życiowa treść filmu silnych wrażeń "Przerwany Lot" to bardzo ciekawa opowieść!

Wojna sprowadza na polską wieś młodego lotnika, poszukiwanego przez Niemców. Mimo kary śmierci, córka gospodarza ukrywa i pielęgnuje ranne. Tak rozwija się sympatia i następuje miłość, która pokonuje różnice narodowościowe i religijne. Ale cóż? Wojna zbliża... ale również rozłącza nawet zakochanych, by każde z nich szła własną drogą. Tak jest w życiu i tak się dzieje w filmie "Przerwany Lot" że po 15 latach zakochani spotykają się w wiosce gdzie wojna ich poznała, ale sytuacja jest zupełnie inna i trudno mówić o zaczęciu przerwanej miłości. Życiowy film silnych wrażeń "Przerwany Lot" w teatrze Milford, przy Pułaski na-

rożnik Milwaukee, dziś od 2ej po południu, jutro w niedzielę od 12:30 w południe, a następne dni od 6ej wieczorem.

Na uwagę widzów zasługują również dwa filmy kolorowe, krajowawczy i pełen życia "Karuzela Łowicka" oraz wesoła parodia w filmie kukielkowym "Koty i Kociaki".

Na bogaty program ciekawych filmów z Polski zaproszcie do teatru Milford przyjaciół i sąsiadów. (RM)

Nemecek Bros.

MĘSKIE UBRANIA I PLASZCZE

Szyje do miary z najlepszymi i pierwszorzędowymi materiałami.

od \$55 i wyżej 2700 SO. DRAKE

6906 Cermak Rd. Berwyn Tel. 522-0226

NAJSZERECSNIEJSZE ŻYCZENIA

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów

W Wszystkich Poczynaniach

Związkowi Narodowemu Polskiemu z Okazji

85-tych Rocznic Istnienia i Całej Polonii

z Głębokim Sercem Naszych

— zasłaja —

GLOBAL TRAVEL AGENCY

POLSKIE BIURO PODRÓŻY

W HAMMOND, IND.

EDWIN J. GORCZYCA, Zarządca

23 lat doświadczenia. Autoryzowany przedstawiciel wszystkich

Linii Lotniczych i Okrętowych do Polski i Wszystkich

krajów zamorskich, bez opłat za waszą obsługę.

Teraz Jest Najlepszy Czas Przygotować Swój Wyjazd

Do Polski i Do Innych Krajów Na Rok 1966

Liniami Amerykańskimi na Okrętach Stanów Zjednoczonych.

Potężnymi Okrętami Linii Amerykańskiej, Pięknym Dużym

Okrętem BATORYM. Wyjazdy Aeroplanami do Polski.

Załatwiamy wszelkie sprawy podróży po Stanach Zjednoczonych

jakoż załatwiamy sprawy starokrajskie z całą dokładnością.

Po więcej informacji zwróćcie się do Polskiego Biura Podróży

7133 Indianapolis Blvd., Hammond, Ind.

WOODMAR DYSTRYKT

Telefon Tilden 5-1840

TELEFON W CHICAGO: SAGINAW 1-3405

Piętnasto-osobowy Nowy Zespół z Polski:

W. PATUSZYŃSKI — J. JANIKOWSKI

A. BYCHOWSKI — A. NIZOWICZ

TRIO MUZYCZNE

oraz popularne

"FILIPINKI"

wystąpią w Chicago w programie

"PIOSENKA NIE ZNA GRANIC"

W AUDYTORIUM ŚW. TRÓJCY

SOBOTA, 30 PAŹDZ., O 8 WIECZ.

NIEDZIELA, 31 PAŹDZ., O 2:30 PO POŁ., I 7 WIECZ.

BILETY do nabycia w restauracjach Słodkowskiego,

Warszawiance oraz Baltic Travel i Pol-Center

JESIENNA WYPRZEDAŻ

ODZIEŻY MĘSKIEJ I CHŁOPIECZEJ

W SKŁADZIE STARSIKA

MĘSKIE UBRANIA

Najnowszej mody i kolorów (Czysto wełniane)

od \$39.50-\$49.50 i wyżej

PALTA Jesienne i Zimowe

Najnowsze fasony z najlepszych materiałów

od \$39.50-\$49.50 i wyżej

SUBURBAN ZAKIĘTY — Zimowe, w

różnych \$16.95-\$18.95 i wyżej

deseniach

KOSZULE — Białe i Sportowe — najlep-

szych firm \$2.95-\$3.45-\$3.95 i wyżej

CHŁOPIECZE UBRANIA I ZAKIĘTY

w dużym wyborze już od \$14.95 i wyżej

KAPELUSZE FILCOWE \$5.95-\$7.95 i wyżej

DAJEMY ZNACZKI S&H; UDZIELAMY KREDYTU

STARSIK CLOTHING

1205 Milwaukee Ave. RR 8-1230

Pierwszy Murzyn Asystentem

Mayora Daley

Mayor Daley mianował w czwartek pierwszego, murzyną na urząd swego asystenta administracyjnego. Mianowaniem został 52-letni Russell R. DeBow z pnr 8008 S. Rhodes, który obejmie urząd po Richardzie L. Curry, którego Mayor zamianował w ub. tygodniu na pierwszego asystenta radcy korporacyjnego.

DeBow od roku 1962 był zastępcą komisarza w miejskim departamencie Inwestycji. Mayor Daley podkreślił, że DeBow został wybrany ponieważ wykazał swe uzdolnienia i ze względu na jego 30-letnią pracę w administracji oraz doświadczenia w dziedzinie prawniczej, handlowej i administracyjnej.

DeBow otrzymał w roku 1954 stopień doktora praw na Uniw. De Paul. Do funkcji na jaką został mianowany przywiązana jest roczna pensja w wysokości \$15,000.

Pielęgniarki Potrzebne Do Opieki

Cywilnej w Vietnamie

Potrzebni Są Również Ochotnicy Do Prac

Nad Uchodźcami w Vietnamie

Na ścianach w nowym gmachu sądowym w Chicago pojawiły się tablice z napisami o zapotrzebowaniu na pielęgniarki do pomocy rannym i cywilom w Vietnamie. "Jest to uposażeniem — powiedział reprezentant stan. agencji Departamentu International Development.

Zaciąg pielęgniarek nastąpić ma już w przyszłym tygodniu, — potrzeba ich z rejonu Chicago aż 90. Poszukiwani są również ochotnicy inni do różnych zajęć na terenach

rolniczych w Południowym Vietnamie. Zajęcia te określone zostały przez pracowników biura — jako ciężkie.

Zespół rekrutujący Agencji of International Development rozpoczyna swą pracę rekrutacyjną i wywiady ze zgłaszającymi się, — już w poniedziałek, w Essex Inn, pnr. 800 S. Michigan ave. Można wywiad taki sobie zamówić uprzednio. Placę dla urzędników operacji prowincjonalnych i uchodźczych sięgają od \$7,000 do \$15,000 rocznie, z 25 procentowym dodatkiem (bonusem) na ciężkie warunki i bonus na mieszkanie. Zajęcia sekretarskie będą płatne od \$4,480 do \$5,490 z podobnymi dodatkami jak wyżej.

Placę dla pielęgniarek będą od \$7,000 do \$12,000 rocznie i dodatkami na warunki ciężkie i mieszkaniowe, — tak jak i dla innych ochotników.

Dr R. Teisseyre

Udał Się Do Japonii

Warszawa. — Znany polski sejsmolog i wicepr. Zakładu Geofizyki PAN — dr. Roman Teisseyre, na zaproszenie UNESCO udał się do Japonii, aby w Międzynarodowym Instytucie Badania Trzęsień Ziemi i Sejsmologii w Tokio — jako ekspert podjąć prace naukowo-badawcze. Dr. Teisseyre jest pierwszym Polakiem — sejsmologiem, którego zaproszono do współpracy z gronem najwybitniejszych specjalistów z wielu krajów świata.

Harman's Driving School

OPENING SPECIAL

COUPON

SPECIAL DISCOUNT WITH THIS COUPON!

Enroll now and get this discount on ALL LESSONS NEEDED

OFFER ends November 6th.

HARMAN'S DRIVING SCHOOL

2950 W. 59th St. 778-1722

OSZCZĘDZACIE NA OGRODZENIACH

W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ

99c ZA STOPE

36" WYSOKO

Ogrodzenie jest zrobione z 2" galwanizowanej siatki drucianej. Umocowane i mocno dopasowane w betonowej podstawie, górna szelba i pionowe słupy. Słupy do futek i bram dodatkowo.

BEZ WPŁATY.

KOSZTORYSY DARMO

TEL. SP 2-7470

CERTIFIED HOME IMP.

2932 MILWAUKEE AVENUE

KOSTAŃSKI PHARMACY

EKSPOKT i EKSPORTOWA KARTOTEKA

ZOSTAŁA PRZEJĘTA PRZEZ

PAWŁOWSKI PHARMACY

AND OVERSEAS EXPORT CENTER

Wszystkiego Rodzaju Przesyłki Lekarskie. Paczek, czy Pieniędzy, lub powtórzenie ich, zostanie

fachowo i szybko wykonane przez 3-ech dyplomowanych starokrajskich Aptekarzy, a mianowicie

magistrów Farmacji: panią Marię Nieć, p. Pawła Rżewskiego lub p. Tadeusza Pawłowskiego.

2923 MILWAUKEE AVENUE

Telefon Humboldt 6-5400

Z Parafii Św. Stanisława Kostki

Parafia św. Stanisława Kostki, pierwsza parafia polska w Chicago, obchodzić będzie 98 rocznicę swego założenia w niedzielę, 31go października. Z tej okazji odbędzie się Bankiet Parafialny przedzany Mszą św. o godzinie 10ej rano, a bankiet o godzinie 12ej w południe w Auditorium parafialnym przy

STAN POGODY
Dziś — pochmurno, lecz ciepło, możliwe przelotne deszcze. Temperatura w dzień wyniesie około 72 stopni, w nocy około 57 stopni i możliwy deszcz. Wiatry południowo-wschodnie 10-18 mil na godzinę.
W niedzielę — w dalszym ciągu pochmurno, łagodnie i ciepło — możliwy deszcz. Temperatura w dzień około 71 stopni.
Wschód słońca o godz. 7:03, zachód o 6:08.

RZĄD U.S. PEWNY UTRZYMANIA OBECNYCH CEN

Warszawa Dusi Sie Dzisiaj w Biurokratyzmie

Z Dnia

—ROZMYSLANIA
—Z OKAZJI
—JUBILEUSZU

Gdy się myśli o 85-leciu istnienia Związku Narodowego Polskiego, trudno się oprzeć pokusie, aby z okazji tak ważnej nie dokonać rachunku sumienia i zestawić z jednej strony ogromne plusey uzyskane dotychczas przez ZNP, a z drugiej i pierzchnięcie się trudności, jakie widzimy na horyzoncie przed nami.

Jest prawda historyczna, że wychodziło polskie w Ameryce doskonale w stu latach swego istnienia na ziemi Washingtona ogromnie wiele. Ale jest też prawda, której nie można ukrywać i chować pod korzec, że przyszłość nie wygląda tak różowo jak byśmy tego pragnęli.

Polskość jest tu jednak zagrożona, proces anglicyzacji postępuje szybciej jak powinien. Nie przybywa nam nowych parafii polonijnych, przeciwnie te, które są tracą niekiedy na sile i odporności, gdyż zapisuje się do nich coraz więcej elementu nie polonijnego a małżeństwa mieszane są wydarzeniem niemal codziennym. Nie przybywa nam polskich gazet, nie przybywa polskich szkół ani polskich organizacji.

Na ogólną sumę 800 polonijnych szkół parafialnych szkolnoko mały procent uczy swą dźwiałę języka polskiego. Wprowadzane teraz msze św. w języku polskim podtrzymują w dużym stopniu polskość naszych parafii ale liturgii w języku polskim znajduje się w bardzo małej parafii.

Prasa polonijna, która podtrzymuje polskość w dużym stopniu przez sto niemal lat, ginie stopniowo nie tyle z braku czytelników, ile z braku interesowania się gazetami wśród szerokiego mas społeczeństwa także anglo-amerykańskiego, czego dowodem jest fakt, że coraz więcej dzienników anglo-amerykańskich przestaje wychodzić.

Coraz mniej odczuwa się dążenia szerokiego mas do polskości, do uczenia dzieci języka polskiego, do używania języka polskiego w domu i do zapisywania się do polonijnych organizacji, bratniej pomocy skutkiem czego liczba członków nie podnosi się jak to dawniej bywało, często utrzymuje się na tym samym poziomie a często i spada. To też spotykamy się raz kiedys z faktem, że mniejsze organizacje bratniej pomocy łączą się z większymi, czyli przestają egzystować.

Więc ta silna polskość, zamiatowanie do wszystkiego co promieniowało dawnymi laty kulturą i tradycjami polskimi, przywiązaniem do polskości zaczyna słabnąć. Jeszcze daleko jest do katastrofalnego upadku, zaniku i eliminacji. Ale polskość w Ameryce stała już na najwyższym szczyśle, i dalej nie idzie wyżej, ale przeciwnie, zaczyna zwolna schodzić na dół.

Z tego faktu trzeba zdawać sobie sprawę i proces anglicyzacji amerykańskiej należy wstrzymać względnie opóźnić.

Związek Narodowy Polski ma czyste sumienie, że starał się przez 85 lat nie tylko o pomoc dla Polki, ale także o pomoc moralną i społeczną dla Polonii amerykańskiej, po-

Skarża Sie Mieszkańcy i Prasa

Warszawa. — (DP) — Nie tylko mieszkańcy Warszawy, ale nawet reżymowa prasa skarży się na przeładunek miasta anormalnie dużą ilością biur, częściowo, jak to określała, "absolutnie w stolicy zbitecznych".

Nadmiar biur nie tylko utrudnia rozwiązanie problemu mieszkaniowego, ale także powoduje, że — jak twierdzi tygodnik "Polityka" — co trzynasty mieszkaniec Warszawy pracuje za biurkiem.

Wedle tego tygodnika działają w Warszawie 82 Zjednoczenia, między innymi Hodozów Zwierząt Zarodowych, Przemysłu Kamienia Budowlanego itd., których siedziba powinno być raczej odpowiednio blisko wojewódzki.

Jeszcze więcej, bo 99, jest biur projektów i centralnych biur konstrukcji, budowy, obrotu, "odysku", zaopatrzenia i zbytu, między innymi takie dziwolagi jak Biuro Odysku Kabi Nieeksplotowanych lub Biuro Przemysłu Paszowego.

135 Instytutów

Niezależnie od tego jest w Warszawie 135 instytutów naukowo-badawczych, w tym Melioracji i Użytków Zieleni, Rybołówstwa Śródlądowego, Technologii i Nafci, 18 centralnych zarządów, 7 central handlowych i parę tuzinów central niehandlowych.

W ponad 3,500 warszawskich przedsiębiorstwach urzęduje ponad 3,500 naczelnych dyrektorów i co najmniej podwójna ilość dyrektorów. Dodajmy do tego niezliczoną ilość centralnych, miejskich i wojewódzkich urzędów administracyjnych i partyjnych, wojskowych i cywilnych, kościelnych i quasi-społecznych, a zrozumieć, dlaczego nawet rodowity Warszawian w tym biurowym lesie gubi się a biurka są potrzebniejsze niż tózka.

Dwa Krwawe Zaskoczenia

Saigon, Pld. Wietnam. — (UPI) — Około 120 mil na południowo-zachód od Saigona znaczne siły komunistycznego Viet Kongu zaskoczyły na drodze patrol armii wietnamskiej w sile 100 ludzi. Oddział ten został zupełnie rozbity ogniem z moździerzy, karabinów maszynowych i zwykłych.

W innym zaskoku, 80 mil na południe od Saigona, wojska wietnamskie rozbiły kompletnie kompanię Viet Kongu. Komunisty pozostawili na placu walki 20 trupów i sporą liczbę rannych.

świecił ogrom czasu, energii i pieniędzy, aby język polski tu utrzymać i aby dźwiałę wciągnąć do społeczeństwa polonijnego.

Ale nowe czasy i nowi ludzie wymagają zastanowienia się teraz na temat rewizji dotychczasowego programu i metod jak utrzymać polskość. Wysilki trzeba powiększyć, siły należy skupić aby to, co budowali przez ZNP przez 85 lat — utrzymać, utrwalić a może nawet powiększyć.

Niema powodu do rozgoryczenia, ani do apatii. Można dużo zrobić, — trzeba tylko chcieć.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

Jubileusz Związku Narodowego Polskiego

Komisja Szkolnictwa ZNP Uchwaliła Dalszą Rozbudowę Kolegium Z. N. P.

435 Studentów Na Kursach Kolegialnych w Tym Roku. — Komisja Szkolnictwa Upoważniła Radę Szkolną Do Zaciągnięcia Od Rządu Pożyczki Na Sumę \$2,130,000 Na Budowę Dalszych Gmachów Na Okres 50 Lat, Na 3 Procent. — Akredytacja Kolegium Odnowiona.

Zjazd Komisji Szkolnictwa Związku Narodowego Polskiego odbył się w piątek 15go października, popołudniu, w sali posiedzeń Zarządu Centralnego ZNP w Domu Związkowym. W posiedzeniu brał udział komisarz i komisarz Rady Nadzorczej ZNP z cenzorem Władysławem Dworakowskim i wicecenzorem Antonim Czelem na czele, jak i Zarząd Centralny ZNP w komplecie z prezesem Karolem Rozmarem na czele.

Otwierając obrady Komisji Szkolnictwa cenzor Dworakowski zwrócił się do obecnych w następujących słowach: —

"Dzisiejsze posiedzenie Komisji Szkolnictwa powinno być historycznym i sadzę, że jest ono historyczne, ponieważ odbywa się w 85-cio lecie rocznice założenia Związku Narodowego Polskiego i osiągnięciu Kolegium Z. N. P. Jak Szan. Członkowie Komisji Szkolnictwa usłyszyście w dalszych sprawozdaniach i wymagania o decyzję to wykaże.

"Należy pamiętać iż Kolegium nasze już obchodziło 50-cio lecie swego istnienia w roku 1962 i jako instytucja jedyną swego rodzaju, popieraną i utrzymywaną przez organizację bratniej pomocy, możemy ją porównać w swym rozwoju, tylko do "uniwersytetu Brandeis w stanie Massachusetts, założonego przez Żydów w roku 1948 z 107m studentami i 13tu profesorami, a obecnie w 17 po-niej licząca 1,740 studentów, 204 profesorów i rozbudowana do 50 budynków.

Duma ZNP

Nawiązując dalej do roli jaką Kolegium Związkowe odgrywa w życiu związkowym i polonijnym, cenzor Dworakowski podkreślił, że poprzednio do Kolegium Związkowego organizacja nasza wkła-

dała dużo pieniędzy. Kolegium przetrwało kryzys, rozrosło się i dzisiaj stanowi wielką część całej organizacji. Dzisiaj uczelnia ma innego ducha, bardziej wzniosłego, uczonnego, który wzbogacił nie tylko Polonię Amerykańską ale i Stany Zjednoczone.

Przemówienia cenzora Dworakowskiego wysłuchano z uwagą i podziękowano mu serdecznie o-kłaskami. Po sprawdzeniu kworum obecnych przez wicecenzora ZNP Antoniego Czeleńskiego, przystąpiono do sprawozdania Prezydenta Kolegium Związkowego dr. Henryka Parcińskiego.

Sprawozdanie Rectora

Dr. Parciński podając swe sprawozdanie punkt po punkcie, z radością podkreślił, że Kolegium Związkowe otrzymało odnowienie akredytacji Middle Atlantic States Regional Association. Akredytacja jest odnawiana co dziesięć lat, po uprzednim zbadaniu przez specjalną komisję akredytacyjną uczelni szkolnych i programu nauk, czy odpowiadają one wymaganiom edukacyjnym.

Kolegium Przepelnione

Do Kolegium Związkowego, w roku szkolnym 1965-1966 uczęszcza 435 studentów i studentek, z tego 345 chłopców i 100 dziewcząt. Faktem jest że w przyszłym roku, przy dalszej rozbudowie Kolegium Związkowego, w roku 1975 liczba studentów w uczelni związkowej może osiągnąć cyfrę przeszło tysiąca studentów. Należy więc teraz robić plany na przyszłość i podjąć odpowiednie decyzje aby zapewnić przyszłym studentom i studentkom pomieszczenie i możliwość dalszych studiów w pro-gach uczelni związkowej.

Dyskusje

Sugestie dr. Parcińskiego wywołały obszerną dyskusję wśród członków i członkiń Komisji Szkolnictwa. Zadawano różne pytania, mając na względzie strone finansową jak i dalszy rozrost uczelni.

Uwagi Prezesa Rozmarka

Nawiązując do otwarcia szkoły związkowej w roku 1912 — prezes Rozmarek podkreślił, że szkoła

Lecz Nie Wszyscy Podzielają Tę Pewność

Wiceprezydent Humphrey Zapewnił Business Council, że Obecna Rozbudowa Środków Obronnych Nie Zmieni Cen Na Rynku.

Hot Springs, Va. (UPI). — Administracja Johnsonowska jest pewna, że rozbudowa środków militarnych w związku z obroną Południowego Wietnamu przed agresją komunistyczną nie spowoduje zwykłej cen na rynku krajowym. Jednakże niektórzy z najprzedniejszych byznesmanów i finansistów amerykańskich nie podzielają tej pewności.

Wiceprezydent Hubert H. Humphrey, przemawiając tu do jesiennego posiedzenia Business Council wczoraj wieczorem, zapewnił zebranych, iż obecnie nie ma "żadnego prawdopodobieństwa" by rozbudowa środków obronnych spowodowała jakiegokolwiek gwałtowny wzrost cen w stopniu dostatecznym do potrzeby podwyższenia cen rynkowych.

Jesliby Zaszła Potrzeba?

"Jesliby zaszła taka potrzeba, prezydent Johnson niewątpliwie zarządził odpowiednie zabiegi fiskalne i finansowe, aby do zwykłej cen nie dopuścić" — zapewnił wiceprezydent Humphrey elitę byznesu amerykańskiego.

Dzisiaj mieli przemówić do czołowych przywódców handlu i przemysłu amerykańskiego: Gardner Ackley, przewodniczący Prezydenckiej Rady Doradców Ekonomicznych, oraz Thomas C. Mann, podsekretarz stanu dla spraw ekonomicznych; Alan S. Boyd, podsekretarz handlu i przemysłu dla spraw transportacyjnych, oraz William McChesney Jr., przewodniczący Wydziału Rezerwy Federalnej.

Przed mową wiceprez. Humphrey'a, przewodniczący Rady Byznesowej William B. Murphy, będący prezesem Campbell Soup Company, zaraportował był o istnieniu na rynku "pewnych alarmujących" objawów o zanoszeniu się na inflację. Natomiast inni członkowie mówili o istnieniu na rynku wciąż dobrych dla byznesu aspektów do końca roku bieżącego i co najmniej do połowy 1966-go.

Ruch Ten Powinien Być 'Usunięty z Korzeniami'

Odpowiada Sen. Stennis Na Zarządzone Przez Komunistów Demonstracje Młodzieżowe Przeciw Obronie Pld. Wietnamu.

Washington, D.C. (UPI) — Sen. John Stennis, demokrat z Mississippi, oświadczył wczoraj w Senacie, iż kontrolowany przez komunistów i "ekstremistyczne" elementy ruch nawołujący do dzień do unikania poboru do wojska powinien być "wyrugowany z korzeniami" i zmielony na proch przez rząd, za-nim "ruch ten zdola poszerzyć się dalej przy podkarmianiu go przez podobny odłam prasy."

Dnia poprzedniego sen. Dodd, demokrat z Connecticut, przewodniczący senackiego podkomitetu do spraw bezpieczeństwa wewnętrznego, stwierdził ustalonymi faktami w swoim raporcie, że "ruch ten jest kontrolowany przez komunistów" i że komunisty zarządzili takie demonstracje po wszystkich większych śródmiejscach w Stanach Zjednoczonych w końcu tego tygodnia.

5,000 Na Placu w Berkeley

W Berkeley, Calif., 5,000 takich demonstrantów spędziło noc ubiegłą, mimo zimna, na Constitution Square, gdy policja zagroziła im drogę do demonstracyjnego pomaszerowania w kierunku bazy wojskowej Oakland Army Base.

Całą tę koczującą demonstrację zakłóciło jedynie rzucenie przez jakiegoś prowokatora małej bomby z gazem łzawiącym. Wśród znajdujących się obok kilkudziesięciu kontrdemonstrantów widniały takie transparenty: "Musimy wygrać w Wietnamie!", "Prez. z Viet Kongiem, z Kalifornią!" i tym podobne.

Proces 11-tu w Warszawie

Warszawa. (UPI) — "Trybuna Ludu," oficjalny organ dzienny partii komunistycznej, podała dzisiaj o rozpoczęciu się procesu 11 osób oskarżonych o przemyt znacznych ilości brzytek z Austrii i Niemiec Zachodnich i sprzedaż ich na czarnym rynku w Polsce.

Huragan "Elena"

Miami (UPI). — Burza tropikalna "Elena" raportowana od paru dni na Atlantyku, a dziś około 1,200 mil na wschód od Vero Beach, Fla., nabrała siły pełnego huraganu o napięciu wichru do 75 mil na godzinę.

Kombatanci Koła Nr. 15 Ofiarowują Dochód Swej Zabawy Na Millenium

Zabawa Jesienna Stow. Polskich Kombatantów Koła Nr. 15 Odbędzie Się Już w Sobotę, 16go Października. — Koło Nr. 15-ty Zaprasza Polonię Na Godny Cel

Od samego początku swego istnienia, Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych inicjuje, wspiera i propaguje wśród swoich członków liczne akcje społeczne, charytatywne i kulturalne.

Uważamy, iż wśród bieżących celów i zadań, stojących przed Polonią Amerykańską, niema pilniejszego, ważniejszego i przetrastającego swoim znaczeniem wszystkie inne, jak Obchód Tysiąclecia Chrzęścijaństwa Polski, w nadchodzącym roku 1966.

Ta wielka rocznica, upamiętniająca tysiąc lat państwowości, religii katolickiej

i kultury narodu polskiego powinna być uczczona w sposób godny, monumentalny, na miarę jej historycznego znaczenia, jako trwała spuścizna naszych czasów dla przyszłych pokoleń.

Dając wyraz konkretnego współudziałowi SPK w tej wielkiej akcji, Zarząd Koła No. 15 SPK w Chicago postanowił przeznaczyć całkowity dochód z tegorocznej Zabawy Jesiennej Koła na cele Obchodu Tysiąclecia Chrzęścijaństwa Polski.

Zabawa odbędzie się w pięknie odnowionych salach Domu Sokola, 1062 N. Ashland Ave., w sobotę, 16 październi-

ka, o godz. 8:30 wieczorem. Doskonała orkiestra E. Rekosiewicza i obficie zaopatrzone bufet.

Zwracamy się z gorącym apelem do ofiarnej, jak zawsze, Polonii Chicagowskiej o jak najgorętsze poparcie imprezy naszego Koła.

Spędzając przyjemny i urozmaicony wieczór na naszej

zabawie, każdy z obecnych będzie miał nie tylko miłą rozrywkę, ale jednocześnie świadomość swojego wkładu do wielkiego dzieła Polonii Amerykańskiej w Roku Tysiąclecia.

Za Zarząd Koła SPK No. 15ty w Chicago: Feliks Moszczyński, prezes; Kazimierz Stawicki, sekretarz.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA

— składa —

VETERAN'S TAVERN

ANIELA LESZCZYŃSKA i SYNOWIE, Właśc. 2538 W. FULLERTON AVE. Tel. Humboldt 6-0885
Doskonałe Wina i Napoje dla swoich Przyjaciół i Klientów. Piękna i obszerna sala na posiedzenia klubów, towarzystw, na wesela i inne okazje ZAPRASZAMY DO NAS!

Najserdecznie Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-ciu lat jego istnienia wiele szlachetnych i wzniosłych poczyniń dla dobra sprawy polskiej i całej Polonii zasyła
Polska Restauracja
EDWARDS

6559 W. DIVERSEY AVE., przy Diversey i Narragansett Ulicach
Doskonała Kuchnia
Bardzo Smaczne Potrawy Wszelkiego Rodzaju
Telefon 889-1127

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-CIU LAT JEGO ISTNIENIA

oraz dalszych poczyniń dla dobra całej Polonii i dalszej owocnej pracy dla dobra sprawy polskiej i pełnego powodzenia we wszelkich poczynaniach

RICHARD'S Restaurant And Cocktail Lounge

3011 South Harlem Avenue

TELEFON Stanley 3-9066

BERWYN, ILLINOIS

Józef i Helena Wilkos, Właściciele

Jest to lokal najpiękniejszy i najbardziej nowoczesny z tego rodzaju miejsc.

Nowy piękny i nowoczesny wykończony "DINING ROOM." Wasze przyjęcie czy obiad w tym nowoczesnym i pięknym lokalu będzie miał wygląd uczt królewskich i pozostanie na zawsze w pamięci dla Was i Waszych gości i uczestników.

Na większe Przyjęcia Rodzinne jak Party, Wesela, Urodziny czy też Imprezy Towarzystw, Klubów, Organizacji mamy piękne sale na Wasze przyjęcia i możecie być pewni, że będzie ono wspaniałe i pozostanie długo w pamięci uczestników, jako najpiękniejsze wspomnienie.

Każde przyjęcie w tym pięknym i nowoczesnym lokalu Polskim będzie prawdziwą uctą królewską, gdzie czuć się będziecie jak u siebie w domu. Zarezerwujcie więc wcześniej miejsce na Wasze rodzinne uroczystości.

Telefon Stanley 3-9066

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lat Istnienia

Cześć i Uznanie, Dla Brać Związkowej Cześć i Uznanie, Dla Brać Związkowej Którzy Tak Wiele Dokonali Dla Dobra i Rozwoju Stanów Zjednoczonych, a Nie Zapominając o Polsce — Kraju Naszych Ojców — Dalszych Chwałebnych, Pomyślnych i Doniosłych Poczyniń Oraz Dalszej Owocnej i Wzniosłej Pracy we Wszelkich Kierunkach w latach następnych!

Prezes Gminy 75 Z.N.P. oraz Dyrektor
EDWARD MOSKAŁ WRAZ Z ŻONĄ WANDĄ JAKO TEŻ JÓZEF, OJCIEC
Właściciele Pięknej Gospody i Sal Obsługują Gości Przy Różnych Okazjach

Sposobem CATERING Obsługujemy Wesela, Bankiety i Wszelkiego Rodzaju Przyjęcia Gdziekolwiek
831 NORTH ASHLAND AVENUE
Po Zamówieniu Telefonować 421-3424

Trunki Krajowe i Importowane oraz Sala Pięknie Odnowiona Na Posiedzenia, Zabawy, Wesela, Bankiety i Inne Okazje

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA I GRATULACJE
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-ciu lat istnienia dalszej owocnej i pozytywnej pracy w następnych latach dla dobra i pożytku całej Polonii—zasyła

KLECZEWSKI'S BAKERY

na wszelkie wasze rodzinne okazje ZAPATRUJECIE SIĘ U NAS WE WSZELKIEGO RODZAJU PIECZYWO.

Najlepszej Jakości Wyroby DO WASZEGO STOLU WSZELKIEGO RODZAJU PIECZYWO Z POLSKIEJ PIEKARNI

SMACZNO DOKONAŁE PIECZYWO CODZIENNIE ŚWIEŻE Specjalnością Nasza Torty i Ciasta na Wszelkie Okazje Familijne

EUGENIUSZ KLECZEWSKI, Właściciel
Otwarte już od 7-mej rano, a wieczorem do godziny 9-tej w poniedziałek i czwartek tylko

4784 Milwaukee Avenue

Telefon PEnsacola 6-3887

Serdeczne Życzenie Dla Zw. Nar. Polskiego z okazji Jubileuszu Składa

LIDIA BAKERY

Żądajcie w Swoich Groserniach Najlepszego Chleba Lidia Bakery, Który wziął Pierwsze Miejsce Na Wystawie Sztuki Piekarskiej w 1954 r. w Chicago.

W Lidia Bakery Dostaniecie Również Wyśmienite Bułeczki, Ciasta, Torty, Babki i Ciasteczka.

2219 West Potomac Ave. 2216 West Chicago Ave.

2601 West Iowa St. 2616 West Division St.

Bazar w Kwaterze P. L. A. W.

Sianowe waidze, przy Polskim Legionie Amer. Weteranów, urządzają trzy-dniowy Bazar, w kwaterze Weterana pnr. 3024 N. Laramie ave., poczynając od piątku do niedzieli w dniach: 29, 30 i 31go października.

Będzie tam wiel atrakcji, piękne premie, oraz różne niespodzianki. W piątek 29go początek o godz. 7ej wieczorem, w sobotę 30go, o godz. 5ej po południu do 10ej wieczór, w niedzielę 31go od godziny 2ej po południu.

Cel jest godny poparcia, fundusz z tego przeznaczony jest na różne koszty pracy w modernizacji domu Weterana. Wied do wspólnego poparcia zapraszamy wszystkich Posterunki i Oddziały Pań, oraz całą Polonię, do jak najliczniejszego poparcia.

WERBUJEMY MŁODZIEŻ DO ZWIĄZKU NAR. POL.

SERDECZNE ŻYCZENIA ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Z OKAZJI 85-CIO LECIA składa

SIKORA HALL
JÓZEF KRUPA, właśc.
4758 S. Marshallfield
Virginia 7-8908

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego

Milliona Członków Na 100 Lecie Z. N. P. w Roku 1985 Z Okazji 85 Leci w Roku 1965 — zyczy —

WILLIAM M. (BILLY) CEPAK
President and Publisher
Beverage Dealers Tavern News, Publisher Insurance Guild and Guild Insurance Agency
608 South Dearborn Street
Tel. Webster 9-0727

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-tej Rocznic Jego Istnienia Dalszej Owocnej i Pozytywnej Pracy Oraz Sukcesów Dla Organizacji i całej Polonii — zasyłają
Polskie Stacje Obsługi Automobilowej
West Belmont Service & Repairs

Telefon Tuxedo 9-0102 Chicago 34, Illinois

E. & R. TRI SERVICE

SUN TUNE UPS

2956 N. NARRAGANSETT AVE. Telefon ME 7-9728

Complete Lubrication and Mechanical Work

Two Locations To Serve You

EMIL KAPUSTA, Właściciel

Po wszelką inną najlepszą obsługę dla Waszych samochodów — przybadacie do naszych dwóch stacji obsługi.

W 85-TĄ ROCZNICĘ ZAŁOŻENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju Dla Wszystkich Waszych Poczyniń Dalszych Sukcesów Zasyła

KROLL OIL CO.

WŁADYSŁAW KROLL, Kierowniczka

807 BELVEDERE STREET, WAUKEGAN, ILL.

Mądry i roztropny człowiek zawsze zamawia wcześniej, i wy też nie czekajcie do ostatniej chwili—Wasz Olej zamawiajcie w polskiej firmie.

TELEFON DELTA 6-0849

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju z Okazji 85-Lecia ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

ISABELLE ADESKO

SCHOOL OF PIANO

2245 S. Marshall Blvd. Chicago 60623

Telefon: 521-7377

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85ciu lat jego istnienia—oraz dalszej owocnej i pozytywnej pracy z korzyścią dla Stanów Zjednoczonych i całej Polonii oraz wiele sukcesów we wszelkich dalszych Waszych poczynaniach

— zasyła —

SEDŁAK MOTORS

Autoryzowana Sprzedaż i Obsługa Imperial, Valiant, Chrysler, Plymouth

5026 West Cermak Road

Otwarte Codziennie 9 rano-9 wieczorem. W Niedziele do 4 po południu. Telefon OLYmpic 2-8670 Telefon BISHOP 2-1847

Zapraszamy Wszystkich Klientów, Przyjaciół i tych, którzy lubią się w pięknych autach, aby przyszli i zobaczyli w naszej Sali Wystawowej

PLYMOUTH, CHRYSLER i VALIANT

NOWE NA ROK 1966

Zupełnie nowa, świeża linia wyglądu.

Najpiękniejsze auta na drogach i ulicach Stanów Zjednoczonych.

Komunikat Koła "Wrocław" PZZ w Ameryce

"Łączmy przyjemne z pożytecznym" — pod takim właśnie hasłem Sekcja Imprez oraz Zarząd Koła "Wrocław" — P.Z.Z. zaprasza całą Polonię na wielką, jesienną zabawę taneczną, w dniu 23go października, b.r., o godz. 8:30 do pięknej sali "Oaza" — 1250 N. Milwaukee Ave. Obfity bar i bufe oraz nagrody.

Do tańca przyzywać będzie wyśmienita orkiestra europejska "Polonez". Calkowity dochód z imprezy przeznaczony na akcję obywatelską polskiej ziemi zachodnich. — Za Sekcję Imprez: Ela Sowinska, Antoni Torzynski, Jan Piekarczyk.

Najserdeczniejsze Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-cio lecia istnienia, oraz dalszej owocnej i pozytywnej pracy dla dobra całej Polonii—zasyła

RYAN BROS

2463 N. MILWAUKEE AVE. przy Sacramento

Everglade 4-5008

Otwarte 7 rano do 10 wiecz. Także w Niedziele i święta

Przeprowadzacie się? Mamy Dla Was

TRAILERY

DO WYNAJĘCIA

— DNI TYGODNIE

LOKALNIE I W JEDNA STRONĘ OD WYBRZEŻA DO WYBRZEŻA

— Także Wydzierżawiamy "Dollies" na Przenoszenie Łodówek — Wyściółki na Meble — Przykrycia.

Na Przeprowadzce do Innego Mieszkania Zaoszczędzimy Wam Czas i Powinna Sumę Pieniężną!

Pokażcie to Ogłoszenie, a otrzymacie w cenie jeszcze 10% niższej

ZASYLAM NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-cio Letniej Rocznic Jego Założenia—wydajnej pracy dla dobra całej Polonii, dalszego rozwoju i sukcesu we wszelkich poczynaniach i w wykonaniu waszych planów tej pięknej i wzniosłej pracy.

zasyła

ADAMS AUTO CONSTRUCTION COMPANY, INC.

4116 BELMONT AVENUE

Telefon Kildare 5-8453

Adam Waskowski i Synowie, Współwłaściciele

Kompletna Reperacja Automoiból Wszelkiego Rodzaju

Specjalne Maszyny do Blansowania Kół

Doświadczenie dwóch generacji w dziedzinie Mechaniki Wszelkich Automoiból

Adam Waskowski

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-tej Rocznic Istnienia chwalebnej i pomyślnego rozwoju dla Waszej Organizacji, pomyślnych i owocnych poczyniń, oraz wszystkiego

najlepszego w pracy dla całej Polonii

Wiktor Gryniawicz, właściciel

V. G. CONSTRUCTION

4214 NORTH MOODY

Polska firma robi wszelkiego rodzaju przeróbki i buduje nowe domy. Najlepsze materiały. Gwarancja. Ceny przystępne dla Was wszystkich. Pracownicy ubezpieczeni.

Telefon PA 5-5205

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-cio Leci Istnienia — Pomyślnych, Owoenych Oraz Doniosłych Poczyniń Dla Dobra Organizacji i całej Polonii — zasyła

ASHLAND TUXEDO RENTALS

FREE TUXEDO TO THE BRIDEGROOM

With Group of 3 or More

Pure White or Black Tuxedos

— SPECIAL PROM RATES —

5024 S. ASHLAND AVE. RE 7-6032

Open Mon. and Thurs. till 9 P.M.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z OKAZJI 85-LETNIEJ ROCZNICY ISTNIENIA

oraz całej Polonii, Dalszej Owocnej, a Tak Bardzo Pozytywnej Pracy w Każdej Dziedzinie

zasyła

J. S. HOFFMAN CO.

322 W. Illinois Street Chicago, Ill.

Tel. Superior 7-9300

Dystrybutorzy bardzo wielu Produktów Żywnościowych

Importowanych, a także Tej Doskonałej Polskiej Sznki

Najlepsze Życzenia Na 85-cio Lecie

Największej Polskiej Organizacji w Świecie

NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE

JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P.

zasyła

SERWINSKI

PLUMBING, HEATING AND SEWERAGE

4419 West Fullerton Ave. BRunswick 8-3522

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA

w dalszych latach oraz Wszystkiego Najlepszego, Wiele Sukcesów i Powodzenia dla Dobra Sprawy Polskiej i całej Polonii, Wydajnej Pracy i Dalszego Rozwoju — składa

POLSKA FABRYKA MEBLI

która w styczniu 1966 roku obchodzi 50 lat swojego istnienia

OHIO PARLOR FURNITURE CO.

2531-37 NO. SHEFFIELD AVE.

WŁADYSŁAW MECHLA, PREZES

Tel. BUCKingham 1-3336

Z Głębi Mego Serca Przesyłam Najserdeczniejsze Życzenia DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z OKAZJI 85-CIU LAT JEGO ISTNIENIA

oraz dalszej pięknej pracy, pomyślnych i owocnych poczyniń oraz dalszego rozwoju oraz wszystkiego najlepszego dla całej Polonii. Osobiście zawsze jestem na Wasze Usługi

CASCADE BARBER SHOP

ALBERT A. WYSE, Właściciel

1019 N. WESTERN AVE. Tel. ARmitage 6-0460

— Mówimy Po Polsku —

Doskonała Znana Polska Obsługa, Znana Także z Grzeczności i Uprzejmości.

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW

Z Okazji 85cio Leci

Związku Narodowego Polskiego

Calej Organizacji Zarządowi z Zasłużonym

Prezesem Mec. K. Rozmarkiem Na Czele

składa

LAGUNA MADRE BEACH CORP., TEXAS

PODZWROTNIKOWE PIĘKNE I ZDROWE TERENY NADMORSKIE, GDZIE POWSTAJE PIERWSZE POLSKIE MIASTO PÓŁ-TROPIKALNE

JOHN S. CAPUTA, PREZES

Biuro Chicagowskie: 2928 Milwaukee Ave. Tel. BE 5-2233

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA Dalszego Rozwoju, Wiele Pomyślnych i Owoenych Poczyniń w Każym Kierunku Waszych Wyślików w Następnych Latach Dla Dobra Sprawy Polskiej Oraz Polonii Amerykańskiej — zasyła

POLSKA GOSPODA

TRI-K-TAP

FRED i GENOWEFA KUKIELKA, Właściciele

1400 N. Maplewood Ave.

Najlepsze Wina i Trunki Wszelkiego Rodzaju

Air Conditioned Dla Waszej Wygody

Telefon EVerglade 4-9657

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA I GRATULACJE DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-CIO LETNIEJ ROCZNICY ISTNIENIA

Dalszego rozwoju i kontynuacji tej pięknej, a tak zbożnej pracy w latach następnych dla organizacji i dla całej Polonii—oby Wasza praca wydała jak najobfitsze plony — zasyła

ADAM'S LOUNGE

ADAM WAŁĘGA,

Polish National Alliance Observes 85th Anniversary

*Jubilee Banquet Will Be Held
at Sherman House Tomorrow Eve.*

Rozmarek Will Be Toastmaster; U. S. Attorney General Katzenbach, Mayor Daley, Censor Dworakowski Will Address Gala Gathering

CHARLES ROZMAREK

The Polish National Alliance, largest and most influential Polish American fraternal organization in the United States, will observe its 85th anniversary of outstanding development and historic mission in the service of the United States, in the pursuit of freedom and economic aid for growth of prestige of American Polonia.

A jubilee banquet to mark this milestone in the PNA history will be held tomorrow at the Grand Ballroom of the Sherman House.

Prominent Speakers

PNA President Charles Rozmarek will act as toastmaster during the program.

Rt. Rev. Msgr. Alfred Abramowicz, Director of Catholic Relief for Poland will say the Invocation.

Welcoming address will be delivered by PNA Vice-President and General Chairman of the observance, Mrs. Frances Dymek.

United States Attorney General Nicholas deB. Katzenbach will be the principal speaker.

Other eminent speakers are Mayor Richard J. Daley and PNA Censor, Attorney Walter L. Dworakowski of Cleveland.

Miss Annie Kuczak will sing American and Polish national anthems.

The banquet will start at 5:30 p.m.

Among The Guest

Large groups of PNA members from Michigan, Ohio, Wisconsin and other states have already made reservations and are coming to the banquet.

Invitations were accepted by many prominent political, business and civic leaders in the Chicago metropolitan area.

Members of the PNA Supervisory Council, namely men and lady Commissioners of 16 PNA Districts, Directors from various parts of the country and all national officers of the Polish National Alliance will attend the banquet.

Some tickets, at \$8.50 per person are still available at the entrance to the Grand Ballroom.

Mark of Distinction

The Polish National Alliance was founded in 1880 in Philadelphia by Julius Andrzejewski, John B. Blachowski, Julian Lipinski, John Popielski and Julian Szajnert. Its first Home Office was established in Chicago immediately after the first organizing convention held on September 20, 1880 at the Palmer House. PNA first Home Office was located at 335 N. Clark St.

From its humble beginning, the Polish National Alliance has grown to a position of the largest fraternal organization of American of Polish origin in the world. The organization's membership stands today at 330,000 and its assets represent the total of \$125 million.

Another mark of distinction is the fact, that among the

220 fraternal organizations in the United States, the Polish National Alliance is the only one that it has founded and is supporting nationally known Alliance College at Cambridge Springs, Pa.

M. Sliwa Leaves For Service

Marion Sliwa, Jr., son of Mr. and Mrs. Marion and Stella Sliwa of Bensenville, Ill., will leave for the Armed Forces service on Monday October 18, 1965. He is to report to Lackland Air Force in Texas.

Marion Sliwa Sr. is the former Commander of Theodore Roosevelt Post PLAV, and well known in the PNA circles.

He served as president of Sons of Liberty Society (Lodge 694 PNA) for many years and has been operating a successful business, Halka Potato Chips in the Chicago area.

The elder Sliwa sponsored athletic teams in the PNA league competition, particularly in bowling.

Graphic Attack On Car Deaths

St. Louis (UPI) — Coroner Raymond I. Harris has a one-man campaign going in St. Louis county against needless automobile accidents.

His motto is "Stop Our Slaughter," and he composed the following:

S-top at signs.
T-urn only after signaling.
O-serve signals from others.
P-ass only on clear road.

O-bey traffic rules.
U-se only mechanically fit cars.
R-efrain from driving while drinking.

S-tay safe distance behind other cars.
L-earn to use proper lane of traffic.

A-ct courteously to others.
U-se gas pedal sparingly.
G-uard against children on streets.

H-ave patience.
T-ires in good condition.
R-nter intersections carefully.
R-est—do not drive when tired.

STRICTLY FRESH

Woman to marriage counselor: "I'm in love with him, he loves me and we both enjoy the same things. He earns plenty of money and we're very happy together."

Counselor: "So, what's your problem?"
Woman: "What do I tell my husband?"

One teen-age girl to another: "I developed an entirely new personality yesterday, but my father made me wash it off."

Sweeping new theories electrify the imagination, but ox-like effort seems to have more direct connection with getting work done.

Those who are great believers in education are usually miffed at the suggestion that they might need some themselves.

Seeks Queen Title

ALICE JASKE

Alice Mary Jaske, daughter of Mrs. Sophia Jaske, residing at 1743 West Potomac, is a candidate for the University Ball Queen sponsored by the Chicago Inter-collegiate Council. The ball will take place Friday, October 22, in the Grand Ballroom of the Sherman House.

Alice attended Holy Family Academy. While in high school she held the offices of Vice-President of her Senior class, President of her Junior Class, Social Chairman (treasurer) of her Sophomore Class and Vice-President of her Freshman Class. A Special Award for Qualities of Leadership — 1958-1962 was given to her in her senior year.

Alice is currently working full-time as a secretary in the Personnel Office of Loyola University, where she is also studying for her Bachelor of Arts Degree. She has been on Loyola University's Student Council for three years and now holds the office of Secretary. She is also a member of the University College Club and enjoys writing for "Nitelife" a student publication.

Two of her favorite hobbies include playing the piano and the guitar. She enjoys all kinds of music from classical to popular and also forms of dancing whether it is folk dancing or one of the newest dance crazes.

Will Develop College Town In Krakow

Krakow (Sp.) — The Kraków Polytechnic is designing the project for a college town to house 24,000 students in Kraków. Construction has also already been started.

At present around 20,000 young people are enrolled in Kraków universities and colleges. It is expected that the number of students in Kraków will double by 1980 and will exceed 40,000.

Besides dormitories, there will be a student's club which will house an auditorium, two coffee shops and a hall with a capacity of 300.

Archbishop Kominek Depicts Church's Role In W. Poland

Wroclaw (IC) — During the jubilee session of the Polish Episcopate, which took place in September in the Wroclaw arch-cathedral, Archbishop Boleslaw Kominek delivered an address depicting the development of the Catholic Church in the Recovered Territories. Following are some figures given by Archbishop Kominek.

The Recovered Territories are inhabited at the present time by 8,850,000 people (in round figures) of whom 47 per cent were born and baptized there (in the arch-diocese of Wroclaw alone, 1,271,182 infants were baptized during the years 1945-1965). More than 8 million of the inhabitants are Catholics who are loyal to the Church.

Now You Know

Weather can travel far. A storm over New York State may have originated at sea off Japan.

Mountains are composed largely of rocks made up of silicon and aluminum compounds.

Alcoholic beverages are the heaviest taxed commodity produced in the United States.

The population of Helsinki, capital of Finland, exceeded the half-million mark for the first time in July, 1965.

Conventional jet aircraft consume fuel at an average rate of 2,273 gallons an hour.

Since the Washington monument was completed in 1884, more than 43 million persons have visited it.

A lungfish can estivate for a year wrapped in a ball of mud, living off its own tissues.

A one-kwan note of the 14th Century China on exhibit at the Chase Manhattan Bank Money Museum bears the inscription: "Counterfeiters will be decapitated."

A banana plant requires nine to 12 months of sunshine and frequent, heavy rains before it bears marketable fruit, according to National Geographic Magazine. (UPI).

There are five organized dioceses in the Western and Northern Recovered Territories. They embrace 1,736 parishes in 153 deaneries. Pastoral work among the faithful is performed by 3,737 regular and secular priests, of whom 1,630 were ordained after World War II from the five religious seminaries organized in each of the five sees (in the Wroclaw archdiocese 518 priests were ordained and 199 died during the first twenty postwar years). At present 605 seminarians are preparing for the priesthood in the five dioceses. Religious Sisters in those diocese number 5,846.

As recalled by Primate Wyszyński during the jubilee conference of the Polish Episcopate, the Wroclaw diocese was part, up to the year 1821, of the Gniezno Metropolitan see.

Religion In Cuba Now You Know

Valley Forge, Pa. (UPI) — Religious life goes on in Cuba despite pressures from the Communist government, according to the Rev. Mario Casanella, of Santiago, Cuba.

"There are more volunteers for the Christian ministry than ever before, in spite of full employment opportunities in secular fields and in spite of the low salaries for pastors and loss of civil rights," the Rev. Casanella said during a visit to the offices of the American Baptist Convention here.

QUALITY

PRINTING

Fast service on
• Mimeographing
• Addressing
1000 Business Cards
Reg. \$10.50 — Special \$7.50
ZAGON BUSINESS SERVICE
7512 N. Harlem
(at Milwaukee)
Phone: 774-3356

BENNY'S PIZZA

A NEW PIZZA PARLOR
Serving The Finest Italian Foods Always
3 SIZES OF PIZZA
Medium, 12 inch — Large, 14 inch
Family, 16 inch
6806 W. 26th PI 9-1747
We Cater Food for All Occasions

Get Rid Of ROACHES
LIKE LIGHTNING!
ALSO RATS, MICE
STEARN'S
ELECTRIC BRAND PASTE
Only 49¢
Stearns' Electric Paste Co.,
Chicago 4, Ill.
Dept. P.

British Praise Poland's Ship Building

London (Sp.) — "With the exception, perhaps, of Japan, the busiest shipyards in the world are at present in Poland, which has ensured its shipbuilding industry full capacity production for a number of years."

So wrote Britain's leading shipping daily, The Journal of Commerce and Shipping Telegraph. This is not the first time that the daily devoted its attention to

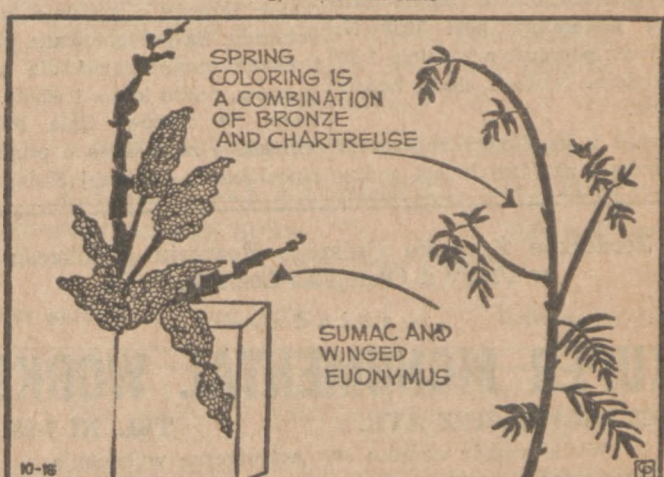
Poland's maritime industry. Last year it printed the following:

"If an international award were to be granted to that nation which has achieved the greatest progress in shipbuilding during the post-war years, there is no doubt that Poland would be an important candidate for it. The record achieved by Polish shipyards, and particularly by the Gdańsk Shipyard, is one of the industrial successes of recent years."

Not one ocean vessel was built in Poland before World War II, while last year, 55 ships with a total DWT of 335,500 tons were launched.

TODAY'S GARDEN-GRAPH

Reg. U. S. Patent Office

Fall Arrangements

By EDNA HALLIDAY
Distributed by Central Press Association

A simple permanent arrangement, suitable for a man's room or office, for a recreation room or hallway, can be made of the dense panicles of sumac. Their rich, velvety red heads are colorful and decorative.

Red sumac is available to most everyone. It is found in many gardens, along the country roads and in fields, and is not on any conservation list that I know of. However, if you want to play safe, ask a policeman in the area if you could have some branches. No doubt he will say, "Help yourself," or, "Do not pick it along the main road here, but there are lots down this side road."

I have always found them helpful and courteous when approached for permission.

As shown, a heavy branch or branches combine well with sumac. The branch shown is Euonymus alatus monstrosus, with its interesting winged bark.

Often only one branch of sumac in necessary, as it can be divided into several smaller branches. Sumac is usable both in the fresh and dried state.

As shown, early in the spring, when the sumac foliage is a mixture of chartreuse and bronze, it is lively to use. In the fall, when the brilliant red leaves of sumac are at their peak of color, cut some and press them between newspapers. Old telephone books are excellent for use in pressing foliage.

SHRIMP and FISH BOWL

5621 W. Fullerton 237-6650
TRY OUR DELICIOUS
• FRENCH FRIED SHRIMPS (Free Sauce) \$2.00 lb.
• 1/2 FRIED CHICKEN 79¢
• IMPORTED KRAKOW POLISH HAM \$1.09 lb.
Open Daily 10 A.M. to 9 P.M. — Closed on Monday

Phone: 261-8172

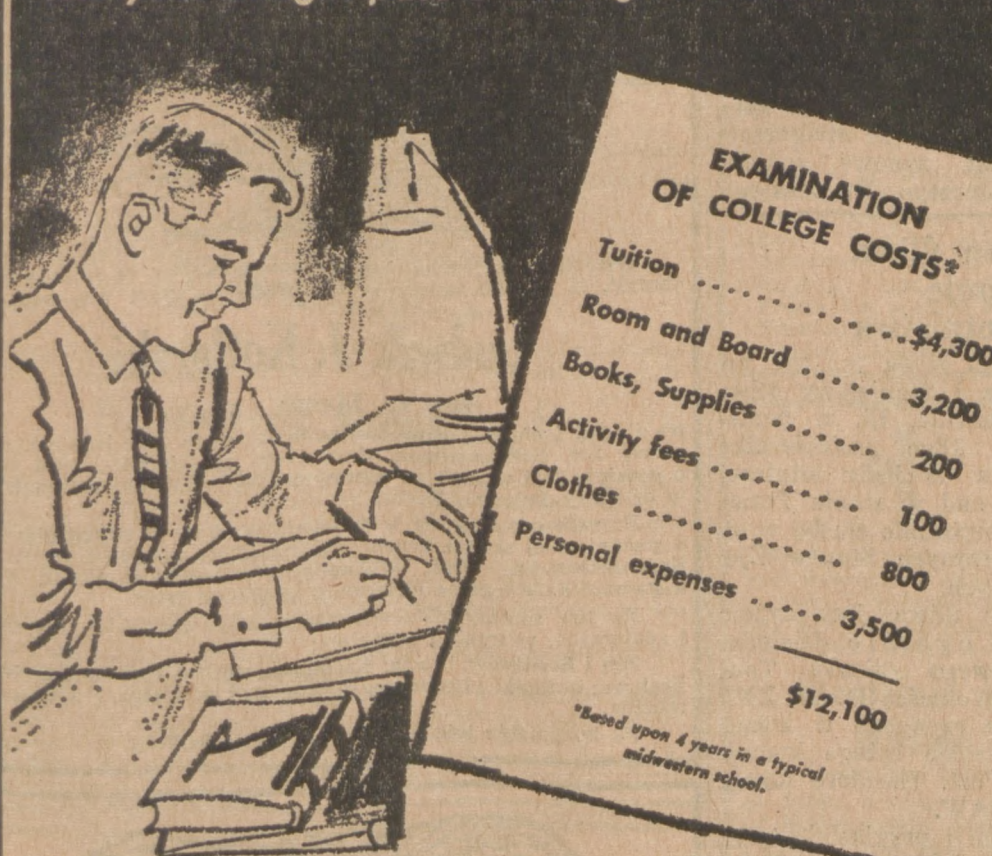
MARGARET'S

CARD & PARTY SHOP

SPECIALIZING IN BRIDAL DOLLS
FAVORS PARTY GOODS
DECORATIONS TO ORDER OR RENT

4920 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60651

Will your budget pass a "college entrance test?"

Be Ready for Rising Costs by Saving Here—Now!

LOOK AT COLLEGE COSTS. There's little doubt that it's important to save as much as possible, as early as possible. Tuition alone is expected to increase 50% in the next ten years!

Saving here gives your funds a gen-

erous boost. Earnings add up quickly, often totaling enough to pay the first year's tuition. Make sure your youngster gets the higher education he needs. Start a college savings account with us.

4 1/2% Current Dividend

HEMLOCK Federal SAVINGS

Chartered and Supervised by the United States Government

5140 S. Ashland Ave.

Chicago 60609

HE 4-0600

An Invitation

SAVE WITH SECURITY...

There is no shrinkage in your Savings Account... And it is available for you when needed. It earns a good return, credited like clockwork on January 1st and July 1st... IT'S SAFE because of the soundness of this Bank and all accounts are insured up to \$10,000.00 by the Federal Deposit Insurance Corporation, an Agency of the United States Government.

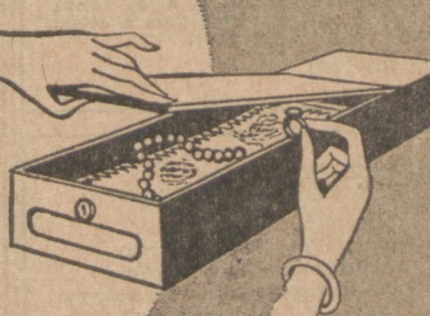
NOTE: LARGER SAFE DEPOSIT BOXES
AVAILABLE NOW...AT
LOW, LOW RATES!

WITH RESOURCES OVER
100 MILLION DOLLARS
...THIS BANK IS MODERN
IN EVERY DETAIL!
Ready and willing to help you
in your Financial Matters...
We Invite Your Patronage!

to all our Friends and Neighbors OF THE NATIONAL SECURITY BANK

The Friendly Community
Institution... "Where Your
Neighbors Bank!"

RENT YOUR BOX TODAY!

We will allow
unexpired rents
on all transfers
to our Bank Vault.

COME IN TODAY
AND MAKE YOUR
ARRANGEMENTS.

NATIONAL SECURITY BANK
OF CHICAGO
CHICAGO AND OGDEN AVENUES

MEMBER OF FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Kalendarzyk Zabaw

Sobota, 16 Paźdź

Tow. "Savannah", Grupa 3162 ZNP urządziła w sobotę 16go października Bal Jesienny Towarzystwa, w dużej sali Domu Weteranów, 1239 N. Wood ul. Początek Balu o godz. 8:30 wieczorem. Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra "Blu Band". Gorące i zimne przekąski oraz ciasta przygotowane przez panie z komitetu. Bar obficie zaopatrzony. Wiele miłych niespodzianek i dla szczęśliwców również. Komitet poczynił wszystkie starania aby impreza ta wypadła jaknajokazalej i zwraca się z apelem do braci związkowej oraz do wszystkich organizacji polonijnych jak też i do miłośników tańca, o jaknajliczniejsze przybycie. — Lucy Mańko, prezeska; H. Michałowska, sekr.; Kazimierz Józefiak, przew. komitetu. (13, 16)

Niedziela, 17 Paźdź.

Klub Parafii Zawada, urządził zabawę towarzyską w niedzielę, 17go października w dolnej sali Domu Weteranów par. 1239 N. Wood ul.; początek o godzinie 2:30 popołudniu. Kawa i ciasto będzie podane.

Zarząd z komitetem zapraszają członków i znajomych, cel godny i poparcie. — Andrzej Kula, sekr.

Niedziela, 24 Paźdź.

W niedzielę, 24go października, w kafeterii Nowej Wyższej Szkoły Matki Boskiej Dobro Rady, pnr. 3900 W. Peterson Ave. odbędzie się zabawa z okazji 40-lecia Tow. Pań Pomocy Matki Boskiej Dobro Rady. Początek o godzinie 2-jej popołudniu. Ofiarę — \$1. Będzie podana przekąska.

Niedziela, 14 Listop.

Klub Lubzina urządził zabawę towarzyską w niedzielę, 14go listopada, w Louis Hall, u p. Osłkiewicz, pnr. 1001-1003 N. Wolcott Ave., róg Augusta Blvd. Początek zabawy o godzinie 2-jej popołudniu. Są przygotowane piękne i cenne niespodzianki dla szczęśliwców, nadto kawa i ciasto. Donacja 99 centów. Cała Polonia serdecznie zapraszona o przybycie i poparcie. — Andrzej Kula, sekr.

PREZES ZNP MEC. KAROL ROZMAREK był głównym mówcą na bankiecie 65-lecia istnienia Tow. Orzeł Polski, Gr. 523 ZNP, jaki odbył się w niedzielę, 10 października, w sali LoRayne Chateau, 5925 W. Diversey Ave. Na górnym zdjęciu widzimy członków i członkinie zarządu, odznaczonych za pracę dla ZNP, dzielnych działaczy związkowych. Od lewej do prawej—Leon Banaszkiewicz, skarbnik; Maria Banaszkiewicz; Anna Kusak, radna; Bolesław Gniazdowski; Helena Moll; Maria Obidzińska, wiceprezesa i przewodnicząca komitetu jubileuszowego; Aleksander Moll, sekr. fin. Gr. 523 i prezes Gm. 178 ZNP—foamistrz bankietu; mec. Karol Rozmarek, prezes Związku Nar. Pol. i prezes Kongresu Polonii Amer.; Florian Kosiński, radny; Hieronim Zieliński, prezes; Stefania Sieja; Szczepan Tyboni; Feliks Kaleta; Mieczysław Gajda, wiceprezes i Józefa Kuźniar Mondala. — Na dolnym zdjęciu — sędzia Tadeusz Alesko przemawia do uczestników bankietu. Na lewo — prezes Gr. 523 ZNP Hieronim Zieliński; a na prawo — prezes ZNP i prezes Kongresu P. A. mec. Karol Rozmarek.

Wiecej Chorób Wątroby—Od Picia

Dr. Jules L. Whitehill, dyrektor lekarski szpitala Mount Sinai ogłosił w czwartek, że obecnie doktorzy leczą znacznie więcej pacjentów na skazaenia wątroby, aniżeli kiedykolwiek przedtem. Choroby te — mówił Dr. Whitehill — pochodzą od picia alkoholu. Wzrastająca liczba chorych na przewlekłe zapalenia wątroby (marskość) spowodowane stałym zatruciwaniem wątroby alkoholem, spowodowało, że Ameryk. Akademia Lekarzy urządziła w szpitalu specjalny kurs dla lekarzy o chorobach wątroby na skutek zatrucia alkoholowych.

Wzrost tych chorób zwanych po angielsku cirrhosis, stwierdzony został w całym kraju od czasu zakończenia prohibicji.

Albańczyk Zaatakował Rosjan

Warszawa (UPI).— Kiedy delegaci Rosji Sowieckiej, biorący udział w odbywającym się w Warszawie Kongresie Światowej Federacji Związków Zawodowych, opuścili miejsce obrad, delegat Albanii zaatakował ich jako "rewizjonistów chruszczewskich".

Już Za 3 Tygodnie Będziemy Się Rozkoszować Śpiewem 'Słowików'

Komitet Księży Przyjmuje Podarki Pieniężne Na Przyjęcie i Podarunki Dla Przemitych Śpiewaków z Chóru "Słowików Poznańskich"

...i srebrzyste głosy płyną pod niebiosa.

Statek "Batory" zgodnie ze swym rozkładem podróży powinien być już zawiąza do Montrealu, a knada, przywożąc na swym pokładzie sławny w całym świecie chór "Słowików Poznańskich". W przyszłą niedzielę wystąpi on już

w Montrealu, ale do Chicago zawiąta dopiero w początkach listopada. Muzykalna część Polonii chicagowskiej oczekuje tego wyjątkowego pod względem artystycznym koncertu z prawdziwą niecierpliwością. Utalentowanych chłopców usłyszymy tu dopiero w niedzielę, 7 listopada, w sali Arie Crown Teatrze w McCormick Place, gdzie "Słowiki" popiją się dwukrotnie w jednym dniu, o godz. 2:30 po południu i o 7:30 wieczorem.

Komitet Księży Ostatnio uformował się w Chicago samorządnie "Komitet Księży", który przyjmuje podarki pieniężne na odpowiednie przyjęcie naszych kochanych "Słowików" oraz na wręczenie każdemu z młodocianych artystów skromnego upominku, za który mogliby nabyć prezent dla swej mamusi w Polsce. Tak bowiem w marcu 1963 roku nasze "Słowiki" zakupowały "prezenty dla swej kochanej mamusi", co było tak wzruszające, że dotąd się mówi o tym wśród pań, które przed dwoma i pół laty "Słowików" przyjmowały.

Do Komitetu Księży wchodzi następujący kapłani: Ks. S. A. Tarzan, CR, proboszcz Jackowa, 3636 W. Wolfram; Ks. Antoni Laskowski, CR, proboszcz par. św. Stanisława B-pa i Męczennika, 5352 W. Belden; Ks. Franciszek Myszkowski, 6951 S. Maplewood; O. Bernard Ciesielski, Carmelite Fathers, 1628 Ridge Rd., Munster, Indiana. Ofiarodawcy są proszeni o kierowanie podarunków dla "Słowików" na powyższe 4 adresy.

Przedprzedaż Biletów Bilety na występ "Słowików" można zamawiać wcześniej w Muzeum Polskim, 984 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60622; telefon BR 8-3214. Inne miejsca sprzedaży biletów zostaną podane wkrótce.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju i Sukcesu w Pracy z Okazji 85-Lecia Z. N. P.

— składa —
KUPER MONUMENTAL WORKS
6605 MILWAUKEE AVE. TEL. NI 7-9816
Wielki wybór wzorów • Artystyczne wykonanie
KUPUJĄC BEZPOŚREDNIO U NAS Oszczędzacie
KOMISOWE AGENTA
Ustawiamy na wszystkich cmentarzach w Chicago.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Wydajnej Pracy, Dalszego Rozwoju i Dalszych Szczęśliwych i Wzniołych Poczynań Dla Dobra Sprawy oraz Calej Polonii — zasyła
JOZEF J. NOWORUL I SYN
Właściciele Dwóch Pięknych i Obszernych Kaplic Pogrzebowych
NOWORUL FUNERAL HOME
2656-58 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE
2459 SOUTH CHRISTIANA AVENUE
Telefon 762-2233

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-CIU LAT ISTNIENIA
Dalszej Owocnej i Pożytecznej Pracy w Następnym Latach Dla Dobra Calej Polonii — zasyła
SZYKOWNY FUNERAL HOME
4901-09 ARCHER AVENUE
Piękne, Nowoczesne, Odnowione, Przebudowane, Powiększone i Gustownie Urządzone
Kilka kaplic z wielkimi artystycznym wykonanym, sztucnie ochładzanych, gdy zajdzie potrzeba do Waszej Dyspozycji i Usługi. Jesteśmy na Wasze usługi we dnie i w nocy.
Telefon RLiance 5-7521

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW z okazji 85cio Lecia Związku Narodowego Polskiego Calej Organizacji i Zarządowi
— składa —
BRANDT FUNERAL HOME
3421 WEST FULLERTON AVE.
Telefon BE 5-6932

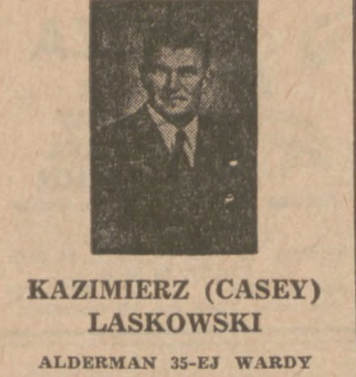
Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach Związku Narodowego Polskiemu z Okazji Jubileuszu 85-cie Lecia — zyczy
M. B. LASKOWSKI DIVERSEY FUNERAL HOME
3601-50 W. Diversey Ave. narożnik Central Park SP 2-6880—Nash Jedyny Dom Pogrzebowy—AL 2-6424

Dalszej Owocnej, Pięknej i Pożytecznej Pracy w Następnym Latach Dla Dobra Calej Polonii — zasyła —
RICHARD FUNERAL HOME
5749 ARCHER AVE. Narożnik Lorel Ave. i Archer Ave.
RICHARD i WANDA GROCHOWSKI, Właściciele
Nowoczesnego Zakładu Pogrzebowego. Nowocześnie i pięknie urządzone, aby Wam dać jeszcze lepszą wygodę i obsługę. — Kiedy żałoba i smutek nawiedzi Wasz dom, wówczas zwróćcie się do nas z całym zaufaniem, a jesteśmy na wasze usługi w dzień i w nocy.
Telefon: 767-1840

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dla Calej Polonii Kontynuowania Tej Pięknej Pracy i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach — zasyła
Polska Firma Standard Elsmere Granite—Sprzedaje przez Pogrzebowych
STANDARD BURIAL VAULTS
Gwarantowane Water and Vermin Self Sealing Cover
JOSEPH C. STEINER, Prezes
VERNON KRAUSE, Wiceprezes i Zarządca Generalny
1754 N. SPAULDING, CHICAGO Telefon AL 2-0120

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE Z.N.P. W ROKU 1980 z okazji 85cio Lecia Związku Narodowego Polskiego W ROKU 1965
Calej Organizacji i Zarządowi — zyczy —
LOYAL CASKET CO.
134-58 South California Avenue Sacramento 2-4065-6 CHICAGO 12, ILLINOIS

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA Z OKAZJĄ 85 LAT ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO — oraz —
Dalszej Owocnej i Pożytecznej Pracy Dla Dobra Calej Polonii — zasyła —
KAZIMIERZ (CASEY) LASKOWSKI
ALDERMAN 35-EJ WARDY

Werbujemy Młodzież do Z.N.P.

Związkowi Narodowemu Polskiemu Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Życzenia z Okazji 85ciolecia Istnienia składają
JOZEF WOJCIECHOWSKI i SYN
Właściciele
COLONIAL FUNERAL HOME
6250 N. MILWAUKEE AVE. Tel. SP 4-0366 — zasyła —
2129 W. WEBSTER AVENUE Tel. AR 6-4630

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia — składa —

KIRSTEN FUNERAL HOME
POLSKI DOM POGRZEBOWY
1006 North Western Avenue
Telefon ARmitage 6-3378 lub 6-3379

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-TEJ ROCZNICY ZAŁOŻENIA
Oraz Dla Calej Polonii Amerykańskiej Dalszej Owocnej i Pożytecznej Pracy Dla Sprawy Polski — zasyła —
GAZDA FUNERAL HOME
A. L. GAZDA, Właściciel
1922-24 WEST CHICAGO AVENUE
JESTESMY NA WASZE USŁUGI WE DNIU I W NOCY, GDY SMUTEK I ŻAŁOBA NAWIEDZI WASZ DOM
Telefon Humboldt 6-1230

Panienci—Na Bal Kadetów

Plk. Reilly, dyrektor Mayrowskiego komitetu do obchodów i parad oznajmił w środę apel do Chic. niezameż-

nych panienek w wieku od 17 do 23 lat, o zgłaszanie się na partnerki dla ponad 2,000 kadetów z US Akademii Wojskowej z West Point oraz Akademii Lotnictwa—na Bal jaki odbędzie się 6go listopada w gmachu McCormick.

Możliwe jest, że kadetów będzie więcej niż 2,000, potrzeba więc będzie więcej niż 2,000 panienek 6go listopada odbędzie się na Soldiers Field tradycyjny mecz futbolowy pomiędzy reprezentacją West Point (Armią) a szkołą kadetów US Lotnictwa. Upřednio dnia 5 listopada orkiestra obu Akademii oraz t.zw. kluby Glee Clubs dadzą koncert na placu przed Civic Center. Część z kadetów przybędzie do Chicago już w piątek, a reszta z 5,000, przyjedzie w sobotę. Większa część przyjeżdża na stację Englewood, jednakże po jednym pociągu z każdej akademii przyjdzie na stację w śródmieściu i weźmie udział w paradzie.

Po meczu odbędzie się w McCormick przyjęcie dla kadetów, a potem Bal.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Życzenia z Okazji 85-Lecia Istnienia — składa —
EWALD FUNERAL HOME
Instytucja od 1900
2501-03 N. SOUTHPORT AVE. Tel. Lincoln 9-0098
Na Usługach Trzech Pokoleń

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia — składa —

KAMIN MONUMENTS
Jedynie Oryginalny "ROCK of AGES" zaopatrzony jest w te Znamienne Pieczęcie
Szukajcie Tego Znaku Półki Kupicie
POMNIKI • NAGROBK
Jedyny Autoryzowany Przedstawiciel "ROCK of AGES" Na Cmentarzu Zmartwychwstania Pańskiego
75-1a i ARCHER AVE.
Globe 8-3175 Ludlow 2-7920
Godziny codziennie od 9 do 5, siedem dni w tygodniu.

W dn. 14go października po długiej i ciężkiej chorobie zmarł sp. Jan Klasa, długoletni zasłużony Związkowiec, były urzędnik Tow. Skarb Polski Gr. 1215 ZNP, Poseł Sejmów ZNP i wielce czynny w pracy polonijnej.

W młodszych latach brał bardzo czynny udział w Kółkach Dramatycznych i w Związku Kółek Literacko-Dramatycznych. Gdy organizacja ta rozwiązała się z całym sercem oddał się pracy związkowej, pracując wydatnie nad powiększeniem szeregów związkowych i w różnych komitetach swej grupy i gminy.

Pogrzeb zasłużonego Związkowca odbędzie się w poniedziałek, 18go października, o godz. 10:30 rano z zakładu pogrzebowego Kopec, 5259 W. Roscoe ul. do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Sp. Jan Klasa pozostawił w nieutulonym żalu żonę Helenę (z domu Kopec), syna Jana Class, córkę Małgorzatę Dryańską, synową Joannę, zięcia Jerzego Dryańskiego,

Marian Śliwa Wstępuje Do Lotnictwa
Marian Śliwa jr., syn pp. Mariana i Stanisławy Śliwa z Bensenville, Ill. w poniedziałek, 18go października wyjeżdża do bazy lotniczej Lackland w stanie Texas, gdzie rozpocznie służbę w siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych.

Młody Śliwa jest synem znanego ogólnie działacza związkowego członka Tow. Synów Wolności Gr. 694 ZNP i wielce czynnego w kołach weterańskich byłego komentanta Post. Theodore Roosevelt PLAW.

Krewni i przyjaciele życzą Marianowi Śliwie jr. rychłych awansów.

Klub Zaborowian będzie miał swoje regularne posiedzenie w niedzielę, 17 października, o 2:30 po południu w sali zwykłych posiedzeń pnr. 2258 N. Mango ave. Są ważne sprawy do załatwienia. — Stan. Bodziak, prezes; Miecz. Dzik, sekr. prot. (15, 16)

Marian Śliwa Wstępuje Do Lotnictwa

Marian Śliwa jr., syn pp. Mariana i Stanisławy Śliwa z Bensenville, Ill. w poniedziałek, 18go października wyjeżdża do bazy lotniczej Lackland w stanie Texas, gdzie rozpocznie służbę w siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych.

Młody Śliwa jest synem znanego ogólnie działacza związkowego członka Tow. Synów Wolności Gr. 694 ZNP i wielce czynnego w kołach weterańskich byłego komentanta Post. Theodore Roosevelt PLAW.

Krewni i przyjaciele życzą Marianowi Śliwie jr. rychłych awansów.

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego oraz Miliona Członków Na 100 Lecie w Roku 1980 Z Okazji 85 Lecia w Roku 1965 — składa —
STANLEY A. WALKOWIAK
FUNERAL HOME
8803 SOUTH COMMERCIAL
Telefon SO 8-0249
Nowocześnie Ochładzany Dom Pogrzebowy

wnuka Grzegorza, wnuczki Lucję, Cynthię i Karen, bliźszych i dalszych krewnych.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, siostra i babcia nasza, sp.

Jadwiga Bielańska

(Z DOMU KOSIŃSKA; MATKA SP. JOZEFY)
Członkini Klubu Parafii Brzeźnica; po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzona Św. Sakramentami, pożegnała się z tym światem, dnia 14-go października, 1965 roku, o godzinie 2:15 w nocy, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzeb. pnr. 2644-46 N. Central Ave., do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrzeźni:
Jan, mąż; Helena i Janina, córki; Karol Maj i Józef Balfiski, zięciowie; Anna Dmuchala, siostra w Polsce; 5-oro wnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Jan Baran, tel. NA 2-1488. 15-16

Ludwik J. Kotlarski

(SYN SP. JOZEFA i ANNY)
po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 14-go października, 1965 roku, o godzinie 2:05 w nocy, w starszym wieku. Dawniej zamieszkiwał w dzielnicy Brighton Park.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 9-jej rano, z Ermen Funeral Home, pnr. 3325 W. Greenfield, Milwaukee, Wisc., do Kaplicy Weteranów w Woods, Wisc., a stamtąd na cmentarz Weteranów w Woods, Wisc.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrzeźni:
Jan i Bronisław, bracia; Kazimiera, siostra; Jadwiga i Elżbieta, bratowie; bratanki i bratanice, siostrzenicy i siostrzenice; wraz z całą rodziną.

Po informacje telefonować: LAFayette 3-7781. 15-16

Jan Klasa

Członek Tow. Skarb Polski Gr. 1215 ZNP, Klubu Obywatelskiego przy Parafii św. Władysława i Klubu Pilznan; po długiej chorobie, opatrzony Św. Sakramentami, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go października, 1965 roku, o godzinie 5-jej rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 10:30 rano, z Kopec Funeral Home, pnr. 5259 W. Roscoe ul. (narożnik Lockwood), do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrzeźni:
Helena (z domu Kopec), żona; Jan E. Class, syn; Małgorzata Dryańska, córka; Joanna Class, synowa; Jerzy Dryański, zięć; Gregory, wnuk; Lucia, Cynthia i Karen, wnuczki wraz z całą rodziną.

Prosimy nie nadsyłać kwiatów.
Pogrzebem zajmuje się Stanisław J. Kopec, telefon 545-6974. 15-16

Ujęcie Szajki

Policij stanoŖej w Indianie oraz szeryfowskiej w powiecie Lake, Ind. udało się

nakryć szajkę złodziejską, która jest odpowiedzialna za 65 włamań na terenie powiatu Lake i Porter, w stanie Indiana.

Podziękowanie

Dotknięci bolesną stratą po śmierci najukochańszej matki i babci naszej, s. p.

Emilii Szudrowicz

my w nieutulonym smutku pozostała rodzina, pragniemy z głębi serca wyrazić nasze najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się w oddaniu Jej ostatniej przysługi ziemskiej.

Nasamprzód dziękujemy Przew. Ks. Prałatu T. Kaczorowskiemu, Ks. T. Makuch i Ks. E. Derwińskiemu za wyprawienie zwłok z zakładu pogrzebowego, za odprawienie Mszy św. i za ostatnie modlitwy na cmentarzu.

Dziękujemy organizację panu B. KujaŖskiemu za śpiew i rzewną grę podczas Mszy św.

Dziękujemy Siostrze zakrystiance za przystrojenie ołtarza, dziękujemy czołogodnym Siostrzom Zakonu Zmartwychwstania Pańskiego i członkiniom Tow. M. B. Rozanowej, Tow. Apostołów Modlitwy i Tow. III-go Zakonu św. Franciszka, za modlitwy, usługi i towarzyszenie zwłokom na cmentarzu; dziękujemy tym panom którzy nieśli trumnę na miejsce wiecznego spoczynku; dziękujemy tym, którzy nadesłali kwiaty lub ofiarowali bukiety duchowne; tym którzy odwiedzili nas i nieśli nam słowa pociechy i współczucia; tym, którzy przybyli do kościoła i na cmentarz; pogrzebowemu panu K. Karyckiemu za uśmiejną pokierowanie pogrzebem; w ogóle wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się w oddaniu Zmarłej ostatniej przysługi ziemskiej, pragniemy jeszcze raz wyrazić nasze najserdeczniejsze podziękowanie staropolskimi słowami Bóg Zapłać!

W ciężkim żalu pogrążeni:
Ludwika Plocharska, Barbara Krzyszkowska (Kay) i Stanisław Szudrowicz, córki i syn, wraz z całą rodziną.

Podziękowanie

Dotknięci bolesną stratą po śmierci najukochańszej żony mojej, matki, babci i teściowej naszej, s. p.

Marii A. Wardzala

my w nieutulonym smutku pozostała rodzina pragniemy podziękować wszystkim krewnym, znajomym i przyjaciółom za wzięcie udziału w jej pogrzebie.

Nasamprzód dziękujemy Wielebnemu Ks. Feliksowi Łata za odprawienie żałobnej Mszy św., i za modły jak też za ostatnie modlitwy na cmentarzu; organizację pani Emilii Gola za śliczny śpiew i rzewną grę podczas Mszy św.; tym panom którzy nieśli trumnę na miejsce wiecznego spoczynku; członkom z różnych Towarzystw, Bractwa Nowiast Różańca św. i Klubu Pań Marii Konopnickiej przy parafii św. Władysława i Tow. św. Wojciecha No. 364 ZPRK do których s. p. należała za modlitwy, usługi i towarzyszenie zwłokom na cmentarzu; wszystkim tym, którzy ofiarowali bukiety duchowne i śliczne kwiaty; pogrzebowemu panu Stanisławowi J. Kopeć za wzorowe i troskliwe pokierowanie pogrzebem; w ogóle wszystkim tym, którzy przyczynili się do upełnienia pogrzebu, składamy nasze najszersze podziękowanie staropolskimi słowami Bóg zapłać.

W smutku pogrążeni:
Wojciech, mąż; wraz z całą rodziną.

Podziękowanie

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, siostra, babcia i prababcia nasza, s. p.

Anna Wsolak

(Z DOMU HADANIAK)
Członkini Tow. św. Sebastiana Gr. 1797 ZNP, Tow. Opieki Powołan Kapłanińskich przy Szkole św. Bonawentury w Sturtevant, Wisconsin; po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 15-go października, 1965 roku, o godzinie 7:30 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego Modell Funeral Home, pnr. 5725 S. Pulaski Rd., do kościoła św. Turybysza, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Stanisław, mąż; Rozalia Liska, Albina Andreotti i Alicja Scholz, córki; Edward, syn; Daniel Andreotti i Daniel Scholz, zięciowie; Lois, synowa; Maria Kankiewicz i Janina Sagert, siostry; Stefan i Tomasz Hadanaka, bracia; 7 wnucząt, 5 prawnucząt, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Franciszek A. Modelski.
Telefon: Portsmouth 7-4730.

Podziękowanie

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadku nasz, s. p.

Franciszek Kowalczyk

b. prezes Gminy 178 ZNP oraz delegat na Sejm ZNP, b. prezes i członek Tow. Teusza Kosciuszki Gr. 848 ZNP, po długiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go października, 1965 roku, wieczorem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3800 Elston Ave., do kościoła Niepokalanego Serca Marii, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Emilia (z domu Michalska), żona; Rose Marie (Edward) Groya, i Regina, córki i zięć; Józef (Julia), brat i bratowa; (brat i siostry w Polsce); Susan Regina, wnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Smoluch Funeral Home, telefon IR 3-5300.

Podziękowanie

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek, brat i zięć nasz, s. p.

Józef M. Kwiatkowski

członek Tow. św. Piotra Gr. 90 Macierzy Polskiej, po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 15-go października, 1965 roku, o godzinie 3:20 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 9:30 rano, z Wolniak Funeral Home, 4604 S. Wolcott Ave., do kościoła Wniebowstąpienia Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Eleonora (z domu Łojas), żona; Edward (Karen), Patricia (Henryk), Mayda i Lawrence (Kirsten), dzieci, synowie i zięć; 3 wnucząt, Andrzej (Stefania) Kwiatkowski i Wiktor (Franciszka) Kwiatkowski, bracia i bratowa; Władysław i Maria Łojas, teściowie; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Wolniak, Telefon LAFayette 3-1313.

Ofiarą ich padło ogółem artykułów na sumę 15,000 dolarów. Szajka używała do swych wypadów motocykli, Czterech z ujętych z szajki jest w wieku dorosłym a trzech, wyrostków. Nazwiska czterech dorosłych: Simon Sanberg Jr., lat 31, z Route 1, Hebron; Larry Kimmel lat 27; Robert Kimmel lat 28 oraz Robert Kain, lat 19, z Crown Point, Ind.

Po Zakupno Wartosciowego
**NAGROBKA
Lub POMNIKA**
Udajcie Sie Do
CZARNIKA
naprzeciw
Cmentarza Zmartwychwstania
Jest to jedyna polska firma
przy CMENTARZU
Otwarte w Niedziele i Swieta
P. O. Box 333 Argo, Ill.
Tel. GLOBE 8-4443

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec mój i dziadku nasz, s. p.

Józef Skorski

czł. Tow. Najsw. Im. Jezus, Tow. Jedność Gr. 77 ZNP i Klubu par. Dolistowo, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 15-go października 1965 roku, o godzinie 8:40 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 19-go października, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4401 So. Kedzie Ave., do kościoła św. Pankracego, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Anna (z domu Hadukiewicz), żona; Władysław, syn; Józefa synowa; Richard i Dennis, wnuki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Fortuna Funeral Home, Telefon LAFayette 3-7781. (16-18)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, brat, szwagier, wuj i stryj nasz, s. p.

Tadeusz J. Kendra

(syn s. p. Jana i s. p. Marianny, szwagier s. p. Jakuba Wantroba) Weteran 2-ego Wojska Światowego Marszałek przy par.

śś. Apost. Piotra i Pawła, członek Tow. Najsw. Imienia Jezus, Tow. św. Józefa Nr. 290 ZPRK i St. Peter and Paul Baseball Club, po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 15-go października, 1965 roku, o godz. 10:10 rano, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 19-go października, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3756 So. Paulina ul., do kościoła śś. Ap. Piotra i Pawła, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Safania (z domu Jakubowska), żona; Sylwia Wantroba, siostra; Józef (Anna) i Florian, bracia i bratowa, siostrzeńcy i siostrzenice; bratanki i braćniaki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Franciszek S. Patka, Telefon LAFayette 3-0829.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i zięć nasz, s. p.

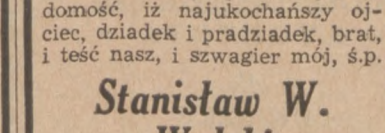
Stanisław W. Wolski

mąż s. p. Julii, po długiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, pożegnał się z tym światem, dnia 15-go października, 1965 roku, w starszym wieku. Zamieszkiwał w Michigan City, Ind., a przedtem na Henderson ulicy, w Chicago.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 11:30 rano, z Kopec Funeral Home, pnr. 5259 W. Roscoe ul. narożnik Lockwood, do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Józefa na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Emilia Lustró i Gertruda Winiarz, córki; Stanisław, syn; Edward, brat; Władysława Sitowska, siostra; Anna, bratowa; Rajmund Lustró i Jan Winiarz, zięciowie; Dorota, synowa; wnuczka i prawnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stanisław J. Kopec, Telefon LAFayette 3-1313.

Podziękowanie

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i zięć nasz, s. p.

Jan Piwowar

członek Tow. Henryka Sienkiewicza, Grupa 1975 ZNP, po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 15-go października, 1965 roku, o godzinie 11:30 przed południem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 18-go października, o godzinie 11:30 rano, z Kopec Funeral Home, pnr. 5259 W. Roscoe ul. narożnik Lockwood, do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Józefa na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:
Julia (z domu Lachór), żona; Maria, Janina i Julianna, córki; Tadeusz, syn; Adolf Madejczyk, Alojzy Żurawski i Józef Obrat, zięciowie; Dolores, synowa; Kamilię z żoną Stefanią, brat i bratowa; wnuki i wnuczki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebowi Poterek. Telefon BE 7-6400.

Demonstracje Studenckie Przeciw Ponorowi Do Wojska Wybuchły w Chicago

Demonstrowało Około 400 Studentów w Rejonach Chicago U., Uniw. Illinois i Roosevelt U., Którzy Urządzili Zbiorowy Wiec w Grant Parku. — Demonstrujący Napotykali Na Spokojną Reakcję Innych Studentów Pikietujących Za Obowiązkiem Służby Wojskowej.

W piątek, w trzech różnych punktach miasta, w rejonach trzech uniwersytetów — do szło do ruchliwych demonstracji pacyfistów studenckich, którzy przed gmachami swych uczelni wystawili pikiety z tablicami, na których wypisane były slogany przeciw wojnie w Vietnamie i przeciw poborowi studentów do wojska.

W piątek, w trzech różnych punktach miasta, w rejonach trzech uniwersytetów — do szło do ruchliwych demonstracji pacyfistów studenckich, którzy przed gmachami swych uczelni wystawili pikiety z tablicami, na których wypisane były slogany przeciw wojnie w Vietnamie i przeciw poborowi studentów do wojska.

Obok pikietujących przeciw wojnie Stanów Zjednoczonych z Vietkongiem i przeciw poborowi do wojska, organizo-

wały się samorzutnie grupy opozycyjne studentów, którzy nieśli swe odmienne transparenty — opowiadające się za obowiązkiem wobec kraju i za polityką Stanów Zjednoczonych w Vietnamie. Do starć nigdzie nie doszło, odbywały się jedynie utarczki słowne.

Wiec w Grant Parku

Wreszcie grupy demonstrantów z trzech uczelni koncentrycznie przemawiały lub autobusami dostały się do Grant Parku, przed Fontannę, która stanowiła zawsze punkt organizacyjny dla marszów demonstracyjnych grup muryńskich i rasowych.

Ogółem w Grant Parku na wiec zgromadziło się około 400 studentów z czego około 300 demonstrowało przeciw wojnie w Vietnamie a około 100 — za obowiązkiem woj-skowym wobec kraju i za polityką rządu USA.

Do starć w Grant Parku lub na trasie marszu nie doszło.

Gen. Taylor w Chicago

W międzyczasie będący w Chicago były ambasador USA do Vietnamu, gen. Maxwell D. Taylor, przemawiając w Conrad Hilton hotelu do Chicago Council on Foreign Relations przedstawił zebranym, a potem także na konferencji prasowej, że sprawa konfliktu w Vietnamie obraca się już na korzyść strony wojsk amerykańskich i Vietnamskich, że komuniści z Hanoi są zaskoczeni postępnymi wojskami amerykańskimi, ale że do uładowania z winy Hanoi i komunistów jeszcze nie doszło.

Gen. Taylor na konferencji prasowej udowodnił, że akcja i protesty studentów pogarszają tylko pozycję Stanów Zjedn. wobec komunistów, ludności Vietnamu całego świata, którzy r... braci blednego zrozumi... postawa ludności w U... st inna, że nie popiera pomocy Vietnamowi w walce z komunistami. To uszytnia postawę komunistów utrzymując ich w opozycji przed wszczęciem jakichkolwiek układów dla zakończenia działań wojennych.

PATKA Funeral Home

Zakład Dla Pogrzebów
Air Conditioned
JAN H. PATKA, Dyrektor
1256-58 West 51st Street
Tel. BOulevard 8-5257

WALTER L. SOJKA Funeral Home

Nowoczesne Kaplice
Ochładzane
1427 W. CHICAGO AVE.
Tel MO 6-2673

POWIERZAJĄC

nam kierownictwo pogrzebu najdroższych, którzy opuszczają ten padół placu, pewni możemy być, że wykonana będą nawet najdrobniejsze obowiązki. Przede wszystkim pewni możecie być, że osoba, która opuściła ten padół placu otrzyma należną jej ostatnią przysługę. Najskromniejszy pogrzeb kierowany przez pogrzebowego Kirsena staje się najokazalszym. Do tego przyczynia się w wielkiej mierze nasze nowoczesne przybory oraz piękna kaplica.

KirstenFuneralHome

POLSKI POGREBOWY
1006 N. WESTERN AVENUE
Blisko Augusta Boulevard
Tel. ARmitage 6-3378 lub 6-3379

KOZERA Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica
(naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. Yards 7-3388

DO CZYTELNIKÓW

DIENNIKA ZWIĄZKOWEGO
którzy mogą uzyskać pomoc do przywrócenia normalnego słuchu Po latach stałego załamania słuchu wobec mojej rodziny, przyjaciół i współpracowników i stałego pytania się "co mówię?" itd. Lub gdy ludzie uśmiechali się, gdy odpowiadałam im, takie gdy zaczęli słuchać ode mnie, słysząc że ludzie mówią, a nie mogą po większej części zrozumieć ich czy to w kościele lub na zebraniach. Narazie dostałam do przekonania, że tracę przyjaciół, a szczególnie moją najbliższą rodzinę. Ostatnie dostałam polską broszurę, która obejmowała wszelkie informacje, co należy czytać i teraz odzyskuje moich przyjaciół, gdy jeszcze nie jest zapóźno.

H. WOJCIECHOWSKA
6855 W. Ardmore Ave.
Chicago 31, Ill.
NAPISZCIE TERAZ DO NAS PO BEZPŁATNĄ POLSKĄ BROSZURĘ

HEARING BOX 123
CHICAGO 48, ILL.

Nazwisko _____
Ulica _____
Miasto _____ (Z-10-16-65)

MILIONA CZŁONKÓW

NA 100-LECIE Z. N. P.

W ROKU 1980

z Okazji 85-Lecia w Roku 1965

— życzy —

KOPEC FUNERAL HOME

5259 WEST ROSCOE ST.

Kildare 5-6974

STANLEY J. KOPEC

DYREKTOR POGREBOWY

100% Rodzina Z. N. P.

MILIONA CZŁONKÓW

NA 100-LECIE Z. N. P.

W ROKU 1980

z Okazji

85-Lecia w Roku 1965

— życzy —

MATZ FUNERAL HOME

3440 N. CENTRAL AVE.

CHICAGO

KI 5-5420

MILIONA CZŁONKÓW

NA 100-LECIE Z. N. P.

W ROKU 1980

Z Okazji 85-Lecia

W Roku 1965

— życzą —

F. MARIK & SONS FUNERAL HOMES

2534 S. Pulaski, Chicago

6507 Cermak Rd., Berwyn

LA 1-3972 BI 2-3255

MŁA i UROCZA 12-letnia Marysia Hodyl, deklamuje wiersz na cześć Związku Narodowego Polskiego, na bankiecie 65-lecia Tow. Orzeł Polski, Gr. 523 ZNP, w dniu 10-go października. Mikrofon podtrzymuje toastmistrz—Aleksander Moll, prezes Gminy 178 ZNP, a na prawo widzimy mec. Karola Rozmarka, prezesa Związku Nar. Polskiego i prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Najlepsze Życzenia z Okazji 85cio Lecia Istnienia

— składa —

RODZINA ZARZYCKICH, Właściciele

ZARZYCKI FUNERAL HOMES

3054 WEST CERMAK ROAD Telefon 521-2214

i MANOR CHAPEL

5088 SOUTH ARCHER AVE. Telefon 767-2166

URBANER FUNERAL HOME

DOM POGREBOWY

Obecnie nowoczesnie i pięknie przerobiony, aby Wam dać jeszcze lepszą wygodę i obsługę. Kiedy załóża i smutek nawiedzi Was dom, wówczas zwróćcie się do nas z całym zaufaniem, a jesteśmy na Wasze usługi w dni i w nocce.

1335 WEST 51-SZA ULICA Telefon Yards 7-6112

WŁADYSŁAW J. SMOLUCH

Pogrzebowy

Piękny i Okazaly Dom Pogrzebowy — Bardzo Względne Kaplice

3800 ELSTON AVENUE

Kiedy chwile smutku i żałoby nawiedza Wasz dom, prosimy zwrócić się do nas z całym zaufaniem, a uczynimy wszystko, aby Wam ulżyć w Waszym nieszczęściu. — Jesteśmy na Wasze usługi w dni i w nocce.

Telefon IRving 8-5300

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w Świecie Polskiej Organizacji

Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji 85-Lecia Istnienia

— składa —

KORTAS FUNERAL HOME

8354 MARQUETTE Tel. SO 8-1609

SENDZIAK FUNERAL HOME

2654 W. 21st Street Tel. Bishop 7-7240

Obecnie nowoczesnie i pięknie urządzony

Rozpoczęła Studia Uniwersyteckie

Panna Elżbieta Anna Zdunek, córka pp. Mieczysława i Eweliny Zdunek z pnr. 4430 W. Altgeld ul., po otrzymaniu stypendium za wysokie stopnie w nauce w szkole wyższej Kelvin Park, rozpoczęła studia w Uniwersytecie Illinois. Ma ona zamiar oddać się zawodowi nauczycielskiemu, po ukończeniu studiów uniwersyteckich.

Panna Elżbieta, debiutantka zeszłorocznego balu Stow. Dobroczynności przy ZNP, pochodzi ze znanej i wielce zasłużonej rodziny związkowej. Jest ona wnuczką p. Anny Zdunek, byłej komisarki Okr. 13go ZNP i byłej dyrektorki ZNP, jak i długoletniej prezeski Tow. im. J. Piłsudskiego Gr. 2495 ZNP. Ojciec Elżbiety, p. Mieczysław także pracował i pracuje wydatnie dla ZNP. Założył przed kilku laty Klub Młodzieżowy

Pamięć Policjanta

Dobra pamięć u sierżanta policji Ronald O'Hara stała się zgrabną dla Roberta Rioux lat 40, z pnr. 5625 Winthrop ave., gdy sierż. O'Hara zauważył onegdaj Rioux jadącego w towarzystwie innego mężczyzny, autem po Sheridan rd. i przypomniał go sobie, że przed kilku laty aresztował Rioux za obrabowanie sklepu z wódkami Stanleya Frankowskiego pnr.

przy Gr. 2495 ZNP, który się dobrze rozwijał i wprawił młodzież do pracy organizacyjnej. Wielu z członków tego klubu bierze obecnie aktywny udział w pracach związkowych, krocząc śladami swych rodziców. Siostra panny Elżbiety — Barbara, jest studentką wyższej szkoły Kelvin Park, w drugim roku studiów i także zamierza udać się na dalsze studia do uniwersytetu.

1130 Thorndale. Za ten rabunek Rioux poszedł do więzienia i po 3 i pół latach pobytu w Stateville wypuszczony został w tym roku na wolność. Ale Frankowski obrabowany został w drodze przez osobnika, który mu przypomniał sprawę napadu na jego sklep.

Sierż. O'Hara zapalał chęcią dowiedzieć się jak się teraz Rioux prowadzi. Zatrzymał więc auto Rioux i w bagażniku znalazł ręczny karabin maszynowy z nabojami, nado rewolwer pod siedzeniem auta. O'Hara skonfrontował Rioux z Frankowskim i ten rzeczywiście rozpoznał w Rioux sprawcę napadu na niego w drodze.

Rioux rozpoznał również i Robert Benedict drogerzystą z pnr. 5500 Devon ave. jako osobnika, który obrabował go z \$300 i uciekł zabierając jego auto. Zły nałóg Rioux i jego kolegi, Geralda Gleason z 5625 Winthrop ave.

Ignacy Paderewski w Roku 1924 Odznaczył ZNP "Polonia Restituta"

Mistrz Ignacy Paderewski w Domu Związkowym na posiedzeniu Zarządu Centralnego ZNP w dniu 24 stycznia, 1924 roku w chwili dokonania dekoracji Sztandaru ZNP orderem "Polonia Restituta" jako odznaczenie dla całego Związku Narodowego Polskiego, a następnie dekorował jednego z założycieli Związku Narodowego Polskiego s. p. Juliana Szajnerta orderem Wolnej Polski. Od lewej do prawej: — prezes ZNP Kazimierz Żychliński; sędzia Grodzki z St. Louis, Mo., wybitny działacz związkowy; Cenzor ZNP Michał F. Bieński; chorąży ZNP Łódź Chmieliński; mistrz Ignacy Jan Paderewski; założyciel ZNP Julian Szajnert; konsul Rzeczypospolitej Polski D. Weyenthal i skarbnik ZNP Józef Magdziarz.

KALENDARZYK

Dziś — sobota, dnia 16 października, — Leopolda, Gawa, Florentyn.

Jutro — niedziela, dnia 17 października, — Małgorzaty, Marii.

Pojutrze — poniedziałek, dnia 18 października, — Łukasza Ewangelisty.

KUPUJĄCE W SKŁADACH KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE Z. N. P. W ROKU 1980

z Okazji 85-Lecia w Roku 1965

— życzy —

Morton Cab Co.
5333 W. CERMAR RD.
OL 2-1606 — GU 4-2100, Cicero

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

— składa —

Zarząd Obwodu Związku Org. PSZ

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Oraz Miliona Członków Na 100-Lecie ZNP w Roku 1980 — Z Okazji 85-Lecia W Roku 1965

— życzy —

W. T. CHOJNACKI I SYN

SKŁAD MEBLI, FARB I TOWARÓW ŻELAZNYCH

Oraz Rzeczy Codziennego Domowego Użytku

Bardzo Duży Wybór — Ceny Bardzo Przystępne

2900 SOUTH 48th COURT CICERO, ILLINOIS

Telefon Olympe 6-5858

Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji Jubileuszu 85-tej Roczniczy Istnienia

Oraz Wiele Szczęścia i Powodzenia we Wszelkich Poczynaniach — zasyła

POLSKA FABRYKA WODY SODOWEJ I MINERALNEJ

STANLEY SIKORA, Właściciel

HAWTHORNE LEGIONAIRE BEVERAGE WORKS

Pale Dry Ginger Ale — Soda — Vitamin Twang Root Beer

Telefon Olympe 2-6541

2632 SOUTH CICERO AVE. CICERO, ILLINOIS

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA

Doniostych i Owocnych Poczynañ

— oraz —

Dalszej Pożytecznej i Wydajnej Pracy Dla Całej Polonii

— zasyła —

GENERAL SAVINGS Federal

4800 W. Cermak Rd., Cicero 50, Ill.

BI 2-2775 OL 6-1770

4½% Current rate ON ALL SAVINGS

HOURS—Mon., Tues., Wed. 9 A.M. to 4:30 P.M.

Thurs. and Fri. 9 A.M. to 8:00 P.M.

Z Głębi Serca Mojego składam

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

dla

ZWIĄZKU

NARODOWEGO

POLSKIEGO

Z Okazji 85-ciu Lat Istnienia, pięknej pracy i owocnych poczynañ w następnych latach, oraz dalszego powodzenia, obywatelom polskiego pochodzenia i całej Polonii,

TED J. ZAREMBA

SUPERWIZOR MIASTA CICERO—SKARBNIK

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 41 Z. N. P.

MEC. A. A. MAZEWSKI, PREZES

★ RACA

Howard Johnson's
NEWLY REMODELED RESTAURANT IN

DES PLAINES
NOW HIRING
WAITRESSES
HOSTESSES
COUNTERMEN
BUSBOYS
COOKS
DISHWASHERS

IMMEDIATE OPENINGS ON ALL SHIFTS

Apply in person.

Saturday 9 a.m. to 5 p.m.

Howard Johnson's

Rand & River Rd.

Des Plaines

DAY HELP

MEN AND WOMEN

18 or over

Full time or part time

The Red Barn Drive-In

5840 W. 95 ST. — OAK LAWN

857-9828

★ POMOC DOMOWA

CHILD CARE

For employed parent teachers, 4 children, 2 school age. Prefer mature motherly type who loves children. Live in. Speak English. Have references. \$40.00 a week. Enjoy our home like your own.

687-5486

CHILD CARE

For employed mother, 3 school age children, one pre-school age. Live in. Prefer middle aged woman who likes children and will act as proxy mother. References, Speak English. Call now.

252-4748

RELIABLE AND MATURE

WOMAN

for light house work and baby sitting. Our home, 5 days. Speak some English. Have references. Must like children. To go. Phone after 6 P. M.

766-8822

WOMAN ON SOCIAL SECURITY.

Live in. Light duties. Be companion to elderly well lady. Pleasant surroundings in nice home to enjoy like your own.

VI 8-7984 week ends and evenings.

Monday thru Friday 344-9190.

Mrs. R. Stanger

MOTHERLESS HOME

Prefer middle aged woman who will take full charge and act as proxy mother and who loves children, 4, 7, 8. Nice home to enjoy like your own. Employed father. Nice disciplined children. School age. Salary open.

Call 631-9548

HOUSEKEEPER

Ideal Position, Private Suite, TV, Hospitalization, Child-Care, \$50.00 starting salary, 7 Acres Estate, Lake Forest Area. References. Call:

CE 4-4410—10 a.m. to 3 p.m.

CHILD CARE

General house work. Dr's home. Near North on Lake Shore drive. 2 girls. Live in. Own room. Top salary. — References necessary. Speak English.

935-7412

KOBIECY do ogólnego sprzątnia raz w tygodniu. Telefoniować Gładstone 6-4744 po 6:30 wieczorem.

STARSEJ kobiety do zajęcia się panią rekonwalescentką, południowa strona. Pokój, utrzymanie i mała pensja. VI 7-0591 po 5ej po południu.

★ POMOC DOMOWA

OLDER COUPLE

Manage small rooming house apt. Full or part time. Man can work outside. Good location, across from Humboldt Park.

677-7255

CAPABLE WOMAN

TO COOK MEALS

for couple in apt. near Y.M.C.A. during wife's convalescence, room with bath available. References. Phone between 7 and 10:30 a.m.

475-6858.

COOK AND CLEAN-UP

LADY

for 4 to 5 days a week. Prefer 4:30 P.M. to 7:30 P. M. 2 in family, 1 child 4 years. Steady position. Pleasant surroundings. Recent references.

869-1235

SLUŻĄCEJ, na pełen czas, 5 dni w tygodniu. Dobra płaca, Telefonować Ambassador 2-0822.

CHILD CARE

for 2 year old boy, 5 days a week. Live in, with all weekends free and some evenings. Prefer motherly type woman on pension who will enjoy a home like her own and \$20.00 a week for employed mother.

Call after 6 P.M.

527-5833

DEPENDABLE COUPLE OR MAN ON SOCIAL SECURITY to give caretaker assistance in exchange for living quarters. No smoking, no drinking. References.

For appl. call GR 5-1969

CHILD CARE

Light house work. Stay. Own room, T.V. Other outside help. References necessary. — Pleasant surroundings. \$50 a week salary to start.

OR 3-6464

COUPLE

For Northside private man's club. Experienced in maintenance of oil heat, air conditioned equipment and general custodial work. Large 3 room furnished apt., utilities plus salary. References required. Closed Tuesdays. Call Miss Quinn.

WE 5-6200

CHILD CARE

Light housework, 3 children. Prefer mature woman on pension. \$15.00 a week. Speak English. Have references. Must like children. Nice home with pleasant surroundings.

Call 379-5272

CHILD CARE

Light housework. Excellent salary and fringe benefits. Private room. TV, 2 children 2½ - 7 months. Recent references. Permanent position with congenial family. Call Friday, Saturday, Sunday, evenings after 7. 835-3757 or 292-2208. Glencoe.

GENERAL HOUSEWORK

Stay, own room. Bath and TV. No children, but must be good cook. References. Good Salary. Call Sunday or 7 to 9 evenings.

LA. 5-5476

GENERAL MAID, OR

CLEANING LADY

to live in or go. Own room, TV, Radio. Air conditioned home in Kenilworth. 2 adults, 1 teen age girl. Prefer woman under 50 years. General cleaning, ironing, laundry. Can work 3 days or full time. Speak English, have references. Near bus and train. Call

ALPINE 1-3676

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Się w Dzien. Związkowym

Z Okazji Jubileuszu

85-cio Lecia Istnienia

ZWIĄZKU

NARODOWEGO

POLSKIEGO

serdeczne gratulacje oraz szczere życzenia dalszego rozwoju i dalszych sukcesów w pracy dla dobra naszego Kraju-Stanów Zjednoczonych, Narodu Polskiego i na pożytek Polonii Amerykańskiej

— składa —

BRONISŁAWA W. LEŚNIAK

REALNOŚĆ, HIPOTEKI, INWESTYCJE, ASEKURACJA

NOTARIUSZKA PUBLICZNA

Biurowo w śródmieściu

Brighton Park

188 West Randolph Street

4268 Archer Avenue

Telefon CEntal 6-6152

Tel. LAfayette 3-5784-5785

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Towarzystwo Białego Orła

Grupa 3046 Z. N. P.

w Caro, Michigan

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia

POLSKA SPÓŁKA OSZCZĘDNOŚCIOWA TOWN HALL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2901 SOUTH 49th AVENUE CICERO, ILLINOIS

Telefon Olympe 2-0882

Frank K. Miller, prezes Maria Farnatus, sekr.

Edm. T. Jachimiowski, wiceprezes Andr. Haniewicz, skarbnik

Dyrektorzy: Jan Waszak i Klemens Steinko Doradca Prawny: Mlyniec-Jachimiowski

Dla szczęścia, zadowolenia, bezpieczeństwa Was i całej rodziny oszczędzajcie w tej POLSKIEJ INSTYTUCJI FINANSOWEJ, gdzie tysiące oszczędzających swoje miliony.

Każde Konto Oszczędnościowe Jest Zabezpieczone Do Sumy \$10,000. PROSIMY dać, abyście swe oszczędności czynili i składali swe pieniądze w tej Polskiej Spółce Oszczędnościowej.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Sp. JOZ. B. SŁOTKOWSKI
Założyciel

Z OKAZJI
85-CIO LETNIEGO JUBILEUSZU
SERDECZNE GRATULACJE I
ŻYCZENIA DALSZYCH SUKCESÓW
W PRACY DLA DOBRA
STANÓW ZJEDNOCZONYCH,
NARODU POLSKIEGO
I POLONII AMERYKAŃSKIEJ

— Składa —

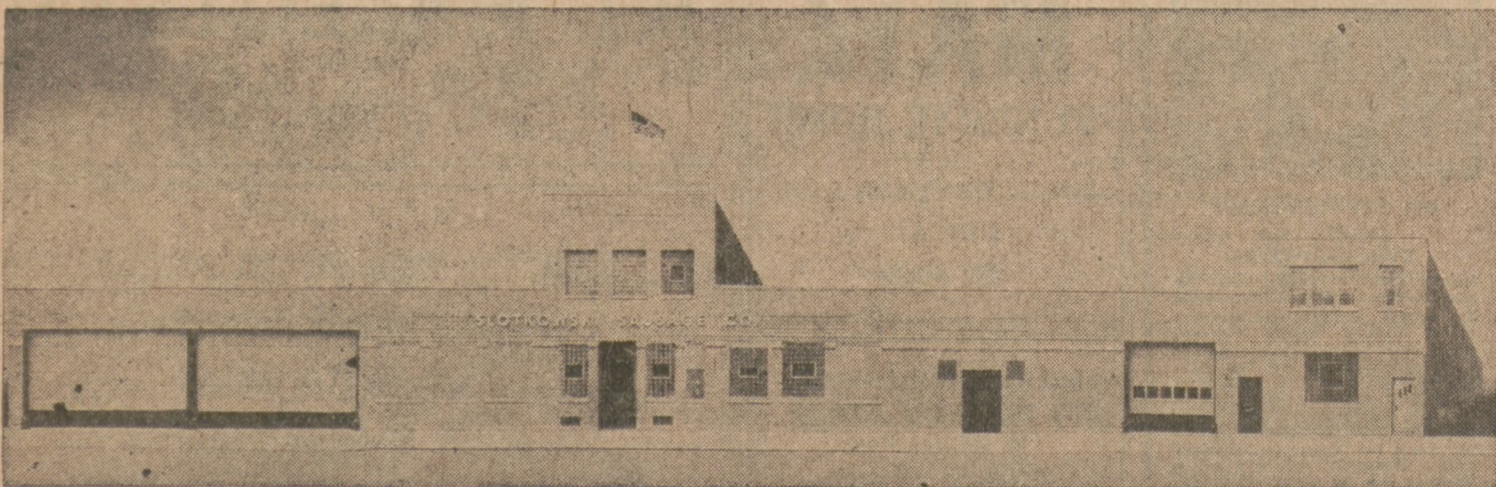

LEONARD P. SŁOTKOWSKI
Prezes

RODZINA SŁOTKOWSKICH

ORAZ WSZYSCY PRACOWNICY I REPREZENTANCI

— Firmy —

SŁOTKOWSKI SAUSAGE CO.

FIRMA ZAŁOŻONA PRZEZ JÓZEFA B. SŁOTKOWSKIEGO W ROKU 1918

2013-37 W. 18th St., Chicago, Illinois Tel. CAnal 6-1667

Największa Polska Wytwórnia Wędlin Na Środkowym Zachodzie

OBECNIE OBSŁUGUJE CAŁY STAN ILLINOIS.

WIADOMOŚCI ZE STANU INDIANA

KRONIKA z GARY, LA PORTE, EAST CHICAGO-MICHIGAN CITY, HAMMOND, WHITING i OKOLICY
Pisze Aleksander Wachel, 6516 Kentucky Ave., Hammond, Indiana Telefon Tilden 4-2997

Klub Nowej Emigracji Uczcił Swe 15-to Lecie

Mayorzy Katz z Gary, Mulligan z Bradley, Sędzia Roszkowski i Dyr. Z. C. Z. N. P. Jan Ziemia w Rzędzie Mówców Programowych

W ubiegłą niedzielę w sali Domu Polskiego, 1600 Penn. ul., w Gary, Klub Nowej Emigracji z Gary programem bankietowym uczcił 15-tą rocznicę swego istnienia.

Przew. komitetu Bolesław Baran po serdecznym przywitaniu gości powołał na przewodniczącego programu towarzyszącego, znanego i popularnego w środowisku polonijnym adwokata Witolda Reya.

Mecenas Reya, jeden z najczynnijszych na niwie polonijnej profesjonalistów, po mistrzowsku wykazywał się ze swego zadania, wykładając podziwu godną znajomość życia polonijnego w powiecie Lake, Ind.

Wniosła inwokację wygłosił Ojciec Bernard Ciesielski z klasztoru OO. Karmelitów w Munster, Ind. i zarazem pierwszy kapelan Klubu Polskiego Nowej Emigracji.

Stosownie do okazji przemówienia wygłosili: A. Martin Katz, m. Gary; Glen Mulligan, m. Bradley; J. Roszkowski, m. Gary; J. Ziemia, dyr. Z. C. Z. N. P. i prezes Wydziału Stow. KPA.

Zyczenia złożyli również: komisarz Okr. 15 ZNP Władysław Kubiak, prezes Gminy 127 ZNP Władysław Nawrocki, dyrektor polskich programów w radio Gary T. S. Kubiak.

Przemówienie współzawodniczy Klubu i pierwszego sekretarza Klubu Mieczysława Tukaję wywarło na zebranych dobre wrażenie z uwagi na patriotyczne nawiązanie przez mówcę wytycznych Klubu.

Kulminacyjnym punktem programu był występ dżetowy, przelazłszy do szkółki języka polskiego przy Klubie: Artur Sech, urocz. Halina Opaluch wprowadziła w zachwyt zebranych piękną deklamacją wierszyków; Władzio Drazba, Gloria Malak z deklamacją jak też i zespołowy śpiew dżetowy przy akompaniamencie.

Liga Morska Zaprasza Na Zabawę Towarzyską

Oddział 4 Ligi Morskiej, jedna z najczynnijszych organizacji polonijnych na niwie humanitarnej, zaprasza Polonię na doroczną zabawę towarzyską, we wtorek, 19-go października, o godzinie 7-jej wieczorem, w sali "Polonia", 4442 Cameron ul., w North Hammond.

Karcianka dla mężczyzn — zabawa stołeczka dla pań — z pewnością zapewnią wszystkim uczestnikom przyjemne spędzenie wieczoru.

W Komitecie: Helena Lewis, Maria Robak, Franja Golab, Jean Mudy, przy współpracy wszystkich koleżanek, dokładają wszelkich starań, by impreza wtorkowa w sali "Polonia" okazała się sukcesem.

Wszyscy mile proszeni.

Jedziemy Na Występ "Słowików"

Nowoorganizowany "Millennium Choir" pod kier. Ojca Bernarda Ciesielskiego z klasztoru OO. Karmelitów, w Munster, Ind., organizuje wycieczkę autobusową na występ Chóru Poznań w dniu 7-go listopada, w Chicago.

Komitet zaangażował już specjalne autobusy na przedstawienie popołudniowe i wieczorne.

Osobom, zainteresowanym wyjazdem do Chicago bliższych szczegółów udzieli, względnie rezerwację przyjmą: w Gary — Helen Rzepka, tel: 884-8437; Elaine Lozinski, tel: 887-1834; Janet Zale, tel: 884-8953. W East Chicago — Harriet Kozłowski, tel: EX-71862; Cecylia Misuliewicz, tel: 397-6914; Bernice Surowka, tel: EX-8-3888. W Whiting — Constance Grembowicz, tel: 658-2990. W Hammond — Valerie O'Donnell, tel: 8443945.

W czasie posiedzenia październikowego miła niespodziankę sprawił członkostwu Chóru p. Lee Sobanski z West Pullman, który ułożył dwa piękne wiersze: pierwszy — "Bless You, Father Bernard", w uznaniu pracy Ojca Bernarda Ciesielskiego oraz drugi — "The Good Lord Speaks", poświęcony członkom i członkiniom Chóru "Millennium".

Komitet apeluje serdecznie do Polonii o zgłaszanie rezerwacji na wyjazd do Chicago 7-go listopada. Za Komitet — Wanda Torok, przew. kom. publicystycznego.

fortepianowym Ojca Ciesielskiego spotkał się ze szczerą aprobatą zebranych.

Po kurtuazyjnym przedstawieniu honorowych gości, prezeska Katarzyna Opaluch wyraziła słowa uznania komitetowi za rzetelną wykonaną pracę oraz podziękowała wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do pełnego sukcesu programu jubileuszowego.

Wspólnym śpiewem "Boże Coś Polskie" zakończył się program jubileuszowy Klubu Polskiego Nowej Emigracji w Gary, jednej z najczynnijszych organizacji na niwie społeczno — narodowej.

Nadchodzące Impezy i Obchody

Niedziela, 17-go Października — 1:00 popoł. — Grupa 1761 ZNP św. Kunegundy, w sali par. św. Jana Kantego, 1391a i Pulaski ul. w Indiana Harbor. — Genowefa Harnay, sekret. prot.

2:00 popoł. — Tow. im. T. Kościuszki, Gr. 912 ZNP, w sali Domu Polskiego, 1600 Penn. w Gary. — Edward Pepta, prezes.

2:00 popoł. — Grupa 2431 ZNP, Tow. im. J. Piłsudskiego, w sali "Glen Park Polish-American Home, 4345 Broadway ul., w Gary, Ind. — F. Wilusz, prezes.

17 października, o godz. 2 popołudniu. — Zabawa towarzyska staraniem Grupy 2431 ZNP, w sali Glen Park Polish American Home, par. 4345 Broadway ul., w Gary.

17 października, o godz. 5 popoł. — Bankiet i bal Grupy 1810 ZNP, z okazji złotego jubileuszu istnienia, w sali Legionu Amerykańskiego, 4003 Alder ul., w Indiana Harbor.

19 października, o godz. 7 wiecz. — Zabawa towarzyska staraniem Oddziału 5-go Ligi Morskiej, w sali "Polonia", pnr. 4442 Cameron ul., w North Hammond.

30 października, o godz. 7:30 wiecz. — Bal Jesienny, zabawa taneczna Klubu Sportowego Syrena, w sali Legionu Amerykańskiego, 4003 Alder ul., w Indiana Harbor. Orkiestra "Continental" Kapinosza.

31-go października, o godz. 12:15 w pol. — Bankiet Jubileuszowy z okazji 40-lecia istnienia Tow. Ave Maria, Gr. 444 Zw. Polek, w sali Domu Polskiego, 1600 Penn. w Gary.

6-go listopada — o godz. 8:15 wieczorem. Doroczny Koncert i Bal Chóru Chopina w sali hotelu Gary, 5ta i Broadway, w Gary.

14-go listopada, o godz. 2 popoł. — Przyjęcie instalacyjne z inicjatywą Podokręgu SWAP, w sali "Glen Park Polish-American Home", 4345 Broadway ul., w Gary.

16-go listopada — o godzinie 7 wieczorem. Zabawa towarzyska Korpusu Pomocniczego Pań Placówki 142 SWAP, w sali Weteranów, 3828 Main ul., w Indiana Harbor, Ind.

20-go listopada — o godz. 5:15 popoł. — Bankiet i bal uznania Szefa Policji w East Chicago, Władysława Raczkowskiego, w sali Legionu Amerykańskiego, 4003 Alder ul., w Indiana Harbor.

27 listopada, o godzinie 7:30 wiecz. — Zabawa taneczna Klubu Sportowego "Polonia", w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond. Orkiestra "Continental" Kapinosza.

31 grudnia, o godz. 9 wiecz. — Sylwester — zabawa taneczna Gminy 127 ZNP, w sali Domu Polskiego, 1600 Penn. ul. w Gary.

31 grudnia, o godz. 9 wiecz. — Bal Nocny Sylwestrowy staraniem Klubu Sportowego Syrena, w sali Legionu Amerykańskiego, pnr. 4003 Alder ul., w Indiana Harbor.

31 grudnia, o godz. 9 wiecz. — Bal Nocny Sylwestrowy staraniem Plac. 40 SWAP, łącznie z Korpusem Pomocniczym Pań, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond.

2:00 popoł. — Klub Białego Orła, w sali klubowej pnr. 3736 Alder ul. w Indiana Harbor. — Frank Bibzak, sekret. prot.

2:00 popoł. — Grupa 128 Zw. Polek, w sali par. św. Marii, Tapper i Morris ul. w East Hammond. — Joanna Zoltkiewicz, prezeska.

Poniedziałek, 18-go Października — 6:30 wiecz. — Grupa 252 ZNP, w sali ratusza miejskiego, Pulaski i Wentworth ul., Calumet City. — Władysława Rojkowska, sekret.

Jutro Hoosiers Grają z Mistrzem II Dywizji

Jutro, w niedzielę, 17-go października na boisku w Tod Parku, o godzinie 2-jej popołudniu zostanie rozegrany mecz piłki nożnej w ramach Rozgrywek II Dywizji między Mistrzem II Dywizji — "Adria" z Chicago, a drużyną "naszych" z East Chicago, "Hoosiers". Adria prowadzi w tabeli II Dywizji nie przegrywając w tym roku ani jednego meczu. Kierownictwo Hoosiers, podniesione ostatnim zwycięstwem nad Polonią, wierzy, że Hoosiers zagrają jeden ze swych najlepszych meczów w niedzielę przeciw Adrii. Mecz powinien zgromadzić wielu kibiców. Ubiegłej niedzieli dało się zauważyć wielką poprawę formy u Biedroni, co naturalnie, przyczyniło się do wygranej. Bardzo dobrze grał Ruskiewicz, naturalnie, jak zawsze bramkarz Strebowski wypadł dobrze, no i nasz Henryk Uściak potrafił zdobyć pierwszego w tym sezonie "gola." Jest spodziewane, że Hoosiers zagrają jutro ku ogólnemu zadowoleniu wszystkich kibiców i zwolenników piłkarskich.

Wszystcy ci, którzy z różnych powodów nie zaopatrzyli się przed czasem w bilety będą mogli zaopatrzyć się jeszcze w dniu bankietu przy kasie o godzinie 4:30. Podkreślamy, że biletów tych będzie ograniczona ilość, więc należy stosować zasadę: "kto pierwszy ten lepszy". Bilety tylko na bal będą można nabyć w kasie w dniu bankietu o godzinie 8mej wieczór.

Wszystkich, którzy jeszcze nie rozliczyli się z wysłanych im pocztą biletów prosimy o rozliczenie się jaknajprędzej nawet już po bankiecie. Zwrocie biletów czy należności za nie, ułatwi nam w sporządzeniu rozliczenia kasowego. Całą Polonię, prosimy o obecność na jutrzejszym bankiecie naszej grupy. — Za Komitet z serdecznym podziękowaniem: Trubia Józef, sekret. komitetu bankietu.

Zabawa Wilkołaków "Syreny"

Bal t. "Wilkołaków", wielką zabawę dla wszystkich urządził Klub Polski "Syrena" w sobotę, 30-go października w pięknej i obszernej sali Legionu Am., przy 140ej i Alder ul. w Indiana Harbor, z udziałem znakomitej polsko — amerykańskiej orkiestry — "Continental", pod dyrykcją Józefa Kapinosza. W imieniu Komitetu, przewodniczący Antoni Borowski prosi całe członkostwo o jak najliczniejsze poparcie tej zabawy, cała przyjacielska Polonia i sympatycy klubowych o udział i gremialne poparcie. Bilety są już sprzedawane po \$1.50 od osoby. Komitet przewiduje piękne nagrody dla tych, którzy w opinii sędziów, będą mieli "najładniejszą, czy najoryginalniejszą kostiumy". Zabawa Wilkołaków, znana także jako "Bal Maskowy" Syrena zapowiada się bardzo dobrze. Bilety można nabyć w lokalu Klubowym, przy 602 15ej ul. w East Chicago, lub u Członków, jak Stefana Goralczyka, Tadeusza Wachela Antoniego Borowskiego, Jana Praszczaka, Bronisława Zwierza, Czesława Centkowskiego, Stefana Zmigrodzkiego, Edmunda Rafalskiego, Barbary Bukowskiej, Antoniego Czerny, Grzegorza Czeretnia, Stanisława Olszewskiego, Piotra Bukowskiego, Stefana Krzekowskiego, Stanisława Szymańskiego, Teofila Kuchta.

Szkółka Języka Polskiego Gr. 114

Grupa 114 ZNP, dzięki pomocy finansowej otrzymanej od Wydziału Oświaty, którego przewodniczącą jest wiceprezeska ZC ZNP pani Franciszka Dymek, prowadzi obecnie szkołę języka polskiego, w mieście Hammond. Lekcje odbywały się w każdy wtorek tygodnia od godz. 6ej wiecz., w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond.

Nauczycielem jest radny kasy Gr. 114 ZNP S. Gieryski, którego system nauki dzieci polubili od pierwszej lekcji. Zainteresowani nauką języka polskiego proszeni są skontaktować się z p. Gieryskim telefonicznie WEstmore 2-4583, lub osobiście w czasie lekcji.

Wtorek, 19-go Października — 7:30 wiecz. — Korpus Pomocniczy Pań Placówki 40 SWAP, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond. — Paulina Cyganiewicz, prezeska.

7:30 wiecz. — Korpus Pomocniczy Pań Placówki 142 SWAP, w siedzibie weterańskiej pnr. 3828 Main ul., w Indiana Harbor. — M. Miedzińska, prezeska.

Czwartek, 21-go Października — 5:00 popoł. — Tow. Ave Maria, Gr. 444 Zw. Polek, w sali Glen Park Polish-American Home, 4345 Broadway ul., w Gary. — Aniela Mroczek, sekretarka.

Piątek, 23-go Października — 7:00 wiecz. — Placówka 40 SWAP, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond. — Feliks Wozniak, komendant.

POLONIA-CROATIAN JUTRO W HAMMOND

W ramach rozgrywek ligowych 2ej dywizji piłki nożnej Polonia z Hammond gra jutro, w niedzielę, dnia 17-go października mecz z drużyną "Croatians." Zawody rozpoczyna się o godz. 12:30 po poł. na boisku Polonii w parku Douglas, przy Sheffield i Hohman ul., w North Hammond.

Po meczu będzie koleżeńskie przyjęcie dla graczy i kibiców w Siedzibie Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond.

FABRYKA LOCKHEED uzyskała kontrakt rządowy na budowę, kosztem 2 bilionów dolarów największych samolotów transportowych, z których każdy będzie mógł przewieźć 600 żołnierzy lub sześć dużych autobusów, lub 250,000 funtów towaru.

Sprawa Obecności Dzieci

Na Bankiecie Grupy 1810 ZNP. Przypominamy Polonii naszego rejonu, że oddawna zapowiadamy Bankiet Jubileuszowy 50-lecia Grupy 1810 ZNP, odbędzie się już jutro, 17-go października, w sali Am. Leg. Post 78, w East Chicago-Harbor, Ind., przy 410 i Alder ulicy — Początek bankietu o godzinie 5ej, balu o godzinie 8ej wieczorem.

Wszystcy ci, którzy z różnych powodów nie zaopatrzyli się przed czasem w bilety będą mogli zaopatrzyć się jeszcze w dniu bankietu przy kasie o godzinie 4:30. Podkreślamy, że biletów tych będzie ograniczona ilość, więc należy stosować zasadę: "kto pierwszy ten lepszy". Bilety tylko na bal będą można nabyć w kasie w dniu bankietu o godzinie 8mej wieczór.

Sprawa Dzieci — Komitet Bankietu podaje do wiadomości, że członkowie grupy na ostatnim posiedzeniu w dniu 10-go października postanowili uchwalić, że wszystkie przybyłe z rodzicami na bankiet dzieci, które będą zajmowały przy stole "kreszko i talerz", muszą posiadać bilety, które można będzie nabyć przy kasie w dniu bankietu.

Wszystkich, którzy jeszcze nie rozliczyli się z wysłanych im pocztą biletów prosimy o rozliczenie się jaknajprędzej nawet już po bankiecie. Zwrocie biletów czy należności za nie, ułatwi nam w sporządzeniu rozliczenia kasowego. Całą Polonię, prosimy o obecność na jutrzejszym bankiecie naszej grupy. — Za Komitet z serdecznym podziękowaniem: Trubia Józef, sekret. komitetu bankietu.

Uwaga, Okręg XV i Wydział Kobiet

Przewodniczący Turnieju Kregarskiego Okręgu 15 ZNP i Wydziału Kobiet, p. Aleksander Długosz, pragnie drogą Prasy zwrócić się do każdej Grupy i Gminy w Okręgu 15ym ZNP o jak najdalej idące poparcie tegorocznego Turnieju, jaki odbywał się będzie w dniach 27 i 28 listopada, w mieście La Porte, gdzie gospodarzem będzie Grupa 1120 ZNP, miejscem zaś przyjęcia będzie Dom Związkowy przy 306 Park ulicy.

Każda i każdy może dopomóc i poprzeć Turniej przez reklamowanie go między przyjaciółmi, w gronie własnych rodzin, w klubach, przez postaranie się przynajmniej o jedną zawodniczkę czy jednego zawodnika, lub też zapisanie do Turnieju drużyn tak żeńskich jak i męskich.

Stosownie do orzeczenia Przewodniczącego Długosza, Brac i Siostry Związkowe z Laporte czynią energiczne starania, aby Turniej był jak najokazalszy i najlepszy. Współpraca między p. Długoszem a Komitetem z LaPorte jest wspaniała, to też spodziewanym jest, że Turniej tegoroczny będzie wielki i wspaniały. Wiele już drużyn zapowiedziało swój udział, bardzo wiele drużyn zgłosiło się już z La Porte, z South Bend i Gary, kilka z East Chicago, jedna z Whiting i Komitet pragnąłby widzieć kilka drużyn z Hammond.

Po wszelkie informacje w sprawie Turnieju można zgłaszać się do: Aleksandra Długosza, 111 So. Meade St., South Bend, Indiana

Zabawa Towarzyska Grupy 2431 ZNP

Organizację, która biera czynny udział w życiu polonijnym na niwie społeczno-narodowej, zazwyczaj w celu zdobycia funduszy na potrzeby wewnętrzne "łączy przyjemne z pożytecznym."

Tow. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Gr. 2431 ZNP, jedna z powyższych organizacji, przynależna do Kongresu Polonii Am., Stow. Obozu Młodzieżowego, Domu Polskiego itp. urządza miłą w charakterze zabawy towarzyskiej, jutro, w niedzielę, 17-go października, o godz. 2ej po poł. w sali Glen Park Polish-American Home, 4345 Broadway ul. w Gary.

Zabawę tego rodzaju w godzinach popołudniowych dają możliwości okazje zabawy "pinaia", a kobiety wracając wieczorem do domu obdarzone cennymi nagrodami.

Zarząd: F. Wilusz, prezes; Zofia Korpita, wiceprezeska; Feliks Smigiel, sekret. serdecznie zapraszają cały ogół polonijny.

Bilety w przystępnej cenie będą nabywać przy wejściu na salę. — (Stanisław Ostrowski).

Noc Sylwestrowa Gminy 127 ZNP

Miasto Gary — stolica polonijna powiatu Lake — zawsze stara się utrzymać tradycyjne polskie imprezy i obchody.

Obchody majowe, akademickie, rocznice w ogóle imprezy o charakterze narodowym, znajdując inicjatorów w organizacjach w Gary i ciesząc się poparciem ogółu polonijnego.

Gmina 127 ZNP, licząca najliczniejszą w Okręgu 15 ZNP, pod kierownictwem energicznego prezesa Władysława Nawrockiego wykaże tego rodzaju żywotność organizacyjną. Delegaci, świadomi, że "nas" lubią wesoło zakończyć Stary i powitać Nowy Rok, podjęli się urządzić Bal Nocy Sylwestrowej w piątek, 31-go grudnia, w sali Domu Polskiego, 1600 Pennsylvan ul. w Gary.

Przewodnictwo komitetu objął wyroby organizacyjnie delegat Lucjan Markiewicz, co zapewni pełen atrakcji wieczór Balu Sylwestrowego.

Serdecznym apelem komitetu do Polonii jest zarezerwowanie sobie dnia 31-go grudnia na udział we wspaniale zapowiadającym się balu. — Stanisław Ostrowski, sekretarz komitetu.

PAWINSKI FUNERAL HOMES
Ambulans na każde zawołanie. Polecamy się łaskawej pamięci, kiedy żałoba i smutek nawiedzi Wasz dom — uczynimy wszystko, aby Wam pomóc.
1728 Connecticut St., Gary, Ind. Tel. 885-6760
2128 W. 15th Ave. i Marshall Pl. Tel. 885-2090

NAJSERDECZNIEJSZE ZYCZENIA
Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
i dalszej owocnej pracy oraz rozwoju dla organizacji oraz całej Polonii — zasyła

Apolonia Łukaszewska

**Wiceprezesa Pomocy Dla
Polskiego Seminarium
Duchownego**
Orchard Lake, Mich.
przy Parafii św. Józefa w
East Chicago, Ind.

**Hoosiers
Gromią Polonię**

Polskie derby piłkarskie, jakie odbyły się w ubiegłą niedzielę w Douglas Parku w Hammond, między Hoosiers z East Chicago a Polonią z Hammond, przyniosły zwycięstwo drużynie Hoosiers, która potrafiła wygrać w stosunku 4 do 2. Do połowy wynik był 4 do 0 na korzyść Hoosiers. Bramki strzelił: Biedron 2, Ruskiewicz i Uściak po jednej.

UNIWERSYTET Południowej Kalifornii wprowadził innowację w postaci treningu zawodowych modelek jako pacjentek, badanych przez studentów. Jak widać z zadowolonej miny studenta w czasie badania modelki Rose McWilliams, innowacja ta nie tylko podnosi poziom ćwiczeń naukowych, ale także uprzyjemnia je.

Koncert i Bal Chóru Chopina Już Za Dwa Tygodnie

Od dziś za dwa tygodnie, tj. 6-go listopada, odbędzie się wielki koncert i bal Chóru Chopina Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce, przygotowywany z dużą starannością w tym roku.

Koncert i bal odbędzie się w Hotelu Gary, który już jest doskonale znany z poprzednich koncertów, oraz także z doskonałej wygody hall koncertowej. Orkiestra Adam Snopko z Chicago.

Doskonały repertuar orkiestry przybędzie z Chicago, by tuż po koncercie zabawić gości do godz. 1ej po północy lub dłużej w doskonałej atmosferze czysto polskiej. Ci, którzy byli obecni w ubiegłym roku pewnością przybędą i w tym roku, gdyż był to wieczór czarujący i całkiem podobny do uroczych zabaw w kraju.

Polonia z Gary i okolicy wie już doskonale o mającym się odbyć koncercie i balu Chóru Chopina, gdzie od dziś pozostał nam tylko jeden tydzień. To wielka sobota w historii Polonii, którzy miała wykaże silne poparcie i duże zrozumienie dla polskiej.

Ten gorący apel o poparcie Koncertu i Balu Chóru Chopina, niech przeniknie do wszystkich rodaków, miłujących wszystko to co polskie, a nadeszłyście, tak bardzo ukończoną przez wszystkich, z którą idziemy do Was z nią po przez już 49 lat istnienia Chóru Chopina. To piękna karta w historii naszej Polonii.

Za Zarząd i Komitet: Leokadia Pesdan, prezeska — Evelina Tolpa-Lisek, wiceprez. — Mieczysław Tukaj, koresp. chóru.

Rzemiosło w 'Błędnym Kole' Komunistycznym

Stan Rzemiosła w Polsce Przedstawia Sie Obecnie Niewesoło. — Mniej Warsztatów Rzemieślniczych Niż w Roku 1947-ym.

Warszawa. (FEC) — Stan rzemiosła w Polsce po długotrwałej walce komunistów z jego "kapitalistycznym" sektorem przedstawia się obecnie niewesoło. Między innymi organ ekonomistów warszawskich, "Życie Gospodarcze", stwierdza, że plany rozwoju rzemiosła nie zostały wykonane w poprzedniej 5-letce (1956-1960) ani nie będą wykonywane w obecnej (1961-65).

Władze terenowe — pisze ten tygodnik, "ignorują potrzeby warunkujące rozwój rzemiosła. Planowano przyrost warsztatów rzemieślniczych — nie przydzielając na ten cel lokali. Planowano również rozwój usług rzemieślniczych — nie przydzielając surowców, materiałów itp."

Zwłaszcza prywatny sektor rzemiosła znajduje się stale pod naciskiem nieuzasadnionych wysokich podatków i domiarów. "W uznanej oficjalnie kalkulacji przewidziany jest ściśle określony zysk dla rzemieślnika. Ale przy podatku mu wymierzonym nie bierze się pod uwagę kalkulacji i często jest on wyższy niż uznany formalnie zysk. Łączy się z tym druga sprawa. Jeśli na przykład rzemieślnik w karcie kalkulacyjnej osiągnie większy zysk niż przy ustalaniu podał, może a nawet powinien zgodnie z rozrządzeniem Sądu Najwyższego pojąć do kryminału." W takim to "błędnym kole" gospodarzy, stwierdza tygodnik — pracuje w kraju rzemiosło.

Mniej Warsztatów Rzemieślniczych Niż w 1947 r.

Jak wiadomo w latach powojennych rzemiosło w Polsce rozwijało się dość pomyślnie. Już w 1947 roku — jak informował miesięcznik warszawski "Nowe Drogi", liczba zatrudnionych rzemieślników wynosiła 312,987, a liczba warsztatów 138,613. W tym samym jednak roku komunistyczni zaczęli tworzyć tak zwane spółdzielnie pracy, czyli rzemieślnicze kolechozy.

Podobnie jak w rolnictwie skutki tej akcji kolektywizacyjnej okazały się opłakane. Nastąpił bowiem poważny spadek ilości warsztatów rzemieślniczych i ich usług dla ludności. Nie było problemem stało się nawet naprawienie zdartych butów.

Po powrocie do władzy Gomułka w prasie zaczęły się ukazywać liczne artykuły (po-

dobnie jak obecnie), nawołujące do zmiany polityki wobec rzemieślników. Mimo jednak wówczas odwrótu komunistów, od gwałtownej kolektywizacji ("uspokojenia") rzemiosła i mimo pewnej poprawy, jaka nastąpiła na tym odcinku, wroga postawa do prywatnego sektora rzemiosła nie zmieniła się.

W Polsce obecnie jest mniej warsztatów rzemieślniczych, niż było w 1947 roku. Działalność bowiem — jak informował — warszawski "Głos Pracy", 135,000 — które zatrudniają 241,000 osób. Nastąpił także duży spadek liczby uczniów. Stan ten dzisiaj niełatwo będzie naprawić.

Władze naczelne ogłosiły co prawda, że rzemiosło prywatne ma być popierane, że ma otrzymać surowce i obniżkę podatków, ale aktywności komunistycznej stale trwają przy swej opinii, że zasadniczym celem państwa jest rozwinięcie spółdzielni pracy.

Etnografowie Na Ziemii Lubuskiej

Poznań — Komisja etnograficzna Lubuskiego Tow. Naukowego, pracująca pod kierownictwem prof. dr. Józefa Bursztyna z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, prowadzi od 2 lat badania nad folklorem lubuskiej wsi. Zespół naukowców przebadwał w ub. roku 15 wiosek w 7 powiatach. Podobne prace prowadzi się obecnie. Teksty starych piosenek, legend i baśni nagrywa się na taśmy magnetofonowe. Powstaje jednocześnie film dokumentalny o lubuskim folklorze wiejskim. Całość badań zostanie zakończona w przyszłym roku, a ich wyniki będą opublikowane w wielkiej monografii pt. "Społeczność wiejska Ziemi Lubuskiej i jej kultura".

**TOLLESTON
AUTO WRECKING CO.**
3228 W. 15th Street
Gary, Indiana
Tel. 949-1279

NAJSERDECZNIEJSZE ZYCZENIA
Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85 Lat Swego Istnienia Oraz Wydziału Pracy Dla Dobrej Polonii, Dalszego Rozwoju i Wszelkich Sukcesów Dla Dobrej Sprawy Polskiej — zasyła

★ AUTA

ZENON KWIATKOWSKI
udzieli Wam rady i zrealizuje Wasze życzenia. Zapytajcie o niego lub telefonujcie po informacje bez zobowiązania.

6811 W. GRAND AVE. ★

★ AUTA

PO CO JEŹDZIĆ STARYM SAMOCHODEM?
PRZYJŹDZIE! ZOBACZCIE! KUPCIE!
NAJPIĘKNIEJSZE AUTA

PONTIAC '66
i TEMPEST

POTRZEBUJEMY MIEJSCE NA NOWE AUTA.
WIELKA WYPRZEDAŻ ZUPEŁNIE NOWYCH—
PONTIAC i TEMPEST '65

MONT CLARE PONTIAC

Obsługa techniczna od 6:30 do 12 w nocy dla Waszej wygody ★ ME 7-6002

★ AUTA

Z. FRANK CHEVROLET
6116 N. WESTERN
Oszczędzicie
Dużo Pieniędzy
NA NOWYCH
CHEVROLETACH
Używanych Autach.
Wszystkich Marek
OBSŁUŻY WAS PRZYJAZNIE,
SUMIENNIE I PO POLSKU
D. KESSLER
Sprzedawca Hurtowy
Tel. HO 5-2000

★ NAUKA JAZDY

NAUKA JAZDY AUTEM
Zaczynamy Nowe 10-Dniowe
Kursy Jazdy Autem
w języku Polskim
Zapisy Codziennie
Od Godz. 9 Rano do 9 Wiecz.
Proszę Dawońić 685-3344
A-COSMOPOLITAN
DRIVER TRAINING SCHOOL
5124 W. Sunnyside
Róg Milwaukee

★ RUMMAGE SALE

RUMMAGE Sale w bezmiejscu Je-
hovah Church, par. 3740 W. Bel-
den Ave., 20 października od 6-9
wieczorem, 21 października od 9-
rano do 3 po południu.

RUMMAGE Sale, Norwood Park
Methodist Church, Hood i Nickerson,
w czwartek 21 października
kuchnia, 6 wiec. do 9 wiec. Piątek,
22go października, 9 rano do po-
łudnia.

★ Letnisko Na Sprzedaż

LETNISKO W FOX LAKE
5 budynków z restauracją, lounge,
10 mieszkań, 12 pokoi hotelowych,
2 rezydencje. Duża przystań na
Nippersink Bay. Doskonałe warunki
dla odpowiedzialnego nabywcy.
Telefonować do Johna na
JU 7-0611

★ Instrumenty Muzyczne

WIELKIE ZNIŻKI!
Na Ograniczony Czas Tylko!
NOWE AKORDEONY.
IMPORTOWANE
WŁOSKIE AKORDEONY.
Po Informacji: Tel. 685-5819

★ MASZYNY DO PRANIA

PRALKI
AUTOMATYCZNE I Z WYŻY-
MACZKAMI. GAZOWE I ELEK-
TRYCZNE. SUSZARKI ORAZ
MASZYNY DO MYCIA NACZYŃ
Tel. 637-4318
Mówimy Po Polsku

★ PARCELE CMENTARNE

GLEN OAK CEMETERY
Private party will sacrifice 12
grave lot. Will divide for less
than cemetery price which is \$110
a grave.
Hawthorne Section
near Entrance.
LA 9-9274

★ PRACA MESKA

PIPE THREADER
Man for pipe threading and
handling pipe fittings with
experience on Landis Threading
Machine.
767-8411

GOOD SALARY AND COMMISSION

For hard worker, who really is
interested in making \$10,000 or
more annually. Must know Eng-
lish and Polish. Call Mr. Rosie.
BE 3-0583

WATCHMAN
New, modern plant
Permanent
Must have references
ADRIAN TABIN CORP.
1735 W. BELMONT

HANDYMAN

Reliable man under 50 to assist
in maintenance work, in a large
Evanston office building. This is
a permanent position, involving
general cleaning and building
maintenance. Must have good em-
ployment references. Must be able
to work 8:30 a.m. to 5 p.m. Five
days per week. Salary around
\$350, depending upon experience.
Must speak English.

CALL BETWEEN
8:30 A.M. TO 4:30 P.M.
MONDAY THRU FRIDAY
GR 5-7900
Ext. 413

★ DO WYNAJĘCIA

2 POKOJE umeblowane do wynaj-
ęcia. Osobne wejście. Kuchnia do
gotowania i lodówka.
3140 N. Ridgeway, 539-7962.

3 POKOJE na 2-gim. Ogrzewane
bardzo czyste. Wygodne dla 2
dorosłych, 955 N. Oakley. ARmitage
6-1564.

1453 W. CHICAGO AVE.
6 pokojowe mieszkanie, jasne
i obszerne, 3-cie piętro, gazo-
wy space ogrzewacz, \$75;
również 5 pokojowe mieszka-
nie w tym samym budynku,
prysznic, gazowy space ogrze-
wacz, \$40. Taylor 9-8761

★ DO WYNAJĘCIA

2 UMEBLOWANE pokoje, tanio.
3047 N. Elbridge Ave. blisko Mil-
waukee i Central Park Ave.

★ INTERESY

KOMBINACJA SKŁADU TRUNKOW
Jeden z najlepszych składów w
dzielnicy południowo zachodniej, 30 lat
ten sam właściciel. Idzie na emeryturę.
Żadna rozsądna oferta nie zostanie od-
rzucona. Inwestycja zwróci się w mniej
jak 6 miesięcy. Pokazywane tylko za
umówieniem.
PR 6-4300
9 rano-1 po poł.

RESTAURANT
3056 N. Oakley
Corner of Clybourn. Restaurant
and lounge, good business. Billig
and Ig. lot with 3 rm. apt. for
rent. Including everything — sell
or rent.
GR 2-8242

TAVERN—SALE BY OWNER
3517 WEST BELMONT
\$5,500
A real sacrifice. Must be seen to
appreciate. A real bargain. Owner
available 11 A.M. to 6 P.M. Mon-
day, Tuesday, Thursday.
JU 8-7772

PRZEZ WŁAŚCIELCIELA
OPUSZCZAJĄCEGO MIASTO
Piekarnia — warstwą na 4 piekarni
Sprzedaje za strata — mała kopalnia zło-
ta dla odpowiedzialnych osób. Położona w
Centrum Zakupów w Columbus City.
Przesładoży naroznik. Zrobicie in-
westycję, która się zwróci w ciągu
2 miesięcy.
862-6610 lub TO 2-1160
Pytać o Herman

★ DO WYNAJĘCIA

5C10 POKOJOWE, na 1-szym,
gazowe ogrzewanie, tylko o dla
dorosłych, \$65. Połnocny zach-
od. AL 2-9690.

MORTON GROVE
Young widow, in her 30's would like
a roomer in her home as a companion
night. A student, a nurse, or any
career woman who is home evenings.
No house work. Free room for a de-
sirable person.
Call for Information
AL 2-7954

2 UMEBLOWANE pokoje, użyte-
czności włączane, prywatna łazienka
i wejście. Idealne dla starszej
osoby. 1435 N. Maplewood.

2 POKOJE na drugim. Widne, od-
malowane, umeblowane. \$25 mie-
sięcznie. 1516 N. Greenview.

5 POKOI, 2 piętro, space ogrze-
wanie, \$70 miesięcznie. 1906 N.
Mozart.

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje, 2 pię-
tro, 1059 N. Damen. Tel. HU 6-
3218.

4 POKOJE do wynajęcia. Central-
na ogrzewanie. Tanie. ARmitage
6-8381.

4 POKOJE, 1sze piętro. \$80 mie-
sięcznie. 2532 N. Hamlin. 965-4760.

6 POKOI do wynajęcia. Pożądane
referencje. ARmitage 6-2524.

6 POKOI do wynajęcia. 1326 N.
Maplewood.

6 POKOI do wynajęcia, łazienka,
widne, w tym samym. 2-piętro.
Mile widziani Polacy. Na
Annwiese, blisko kościoła. 2103
West 18-ty Place.

CZYSTY 4 pokoje na pierwszym.
Gazem ogrzewane. Gorąca woda.
1641 N. Wood.

6 POKOI, kryta weranda, na
2gim. Odnowione. 2032 W. Super-
ior.

SYPIALNIA do wynajęcia, ogrze-
wane, użyteczności kuchni i łazien-
ki. Telefonować ALBANY 2-4109.

O 3 SYPIALNIACH ogrzewane
mieszkanie, 2 piętro. Natychmiast-
nowe objęcie. Telefon BRunswick
6-4395.

4 POKOJE do wynajęcia, świeżo
odmalowane, na 1-szym z tyłu. \$50
miesięcznie. 2651 W. Potomac.
(Informacje na 2-im z frontu),
394-1668.

NA KAZIMIERZOWIE—4 poko-
jowe mieszkanie z łazienką, ogrze-
wane gazem na pierwszym pię-
trze. Zgłosić się 2243 So. Whipple
St. lub telefonować 521-5131.

4 POKOJE ogrzewane, 1sze pię-
tro w tył, 1335 N. Ashland. Zgło-
szenia na 3cim piętrze z frontu
boczne wejście.

5 POKOI, 2 sypialnie, nowoczes-
na łazienka i kuchnia, gazowy
ogrzewacz. 1613 W. Ohio. CA 6-
5501.

WŁADYSŁAWO, 6 pokoi, odno-
wione, na drugim. MU 5-0120.

2 MIESZKANIA po 6 pokoi, 2-gie
i 3-cie piętro, gazowe "space"
ogrzewacz. 1510 W. Thomas. BR
8-5720, EV 4-1496.

5 POKOI, 2-gie z frontu, czyste,
gazowe space ogrzewacz. 1104 N.
Marshall. ARmitage 6-9627.

MARIANOWO, ładne 4 pokoje,
space ogrzewacz, na 2-im z tyłu.
1714 N. Wolcott — BR 8-5053.

6 POKOI, ogrzewane, 1sze piętro.
Parafia Św. Fidelisa. 384-0112.

4 POKOJE, space gazem ogrzewa-
ne, świeżo odmalowane, 2709 W.
Crystal Ave.

W LOGAN Square 4 pokoje na
2-gim, ogrzewane dół i widne.
Tel. BRunswick 8-2541.

5½ pokoi. Ogrzewane. Gorąca
woda. 4314 W. Augusta Blvd.

4 POKOJE, 1 sypialnia, czyste,
gorąca woda, 2 Slegler space o-
grzewacz, piec kuchenny na ża-
danie \$85. 2-gie piętro. 1512 N.
Karlov. Dickens 2-8156.

★ RESTAURANT & TRUCK STOP

Going business for 17 years. Ill-
ness forces sale. Must see to ap-
preciate. Best offer.
ES 8-9845 or ES 8-6740

TAVERN
Old established with kitchen spe-
cialties. Air conditioned. Selling
due to sickness and death of wife.
LI 9-8524
Call after 4 P.M.

BEAUTY SHOP
Long established, excellent client-
ele. Living quarters in rear. Rea-
sonably priced. Illness causes sale.
Call widow
2959 NORTH HAMLIN
489-6296

772-4642—SP 2-0840

TAVERN for Sale by Owner
Modern, fully equipped. Excellent bu-
siness and location. Must see to ap-
preciate. A real bargain. I must sell due
to death. No reasonable offer refused.
Call widow
2959 NORTH HAMLIN
489-6296

★ KEN-DI CO.
278-7990

Inspekcje w Niedziele od 1 do 5
5249 West Agate Avenue
(4500 North) Paralel Our Lady of
Victory, murowany 2x5, ogrzewany,
garaż. Jedno mieszkanie wolne. Ce-
na na szybką sprzedaż — wpłaty
\$6,000. Must być sprzedany.
RO 1-2425

PRZEZ WŁAŚCIELCIELA
6 pokojowy murowany bungalow — 3
sypialnie, pełny wykończony beżment
i dół. Garaż. Garaż na 2 auta.
Betonek patio, świeżo odmalowany.
Blisko szkół katolickiej i publicznej.
Natychmiastowe objęcie.
103rd and Avenue "B"
Za umówieniem tylko: SO 8-9632.

WACŁAWOWO
Sprzedam murowany 2-5ki, duże
widne pokoje, ogrzewanie gazowe,
osobno zainstalowane w piwnicy,
gorąca woda, większa łazienka, \$27,000.
Telefon 486-7460

MUROWANY, 5 MIESZKAN
4x4ki i 1x5, nowoczesny plumbing,
wbudowany piec i piekarnik, taf-
elkowe kuchnie i łazienki, gazem
space ogrzewanie, pokój użytkowy,
garaż na 2 auta. Cena na sprzedaż,
\$32,500.

COURTESY REAL ESTATE
3821 W. 26th St. LA 1-2277

OKAZJA!
1037 N. ST. LOUIS AVE.
dla inspekcji 2 po poł. do 5-jej
1½ piętrowy murowany, 3 poko-
jowe mieszkanie i 6 pokojowe
mieszkanie.
Dywan od ściany do ściany. Dwa
łata temu zakupione. Drapierie i
weneckie zasłony, dwa air-condi-
tioning włączone z domem. Elek-
tryczność 220. Beżment debowo-
wykończony. Bardzo czyste u-
trzymanie. Garaż. Niskie podatki.
Cena na szybką sprzedaż tylko
\$22,000.
Tel. ME 7-1554

ADDISON—AUSTIN
Nowoczesny, murowany, 1x5,
1x4, 1x3, 37 stop parcela, czy-
sty budynek.

SUPERIOR
REALTY
2930 N. MILWAUKEE AVE.
BE 5-3622 i AL 2-4370

LYONS, \$15,900, murowany du-
plex, 5 pokojowy. Garaż na 2
auta. Nowoczesna łazienka—bli-
sko Ogden Ave. SVOBODA, 2134
S. 61st Ct. BT 2-2162.

Franciszko
Nowy, okazały, czysty aż do
przesady. 2x4, 1x5, murowany,
naturalne wykończenie drzewa.
Tylko \$27,950. 736-6555.

★ ROZMAITE

POLSKA FRYZJERIA—Robim
ślicznie "cold wave" i fryzury ta-
nio. Crown Beauty Shop, 1648 W.
Division St. PRunswick 8-3741

UPRZĄTAJĄCA WYPRZEDAŻ
BEZMOWTOWA
TANIOŚCI ODZIEŻOWE
I URZĄDZEN DOMOWYCH
Beżment otwarty w niedzielę,
17 października
5353 N. VIRGINIA
WP 8-4532

BIAŁY "Moore" gazowy space
heater, jak nowy, oraz inne rze-
czy. W dobrym stanie. Umie-
kanie 1817 N. Marshall, 1sze
piętro.

★ CZARNA ZIEMIA

CZARNA ziemia 10 buszów—\$4,00,
20 buszów—\$6,50, Telefon 521-2130.

TANIOŚCI na TOWN of LAKE

3622 SO. WINCHESTER ST.
Lepszej klasy, 2 piętrowy, dre-
wniany, 4 i 3 pokoi, kompletne
przerobiony wewnątrz, tafelkowa-
szafka kuchnia, tafelkowe ła-
zienki. Drewniany garaż na 2 auta.
Pokazywany za umówieniem się
tylko.

BLISKO 55-EJ i WINCHESTER
2 piętrowy drewniany, 4½ pokoi
każde, pełny beżment, garaż.
Tylko
\$16,800

BLISKO 65-EJ i KNOX
dla dużej rodziny, murowany,
expandable, 2 łazienki, gazem go-
rąca woda, ogrzewanie beżment
pokój rekreacyjny. Murowany ga-
raż, Taniósć.

BLISKO 32-EJ i WINCHESTER
2x4ki, całkowite przerobiony, cicha
oferta.

BLISKO 53-EJ i MARSHFIELD
2 mieszkalniowy drewniany i mu-
rowany, 1 i 5 pokoi, gazowe ogrze-
cie, wolne miesz-
\$11,800

Brom Realty Co.
1857 W. 51st St.
W niedziele telefonujcie:
RE 7-3400
W tygodniu:
GRovehill 6-6100

845 N. Homan — Murowany cottage
6 pokoi, nowy gazowy bojler. Garaż.
\$9,950.

833 N. Ridgeway — Murowany 2 miesz-
kania, 6 i 6 pokoi plus extra parcela.
Garaż na 4 auta. \$12,500.

713 N. Central Pk. — 2½ piętrowy mu-
rowany: 6-6-3 pokoje, garaż na 2 auta.
\$19,950. Trzecha zobowiązań.
Chas. H. Serum Real Estate
3301 W. Chicago Ave. VA 6-7000

**MUROWANY: 5-6-4 pokoje, beż-
ment—\$11,800.**
Murowany, 3x4, aluminiowe okna,
beżment, garaż—\$14,500.
Logan Square: 2x6 i 5, beżment,
garaż, debowo wykończony—
\$23,500.

AL WISZOWATY
1734 W. Cortland SP 2-8284

OKAZJA!
1041 N. St. Louis Ave.
Otwarte w Niedziele
od godz. 2 do 5 po poł.

1½ piętrowy, murowany cztero-
pokojowe mieszkanie, Nowoczesna
kafłowa kuchnia i łazienka. Jedno
sześcio pokojowe mieszkanie, 3
sypialnie. Dywan od ściany do
ściany. Dwa łata temu zakupione.
Drapierie i weneckie zasłony włą-
czone. Elektryczność 220. Beż-
ment debowo wykończony. Bar-
dzo czysto utrzymany. Nowy ga-
raż, niskie podatki.
Cena na szybką sprzedaż
TYLKO \$25,000
Tel. ME 7-1554

WACŁAWOWO
Natychmiastowe objęcie 3121 N.
Lawndale. 3x4 pokojowe miesz-
kanie, drewniany "brick siding",
oraz przylegająca 25x80 parcela.
Drewniany garaż na 2 auta. Przez
właściciela. Za umówieniem się
tylko. Kildare 5-1124 po 6 wiec.

Dla Wybrednego Kupca
Który chce nowy budynek na
szerokiej łacie (40' x 140'). Bardzo
duże pokoje. Murowany 3x6,
1x3½, karpety, maszyna do my-
cia naczyń i wiele innych luksu-
sowych dodatków. Okolica Fos-
ter-Milwaukee Ave. Cena \$59,000.
545-1291

½ BLOCK TO ST. Sylvester
church and school, 12 minutes to
Loop. Vic. Fullerton-Sacramento.
2 flat 6 rooms each, 3 bedrooms
each, Encl. rear porches. Hard-
wood floors. Cab. kitchen, full
dry basement. Auto, hot water
heat. Immed. occupancy. Sacrifi-
ce by owner for quick sale.
RO 1-2425

KOŚCIUSZKO PARK
3 piętrowy z żółtej cegły,
4 mieszkania, 3x6ki i 1x3,
nowe jednostki olejowego
ogrzewania, murowany ga-
raż na 3 auta.
Doskonały stan.
Niska Wpłata.
\$31,990

North-West Realty
JU 3-1717

CICERO
Schudny, 1½ piętrowy, 5 pokoi
1sze piętro oraz 3 pokoje rodzin-
ny dochód. Zgie. Olejem ogrzewa-
nie. Beżment. Garaż. Dogodnie do
C.T.A. komunikacji i szkół.
484-6108

JACKOWO, 2x5
Piękny murowany dom, żółta ce-
gła, kafłowe łazienki, oszklone
porcze, szeroka parcela. Telefo-
nować do właściciela DI 2-5269.

PRZEZ WŁAŚCIELCIELA
1½ PIĘTROWY
MUROWANY I DREWNIANY
Dobry dla dużej rodziny lub spokre-
wnionych; 5 na dół, 2½ na górę; pełny
beżment, 2 tafelkowe łazienki. Gazowe
ogrzewanie, szafkowe kuchnie, zimowe
okna i siatki, dywan od ściany do ścia-
ny. Blisko szkół. Za umówieniem się
tylko. Okolica 47ma i Cicero.
LU 2-9144

AVONDALE — Przez właściciela
murowany 2x4, nowszy. Ogrzewa-
ny. Sprzedaje z powodu choroby.
2948 N. Lawndale.

FIDELISOWO — Uwaga kupcy.
kopalnia złota 3x5, 4x4, gazowe
space ogrzewacz, dochód \$480 —
wpłaty \$6,500. PE 6-8562.

Z 3-jej Cegły
Dwupiętrowy, 3x4, 3x3½, mu-
rowany, \$7,200 rocznego dochodu.
Pan Kazmierski sprzedaje. Jed-
ne kupno tego rodzaju z małą
wpłatą za tylko \$39,950. 545-1291.

DOCHODOWA POSIADŁOŚĆ
FABRYKA PIENIEDZY
NARODNIKOWY BUDYNEK
3-4 pokojowe mieszkanie, 3-6 pokojo-
we mieszkanie. Kafłowe łazienki.
Para ogrzewanie. Doskonałe Austin
potożenie, blisko szkół i komunikacji.
Meble są na sprzedaż na żądanie. Po
umówieniu się telefonować
Właściciel, ES 8-2625

JACKOWO
2-6ki murowany i mieszkanie do-
chodowe w piwnicy, wszystko naj-
nowocześniejsze, n i e m a l e p s z e g o
budynku w tej całej okolicy i
garaż.
Telefon 486-6363

HELENOWO
2138 W. Iowa
PRZEZ WŁAŚCIELCIELA
4 apartamentowy murowany,
3x4ki i 1x5ka, odnowiony, w
świetnym stanie. Ogrzewany
gorącą wodą gazem. Zgłaszać
się na 2gim piętrze.

SPRZEDAŻ SPADKOWA
"OPEN HOUSE"
3504 N. KILPATRICK
niedziela od 2 do 4ej po poł.
7 letnie murowane bungalow, 2
sypialnie, oraz "den". Opalane
olejem sprężonym powietrzem o-
grzewanie. Pełny beżment. Alu-
minowe zimowe okna, siatki,
drzwi. Natychmiastowe objęcie.

J. B. PALLASCH & SONS
2871 MILWAUKEE AVE.
ARmitage 6-1517

Okolica Kedzie-Diversey
Na spokojnej ulicy, 1x5, 1x6, na
półtoręj łacie, murowany. Bardzo
czysty. Tafelkowa kuchnia i ła-
zienka. Tylko \$22,000, 545-1290.

2 MIESZKANOWY
MUROWANY—\$15,900
2 mieszkalniowy murowany, duże 4 po-
kajowe mieszkanie, pełny beżment, ga-
zowe ogrzewanie, zakryte tyne weran-
dy. Niskie podatki. Właściciel z Wi-
consin musi sprzedać. Należąca okazja
na świecie. Szybki, dzwonic do cudo-
twórcy, dzwonic do Michaels zaraz
254-8500

★ Posiadłości w Polsce

NOWOCZESNY DWOREK
13 pokoi, ogród, i ziemi około
100 morg. piękna okolica nad
rzeką w województwie bydgoskim
— zamienie za dom w
Ameryce, lub sprzedam na do-
godnych warunkach. Na po-
siadłość znajduje się pasteka,
oraz warunki do rybołówstwa i
polowań. Zgłoszenia pisemne do
DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO
1201 Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60622
pod literę "G"
\$21,500
HU 6-9052

WACŁAWOWO
6 pokojowy murowany bungalow — 3
sypialnie, pełny wykończony beżment
i dół. Garaż. Garaż na 2 auta.
Betonek patio, świeżo odmalowany.
Blisko szkół katolickiej i publicznej.
Natychmiastowe objęcie.
103rd and Avenue "B"
Za umówieniem tylko: SO 8-9632.

WACŁAWOWO
Sprzedam murowany 2-5ki, duże
widne pokoje, ogrzewanie gazowe,
osobno zainstalowane w piwnicy,
gorąca woda, większa łazienka, \$27,000.
Telefon 486-7460

MUROWANY, 5 MIESZKAN
4x4ki i 1x5, nowoczesny plumbing,
wbudowany piec i piekarnik, taf-
elkowe kuchnie i łazienki, gazem
space ogrzewanie, pokój użytkowy,
garaż na 2 auta. Cena na sprzedaż,
\$32,500.

COURTESY REAL ESTATE
3821 W. 26th St. LA 1-2277

OKAZJA!
1037 N. ST. LOUIS AVE.
dla inspekcji 2 po poł. do 5-jej
1½ piętrowy murowany, 3 poko-
jowe mieszkanie i 6 pokojowe
mieszkanie.
Dywan od ściany do ściany. Dwa
łata temu zakupione. Drapierie i
weneckie zasłony, dwa air-condi-
tioning włączone z domem. Elek-
tryczność 220. Beżment debowo-
wykończony. Bardzo czyste u-
trzymanie. Garaż. Niskie podatki.
Cena na szybką sprzedaż tylko
\$22,000.
Tel. ME 7-1554

ADDISON—AUSTIN
Nowoczesny, murowany, 1x5,
1x4, 1x3, 37 stop parcela, czy-
sty budynek.

SUPERIOR
REALTY
2930 N. MILWAUKEE AVE.
BE 5-3622 i AL 2-4370

LYONS, \$15,900, murowany du-
plex, 5 pokojowy. Garaż na 2
auta. Nowoczesna łazienka—bli-
sko Ogden Ave. SVOBODA, 2134
S. 61st Ct. BT 2-2162.

Franciszko
Nowy, okazały, czysty aż do
przesady. 2x4, 1x5, murowany,
naturalne wykończenie drzewa.
Tylko \$27,950. 736-6555.

★ ROZMAITE

POLSKA FRYZJERIA—Robim
ślicznie "cold wave" i fryzury ta-
nio. Crown Beauty Shop, 1648 W.
Division St. PRunswick 8-3741

UPRZĄTAJĄCA WYPRZEDAŻ
BEZMOWTOWA
TANIOŚCI ODZIEŻOWE
I URZĄDZEN DOMOWYCH
Beżment otwarty w niedzielę,
17 października
5353 N. VIRGINIA
WP 8-4532

BIAŁY "Moore" gazowy space
heater, jak nowy, oraz inne rze-
czy. W dobrym stanie. Umie-
kanie 1817 N. Marshall, 1sze
piętro.

★ CZARNA ZIEMIA

CZARNA ziemia 10 buszów—\$4,00,
20 buszów—\$6,50, Telefon 521-2130.

★ DO WYNAJĘCIA

2 UMEBLOWANE pokoje, tanio.
3047 N. Elbridge Ave. blisko Mil-
waukee i Central Park Ave.

★ INTERESY

KOMBINACJA SKŁADU TRUNKOW
Jeden z najlepszych składów w
dzielnicy południowo zachodniej, 30 lat
ten sam właściciel. Idzie na emeryturę.
Żadna rozsądna oferta nie zostanie od-
rzucona. Inwestycja zwróci się w mniej
jak 6 miesięcy. Pokazywane tylko za
umówieniem.
PR 6-4300
9 rano-1 po poł.

RESTAURANT
3056 N. Oakley
Corner of Clybourn. Restaurant
and lounge, good business. Billig
and Ig. lot with 3 rm. apt. for
rent. Including everything — sell
or rent.
GR 2-8242

TAVERN—SALE BY OWNER
3517 WEST BELMONT
\$5,500
A real sacrifice. Must be seen to
appreciate. A real bargain. Owner
available 11 A.M. to 6 P.M. Mon-
day, Tuesday, Thursday.
JU 8-7772

PRZEZ WŁAŚCIELCIELA
OPUSZCZAJĄCEGO MIASTO
Piekarnia — warstwą na 4 piekarni
Sprzedaje za strata — mała kopalnia zło-
ta dla odpowiedzialnych osób. Położona w
Centrum Zakupów w Columbus City.
Przesładoży naroznik. Zrobicie in-
westycję, która się zwróci w ciągu
2 miesięcy.
862-6610 lub TO 2-1160
Pytać o Herman

★ DO WYNAJĘCIA

5C10 POKOJOWE, na 1-szym,
gazowe ogrzewanie, tylko o dla
dorosłych, \$65. Połnocny zach-
od. AL 2-9690.

MORTON GROVE
Young widow, in her 30's would like
a roomer in her home as a companion
night. A student, a nurse, or any
career woman who is home evenings.
No house work. Free room for a de-
sirable person.
Call for Information
AL 2-7954

2 UMEBLOWANE pokoje, użyte-
czności włączane, prywatna łazienka
i wejście. Idealne dla starszej
osoby. 1435 N. Maplewood.

2 POKOJE na drugim. Widne, od-
malowane, umeblowane. \$25 mie-
sięcznie. 1516 N. Greenview.

5 POKOI, 2 piętro, space ogrze-
wanie, \$70 miesięcznie. 1906 N.
Mozart.

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje, 2 pię-
tro, 1059 N. Damen. Tel. HU 6-
3218.

4 POKOJE do wynajęcia. Central-
na ogrzewanie. Tanie. ARmitage
6-8381.

4 POKOJE, 1sze piętro. \$80 mie-
sięcznie. 2532 N. Hamlin. 965-4760.

6 POKOI do wynajęcia. Pożądane
referencje. ARmitage 6-2524.

6 POKOI do wynajęcia. 1326 N.
Maplewood.

6 POKOI do wynajęcia, łazienka,
widne, w tym samym. 2-piętro.
Mile widziani Polacy. Na
Annwiese, blisko kościoła. 2103
West 18-ty Place.

CZYSTY 4 pokoje na pierwszym.
Gazem ogrzewane. Gorąca woda.
1641 N. Wood.

6 POKOI, kryta weranda, na
2gim. Odnowione. 2032 W. Super-
ior.

SYPIALNIA do wynajęcia, ogrze-
wane, użyteczności kuchni i łazien-
ki. Telefonować ALBANY 2-4109.

O 3 SYPIALNIACH ogrzewane
mieszkanie, 2 piętro. Natychmiast-
nowe objęcie. Telefon BRunswick
6-4395.

4 POKOJE do wynajęcia, świeżo
odmalowane, na 1-szym z tyłu. \$50
miesięcznie. 2651 W. Potomac.
(Informacje na 2-im z frontu),
394-1668.

NA KAZIMIERZOWIE—4 poko-
jowe mieszkanie z łazienką, ogrze-
wane gazem na pierwszym pię-
trze. Zgłosić się 2243 So. Whipple
St. lub telefonować 521-5131.

4 POKOJE ogrzewane, 1sze pię-
tro w tył, 1335 N. Ashland. Zgło-
szenia na 3cim piętrze z frontu
boczne wejście.

5 POKOI, 2 sypialnie, nowoczes-
na łazienka i kuchnia, gazowy
ogrzewacz. 1613 W. Ohio. CA 6-
5501.

WŁADYSŁAWO, 6 pokoi, odno-
wione, na drugim. MU 5-0120.

2 MIESZKANIA po 6 pokoi, 2-gie
i 3-cie piętro, gazowe "space"
ogrzewacz. 1510 W. Thomas. BR
8-5720, EV 4-1496.

5 POKOI, 2-gie z frontu, czyste,
gazowe space ogrzewacz. 1104 N.
Marshall. ARmitage 6-9627.

MARIANOWO, ładne 4 pokoje,
space ogrzewacz, na 2-im z tyłu.
1714 N. Wolcott — BR 8-5053.

6 POKOI, ogrzewane, 1sze piętro.
Parafia Św. Fidelisa. 384-0112.

* KONTRAKTORZY

OBLICZENIA DARMO
Ubezpieczeni — Licencjowani
Bondowani
Robota Gwarantowana
4304 W. Armitage Ave.
BRUNSWICK 8-5827

Już Jutro Bankiet 85-cio Lecia Związku Narodowego Polskiego

Sala Balowa Hotelu Sherman Wypełni Się Bracią Związkową i Gośćmi

Prokurator Federalny Katzenbach, Mayor Daley i Cenzor Dworakowski — Mówcami. Prezes Rozmarek Przewodniczącym Programu, Który Zagai Wiceprezesa Dymek.

Związek Narodowy Polski upamiętni swe 85-lecie wielkiej pracy na niwie narodowej, społecznej i oświatowej okazałym bankietem, jaki odbędzie się już jutro w niedzielę, w wielkiej sali balowej Hotelu Sherman. Początek bankietu o godzinie 5:30 wieczorem punktualnie.

Mówcy

Głównym mówcą na programie będzie Prokurator Generalny Stanów Zjednoczonych, Nicholas deB. Katzenbach. Przemówia również Mayor Richard J. Daley i Cenzor ZNP Władysław L. Dworakowski.

Przewodniczącym programu będzie prezes Zw. Narodowego Polskiego i Kongresu Polonii Amerykańskiej Karol Rozmarek. Inwokację wygłosi Ks. Prałat Alfred Abramowicz, Dyrektor Ligi Katolickiej, a zebranych powita Wiceprezesa Franciszka Dymek, jako Przewodniczącą Komitetu Jubileuszowego. Andzia Kuczak odśpiewa hymny narodowe — amerykański i polski.

NICHOLAS deB. KATZENBACH

Bankiet budzi również żywe

zainteresowanie wśród Braci Związkowej i całej Polonii na terenie metropolii chicagowskiej. Wybitni przedstawiciele życia organizacyjnego, społecznego, gospodarczego i politycznego zapowiedzieli swój udział w bankiecie. Wybierają się również licznie na bankiet przedstawiciele poszczególnych Grup i Gmin ZNP z Chicago i okolicy.

Urzednicy

Jak już donosiliśmy, bankiet jubileuszowy zbiega się z zebraniem Rady Nadzorczej, oraz z plenarnym posiedzeniem Zarządu Centralnego ZNP. Wszyscy więc urzednicy ZNP będą brali udział w bankiecie.

Rozrosły Dąb

Związek Narodowy Polski założyli w Filadelfii w roku 1880 Juliusz Andrzejkiewicz, Jan B. Blachowski, Julian Lipiński, Jan Popielniński i Julian Szajnert.

W pierwszym Sejmie odbytym tego samego roku w Chicago, wzięli udział przedstawiciele 6 towarzystw.

Z tych skromnych początków, jak rozłożył się dąb z małej żołądki, rozrosł się Związek Narodowy Polski do największej polsko amerykańskiej organizacji bratniej pomocy z 330,000 członków i ze \$125 milionami w zasobach materialnych.

WERBUJEMY MŁODZIEŻ DO ZWIĄZKU NAR. POL.

Komitet Zwalczania Chorób Raka

Mayor Daley ogłosił w środę nazwiska 22 osób, które mianuje na członków Komitetu nadzorującego nad lokalnymi zagadnieniami stosownymi do federalnego programu i szkolenia na polu zwalczania chorób raka i serca.

Na czele Komitetu stanął dr. Eric Oldberg, prezydent Chic. Rady Zdrowia, który musi zatwierdzać każdy przydział funduszy z tego programu. Aplikacje takie muszą przechodzić do biura generalnego Chirurga.

Prezydent Johnson podpisał niedawno zarządzenie zapewniające 340 milionów dolarów z funduszy federalnych, na przeprowadzenie prac na wspomnianym wyżej polu.

2 Dzieci Ginie w Pożarze

Dwoje dzieci poniosło w środę śmierć w pożarze ich domu pnr. 4147 S. Wells ul. Zwiolki 5-letniego Nathaniela Brown Jr. oraz 4-letniej Tracy Lynn znaleźli strażacy w sypialni na parterze, gdzie dzieci mieszały razem z matką, 35-letnią Lillie Mae Edwards.

Matki nie było w domu kiedy pożar wybuchł, udała się bowiem do telefonu na zewnątrz domu. Mieszkająca w sąsiedztwie 37-letnia Gloria Morgan oświadczyła strażakom, że poczuła w pewnej chwili swąd spalenizny i zauważyła dym unoszący się z sąsiedniego domu. Pobięła do drzwi tego domu ale nie była w stanie drzwi tych otworzyć.

Jak Nie Traktować Naszych Aliantów w NATO Aby Nie Obrażać Ich Godności

Republikański Członek Izby Reprezentantów z Illinois Kongr. Paul Findley Proponuje Wycofanie Amerykańskiego Dowództwa NATO i Powierzenie Go Oficerowi Francuskiemu. — Jest Przeciwny Amerykańskiej Supremacji w NATO, Która Obraża Ambicję Narodów Europejskich.

Przewodniczący republikańskiego komitetu do spraw NATO w Izbie Reprezentantów kongr. Paul Findley odbył niedawno podróż do Europy, aby przestudiować podłożę kotłowni związanych z dowództwem NATO.

Źródła Opozycji de Gaulle'a: Urażony Prestiż Francji

Rezultatem tej podróży jest raport pt. "Jak nie traktować naszych aliantów w NATO". Findley uznaje szereg skarg De Gaulle'a przeciwko NATO i jego amerykańskiemu dowództwu jako uzasadnione. Uważa on, iż de Gaulle wcale

Portugali, Kanady, Turcji i Grecji nie byli nigdy dopuszczani do wyższych stanowisk NATO.

Proponuje Zmiany Personalne u Góry NATO

Mówca, który zreferował wyniki swych studiów wczoraj na zebraniu Chicago Council on Foreign Relations, zarzucał administracji, iż zajmuje jedynie negatywne stanowisko wobec prezydenta de Gaulle'a, a nie usiłuje zrozumieć podłoża jego krytycyzmu wobec wspólnej anglosaskiej dominacji w NATO, wtedy, gdy krytycyzm ten ma rzeczowe uzasadnienie.

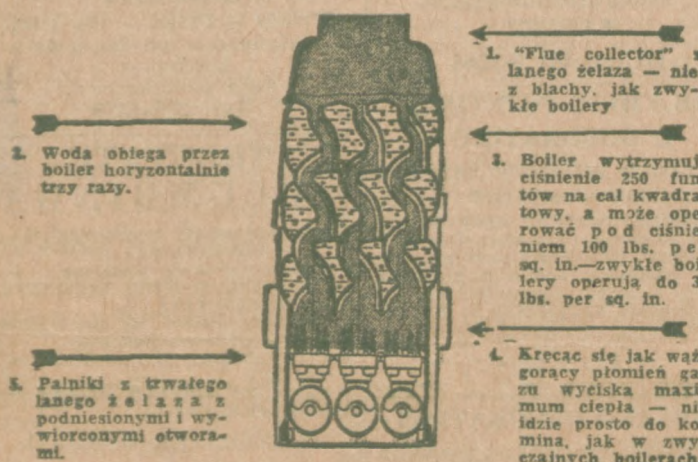
Findley proponuje natychmiastowe zmiany personalne u góry. Nato przez wycofanie Amerykanów z najwyższych stanowisk i mianowanie francuskiego oficera dowódcą NATO, co ostatnio su-

gerował b. prezydent Eisenhower. Raport Findley'a zaleca także zmniejszenie ilości 9 stanowisk zajmowanych przez Amerykanów i Anglików na niższych szczeblach dowództwa przy dopuszczeniu do obsady tych stanowisk w większej niż dotychczas mierze oficerów Francji i innych krajów europejskich. Są oni obecnie odsunięci na drugi plan przez Amerykanów i Anglików, co stwarza istotę drażniącą ambicję krajów europejskich dominacji anglo-amerykańskiej w dowództwie NATO.

Findley zaproponował także pełną wymianę wojskowych informacji o broni nuklearnej między Stanami Zj., Anglią i Francją i rezygnację z amerykańskiego prawa weta w sprawach nuklearnych.

Zostań abonentem "Dz. Związkowego", jeśli nim dotychczas nie jesteś.

SILENT AUTOMATIC-IRON FIREMAN GAS BOILER
GWARANTOWANY NA 20 LAT

DARMO

Obliczenia w Chicago i Okolicy

Inż. MAJ

State of Illinois Registered Engineers

2858 N. Major Ul., narożnik George Ul.

BE RKSHIRE 7-5050

OBSŁUGA I CZYSZCZENIE

Timken Silent Automatic Gas and Oil Heat

DARMO CANNON KOCYK

ZA OSZCZĘDZANIE W STERLING W CIĄGU PAŹDZIERNIKA Zasoby Ponad \$58,000,000.00

Otwórzcie konto oszczędnościowe na \$500 lub więcej lub dodajcie \$500 lub więcej do istniejącego konta i otrzymacie piękny 72" x 90" koc Cannon absolutnie darmo. Zrobiony z acrylic fiber z lock-nap wykonaniem i 4" satynowym obyciem, ten poszukiwany koc można otrzymać w wyborze 9 kolorów. (Przepraszamy, ale nie możemy przesłać pocztą ani też dostarczyć.)

4 1/2%

Dywidendy Na Wszystkich Oszczędnościach

47 Lat Istniejąca Spółka Oszczędnościowa

Oszczędzajcie Przez Pocztę

PORADZIE SIĘ NASZYCH SPECJALISTÓW NA TEMAT POŻYCZKI HIPOTECZNEJ

STERLING SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

5920 W. NORTH AVE.

Telefon National 2-8500

GODZINY: Poniedziałek i Czwartek 9 rano do 9 wiecz. Wtorek i Piątek 9 rano do 4:30 po poł. Środa i Sobota 9 rano do 2 po południu

NOW PLAYING! CONGRESS
2135 MILWAUKEE AVE

He's a special kind of spy... he doesn't know enough to come in from the cold!

AGENT 8 3/4
STARRING DIRK BOGARDE - SYLVIA KOSCINA ROBERT MORLEY - LEO McKERN IN COLOR

Plus — Companion Feature

Metro-Goldwyn-Mayer presents a Jacques Bar Production starring

ALAIN DELON • ANN-MARGRET • VAN HEFLIN • JACK PALANCE

Once a Thief

Also ... FUN SURPRISE!

Peter Sellers "Insomnia Is Good For You"

Dla wygody naszych polskich sąsiadów rozszerzyliśmy zakres naszych usług.

Zatrudniiliśmy personel mówiący po polsku.

Wysyłamy doskonale zagraniczne paczki żywnościowe do Polski — wolne od cła — termin dostawy wprost do obiorcy — 4-8 dni.

Załatwiamy Przekazy Pieniężne.

Wszystkie formalności związane z podróżą do Polski, sprawozdaniem krawym lub przyjazdów na stały pobyt lub na wizytę — załatwiamy fachowo, szybko i rzetelnie.

Zapraszamy Was do naszego biura — poinformujemy Was uprzejmie i wyczerpująco.

W naszym biurze możecie równocześnie zapłacić wasze rachunki za gaz, wodę i elektrykę

Załatwiamy Money Orders, Travelers Checks, itd.

BASTA, MUSIL & CO.

Commercial Tourist Bureau

3919 W. 26th St. Tel. CR 7-4800

CHICAGO 23, ILLINOIS

4 1/2%

Bieżąca Rata Dywidendy

Aby żyć w spokoju... OSZCZĘDZAJCIE w Prospect!

PROSPECT FEDERAL SAVINGS

1715 WEST 47TH STREET, CHICAGO, ILL. 60609 • LA 3-3145

NIEDZIELA — 7 LISTOPADA — GODZ. 2:30 pp. i 7:30 wiecz.

MCCORMICK PLACE

POZNAŃSKI CHÓR CHŁOPCÓW

CENY BILETÓW: \$3.00 — \$4.00 — \$5.00 i \$6.00

Bilety Już Są Do Nabycia

Wieczorek Pharmacy—

1174 Milwaukee Ave.

Troy Realty—

3116 W. North Ave.

R. Kosinski Jewelers—

5754 W. Belmont Ave.

Downtown Travel—

30 W. Washington

Muzeum Polskie—

984 Milwaukee Ave.

Rezerwacje telefonicznie:

BR 8-3214

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów Związkowi Narodowemu Polskiemu z Okazji 85-cio Lecia — We Wszystkich Poczynaniach — żyć —

WŁADYSŁAW WIECZOREK

Członek Zw. Nar. Pol. Odznaczony Medalem 50-lecia Sokolstwa Polskiego w Ameryce

LEKARSTWA DO POLSKI—to najlepsza pomoc dla naszych rodaków w kraju. Wszelkie lekarstwa wysyłamy do Polski bez ograniczenia, wprost z naszej Apteki. Prosimy zaopatrzyć się w lekarstwa dla siebie lub na wysyłkę do Polski dzisiaj, jutro lub w sobotę, a obsłużymy Was grzecznie i uprzejmie, jak zawsze.

Perfumy

i Wody Kolonjskie

Molinard — Jaśmin, Fiolki, Mimosy i Habanita i

Lucien Lelong — Tailspin Balalaika oraz 4711 i Maja

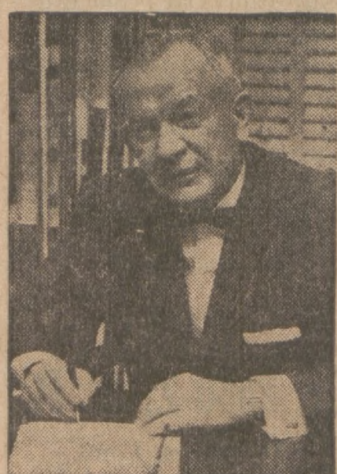
Polecamy ZIOŁA Z GÓR HARC NA PRZECZYSZCZENIE I ODTŁUSZCZENIE

APTEKA WIECZORKA

1174 MILWAUKEE AVENUE

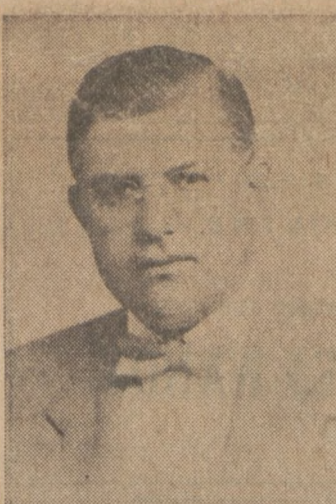
Telefon: Humboldt 6-2671

Zarząd Centralny Związku Narodowego Polskiego

KAROL ROZMAREK
PrezesFRANCISZKA DYMEK
WiceprezesaFRANCISZEK PROCHOT
WiceprezesaJAN ULATOWSKI
SkarbnikADOLF PACHUCKI
Sekretarz KrajowyDR. HENRYK PARCINSKI
Prezydent Kolegium ZNPADW. WŁADYSŁAW DWORAKOWSKI
Cenzor ZNPADW. KAZ. MIDOWICZ
Rzecznik ZNPANTONI CZELEŃ
Wicecenzor ZNP

DYREKTORZY I DYREKTORKI

Zarządu Centralnego Związku Narodowego Polskiego

JÓZEF A. DANIEWICZ
DyrektorIrena Wallace
DyrektorkaMIECZYSLAW ODOBINA
DyrektorBronisława Helkowska
DyrektorkaKatarzyna Dienes
DyrektorkaJan J. Ziemia
DyrektorMelania Winiecka
DyrektorkaMichał L. Hołodnik
DyrektorEdward J. Moskal
DyrektorStanisław Józefiak
DyrektorDr. Ant. Sampolinski
Lekarz Naczelny Z. N. P.JÓZEF MAJERCZAK
Naczelny Organizator ZNPTADEUSZ JASIORKOWSKI
Szef Działu Asekuracji ZNPEMIL KOLASA
Zarządca Wydawnictw ZNPKAROL PIATKIEWICZ
Redaktor Naczelny Pism ZNPPierwsza Odezwa Założycieli
Z.N.P. Do Polonii w AmerycePierwsze Zebranie Organizacyjne 15 Lutego
1880 Roku

Filadelfia, 18 luty, 1880

W zeszłą niedzielę, 15 b. m. w dość licznym gronie Polaków zawiązaliśmy "Związek Narodowy Polski" w porozumieniu z komitetem wszystkich polskich towarzystw w Ameryce. Oddawna czuliśmy potrzebę wspólnego działania, którą to potrzebę list Agatona Gillera do organizacji Wychodźstwa Polskiego najdokładniej uwydatnił. Treścią tego listu przejęci powzięliśmy w powyższy sposób inicjatywę kroku powszechnie przez Polaków w Ameryce pożądanego.

Prosimy teraz rodaków o poparcie, a przede wszystkim komitety wszystkich Gmin, Towarzystw i Parafii polskich w Ameryce o adresy ich sekretarzy, abyśmy mogli listownie znieść się. Skoro takowe otrzymamy, pošemy każdemu z nich okólnik dokładnie uwiadomijający wszystkich o zasadach i celach Związku naszego.

Prosimy adresować:

Juliusz Andrzejkowicz, Prezydent
No. 106 Front St., Philadelphia
Jan Szonert, Wice Prezydent
Julian Lipiński, Kasjer
Juliusz Szajnert, Sekretarz

KOMISARZE OKRĘGÓW Z. N. P.

Członkowie Rady Nadzorczej Związku Narodowego Polskiego

Jan Siderski
Komisarz Okręgu IJózef Zduneczyk
Komisarz Okręgu IILeopold Babirecki
Komisarz Okręgu IIIJan F. Nowak
Komisarz Okręgu IVTeodor Pajak
Komisarz Okręgu VHilary Czaplicki
Komisarz Okręgu VILudwik Śliwiński
Komisarz Okręgu VIIFranciszek Lysakowski
Komisarz Okręgu VIIIAleksander A. Kopyński
Komisarz Okręgu IXJózef Rychlicki
Komisarz Okręgu XDr. S. J. Sulowski
Komisarz Okręgu XIFranciszek Jendryaszek
Komisarz Okręgu XIIZygmunt Sokolnicki
Komisarz Okręgu XIIIJakób Fatla
Komisarz Okręgu XIVTadeusz Wachel
Komisarz Okręgu XVSam F. Brown
Komisarz Okręgu XVI

KOMISARKI OKRĘGÓW Z. N. P.

Członkinie Rady Nadzorczej Związku Narodowego Polskiego

Bronisława F. Niemyska
Komisarka Okręgu IEwelina Gavalis
Komisarka Okręgu IIAnna Tuman
Komisarka Okręgu IIIMaria Tuchewicz
Komisarka Okręgu IVStanisława Jedwabnik
Komisarka Okręgu VLeokadia Misiora
Komisarka Okręgu VIZofia Wójcik
Komisarka Okręgu VIIWładysława Opatkiewicz
Komisarka Okręgu VIIIMarianna Gołembiewska
Komisarka Okręgu IXBronisława Barć
Komisarka Okręgu XPaulina Górka
Komisarka Okręgu XIHelena Orawiec
Komisarka Okręgu XIIZofia Buczkowska
Komisarka Okręgu XIIIWładysława Podkomorska
Komisarka Okręgu XIVWładysława Kubiak
Komisarka Okręgu XVStanisława M. Niedziela
Komisarka Okręgu XVI

Hasła Związkowe

Związek jest dziś polską dumą — głosem serca i rozumu.

Polscy i U. S. Weterani z różnych frontów, ci kochani, ci najdzielniejsi w narodzie żyją w Związku w bratniej zgodzie.

W Związku miejsce dla każdego, biednego i bogatego.

Pod związkowym znakiem możesz być Polakiem i Amerykaninem swym duchem i czynem.

Związek wszystkie stany spleta w swojski zespół, godzi, brata, troszczy się o ludzi codziennie, więc jest on poparciem godziem!

Trzeba chleba, trzeba nieba, a Związek powiększać trzeba, ludźmi i dokonaniem sumą, by był polonijną daleką dumą.

Ubezpiecz w Związku swe dzieci a twoje jutro się rozświeci.

W Związku masz ubezpieczenie i dziejowe doświadczenie, jak postępować trzeba ideowo i dla chleba.

W Związku żyje wielka siła, wrogom straszna, Polsce miła! Pomnażajmy więc ją stale ku większej narodu chwale.

Hasła Związkowe

Gdy każdy z nas coś dołoży, wielka całość się utworzy.

Polsko-amerykańskie zasługi mają w Związku poczet długi.

Związek także z tego słynie, że w nim Polki-Związkowcy tworzą elitę kobiecą i społeczną pracą świecą.

Związkowe ubezpieczenie daje wyższe wykształcenie.

Związkowe certyfikaty są dziś na dogodne raty.

Z. N. P. ubezpieczenie niesie w potrzebę ukojenie.

W Związku są trzy pozytywne światne plany hipoteczne, plus moc innych — starsze, nowe,

wypożyczone, terminowe, familijnego dochodu dla rodzin; drugie za młodo nadają się do nabycia, chcąc mieć gotówkę za życia.

Z Pamiętnika Juliana Lipińskiego Jednego z Założycieli Z. N. P.

Pamiętne Zapoznanie Się Lipińskiego i Andrzejkowicza w Philadelphia, Pa. i Powstania Tow. Związek Narodowy

Julian Lipiński, jeden z założycieli Związku Narodowego Polskiego tak opisuje w swoich pamiętnikach:

„Było to czasu głodu na Śląsku, w roku 1880. Spotkanie z Andrzejkowiczem

„Zaraz w styczniu zawiązałem się z mną komitet pomocy (w Philadelphia, Pa.). Ja i drugi członek komitetu posłaliśmy do rodaków prośbę o składki. Wtedy to po raz pierwszy miałem sposobność poznać ob. J. Andrzejkowicza, z dawnych lat tu osiadłego kupca. Przyjął nas bardzo uprzejmie; a gawędka naturalnie, dotyczyła spraw polskich. Myśl

„Już od dawna chodziła mi po głowie myśl wytworzenia jakiejś szerszej organizacji, której konieczność każdy odczuwał. Myśl ta nie dawała mi spokoju, ale nie wiedziałem, jak się do jej wykonania zabrać. Korzystając więc teraz z okazji skierowałem rozmowę na ten przedmiot.

„Pyta pan — mówię — co u nas słychać? Nowin nie wiele i nic ważnego, bo tak jesteśmy rozproszeni, że nawet jeden o drugim mało co wie, a tem samem w takich warunkach nic ważnego, coby ogół obchodziło, zdarzyć się nie może. Konieczne by więc należało temu zaradzić, i coś w tym kierunku zrobić.

„Zapytał mnie wtedy: „Ale co, co tu robić? Związek

„O, do roboty jest bardzo dużo, — odpowiedziałem, — bo jeszcze prawie nic nie zrobiono. Można by naprzykład jakiś związek lub coś w tym rodzaju założyć.

„A dobreby to było, bardzo dobre — rzekł. Ale czy pan sądzi, że udałoby się?

Spróbujemy

„Czemuż nie ma się udać? — odparłem. Zresztą spróbujemy, to się okaże. Dziś widzimy tylko, że jest to nieodzownie potrzebne, ale czy w tych warunkach możliwe, tego z góry przesądzać jeszcze nie można. Wprawdzie paryskie próby założenia gmin nie powiodły się ale to tylko właśnie dla nas nauka, czego w takich organizacjach unikać należy.

„A no, to próbujemy — mówił p. Andrzejkowicz — trzeba się u pana zebrać i obszerniej tę rzecz omówić.

Powstanie ZNP

„Pewnego tedy dnia zebrało się u mnie grono znajomych, a skutkiem tej narady było postanowienie założenia w Filadelfii towarzystwa pod nazwą — „Związek Narodowy”. Miał to być tylko związek szerszej organizacji, któryby z czasem mogła objąć całą Polskę w Stanach Zjednoczonych.

Odezwa

„Zaraz też upoważniony do tego ob. Andrzejkowicz ogłosił stosowną odezwę w piśmie wychodzącym podówczas w Nowym Yorku, pt. „Ogniwo”.

„Wkrótce potem na ogólnym zebraniu zostało owe towarzystwo zorganizowane i przystąpiło do niego zaraz 75 członków. (Do dziś ono jeszcze istnieje jako grupa Nr. 1 ZNP.) Postawiony na czele p. J. Andrzejkowicz, otrzymawszy do działania pełnomocnictwo, energicznie rozwinął czynność. Przyznać mu to trzeba, iż wcale nie zawiódł położonych w nim nadziei i groźba swego na tę sprawę nie załamała. Już to drobniejsze wydatki, jak na wynajęcie hali, druk i t. p., najchętniej z własnej jego kieszeni były pokrywane.”

MARIA KONOPNICKA

Oto Ci Oddana Podlaska Dusza...

... Idziem do ciebie, ziemio, matko nasza,
Coś z pierworodnej zrodziła nas gliny!
Idziem do ciebie, rzęsa twoja ptasza,
Powracające do gniazd swoich syny...
Niechaj nas dola, jak październik rozprasa.
Krzykniesz! Wnet twoje zbiorą się drużyny.
Przez imię twoje i na twe wołanie,
Lud wierny tobie, u boku ci stanie.

... Idziem do ciebie, ziemio, matko miła,
By upaść czołem na twoje zaproszenie...
Nie jeno liczba my, — ale i siła,
Nie jeno plug my, co lany twe orze,
Ale i piorun, co Bóg go posyła,
By wali bory o spróchniałe korze...
Nie jeno proch my, co z wiatrem polata,
Ale i bary — dźwignące pół świata!

... Młotami walić będziem w twojej kuźni,
Sochą w rozświetach krajać twe zagony,
Aż ci się pęto u szyji rozluźni,
Aż buchnie z ciebie ogień zatajony...
Niechaj nas nie tknie nikt, niechaj nie bluźni,
Że nie masz synów dla swojej obrony!
Na śmierć, na życie oto ci oddana
Podlaska dusza... podlaska sukmana.

Serca się nasze pod stopy twe ścięła,
Polsko, jaką cię nie widzieli duchi!...
Tu wyjdiesz srebrna — złów naszych kąpielą
Wymyta, strojna w zbroję twoich rańtuchy...
Pola się twoje wiosną rozwesela
Ludów! Ty cała w słoneczne wybuchy
Wolności pójdziesz, co tęlą już w niebie.
... Idziemy, matko! Idziemy do ciebie!

(Końcowy fragment poematu „Pan Balcer w Brazylii”).

Z Okazji 85-iej Rocznic
Związku Narodowego Polskiego
SERDECZNE ŻYCZENIA

TOW. KOŚCIUSZKO GRUPA 165 ZNP

75-ty Jubileusz Grupy w czerwcu 1966
w Houston, Texas

ZARZĄD: Zygmunta Paradowski, Prezes
Christine Novak, Wiceprezes
Paulina Górka, Sekr. Fin.
Józef Mushinski, Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji
85-LECIA ZAŁOŻENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

TOW. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

Grupa 843 Z.N.P. w Chicago, Ill.

ZARZĄD: W. Ulanowski, Prezes
R. Niziołek, Wiceprezes
J. Marolewski, Wiceprezes
Józef Kowalczyk, Sekr. Fin.
Jan Kowalczyk, Sekr. Prot.
Jan Niziołek, Skarbnik

TOW. JANA CHRZCIELA

Grupa 1354 Związku Narodowego Polskiego
w CHICAGO, ILLINOIS

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
z okazji 85-cio LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.
ZARZĄD: Antoni Górski, Prezes
Teodor Warzecha, Wiceprezes
Adela Majka, Wiceprezeska
Amelia Skwirut, Sekr. Prot.
Tadeusz Adamczyk, Sekr. Fin.
Józef Czarnecki, Skarbnik

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. KRÓLOWEJ WANDY

Grupa 2662

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. RZEMIEŚNIKÓW

Grupa 239 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Św. Michała Archanioła

Grupa Nr. 1068 Z.N.P. w Jamestown, Pa.

ZARZĄD: J. F. Rapski, Sekr. Fin.
Jan F. Mrozek, Prezes
Wład Kowalczyk, Skarbnik

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. WOLNA POLSKA

Grupa 1918 Z.N.P.

CANTON, OHIO

Serdeczne Życzenia

Dalszego Pięknego Rozwoju

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-cio LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —

JAPCZYK

FUEL OIL AND MOVERS

4379 Scott Street, Schiller Park, Ill.

KI 5-0406

Rydzyna Jest Uroczym Miastem — Zabytkiem

**Liczy Zaledwie Dwa Tysiące Mieszkańców,
Lecz Wśród Miast Wielkopolskich Posiada
Najwięcej Zabytkowych Domów.**

Rydzyna położona wśród falistej Wysoczyzny Leszczyńskiej w płaskiej i szerokiej dolinie Rowu Polskiego, jest uroczym miastem-zabytkiem. Mieszkańców liczy zaledwie 2 tysiące, posiada natomiast wśród miast wielkopolskich największą ilość zachowanych starych domów. Według tradycji Rydzyna przeszła w XIV wieku na własność przybyłych z Czech do Polski hrabiów z Werbna, którzy oddał zaczęli zwać się Rydzynskimi. Prawa miejskie uzyskała w 1422 roku. Była wówczas miastem dość zasobnym, a w czasach wojny ciążyła na niej obowiązek wystawiania czterech pieszych. Posiadała szpital dla 24 ubogich, którzy otrzymywali codziennie po jednym groszu jałmużny, a w soboty i niedziele po bułce chleba za 5 groszy. Miasto przeszło następnie w posiadanie Leszczyńskich, w których rękę pozostało aż do ustąpienia z kraju króla Stanisława Leszczyńskiego. Pierwotny zamek gotycki, wzniesiony przez Rydzynskich przed budową Leszczyńskich, wznosząc go na planie litery L. W czasie wojny północnej zamek w 1707 roku uległ pożarowi. Z upodobaniem przebywał w Rydzynie król August II Sas, w 1714 roku zwołał tu Radę Senatu, na której przyjął posła tatarskiego, a w 1718 roku posła tureckiego. Król Stanisław Leszczyński sprzedał w 1736 roku Rydzynę hr. Aleksan-

drowi Sułkowskiemu, który odbudował spalony zamek w stylu barokowym z elementami już rokokowymi, uzupełniając plan budowli z litery L. do czworoboku. Architektem był Włoch Pompeo Ferrarri. Założono tu również ogromny, do dzisiaj zachowany park z pięknymi alejami lipowymi.

Syn hr. Aleksandra książę August Sułkowski, zamienił w 1775 roku dobrą rydzynską za zezwoleniem Sejmu Rzeczypospolitej na ordynację. Jako eksponowany członek Komisji Edukacji Narodowej

założył w Rydzynie kolegium o charakterze szkoły kadetów i całe dobra ordynacji przeznaczył na cele wychowawcze. W razie wygaśnięcia rodu dobra rydzynskie miały przejść pod zarządem Komisji Edukacji Narodowej. Na uczycieli powołano księży pijarów. W 1782 roku było 7 profesorów i 87 uczniów. W szkole istniały dwa konvikty; tym mianem określano wówczas internaty szkolne. Jeden był dla „ichmości panów kawalerów,” koszty utrzymania pokrywali ich rodzice. Drugi konwikt zwanym „Fundowanym” był dla synów niezamożnej szlachty, na ich utrzymanie łożyła Komisja Edukacji. Rozwój szkoły prowadzonej przez postępowych pijarów napotykał początkowo na poważne trudności,

gdyż okoliczna szlachta wzbierała się oddawać dzieci do szkoły odbiegającej od dawnego systemu wychowawczego. Szkoła została zamknięta w 1820 roku.

Po śmierci ostatniego ordynata, rząd pruski zagarnął ordynację rydzynską na rzecz skarbu pruskiego. W okresie międzywojennym rząd polski zgodnie z intencją założyciela powołał do życia „Fundację Sułkowskich” i w 1928 roku otwarta została w zamku rydzynskim ponownie gimnazjum z internatem.

Pod koniec drugiej wojny światowej piękny zamek uległniszczeniu.

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Towarzystwo

Juliusza Słowackiego

Grupa 767 Z.N.P.

w Fall River

Mass.

PREZES WALTER TUREK

47 Barrett St. Fall River, Mass.

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. KAZ.

PULASKIEGO

Gr. 1265

Norwalk, Conn.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

ZARZĄD

TOW. WOLNA MYŚL

Grupa 2660 Z.N.P.

Wojciech Picur, Prezes

Józefa Golec, Wiceprezeska

John Zielinski, Sekr. Fin.

Cecylia Kajput, Sekr. Prot.

Adam Skrzypczak, Skarbnik

Julian Namowicz, Marszałek

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. SKARB POLSKI

GRUPA 1215 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-CIO LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. KRÓLOWEJ JADWIGI

Grupa 1203 Z.N.P., Toledo Ohio

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

Grupa 510 Z.N.P.

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. GWIAZDA WOLNOŚCI

GRUPA 1820 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Gr. 2563 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Kadetów Tad. Kościuszki

Gr. 1689 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

CHÓR IM. I. PADEREWSKIEGO

Nr. 297 Z.S.P.A.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Narodowe Korony Polskiej

i Grajowanie

Grupa 771 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. KLUB CHICAGO

Gr. 5 Zw. Nar. Polskiego

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Kaz. Żychlińskiego-Gdynia

Grupa 2404 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

TOW. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

Grupa 308 Z.N.P. w Philadelphia, Pa.

ZARZĄD:

August Gorski

Józef Niewodowska

Frank Kulich

Antoni Czerwinka

W. Bielawski

Marja Munch

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

TOW. PRZYBYSZEWSKIEGO

Grupa 2796 Z.N.P.

Philadelphia, Pa.

ZARZĄD:

JEAN PLOCHARCZYK, Prezeska

MARY KORNOŃSKA, Wiceprezeska

STANLEY OCHAL, Sekr. Fin.—Organizator

STEFAN MACIEJEWSKI, Sekr. Prot.

BERTHA MULLEN, Kasjerka

STANLEY SIEMIANOWSKI,

Opiekun Kasy

IZYDOR PAWŁOWSKI, Marszałek

Serdeczne Życzenia

Dalszego

Pięknego Rozwoju

Związkowi

TWÓRCY Z.N.P. KTÓRZY PRZEWODZILI POLONI

Pierwsi Założyciele Związku i Urzędnicy ZNP Byli i Są Liderami Ruchu Narodowego w Stan. Zjedn.

Patriotom Tym Zawdzięcza Lud w Polsce, Że Na Ziemi Amerykańskiej Od 150 Lat Utrzymuje Się Zarzewie Polskości.

Związek Narodowy Polski — jak głosił w swej odezwie pierwszy Cenzor ZNP i jeden z założycieli organizacji, Juliusz Andrzejkowicz — „powstał z woli ludu polskiego w Ameryce, ażeby pod Jego sztandarem — „jeżeli żyć, to dla Polski, a jeżeli cierpieć i umierać, to za Polskę”. Wierni temu hasłu do ostatnich dni swego życia pozostali patriotyczni założyciele Związku Narodowego Polskiego, a cele i zadania, które przyświecały naszym pionierom zostały z całą energią i sumiennością podtrzymane przez następne pokolenia. Historia 85 lat istnienia Związku Narodowego Polskiego daje nam tego niezliczone przykłady.

Związek Narodowy Polski po drodze pracy dla Polski i Stanów Zjednoczonych prowadził dzielni czołowi urzędnicy Organizacji. Wśród nich znajdowało się kilkunastu, o wyjątkowych zdolnościach działaczy, posiadających przeogromne zasługi w pracy dla bliźnich i sprawy polskiej. Jako Związkowcy i Związkowczynie powinniśmy zapoznać się z krótkimi szkicami biograficznymi Cenzorów i Prezesów ZNP, ażeby uprzytomnić sobie, jak wielkich i zdolnych kierowników posiadał i posiada Związek Narodowy Polski. Zapoznając się z ich działalnością, podaną w skróceniu w tym jubileuszowym wydaniu Dziennika Związkowego, serce nasze napawa dumą, że właśnie Ci wielcy Patriotci, Polacy i Związkowcy przewodzili nam od pierwszych początków powstania naszej organizacji.

(Zebrała i opracowała poniższe dane red. Helena Moll.)

KAROL ROZMAREK
(1939—.....)

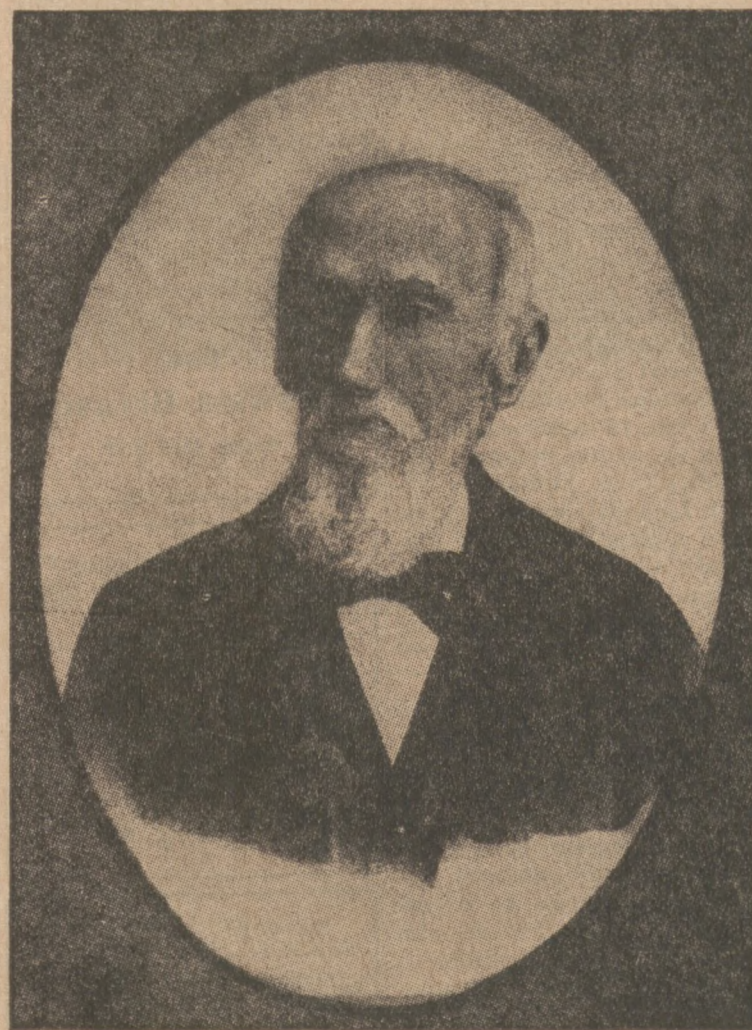
DWUNASTY PREZES ZNP jest pierwszym prezesem Związku Narodowego Polskiego urodzonym na ziemi amerykańskiej. Urodził się dn. 25go lipca, 1897 roku w Wilkes Barre, Pa. Z zawodu adwokat. Ukończył prawo na uniwersytecie Harvard. Urząd prezesa ZNP objął w roku 1939 na Sejmie w Detroit, Mich. Przed objęciem prezesury był rzecznikiem miast Larksville i Pringle, Pa., asystentem prokuratora stanu Pennsylvania, oraz „State Mercantile Appraiser” na powiat Luzerne w Pa. Czynny w pracy związkowej od najmłodszych lat. Za Jego urzędowania powstał Kongres Polonii Amerykańskiej (w maju, 1944 r.) w Buffalo, N. Y., który powołał go na swego prezesa od powstania i który do urzędu piastuje do dnia dzisiejszego. Nazwisko Jego znane jest w całym świecie, a szczególnie we większych środowiskach polonijnych. Za Jego urzędowania prestiż ZNP i Kongresu Pol. Amer. w stolicy kraju w Washingtonie wzrósł ogromnie. Doskonały i silny mówca, władający biegle kilkoma językami — a wśród nich — angielskim, polskim, hiszpańskim i niemieckim. Nieustępliwy bojownik o słuszne prawa narodu polskiego do wolności i niepodległości. Inicjator billu kongresowego o sprowadzenie polskich wysiedleńców do Stanów Zjednoczonych. Posiada fenomenalną pamięć i jest z zamiłowania znawcą historii. (Członek Rady Szkolnej ZNP od roku 1931, a następnie wiceprezes Rady Szkolnej ZNP od roku 1939; Prezes Korporacji Wydawnictw ZNP od roku 1939).

WŁADYSŁAW DWORAKOWSKI
(1965—)

WŁADYSŁAW DWORAKOWSKI wybrany na zjeździe Rady Nadzorczej ZNP w dn. 5go czerwca, 1965 roku w

Cambridge Springs, Pa. na powstały wakans na urzędzie cenzora ZNP po zgonie w dn. 25go kwietnia, 1965 roku ś.p. Edwarda Kozmora. Dworakowski piastował urząd wicecenzora ZNP od roku 1959. Urodził się w kwietniu 1917 roku w Akron, Ohio. Z zawodu prawnik. Przez kilka lat studiował w Polsce na uniwersytecie we Wilnie i we Warszawie. Czynny w pracy organizacyjnej od młodych lat piastował różne urzędy w grupie i w gminie, oraz przez kilka lat piastuje urząd prezesa Wydziału Kongresu Pol. Amer. na stan Ohio, jak i jest dyrektorem Zarządu Głównego Kongresu Polonii Amerykańskiej.

JULIUSZ ANDRZEJKOWICZ
(1880—1883)

PIERWSZY CENZOR ZNP i jeden z założycieli Związku Narodowego Polskiego urodził się we wrześniu, 1821 roku na Wileńszczyźnie, a zmarł w dn. 3go kwietnia, 1898 roku w Filadelfii. Wielki patriota, na wkroś uczciwy, został pozbawiony wielkiego majątku przez zaborcę i znalazł się we Francji w r. 1848 w młodym wieku z małymi resztkami kapitału. Zmuszony walczyć z przeciwnościami wyjechał do Kalifornii, gdzie swymi zdolnościami, nauką i usilną pracą doszedł po 20 latach do niezależnego i poważnego bytu. Następnie przeniósł się do Filadelfii, gdzie jako zdolny przemysłowiec dorobił się znacznego majątku. Właściciel firmy farbiarskiej Andrzejkowicz & Dunk, pnr. 60 Front St. Philadelphia, Pa. Nazywany Ojcem Związku, gdyż on to pierwszy na apel duchowego Ojca ZNP Agatona Gillera postanowił istniejące w Stanach Zjednoczonych towarzystwa złączyć w jedną potężną organizację, któraby działała na rzecz wyzwolenia Polski z niewoli zaborców.

FRANCISZEK GRYGLASZEWSKI
(1883—1891)

DRUGI CENZOR ZNP urodził się we Lwowie w r. 1852, a zmarł w dn. 22go listopada, 1918 roku w Sant Fe, New Mexico. Był on jednym z założycieli ZNP, krzewiciel idei związkowej, doskonały organizator, wspaniały mówca, ofiarny na rzecz Związku bez granic, bowiem prawie cały swój majątek poświęcił dla organizacji i dla rodaków. Gryglaszewski piastował przez szereg lat wysokie stanowisko rzadowe jako inspektor wszystkich budowli rządowych w Stanach Zjednoczonych. Na tym stanowisku zjeździł całe Stany Zjednoczone, wyjeżdżając nawet do Alaski i na Daleki Zachód. Jako przewodniczący Komisji Kolonizacyjnej mianowanej na Sejmie w r. 1894 pomógł setkom naszych rodaków osiedlić się na darowanych przez rząd amerykański ziemiach mocą kongresowego „Homestead Act.” Rząd dawał darmo osadnikom 160 akrów ziemi, którą osadnicy musieli karczować, budować na niej dom i która to ziemia po pięciu latach stawała się własnością osadnika po opłacie ośmiu dolarów kosztów administracyjnych do rządu we Washingtonie. Franciszek Gryglaszewski założył kolonie z polskich osadników najliczniej po stanie Wisconsin i Minnesota, a w Minnesocie w t. zw. Krózach osadził 67 rodzin polskich, w Lewakowskim — 48 rodzin polskich, w Roseau, Minn. — 230 rodzin polskich, a w kolonii Grygla, Minnesota kilkaset rodzin polskich. Wielokrotnie Gryglaszewski dopomagał osadnikom z własnej kieszeni łożąc fundusze na urządzenie się jak i na opłatę kosztów administracyjnych do Washingtonu.

Był on również jednym z faktycznych założycieli urzędowego organu ZNP-ZGODA, na powstanie którego pierwszy złożył datków w sumie \$50, a w imieniu Tow. Gmina Polska której był współzałożycielem złożył \$100. Jemu też ZGODA zawdzięcza swą nazwę, gdy wniosek Gryglaszewskiego o nadanie urzędowemu organowi ZNP nazwy ZGODA przeszedł, a wniosek Andrzejkowicza o nazwę „Niepodległość” upadł. Gryglaszewski nadto piastował urząd wicecenzora ZNP w latach 1882-1883, a po ustąpieniu z urzędu cenzora ZNP był komisarzem na stany Minnesota i Wisconsin w latach od 1909 do 1913.

MAKSYMILIAN KUCERA
(1880-1882)

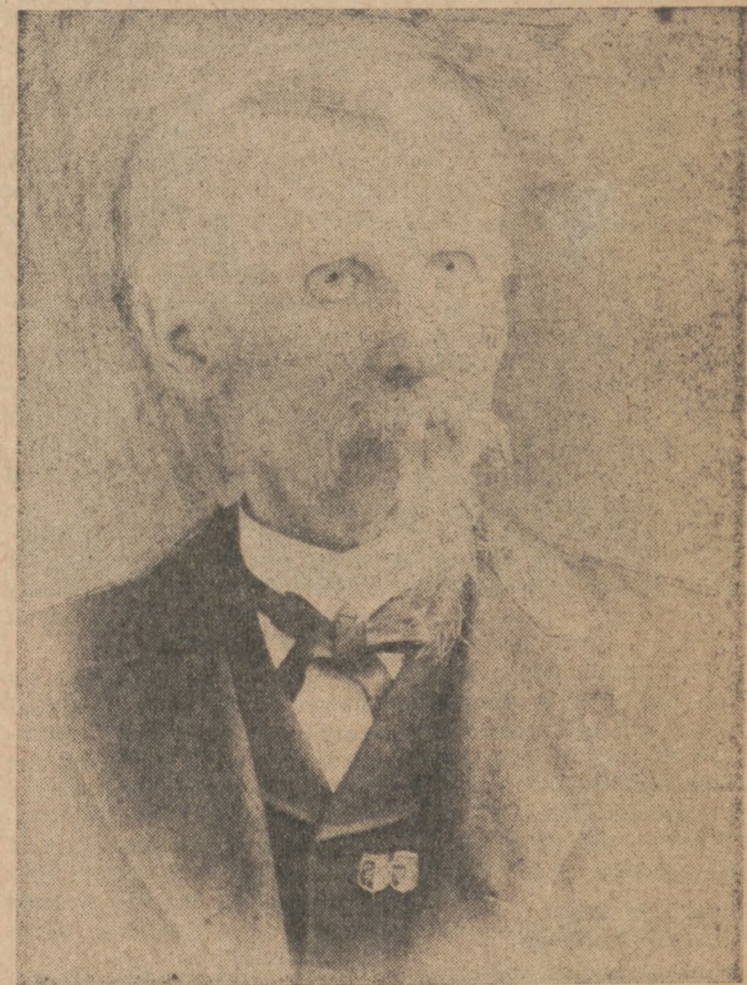
PIERWSZY PREZES ZNP urodził się w Polsce, zmarł w dn. 4go marca, 1904 roku, w Milwaukee, Wis. Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych w roku 1860 pracował ciężko w leżarniach i fabrykach, a następnie wziął się w Chicago do interesu. Odegrał wielką rolę wśród Polaków w Chicago. Oddany całym sercem służbie narodowej, społecznej i publicznej. Wybrany prezesem ZNP na Sejmie w r. 1880 i 1881, a skarbnikiem ZNP w roku 1885. Po przeniesieniu się do Milwaukee, Wis. brał czynny udział w pracy organizacyjnej i narodowej. Ostatnią służbą publiczną był urząd dyrektora komitetu budowy pomnika Kościuszki w Milwaukee, Wis. (Kasjer ZNP w latach 1885-1886 i wicecenzor ZNP w latach 1899-1901.)

TEODOR M. HELINSKI
(1893—1899)

CZWARTY CENZOR ZNP urodził się w r. 1856 w Poznańskim, a zmarł w dniu 17go sierpnia, 1921 roku w Chicago. Był on pierwszym który podniósł projekt budowy pomnika Kościuszki w Washingtonie i był prezesem Komitetu Budowy Pomnika. Jemu też należy zawdzięczyć że Rząd Stanów Zjednoczonych podjął uchwałę jednego z poprzednich Kongresów Stanów Zjednoczonych i wystawił kosztem państwa

pomnik Kazimierza Pułaskiego we Washingtonie. Odsłonięcie obu pomników — Kościuszki i Pułaskiego — odbyło się podczas wielkich uroczystości w Washingtonie w maju 1910 roku. Czynny w polityce amerykańskiej, przez kilkanaście lat piastował urząd naczelnego pocztmistrza w Duluth, Minn. Po przeniesieniu się na stałe do Chicago piastował urząd kasjera banku Northwestern Trust and Savings, w którym to budynku obecnie mieści się Wydawnictwa Związkowe. (Piastował nadto urząd wicecenzora ZNP w latach 1891-1893, oraz sekretarza generalnego ZNP od roku 1899 do 1907.) (Pochowany na cmentarzu św. Wojciecha — Sekcja 9, lota 23, blok B-krypta.)

STANISŁAW KOCIEMSKI
(1882-1886 — 1888-1891)

DRUGI PREZES ZNP urodził się w r. 1827 w Krotoszynie (Poznańskie) i zmarł w dn. 15go lutego, 1904 roku w Chicago. Wybrany prezesem poraz pierwszy na Sejmie w r. 1882, ponownie w r. 1883, 1885 — dalej powtórnie wybrany prezesem na Sejmie w r. 1888. Był on także pierwszym skarbnikiem ZNP w latach od 1880 do 1882. Właściciel fabryki ramek w Chicago, założyciel Tow. Gmina Polska w Chicago, jeden z pierwszych założycieli ZNP oraz pionier Polonii Chicago. Jeden z założycieli parafii św. Stanisława Kostki w Chicago. Pochowany na cmentarzu Graceland w Chicago.

W. V. PRZYBYSZEWSKI
(1891—1893)

TRZECI CENZOR ZNP był też i TRZECIM PREZESEM ZNP, który to urząd piastował w kadencji od 1886 do 1887. Urodził się w Polsce, a zmarł w dn. 24go stycznia, 1923 roku w Bay City, Mich. Był on jednym z założycieli Związku, który w czasach najtrudniejszych dla organizacji, wśród ustawicznych walk skłóconej Polonii, bronił mężnie organizacji i nigdy się nie zachwiał. Brał czynny udział w życiu politycznym Stan. Zjednoczonych piastując różne urzędy mniejskie w Bay City, Michigan. Ochrzczony imieniem Wilhelm, nigdy się nim nie posługiwał wśród Polonii, używając tylko inicjałów W.V. albo też drugiego imienia Walenty. (Wicecenzor ZNP w latach 1885-1886.)

WALTER J. WOLF

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego
Z Okazji 85-Rocznicy Istnienia
Dla całej Polonii Wydajnej
Pracy, Dalszego Rozwoju i
Sukcesu — zasyła

DISTRICT FURNITURE & APPLIANCES

4501 SOUTH PULASKI ROAD

Meble—Przyrządy Domowe
Dywany

GODZINY SKŁEPOWE: 9-9:30,
Sobota 9-6, Niedziela 11-5

WALTER J. WOLF, Prezes
Telefon 847-6600

Z OKAZJI JUBILEUSZU ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO 85-EJ ROCZNICY ISTNIENIA NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA I ZASŁUŻONE GRATULACJE

w następnych latach waszych dalszych poczyniń, wszelkich sukcesów oraz dalszej wzniosłej i pełnej poświęcenia pracy dla dobra i rozwoju całej Polonii składa

RODZINA SZEKLICKICH

Star Steel & Wire Co., Inc.

4425 WEST DIVISION STREET

HARRY S. SCHORR-SZEKLICKI, Prezes i Zarządca
Telefon BELmont 5-0707

Jak Walczyli i Gineli Polscy Marynarze w II Wojnie Światowej

"Orzeł", "Grom", "Orkan" — Nazwy Te Przeszły Chlubnie Do Historii Walczącej Polski

Pięć polskich okrętów podwodnych chwalebnie pełniło służbę we wrześniu 1939 r., walcząc z bałtycką flotą niemiecką. Z tych okrętów żaden nie był ani zniszczony, ani zatopiony.

Tymczasem pierwszy kominiarz niemieckiego naczelnego dowództwa z 4 września 1939 roku donosi, że przed Zatoką Gdańską zatopiono polski okręt podwodny, a niemiecka agencja prasowa dodaje: "Tęgoż samego dnia rano drugi polski okręt podwodny zatopiono".

Dnia 6 września Niemcy ogłaszają znowu: "Niemieckie siły zbrojne zniszczyły na Bałtyku trzeci polski okręt podwodny", a 8 września, że ten sam los miał spotkać i czwarty okręt podwodny.

Te propagandowe kłamstwa szybko wyszły na jaw, bo cały świat przez radio i prasę dowiedział się, że "Wilki" i legendarny "Orzeł" mimo wielkich trudności szczęśliwie dotarli do Wielkiej Brytanii.

Okręty podwodne "Sep", "Ryś", "Zbik", będąc w ciągłych walkach z nieprzyjacielem, wobec donoszących uszkodzeń i groźącego im nawet zatrucia chlorem na skutek ciągłego przebywania w zanurzeniu zdołali dotrzeć jedynie do portów szwedzkich.

"Orzeł" Ostrzegł O Inwazji Norwegii

Po przybyciu do W. Brytanii w dniu 14 października 1939 r. "Orzeł", po doprowadzeniu go do gotowości bojowej, nie chciał skorzystać z zaproponowanego mu zastępczego odpoczynku. Komandor Jan Grudziński stanowczo odpowiedział: "Chcemy walczyć. Na wypoczynek będzie czas po wojnie". No i "Orzeł" obejmując ciężką, zmudną służbę patrolową, stał się w niebezpieczeństwie.

W dniu 8 kwietnia 1940 r. płynąc w zanurzeniu w wybrzeży Norwegii komandor Grudziński spostrzegł dym jakiegoś statku i dogoniwszy, odebrał jego nazwę, która brzmiała: "Rio de Janeiro". Odcyfrowano również zamaskowaną, ledwo widoczną nazwę portu macierzystego, którym był Hamburg. Rozkaz zatrzymania statek nie usłuchał i począł uciekać w stronę Norwegii, starając się

osiągnąć wody terytorialne. Dopiero po oddaniu przez "Orka" kilkunastu salw z karabinów maszynowych "Rio de Janeiro" zastopował, a jego kapitan zwrócił się do dowódcy "Orka", wzywając w międzyczasie lotników niemieckich, by go ratowali. Komandor Grudziński wówczas nadał sygnał, aby załoga "Rio de Janeiro" natychmiast opuściła statek, bo w ciągu 5 minut będzie on storpedowany.

Pokład statku pusty... A wobec braku jakiegokolwiek reakcji pierwsza torpeda z polskiego okrętu wojennego została odpalona. Po jej wybuchu na "Rio de Janeiro" powstało zamieszanie. Na pokładzie oprócz załogi zjawili się żołnierze niemieccy, którzy mieli pierwszy lądować w Norwegii.

Statek jednak nie zatonał i dopiero druga torpeda okazała się zabójczą. "Rio de Janeiro" poszedł na dno, a z nim większość załogi i żołnierzy niemieckich, przeznaczonych do akcji desantowej.

Ten los Niemcy sami sobie zgotowali przez to, że pragnąc dowódcę "Orka" wprowadzić w błąd w ogóle nie spuścili łodzi ratunkowych.

Niestety podczas swego osmego i ostatniego patrolu "Orzeł" będąc w rejonie Helgolandu, znalazł się w polu minowym, nieznanym okrętom alianckim.

Admiralicia brytyjska podała, że dnia 25 maja 1940 roku "Orzeł" zginął na minie, a z nim cała załoga, składająca się z 6 oficerów, jednego podchorążego i 48 podoficerów i marynarzy.

"Grom" Miał Tylko Trzy Minuty Czasu

Meldunek komandora Grudzińskiego z 27 kwietnia 1940 r. o zbliżającej się inwazji Norwegii nie został należycie doceniony przez Aliantów. Stracono 48 godzin cennego czasu, co w tej ostatniej, niezwykle trudnej wojnie dużo znaczyło. Toteż Niemcy napadając na Norwegię dnia 9 kwietnia 1940 r. całkowicie swą akcją zaskoczyli Aliantów. Nas też to drogo kosztowało, bo straciliśmy tam "Groma" (siostrzaną okręt "Błyskawicę").

Na początku tej inwazji "Błyskawica" i "Grom" ra-

zali tak, że nawet ci, którzy zdołali wyskoczyć z okrętu, byli żywcem spaleni. Tylko jeden oficer i 22 marynarzy uratowało się, a 13 i 160 marynarzy zginęło.

"Kujawiak" Zginął Ratując Okręt Brytyjski

O.P.R. "Kujawiak", przeżyty w maju 1941 roku, wyróżnił się w wypadku na Łofoty i bez przerwy pełnił służbę patrolową.

Generał Władysław Sikorski, dekorując załogę "Kujawiaka" orderami Virtuti Militari i krzyżami walecznych w dniu 4 czerwca 1942 r. powiedział:

"Pamiętam zawsze i będę pamiętał, że była taka chwila, kiedy wy byliście jedynym zbrojnym ramieniem Rzeczypospolitej i gdy na pokładach waszych okrętów schroniła się Jej wolność i suwerenność."

"Kujawiak" działał też na Morzu Śródziemnym i kiedy w okolicy Malty odparto jeden z większych ataków marynarki włoskiej, brytyjski niszczyciel "Badesworth" natrafił na minę i wywołał ratunek. "Kujawiak" natychmiast pospieszył z pomocą, ale i jego również spotkał ten sam los. Tylko 12 minut czasu było na to, by się ratować. Dowódca okrętu, komandor Ludwik Lichodziejewski ratując tajne papiery okrętowe o mało sam nie zatonał wraz z okrętem. W ostatniej chwili wraz z dwoma marynarzami wy dostał się z tonącego okrętu.

Na "Kujawiaku" zginęło 7 podoficerów i 6 marynarzy.

Krążownik "Dragon" rozpoczął swe działania na Północy, ale wobec tego, że to był okręt starego typu i wymagał ciągłego remontu, został przeznaczony do wspierania inwazji kontynentu. Podczas niej skutecznie zwalczał punkty oporu nieprzyjacielskiego na lądzie, odparł ataki lotnicze, walczył ze ścigaczami, które nieraz korzystając z nocy podchodziły do "Dragonu" na odległość nie przewyższającą paru kilometrów, toteż stała się konieczność w pogotowiu.

Wreszcie nadchodził rano 8 lipca 1944 roku. O godzinie 5 rano "Dragon" zajmuje wy-

podczas ochrony konwoju na Atlantyku był trafiony dwoma torpedami. Jedna padła na śródokręcie, zabijając na miejscu dowódcę, komandora Stanisława Hryniewicz-kiego i jego zastępcę, kpt. m. Michała Różańskiego. Druga torpeda trafiła w zbiornik ropy i zapaliła go. Morze ognia ogarnęło nie tylko okręt, ale i otaczające go wo-

złoty tak, że nawet ci, którzy zdołali wyskoczyć z okrętu, byli żywcem spaleni. Tylko jeden oficer i 22 marynarzy uratowało się, a 13 i 160 marynarzy zginęło.

"Kujawiak" Zginął Ratując Okręt Brytyjski

O.P.R. "Kujawiak", przeżyty w maju 1941 roku, wyróżnił się w wypadku na Łofoty i bez przerwy pełnił służbę patrolową.

Generał Władysław Sikorski, dekorując załogę "Kujawiaka" orderami Virtuti Militari i krzyżami walecznych w dniu 4 czerwca 1942 r. powiedział:

"Pamiętam zawsze i będę pamiętał, że była taka chwila, kiedy wy byliście jedynym zbrojnym ramieniem Rzeczypospolitej i gdy na pokładach waszych okrętów schroniła się Jej wolność i suwerenność."

"Kujawiak" działał też na Morzu Śródziemnym i kiedy w okolicy Malty odparto jeden z większych ataków marynarki włoskiej, brytyjski niszczyciel "Badesworth" natrafił na minę i wywołał ratunek. "Kujawiak" natychmiast pospieszył z pomocą, ale i jego również spotkał ten sam los. Tylko 12 minut czasu było na to, by się ratować. Dowódca okrętu, komandor Ludwik Lichodziejewski ratując tajne papiery okrętowe o mało sam nie zatonał wraz z okrętem. W ostatniej chwili wraz z dwoma marynarzami wy dostał się z tonącego okrętu.

Na "Kujawiaku" zginęło 7 podoficerów i 6 marynarzy.

Krążownik "Dragon" rozpoczął swe działania na Północy, ale wobec tego, że to był okręt starego typu i wymagał ciągłego remontu, został przeznaczony do wspierania inwazji kontynentu. Podczas niej skutecznie zwalczał punkty oporu nieprzyjacielskiego na lądzie, odparł ataki lotnicze, walczył ze ścigaczami, które nieraz korzystając z nocy podchodziły do "Dragonu" na odległość nie przewyższającą paru kilometrów, toteż stała się konieczność w pogotowiu.

Wreszcie nadchodził rano 8 lipca 1944 roku. O godzinie 5 rano "Dragon" zajmuje wy-

podczas ochrony konwoju na Atlantyku był trafiony dwoma torpedami. Jedna padła na śródokręcie, zabijając na miejscu dowódcę, komandora Stanisława Hryniewicz-kiego i jego zastępcę, kpt. m. Michała Różańskiego. Druga torpeda trafiła w zbiornik ropy i zapaliła go. Morze ognia ogarnęło nie tylko okręt, ale i otaczające go wo-

złoty tak, że nawet ci, którzy zdołali wyskoczyć z okrętu, byli żywcem spaleni. Tylko jeden oficer i 22 marynarzy uratowało się, a 13 i 160 marynarzy zginęło.

"Kujawiak" Zginął Ratując Okręt Brytyjski

O.P.R. "Kujawiak", przeżyty w maju 1941 roku, wyróżnił się w wypadku na Łofoty i bez przerwy pełnił służbę patrolową.

Generał Władysław Sikorski, dekorując załogę "Kujawiaka" orderami Virtuti Militari i krzyżami walecznych w dniu 4 czerwca 1942 r. powiedział:

"Pamiętam zawsze i będę pamiętał, że była taka chwila, kiedy wy byliście jedynym zbrojnym ramieniem Rzeczypospolitej i gdy na pokładach waszych okrętów schroniła się Jej wolność i suwerenność."

"Kujawiak" działał też na Morzu Śródziemnym i kiedy w okolicy Malty odparto jeden z większych ataków marynarki włoskiej, brytyjski niszczyciel "Badesworth" natrafił na minę i wywołał ratunek. "Kujawiak" natychmiast pospieszył z pomocą, ale i jego również spotkał ten sam los. Tylko 12 minut czasu było na to, by się ratować. Dowódca okrętu, komandor Ludwik Lichodziejewski ratując tajne papiery okrętowe o mało sam nie zatonał wraz z okrętem. W ostatniej chwili wraz z dwoma marynarzami wy dostał się z tonącego okrętu.

Na "Kujawiaku" zginęło 7 podoficerów i 6 marynarzy.

Krążownik "Dragon" rozpoczął swe działania na Północy, ale wobec tego, że to był okręt starego typu i wymagał ciągłego remontu, został przeznaczony do wspierania inwazji kontynentu. Podczas niej skutecznie zwalczał punkty oporu nieprzyjacielskiego na lądzie, odparł ataki lotnicze, walczył ze ścigaczami, które nieraz korzystając z nocy podchodziły do "Dragonu" na odległość nie przewyższającą paru kilometrów, toteż stała się konieczność w pogotowiu.

Wreszcie nadchodził rano 8 lipca 1944 roku. O godzinie 5 rano "Dragon" zajmuje wy-

Serdeczne Życzenia

Dalszego Rozwoju

z okazji

85-lecia założenia

Związku Narodowego Polskiego

— składa —

OBRONA OJCZYZNY

Grupa 355 Z. N. P.

BRONX, NEW YORK

ZARZĄD:

A. FISH, Prezes

F. JACHIMOWICZ, Sekr. Finansowy

IG. KENDZIERSKI, Kasjer

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

zasyła

TOWARZYSTWO JEDNOŚĆ

Grupa 77 Związku Narodowego Polskiego

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

Tow. Chicago Society P. N. A.

GRUPA 1450 Z. N. P.

22 N. Kedzie Ave.

ZARZĄD:

CHICAGO SOCIETY

OFFICERS 1965

STANLEY OLECH

President

EDWIN P. STEFANOWICZ

Vice President

JOSEPH F. ANGIELSKI

Vice President

ADAM P. STACH

Recording Secretary

ROMAN B. GARBARK

Financial Secretary

CHESTER PRZYBYŁO, SR.

Treasurer

VINCENT TONDYK

Advocate

DIRECTORS

CHESTER R. GRABOWSKI

Senior

BRUNO A. PUSZYŃSKI

Social

WALTER MIECZYŃSKI

Club House

DIRECTORS AT LARGE

THEODORE JANKOWSKI

JOHN P. KALIN, D.D.S.

FRANK WRÓBEL

WALTER CORVINE

LEO DROZDZIK

EDWARD L. DEMBSKI

JULIUS KOSINSKI

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju
z okazji 85-lecia założenia
Związku Narodowego Polskiego

— składa —

Tow. Św. Stanisława Kostki

Grupa 1145 Z.N.P.

w Rochester, N. Y.

ZARZĄD:

F. WRUBLEWSKI, Prezes

A. PIETRZAK, Wiceprezes

A. ANUSZKIEWICZ, Sekr. Fin.

W. PTASZEK, Sekr. Prot.

A. DZIENGIELIŃSKI, Kasjer

J. BERLICH, Marszałek

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie Polskiej Organizacji

Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji 85cio Lecia Istnienia

składa

TOW. QUO VADIS

GRUPA 2993 Z. N. P.

ZARZĄD:

WANDA ROZMAREK, Prezeska

JÓZEF SIKORA, Wiceprezes

EMILIA CZERNEK, Wiceprezeska

DANUTA KOSZELINSKA, Sekr. Prot.

TADEUSZ JASIOŃKOWSKI, Sekr. Fin.

BOGDAN PARAFINCZUK, Kasjer

WŁADYSŁAW URBANCZUK, Marszałek

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Juliusza Andrzejkowicza

Grupa 338 ZNP

PHILADELPHIA, PA.

W 85-CIO LECIE ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I PRACY WYDAJNEJ
DLA POLSKI I STANÓW ZJEDNOCZONYCH

— składa —

Tow. Orzeł Polski Grupa 523 Z.N.P.

H. Zieliński, prezes
M. Gajda, wiceprezes
M. Obidzińska, wiceprezeska
F. Kosiński, A. Kusak i S. Kaleta, Rada Gospodarcza

A. Moll, sekr. fin.
R. Veit, sekr. prot.
L. Banaszkiewicz, skarbnik

Z Okazji 85-letniej Rocznic. Założenia

Związku Narodowego Polskiego

Grupa 520 Tow. Tadeusza Kościuszki w Toledo, Ohio
Skład Serdeczne Życzenia Dalszego Powodzenia i Rozwoju
Na Ziemi Amerykańskiej, Dla Dobrej Naszej Ojczyzny Polski

ZARZĄD

Grupy 520 Zw. Nar. Pol.

w Toledo, Ohio

Z Okazji Jubileuszu

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

— zasyłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Kadetów Świętego Marcina

Grupa 692 Zw. Nar. Pol.

Baltimore, Md.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

— zasyłamy —

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

TOW. KAZIMIERZA WIELKIEGO

Grupa 1146 Związku Narodowego Polskiego

Monessen, Pa.

A. Czelen, prezes
G. Kuczyński, wiceprezes
S. Sokolska, wiceprezeska

W. Anders, skarbnik
W. Opatkiewicz, sekr. prot.
H. Drozd, sekr. fin.

Z Okazji Jubileuszu

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego

Rozwoju

GRUPA 513 ZNP

Serdeczne Życzenia

Dalszego Rozwoju

— z okazji —

85-lecia Założenia

Związku Narodowego

Polskiego

— składa —

Grupa 2426 ZNP

Wyandotte, Mich.

E. Blaskiewicz, prezes

W. Zgoda, sekretarz

Z Okazji Jubileuszu

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego

Rozwoju

TOW. WOL. POLSKIE

KRAKUSY,

Grupa 827 Z.N.P.

S. SUCHORA, Prezes

E. SYMPSON, Wiceprezes

W. MIKA, Sekretarz Fin.

H. SKARBIEK, Sekretarz Prot.

J. SUCHARD, Skarbnik

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. 3138 Pomona P.N.A.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

TWÓRCY Z.N.P. KTÓRZY PRZEWODZILI POLONIA

MICHAŁ OSUCH
(1887-1888)

CZWARTY PREZES ZNP urodził się w Polsce, a zmarł w dn. 4go września, 1907 r. w Chicago. Jeden z założycieli ZNP, posiadał nr. 83 certyfikatu ubezpieczeniowego w ZNP. (Sekretarz generalny ZNP w latach 1881-1882.) (Pochowany na cmentarzu św. Wojciecha — Sekcja 3cia, Lota 1/2-18, blok J.)

ANTONI SCHREIBER
(1905-1913)

SZÓSTY CENZOR ZNP urodził się w dn. 12go stycznia, 1864 roku we wsi Raciaż (Prusy Wschodnie) a zmarł 8go listopada 1938 roku w Buffalo, N.Y. Twórca Szkoły Związkowej w Cambridge Springs, Pa. gdyż za Jego urzędowania powstała uczelnia związkowa. Jeden z inicjatorów zwołania Kongresu Polonii Amerykańskiej w Washingtonie w maju 1910 roku. Z zawodu chemik. Właściciel wielkiego browaru Schreibera w Buffalo.

S. F. ADALIA SATALECKI
(1891-1895)

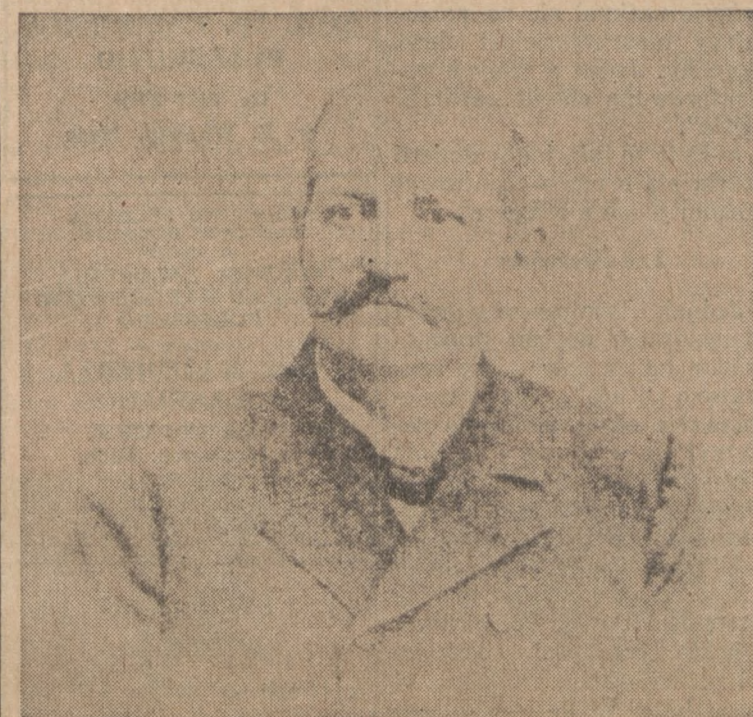
PIĄTY PREZES ZNP był niezwykle interesującą, tajemniczą i romantyczną postacią. Doskonały mówca-orator, władał biegle kilkoma językami. Z zawodu prawnik. Prawo ukończył w Polsce, następnie studiował w Stanach Zjednoczonych a posiadany dyplom prowadził biuro adwokackie w Chicago, pomagając ludowi polskiemu w zagarach z prawem nieraz bezinteresownie. Znany psycholog, odznaczający się niesłychaną energią, silną wolą i pracowitością. Posiadał wybitne zdolności pisarskie. Dorobek literacki wszakże kończy się na szeregu znakomitych artykułów na tematy narodowe i polityczne, w roku zaś 1894 napisał krótką Historię Związku Narodowego Polskiego. Brał czynny udział w życiu polonijnym jak i w polityce krajowej kandydując na urzędy miejskie i stanowe. Jeden z współzałożycieli Oddziału Północno-Amerykańskiego Skarbu Narodowego Polskiego w Rapperswille. Po ustąpieniu z Zarządu Centralnego ZNP Satalecki zniknął z Chicago nagle, tak jak się kiedyś pojawił. Nie było go do początku roku 1899. Gdy wrócił, objął ponownie zainteresowanie sprawami Sokolstwa (gdzie brał czynny udział) i Związku. Posłował w Związku na sejm w latach 1899, 1901 i 1903, poczem znów zniknął z areny publicznej. Niektórzy twierdzili, że wyjechał na Alaskę i tam zginął, albo, że rząd austriacki powołał go do reemigracji Polaków do Polski—lecz kroniki związkowe o żadnym z tych wypadków

nie wspominają. Z Polski dopiero nadeszła później wiadomość, że zmarł w roku 1910, przeżywszy lat 62. (Urodził się w r. 1848 we Lwowie.) Do rzędu bliskich przyjaciół Sataleckiego zaliczał się Henryk Kałusowski w Washingtonie i przyjaźń między tymi dwoma ludźmi spowodowała, że Kałusowski całą swą bibliotekę i bezcenne dokumenty, wśród których znajdowały się listy Kościuszki ofiarował Związkowi Narodowemu Polskiemu. Większa część tych zbiorów zginęła podczas pożaru w Kolegium Związkowym.

DR. LEON SADOWSKI
(1899-1905)

PIĄTY CENZOR ZNP urodził się w dn. 11go kwietnia, 1868 roku w Mławie na Prusach Wschodnich. Zmarł w dn. 15go kwietnia, 1927 roku w Pittsburghu. Wielki działacz związkowy, patriota polski, komisarz Skarbu Narodowego. Podczas Jego urzędowania Związek wzrósł znacznie w członkostwie. Z zawodu lekarz medycyny. Zmarł w młodym stosunkowo wieku, licząc przy zgonie 59 lat.

EDMUND ZBIGNIEW BRODOWSKI
(1895-1897)

SZÓSTY PREZES ZNP urodził się 16go listopada, 1852 roku w Poznaniu, a zmarł w dn. 1go sierpnia, 1901 roku w Eberswalde w Niemczech. Redaktor Kuriera Nowojorskiego, a następnie kustosz muzeum miejskiego w San Francisco, gdzie zapoznał się z Henrykiem Sienkiewiczem, Heleną Modrzejewską i generałem Krzyżanowskim, których zaliczał do bliskich swych przyjaciół. Następnie redaktor Gazety Chicagowskiej, a od roku 1885 przez cztery i pół lat redaktor ZGODY. Od roku 1889 prowadził biuro notarialne do spółki z Piotrem Kiołbasą, późniejszym skarbnikiem miasta Chicago. W roku 1890 gubernator stanu Illinois Altgeld mianował go komisarzem parków chicagowskich, gdzie zdołał umieścić 400 naszych rodaków na liście pracowników parkowych. Sejm w roku 1895 powołał go na urząd prezesa ZNP, ale powołany przez prezydenta Stanów Zjednoczonych William McKinley na stanowisko konsula amerykańskiego we Wrocławiu, złożył urząd prezesa ZNP i w sierpniu 1897 wyjechał na nowe stanowisko. Rząd niemiecki wiedząc o Jego patriotycznej działalności w Ameryce nie przyjął go jako konsula we Wrocławiu. Po dziewięciu miesiącach i licznych staraniach objął konsulat amerykański w Fuerth w Bawarii, a następnie w Solingen w Nadrenii. Zmarł po zapadnięciu narypę w dn. 1go sierpnia, 1901 roku w Eberswalde w Niemczech, w domu bliskiego przyjaciela inż. Kubickiego.

FRANCISZEK HIERONIM JABŁOŃSKI
(1897-1901)

SIÓDMY PREZES ZNP urodził się 9-go sierpnia, 1863, w Inowrocławiu, a zmarł w dniu 23-go lutego, 1908 roku w Chicago. Nauczyciel z zawodu. Redaktor naczelnny Zgody od roku 1893, a później prezes ZNP, następnie redaktor naczelnny Kuriera Polskiego w Milwaukee, Wis. (Ustąpił z prezesury ZNP w dniu 1-go maja, 1901, nie mogąc wyżyć z kromnej pensji prezesowskiej.) Później przeniósł się znów do Chicago, obejmując stanowisko naczelnego redaktora Dziennika Związkowego, którego pierwszy numer ukazał się w dniu 15-go stycznia, 1908 roku. Pogrzeb Jabłońskiego odbył

się z Domu Związkowego do kościoła św. Trójcy, a następnie na cmentarz św. Wojciecha.

Na szerszą widownię życia publicznego wysunął się około 1887 roku, w czasie walk obozu klerikalnego ze ZNP. Były to czasy, gdy powstała niedawno parafia św. Trójcy była pozbawiona swojej świątyni, zamknięta przez biskupów staniem miejscowych O.O. Zmarłych wstańców. Parafianie — prawie wyłącznie związkowcy — wysłali Jabłońskiego do Rzymu w tej sprawie. Pojechał i doprowadził do tego, że kościół św. Trójcy na rozkaz Rzymu został ponownie otwarty i po dziś dzień jest twierdzą związkową. Wdzięczni parafianie wystawili na cmentarzu św. Wojciecha pomnik dla Jabłońskiego, poświęcenia którego dokonał w dniu 28-go czerwca, 1908 roku ks. proboszcz Kazimierz Sztuczko. Pomnik został wystawiony staraniem parafii św. Trójcy, Klubu Obywatelskiego Kazimierza Pułaskiego i ze składek grup związkowych. Pomnik 12 stóp wysoki z kamienia Bedford — wykuty w kształcie drzewa z połamanymi gałęziami i pnącym się po nim ziele, posiada napis na frontowej części pomnika: "Tu spoczywają zwłoki sp. Franciszka H. Jabłońskiego, dzielnego obrońcy parafii św. Trójcy i szermierza Związku Narodowego Polskiego." Pod tym napisem podana jest data urodzenia i śmierci, a na cokole na wstępie wykute wypukłymi dużymi literami imię i nazwisko zmarłego. (Grób Jabłońskiego mieści się w sekcji 5, lota 3, blok H.)

ANTONI KARABASZ
(1913-1915)

SIÓDMY CENZOR ZNP urodził się w dniu 31go sierpnia, 1867 roku w Szubinie (Poznańskie) a zmarł w dn. 8go marca, 1934 roku w Ambridge, Pa. Założyciel kilku grup związkowych. Komisarz okręgowy ZNP w latach 1911-1913. Zamiłowany w śpiewie, zorganizował i prowadził chóry śpiewacze. Nauczyciel, organista i farmaceuta z zawodu. Podczas zaciętych walk organizacyjnych zrezygnował ze swego urzędu w dn. 7go kwietnia, 1915 roku na zjeździe Rady Nadzorczej ZNP. Na powstały wakans został powołany wicecenzor ZNP Adolf Rakoczy, który urząd ten sprawował do 21go Sejmu, odbytego w jesieni 1915 roku w Schenectady, N.Y.

ADOLF RAKOCZY
(1915)

WYBRANY WICECENZOREM ZNP na Sejmie ZNP w Detroit, Mich. w roku 1913. Po rezygnacji cenzora Antoniego Karabasa na Zjeździe Rady Nadzorczej w dn. 7go kwietnia, 1915 roku — zajął Jego miejsce i urząd ten sprawował do Sejmu 21go ZNP w Schenectady, N.Y. w jesieni 1915 roku. Urodził się w Polsce w r. 1869 a zmarł w Wilkes Barre, Pa. w roku 1941.

STANISŁAW ROKOSZ
(1901-1903)

ÓSMY PREZES ZNP urodził się w roku 1857 w Wisztynie w Polsce, a zmarł śmiercią tragiczną z rąk skrytobójcy w dn. 20go kwietnia, 1921 roku w Chicago. Był on jednym z założycieli i dyrektorów Dziennika Narodowego w Chicago. Był wielce czynnym w ruchu robotniczym jako organizator unii pracowników w Rzeźniach i prezesem lokalu nr. 554. Gdy szedł ulicą So. Ashland Ave. i 35ej w Chicago z autobusu, w którym znajdowali się zamachowcy, wyskoczył jeden ze zbrodniarzy i palantem czy żelazną rurą uderzył go w głowę, a gdy Rokosz upadł zadał mu jeszcze kilka ciosów w głowę. Przewieziony do szpitala powiatowego w Chicago, po dwunastu dniach męczarni zmarł nie odzyskawszy przytomności. Sprawców zbrodni nigdy nie odnaleziono. (Wiceprezes ZNP w latach 1899-1901.) (Pochowany na cmentarzu św. Kazimierza w Chicago.)

MICHAŁ F. BŁEŃSKI
(1915-1924)

ÓSMY CENZOR ZNP urodził się w dn. 27go października, 1862 roku na Pomorzu, a zmarł w dn. 23go marca, 1932 roku w Milwaukee, Wisconsin. Prawnik z zawodu, przez długie lata był sędzią w Milwaukee, Wis. Wiernie służył Związkowi i polskości. Major Gwardii Kościuski w armii amerykańskiej i uczestnik walk z Pancho Villa w Meksyku. Doskonały organizator i dobry mówca. (Był także wicecenzorem ZNP w latach 1908-1905.)

KAZIMIERZ W. SYPNIEWSKI
(1924-1931)

DZIEWIĄTY CENZOR ZNP urodził się 17go stycznia, 1877 roku w Poznaniu, a zmarł 9go stycznia, 1958 roku w Pittsburghu, Pa. Z zawodu nauczyciel, później przerwł się na prawo i prowadził przez długie lata biuro adwokackie z sędzią Franciszkiem Piekarskim w Pittsburghu. Czynny wielce w pracy patriotycznej i niepodległościowej. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Polonia Restituta za pracę dla Polski. W roku 1918 delegat organizacji polonijnych w Ameryce do Komitetu Narodowego we Francji. W okresie Jego urzędowania Związek Narodowy Polski przechodził zacięte walki wewnętrzne.

Najserdeczniejsze życzenia dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia w dalszych latach oraz wszystkim najlepszym sukcesów i powodzenia dla dobra Sprawy Polskiej i całej Polonii, wydajnej pracy i dalszego rozwoju — składa

FRED KRAUSE & SON

FORMAL WEAR RENTALS
3022 Milwaukee Ave.

Pod kierownictwem Adeli Ryl z Rodziną Wszelkiego rodzaju czyszczenie ubrań i reperacja. — Przeróbka, remodelowanie i czyszczenie futer. — Po eleganckie oraz dobrze dopasowane Smokingi (Tuxedo). Fraki, Zakiety

Na Wesela, Bankiety, Zabawy i Wszelkie Okazje—co wchodzi w zakres Strojów Wieczorowych—udajcie się do znanej polskiej WYPOŻYCZALNI UBRAN OTWARTE W PONIEDZIAŁKI i CZWARTKI WIECZORAMI LUB ZA UMOWIENIEM. Tel. Byzn. ALbany 2-4655

NAJLEPSZE ZYCZENIA NA 85-CIO LECIE NAJWIĘKSZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI W ŚWIECIE NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P. — składa —

THE STANEK PRESS

Commercial — Job Printers

1715 SOUTH ASHLAND AVENUE

Tel. Canal 6-4535

Chicago, Illinois 60608

JOHN F. FERET, Właściciel
Członek Grupy 3-iej Z.N.P.

Łpopeja Podwodnego Okrętu Polskiego "Orzeł" i Jego Załogi

Okręt Wymknął Się Estończykom i Bez Map Zdołał Się Dostać Do Anglii

Co roku, w miesiącu lutym w rocznicę "zaślubin Polski z Bałtykiem" obchodzimy święto polskiej marynarki wojennej. W tym roku upływa 45 lat od dnia, 10-go lutego, gdy złoty pierścień rzucono przez gen. Hallera w fale Bałtyku ponownie związał Polskę z morzem.

Bohaterstwo Marynarzy Polskich

W czasie działań wojennych w ostatniej wojnie biało-czerwona flaga z białym orłem powiewała na wszystkich morzach świata. Wiele jest przykładów bohaterstwa naszych marynarzy, o których poświęceniu i odwadze mówił cały świat. Znany jest wypadek, kiedy ranny bosman pałcem umaczającym wódkę napisał na ścianie "Niech żyje Pol...". Nie dokończył, bo zemlał. O naszej wspaniałej marynarce wojennej napisano już wiele książek, a coraz to nowe ukazują się w druku. Poniżej podajemy niezwykle

dzieje O.R.P. "Orzeł" według książki napisanej przez Jerzego Pertka pt. "Dzieje O.R.P. "Orzeł".

"Orzeł"

Litery O.R.P. umieszczone na dziobie okrętu przed jego nazwą są skrótem słów: "Okręt Rzeczypospolitej Polskiej". O.R.P. "Orzeł" należał do najbardziej nowoczesnych okrętów podwodnych wybudowanych na kilka miesięcy przed wybuchem wojny w 1939 roku. W naszych polskich stocznich budowali statki głównie handlowe. Polskie warsztaty okrętowe były za mało rozwinięte, by podjąć się tak odpowiedzialnej pracy jak spuszczenie na wodę bojowego podwodnego okrętu. Dlatego też budowę nowoczesnego okrętu podwodnego powierzyli niemieckiej stoczni. Holendrzy są nie tylko doskonałymi żeglarzami, ale również doświadczonymi konstruktorami okrętów handlowych i wojennych. Koszt bu-

jego zastępca kpt. Jan Grudziński.

Najniebezpieczniejszą władze estońskie, ulegając naciskowi niemieckiego posła, postanowiły "Orla" internować, to znaczy po uprzednim rozbrojeniu załogę i okręt przymusiło zatrzymać do czasu ukończenia wojny. Estończycy niezwłocznie przystąpili do rozbrajania okrętu. Zabrano zamki z dział, 10 torped i amunicję. Tajne akta i szyfry złożyli Polacy spalić. Natomiast mapy nawigacyjne zabrali Estończycy. Sytuacja na okręcie stała się bardzo poważna, jednak polscy marynarze nie stracili głowy i powzięli śmiały plan ucieczki. Był on trudny do zrealizowania bez map.

Realizacja Planu

"Nie ma tak złej sytuacji, z której nie można znaleźć wyjścia" — pomyśleli jednak polscy marynarze i szybko zaczęli realizować swój plan. Jeden z bosmanów wypłynął łódką na morze z wędką na ręką na "łowienie ryb". Wrócił po kilku godzinach nie przywołując ani jednej ryby, bowiem wędka była sondą składającą się ze sznurka i przyczepionego do niego ołowienia. Głębokości morza w pobliżu "Orla". Na okręcie jeden z oficerów w czasie kiedy Estończycy zabierali dalsze torpedy, niepostrzeżenie przeciął linkę, czym unieruchomił winde służącą do podnoszenia torped. Estończycy sądząc, że to przypadek, odczytali pracę do następnego dnia. Opuścili pokład okrętu zostawiając dwóch wartowników.

O godz. 2-iej w nocy zgaszono światła, błyskawicznie obezwładniono wartowników i zamknięto ich w kabinie. Przecięto liny przytrzymujące okręt. Zgrzytnęły łańcuchy. Na rozkaz dowódcy ruszyły oba motory i "Orzeł" rozpoczął podróż, która swą niewykłądnością w zdumienie wprowadziła cały świat. Start nie był pomyślny. Przy wyjściu z portowego basenu okręt zawadził dziobem o skałę. Udało się go jednak wymanewrować i całą siłą motorów pędził on przed siebie.

Na wybrzeżu dostrzeżono ucieczkę "Orla" i wszczęto alarm. Odezwały się baterie

nadbrzeżnej artylerii, snopy silnego światła reflektorów skierowano na oddalającą się okręt. "Orzeł" zanurzył się na głębokość trzydziestu metrów i przez cały następny dzień płynął w północnym kierunku, słysząc nad sobą pracę śrub nieprzyjacielskich okrętów.

Sterowanie okrętem było najtrudniejszą sprawą z powodu braku map nawigacyjnych. Ale i temu potrafiło zaradzić. Jeden z oficerów z pamięci odtworzył mapy, którymi z powodzeniem posługiwano się w dalszej podróży.

Z głośnika radiowego płynęły wieści. Jednego dnia załoga "Orla" dowiedziała się, że Polacy zamordowali porwanych ze sobą wartowników. Oburzenie polskich marynarzy było wielkie i słuszne. By ukończyć bezcelną propagandę niemiecką postanowiono obu wartowników wysadzić na ląd. W pobliżu Gotlandu, największej szwedzkiej wyspy na Bałtyku, spuszczone na morze łódź, do której wsiedli obaj Estończycy zaopatrzeni w żywność, whisky, pieniądze i list do estońskiego admirała. Popłynęli w kierunku polskiej wyspy, skąd już bez trudu dotarli do swego kraju.

W okolicach wyspy Gotland "Orzeł" patrolował przez 10 dni. Na okręcie poczęto odczuwać brak słodkiej wody. I wówczas to dowódca powziął decyzję przejścia do Wielkiej Brytanii. W tym czasie "Orzeł" spoczywał na dnie morza, a kiedy wieczorem wynurzył się z fal, niespodzianie natknął się na patrolujący nieprzyjacielski okręt wojenny. Jeden z silnych reflektorów na chwilę oświecił "Orla".

— Było to tak, jakby śmierć otarła się o nas — zauważył później jeden z oficerów.

Łut Szczęścia

Jednak i tym razem naszym marynarzom dopisał przyszłowi łut szczęścia. Nie zauważono "Orla". Dla bezpieczeństwa okręt ponownie zanurzył się w morze i na dnie przeleżał noc. I tak powoli, ciągle w najwyższym niebezpieczeństwie i czujności "Orzeł" przepłynął cieśninę Sund, która znajduje się między Szwecją i Danią. Pokonawszy wielkie trudności spowodowane sztormem, rankiem 14 października, po 44 dniach podróży, zbliżając się do szkockich wybrzeży "Orzeł" nadał przez radio sygnał: "Proszę o pozwolenie wejścia i o pilota, nie mam map — "Orzeł".

W Anglii

Po otrzymaniu tej niezwyklej wiadomości admirał brytyjska wysłała kontrtorpedowce "Valorous", którzy odnalazli polski okręt podwodny i odprowadził go do najbliższej bazy wojennej Rosyth. Tutaj "Orla" przyjęto niezwykle serdecznie. Sensację wśród Brytyjczyków wywołały "mapy nawigacyjne" sporządzone z pamięci przez por. Morskiego. Jeden z wyższych oficerów brytyjskich oświadczył w sprawozdaniu przesłanym do admirałki:

"Duch ich jest wspaniały, a to czego dokonali, może być postawione w równym rzędzie ze sławnymi czynami z wojny światowej. Powiedziałem im, że obie mapy powinny być zachowane jako skarb i potem ofiarowane do muzeum."

Po przeprowadzeniu koniecznego remontu, po krótkim

okrętów podwodnych i, być może, największym pojedynczym wyczynem tej wojny jest wymknięcie się polskiego okrętu podwodnego "Orzeł". W rocznicę święta naszej marynarki wojennej przypominamy dzieje wielkiej przygody "Orla". Składamy hołd naszym marynarzom, którzy imię Polski rozstawili na całym świecie.

"Tydzień Polski"—Londyn
Aleksander Milker

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyla —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. M. B. Częstochowskiej

Grupa 2042 Z.N.P.

LANSFORD, PENNSYLVANIA

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

— zasyla —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. RZEMIEŚLNIKÓW POLSKICH

Chopin Nr. 1, Grupa 127 Z. N. P.

STANISŁAW WOŹNIAK, Prezes
JAN KRUPA, Wiceprezes
JULIUSZ ŻURAWSKI, Kasjer

K. WOJCIWICZ, Sekr. Prot.
M. A. PALEWSKI, Sekr. Fin.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasylamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. SYNOWIE WOLNOŚCI

GRUPA 694 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasylamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. TYSIĄC WALECZNYCH

GRUPA 877 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasylamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOWARZYSTWO WIERNOŚĆ

GRUPA 2927 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasylamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Członkowie i Zarząd

Skarbu Jedności Narodowej

W CHICAGO

SERDECZNE ŻYCZENIA

Z OKAZJI 85-EJ ROCZNICY ZORGANIZOWANIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Owocnej Pracy

Dla Dobrej Polonii, Oraz Narodu Polskiego

— zasyla —

PLACÓWKA MACIERZYSTA

Nr 5-ty Stow. Weteranów Armii Polskiej

w Ameryce z Korp. Pomocniczym Pań

Zarząd K. P.:

M. Dzwonkiewicz, prezeska
A. Urban, 1-sza wiceprezeska
M. Sadowska, 2-ga wiceprez.
M. Giebutowska, sekr. prot.
M. Kopeć, sekr. finan.
C. Organa, skarbniczka

Zarząd Placówki:

W. F. Szlag, komendant
M. Stermiński, 1-szy podkom.
W. Dzwonkiewicz, 2-gi podkom.
B. Pilarczyk, adj. finansowy
F. Rybicki, adj. protokółowy
J. Rekućki, oficer kasowy
A. Stojanowska, oficer służb.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

z Okazji 85-Lecia Założenia

Związku Narodowego Polskiego

— składa —

Zarząd Główny

Stow. Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych

G. P. O. Box 179

New York, N. Y. 10001

GMINA 120

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

ZASYŁA NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Z Okazji 85-cio Lecia Największej
Polskiej Organizacji w Świecie
Niech Każdy Polak i Polka Wie
Jaką Potęgą Jest Z. N. P.

WANDA ROZMAREK, Prezeska

TYTUS KOCHAŃSKI, Wiceprezes

KAZIMIERA TABOR, Wiceprezeska

TADEUSZ JASIOŃKOWSKI, Sekretarz

JAN ZIELIŃSKI, Sekretarz Finansowy

EDWARD PANKOWIAK, Kasjer

JÓZEF STACHNIK, Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-Lecia Założenia

Związku Narodowego Polskiego

— składa —

OKRĘG 2-GI ZNP i WYDZIAŁ KOBIET ZNP

w Connecticut

ZARZĄD:

JÓZEF ZDUNCZYK, Kom.

WL. SAMOLYK, Sekr.

ST. GRUSZKA, Kasjer

EWELINA GAWALIS, Kom.

ANTONINA RYDECKA, Wiceprezka

HELENA DRAUSZ, Sekr.

LUDWIKA SROKA, Kasjerka

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyla —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 115 Z. N. P.

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

GMINA 99-TA Z. N. P.

Trenton, N. J.

ZARZĄD:

ADAM MAZUR, Prezes

STEFANIA SCHELICH, Kasjerka

PIOTR NALEPA, Sekr.

Tow. Wolnych Polaków Gr. 746 ZNP

składa

Zyczenia Rozwoju Dla Z.N.P.
Oraz Członkom i Członkiniom
i całej Polonii

—ZARZĄD

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA ZNP

zasyla

Serdeczne Życzenia

Dalszego Rozwoju

GRUPA 387 Z.N.P.

Buffalo, N. Y.

Serdeczne Życzenia

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia ZNP

— od —

GMINY 46 Z.N.P.

Youngstown, Ohio

W. Chmara, Prezes

M. Suchora, Wiceprez.

D. Pakulniewicz, Wiceprez

A. Chichon, Sekr.

W. Mika, Kasjer

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA ZNP

zasyla

Serdeczne Życzenia

Dalszego Rozwoju

Tow.

Tow. Ś.S. Apost.

Piotra i Pawła

GRUPA 1320 ZNP

Altoona, Pa.

Serdeczne Życzenia

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA ZNP

zasyla

Serdeczne Życzenia

Dalszego Rozwoju

GRUPA 623 Z.N.P.

California, Pa.

Serdeczne Życzenia

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA

Z.N.P. ZASYŁAM SERDECZNE ŻYCZENIA

DALSZEGO ROZWOJU

RICHARD J. SMOGER

District Organizer Z.N.P.

3478 YORKSHIRE

DETROIT, MICHIGAN

Telefon TU 5-7896

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

Dalszej Owocnej Pracy oraz Najpomyślniejszego Rozwoju Dla Dobrej

Członkini — zasyla

A. F. DZIADUS

DISTRICT ORGANIZER

POLISH NATIONAL ALLIANCE

OF THE UNITED STATES OF NORTH AMERICA

ASSETS OVER \$145,000.000

916 W. 31st Pl.

Chicago, Illinois 60608

Tel. YArds 7-1679—Office AR 6-0700

Dziękuję za dotychczasowe poparcie i proszę o pamięć.

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P.

zasylamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 60-TA Z. N. P.

Antoni Czeleń, Prezes

S. Korch, Wiceprezes

Z. Ciszewska, Wiceprezeska

S. Malik, Marszałek

W. Opatkiewicz, Sekr. Fin.

W. Konat, Sekr. Prot.

J. Kmiecik, Kasjer

B. Wojtkowski, Odźwierny

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU

POLSKIEMU

z Okazji 85-Lecia Patriotycznej

Pracy Dla Dobrej Polonii

Wyrazu Uznania i Życzenia

Dalszego Rozwoju

— składa —

ODDZIAŁ B. ZOŁNIERZY

ARMII KRAJOWEJ

W CHICAGO

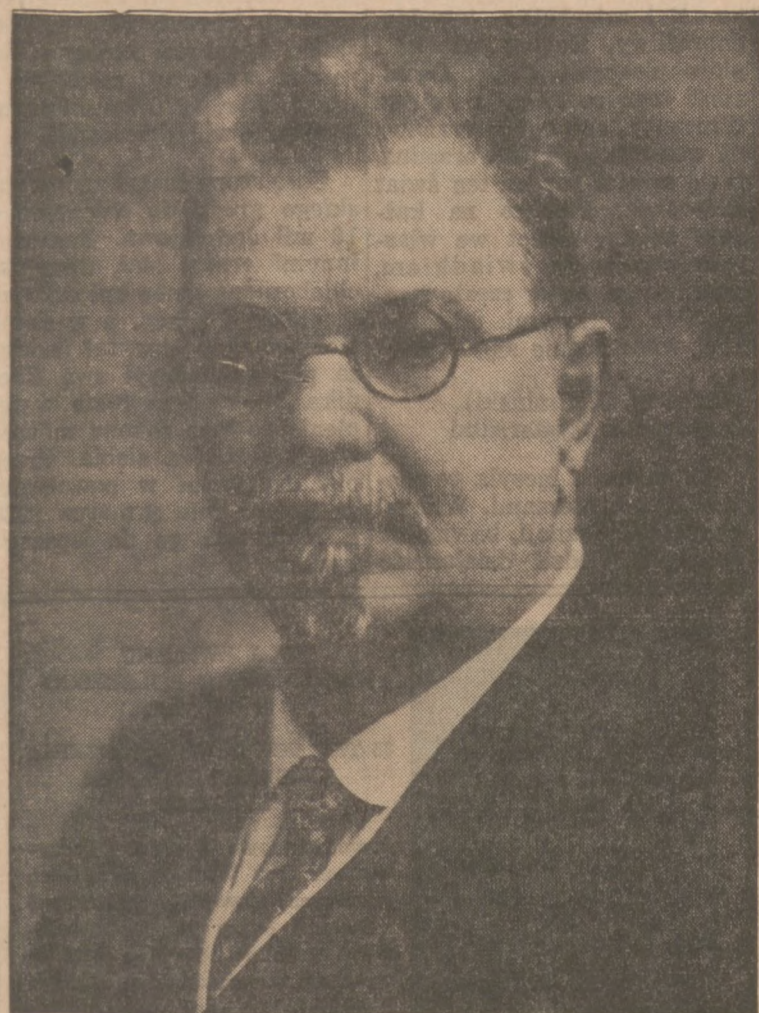
Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Serdeczne Życzenia Jak Największego Rozwoju i Dalszej

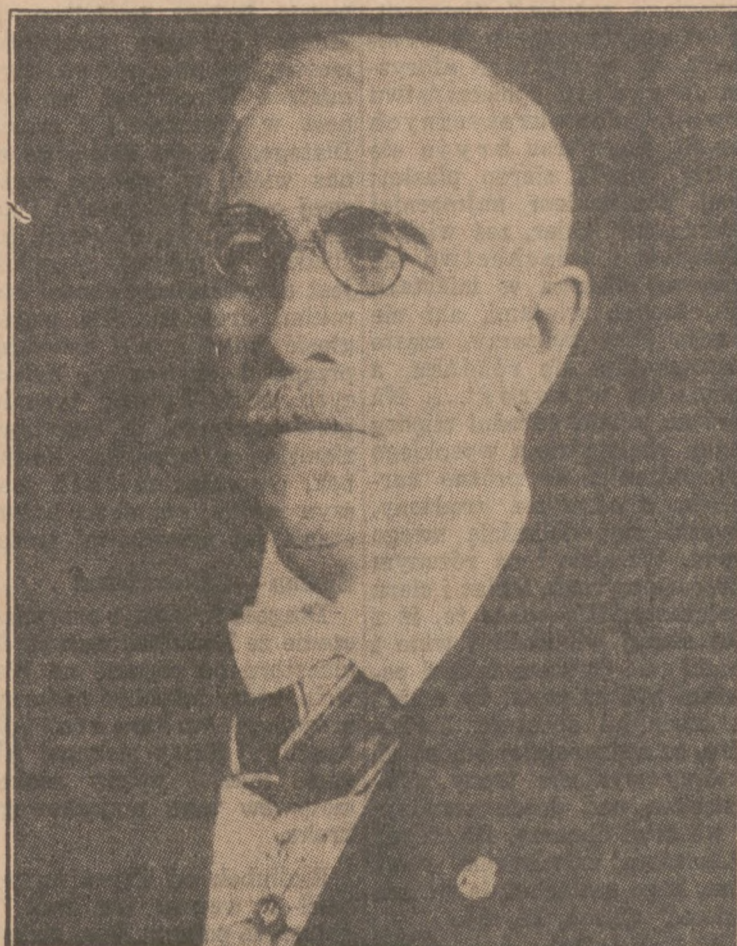
Zbożnej Pracy Dla Polonii i Narodu Polskiego

TWÓRCY Z.N.P. KTÓRZY PRZEWODZILI POLCNI

MARIAN B. STĘCZYŃSKI
(1903-1912)

DZIEWIĄTY PREZES ZNP urodził się w dn. 24 marca, 1860 roku we Wielkim Księstwie Krakowskim. Zmarł w Cambridge Springs, Pa. w dn. 9go stycznia, 1939 roku. Za Jego urzędowania powstała szkoła związkowa w Cambridge Springs, Pa. jak i powstał Dziennik Związkowy, którego pierwszy numer ukazał się w dn. 15go stycznia, 1908 roku. Wiekopomny Kongres Polonii Amerykańskiej został za Jego urzędowania zwołany do Washington, D. C. w łączności z uroczystościami odsłonięcia pomników Kościuszki i Pułaskiego w maju 1910 roku. Doskonały organizator, dobry gospodarz nawą ZNP, wielki Polak i Patriotą. Całym sercem oddany był sprawie powstania szkoły związkowej, to też po zakupieniu hotelu Vanadium w Cambridge Springs, Pa. w roku 1912—zrezygnował z urzędu prezesa, ażeby objąć rządy nad tą uczelnią. Za Jego gospodarki Szkoła Związkowa rozrosła się i rozbudowała, gdyż był on wielkim budowniczym i doskonałym gospodarzem. Za Jego urzędowania powstały także lasy świerkowe i szkółka drzew świerkowych na gruntach szkoły. Pogrzeb odbył się 13go stycznia do kościoła św. Trójcy i na cmentarz św. Wojciecha w Chicago. (Dyrektor ZNP w latach 1899-1901.) (Grób mieści się w Sekcji 52, lota 48, blok N.)

KAZIMIERZ ŻYCHLIŃSKI
(1912-1927)

DZIESIĄTY PREZES ZNP urodził się w r. 1859 w Poznaniu, a zmarł na urzędzie 28go sierpnia, 1927 roku w Chicago. Wybitny mówca, doskonały organizator, wielki Polak i patriota, podniósł Związek Narodowy Polski na szczyty Jego rozwoju. Brat Związkowa wybierała go kolejno na urzędy dyrektora, wiceprezesa a wreszcie prezesa Zarządu Centralnego ZNP. Zmarł na urzędzie, a pogrzeb odbył się z Domu Związkowego, gdzie spoczywały Jego zwłoki. — (Wybrany był dyrektorem Związku Narodowego Polskiego na Sejmie w roku 1911, a w roku 1912 został wybrany wiceprezesem na wakans powstały na urzędzie wiceprezesa. W roku 1912 prezes Marian Stęczyński zrezygnował z urzędu ażeby objąć rządy nad Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pennsylvania. Ówczesny wiceprezes Filip Ksycki zajął urząd prezesa ZNP ale wkrótce zrezygnował. Na powstały wakans po rezygnacji Ksyckiego — na urząd prezesa ZNP został powołany Żychliński. Związek Narodowy Polski w kadencji 1911-1913 miał więc trzech prezesów — Stęczyński, Ksycki i Żychliński.) (Grób Żychlińskiego znajduje się na cmentarzu św. Wojciecha — Sekcja St. Vitus, lota 30, blok F.)

JAN ROMASZKIEWICZ
(1928-1939)

JEDENASTY PREZES ZNP urodził się 3go października, 1873 roku w Merecu, woj. Wileńskie, a zmarł w Chicago w dn. 2go maja, 1949 roku. Z zawodu bankier. Od najmłodszych lat czynny w pracy dla ZNP. Doskonały mówca, organizator i patriota. Spełniał urzędy wicecenzora i komisarza okręgowego w ZNP. Był podkomisarzem Skarbu Narodowego Polskiego i brał udział w pracach Komitetu Narodowego w Stan. Zjed. (Wicecenzor ZNP w latach 1905-1907, komisarz okręgowy 1907-1909.) (Zwłoki przewieziono do Salem, Mass. gdzie w dn. 7go maja złożono je na parceli rodzinnej cmentarza katolickiego.)

EDWARD P. KOZMOR
(1939-1965)

DWUNASTY CENZOR ZNP urodził się w dn. 10go listopada, 1905 roku, w Jersey City, N.J., a zmarł w dn. 25go kwietnia, 1965 roku w Jersey City. Wielki budowniczy, przy-

czynił się do rozbudowy Kolegium Związkowego. Za Jego urzędowania powstało Dormitorium Dla Dziewcząt i przygotowano plany budowy Gmachu Wiedzy przy Kolegium. Niestety nie doczekał się zrealizowania swych planów co do Gmachu Wiedzy, którego budowa rozpoczęła się w miesiąc po Jego zgonie. Z zawodu byznasista. Gorliwy Polak i patriota, pracował wydatnie dla sprawy polskiej na wielu odcinkach, a szczególnie wiele zasłużył się sprawie polskiej na urzędzie prezesa Wydziału Kongresu Polonii Amerykańskiej na stan New Jersey, oraz w niesieniu pomocy wysiedleńcom polskim jako członek zarządu Polskiego Komitetu Imigracyjnego. Brał także czynny udział w życiu politycznym Stanów Zjednoczonych. (Wicecenzor ZNP w latach 1955-1959; Komisarz Okręgu 5-go ZNP od roku 1943 do 1955.)

FILIP M. KSYCKI
(1912)

FILIP M. KSYCKI był prezesem ZNP przez krótki okres czasu, który to urząd objął w dniu 27go czerwca, 1912 roku, po rezygnacji prezesa Mariana B. Stęczyńskiego. Ksycki urodził się w dniu 3go stycznia, 1867 roku w Benzyńiu, księstwie poznańskim, a pogrzeb Jego odbył się w dniu 23go stycznia, 1954 roku, na cmentarzu Mt. Olivet w Chicago. Ksycki był agentem ogłoszeniowym Dziennika Związkowego przez wiele lat. Jako wiceprezes ZNP został powołany na urząd prezesa ZNP po rezygnacji Stęczyńskiego, (który zrezygnował ażeby objąć zarząd nad Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa.). Z powodu zdrowia i innych zajęć Ksycki zrezygnował z prezesury, a na Jego miejsce został powołany na urząd prezesa ZNP ówczesny wiceprezes Kazimierz Żychliński.

FELIKS P. GARBAREK
(1927-1928)

Jako wiceprezes ZNP Feliks Garbarek po zgonie prezesa śp. Kazimierza Żychlińskiego w roku 1927, objął urząd prezesa ZNP, piastując ten urząd do następnego Sejmu w roku 1928, odbytego w Chicago. Garbarek urodził się w roku 1881 w Poznaniu, a zmarł w dniu 9-go lipca, 1953 roku, w Chicago. Pochowany na cmentarzu św. Józefa. Z zawodu był prawnikiem. (Wiceprezes ZNP od roku 1921 do 1927, ponownie wybrany wiceprezesem od roku 1928 do 1931.)

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA Związku Narodowego Polskiego

— składa —

GMINA 182 ZNP

Houston, Texas

ZARZĄD:
Anna Greensage, Prezeska
Margaret Paul, Wiceprezeska
Paulina Górka, Sekr.
Józef Faterkowski, Kasjer
Floyd Warhol, Marszałek

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Zw. Nar. Polskiego

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 188-ma ZNP

FLINT, MICHIGAN

Serdeczne Życzenia

z okazji

Jubileuszu 85-lecia Założenia

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— od —

GMINY 29-EJ ZNP

w TOLEDO, OHIO

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

— składa —

GMINA 54 ZNP

DETROIT, MICHIGAN

ZARZĄD:
Józef Rychlicki, Prezes
Helena Gil, Wiceprezeska
Bill Zajdel, Wiceprezes
Anna Rychlicka, Sekretarka
Andrzej Tomaszczyk, Skarbnik

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

zasyła

GMINA 155 Z. N. P.

JACKSON, MICHIGAN

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

z Okazji

85-Lecia Założenia

Związku Narodowego Polskiego

— składa —

GMINA 2, Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-lecia Założenia

Związku Narodowego Polskiego

— składa —

OKRĘG 7-my Z. N. P.

WILKES BARRE, PA.

ZARZĄD:

Ludwik Śliwiński, Komisarz
Zofia Wójcik, Komisarz
Ryszard Stefański, Sekretarz
Adam Olszewski, Kasjer

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

GMINA 73 Z. N. P.

Los Angeles, Calif.

ZARZĄD:

J. Wojcik, Prezes
J. Berek, Wiceprezes
J. Marosz, Skarbnik
M. Bukowska, Wiceprezeska
S. Holodnik, Sekr. Fin.
K. Serafin, Marszałek
Mrs. Estelle Nieder, Komisarz

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

GMINA 15-TA

Związku Nar. Polskiego w Detroit, Mich.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju i Owocnej Pracy
w Służbie Polonii Amerykańskiej i Sprawie Polskiej.

ZARZĄD:

KAZIMIERZ ROZANSKI, Prezes
BRONISŁAWA BARC, Wiceprezeska
GABRIEL WITKOWSKI, Wiceprezes
WŁADYSŁAWA JANISZEWSKA, Sekr. Prot.
MARY ANN LESZCZYŃSKA, Sekr. Fin.
MICHAŁ KRUPA, Skarbnik
PIOTR PORTALSKI, Marszałek
WIKTOR DZWICK, Marszałek
PIOTR PORTALSKI, Komisja Rew.
FRED BELLER, Komisja Rew.
C. F. STEFAŃSKI, Rachmistrz

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 122 ZNP

10211 Conant Ul., Hamtramck, Mich.

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

— zasyła —

GMINA 87 ZNP

Stanisław Woźniak, Prezes
Anna Wappal, Wiceprezeska
Stanisław Cieśla, Wiceprezes
Stanisław Oleksy, Sekr. Gminy
Władysław Lipski, Kasjer
Grzegorz Krezel, Marszałek

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyła —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. WOLNOŚĆ, GR. 707 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

zasyła

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Gmina 23 Z. N. P.

FRANCISZEK X. ŚWIETLIK
(1931-1947)

DZIESIĄTY CENZOR ZNP urodził się w dn. 24go listopada, 1889 roku w Milwaukee, Wis. Prawnik z zawodu, dziekan szkoły prawa uniwersytetu Marquette a później sędzią w Milwaukee, Wis. Za Jego urzędowania wybuchła druga wojna światowa i Związek przystąpił do energicznej akcji w niesieniu pomocy narodowi polskiemu. Pierwszy i dotychczasowy prezes Rady Polonii Amerykańskiej.

BOLESŁAW (BLAIR) F. GUNTHER
(1947-1959)

JEDENASTY CENZOR ZNP urodził się w dn. 20go czerwca, 1903 roku w Hastings, Pa. Prawnik z zawodu i przez kilka lat sędzią sądu apelacyjnego w powiecie Luzerne w Pennsylvanii.

Bł. Wincenty Kadłubek, Jeden z Czołowych Pionierów Kultury Polskiej

Urodził się we Wsi Karwów, Pod Sandomierzem, w Roku 1160 Jak Podają Akta Beatyfikacyjne.

Bł. Wincenty Kadłubek należy do czołowych pionierów naszej kultury, powtórnie imię jego wiąże się z zakonem cystersów. Data 1160 jest więc ważna nie tylko dla historii polskiej, ale również dla historii powszechnej Kościoła. Od tego czasu snuje się po przez Polskę urok świętości i uczoności drugiego po Gallu kronikarza polskiego, dzielonego biskupa, w końcu zakonika.

Kadłubek stał się symbolem wieku, który go wydał, ale śmiałością myśli wyprzedził średniowiecze i rzucił pomysł ku czasom późniejszym. To właśnie zbliża nas do niego. Chociaż zaklęty tajemnicami odległych dzieł, promienieje przecież blaskiem wartości o współczesnym ciętarze gatunkowym. W tym leży sedno sprawy: Wincenty Kadłubek był jednym z niewielu swego czasu, którzy potrafili wnieść się na wysokość hasła śmiałości, życiowości. Patrząc na naszego kronikarza, starajmy się doszukać — w starej pleśni rozkwitu nowszych dni — pisze ks. dr. St. Kiełtyka.

Pod Sandomierzem

Urodził się W. Kadłubek we wsi Karwów pod Sandomierzem, bezwzględnie wcześniej niż podają akta beatyfikacyjne, to znaczy przed r. 1160. Prof. R. Grodecki przesuwając datę urodzenia o 10 lat wstecz, a opierając się na analitycznych wnioskach Kroniki Kadłubka, śmiało może myć rok jego urodzin związać ze wspomnianym terminem zgonu św. Bernarda i bł. Eugeniusza III. W ten sposób urodziłby się rocznicę 800-lecia urodzin wielkiego uczynego cystersa.

Cały zespół szczegółów Kroniki pozwala ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, że W. Kadłubek pochodził z ludu. Ojciec jego, Bolesław, obok rolnictwa trudnił się prawdziwie pisarstwem i dyplomacją. W nowoutworzonej kapitule kolegiackiej w Sandomierzu obejmuje stanowisko prepozyta. W r. 1208 zostaje biskupem krakowskim. Po dziesięciu latach rządów biskupich, rezygnuje ze stolicy krakowskiej, by zamknąć się w murach klasztoru cystersów w Jędrzejowie, gdzie też dnia 8 marca 1223 pracowitego żywota dokonał.

niny sandomierskiej, żyty z prostym obyczajem wsi, poniesie w przyszłości prostotę charakteru, uderzającą dobroć serca. Wyrośł pod strzechą wiejską i nurt ludowości towarzyszyć będzie Kadłubkowi przez całe życie jak echo lat sielskich.

Studia w Krakowie i Paryżu

Charakterystyczne wielce musiały być konsekwencje Kadłubka z księciem Kazimierzem Sprawiedliwym, włodarzem ziemi sandomierskiej po śmierci księcia Henryka (1166); zapewne wyjątkowe zdolności młodego Wincentego skłoniły studia do wyśnięcia go na studia: średnie w Krakowie, wyższe — w Paryżu. Wrócił do kraju z dyplomem magistra nauk wyzwolonych. Zostaje kapłanem.

Związany wdzięcznością i przyjaźnią z księciem Kazimierzem, trudni się na jego dworze pisarstwem i dyplomacją. W nowoutworzonej kapitule kolegiackiej w Sandomierzu obejmuje stanowisko prepozyta. W r. 1208 zostaje biskupem krakowskim. Po dziesięciu latach rządów biskupich, rezygnuje ze stolicy krakowskiej, by zamknąć się w murach klasztoru cystersów w Jędrzejowie, gdzie też dnia 8 marca 1223 pracowitego żywota dokonał.

Zaliczony w Poczet Błogosławionych

W ukochanym przez siebie klasztorze jędrzejowskim przez długie wieki doznawał kultu, aż r. 1764 przez pap. Klemensa XIII w poczet błogosławionych.

Serdeczne życzenia
Dalszego Pięknego Rozwoju
Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-cio lecia założenia
oraz dalszej owocnej pracy dla
dobra Polonii i sprawy Polskiej

— składa —
DR. EDWARD J. KROŁ
2539 North Kedzie Avenue
SP 2-6660

Najserdeczniejsze życzenia
Dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-tej Roczniczy Swego Istnienia
i Tej Pięknej Dalszej Pracy i Sukcesów
we Wszelkich Poczynaniach

— zasyla —
DR. ANTONI MIANOWSKI

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
W 85-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA

Wydajnej Pracy, Dalszego Rozwoju, Wiele Pomyślnych
i Owocnych Poczynan w Każdym Kierunku Waszych
w Następnym Latu dla Dobra Sprawy Polskiej
i Polonii Amerykańskiej — zasyla

DR. WINCENTY KUDIRKA
2952 Milwaukee Ave. Telefon: DI 2-3122
CHICAGO, ILL. 60618

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-EJ ROCZNICY JEGO ISTNIENIA

dalszego rozwoju i kontynuacji tej pięknej, a tak zbożnej pracy
dla dobra całej Polonii. Oby Wasza praca wydała jak najobfitsze
plony

— zasyla —
DR. EDWIN S. MIROCHNA
OPTOMETRYSTA
Z RODZINĄ
1834 N. MERRIMAC AVENUE
Wieloletnie Doświadczenie, Gruntowna Wiedza
Bardzo Dokładna Egzaminacja Ocu Przed Dobraniem Okularów
Najdokładniejsze Przyrządy Do Badania Wzroku.
Tel. TU 9-3443

głoszawionych zaliczony został. Odtąd żyje w sercach wiernych, którzy dzień po dzień modlą się przed jego trumną w ustroniu jędrzejowskiego cenobium.

Tak przedstawiają się szkice ramy biograficznej naszego uczynego. Ale bogatsza niż te ramy jest osobowość twórcy Kroniki oraz oryginalność myśli. Można by szeroko omawiać treść i wszechstronność Kroniki, czytać pod jej adresem zarzuty lub pochwały. Zainteresowanych można odesłać do znakomitego dzieła prof. Osvalda Balzera: "Studium o Kadłubku", gdzie oceniono najważniejszą wartość Kroniki. Nas uderza przede wszystkim moralna postawa nauki społecznej tego wyjątkowego dokumentu literacko-histerycznego sprzed wielu wieków.

II.

Genealogia Piastów

Kadłubek włączył do swej Kroniki cały szereg legend i baśni ludowych. Robił to często bezkrytycznie, kierując się duchem swego czasu, można jednak dopatrzeć się celowego użytkowania pierwiastka fabularnego ze względu na podkreślenie rodzimej, narodowej tradycji.

W każdym razie legenda przemawia na korzyść ludu, który wydaje wodzów i panujących w tamtych przedhistorycznych czasach narodu polskiego. Musimy wciąż pamiętać, że jesteśmy w systemie dysproporcji klasowej, w dobie feudalizmu; panowania jednych, ucisku drugich. Nauka o wywyższeniu "maluczych" skierowana była bez wątpienia przeciwko krzywdzącemu porządkowi rzeczy, była wołaniem o właściwe umiejscowienie ludu w hierarchii społecznej.

W myśl takich założeń stawia Kadłubek na czele narodu książąt pochodzących z warstw niższych. Decyduje o przodownictwie nie urodzenie, ale wartość zasługi wobec wspólnego dobra. Ciekawym epizodem znajdujemy w I księdze Kroniki, przedstawiający bańską walkę Polaków z wojskami Aleksandra Wielkiego. Oto nieprzyjacieli zajęli już Śląsk i Kraków, sytuacja była prawie beznadziejna. Wtedy na czyn bohaterów zdobywa się prosty plan, Leszek, który pomyślnym fortem pokonuje najęźdźców. Ustawia w lesie kukły w kształcie rycerzy, zwabia wroga w zasadzkę uderza zniemacka, bije na głowę potężną armię. Za czyn ten spotyka go nagroda: naród obwołuje Leszka władcą.

Leszek II
Podobnie z prostego stanu pochodził Leszek II, odznaczający się niezwykłą przykłądą skromnością. "Tełroć królewska godność wymagała, by uroczyste przywdział szaty, pomny na swe pochodzenie, najpierw ubierał się w siermięgę i tak zajmował miejsce, strój królewski kładąc za podnózek. Następnie stroił się po królewsku, lecz siadając na tronie, kładł siermięgę na najwyższym miejscu. Tym dowiódł, że nie purpura ale pokora jest ozdobą króla, oraz to, że trudno na-

wet za człowieka uważać takiego, którego nie cnota, lecz suknia zdobi." (Kron. ks. I).
Po śmierci Popiela II, okrutnika i truciela stryjczym, władca zostaje "synem bardzo ubożego rolnika." Ziemowit. Fakt ten wykorzystuje kronikarz, by w pięknych aforyzmach rzucić społeczeństwu kwiaty demokratycznych myśli. "...nieraz kryją się perły pośród ziaren piasku; nad popieliskiem najmocniej pienie żar iskiei, zaś wielkoduszność i szlachectwo nie zawsze mieszka w miastach najeżonych wieżami, ani nie omija chat nędzarzy, często uszlachetnia się różdżką, a przez nią winorośl...". Na próżno przeto odrzodzić między nami chęć się z wysokiego pochodzenia, na próżno karzelek, z obrzyna zrodzony, pyszn. się wielkością swego rodu. Wszakże i na różnym krzewie wyrasta kwiat i cierni kolczasty. Nie wiesz że, iż z tej samej winorośli i wino i ocet?... Owszem takimi powinni być książęta, by umieli z biednymi obcować. Twierdząc, że najzupełniej błędą ci, którzy wyniosłe trony szlachectwa nad duszą stawiają i we krwi obnoszą. Dlaczego? Albowiem szlachcicem jest ten, kogo uszlachetnia własna cnota!" (Kron. ks. II).

Kronika Kadłubka

Trudno o mocniejsze wyrazy. I aż dziw, że zdobył się na nie człowiek postawiony wysoko w godności. Miał odwagę ponad stanowisko wnieść się z przekonaniami, — którymi też dzielił się na kartach Kroniki. Głos Kadłubka szedł daleko. Kronikę wykładano przecież w uczel-

niach średnich, a nawet na wszechchny Jagiellońskiej, jej oryginalna doktryna musiała budzić umysły, topić lody pojęć, jak porwisty wiatr wiosenny. Jakkowiek panować będzie jeszcze feudalizm, to jednak śmiało powiedzić można, że postępową myśl mistrza Wincentego nie zgineła w przestrzeni i czasie. Dlatego, chociaż dzieła go od nas wieki, w wielkiej części swej osobowości należał i należy do nas. To, co głosił, pochodziło z miłości. A miłość jest uniwersalna i chodzi szerokimi drogami. Nie można głosić miłości, nie usuwając przepaści społecznej, dzielących ludzi. Wyższ, tyrania, przesładowanie, to negatywy ziemskiego szczęścia. Kadłubek, pojmując miłość jako czyn realny, stanął na bożym etapie jej prawdziwej treści.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z okazji 85-lecia Istnienia
— składa —
BRODZINSKI HARDWARE
2219 W. 18-TH ULICA
Tel. CA 2282
E. BRODZINSKI, Właśc.

Miliarda Majątku i Miliona Członków
z okazji 85-lecia Założenia Związku Narodowego Polskiego
Całej Organizacji i Zarządu — zasyla —
DR. EDWARD G. WERNICK
Najlepsze Życzenia Na 85-lecie Największej Polskiej Organizacji w Świecie
Niech Każdy Polak i Polka Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P.
— zasyla —
DR. AGNES L. KARWOSKA
Lekarz i Chirurg
Choroby Kobiece i Dziecięce
Od 2 do 8 codziennie
Nie ordynuje w środy i soboty
6447 W. Archer LU 6-2500

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
a dla Organizacji Dalszego Rozwoju, Wiele Sukcesów we Wszelkich Poczynaniach dla Całej Polonii

— przysyla —
DR. EDWARD J. KRÓL
4255 W. 63rd Street Telefon: RE 5-4884

Najserdeczniejsze Życzenia
Dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia dla Waszej Organizacji
Dalszego Rozwoju, Wiele Sukcesów we Wszelkich Waszych Poczynaniach dla Całej Polonii — przysyla —
DR. TADEUSZ F. BAK i DR. FRANCIS HEALY
AKUSZER-GINEKOLOG
4013 Milwaukee Avenue Telefon PE 6-5517
1416 Canfield Avenue, Park Ridge, Ill. tel. TA 3-9365

Z Głębi Serca Najserdeczniejsze Życzenia
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA ORAZ DALSZEGO ROZWOJU I OWOCNEJ PRACY DLA Całej Polonii

DR. M. L. KRUPINSKI
1530 NORTH DAMEN AVENUE
BRUNSWICK 8-2770

Związkowi Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie
Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze życzenia
z okazji 85ciolecia istnienia
— składają —

ALEKSANDER RYTEL, M.D.
IRENA RYTEL, M.D.
WICKER PARK MEDICAL CENTER
1530 N. Damen Ave. Chicago, Ill.
BR 8-2770

akt łaski bożej, nigdy takiej godności nie pragnął i nie spodziewał się. Jego bogata, poetycznie nastrojona uczuciowość nie mogła się zmieścić w ramach twardego obowiązku. Był szlachetny, łagodny, dobrotliwy. Kochał książki i pióro pisarskie. "... Osobistość tego rodzaju, co mistrz Wincenty, subtelna, wrażliwa na wszelkie zło i praworządna, rzadził musiał bardzo ten świat bezprawia, którego na każdym kroku, nawet w własnym obozie był świadkiem, oraz intryg, nader często zwycięskich, z którymi, jako biskup, wielokrotnie się stykał."

(Ks. prof. J. Umiński).
Łączność z Cystersami

Od wielu lat łączyła go znajomość z cystersami. Widział ich już we Francji, bawiąc na studiach, śledził działalność

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ZAŁOŻENIA NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Powodzenia we Wszelkich Poczynaniach oraz Waszych Wszelkich Wysiłkach, Owocnej, Szlachetnej i Pięknej Pracy dla Dobra Naszych Rodaków, Sprawy Polskiej i Polonii Amerykańskiej, Stanów Zjednoczonych — zasyla

DR. B. J. TATAROWICZ
4200 NORTH CENTRAL AVENUE
Telefon SPing 7-0405

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
NAJWIĘKSZEJ W ŚWIECIE POLSKIEJ ORGANIZACJI BRATNIEJ POMOCY
NAJLEPSZE ŻYCZENIA Z OKAZJI 85-LECIA ISTNIENIA
— składa —
DR. EDWARD H. WARSZEWSKI
1238 NOBLE STREET
CHICAGO
Tel. BR 8-2486

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW Z OKAZJI 85CIO LECIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO CAŁEJ ORGANIZACJI I ZARZĄDOWI — życzy —
DR. KAZIMIERZ L. JAKUBOWSKI
Wicker Park Medical Center — 1530 N. Damen — BR 8-2770

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z okazji 85 Roczniczy Istnienia oraz kontynuowania tej szlachetnej, chwałebnej i tak wzniołej pracy dla dobra naszych rodaków, sprawy polskiej i Polonii Amerykańskiej
— zasyla —
Dr. MICHAŁ J. BADZMIEROWSKI F.A.C.S. F.I.C.S.
OGÓLNA CHIRURGIA—SPECJALNOŚĆ WOLE (Goiter)
Ordynuje: w poniedziałki i czwartki od 1-jej do 8-jej wieczorem, we wtorki i piątki od 6-jej do 8-jej wieczorem
W NOWYM BIURZE
1620 West 18-th Ulica Telefon CAnal 6-4888

DR. KAZIMIERA J. SAJEWSKA oraz
DR. KONRAD MAZEKSI
BIURO OPTOMETRYCZNE
1212 NO. ASHLAND AVE.
Telefon Humboldt 6-3227
NORTHWEST SUBURBAN OFFICE
325 West Prospect Avenue—Mount Prospect, Illinois
Telefon 392-4900
Dokładna Egzaminacja Ocu Przed Dobraniem Okularów
Długoletnie Doświadczenie
Pierwszorzędne Przyrządy Do Badania Wzroku i Gruntowna Wiedza

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z okazji 85ciolecia Istnienia — ORAZ —
Dalszej owocnej, a tak bardzo pożytecznej pracy. Oby Wasze wysiłki poświęcenia i starania były ku największemu pożytkowi Polonii Amerykańskiej i wydały jak najlepszy Plon i Owoc.
DR. JÓZEF S. DRABANSKI
DR. BRUNO VALADKA
LEKARZE SPECJALIŚCI W UROLOGII
1530 North Damen Avenue BRUNSWICK 8-2770

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Najlepsze Życzenia
z okazji 85ciolecia Istnienia
— składają —

Dr. R. Czaplicki i Dr. M. J. Pohunek

LEKARZE CHIROPRAKTORZY

Kierownicy dwóch klinik:

NORTHWEST CHIROPRACTIC CLINIC

1200 N. Ashland Ave.

Telefon BR 8-0321

SOUTHWEST CHIROPRACTIC CLINIC

2739 West 55th St.

Telefon: 476-3422

R. M. J. POHUNEK

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dalszego Rozwoju i Kontynuacji Tej Pięknej, Oby Wasza Praca Wydała Jak Najobfitsze Plony a Tak Zbożnej Pracy.
— zasyla —

DR. A. F. ROMAŃSKI

THE NEW ENGLAND MEDICAL BUILDING

6918 West Archer Ave.

Chicago 38, Illinois

Telefon: 586-3045

Z OKAZJI 85 LECIA ISTNIENIA
ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I OSIĄGNIĘĆ
W PRACY DLA WSPÓLNYCH CEŁÓW
— składa —

Dr. Tadeusz Niedzielski z Mażonką

3601 West Belmont Avenue

Chicago, Illinois

Telefon IRving 8-2226

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Z OKAZJI 85 LECIA ISTNIENIA NAJLEPSZE
ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I SUKCESÓW
W PRACY
— składa —

DR. STANISŁAW ŁAZARCZYK

5720 W. FULLERTON AVE.

889-1117

1530 N. DAMEN AVE.

BR 8-2770

Serdeczne Życzenia
Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85 Lat Istnienia
— przysyla —

DR. C.A. MACHACEK

O.D., D.O.S., OPTOMETRYSTA

3542 W. 26th Street Telefon ROCKwell 2-7018

Godziny biurowe od 10 do 5 po poł. Poniedziałki i Czwartki od 10 do 9 wieczorem. W środy zamknięte.

Najserdeczniejsze Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia
— ORAZ —
Dalszej Owocnej, Szlachetnej i Pożytecznej Pracy dla Dobra i Rozwoju
Polskiej Organizacji oraz Całej Polonii w Nowym Roku
— zasyla —

DR. WALTER J. ŚWIATEK

OPTOMETRYSTA

2209 WEST CERMAK ROAD

(MAIN FLOOR)

Jeżeli potrzebujecie okulary, udajcie się do naszego Rodaka z całym zaufaniem, a da Wam solidną i dobrą obsługę w Dobranie i Dopasowaniu Okularów. Szczególnie dzieci w wieku szkolnym potrzebują specjalnej opieki wzroku i badań, celem stwierdzenia normalnego wzroku

Telefon Virginia 7-6592

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-CIO LECIA ISTNIENIA
oraz dalszej owocnej i pożytecznej pracy z korzyścią dla Stanów Zjednoczonych i całej Polonii oraz wiele sukcesów we wszelkich dalszych Waszych poczynaniach — zasyla —

DR. JÓZEF S. DRABANSKI

DR. BRUNO VALADKA

LEKARZE SPECJALIŚCI W UROLOGII

1530 North Damen Avenue

BRUNSWICK 8-2770

Serdeczne Życzenia
ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU POLSKIEMU
— składają —
Józef i Katarzyna
KRAWCZYK
1455 W. Chicago Ave.
Właśc. Dry Goods Store

Związkowi
Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z okazji 85-Lecia Istnienia
— składa —
**KOONEY REALTY
COMPANY**
4758 SOUTH ADA ST.
Telefon YArds 7-4441

Dalszego Wspaniałego Rozwoju
i Sukcesów We Wszelkich
Poczynaniach
Związkowi
Narodowemu Polskiemu
z okazji 85-Lecia
— życzy —
ANNA DZIEŃ
Czystzenie i Dry Goods Store
1317 WEST 51-SZA ULICA
Telefon BO 8-1451

Miliona Członków Na 100-lecie
Z.N.P. w Roku 1980
Z okazji 85-lecia w Roku 1965
— życzy —
**AL'S STANDARD
Service Station**
6042 WEST 63rd STREET
CHICAGO
Phone 586-9766

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU
POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z okazji 85-lecia Istnienia
— składa —
**BRUNO &
SHIRLEY'S
CANDY STORE**
650 N. Wood Street
SEeley 3-9468

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu
Polskiemu
z okazji 85cio Lecia Założenia
— życzy —
**Finkelstein's
Juvenile Store**
1547 W. Chicago Ave.
MOnroe 6-5371

Miliarda
Majątek
i Miliona
Członków
z okazji
85-cio lecia
Związku
Narodowego
Polskiego
Całej
Organizacji
i Zarządowi
— życzy —
**POLSKI DAMSKI
ZAKŁAD FRYZJERSKI**
Noble Beauty Salon
1325 N. ASHLAND AVE.
KAROLINA ZAKRZEWSKA
Właścicielka
Telefon HU 6-9836

Związkowi
Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z okazji 85-Lecia Istnienia
— składa —
PADDOR'S
1308 N. MILWAUKEE AVE.
HU 6-0777

Serdeczne Życzenia
dalszego pięknego rozwoju
Związkowi Narodowemu
Polskiemu
z okazji 85-cio lecia
— zaszyła —
PRZYJACIEL

TEL. WEBSter 9-0127
608 South Dearborn Street
Publishers Insurance Guild
Beverly and Pauline
— składają —
**(BILLY) CEFAR
WILLIAM M.**
Najserdeczniejsze Życzenia
z okazji 85-lecia w Roku 1965
Z.N.P. w Roku 1980

Najlepsze Życzenia
Na 85-cio Lecie
Największej Polskiej
Organizacji w Świecie
Niech Każdy Polak i Polka Wie
Jaką Potęgą Jest Z.N.P.
— składa —
Hyman's Hardware
1751 W. CHICAGO AVE.
CA 6-0050

MILIARDA MAJĄTKU
I MILIONA CZŁONKÓW
z okazji 85-cio lecia
Związku Narodowego Polskiego
Całej Organizacji i Zarządowi
— życzy —
**STANLEY
MOTOR SERVICE**
Furniture and Appliance
Movers
JOHN TOMCZAK
3538 West Diversey Avenue
Tel. SPaulding 2-7228

Dalszego Wspaniałego Rozwoju
i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu
Polskiemu
z okazji 85-Lecia Założenia
— życzy —
**RITE-LITE
NEON SIGN
& MAINTENANCE CO.**
2347 W. CHICAGO AVE.
HUMboldt 8-1300

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu
Polskiemu
z okazji 85cio Lecia Założenia
— życzy —
**ELEET
CLEANERS**
1401 West Chicago Avenue
CA 6-8449

MILIARDA MAJĄTKU
I MILIONA CZŁONKÓW
z okazji 85cio lecia
Związku Narodowego
Polskiego
Całej Organizacji
i Zarządowi
— składa —

**Continental-
Raab Tailors**
1242-44
Milwaukee Ave.
Mieszczący się dokładnie
naprzeciw naszego
dawnego lokalu
Patrzcie na wielki szyld.

For 85 years the
**POLISH NATIONAL
ALLIANCE**
Has grown in membership and
prospered in wealth to rank high
among the Fraternals in the
United States
On the occasion of your
85th Anniversary
We extend our best wishes
for continued success
THOMAS & COMPANY
Investment Securities
Porter Building
Pittsburgh, Pennsylvania

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW
z okazji 85cio lecia
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Całej Organizacji i Zarządowi
— życzą —
LEONARD JAPP, Prezes
TOMASZ STANISŁAWSKI, Wiceprezes i Skarbnik
i Czynny Członek Chicago Society
EUGENIA JAPP, Wiceprezeska i Sekretarka
SILAS MARTTILA, Wiceprezes
i Zarządca Działu Sprzedaży
Z FIRMY
JAYS POTATO CHIPS
JAYS FOODS, INC.
CHICAGO, ILLINOIS
MILWAUKEE, WISCONSIN

Trójcowianie w Roku 1908 Uczcili Pomnikiem Obrońcę Parafii Jabłońskiego

Pomnik Wystawiony Na Grobie Byłego Pre-
zesa Związku Narodowego Polskiego ś.p.
Franciszka H. Jabłońskiego Na Cmentar-
zu Św. Wojciecha — Został Poświęcony
w Dniu 28-go Czerwca, 1908 Roku.

Pomnik ś.p. Franciszka H. Jabłońskiego, b. prezesa ZNP
na cmentarzu św. Wojciecha.

Przeglądając stare roczni-
ki ZGODY, urzędowego orga-
nu Związku Narodowego
Polskiego, znaleźliśmy nie-
zmiennie ciekawy opis z uro-
czystości poświęcenia pomni-
ka ś.p. Franciszka H. Jabo-
łońskiego, byłego prezesa
Związku Narodowego Pol-
skiego, jaki został wystawio-
ny na cmentarzu Św. Wojcie-
cha w Chicago przez para-
fian Św. Trójcy, jako dzie-
lnemu obrońcy tejże parafii.
W ZGODZIE z dnia 9-go lip-
ca 1908 roku czytamy nastę-
pujący przebieg uroczysto-
ści:

Uroczystość

"Dzień 28-go czerwca pozo-
stanie niezatarty w pamięci
uczestników uroczystości po-
święcenia pomnika ś.p. Fran-
ciszka Hieronima Jabłońskie-
go, gdyż hold, jaki złożono
prochom tego szermierza na-
rodowego, rzadko komu
przypada w udziale.

"Już rannymi pociągami
przybyli na cmentarz Św.
Wojciecha liczne tłumy roda-
ków i rodaczek, a popołudnio-
wym pociągami specjalnym
przybyło ich od razu kilka-
set, wyłącznie związkowców
i parafian Św. Trójcy.

"O godzinie 2-jej popołud-
niu tłum dwutysięczny oko-
lił pomnik zakryty płócienną
zasłoną. Ceremonii poświęce-
nia pomnika dopełnił ks. Ka-
zimierz Sztuczko, proboszcz
parafii Św. Trójcy, szczerzy
przyjaciel zmarłego i inicja-
tor pomnika.

"Chór parafialny pod dy-
rkcją p. Antoniego Małka
wykonał piękną pieśń pogrze-

bową, poczem dłuższą mowę
wygłosił ks. K. Sztuczko.
Szanowny mówca w szcze-
rych słowach, w których
brzmiała smutna nuta po-
stracie tak zacnego męża, ja-
kim był ś.p. Jabłoński, prze-
bieg historii parafii Św.
Trójcy i bez ogródek zazna-
czył, że gdyby nie mądre ra-
dy i gorliwa praca ś.p. Fran-
ciszka H. Jabłońskiego dla
prześladowanej parafii, kto
wie, czyby parafia ta dzisiaj
istniała. Ś.p. Jabłoński, po-
siadając wybitne zdolności,
energję i znając język łaciń-
ski, został wysłany do Rzy-
mu, by tam u głowy Kościo-
ła katolickiego szukać spra-
wiedliwości dla prześladowa-
nej parafii. I praca ta i zabi-
eg zmarłego wydały pożada-
ne owoce, gdyż Stolica Apo-
stolska wysłała na stałe do
Washingtonu swego zastęp-
cę w osobie kardynała Sato-
lego, który rozpatrzywszy się
w sytuacji utworzył przez kil-
kanaście lat zamknięty ko-
ściół, wymierzając sprawie-
dliwość niewinnie prześlado-
wanym.

"Dalej Sz. Mówca zazna-
czył z naciskiem, że ś.p. F.H.
Jabłoński co czynił — to czy-
nił zawsze bezinteresownie i
nie pytał się nigdy ile mu za
pracę zapłać. Sam cierpiał
nierz niedostatek, a poświę-
cał swoje siły i zdolności dla
narodu i dla parafii, której
bronił odważnie, bo widział,
że jest niesłusznie krzyw-
dzoną. Kilku szczerymi sło-
wami pożegnania zmarłego
zakończył Sz. Mówca swoją
mowę. Następnie podniósł i

pelen majestatu i grozy
marsz pogrzebowy Chopina
wykonał chór parafialny Św.
Trójcy.

"Po śpiewie chóru para-
fialnego przemówił prezes
Zarządu Centralnego ZNP, p.
M. B. Stęczyński. Potężnym
głosem, który doskonale by-
ło słychać dokoła, a w któ-
rym dźwięczały wzruszenie i
głębokie przekonanie, zęgnął
mówca po raz ostatni wiel-
kiego szermierza sprawy na-
rodowej i idei związkowej.
Lud polski, zacy i patrio-
tyczny, szuka dróg, którymi
mogłby kroczyć w swej służ-
bie dla ojczyzny. Drogi te
wyszukują i wskazują im lu-
dzie wybrani, wybitni, znako-
mici. Szkoda tylko, że nie za-
wsze lud ocenia pracę tych
mężów i nie zawsze idzie za
ich wskazówkami. Jednym z
tych, którzy nieśli tu na wy-
chodźstwo przed narodem
sztańdar służby dla ojczyzny
był ś.p. Fr. H. Jabłoński. Ha-
słem jego, któremu był wier-
nym do śmierci, było: — Ko-
chaj Polskę nie połową, ale
całą duszą. Człowiek młody,
zdolny, wykształcony, mógł
on rzucić się w wir polityki
amerykańskiej i wyrobić so-
bie stanowisko intratne, dojść
do dobrobytu. Lecz on wolał
poświęcić swe siły i zdolno-
ści pracy dla swego narodu,
dla sprawy polskiej i oddał
się tej pracy całkowicie wte-
dy, gdy Związek nasz nie
mógł dać swym pracowni-
kom nie ponad kromkę su-
chego chleba. W pierwszych
latach, gdy Związek był je-
szcze mały i słaby, głodem
nie raz przymierał jego głów-
ni bojownicy, a nie cofnął się
z pola walki.

"Wierząc w to, że każdy
dobry Polak bez względu na
swe przekonania religijne,
polityczne i społeczne, może
i powinien służyć ojczyźnie,
Jabłoński szeroko otworzył
wrota naszej organizacji dla
wszystkich rodaków. Refor-
ma Związku, dokonana na
Sejmie w Cleveland jego
było zasługą. Nie wiele prze-
jdzie lat, kończył Sz. Prezes swo-
ją piękną mowę, a cały na-
ród zrozumie i uzna zasługi
tego niepospolitego człowieka,
który tak przedwcześnie
nas opuścił. A i dziś rodacy
nie tylko czczą go tym pom-
nikiem, lecz i tym, że pamięć
o nim mają głęboko wyrytą
w swych sercach.

"Odśpiewaniem pieśni "Wi-
taj Królowo Nieba" przez
chór parafialny i wszystkich
obecnych zakończono zosta-
ły ceremonie i powoli uczest-
nicy uroczystości rozjechali
się do domów.

"Pomnik, wystawiony ś.p.
Fr. H. Jabłońskiemu, stara-
niem parafii Św. Trójcy, Klu-
bu Obywatelskiego Kazimie-
rza Pułaskiego przy tejże pa-
rafii oraz ze składek związ-
kowych w Chicago jest wy-
soki na 12 stóp, z kamienia
"Bedford", wykuty w kształ-
cie drzewa z połamanymi ga-
łęziami i pnącym się po nim
zielen. Górna część pomnika
zdobi krzyż w koronie kró-
lewskiej. Napis, wykuty na
frontowej części pomnika jest
następujący: — "Tu spoczy-
wają zwłoki ś.p. Fr. H. Jabo-
łońskiego, dzielnego obrońcy pa-

rafii Św. Trójcy i szermierza
Związku Narodowego Pol-
skiego". Pod tym zaś data u-
rodzenia i śmierci, a na co-
kole, na wstępie, wykute
wypukłymi dużymi literami i-
mie i nazwisko zmarłego.

"Zaznaczyć tu wypada, że
w uroczystościach wziął
udział niemal cały Zarząd Cen-
tralny, Redakcja i Admini-
stracja Zgody i Dziennika
Związkowego oraz wielu wy-
bitnych związkowców. Płęk-
na pogoda sprzyjała uroczy-
stości.

"Na cmentarzu była cała
rodzina zmarłego ś.p. Fran-
ciszka Jabłońskiego, a mia-
nowicie: starszuszka matka,
siostra, żona, dzieci i dalsi
krewni. Na cmentarzu zarzą-
dzono kolektę, która przynio-
sła \$37".

Pod tą wiadomością znaj-
dowało się krótkie podzięko-
wanie od wdowy ś.p. Francisz-
ka H. Jabłońskiego — p. Em-
my Jabłońskiej.

Prezes ZNP

Franciszek Hieronim Jabo-
łoński urodził się w Inowro-
clawiu w dniu 9-go sierpnia
1863 roku, a zmarł w Chica-
go w dniu 23-go lutego 1908

roku. Był on prezem Związku
Narodowego Polskiego w la-
tach od 1897 do 1901 roku,
jak i redaktorem naczelnym
ZGODY, a następnie Dzienni-
ka Związkowego.

Zaintrygowani, tą wia-
domością udaliśmy się na cmen-
tarz Św. Wojciecha, gdzie
dzięki uprzejmości jednej z
sekretek odnaleźliśmy w
biurze w jednej z ksiąg nu-
mer grobu, który mieści się
w Sekcji 5-jej, lota 3-cia, sek-
cja "H" na cmentarzu.

Z daleka widoczny pomnik
doprowadził nas do miejsca.
Pomnik przedstawia się oka-
zale. Po blisko sześćdziesię-
ciu latach wyryty na pomni-
ku napis jeszcze istnieje, mi-
mo wiehru, zmian pogody i
czasu. Można go łatwo odczy-
tać. Pod pomnikiem znajdu-
ją się groby ś.p. Franciszka
H. Jabłońskiego małżonki, p.
Emmy, pochowanej w dniu
5-go kwietnia 1920 roku. Na
parceli znajdują się także
groby (prawdopodobnie sy-
na zmarłego i jego małżon-
ki) — ś.p. Frank H. Jabo-
łoński (1889-1954) i Catherine
Jabłońska (1886-1964).

Pieśń o Ziemi Naszej

Jasne słońce nad Podolem
Po parowach kraj się zboczył
Wielkim łukiem, czy półkolem,
Dniestr ku morzu się zatoczył...

Jarem, jarem, za wołami,
Manowcami za owcami —
Pobereżem na Podole,
A w Podolu jak w stodole!

Jak zaległy ziemie Boże
Przebież kraje, przerzuć rolę,
Zjedź świat cały, przepłyn morze.
Nie ma kraju nad Podole!

Jak zasięgnie tylko oko,
I daleko i szeroko
Świat kłosami tylko płynie
I w obszarach oko ginie...

Tu kraj jednym łanem,
I nadany wszelkim płodem;
Płynie mlekiem, płynie miodem.
A lud cały wielkim panem!

Ziemie czarne, niepochyłne,
Pasze żyzne, wody rybne,
Mało wprawdzie trochę lasa.
Ale za to chleb do pasa.

Kiedy spuścisz się ku wodzie,
Toś zajeżdżał niby w góry:
Skała żebrem wzrok ubodzie.
Brzegowiska istne mury.

Po nich pnie się zarośl młoda,
Z nich urwisz skał opadło.
Na łokotach szumi woda
A staw czysty, jak zwierciadło.

Lecz gdy wymkniesz się z parowu,
Skały znikną, szum nastanie,
Jakbyś był na stepie znowu,
Równy, cicho, znow na łanie...

—Wincenty Pol

FASCYNUJĄCA WYSTAWA

W Paryżu olbrzymim powo-
dzeniem cieszy się wielka wy-
stawa poświęcona życiu, dzie-
łom i czasom Marcela Prousta.
Zgromadzone na niej wszyst-
kie rękopisy Prousta; wśród
nich 60 zeszytów utworów nie-
dokończonych, pozostających
w formie szkiców i 20 zeszy-
tów "W poszukiwaniu utra-
conego czasu", jak również set-
ki kartek brulionu.

Pokazano obrazy, fotogra-
fie, pocztówki, pamiątki, doku-
menty związane z Proustem,

jego rodzina i przyjaciółmi.
Są też meble, łącznie z biur-
kami przy którym Proust pra-
cował. Zrekonstruowano po-
kój, w którym pisarz spędził
w odcieniu od świata ostatnie
lata życia. Specjalny dział
wystawy — to listy Prousta,
dedykacje na książkach, wy-
dania książek i przekłady na
obce języki.

W tym ostatnim dziale fi-
guruje przekład pierwszych
tomów powieści Prousta doko-
nany przez Boya-Zeleńskiego.

Dormitorium Dla Studentek Kolegium Związkowego w Cambridge Springs, Pa.

Przepiękne dormitorium dla
studentek Kolegium Związ-
kowego w Cambridge Springs,
Pa. powstało dzięki usilnym
staraniom ś.p. Edwarda Koz-
mora, byłego cenzora ZNP

przy wydatnej pomocy Rady
Nadzorczej, Zarządu Central-
nego z prezesem Karolem Roz-
markiem na czele oraz Braci
i Siostr Związkowych.

Cenzor Kozmor przeprowa-
dził intensywną kampanię
zbliżającą do budowy dormitoriu-
m poważny fundusz.

Dormitorium dla dziewcząt
zostało poświęcone w niedzie-
lę, 3-go czerwca, 1962 roku —
podczas uroczystości 50-cio-
lecia powstania Szkoły Związ-

kowej. W uroczystościach
złotego jubileuszu uczelni
związkowej wzięło udział ty-
sięć Związkowców i Związ-
kowczyń z całego kraju.

Różne Przygody i Spostrzeżenia z Pobytu w Polsce z Wizytą

W Polsce dużo jest jeszcze dziś spekulantów dolarowych, którzy gonią za dolarem — jak pies za kotem.

Marynarz na okręcie, kolejarz na kolei, taksówkarz, leni i wielu innych ulicznych poszukiwaczy dolarów amerykańskich, a w tym i kobieta z dzieckiem na ręku. A miejsca, przy których najczęściej operują są: hotele, przystanki taksówek, Bank Polski itp. Napastują przeważnie turystów amerykańskich, których zawsze i wszędzie poznają, choćby byli ubrani tylko w spodnie i koszulę; poznają ich nawet po guzikach od koszuli (nawet cyganka w Włanowie: "może panu powrócić? Pan jest turysta. Pan jest Amerykanin!")

Dolar amerykański jest tak pociągający, że nawet i kierowników orbisowych hoteli wyprowadza z równowagi. . . I na tym punkcie są tak czuli i niecierpliwi, iż nie mogą się doczekać do końca tygodnia z rachunkiem, kiedy turysta hotel opuści; ale z góry żądają złożenia dolarów w kasie orbisowej na pokrycie kosztów pobytu w hotelu. A choć rachunek opiewa 100 złotych dziennie za pokój, to te złote muszą być nabyte w kasie orbisowej w hotelu po kursie około 24 złotych za 1 dolara. (Bank Polski płaci 72 zł za \$1.) A ponieważ, iż pokazała ilość Rosjan letnią porą przyjeżdża autobusa-

mi z Rosji do Warszawy i zatrzymują się zwykle jedną noc w hotelu Bristol, więc nasuwa się pytanie . . . jaką walutą płaci Rosjanie (jeśli płacą) za nocleg w hotelach w Polsce?

Transportacja Miejska

Transportacja tramwajowa i autobusowa, choć w zimie nie opalana i nie ogrzewana jest na ogół "dobra" i bardzo tania, ale za wyjątkiem taksówek. Bo na przystankach nie zawsze taksówka czeka na pasażera i to nie raz on w ogonku na taksówkę czeka. A taksówkarz, podjeżdżając do przystanku, bystrym okiem i bez pomyłki potrafi w grupie, czekających ludzi wyłowić Amerykanina i zaproponować mu usługę, oczywiście, za dubeltową opłatą, bo w takich okolicznościach, wtedy on decyduje o tym, kogo i gdzie chce odwieźć.

Choć kurs opłaty taksówek jest prawem przepisany, to jednak z braku dostatecznej ilości taksówek, szczególnie w śródmieściu, taksówkarze starają się w różny sposób pasażerów swoich okpić. Zjawisko to jest zresztą powszechnie znane we wszystkich większych miastach świata. A odwołując pasażera od kolei do hotelu, to jeśli mu się ofiaruje dolar za kurs, to walizki wniesie do "lobby" hotelu z podziękowaniem, a jak otrzyma zapłatę w walucie polskiej . . . to się napuści i powiada z naciskiem: "Wy-

ciąg pan walizki z bagażnika sobie sam!" Można tu jeszcze spotkać, gdzie niedździe, pozostałe z dawnych dobrych czasów stare antyki, niedździe tak popularne dryndy konne w Warszawie, codziennie myte i gładzone, a dziś skrzypiące ze starości i odrapanie, które są jeszcze czynne, ale więcej przewożą ogórki, kartofle i inne warzywa, niż pasażerów! Na taki koniec im to przyszło . . .

Zjadacze Lodów

Polacy zdaje się są największymi zjadaczami lodów na "świecie" . . . Jedzą lody wszędzie: w lokalu, w tramwaju, na ulicy; jedzą lody na śniadanie, na obiad i na kolację.

Przy kioskach z lodami w dzień i wieczór formują sprawnie ogonki, które nie raz wystają w długie ogony.

Będąc w mieście Łodzi, pewnego wieczoru wyszedłem po kolację z hotelu na ulicę i spostrzegłem w oddali tłum zebranych ludzi.

Chcąc uczynić zadość ciekawości, podeszedłem bliżej i pytam, co się tu stało? Młoda panienka z uśmiechem odpowiada:

"Nie się tu nie stało. Czekamy w kolejkę na lody".

Jak to! Tyle ludzi czeka na lody? Podeszedłem bliżej do lokalu, gdzie sprzedają ciastka i lody, aby zobaczyć, jak to się wszystko odbywa.

Lokal zdaje się być czysty, dobrze oświetlony, ale mały; za mały i za mało w nim obsługi na obsłużenie wszystkich ludzi, czekających w kolejce.

Podechodzę znów do jednego pana także, stojącego w kolejce i pytam: "Dlaczego lokal tu jest tak mały, kiedy interes jest duży, miejsce ruchliwe, tyle ludzi czeka na obsłużenie?"

Pan ów więc odpowiada:

"Bo 'oni' (rzad) obliczają, że jeśli lokal jest mniejszy, to i mniej obsługi potrzeba, a że jest za mało miejsca dla klientów w lokalu, za to na ulicy jest dużo . . . gdzie się znajduje dosyć pomieszczenia dla wszystkich, czekających w długiej kolejce ludzi!"

W Warszawie trudno jest spotkać kogoś z panów, który nie nosiłby teczek z sobą (a jeśli ktoś nie chodzi z teczką, to zaraz uważają go za Amerykanina z dolarami).

Czy wszyscy w tych teczkach noszą papiery urzędowe, czy może wielu z nich tylko "lunch"? — trudno było sprawdzić.

Trudno jest również jakkolwiek sprawę w urzędzie, czy w banku załatwić bez długiego czekania, pisanie i pisanie i od pierwszego, do drugiego, do trzeciego i czwartego okienka wędrowania . . .

Nie wiadomo również, czy dlatego, że jest za mało, czy też za dużo różnego stopnia urzędników? Ale są ludzie, znający stosunki miejscowe, którzy dowodzą, że jest więcej pracowników biurowych z piórem w ręku, niż pracowników, produkujących z młotkiem w ręku . . .

Niegdyś bardzo popularna kawa warszawska z kożuskiem, należała już do przeszłości, bo nie tylko bez kożuszka, ale i bez śmietanki jest podawana do stołu, po hotelach i kawiarniach, zupełnie czarna; tylko na wyraźne żądanie gościa podają mleko do kawy, ale tak "rozwodniona" kawa z mlekiem traci smak i aromat właściwej kawy.

Co się dzieje ze śmietanką, której zawsze dawniej było pod dostatkiem?

Choć nie wszyscy zresztą dziś już pamiętają, że kiedyś było dosyć śmietanki dla wszystkich.

Ale Rosjanie i tego Polakom zazdrościli, powiadając, że choć u nas kawa jest tylko czarna, to jednak kawa jest jeszcze lepsza, niż u nas w Rosji kapuśniak na śniadanie!

Czy Pan z Ameryki?

Pewnego dnia stoje przed hotelem Bristol i rozglądam się, jak wieśniak po raz pierwszy przybyły do wielkiego miasta . . .

Po chwili słyszę z boku wołanie: "Panie, panie! Czy pan z Ameryki?"

Oczywiście, pytanie to mi się wcale nie podobało, gdyż uważałem je za wysoce nietaktowne w stosunku do osoby w moim wieku, a owego osobnika za źle wychowanego młodzieńca, i zamiast odpowiedzi, ja się go zapytałem:

"A czy pan z Afryki? Czy pan tak wszystkich się pyta na ulicy, kto z jakiej okolicy? Bo mnie to nieobchodzi skąd pan pochodzi!"

Osobnik ów spojrzał na mnie zdziwiony, uśmiechnął się i odszedł. W oddali połączył się z dwoma innymi młodzieńcami i poszli dalej.

Oświeć

"Układ" handlowy z Rosją, choć na zewnątrz nie jest widoczny, to jednak skutki tego ogół codziennie odczuwa . . .

Choć dziś ma i żona pracując, to jednak utrzymanie się przy życiu jest dziś trudniejsze, niż to było dawniej, kiedy mąż sam, bez żony pracował.

Jak z opowiadania ich wynika, to Polacy tamtejsi nie są tak wrogo do Rosji, jak do Niemców ustosunkowani. Gdyż Niemców uważają za największych morderców, jacy kiedykolwiek na świecie istnieli, i co do tego, nie ma dwóch zdań; wszyscy na tym punkcie są zgodni . . .

A Oświeć, który jest obecnie przez tłumy różnej narodowości codziennie odwiedzany, będzie przypominał i służył, jako pomnik hańby niemieckiej na przyszłe, długie wieki!

W. A. J.

Uratowani Cudem z Czułości Tajg Umieili Się Wspiąć Na Monte Cassino Wyjątek z Płomiennego Kazania Ks. Michała Króla Na Żałobnej Mszy Św. Za Poległych Żołnierzy w 24-tą Rocznicę Istnienia 5-tej Kresowej Dywizji Piechoty.

Koło byłych Żołnierzy 5-ej Kresowej Dywizji Piechoty w Chicago obchodzono dnia 19 września uroczystość swego Święta Dywizyjnego. O godzinie 12-ej w południe, w kościele Św. Trójcy, par. 1118 N. Noble ul. odprawiona została Msza św. za Poległych Żołnierzy-kolegów, a po południu w Domu Weteranów Armii Polskiej, par. 1239 N. Wood ul. — odbyła się żołnierska "lampa wina". W świątce Dywizyjnym 5-ej Kresowej wzięli udział nie tylko byli żołnierze z "5-ej" wraz z rodzinami, ale i weterani i byli żołnierze oraz przedstawiciele z innych jednostek Wojska Polskiego na Zachodzie i z 1-ej wojny światowej, — nadto przedstawiciele organizacji polonijnych.

W czasie Mszy św. za Poległych płomiennie i patriotycznie kazanie wygłosił ks. Michał F. Król, który na początku wojny był żołnierzem walczącym, a później kapłanem i kapelanem jednej z jednostek Polskich Sił Zbrojnych w czasie drugiej wojny światowej.

Treść pełną kazania ks. kap. Michała Króla podajemy poniżej w dosłownym brzmieniu:

Za Waszą i Naszą Wolność Walczyli, Umierali, Zwyciężali

"W imię praw boskich i ludzkich, za waszą wolność i naszą, w spełnieniu testamentu przodków, w wykonaniu obowiązku żyjących, jako drogowca dla przyszłych pokoleń, za Wilno i Lwów, symbole mocy Rzeczypospolitej — walczyli, — umierali, — zwyciężali."

Cudem Bożej opieki uratowani z czeluści ludzkiej nędzy, ściągani przed 24 lata polscy żołnierze z podbiegunowych okolic, z nad dalekiej Peczory i z Kolskiego półwyspu, by w ośrodkach polskiej armii, tworząc się na wschodnich bezkresach, stając ponownie w szeregu do walki. Nie zabili ich srogię rosyjskie mrozy, choć nieraz zwał ich z nóg głód, gdyż odcinając sobie od ust, oddawali swe racje żywności polskiej głodnej dzieciarni. przeszli wszystko, o czym tylko Bóg wie i oni. Sangeli wpięć w stóp Góry Kalwarii, aby umieć wspiąć się później na Monte Cassino, Monte Cairo, Piedimonte i miasto Ancone.

Historia Polski zawiera wiele kart mówiących o bohaterstwie i zwycięstwach bitwach, takich jak Grunwald, Kiroholm i Chocim, Cud nad Wisłą i Monte Cassino. Przez wszystkie wieki budowały, one w narodzie polskim ducha rycerskiego i rozwijały obok żołnierskiego męstwa, zdolność do największych poświęceń. Cnoty te przekazywane z pokolenia w pokolenie, stanowiły chlubę i wielką wartość każdego Polaka. Osiągnięcia i poświęcenie związane w ogólnym zrywem narodu stwarzały — wielkie — pełne chwale — historyczne czyny. Cnoty te to dar od Boga. Dziejowemu bowiem posłannictwem Polski — to Apostołat prawdy Chrystusowej. Jak nie można pogodzić światła z ciemnością, tak Polska nigdy nie znajdzie wspólnego języka z systemami, gdzie panuje kult zdrady i kłamstwa. Polska jest zawsze ta sama, która przed tysiącem lat poślubiła przez chrzest króla i Narodu prawdę Chrystusową, jako podstawową zasadę życia i cel dziejowego posłannictwa. Patriotyzm polski zatem ma inne i większe znaczenie, — walczy on bowiem o jedną z form Królestwa Bożego na ziemi.

Wiara i Ojczyzna
"Wiara i Ojczyzna — to jeden wielki ołtarz, a człowiek — to żdźbło mirry, którego przeznaczeniem jest spalić się dla chwały tego ołtarza" — tak pisał nasz powieściopisarz Henryk Sienkiewicz. Słowa te są jakby streszczeniem dziejów walk polskich za Wiarę św., o Honor i Ojczyznę. Na ołtarzu naszego obowiązku, naszego sumienia i świadomości misji dziejowej spalały się w pochodzie wieków ofiary z życia, z krwi przelanej i cierpienia Narodu Polskiego — za wiarę, za Honor i Ojczyznę. Lignica, Grunwald i Warna, Ceca, i Wiedeń, Powstania: Kościuszkowskie, Listopadowe i Styczniowe, Cud nad Wisłą, września 139 i Warszawa 1944 — to cała palna ofiara na przestrzeni Tysiąclecia chrześcijańskiej Polski. Bóg, Honor i Ojczyzna — wiara św., obowiązek i ukończenie ziemskiej drogi, — to wielki ołtarz, prawdziwie Chrystusowy, treścią i znaczeniem prawie mu równy. I dlatego żołnierz polski tak często podnosi miecz w obronie prawdy Chrystusowej, bo broniąc ziemi swych ojców był przekonany, że wspólny wysiłek ludzi wolnych, których łączy idea wolności, była dla niego opoką, na której warto budować ognisko życia polskiego.

Epopoea Żołnierska
Nie Jest Zamknięta

Dziś ateistycznie — totalistyczne państwa wywołują w duszy ludzkiej

znajduje się on bowiem w ogniu zarzanej walki, jak żaden inny kraj, walki dwu ideologii — Wiary Chrześcijańskiej, która darzy człowieka wolną wola i poczyni, oraz ateistycznego komunizmu, który zaprzecza mu darów danych człowiekowi przez Boga. Walka ta toczy się na śmierć i życie. W tej walce naszego Narodu i my musimy brać czynny udział, bo i na obczyźnie macki nieprzyjaciela nas dotykają, aby nas zniszczyć. Musimy walczyć, wszak jesteśmy niedzielnym ciałem całego Narodu.

Walka Dwóch Ideologii

Dlatego też i epopea żołnierska polskiego, choćby był on na obczyźnie, nie jest kartą zamkniętą i odczoną do archiwum historii. Ona ma jeszcze dopełnić swego niedokończonego zadania. Wiemy z jakim zainteresowaniem cały Kraj czyta i słucha o wyczynach żołnierza zagranicą. Wysiłek jego przeszłych wyczynów, zwycięstw spowodował, że dziś cały Naród stał się "Przedmurzem Chrześcijaństwa".

Wpatrując się w bohaterskie postacie żołnierza polskiego na przestrzeni naszych dziejów, uchylny kornie czoła przed ich ofiarą i poświęceniem, którzy do ostatka spełnili żołnierską powinność, odeszli do Boga na Polach Chwały, którzy na drodze Piętej Dywizji Kresowej — często w warunkach bardzo niekorzystnych walcząc — chlubnie okryli chwałą Polskę i żołnierza polskiego, a pokoleniom dali przykład bohaterstwa, poświęcenia i miłości Ojczyzny.

Naszemu braciom poległym na frontach, albo zmarłym w tesknocie na obczyźnie, racz dać, Panie, odpoczynek wieczny. Królowo Korony Polskiej — módl się za nami i całym Twoim polskim Narodem. Amen.

Uchylimy Czoła Przed Poświęceniem

Wpatrując się w bohaterskie postacie żołnierza polskiego na przestrzeni naszych dziejów, uchylny kornie czoła przed ich ofiarą i poświęceniem, którzy do ostatka spełnili żołnierską powinność, odeszli do Boga na Polach Chwały, którzy na drodze Piętej Dywizji Kresowej — często w warunkach bardzo niekorzystnych walcząc — chlubnie okryli chwałą Polskę i żołnierza polskiego, a pokoleniom dali przykład bohaterstwa, poświęcenia i miłości Ojczyzny.

Naszemu braciom poległym na frontach, albo zmarłym w tesknocie na obczyźnie, racz dać, Panie, odpoczynek wieczny. Królowo Korony Polskiej — módl się za nami i całym Twoim polskim Narodem. Amen.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Najlepsze Życzenia Dalszej Owocnej Pracy w Służbie Wzniosłych Celów, Którym Służy Przez 85 Lat

— składa —

"CHICAGO'S STRONGEST"

Chicagowska Federalna Spółka Oszczędnościowa

ZASOBY
PONAD
\$99,000,000.00

REZERWY
PRZESZŁO
\$9,300,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 ARCHER AVE.

TEL. VI 7-1141

JUSTYN MACKIEWICZ, Prezes

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-CIO LAT ISTNIENIA Oraz Owocnych, Doniosłych i Chwalebnych Poczynków, a Także Dalszej Pożytecznej Pracy i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Waszej Organizacji — zasyła

MIDLAND Savings

AND LOAN ASSOCIATION

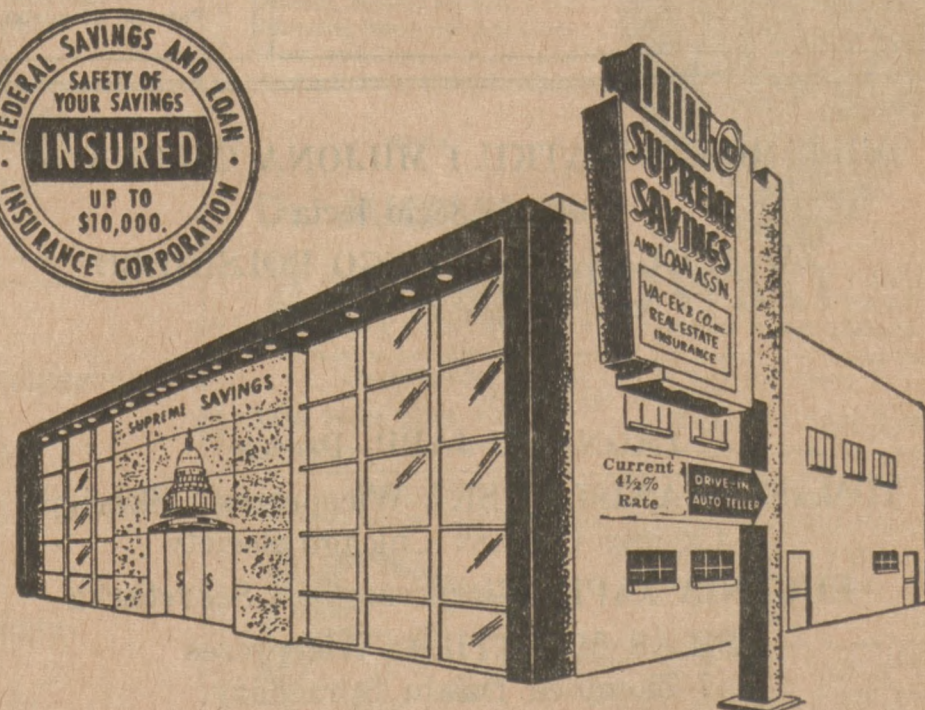

Założona w 1914
Zasoby Ponad \$10,000,000.00
4040 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632
Członek Federal Home Loan Bank System
Każde konto zabezpieczone do \$10,000 przez Agencję Rządu Stanów Zjedn.

Oszczędzajcie w najstarszej Spółce Oszczędnościowej w naszej dzielnicy.
JEST TO NASZ 51-SZY ROK
(100 dywidend wypłacanych nieprzerwanie)

NAJLEPSZE ŻYCZENIA NA 85-CIO LECIE
NAJWIĘKSZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI W ŚWIECIE
NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE
JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P.

— składa —

ZARZĄD DYREKCJA i PRACOWNICY

PIOTR P. KEZON, Prezes i Zarządca

SUPREME

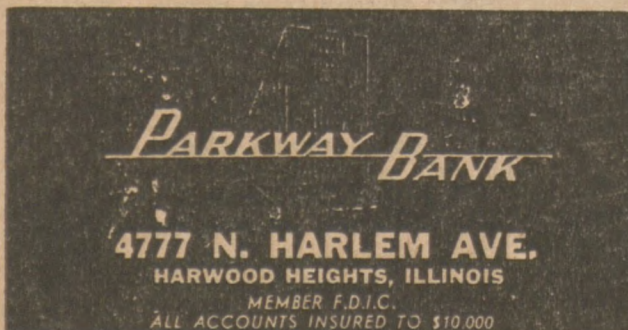
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1751-1755 West 47th Street • Chicago, Illinois • YArds 7-3895

Największa Polska Spółka Na Town of Lake

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-CIO LAT ISTNIENIA

Oraz Owocnych, Doniosłych i Chwalebnych Planów w Następnym Latach, a Także Dalszej Pożytecznej Pracy i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej i Calej Polonii Amerykańskiej — zasyła

Telefon 367-6600

Pewność Bezpieczeństwo i Zaufanie

Wszystkie Wasze Oszczędności Zabezpieczone do sumy \$10,000 przez Rząd Stanów Zjednoczonych.

Przynoszą dla Waszych Oszczędności Doskonałe Dywidendy w stosunku Rocznym **4 1/2% PROCENT**

Dlatego oszczędzajcie Wasze ciężko zapracowane pieniądze w Polskim Banku.

Jest To Nowoczesny Piękny Nowy Polski Bank Na Północno-Zachodniej Stronie Miasta Chicago Polska Grzeczna Obsługa.

W Tym Banku Rozmówicie Się Po Polsku. Urzędnicy, Zarząd, Dyrekcja i Cały Sztab Pracowników To Polacy

Prosimy korzystajcie z Wszelkich usług tego naszego polskiego banku.

Najlepsze Życzenia Na 85-Lecie Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polka Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P.

KORDECKI

Savings and Loan Association
1616 W. PERSHING ROAD
Chicago
Telefon VI 7-1191

Najserdeczniejsze Życzenia i Zasiłowane Gratulacje Dla ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO — Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA oraz dalszej kontynuacji tej wzniosłej, owocnej, a tak bardzo szlachetnej pracy, dla dobra sprawy polskiej, Polonii amerykańskiej i w ogóle we wszelkich waszych poczynaniach — zasyłają

DIRECTORS,
OFFICERS,
STAFF

CITIZEN

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
3917-19 W. 26th ST.
CHICAGO, ILL. 60623

W 85-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Gratulacje oraz Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii. — Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju i Dalszych Pożytecznych Poczynków Dla Naszych Uciennych Rodaków w Polsce oraz Wiele Szczęścia, Radości i Powodzenia w Realizowaniu Waszych Planów i Zamiarów — zasyła

Bardzo Popularna Spółka Oszczędnościowa

Belmont Central Federal Savings & Loan Ass'n.

STANLEY BERTSON, Prezes

5455 West Belmont Ave., Chicago 41, Illinois

PEnsacola 6-3000

Największa w Świecie Organizacja Polska Bratniej Pomocy

WSZYSTKIM CZŁONKOM I CZŁONKINIOM

W 16 Okręgach w 209 Gminach w 1444 Grupach

Ubezpieczonym na Sumę \$290,428,133.00

Której Zasoby Wynoszą \$125,291,710.63

Sklada

Najlepsze Życzenia z Okazji 85-lecia Istnienia

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki

Na Przestrzeni 85 Lat Istnienia Związek Narodowy Polski wypłacił

Pośmiertnego \$119,118,859.12

Dywidend \$7,682.760.14

Na Oświatę i Młodzież \$12,897,759.57

Posiada

Najnowsze Certyfikaty Ubezpieczenia

Kolegium Związkowe w Cambridge Springs, Pa.

**Wydawnictwa Związkowe – Zgoda – Dziennik Związkowy
Biblioteki – Szkółki – Sport**

ZARZĄD CENTRALNY

Karol Rozmarek, krajowy prezes
Franciszka Dymek, wiceprezeska
Franciszek M. Prochot, wiceprezes
Adolf K. Pachucki, krajowy sekretarz
Jan Ulatowski, skarbnik

DYREKCJA:

Józef A. Danciewicz
Irena Wallace
Mieczysław Odrobina
Bronisława Helkowska
Katarzyna Dienes

Jan J. Ziomba
Melania Winiecka
Michał L. Holodnik
Edward J. Moskal
Stanisław W. Józefiak

LEKARZ NACZELNY:
Dr. Antoni Sampoliński

NACZELNY ORGANIZATOR Z.N.P.
Józef R. Majerczak

RADA NADZORCZA:

Władysław Dworakowski, cenzor
Antoni Czeleń, wicecenzor

KOMITET ROZWOJU:

Karol Rozmarek, przewodniczący
Franciszka Dymek, wiceprzewodnicząca
Franciszek M. Prochot
Adolf K. Pachucki
Jan Ulatowski

Komisarze i Komisarki Okr. Z.N.P.:

Jan Siderski, Okr. 1
Bronisława Niemyska, Okr. 1
Józef Zduńczyk, Okr. 2
Ewelina Gawalis, Okr. 2
Leopold K. Babirecki, Okr. 3
Anna Tuman, Okr. 3
Jan F. Nowak, Okr. 4
Maria Tuchewicz, Okr. 4

Teodor Pająk, Okr. 5
Stanisława Jedwabnik, Okr. 5
Hilary Czaplicki, Okr. 6
Leokadia Misiora, Okr. 6
Ludwik Słowiński, Okr. 7
Zofia Wójcik, Okr. 7
Franciszek Łysakowski, Okr. 8
Władysława Opatkiewicz, Okr. 8

Aleksander Kopczyński, Okr. 9
Marianna Golembieska, Okr. 9
Józef Rychlicki, Okr. 10
Bronisława Barć, Okr. 10
Dr. S. J. Sulkowski, Okr. 11
Paulina Górską, Okr. 11
Franciszek Jendryaszek, Okr. 12
Helena Orawiec, Okr. 12

Zygmunt Sokolnicki, Okr. 13
Zofia Buczkowska, Okr. 13
Jakub Fatla, Okr. 14
Władysława Podkomorska, Okr. 14
Tadeusz Wachel, Okr. 15
Władysława Wawrzyniak-Kubiak, Okr. 15
Sam F. Brown, Okr. 16
Stanisława Nieder, Okr. 16

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 16-GO PAŹDZIERNIKA (OCTOBER), 1965

ZNP POWSTAŁ Z MIŁOŚCI DO POLSKI I NARODU POLSKIEGO

Krótki Rzut Oka Na Doniosłość
Uchwał Pierwszych 10-ciu Sejmów ZNP

Związek Przetrawił Walki Wewnętrzne, Wy-
szedł Zwycięsko z Depresji Ekonomicz-
nych, Rósł i Potężniał.— Pionierzy Opo-
datkowali Się Dobrowolnie Na Podtrzymanie
Seminarium Polskiego w Orchard
Lake, Mich.— Zbudowali Kolegium Związkowe
i Własne Wydawnictwa.— Z. N. P.
Urządził Pierwszy Obchód Konstytucji 3
Maja w Roku 1891 w Chicago i Dzień
Polski Na Wystawie Kolumbijskiej w 1893
Roku.— Brac Związkowa Wspomagała
Rodaków w Polsce, Upominała Się o Ich
Prawa, Walczyła o Niepodległość Dla
Polski, a w Stan. Zjedn. Opiekowała Się
Licznie Przybywającymi Emigrantami

HELENA MOLL

Związek Narodowy Polski, który w tym roku obchodzi 85-cio lecie swego istnienia, od pierwszych swych początków był organizacją bratniej pomocy opartą na podłożu ideowym, a skupiał w swych szeregach najbardziej patriotyczny i energiczny element polonijny. O patriotycznej pracy dla Polski i narodu polskiego, mówi nam działacz Związku Narodowego Polskiego od 85-ciu lat, mówi nam Jego wzrost liczby i wzrastający stale majątek.

Z prawdziwym zamilowaniem śledzimy wszelkie stare zapiski, pisma i pamiętniki — pragnąc pogłębić znajomość pierwszych początków ZNP. Dużo radości sprawiła nam mała książeczka, która szczęśliwym zbiegiem okoliczności dostała się w nasze ręce, a którą z pietyzmem przewertowaliśmy. Książeczka ta o objętości zaledwie 94 stron a drukowana w roku 1894 przez Drukarnię "Zgody" pod tytułem "Związek Narodowy Polski w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej" — "Jego Rozwój, Działalność i Stan Obecny" — została wydana na pamiątkę stułecia rocznicy powstania Kościuszkowskiego przez Zarząd Związku Narodowego Polskiego, a opracowana przez ówczesnego prezesa ZNP — S. F. Adalę Sataleckiego.

Rok 1880

Opisując powstanie Związku Narodowego Polskiego, czytamy w tej cennej książ-

eczce j.n.: — "Z początkiem 1880 roku Śląsk został nawiedzony przez klęskę głodową. Wiść o niej przekroczyła Atlantyk i oblała się smutnym echem w sercach wychodźców osiedlonych w Stanach Zjednoczonych. Obowiązkowo ich było domagać się pomocy, lecz jak to uczynić, gdy osady nasze rozdzielone olbrzymimi przestrzeniami, nie posiadały żadnej spójni, nie wiedziały często o współbraciach, mieszkających w sąsiedztwie?

"Takie pytanie zadawało sobie grono rodaków naszych, mieszkających w Filadelfii, zebranych dnia 15go lutego 1880 roku dla narad nad wspólnym losem oraz stanowiskiem, jakie powinni zająć Polacy w Ameryce. Przewodniczący tego grona ob. Juliusz Andrzejkiewicz rozwinął wtedy myśl rzuconą przez Agatona Gillera i zaproponował połączenie wszystkich towarzystw polskich w Stanach Zjednoczonych w jedną ligę czyli związek pod ogólną nazwą Związku Narodowego Polskiego, na zasadach federacji, warującą każdemu z towarzystw zupełny samorząd wewnętrzny. Obecni na posiedzeniu tym ob. Julian Szajnert, Julian Lipiński, Jan Białynski, Wincenty Domański, Antoni Wojczyński, Jan Nepomucyn Popielinski, Jan Blachowski, Teofil Kucielski i Piotr Beczkiewicz gorąco przyklasnęli temu wnioskowi. Oni więc razem z przewodniczącym ob. J. Andrzejkiewicz

są rzeczywistymi założycielami ZNP, miasto zaś Filadelfii, ta kolebka wolności amerykańskiej, jego kolebka. Tak powstał Związek Narodowy Polski."

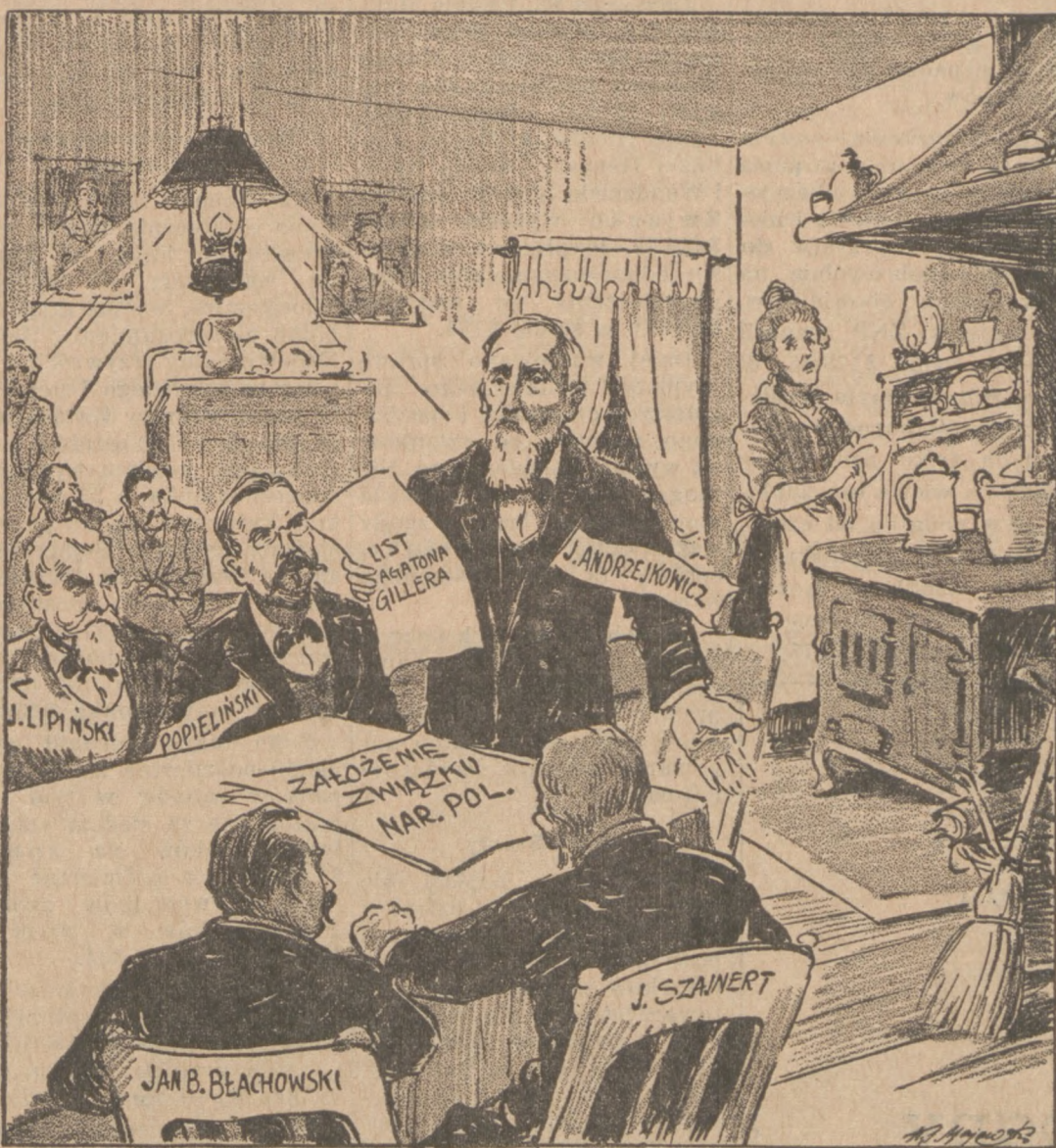
Pierwszy Sejm ZNP

Założyciele postanowili zwołać pierwszy Sejm ZNP na dzień 20go września, 1880 roku do nowego i pięknego hotelu Palmer House w Chicago. Na Sejmie Pierwszym dziewięć towarzystw przysłało swych delegatów. Pierwszymi Posłami Pierwszego Sejmu ZNP byli następujący:

Andrzejkiewicz Juliusz
Stobiecki Roman
Kociemski Stanisław
Sowadzki Franciszek
Małek Konstanty
Krzemieniecki Józef
Gryglaszewski Franciszek
Borhardt Franciszek
Wendziński Ignacy
Domański Wincenty
Kucera Maksymilian
Wilkoszewski Edward
Dyniewicz Władysław

Na Pierwszym Sejmie 13 Posłów z Towarzystw przysłało nową konstytucję ZNP, której wstęp brzmiał j.n.: — "Gdy wbrew bohaterstwu poświęceniu i krwawym walkom Naród Polski utracił niepodległość, a rządzeniem Opatrzności na troistą skazany niewole przez najeźdźców przemocą z praw do życia i rozwoju wywłaszczony został, najgorzej skrzywdzona część Jego dobrowolnie przenosząc wygnania miast ciężkiej niewoli w Ojczyźnie, za wskazaniem Kościuszki i Pułaskiego podążyła do wolnej ziemi Washingtona i osiadłszy tu znalazła Gościnność i Równoprawienie.

"Dzielną ta garstka pielgrzymów, nie tracąc z oczu obowiązków względem nowoprzybranego kraju i Narodu swego, założyła Związek Narodowy Polski w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki w celach: DOSKONAŁSZEGO ZESPOLENIA LUDU POLSKIEGO NA WYCHODZTWE: ZAPEWNIENIA MU NALEŻYTEGO ROZWOJU POD WZGLĘDEM MORALNYM, UMYŚLOWYM, EKONOMICZNYM I SPOŁECZNYM; UCHRONIENIA JĘZYKA OJCZY-

W małym domku pp. Juliusza i Wandy Szajnert w Filadelfii, Pa., miała pierwsze swe początki potężna dzisiaj organizacja bratniej pomocy—Związek Narodowy Polski.

STEGO, ORAZ KULTURY I OBYCZAJÓW NARODOWYCH OD ZANIKU I SKUTECZNIEJSZEGO DZIAŁANIA WSZELKIMI GODZIWIAMI ŚRODKAMI NA KORZYŚĆ PRZYWRÓCENIA NIEPODLEGŁOŚCI ZIEMI POLSKICH W EUROPIE."

Cele i zadania jasno i wyraźnie określone przez założycieli ZNP, przysięgają nam do dzisiaj i są w całości podtrzymywane przez członkostwo.

Pierwszy Zarząd

Na Sejmie Pierwszym w hotelu Palmer House wybrano pierwszy Zarząd Związku Narodowego Polskiego do którego weszli: Juliusz Andrzejkiewicz, cenzor; Maksymilian Kucera, prezes komitetu centralnego; Józef Rewerski, wiceprezes; E. Odrowąż, sekretarz generalny; Stanisław Kociemski, kasjer. Uchwałą Pierwszego Sejmu Organizacyjnego uchwalono że Zarząd ZNP ma się składać

z cenzora i komitetu centralnego (później zmieniono nazwę komitetu na rząd centralny, a jeszcze później na zarząd centralny).

Uchwalono starać się o rozwój moralny i materialny żywiołu polskiego, zakładać kościoły, domy, szkoły polskie, zakłady dobroczynności i przemysłu polskiego. Postanowiono rozciągnąć jak najdalej idącą opiekę nad wychodźstwem polskim w Stanach Zjednoczonych jak i zachęcać wszystkich swych członków do starania się o papiery obywatelskie. Dla podtrzymania ducha narodowego i lepszego uświadomienia rodaków o bogatej historii Polski, uchwalono urządzić obchody narodowe po wszystkich miejscowościach, upamiętniając tym ważne rocznice w historii narodu polskiego.

Postanowiono urządzić i utrzymywać Domy Polskie w Nowym Yorku, Filadelfii i w Chicago na których utrzymać

kwoty rocznej subwencji: — \$500 Nowy York, \$350 Filadelfia i \$200 Chicago. W Chicago miało także powstać Biuro Informacyjne dla dogodności Polaków w Ameryce. Z braku funduszy nie udało się projekty te zrealizować choć w kilka lat później powstał Dom Emigracyjny w Nowym Yorku.

Drugi Sejm

Drugi Sejm Związku Narodowego Polskiego odbył się w dniach od 21go do 24go września, 1881 roku w Nowym Yorku w sali pnr. 17 Rivington ul. Kapitał Związku wynosił w dn. 17go września, 1881 roku — \$162.30. Posłami dziewięciu towarzystw na tym Sejmie byli następujący: —

Karczewski Ksawery
Kucera Maksymilian
Kociemski Stanisław
Gryglaszewski Franciszek
Osuch Michał
Wilkoszewski Edward
Mazurkiewicz Hieronim

Sowadzki Wincenty
Górski Wincenty
Krzemiński Stanisław
Artwiński Stanisław

Na Sejmie tym uchwalono wydawać własne pismo pod nazwą ZGODA. Redakcję oficjalnego organu Zgody powierzono p. E. Odrowąż, pierwszemu sekretarzowi generalnemu ZNP. Redakcja i drukarnia Zgody została ustanowiona w mieście Nowy York. Obecni na Sejmie Posłowie zadeklarowali złożyć na cel druku Zgody w imieniu swych towarzystw — \$649.

Rząd Centralny zawiadomił, że wypłacono jedno pośmiertne w sumie \$500 między sejmami.

Pierwszy Komunikat Do Narodu Amerykańskiego

Na Sejmie tym ZNP poraz pierwszy wystąpił w sprawie publicznej w imieniu narodu polskiego, gdyż wystosował adres kondolencyjny do narodu amerykańskiego z powodu tragicznej śmierci Prezydenta Stanów Zjedn. James A. Garfield, postrzelonego w dn. 2go lipca, 1881 roku we Washingtonie przez Charles J. Guiteau, a zmarłego w dn. 19go września. Adres kondolencyjny ZNP został powtórzony przez wszystkie pisma nowojorskie i wzbudził wielkie zainteresowanie Związkiem Narodowym Polskim wśród społeczeństwa amerykańskiego. Na Sejmie tym polecono także ob. Gryglaszewskiemu (posiadający wielkie wpływy w Washingtonie i piastujący wysokie stanowisko federalnego inspektora rządowego wszystkich budowli rządowych w Stanach Zjednoczonych) aby postarał się u władz rządowych o polskiego agenta emigracyjnego w Nowym Yorku, w przystani Castle Garden do której dobiegały okręty uchodźców, abyby rozciągnąć większą opiekę nad licznie przybywającymi do Ameryki emigrantami polskimi. Starami ob. Gryglaszewskiego odniosły sukces i wkrótce potem przydzielono jednego urzędnika dla wychodźców polskich.

Trzeci Sejm

Trzeci Sejm ZNP odbył się w dniach od 21go do 23go września, 1882 roku w Chicago w sali Vorwaets Turn pnr. 251 Dwunasta ul. Związek liczył wówczas 455 członków, a kapitał wynosił \$662.71. Dziesięć towarzystw reprezentowanych było przez

następujących 16 Posłów na Sejmie: Andrzejkiewicz Juliusz, Gryglaszewski Franciszek, Osuch Michał, Sleszyński Stanisław, Mańkowski Józef, Wendziński Ignacy, Riemer Wojciech, Różański Jan, Sowadzki Franciszek, Stobiecki Roman, Dankowski Edward, Dorszyński Kazimierz, Kucera Maksymilian, Heliński Teodor, Tyliński Stanisław i Mazurkiewicz Hieronim.

Z powodu szczupłych zasobów finansowych organ ZGODA nie mógł rozwinąć się należycie, a nawet groził mu upadek. Sejm więc uchwalił utworzenie towarzystwa akcyjnego z kapitałem \$2,500, gwarantowanym przez rząd centralny. Jednocześnie postanowiono przenieść redakcję z Nowego Yorku do Chicago. Postanowienie to natrafiło na silny opór delegatów nowojorskich i przeszło zaledwie większością jednego głosu. Redaktorem ZGODY został p. Ignacy Wendziński.

Czwarty Sejm

Szybko rosłą szereg Związku. Na Czwartym Sejmie odbytym w sali parafialnej św. Jadwigi w dniach od 21go do 24go września, 1883 roku w Milwaukee, Wis. do Związku należało już 12 towarzystw a 448 członków. Kapitał wynosił \$1,145.06. Posłami Sejmu jest 16 reprezentantów towarzystw: — Kucera Maksymilian, Sowadzki Wincenty, Pokrzywiński Kajetan, Zwierchowski Mateusz, Morgenstern Ignacy, Heliński Teodor, Sowadzki Franciszek, Klupp G. A., Rychter Jan, Bożek Jan, Przybyszewski Wincenty, Wodziecki Piotr, Lauferowski Michał, Wendziński Ignacy i Debiński Jan.

Z pośmiertnej kasy wsparć wypłacono w przeciągu roku ubezpieczenia na ogólną sumę \$2,700.20. Na sumę tą składało się pośmiertne za pięciu zmarłych członków w sumie \$2,500 i pośmiertne za zmarłą żonę jednego z członków w sumie \$200.20. Założyciele Związku postanowili dla większego przyciągnięcia rodaków do organizacji, wprowadzić w zakres jej działalności kasę wsparć pośmiertnych, a mianowicie w razie śmierci członka Związku pośmiertne wypłacone wdowie lub spadkobiercom w sumie \$500, a w razie śmierci żony członka sumę \$200. Przy każdym wypadku śmierci członka nakładano

(Cią dalszy na stronie 2-ej)

Posłowie Sejmu VI Związku Narodowego Polskiego, odbytego w dniach od 5go do 7go lipca, 1886 roku w Bay City, Michigan.

Postłowie Sejmu VI Związku Narodowego Polskiego, odbytego w dniach od 5go do 7go lipca, 1886 roku w Bay City, Mich.

1. N. Jakimowicz
2. H. Zieliński
3. M. Freeman
4. Hieronim Mazurkiewicz
5. J. Muszyński
6. Stanisław J. Józefiak

7. Maksymilian Kucera, pierwszy prezes ZNP
8. Antoni Pawłowski
9. I. N. Morgenstern
10. S. Danielewski
11. S. Kociemski,
Drugi prezes ZNP
12. W. V. Przybyszewski, prezes
13. Fr. Gryglaszewski, cenzor
14. Ks. D. Majer

15. Dr F. Szymański
16. Dr Z. Gruenberg
17. Fr. M. Sowadzki
18. Al. Menozarski, wiceprezes
19. Kazimierz Dorszyński
20. St. Sleszyński
21. Wacław Gasiowski
22. Józef Olbiński
23. Jan Mańkowski
24. J. Czerniak
25. Michał Nowak

26. A. Wiśniewski
27. M. Rydliewicz
28. Ignacy Lipczyński
29. M. J. Sadowski
30. A. S. Leszczyński, wicesekretarz
31. Jan M. Dembiński
32. W. Szyperski
33. Jan Breski, kasjer
34. Fr. Wiśniewski, sekr. generalny

35. W. Domański
36. Józef Rosenthal
37. F. Szurliński
38. St. Krzemieński
39. A. F. Górski
40. Józef Nadolski
41. Dr T. P. Lewandowski (Brak nazwisk nr. 42, 43, 44)
45. Albert J. Kowalski
46. Antoni Małek
47. J. Pawłowski
48. A. Kłosowski

49. Fr. Tylewicz
50. Teodor H. Heliński (późniejszy 4ty cenzor)
51. P. J. Leszczyński
52. E. Dankowski
53. (Brak nazwiska)
54. Konstanty J. Małek
55. (Brak nazwiska)
56. T. Grodzki, wicecenzor
57. F. Turkowski

58. Zbigniew Brodowski, (późniejszy 6ty prezes)
59. S. Slisz
60. W. Metelski
61. A. Kopankiewicz
62. Teodor Kornobis
63. F. Grzeszkiewicz
64. Juliusz Lipiński, jeden z założycieli ZNP
65. A. Kowalski (UWAGA: Nazwisk osób nieoznaczonych na zdjęciu nr.:

42, 43, 44, 53 i 55 nie udało się ustalić na skutek częściowego zniszczenia wykazu na fotografii. Oprócz wyżej wymienionych, Posłami na VI Sejm ZNP byli następujący: — Wincenty Domagalski, J. A. Zaborowski J. Zawisza, St. Slisz, L. Ombach i Józef Rewerski.) — Ze zbiorów historycznych adw. Leona Małek.

ZNP Powstał z Miłości Do Polski

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej)

specjalny podatek na wszystkich członków, ażeby uzyskać potrzebną sumę pośmiertnego. Do Związku mogły należeć żony członków, za których wypłacano pośmiertne w sumie \$200. Z powodu jednak powolnego rozwoju organizacji drugi Sejm ZNP uchwałę tą zawiesił. Sejm trzeci postanowił wprowadzić ją z powrotem w życie. Uchwała ta spotkała się z oporem niektórych towarzyszy, gdyż podatek obciążający wszystkich przy każdym wypadku śmierci, okazał się zbyt wysoki.

Na Sejmie Czwartym do najważniejszych uchwał należała uchwała wzywająca wszystkie towarzystwa jak i całą Polonię do godnego uczczenia dwusetnej rocznicy zwycięstwa Jana Sobieskiego pod Wiedniem, przez urządzenie wspólnych obchodów we wszystkich większych i mniejszych miejscowościach.

Sejm także uchwalił wydać przez Rząd Centralny

ZNP specjalnego studium politycznego Nadbużanina p. t. "Jakie prawo ma Moskwa do opieki nad Słowiańszczyzną (?) i jakim sposobem zapewnić pokój Europy."

Nadzwyczajny Sejm

Pierwszy nadzwyczajny Sejm ZNP został zwołany w dniach od 21go do 23go lutego, 1884 w Chicago. Na Sejm stawili się tylko ośmiu delegatów: — Sowadzki Franciszek, Riemer Wojciech, Brukowski Kazimierz, Kucera Maksymilian, Mańkowski Józef, Przybyszewski Wincenty, Nicki Stanisław i Wendziński Ignacy.

Sejm został zwołany dla załatwienia nieporozumienia wynikłego pomiędzy grupami a Rzędem Centralnym z powodu pobierania przez zarząd zbyt wygórowanego podatku na wypłatę pośmiertnego. Jak wiadomo przy organizowaniu Związku, przy wprowadzeniu kasy wypłat pośmiertnego wszyscy członkowie godzili się na dobrowolne opodatko-

wanie w każdym wypadku śmierci członka, lub jego małżonki. Gdy wzrastała liczba zgonów, wzrastała i suma opodatkowania pośmiertnego. Na Sejmie Nadzwyczajnym więc zgodzono się na dobrowolne opodatkowanie w sumie 50 centów podatku przy każdym wypadku śmierci członka, a 25 centów przy każdym wypadku śmierci żony członków.

Kasa Związkowa została poważnie uszczuplona przez powstałe w sprawie ubezpieczenia nieporozumienia i niechęć wielu towarzyszy do wypełnienia dobrowolnie na się przyjętych obowiązków. Cały majątek ZNP wynosił na Sejmie tylko \$175.55. W okresie jednorocznym wypłacono trzy pośmiertne w ograniczonych tylko sumach ze względu na wielce uszczuplony wpływ podatku od członków — a t. j. — po dwóch zmarłych członkach łącznie \$400, pośmiertne za żonę jednego z członków \$51.75.

Sejm Piąty

Walki wewnętrzno-polonijne i z klerem poważnie podminowały dalszy rozwój Związku. Na Sejmie 5ym odbytym w dniach od 14 do 17 lutego, 1885 r. w La Crosse, Wis. Związek liczył tylko 295 członków, zrzeszonych w 10 towarzystwach. Posłami na tenże Sejm było 12 przedstawicieli towarzystw w osobach — Domański W., Kucera Maksymilian, Mazurkiewicz Hieronim, Leszczyński I., Nowak Wojciech, Dasty Jakób, Nowak Michał, Błaszczński Adam, Niedbalski Maciej, Zieliński Henryk, Labuda Karol i Wendziński Ignacy. Majątek Związku wynosił ogólnie \$639.52. Wypłacono w okresie jednorocznym tylko jedno ubezpieczenie po zmarłym członku w sumie \$134.

Dalej walkowano sprawę wypłaty pośmiertnego po zmarłych członkach i specjalnego podatku od członków na wypłatę pośmiertnego. Nie mogąc sprawy tej załatwić pomyślnie z braku zgody wszystkich, pozostawiono sprawę tą do następnego Sejmu.

Do najważniejszych uchwał Sejmu należy wystosowanie ostrego protestu przeciw bezprawiu rządu rosyjskiego, który zabraniał Polakom nabywanie gruntów na Litwie i Rusi.

Sejm Szósty

Sejm szósty zapisał się znacznym wzrostem członkostwa Związku. Organizacja powiększyła się do 1,893 członków zrzeszonych w 48 towarzystwach. Na Sejm odbyty w dniach od 5go do 7go lipca, 1886 roku w Bay City, Mich., przybyło już 56 delegatów. Majątek wynosił sumę \$3,660.63.

Dla potomności przyszłych pokoleń podajemy nazwiska Posłów Sejmu 6go ZNP — Lipiński Juliusz, Domański W., Sowadzki Franciszek, Dankowski Edward, Kowalski Albert, Olbiński Józef, Darszyński Kazimierz, Nowak Michał, Sleszyński Stanisław, Męczarski A., Małek Konstanty, Kucera Maksymilian, Tylewicz Franciszek, Muszyński J., Szurliński F., Kłosowski A., Zieliński H., Domagalski Wincenty, Mańkowski Jan, Czernik J., Leszczyński A. S., Heliński Teodor, Zaborowski J. A., Józefiak Stanisław, Krzemieński Stanisław, Rosenthal Józef, Majer D., Górski A. F., Zawisza J., Sliż Stanisław, Pawłowski Antoni, Mazurkiewicz Hieronim, Małek Antoni, Szymański Franciszek, Breski Jan, Jakimowicz N., Pawłowski J., Meteleski W., Grzeszkiewicz F., Turkowski F., Lewandowski T., Gruenberg Z., Ombach L., Lipczyński Ignacy, Grodzki T., Nadolski Józef, Gasiorowski W., Kopankiewicz A., Rewerski Józef, Wiśniewski A., Kornobis Teodor, Brodowski Zbigniew, Sadowski M. J., Rydliewicz M. i Debiński Jan.

Uregulowanie Sprawy Pośmiertnego

Na Sejmie tym uregulowano ostatecznie sprawę pośmiertnego, która od kilku lat walkowała się pośród członkostwa, wytwarzając ogólne nieporozumienia. Sejm Nadzwyczajny przywrócił wypłatę pośmiertnego i uchwalił ażeby wszyscy Związkowcy płacili po 50 centów podatku przy każdym wypadku śmierci członka, a 25 centów przy każdym wypadku śmierci żony członka. Sejm Szósty ze względu na znaczny wzrost członków, postanowił ostatecznie aby w razie śmierci członka pośmiertne wynosiło \$500, a w razie śmierci żony członka \$250.

Sejm także uchwalił wypłacić pośmiertne za 16 wypadków zgonów w tym — pośmiertne za siedem zmarłych członków na sumę \$3,084, oraz pośmiertne za dziewięć wypadków zgonu żon członków w sumie \$2,250, razem \$5,334.

Splacono także akcjonariuszy ZGODY wypłacając \$3,727.50 z kasy związkowej i Zgoda przeszła znowu na wyłączną własność Związku.

Sejm wystosował także ostry protest przeciwko gwałtom wyrządzonym naszym braciom pod zaborem pruskim.

Siódmy Sejm

Zainteresowanie Związkiem wzrastało niemal z każdym dniem wśród rodaków w Ameryce. Wolno ale stopniowo do Związku dołączały się towarzystwa a z tym rosła i liczba członków.

Siódmy Sejm ZNP odbyty w dniach od 12go do 15go września, 1887 roku w St. Paul, Minn., wykazał że Związek liczył już 87 towarzystw a 3,210 członków. Majątek wynosił \$7,299.00. W okresie jednorocznym wypłacono po-

śmiertne w sumie \$21,850 za 31 wypadków zgonu członków na sumę \$15,100 i 27 wypadków zgonu żon członków na sumę \$6,750.

W Sejmie wzięło udział 78 Posłów z towarzystw, j. n.: — Majer D. Wójcik J., Jaworski A. J., Byzowski, Pacholski, Domagalski Wincenty, Brodowski Zbigniew, Derdowski Hieronim, Goszczewski Antoni, Kulwicki J., Rosiński Józef, Błaszak J., Małek Antoni, Kunferszmit W., Rosenthal Józef, Sosnowski J., Lipczyński Ignacy, Wons J., Rzeszotarski Michał, Kowalski August, Lorbiecki W., Bambenek Józef, Kowalski Józef, Woźny T., Dorszyński K., Riemer Wój., Groenwald Antoni, Mikityński Ignacy, Śmietanka Franciszek, Kowalski Albert, Morzenstern Ignacy, Heliński Teodor, Olbiński Józef, Urbanowicz J., Grabiecki L., Nowakowski Konstanty, Debiński Jan, Melin Franciszek, Krygier Jakób, Łukasiewicz Franciszek, Kucera Maksymilian, Małek Konstanty, Pawłowski W. F., Zieliński K., Danielski M., Stolarz W., Maca Józef, Kruścowski Adam, Tyłman Jan, Kanka Franciszek, Nowicki Andrzej, Kołduński August, Frazmus Stanisław, Lemka Franciszek, Sierka Franciszek, Kociemski Stanisław, Kuczkowski M., Niespodziana P., Wróblewski W., Lauferki Michał, Muńko Jan, Niemojowski Ludwik, Bautoch A. J., Dorszyński Leon, Skórczewski Franciszek, Jagodziński Franciszek, Welter Józef, Wójcik Ludwik, Mazurkiewicz A. P., Kuczyński R., Koperski Jan, Rosenthal Ignacy, Brudnoch Józef, Łukasiewicz Tomasz, Kruszewski Walenty, Kosak Antoni i Czechowicz W. Z.

Skarb Narodowy

Do najważniejszych spraw omawianych i załatwionych na tym Sejmie należy sprawa ustanowienia Skarbu Narodowego. W dniu 14go marca, 1887 roku Zarząd Centralny ZNP wydał odezwę do wszystkich towarzystw polskich w Ameryce, nawołując do utworzenia skarbu narodowego pod opieką Związku Narodowego Polskiego. W odezwie czytamy: — "Ponieważ Związek Narodowy Polski uważamy za powstały z woli narodu polskiego w Ameryce przed- (Dokończenie na stronie 3-ej)

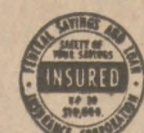
Najlepsze życzenia Na 85cio-lecie
Największej Polskiej Organizacji
w Świecie

NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE
JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P.

— składa —

AMERICAN

Savings and Loan Association

1824 West 47th Street

Chicago 9, Illinois

Telefon LAfayette 3-9300

URZĘDNICY I RADA DYREKTORÓW

JOSEPH R. ZIEGLER, Prezes
THEODORE B. JANSEY, Wiceprezes
ANTON G. FLORIAN, Sekretarz-Skarbnik
BRUNO BELUNSKI, DR. ERVIN JINDRICH
JOSEPH F. GALICA, FRANK MATOUSEK
THOMAS J. HIGGINS, EMIL SVADLENKA

Serdeczne Życzenia

Związkowi Narodowemu Polskiemu
z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia
Wszelkich Sukcesów w Waszych Poczynaniach, Dalszego
Rozwoju oraz Dalszych Zbożnych Poczynaniach w
Następnym Roku w Waszych Wszelkich
Planach i Zamiarach

— zasyła —

ALLIED SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

7015 West Grand Avenue
Chicago 35, Illinois

Doskonałe Miejsce Na Wasze Oszczędności
Najwyższe Raty Dywidendy Płacone Hojnie
z Zabezpieczeniem i Pożytkiem Dla Was i
Waszej Rodziny
Wasze Oszczędności Ubezpieczone do \$10,000
Przez Rząd Stanów Zjednoczonych

Mrs. B. B. LaRocca, President
Tel. TU 9-7575

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Pomyślności We Wszelkich Dalszych Zamiarach w Dalszej Pracy
i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach — zasyła

FOSTER SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

5207 N. Harlem Avenue

PRZYZWYCZAJENIE SIE DO Regularnego Oszczędzania Jest
Wielką Cechą i Zaletą

ZARZĄD:—FRANCIS J. KORTAS, Prezes i Zarządca;
PETER S. KOZIOŁ, Wiceprezes; BEN RUSIN, Sekretarz.
DYREKTORZY:—WALTER KOLBY, DR. EDWIN ADAMSKI, CZESŁAW
SANIEK, DR. CHESTER ROSS i JESESS CUNDIFF
Wszelkie Wasze Oszczędności Są Zabezpieczone do Sumy \$10,000
Przez Rząd Stanów Zjednoczonych
Te narody, rodziny i jednostki są bogate, które przyzwyczaiły się oszczędzać i zabezpieczyć lepszą przyszłość dla siebie i swych najbliższych.
Telefon SPring 4-1414

Miliarda Majątku i Miliona Członków

z okazji 85-lecia

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Całej Organizacji i Zarządowi

— życzy —

The Illinois Company

INCORPORATED

Established 1933

MEMBERS

NEW YORK STOCK EXCHANGE

MIDWEST STOCK EXCHANGE

CORRESPONDENT

Vilas & Hickey

New York

CORPORATE AND MUNICIPAL SECURITIES

231 SOUTH LA SALLE STREET

CHICAGO 60604

Financial 6-3400

Teletype 312-222-0462

ALL OUR

SEARS
ROEBUCK AND CO.

CHICAGOLAND STORES

CONGRATULATE

THE

POLISH NATIONAL ALLIANCE

ON ITS

85th ANNIVERSARY

ZNP POWSTAŁ Z MIŁOŚCI DO POLSKI I NARODU POLSKIEGO

Krótki Rzut Oka Na Doniosłość Uchwał Pierwszych 10-ciu Sejmów ZNP

(Ciąg dalszy ze strony 2-iej)

stawiciel narodu działać będzie legalnie na korzyść niepodległości ziem polskich w Europie wszelkimi godziwymi środkami. Odzywamy się do wszystkich towarzyszy ze Związkiem Narodowym Polskim już połączonych, do wszystkich dobrze myślących Polaków, którym los nieśczęśliwej Polski nie jest obojętny, do Polek patriotek aby nas poprzeć raczyły w utworzeniu Skarbu Narodowego Polskiego, który z niżejszą odeszłą otwieramy i pod kierownictwem i opieką Związku Narodowego oddajemy."

Sejm powołał do zarządu Skarbu Narodowego następujących:— K. Małek, prezes; K. Swierzy, sekretarz i W. Piotrowski, kasjer.

Polska Kolonia

Na Sejmie tym omawiana była ważna sprawa założenia polskiej kolonii, poruszona na Sejmie nadzwyczajnym w dn. 24go lutego, 1884 roku w Chicago przez cenzora Gryglaszewskiego. Cenzor Gryglaszewski zawiadamia że wynalazł odpowiednie celow gruntu na stanie Dakota i że wartoby zająć się obejrzeniem a względnie nabyciem takowych. Sejm wyznaczył specjalną komisję w osobach — Dorszyński, Kowalski i Sosnowski do zbadania terenu. Komisja wyjechała do Dakoty, zbadala teren, przedstawiła raport zarządowi i towarzystwom, ale towarzystwa były nieprzychylnie temu projektowi więc go zaniechano zupełnie.

Podatek Na Seminarium

Sejm nadto uchwalił nałożenie dobrowolnego podatku od wszystkich członków na pomoc Seminarium Duchownemu w Michigan, które napotykało na różne trudności finansowe i zwróciło się do rodaków w Ameryce o pomoc.

Ośmy Sejm ZNP

W roku 1889ym gdy odbył się Ośmy Sejm ZNP w Buffalo, N. Y., w dniach od 10go do 15go września — Związek Narodowy Polski liczył już 3,398 członków, zrzeszonych w 101 towarzystwach. Majątek Związku wynosił wówczas \$6,906.57.

Sprawa wypłaty pośmiertnego znajdowała się na dobrej drodze i nie stanowiła już podstawy do nieporozumień lub rozdziału wśród członkostwa. W okresie między sejmami siódmym a ósmym wypłacono pośmiertne spadkobiercom w ogólnej sumie \$22,500 — za 36 wypadków zgonów członków (\$18,000) i 18 wypadków zgonu żon członków (4,500).

W obradach Sejmu brało udział następujących 69 Posłów: — Lipiński Juliusz, Domański W., Żychliński Kazimierz, Kowalski W., Baroński Wiktor, Wikarjusz Teodor, Rzeszotarski Michał, Domagalski Wincenty, Kowalski Józef, Terczewski Szczepan, Makowski M., Leszczyński J., Kaszyński W., Czernik A., Grabarkiewicz A., Kotarski W., Konus

A., Wierzbolowicz W., Rudnicki L., Żurański F., Sakowski S., Zdanowicz A., Majer D., Pietz L., Małek Antoni, Budzyński W., Zawadzki K., Olbiński Józef, Dorszyński Kazimierz, Kornobis Teodor, Służski Zygmunt, Ombach L., Kapankiewicz A., Sleszyński Stanisław, Przybyłowski I., Michalak W., Błażejczyk I., Sempowski J. M., Bogaczynski P. A., Bartoszewicz D., Krygier J., Swierzy B., Stomiński Stan., Majewski Michał, Łabędzki J., Bobkiewicz W., Sadowski M. J., Brodowski Zbigniew, Rosiński Józef, Czernik A., Błaszkowski Józef, Rudnicki J. D., Majewski A., Wójcik J., Cwikliński J., Gabryelewicz L. C., Barczykowski M., Wendziński Ignacy, Satalecki S. F., Adalia, Nalepiński T. M. a z, Szwajkowski M., Twarowski Zygmunt, Kostrzewski Jan, Ekowski D., Lewandowski Stanisław, Lipczyński Ignacy i Nicki Stanisław.

\$500 Na Pomoc Górnikom

Do najważniejszych uchwał należało uchwalenie z kasy związkowej sumy \$500 na pomoc górnikom polskim w Pensylwanii którzy na skutek znowy właścicieli kopalni węglowych znaleźli się w skrajnej nędzy, bez pracy i bez środków do życia. Oprócz jednorazowej pomocy wystosowano apel do rodaków w Ameryce, ażeby przysłali z pomocą finansową swym braciom górnikom w Pensylwanii. Dalej Sejm uchwalił z swej skromnej kasy \$100 na fundusz budowy kopca pod Lwowem dla upamiętnienia 220-iej rocznicy Unii Lubelskiej. Posłowie Sejmu złożyli od siebie \$118.40 — a całość tej sumy przesłano do właściwego komitetu.

Sejm pochwalił silne stanowisko zajęte przez Zarząd Centralny w sprawie raportu komisji kongresowej powołanej do badania sprawy emigracyjnej w tym kraju. Komisja Kongresowa wydała bardzo niepocholebne opinie o polskich emigrantach w Stanach Zjednoczonych, to też silne stanowisko Zarządu Centralnego zmusiło przewodniczącego tejże komisji kongresmana M. H. Forda do przeproszenia Polaków w liście wysłanym do Związku, jak i danie przyrzeczenia że protest Związku ukaże się w całości w raporcie komisji.

W roku 1889 przypadała setna rocznica inauguracji pierwszego prezydenta Stan. Zjedn. Zarząd Centralny w liście wysłanym do komitetu zajmującego się urządzeniem odpowiedniego obchodu, w imieniu wszystkich Polaków w Ameryce, przyrzekł poparcie dla tej wielkiej rocznicy i wyraził najwyższe wyrazy miłości, przywiązania i lojalności dla przybranej swej Ojczyzny — Stanów Zjednoczonych.

Dziewiąty Sejm ZNP

Dziewiąty Sejm ZNP odbył się w dniach od 21go do 29go września, 1891 roku w Detroit, Mich. Obrady były wielce ożywione, a zainteresowanie Sejmem ogromne

sowanie Sejmem ogromne wśród Polaków w Ameryce. Związek liczył wówczas 3,856 członków, zrzeszonych w 119 towarzystwach. Majątek wynosił \$5,216.83. W okresie między sejmami wypłacono pośmiertnego na ogólną sumę \$29,750 — a w tym z powodu zgonu 46 mężczyzn (\$23,000) i spowodu zgonu 27 żon członków ZNP (\$6,750.)

W obradach Sejmu brało udział 91 Posłów z towarzystw j.n.: — Lipiński Juliusz, Błaszczyński A., Wlekiński W.,

Modzelewski W., Jakubowski W., Major N., Leszczyński Teofil, Małkiewicz A., Pulkowski Ignacy, Małkowski L., Witt Jan, Buchniewicz P., Małek J., Bogumił J., Howiecki Józef, Majewski A., Zyburtowski M., Barański A., Patt J., Rosiński Józef, Nalepiński Tomasz, Szyperski A., Pliszka Stanisław, Karłowicz Franciszek, Mendlewski R., Leszczyński P., Brodowski Zbigniew, Szurliński P., Tuchocki Józef, Rokosz Stanisław, Dowiat Ignacy, Sadowski M. N., Sadowski L., Błociszewski Józef, Lewandowski Stanisław, Urbanowicz J., Turajski F., Twarowski Zygmunt, Kossak A. W., Zawodniak J., Lesiński M., Przygodziński J. Stan Teofil, Nagiel Henryk, Kowalski Józef

ul.) i stąd tysiące maszerowało ulicą Randolph do State, po State do 12ej ulicy, po 12ej ul. do Michigan Ave., potem znów do Randolph a następnie do Central Music Hall. "Świąteczność tego obchodu ośmiła wszystkich. Spodziewano się obchodu piękniejszego epoki z dziejów naszych na wygnaniu" — tak pisał o tym Obchodzie S. Osada w Historii ZNP.

Był to pierwszy Obchód Konstytucji 3go Maja w Chicago, zapoczątkowany przez Związek Narodowy Polski i trwający nieprzerwanie do dzisiejszego dnia.

dniami od 4go do 9go września, 1893 roku w sali Pułaskiego w Chicago. W obradach Sejmu wzięło udział 144 następujących Posłów z towarzystw j.n.: — Lipiński Julian, Laferowski Stanisław, Sowadziński Franciszek, Żychliński Kazimierz, Baroński Wiktor, Małkowski Stefan, Terczewski Szczepan, Walczak Franciszek, Szopliński Leon, Nowicki Jan, Rydlewicz Józef, Pawiński F. W., Małek Konstanty, Florek F. L., Ruchalski M., Czerwiński Edward, Kossak A. J. W., Bobowski Jan, Domagała Kazimierz, Zieliński H., Zaborowski J. A., Heliński Teodor, Gryca Alek-

Smulski Jan F., Górecki Wincenty, Kuśnierek Jan, Goraczski K., Piotrowski Stanisław, Chrzanowski Józef, Pawełkiewicz Edward, Błaszkowski Józef, Grabarkiewicz Antoni, Palicki Franciszek, Poczekaj Józef, Herteaux Aleksander, Wikarjusz Teodor, Kuflewski Wincenty, Wild Leon, Kostrzewski Jan, Czarnecki K. B., Jakiński Ludwik.

Do najważniejszych uchwał należało podniesienie sumy ubezpieczenia z \$500 do \$600 dla spadkobierców członków ZNP, a \$300 dla wdowca członka po zgonie żony.

\$500 Na Lwowski Pawilon

Uchwalono z kasy związkowej \$500 na budowę pawilonu na powszechnej wystawie we Lwowie, a Posłowie złożyli od siebie \$65.65. Jak na ówczesne trudne warunki, gdy tygodniowa pensja wynosiła od \$4 do \$7 tygodniowo za siedem dni pracy — tak asygnowana \$500 jak i składka \$65.65 — wynosiła bardzo poważny kapitał i najlepiej świadczyło to o wielkim umiłowaniu Związkowców do wszystkiego co polskie, jak i o wielkim patriotyzmie i ukochaniu Polski.

\$300 Na Szkołę Trójcową

Na tymże Sejmie także uchwalono z kasy związkowej \$300 na szkołę polską przy parafii św. Trójcy w Chicago, którą Związkowcy zawsze uważali za swoją parafię.

Dzień Polski

Na Wystawie 1893

Ponieważ w dniu 7go października, 1893 roku miał się odbyć Dzień Polski na Wystawie Kolumbijskiej w Chicago — Sejm uchwalił z kasy związkowej \$400 na zapewnienie Dniowi Polskiemu jak największego powodzenia. Dzień ten przeszedł rzeczywiście wszelkie oczekiwania i postawił wysoko prestiż Polaków w Stanach Zjednoczonych wśród swych współobywateli amerykańskich.

Wkrótce po Sejmie — gdyż w roku 1894 nastąpił ogólny kryzys w przemyśle i handlu amerykańskim wywołując nędzę i niedostatek wśród naszych rodaków. Specjalnie powstały przy Związku Komitet Dobroczynności zebrał drogą składek \$500 swych członków blisko \$500 ażeby nieść pomoc najbardziej potrzebującym w swych szeregach.

Związek-Przetwał, Róś i Mężniał

Związek przetrwał tą drogą, rósł w siłę, krzepł i mężniał, stając się największą polską organizacją bratniej pomocy w świecie.

Po pierwszych dziesięciu niezwykle ważnych i przedmowych sejmach związkowych przysły następne (ostatni odbył się w Filadelfii 34ym Sejmem ZNP). Związek rósł w członkostwie, wzrastał w majątku, tak że dzisiaj ogólny majątek Związku przekroczył 125 milionów dolarów, a członków liczy ponad 330,000.

W osiemdziesięciu pięciu latach swego istnienia Związek Narodowy Polski wypłacił pośmiertnego (do grudnia 1964) w zawrotnej sumie — \$119,118,859.12. Na różne cele humanitarne, oświatowe i społeczne wydał w tym okresie bardzo poważną sumę \$12,897, 759.57, jak i wypłacił w dywidendach swym członkom w ostatnich kilkunastu latach odkad wprowadzono dywidendy — \$7,682, 760.14. Stare przysłowie powiada, że fakty i cyfry mówią same za siebie. Powyżej podane fakty i cyfry świadczą najlepiej o żywotności Związku i Jego wielkiego wpływu na działalność całej Polonii Amerykańskiej.

Dla Chwały i Prestyżu ZNP

Związkowcy i Związkowczynie pozostali wierni hasłom i ideałom swych założycieli. Pracując wydatnie na wszystkich odcinkach dla dobra sprawy polskiej, narodu polskiego i Polonii Amerykańskiej. Przeprowadzając we wszelkich pracach narodowych, społecznych, ideowych i organizacyjnych, a cechując ich wielką energią, patriotyzm i poczucie godnie spełnionego obowiązku jak przystało na Polaków i Związkowców.

Miejsce odeszłych na zawsze założycieli, pionierów w pracy organizacyjnej zajęli ich synowie — a następnie wnukowie i prawnukowie. Przeglądając nazwiska Posłów pierwszych dziesięciu Sejmów ZNP — przekonamy się jak często nazwiska te powtarzają się obecnie w naszych Grupach i Gminach, wśród naszych liderów organizacyjnych pracujących z wielkim poświęceniem po całym kraju dla dalszej chwały i prestiżu Związku Narodowego Polskiego.

Z Posiedzenia Zarządu Centralnego Związku Narod. Pol. w Roku 1894

Niezwykle rzadkie i historyczne zdjęcie fotograficzne z posiedzenia Zarządu Centralnego Związku Narodowego Polskiego w roku 1894. Posiedzenia odbywały się w Redakcji "Zgody" w Chicago, gdyż Dom Związkowy (pierwszy) przy Noble i Division ul. został poświęcony i otwarty dopiero w dn. 22go listopada, 1896 roku. Obecnie biura ZNP mieszczą się w nowym Domu Związkowym (mieszczącym się przy ulicy Division i Bosworth.) Powyżej widzimy — stoi — Franciszek H. Jabłoński, redaktor "Zgody." Siedzą przy stole — pierwszy po lewej — J. F. Smulski, opiekun kasy, M. Majewski, skarbnik ZNP i odwrócony plecami do kamery F. Śmie-

tanka, opiekun kasy. Przy biurku przewodniczący posiedzenia ówczesny prezes Związku Narodowego Polskiego S. F. Adalia Satalecki. Po prawej stronie, zasiadają przy wspólnym biurku — A. Małek, sekretarz jenerały ZNP i Jan Józef Chrzanowski, sekretarz Zgody. Stoi po prawej — S. Słomiński, wiceprezes. Siedzą obok (po prawej) — W. Baroński, wiceprezes i A. Groenwald, opiekun kasy. Powyższy zarząd został wybrany na 10-tym Sejmie ZNP odbytym w roku 1893 w Chicago, Illinois i urzędował do następnego Sejmu w roku 1895.

Biblioteka ZNP

Sejm z radością przyjął wspaniały dar dr. Henryka Katusowskiego w postaci tysięcy cennych książek, których wartość obliczono na sumę \$50,000. Darteń dał początek Bibliotece Związku Narodowego Polskiego. Sejm wyznaczył \$500 rocznie z kasy związkowej na utrzymanie biblioteki. Uroczyste otwarcie Biblioteki i Muzeum ZNP miało miejsce w Chicago w dn. 22go października, 1892 roku.

Marsz Związkowy

Ponieważ w roku 1892 przypadała czterech setna (400) rocznica odkrycia Ameryki, Sejm uchwalił ażeby Związek Narodowy Polski wziął udział w uroczystościach.

W dniu 22go października 1892 roku w Chicago odbyły się Wielkie Uroczystości. Związek Narodowy Polski był licznie reprezentowany w pochodzie. Tysiące naszych rodaków maszerowało z innymi obywatelami czcąc tą ważną dla kraju rocznicę. Orkiestra Wojskowa 2go Pułku Milicji Stanu Illinois zagrała poraz pierwszy przed trybuną Prezydenta Stan. Zjedn. i ciała dyplomatycznego — MARSZ ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO napisany specjalnie na tę uroczystość przez słynnego polskiego kompozytora Antoniego Kat-skiego.

Dziesiąty Sejm

Dziesiąty Sejm Związku Nar. Pol. wykazał stały i wprost zdumiewający wzrost organizacji. Związek liczył już 167 towarzystw, do których należało 5,654 członków. Majątek Związku wynosił \$19,331.38, a między Sejmami wypłacono 112 wypadków pośmiertnego — t.j. — zmarło 58 członków z których wypłacono \$31,000 ubezpieczenia i 54 żon członków z których wypłacono mężom \$14,450 ubezpieczenia — czyli razem \$45,450.

10-ty Sejm odbył się w

Kowalski August, Osuch Michał, Terczewski Stefan, Tomaleczek L., Wendziński Ignacy, Przybyszewski Wincenty, Breski J., Małek Konstanty, Droźniakiewicz Franciszek, Czerniewski E., Woźny T., Sobociński A., Jaruszewski R., Kupferszmit Wincenty, Potrzeba J., Czernik J., Heliński Teodor, Lendzin A., Melin Franciszek, Konus A., Stefanowicz M., Rosenthal Józef, Kolduński August, Putz J., Sander J., Błaszkowski Józef, Nadołski J., Figler F. A., Shupecki J., Groenwald Antoni, Dużewski P., Konopnicki T., Nowakowski K., Michalski W., Pikulski M., Rewerski Józef, Lipczyński Ignacy, Bogdanowski F., Bartoszewicz T., Zmudziński I., Bieszk Franciszek, Stomiński Stanisław,

zef, Lauferski Stanisław i Piotrowski Nikodem.

Opieka Nad Emigrantami

Sejm poświęcił wiele czasu obradom nad opieką emigrantów polskich do Stanów Zjednoczonych. Emigranci spotykali się wówczas z różnymi zyskaniami i wielu z nich padało ofiarą niesumiennych oszustów wykorzystujących ich pracę i skromne oszczędności. Sejm uchwalił \$600 rocznie z kasy związkowej na pomoc przybywającym do portów amerykańskich Polaków. Pieniądże te miały być użyte na ułatwienie im osiedlenia się w tym kraju, postaranie się o odpowiednią pracę i mieszkanie i zapewnienie im możliwych do życia warunków.

Dalej Sejm uchwalił specjalny podatek w sumie 50 centów rocznie od każdego członka ZNP na utrzymanie Seminarium Duchownego w Orchard Lake, Mich. napotykającym na ogromne trudności w utrzymaniu się.

Walka o Polskość

Sejm zobowiązał moralnie wszystkich członków ZNP do mówienia pomiędzy sobą i z dziećmi w domu tylko po polsku — ażeby wstrzymać szybko postępujący proces wynaradawiania się wśród nowo przybyłych z Europy emigrantów polskich, dając do tego ażeby nie zgineł w obcym środowisku.

Obchód w Chicago

Związek przez swoją działalność narodową i polityczną wysunął sprawę polską coraz bardziej na widownię i prasa amerykańska coraz częściej pisała o Związku. Sejm przyjął z uznaniem pracę Zarządu Centralnego ZNP wykonaną przy urządzeniu olbrzymiego Obchodu w Chicago z okazji stoletniej rocznicy powstania Konstytucji 3go Maja. Obchód odbył się w sobotę 2go maja, 1891 w Central Music Hall. Obchód poprzedzony był olbrzymim pochodem, który rozpoczął się na Haymarket Square (niedaleko State i Randolph

Z Dawnej Przeszłości Związku Nar. Polskiego

Historyczne zdjęcie dokonane w roku 1894 w biurach Związku Narodowego Polskiego, gdy mieściły się one pnr. 574 N. Noble ul. w Chicago. Powyżej widzimy na lewo — sekretarza generalnego ZNP Antoniego Małkę, a na prawo Jana J. Chrzanowskiego, sekretarza ZGODY. Za nimi znajduje się dwóch chłopców do posyłek, ubranych w mundurki polskich ulanów.

... Gdy Umiera Poeta —

W obozie koncentracyjnym w Hamburgu umarł J. Paczkowski. Jeden z czołowych poetów młodego pokolenia, którego talent zakwitł w niepodległej Polsce, za wolność której oddał swoje młode życie, sturutowany przez Gestapo.

Wojna zastała Jerzego Paczkowskiego we Francji. Gdy tylko zorganizowany został polski obóz wojskowy w Coetquidan — Paczkowski znalazł się w nim, jako jeden z pierwszych ochotników. Ukończył tam Szkołę Podchorążych Piechoty. W kampanii francuskiej walczył jako podchorąży w szeregach 2-go pułku Grenadierów Pierwszej Dywizji.

Pozostawszy we Francji, całą duszą i sercem poświęcił się pracy konspiracyjnej w tajnej Polskiej Organizacji Walki o Niepodległość. W polskich ośrodkach górniczych w

Północnej Francji wielu żołnierzy POWN znalazło Gabriela, taki bowiem pseudonim obrał sobie Paczkowski.

Rozpoczęła się inwazja Europy. Dywizja Pancerna toczyła zwycięskie walki na ziemi francuskiej. Dzień wyzwolenia nadchodził w huku armat.

Na tyłach frontu Gabriel pracował dniem i nocą. Przygotowywano akcję zbrojną. Czekano na rozkazy z Londynu.

Gestapo, poszukując przy pomocy pomiarów goniometrycznych radiostacji Gabriela — użyło podstępów. Pod dom, w którym znajdowała się radiostacja — podjechał zwykły wóz rzeźniczy. Przebrani agenci Gestapo zaczęli wyładować mięso.

Podstęp udał się. Gabriel nie zdążył ukryć radiostacji. Gdy gestapowcy biegli już po scho-

dach — gorączkowo palił tajne dokumenty. Gdy wpadli do izdebki — powitał ich ogniem rewolweru. Liczył nato, że zginie na miejscu od kul, i wybawi się w ten sposób od tortur. Niestety został tylko ranny. Przewieziono go do Gestapo.

Torturowano Paczkowskiego strasznie. P.O.W.N. otrzymała wiadomości że podczas badań potamano mu nogi. Nie wydał jednak nikogo. O tym, jak musiał cierpieć, świadczył krótki "gryps", karteczka przesłana z katowni Gestapo. Karteczka tej treści:

"Trucizna nie działa." Paczkowski miał przy sobie ukryte pastylki cjankali. Zazwyczaj je, licząc na śmierć, jak na wybawienie. Okazało się jednak, że była to zbyt mała dawka trucizny, lub też był to poprostu jakiś nieszkodliwy proszek. Stąd ta tragiczna kartka do organizacji: — Trucizna nie działa...

Paczkowski — Gabriel — przetrzymał wszystkie cierpienia. Nie powiedział ani słowa.

Uciekają z Północnej Francji Niemcy zabrali cennego więźnia ze sobą. — Łachman człowieka. Meczennika. Subtelny, tklivy, wrażliwy, kochający — i równocześnie twardy, nieugięty żołnierz. Kazimierz Przerwa-Tetmajer napisał przed laty: "Gdy poeta umiera — poeta zaczyna żyć." W tych słowach wielkiego pisarza jest wiele gorczy i wiele prawdy.

Paczkowski umierając, nie wiedział zapewne, że wiersze jego, potajemnie wysyłane do Anglii — były drukowane i czytane, że wiersze te nie zginęły. Nie przypuszczał on, bowiem wolności, drutami odcięty od życia i świata — że jego wiersze są wolne.

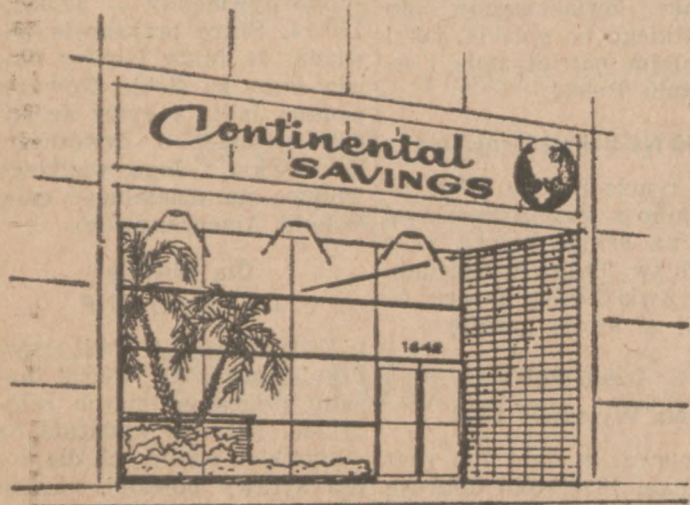
Umarł poeta. I znów zaczyna nowe życie. Zlatują się ze wszystkich stron wiersze, szumia słowa.

Poeta zaczyna żyć.

Ryszard Kiersnowski.

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu Polskiemu
z Okazji 85-Lecia Istnienia

— życzy —

**CONTINENTAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
1642 WEST 47th St. YArds 7-0145

Otwórzcie u Nas Konto Oszczędnościowe

4.6% ZAROBKI

od wszystkich kont inwestycyjnych
UBEZPIECZENIE DO \$10,000
przez agencję Rządu Federalnego

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

— składa —

Public Savings & Loan Ass'n

OF CHICAGO

1610 West 63rd St. WALbrook 5-8121

SETKI RODZIN oszczędza w Public Savings, gdzie ich konta stale się powiększają przez wypłatę hojnych zwrotów. Oszczędzając, gdzie fundusze są zabezpieczone i łatwe do otrzymania w razie potrzeby! — Przyłączcie się dzisiaj do naszej Szczęśliwej Rodziny Oszczędzających!

4 1/2% Bieżąca Rata Dywidendy

Oszczędności Zabezpieczone Do Sumy \$10,000.00
Przez Agencję Stanów Zjednoczonych

**Our 75th Year Anniversary
Yours 85 Year Anniversary**

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE ZNP W ROKU 1965
Z OKAZJI 85-CIO LECIA W ROKU 1965

Dalszego Rozwoju i Dalszego Pomyślnego Sukcesu w Każdym Kierunku — składa —

Ta Polsko-Amerykańska Spółka, która w 1965 Roku Obchodzi 75 Lat Swojego Istnienia — Diamantowy Jubileusz

**PULASKI
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION**

3156 South Morgan Street Telefon YArds 7-3500
SPÓŁKA OSZCZĘDNOŚCIOWA NA BRIDGEPORCIE
Istnieje 75 lat na usługach Polonii i cieszy się wielkim zaufaniem
Jeżeli Kupujecie Dom, Macie Budować Nowy Dom
Lub Ulepszyć Wasz Stary Dom
Udzielamy Pożyczek Na Domy Na Bardzo Przystępnych Warunkach
Wszystkie Wasze Konta Oszczędnościowe Są Zabezpieczone
Do Sumy \$10,000 przez Federal Savings & Loan Insurance Corp.
Godziny Urzędowe: Poniedziałek i Środa od godziny 9 rano do 12 w poł.
Wtorek i Piątek od 9-iej do 3-iej wieczorem. Czwartek od 9 do 5 po poł.
Sobota do godziny 12 w południe.

JOSEPH E. KWIATK, Prezes

**Związkowi
Narodowemu
Polskiemu**

Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia
z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

— składa —

DAVID M. OPAS, Sekretarz i Wykonawczy Urzędnik

**4 1/2% Wysokie
Dywidendy**

Konto Ubezpieczone Do \$10,000.00

Przez Federalną Ubezpieczeniową Korporację Oszczędnościowo-Pożyczkową

**LOOMIS SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**
1359 West 51-st Street

Telefon YA 7-6700

ZARZĄD, DYREKCJA I PRACOWNICY SPÓŁKI

Urzędnicy

FELIKS A. FRANKOWSKI, Przewodniczący Dyrekcji
JOSEPH E. KWIATK, Prezes
TEODOR CISZEWSKI, Wiceprezes
THADDEUS MATECKI, Wiceprezes
DAVID M. OPAS, Sekretarz i Wykonawczy Urzędnik
ANDREW WASYLIK, Skarbnik
FRANCES MATECKI, Asyst. Skarbnik
MARILYN T. LEONARD, Asyst. Sekr.

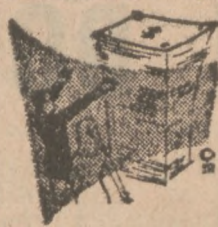
Pracownicy Biurowi

STEPHANY BALICKI
STEPHANIE NARKO
GERTRUDE HOJNACKI
HELEN PENKALA
JEAN SZUL
LA VERNE PIECZYNSKI
ADELINE LAZINEK
FRANCES KLOCKOWSKI
ESTELLE OPAS
MARTHA WILK

Dywidendy Od Waszych Oszczędności

Płatne Dwa Razy w Roku

**NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85 LAT SWEGO
ISTNIENIA**

Kontynuowania tych wzniosłych i szlachetnych
idei i pracy dla dobra całej Polonii — składa
POLSKA SPÓŁKA OSZCZĘDNOŚCIOWA

**PARKVIEW SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**

3844 W. Belmont Ave.

(Belmont i Milwaukee Aves.)

Tel. 282-3131

Gdzie Wasze Oszczędności Są
Bezpiecznie Ubezpieczone Do Sumy \$10,000
Dla Bezpieczeństwa i Lepszej Przyszłości Was i Waszej Rodziny Oszczę-
dzajcie Stale i Systematycznie — Ponieważ Te Rodziny Są Szczęśliwe
i Bogate, Które Regularnie Oszczędzają.

THEODORE A. SINIARSKI, Sekretarz i Zarządca

**NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA**

Dla Polonii Dalszej Pięknej, Chwalebnej i Zbożnej Pracy
na Polu Spraw Humanitarnych i Dobroczynnych, Dalszych
Sukcesów, Rozwoju i Powodzenia we Wszelkich Poczynaniach,
oraz Wiele Pomyślnych Wyników w Następnym Waszych Planach
Działania dla Dobra Stanów Zjednoczonych oraz całej Polonii

— zasyła —

BIURO ADWOKACKIE

FLEMING I CZACHORSKI

HELENA FLEMING CZACHORSKI

EUGENIUSZ CZACHORSKI

JAN F. CZACHORSKI

**NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
DALSZEJ**

Wydajnej Pracy Dla Jego Dobra, Dalszego Rozwoju i Sukcesów
we Wszelkich Kierunkach w Waszych Poczynaniach Szczęście
Wam Boże

— składa —

**POLSKIE BIURO ADWOKACKIE
WEAVER & WNOROWSKI**

ATTORNEYS AT LAW

1431 W. Chicago Ave. Tel. MO 6-5577

Najserdeczniejsze życzenia
Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu Polskiemu
z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia

— zasyła —

OTTO C. PLACEK

ADWOKAT

3653 West 26th Street Chicago, Illinois
Telefon LAwndale 1-0232—Rezydencja: Bishop 7-2072

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie Polskiej

Organizacji Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji

85cio-lecia Istnienia

składa

**TRIDENT
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1935 WEST 51st STREET

Chicago 9, Illinois

PRospect 8-5800

PETER PUCILLO, Prezes

Dalszego Rozwoju
i Sukcesów
we Wszelkich
Poczynaniach
ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU
POLSKIEMU
z Okazji
85-cio LECIA ISTNIENIA
życzy

**JOHN P.
GRZEMSKI**

Przewodniczący Dyrekcji

**NORTHWESTERN SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

2300 NORTH WESTERN AVENUE

KUPUJCIE BONDY STANÓW ZJEDN.

**Związkowi Narodowemu
Polskiemu**

*Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy*

Najlepsze Życzenia z Okazji

85-cio Lecia Istnienia

składa

Second Federal Savings
26th STREET and PULASKI ROAD

DYREKTORZY:

JOHN A. SIEROCINSKI, Przewodniczący Rady Dyrektorów
WALTER FOSZCZ
TONY ZALE
HORACE RUSSELL
WILLIAM L. JOYAL
JOHN ONDRUS
E. JOHN SIEROCINSKI
ADAM S. KUSHEMBA
MATTHEW J. PALASZ

ZARZĄD:

JOHN A. SIEROCINSKI, Prezes

E. John Sierocinski, Wykonawczy Wiceprezes
T. J. Froncek, Asystent Sekretarza
Harry Szyperski, Sekretarz
Teresa Petrowski, Asystent Wiceprezesa
C. G. Mack, Appraiser
Matthew J. Palasz, Skarbnik
Francis Jasiak, Asystent Sekretarza
A. E. Kuta, Asystent Wiceprezesa
Carl Rieckmann, Collection Manager
Frank Froncek, Asystent Skarbnika
Walter A. Kolby, Radca Prawny

65-LECIE RÓWNOUPRAWNIENIA KOBIET W ZNP

Związkowczynie w Pracy Dla ZNP i Polski Posiadają Ogromne Zasługi

Opieka Nad Sierotami, Pomoc Biednym Tu i w Polsce — Należały Zawsze Do Czołowych Trosk Związkowczyń. — Wydziały Kobiet Przewodzą w Pracy Dla Powiększenia Szeregów Związku i Jego Prestyżu.

Związkowczynie posiadają ogromne zasługi w rozwoju, dorobku i sprężystości Związku Narodowego Polskiego. Od pierwszych początków Związku Narodowego Polskiego kobiety odgrywały i odgrywają niezmierzony ważny rolę we wszelkich poczynaniach i pracy.

Trudno sobie wyobrazić jakby wyglądały wszystkie manifestacje patriotyczne, imprezy towarzyskie i akcja dobroczynna Związku, bez udziału patriotycznych, czułych na nędzę i potrzebę rodaków i zawsze skorych do pomocy Związkowczyń.

Trudno sobie wyobrazić jakby wyglądała polskość wśród Polonii Amerykańskiej, gdyby nie bezkompromisowa postawa matki i żony Polki.

Pierwsza Kobieta w Zarządzie Centralnym ZNP

MARIA SAKOWSKA

(Dyrektorka—1909-1918)
(Wiceprezesa—1924-1928)

Pionierka w pracy związkowej p. Maria Sakowska (z domu Morzyńska) urodziła się w dn. 7-go stycznia, 1879 roku w Nanticoke, Pa. a zmarła w dn. 20-go czerwca, 1965 roku w Chicago, licząc przy zgonie 86 lat. Pani Sakowska była pierwszą Związkowczynią, która weszła w skład Zarządu Centralnego ZNP jako dyrektorka, wybrana poraz pierwszy na Sejmie 18-tym w Milwaukee, Wis. w roku 1909. Wybierana ponownie dyrektorką na Sejmach w roku—1911, 1913, 1915—urząd dyrektorki piastowała do roku 1918.

W roku 1924 na Sejmie 24 we Filadelfii została wybrana na urząd wiceprezesa ZNP, który to urząd piastowała do Sejmu 25-go w roku 1928.

Gorliwa Patriotka poświęcała wielkie zasługi dla sprawy polskiej w okresie pierwszej wojny światowej. Organizatorka żeńskich grup związkowych, współpracowniczką Wydziału Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP. Wiele czuła na nędzę ludzką, czyniła wszystko możliwe w pracy humanitarnej i społecznej, ażeby nieść pomoc biednym i nieszczęśliwym.

Przy Powstaniu ZNP

Już przy powstaniu Związku Narodowego Polskiego miała swój udział kobieta — Teofila Samolińska, poetka, literatka i publicystka. Zmuszona uchodzić z Polski przed prześladowaniami zaborców za działalność patriotyczną przybyła do Stanów Zjednoczonych. Tutaj od razu rzuciła się w wir prac społeczno-narodowych. Widzi jednak, że mnogość towarzyszy i brak koordynacji pracy przyczynia się do rozproszenia wysiłków i marnotrawstwa energii i pieniędzy. Utrzymując żywe stosunki z Polską i emigracją polską w Europie opisuje ona w korespondencji prywatnej i w artykułach w różnych pismach tutejsze stosunki, trudności i sukcesy.

Miedzy innymi utrzymuje Samolińska żywy kontakt z ośrodkiem emigracji w Rapperswilu w Szwajcarii z Agatonem Gillarem, Ignacym Kraszewskim i hr. Platerem na czele. Rozumiejąc konieczność centralizacji poczyniła organizacyjnych wychodźstwa, pisała ona w jednym ze swych listów do Gillera: — "gdy te ognia łączą się w jeden silny łańcuch, Polacy tutejsi będą mogli daleko lepiej i korzystniej pracować dla siebie i Ojczyzny." Listy Samolińskiej niewątpliwie wpłynęły w dużej mierze na Gillera i napisania przez niego słynnego listu, który dał początek Związkowi Narodowemu Polskiemu.

Współpraca Kobiet Ze Związkiem

W małym skromnym domu Wandy i Juliusza Szajnertów we Filadelfii odbywały się zebrania założycieli ZNP. W obradach żywy udział brała Wanda Szajnert.

Utworzony jednak w 1880 roku Związek nie przyniósł praw członkowskich kobietom. Związek ubezpieczał jedynie żony członków bez prawa głosu i bez prawa czynnego udziału w życiu organizacyjnym. Takie postawienie sprawy przez Konstytucję ZNP było zresztą zgodne z panującymi zwyczajami i prawami krajowymi. Trzeba pamiętać, że w tym czasie kobieta nie miała jeszcze praw politycznych, nie mogła piastować ważniejszych urzędów, nie mogła głosować ani kandydować na urzędy krajowe. Takie prawa otrzymały kobiety w Stanach Zjedn. dopiero w roku 1920. Pomimo to kobiety od pierwszych dni powstania ZNP biorą czynny udział w pracach pomagając we wszystkich poczynaniach ideowych i społecznych.

Sztandar dla ZNP

Warto chociażby wspomnieć wybitny udział kobiet w zbiorze na Skarb Narodowy w Rapperswilu. Ich to w dużych stopniach zasługą było, że w krótkim stosunkowo czasie po utworzeniu przez Zarząd Centralny Skarbu Narodowego, zdołano zebrać bardzo poważne sumy na sprawę polską.

Symbolem łączności kobiet z ideą i pracami Związku, było ufundowanie przez Kobiety pierwszego sztandaru dla Związku Narodowego Polskiego. Sztandar ten wręczyły Związkowczynie Zarządowi Centralnemu ZNP w roku 1897 z życzeniami, by prowadził on Związek w pracach nad odzyskaniem niepodległości Polski.

Równouprawnienie Kobiet

Doceniając rolę kobiet i ich zasługi dla organizacji, nadzwyczajny Sejm, odbyty w roku 1900 w Chicago przyznaje kobietom pełne prawa członkowskie. Krok ten jak się później okazało miał doniosłe znaczenie dla przyszłego rozwoju i dorobku organizacji. Jak grzyby po deszczu zaczynają powstawać grupy żeńskie przy Z. N. P. Już w pierwszym roku powstało takich grup sześć.

Pierwszą grupą żeńską powstała w maju w roku 1900 w Chicago była Grupa 519 ZNP, Tow. Niewiast Korona Polski. Założycielkami były: Katarzyna Sobota, Zofia Makowska, Józefa Zembal, Amelia Jeleń i Anna Urbanowska.

Zwrotny Punkt

Warto podkreślić, że przez przyjęcie w roku 1900 kobiet jako pełno prawnych członków ZNP — Związek wypierze wszystkie inne organizacje w równouprawnieniu kobiet, które ostatecznie pełne prawa polityczne w Stanach Zjednoczonych uzyskują dopiero uchwałą Kongresu USA w roku 1920.

Przyjęcie kobiet okazało się punktem zwrotnym w dziejach Związku Narodowego Polskiego. Do tego Sejmu organizacja w ciągu 20 lat istnienia liczyła razem 15,000 członków. Na następnym Sejmie w roku 1901 liczba członków ZNP podwoiła się i wynosiła 29,767. Był to skok, który organizację naszą odrzucał wyforował bezkonkurencyjnie na czoło życia wychodźstwa polskiego w Ameryce, która to pozycję zajmujemy do dziś.

Rośnie Znaczenie Kobiet w ZNP

Już w rok po nadaniu kobietom równouprawnienia w ZNP, na Sejmie 14ym, w roku 1901 w Toledo, Ohio bierze udział w obradach Sejmu PIERWSZA POSŁANKA p. Waleria Lipczyńska, reprezentując Związkowczynie. W dwa lata później na Sejmie 15ym w Wilkes Barre, Pa. widzimy już trzy Posłanki — Waleria Lipczyńska, Franciszka Rytlewska i Józefa Zembal. Znaczenie kobiet w organizacji stale wzrasta. Sejm 16ty odbyty w roku 1905 wybiera pionierkę pracy kobiet w ZNP, czynną w organizacji od roku 1883 — p. Walerię Lipczyńską, na zaszczytny urząd wicecenzorki. Była więc ona PIERWSZĄ POSŁANKĄ DO SEJMU ZNP JAK I PIERWSZĄ I JEDYNĄ WICECENZORKĄ W HISTORII ZNP.

W roku 1907 na Sejmie 17ym w Baltimore, Md. postanowiono do Redakcji urzędowego organu ZNP tygodnika "Zgoda Żeńska" powołać kobietę redaktorkę. Na urząd ten zostaje wybrana Kazimie-

Urzędniczeki Zarządu Centralnego Związku N. P.

BRONISŁAWA
HELKOWSKA
Dyrektorka ZNP

KATARZYNA DIENES
Dyrektorka ZNP

ra Walukiewicz. (Wychodziły wówczas dwie ZGODY, jedna dla mężczyzn, a jedna dla kobiet). W dwa lata później 1909 roku Sejm 18ym w Milwaukee, Wis. powołuje do Zarządu Centralnego ZNP kobietę na stanowisko dyrektorki — w osobie p. Marii Sakowskiej, a ponadto zostaje stworzony urząd komisarki dla spraw kobiecych na wszystkich staniach, na które to stanowisko zostaje wybrana p. Waleria Lipczyńska.

Wydział Kobiet ZNP

Na polecenie Sejmu, a z inicjatywy wicecenzorki Walerii Lipczyńskiej, w dn. 23-go kwietnia, 1906 roku w Chicago — zostaje powołany do życia Wydział Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP. Zadaniem Wydziału Kobiet było propagowanie idei Związku wśród kobiet, nadzór nad grupami żeńskimi oraz reprezentacja kobiet w Zarządzie Centralnym.

Jedną z pierwszych szeroko zakrojonych akcji Wydziału Kobiet ZNP było organizowanie szkółek języka polskiego dla podtrzymania polskości wśród młodego pokolenia. W Chicago powstało w krótkim czasie sześć takich szkółek, które z czasem rozszerzyły program uczyć poza językiem historii, geografii i literatury polskiej. Za przykładem Chicago poszło cały szereg innych ośrodków również tworząc u siebie takie szkółki. Nie było to zresztą jedynie nauka języka, lecz również do pewnego stopnia szkoła życia społecznego. Dzieci w szkółkach tych tworzyli bowiem własne organizacje pod nazwą "Klubów Dzieci Kościuszkowski", dla których ukła-

FRANCISZKA DYMEK
Wiceprezesa ZNP

dali statuty i regulaminy, wybierali władze, urzędowały zebrania, dyskusje itd. Niejednemu z późniejszych działaczy polonijnych pierwsze swe kroki na polu pracy społeczno-narodowej, stawiał w takiej szkółce. Szkółki i kluby dzieci stały się załącznikiem powstałego później przy ZNP

Pierwsza Wiceprezesa ZNP (Honorowa)

KAZIMIERA S. OBARSKA
Wiceprezesa — 1915-1918
1931-1932
Dyrektorka — 1921-1931

Kazimiera S. Obarska (z rodziców Małolepszych), urodziła się w Księżstwie Poznańskim w roku 1875, a zmarła w Chicago, w dniu 3-go listopada, 1932 roku, licząc przy zgonie 57 lat.

Na Sejmie 21szym w Schenectady w roku 1915 została wybrana pierwszą wiceprezeską ZNP (honorową) piastując ten urząd do roku 1918.

Na Sejmie 23 ZNP w roku 1921 w Toledo, Ohio, została wybrana dyrektorką ZNP, piastując ten urząd przez 10 lat do roku 1931. W roku 1931 na Sejmie 26ym ZNP została ponownie wybrana wiceprezeską ZNP.

Zapisała się chlubnie w pracy dla Związku Narodowego Polskiego i dla Polski, w pracy przy sprzedaży bondów w wolnościowych, w akcji Polskiego Czerwonego Krzyża, a przede wszystkim przy rekrutacji Armii Polskiej i Komitecie Obywatelskim Opieki nad Żołnierzem Polskim.

Bardzo czynna i energiczna — doskonała mówczyni, cieszyła się ogólnym szacunkiem i poważaniem.

IRENA WALLACE
Dyrektorka ZNP

MELANIA WINIECKA
Dyrektorka ZNP

Wydziału Małoletnich, a z tym zespołem w młodzieżowych, sportowych, śpiewaczych i tanecznych. Piękna praca pionierki związkowych wydała piękny plon w utrzymaniu polskości w następujących po sobie pokoleniach w 85ciu latach istnienia Związku Narodowego Polskiego.

Pomoc Nowoprzybywającym Emigrantkom

Druga o ogromnym znaczeniu akcja Związkowczyń, była opieka nad nowoprzybywającymi emigrantkami. Na początku stulecia przybywały liczne fale emigrantów polskich do Stanów Zjednoczonych, składające się z elementu ludowego i robotniczego. Wśród nowoprzybywających, jest stosunkowo duży procent młodych kobiet, często bez żadnej opieki. One też są elementem najbardziej narażonym na wyzysk przez niesumiennej pracodawców, korzystających z tego, że emigrantki nie znają ani miejscowych warunków życia i pracy, ani nawet języka. Często padają one też ofiarami handlarzy żywym towarem, wywożąc wówczas masowo kobiety do Południowej Ameryki. Ten stan rzeczy tak groźny i tragiczny dla wielu emigrantek polskich, silnie pobudził Związkowczynie na czele z urzędniczkami Zarządu Centralnego ZNP do założenia specjalnego biura opieki nad emigrantkami. Udzielała one im porad, schronienia, pośrednicząc w znalezieniu pracy, interweniując u pracodawców i roztaczając nad nimi daleko idącą opiekę moralną i finansową. Niejedną młodą dziewczyną i kobietą, a nierazko i starszą, dzięki tej pomocy została uratowana od nieszczęścia i upadku. Współpracowano z władzami emigracyjnymi w portach amerykańskich, z urzędnikami kolejowymi i sta-

cji kolejowych — niosąc pomoc emigrantkom wszędzie, gdzie zaszła tego potrzeba.

Służba Polsce w Czasie 1-ej Wojny Światowej

Wybuch pierwszej wojny światowej, a zatem wypłynęła sprawa polskiej na teren międzynarodowy oraz zniszczenia wojenne w Polsce i konieczność pomocy były podjętą dla Związkowczyń do specjalnie gorliwej i wydajnej działalności.

Wydział Kobiet przy Zarządzie Centralnym tworzy tak zwany "Komitet Odzieży", zadaniem którego było zbieranie, reperowanie oraz szycie odzieży, którą się wysyła początkowo do ewakuowanej ludności polskiej na Syberię, a potem do Polski. Akcja odzieżowa uratowała dziesiątki tysięcy Polaków a przede wszystkim dzieci od odmrożeń w surowym klimacie syberyjskim, a napewno niejednego od śmierci. Praca była prowadzona w Chicago z takim rozmachem, że lokale przeznaczone przez Zarząd Centralny okazały się za szczupłe i trzeba było wynajmować dodatkowe pomieszczenia.

Drugim przejawem działalności Związkowczyń było powołanie do życia Ligi "Białego Krzyża", na czele której stanęła żona wielkiego artysty i patrioty Helena Paderewska. Liga nie tylko dążyła do pomocy materialnej Polsce, ale przeskazywała szereg swoich członkiń na pielęgniarki, które jadą do Polski, by służyć tam rannym i chorym rodakom.

Opieka Nad Żołnierzem

Specjalnie serdeczną opieką Związkowczyń cieszy się ochotnicza armia polska. Od chwili rekrutacji do czasu powrotu, po bojach we Francji i Polsce żołnierze-ochotnicy wiedzieli, że czuwa nad nim czuła opieka Związkowczyń, która niejednemu zastępowała opiekę i troskę matczyną. W roku 1917 przed wyruszeniem pierwszego pułku ochotników do Francji, gdzie weszli oni w skład armii generała Hallera, Związkowczynie ufundowały sztandar dla tego pułku, który wręczyła jego dowódca w czasie specjalnej uroczystości w dzielnicy Town of Lake w Chicago wielce zasłużona Związkowczyni Waleria Lipczyńska. Gdy w kilka lat później wracają przetrzebzone szeregi, w których wielu jest rannych i chorych, a wszyscy obciążeni okropnymi przeżyciami wojennymi — Związkowczynie przyjmują każdy transport bohaterów, opiekując się nimi gorliwie.

Stow. Dobroczynności Przy ZNP

Po 1-ej Wojnie Światowej Związkowczynie nie przestają pracować na rzecz odrodzonego, ale uboższego i wyniszczonego wojnami kraju o czystego. Jednocześnie powstaje jednak problem nowy. Na skutek zachwianej sytuacji gospodarczej w tym bogatym kraju tysiące ludzi traci pracę, a tym samym podstawę egzystencji. Wiele bez środków do życia znajduje się w tragicznym położeniu. Następujący krach giełdowy i zamknięcie banków przyczynia się do utraty oszczędności i pogarsza i tak tragiczną już sytuację.

Zarząd Centralny ZNP powołuje do życia Stowarzyszenie Dobroczynności przy ZNP, którego organizacyjne zebranie odbywa się w Domu Związkowym w dn. 4go grudnia, 1928 roku, a prezeską zostaje wiceprezesa ZNP p. Magdalena Milewska. Zadaniem Stow. Dobroczynności jest nieść pomoc biednym rodzinom związkowym w postaci zasiłków pieniężnych oraz pomocy moralnej i w naturze. Ta ostatnia przyjeżdża postać kosztów z żywnością, dostarczanych biednym rodzinom w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Stowarzyszenie Dobroczynności przy ZNP funduje na prowadzenie akcji charytatywnej gromadzi własnymi siłami, nie otrzymując od ZNP żadnej subwencji ani zasiłku. Na czele jego stoi młoda regulaminu każdorazowo wiceprezesa ZNP jako prezeska, a w skład zarządu wchodzi ponadto dyrektorki ZNP jako wicepreziski, oraz wybierane wśród delegatów urzędniczeki — sekr. protokołowa, sekr. finansowa i skarbniczka. Stowarzyszenie ma za sobą bardzo poważny dorobek w pracy humanitarnej i otarło ono niejedną łzę i zapobiegło niejednemu nieszczęściu.

(Dokończenie na stronie 6-ej)

Pierwsza Wiceprezesa ZNP (Z pełnym prawem głosu)

MAGDALENA MILEWSKA
Wiceprezesa — 1921-1924
1928-1931
1932-1935
Dyrektorka — 1915-1921

Magdalena Milewska, urodziła się 22go maja, 1877 roku, w Wielkopolsce, w Miłosławiu, powiat Września, a zmarła w dniu 15go lutego, 1957 roku w Chicago.

Wybrana wiceprezeską ZNP z pełnym prawem głosu w roku 1921, urząd ten piastowała do roku 1924. Następnie ponownie wybrana w roku 1928 do 1931. Po zgonie śp. Kazimierzy Obarskiej, wybrana przez Radę Nadzorczą ZNP na powstały wakanas na urzędzie wicepreziski, urząd ten piastowała do Sejmu w Baltimore, Md., w roku 1935.

Urząd dyrektorki ZNP piastowała w latach od 1915 do 1921.

Bardzo czynna i energiczna, poświęcała wielkie zasługi w pracy dla Polski, w okresie pierwszej wojny światowej, jak i przy rekrutacji żołnierzy do armii polskiej, a następnie w niesieniu pomocy weteranom armii polskiej i narodowi polskiemu.

ZWIĄZKOWCZYNI CZYNNE W PRACY RATUNKOWEJ DLA POLSKI — Urzędniczeki Zarządu Centralnego i członkinie Gmin 2, 34, 39, 41, 79, 123 i 143. oraz pracowniczki Głównej Kwatery Z.N.P., 1408 W. Division ul., czynne w Amerykańskim i Polskim Czerwonym Krzyżu.

65-lecie Równouprawnienia Kobiet w ZNP

(Ciąg dalszy ze strony 5-ej)

Druga Wojna Światowa

Przed I w okresie drugiej wojny światowej Związkowcy przeszli wprost siebie w pracy dla Polski, narodu polskiego i Stanów Zjednoczonych. Praca dla Polski w Chicago prowadzona była pod egidą Stow. Dobroczynności. O rozmiarach tej akcji niechaj posłużą tylko pewne, niekompletne cyfry: — \$500 na fundusz obrony narodowej; \$453.50 na sierotki polskie w Anglii; \$1,000 na sierotki polskie w Meksyku; \$7,567.86 na fundusz ratunkowy polski; \$8,973.50 na paczki dla jeńców polskich w obozach niemieckich; \$400 dla żołnierzy polskich w Anglii i Kanadzie; \$1,000 na wysiedleńców polskich; \$2,000 na repatriantów polskich z Rosji, itd., itd. Oprócz tych sum zebrano o-

dziedły i żywności do wysłania 19,000 paczek do obozów jeńców; Związkowcy nie własnoręcznie zrobili dziesiątki tysięcy szalików, skarpetek i swetrów, które wysłano do jeńców polskich. Zbiórka odzieży dla ludności polskiej została zakrojona na tak kolosalną akcję, że w kilku składnicach pracowano codziennie od wczesnego rana do późna w nocy, w sortowaniu, czyszczeniu i pakowaniu oraz wysyłce tysięcy skrzyń do Polski i ośrodków, w których znaleźli się uchodźcy polscy. Akcja zbiórki odzieży trwała przez cały okres wojenny i kilka lat po wojnie.

Czy udałaby się akcja sprowadzenia sierot polskich z Meksyku i Indii bez pomocy Związkowców? Czy udałaby się akcja sprowadzenia wysiedleńców polskich z Niem-

iec i żołnierzy polskich z Anglii, gdyby do tego w tak dużym stopniu nie przyczynili się niezliczone rzesze Związkowców? Sieroty polskie pod matczyną opieką wiceprezesa Franciszki Dymek i p. Wandy Rozmarek, żony prezesa ZNP i wydatnej pomocy Związkowców, znalazły w wolnym kraju amerykańskim dom i rodzinę, wyrastając na pożytek całego społeczeństwa. Wysiedleńcy polscy, których kilkanaście tysięcy przybyło do Chicago, znaleźli prawdziwą opiekunkę i troskliwą matkę w pani Wandzie Rozmarek, żonie prezesa ZNP.

Praca pomocy dla Polski i narodu polskiego prowadzona była oddzielnie od Stow. Dobroczynności przy ZNP przy wszystkich Wydziałach Kobiet ZNP w całym kraju. Kiedy Wydział zabiegał, ażeby zebrać największe fundusze i słać tak bardzo potrzebną pomoc. Byłoby rzeczą wprost niemożliwą, choć niezwykle pożądaną, przywrócenia obojętności do Stow. Dobroczynności przy ZNP przy wszystkich Wydziałach Kobiet ZNP w całym kraju. Kiedy Wydział zabiegał, ażeby zebrać największe fundusze i słać tak bardzo potrzebną pomoc. Byłoby rzeczą wprost niemożliwą, choć niezwykle pożądaną, przywrócenia obojętności do Stow. Dobroczynności przy ZNP przy wszystkich Wydziałach Kobiet ZNP w całym kraju.

Stany Zjednoczone
We Wojnie

Po zdradzieckim ataku na Pearl Harbor — Stany Zjednoczone znalazły się we wojnie. Związkowcy nie dwoili się i troili, pracując na wszystkich odcinkach w sprzedaży bondów wojennych, zbieraniu tuzszu i stali, robieniu bandażu dla Amerykańskiego Czerwonego Krzyża (wykonano przeszło 50,000 bandażu w samym Chicago); w opiekowaniu się żołnierzem i marynarzem amerykańskim w centralach USO, w gremialnym udawaniu się do Banku Krwi w Czerwonym Krzyżu w celu ofiarowania własnej krwi dla rannych w boju Amerykanów, itd. Przy tak wzmożonej akcji obywatelskiej — ani na minutę nie za-

niedbano pracy dla Polski i narodu polskiego, pracując przy tym wydatnie dla Stanów Zjednoczonych.

Od Kobiet Zależy
Przyszłość Polonii

Reasumując stwierdzić należy, że kobiety odegrały ogromną rolę w rozwoju i poczynaniach Związku Narodowego Polskiego z pożytkiem dla Polski, Stanów Zjednoczonych i organizacji. Jak długo kobietę polską będzie ożywiał ten duch patriotyzmu, ofiarności i zapału jaki dotychczas ożywia nasze matki, żony i siostry — tak długo będzie ona znajdować się w pierwszym szeregu pracy na rzecz bliźnich.

Kobieta w społeczeństwie i narodzie polskim, zajmuje specjalne uprzywilejowane stanowisko. Jest ona otoczoną szczególną czcią i szacunkiem całego społeczeństwa. Nakłada to jednak na nią obowiązki wobec narodu, z których dotychczas Polka zawsze chlubnie się wywiązywała.

Związkowcy w organizacji naszej cieszą się szczególnym szacunkiem i poważaniem. Posiadamy nie tylko równouprawnienie, ale i liczną reprezentację we wszystkich komórkach związkowych.

W Radzie Nadzorczej ZNP zasiada 16 komisarzek, na równi z komisarzami okręgowymi. W Zarządzie Centralnym posiadamy pięć kobiet na 15 urzędników — wiceprezeskę i cztery dyrektorki. Kilkanaście Związkowczyń piastuje urzędy prezesek Gmin, kilkadziesiąt Związkowczyń są prezeskami Grup — tak żeńskich jak i mieszanych, a kilkadziesiąt Związkowczyń piastuje różne urzędy po Gminach i Grupach, wywiązując się chlubnie z powierzonych im urzędów.

Razem z Braćmi Związkowymi tworzymy silne i trwałe ogniwo, które zapewni dalszy świetny rozwój Związku Narodowego Polskiemu.

Helena Moll

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów We Wszelkich Poczynaniach ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA

— życzy —

Newspaper Drivers Local 706—Internat'l Brotherhood of Teamsters of Chicago GEORGE M. FLANNERY

MILIARDA MAJĄTKU

I MILIONA CZŁONKÓW

z okazji 85-cio lecia

Związku Narodowego Polskiego

Całej Organizacji i Zarządowi

— składa —

THE UNITED STEELWORKERS OF AMERICA

Z OKAZJI JUBILEUSZU

85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA DAŁSZEGO ROZWOJU

— zasyla —

Parkview Citizens Club

ZA ZARZĄD: STANISŁAW BUREK

Związkowi Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia
składa

Zarząd Główny

ZWIĄZKU PODHALAN W AMERYCE

wraz z niżej podanymi Kolaми Z.P.P.A.

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU PODHALAN:

ANDRZEJ WRÓBEL, Prezes
JAN CEBULSKI, Wiceprezes
KAZIMIERA DĄBROWSKA, Wiceprezeska
GENOWEFA TOPOR, Sekr. Gen.
JÓZEF CZERWINSKI, Sekr. Fin.
WIKTORIA FIOLEK, Kasjerka
JÓZEF ZYGMUNTOWICZ, Syndyk
FRANCISZEK HOWANIEC, Reporter
JÓZEF KROSZEL, Marszałek
GEORGE MENDELKE, Chorąży

DYREKCJA:

ZOFIA WRÓBEL, Stow. Podhalań Nr. 1
ALICJA LEJA, Koło Nr. 1 Jana Sabaty
STANISŁAW KOWALCZYK, Koło Nr. 2 Wł. Orkana
JAN DZIELA, Koło Nr. 2 Brighton Park
JAN OPIYT, Koło Nr. 3 Morskie Oko
MICHAŁ LATKA, Koło Nr. 5 Wł. Zamyskiego
JAN KOWALSKI, Koło Nr. 8 Im. And. Galicy
JÓZEF TOPOR, Koło Nr. 19 And. Ducha-Knapczyk
JAN ŁUSZCZEK, Koło Dram. Górni Tatrzańskich
JAN FIGUS, Koło Nr. 21 Czarny Dunajec

KOMITET DOMU:

GENOWEFA TOPOR — Przewodnicząca
JAN DZIELA — Wiceprzewodn.
ALICJA LEJA — JÓZEF KWAK

Pomyślnego Rozwoju i Dalszych Sukcesów
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
życzy cały zarząd

KORPUSU POMOCNICZEGO PAŃ PRZY POST. IRONSIDES Nr. 16

ZARZĄD:

E. Łukaszewska, Prezeska
C. Kalisz, Wiceprez.
C. Henek, Wiceprez.
E. Kropski, Sekr. Prot.
M. Swiatek, Sekr. Fin.
J. Grygiel, Kasjerka
S. Zachwieja, Marszałkini
E. Wołatek, Kapelanka
DYREKTORKI: A. Gała — J. Witnik — J. Bułinski
CHORĄŻYNIE: M. Mazalińska

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasyla —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Stow. Wet. Armii Polskiej w Am. OKRĘG I

SERDECZNE ŻYCZENIA

Dalszego Pięknego Rozwoju
Związku Narodowego Polskiego
z Okazji 85-Lecia Założenia
— zasyla —

A. KOSIBA, Właściciel

LOGAN HARDWARE & PAINT CO.

2408-10 Fullerton Ave.
Telefon ARmitage 6-0661

Mamy duży zapas na składzie elektrycznych przyborów, plumbing, rzeczy domowych, tapet, linoleum, przyborów szklanych, farb i zabawa-
— Jesteśmy przedstawicielami — Robiny Klucze.

Najlepsze Życzenia

Na 85-cio Lecie
Największej Polskiej
Organizacji w Świecie
Niech Każdy Polak
i Polka Wie
Jaką Potęgą Jest ZNP.
zasyla

PARKSIDE HOTEL

212 N. HAMLIN BLVD.

250 Pokoi

WITOLD NIEMIRA, Zarządca

Największego Polskiego

Hotelu w Ameryce

Tu możecie zamieszkać z rodziną lub sami dzień lub dłużej, Frontem do Garfield Parku.

Telefon KEDzie 3-7000

Urzędniczek Związku Narodowego Polskiego i Termin Ich Urzędowania

Wicecenzorka

Waleria Lipczyńska 1905-1909 — pierwsza i jedyna wicecenzorka ZNP

Komisarki Na Wszystkie Stany

Waleria Lipczyńska 1909-1918
1924-1930
Leokadia Lipińska 1918-1921
Rozalia Skura 1921-1924

Komisarki Rady Nadzorczej

Anna Petyk 1935-1939
1943-1947
Genowefa Szymczak 1935-1939
Anna Tuman 1939-1947
Maria Majka 1939-1943
Pelagia Łukaszewska 1943-1947
Wanda Słupska 1947-1951
Anna Kaźmierczak 1947-1951
Leokadia Misiora 1947-1951
Maria Godlewska 1947-1951
Anna Zdunek 1947-1951

(Na Sejmie 27-ym, odbytym w Baltimore, Md. w 1935 roku, na ogólne żądanie Związkowczyń, wybrano dwie komisarki okręgowe do Rady Nadzorczej ZNP. Wybrano znowu dwie komisarki okręgowe do Rady Nadzorczej na Sejmie w Detroit, Mich. w 1939 roku; trzy w 1943 roku w Bostonie; pięć w 1947 roku w Cleveland, Ohio.

Na Sejmie 27-ym w 1935 roku powołano do życia Okręgowe Wydziały Kobiet ZNP, podległe Wydziałowi Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP. Komisarki wówczas wybierano na Sejmikach Okręgowych, a z pośród okręgowych komisarek wybierano przedstawicielki kobiet do Rady Nadzorczej. Na Sejmie 31-ym ZNP w 1951 roku w Buffalo, N.Y. wybór komisarek okręgowych dokonano na Sejmie na równi z komisarzami okręgowymi i uchwalono, że odtąd wszystkie komisarki okręgowe w liczbie 16 będą wchodzić w poczet Rady Nadzorczej ZNP. (Do liczby wyżej wymienionych komisarek Rady Nadzorczej, należy dołączyć nazwiska wszystkich komisarek okręgowych, wybieranych na Sejmach Związkowych od 1951 roku.)

Wiceprezeski

Kazimiera Obarska 1915-1918 — pierwsza wiceprezeska ZNP — honorowa

Magdalena Milewska 1931-1932
1921-1924 — pierwsza wiceprezeska z pełnym prawem głosu w Zarządzie Centralnym

Maria Sakowska 1928-1931
1932-1935
Franciszka Dymek 1924-1928
1935-1939
1943-
1939-1943

Dyrektorki

Maria Sakowska 1909-1918 — pierwsza kobieta wybrana do Zarządu Centralnego ZNP

Kazimiera Obarska 1913-1915
1921-1931
Magdalena Milewska 1915-1921
Władysława Chodzińska 1911-1913
1918-1921
1924-1928
1918-1921

Maria Kuflewska 1924-1928
Aniela Skierczyńska 1921-1924
1928-1931
1924-1928

Felicja Siniarska 1928-1931
Helena Prokiesz 1931-1939
Bronisława Zawilińska 1931-1935
Stefania Dworak 1931-1935
Bolesława Menczyńska 1935-1951
Aniela Wójcik 1939-1951
Janina Migala 1943-1947
1955-1963

Karolina Spisak 1947-1955
1951-1955
Stefania Gondek 1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

Stefania Gondek 1947-1955
1951-1955
Katarzyna Ziemia - Dienes 1955-
Bronisława Helkowska 1959-
Irena Wallace 1963-
Melania Winięcka

CHARLES J. KOZŁOWSKI,
Sekretarz-Zarządca

4 1/2%
Rata
Dywidendy Na
Inwestycyjnych
Kontach

COLUMBUS Savings and Loan Association

2525 W. 47th Street Chicago, Ill. LA 3-4284

CHARLES J. KOZŁOWSKI, Sekretarz-Zarządca

Z okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z.N.P.

zasylamy Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju.

SPK Koło Nr. 15 Chicago

SERDECZNE ŻYCZENIA

DAŁSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

składa

POLISH ARTS CLUB

CHICAGO, ILLINOIS

MR. WALTER W. WIECZOREK—President

MRS. HALINA PALUSZEK—1st Vice-President

MR. ROBERT SAMBORSKI—2nd Vice-President

MRS. HELEN WAJDA—Exec. Sec'y. & Prog. Chairman

MRS. HARRIET LORIS—Treasurer

MISS IRENE LICWINKO—Financial Secretary

DIRECTORS: Dr. Alexander Rytel, Mrs. Pearl Slesinski,

Mr. Joseph W. Żurawski

Związkowi Narodowemu Polskiemu Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

składa

THE Manufacturers National Bank OF CHICAGO

1200 N. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

URZĘDNIICY:

FRANK BOBRYTZKE, Chairman
C. N. PALECZNY, President
MATT A. SAWYER, Executive Vice President
PAUL I. MITCHELL, Vice Pres. and Cashier
JOSEPH M. BARON, Vice President
VICTOR JANKOWSKI, Asst. Vice Pres.
JOS. B. DUBIEL, Asst. Vice Pres.
EDWARD WOJNOWSKI, Asst. Vice Pres.
NICK J. LAPETINA, Auditor and Asst. Vice Pres.
LEO S. KUJAWA, Asst. Cashier
EDWARD H. KAY, Asst. Cashier
FRED SKOWRONSKI, Asst. Cashier
LOUIS JANKIEWICZ, Asst. Auditor

DYREKTORZY:

FRANK BOBRYTZKE
JOSEPH J. BOBRYTZKE
STANLEY P. DYBA
Z. GEORGE JAWOROWSKI
C. N. PALECZNY
TED PIECH
MATT A. SAWYER
BERNY SCHULMAN
LEONARD SŁOTKOWSKI

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji 85-lecia Istnienia
— składa —

LEON A. KUPECK ADWOKAT

Wiceprezes Wydziału
Kongresu Pol. Amer.
na Stan Illinois

Waleria Lipczyńska — Wzorem Cnoty Kobiety Polki Patriotki

Jedyna w Historii ZNP Wicecenzorka Oraz
Długoletnia Komisarka Honorowa Na
Wszystkie Stany. — Organizatorka Wy-
działu Kobiet Przy ZNP. — Pracy Dla
ZNP Poświęciła Niemal Całe Życie.

WALERIA LIPCZYŃSKA

Pierwsza i jedyna Wicecenzorka Z.N.P. (1905-1907)
i długoletnia honorowa Komisarka Z.N.P.

Jedną z czołowych kobiet i najzasłużniejszych pracownic w Związku Narodowym Polskim — była Waleria Lipczyńska. Szczera patriotka całe swe życie poświęciła pracy narodowej i związkowej, nigdy nieustraszona, gdy szło o sprawy wielkie i święte.

Organizatorka Wydziału Kobiet ZNP

Była ona pionierką ruchu kobiecego w ZNP (od roku 1883) organizatorką Wydziału Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP, zachęcając swym przykładem inne kobiety do wstępowania w szeregi ZNP, oraz zawsze pierwszą w pracy dla Polski i Wychodźstwa. Za to też otrzymała zaszczytne dekoracje od Rządu Polskiego, jakoteż od Związku Narodowego Polskiego, któremu do dni ostatnich życia swego wiernie służyła.

Waleria Lipczyńska urodziła się w Polsce dnia 4go października w 1847 roku, zakończyła zaś swój doczesny żywot dnia 16go lutego, 1930 roku w Grand Rapids, Mich.

Ukochanie Polski

Z domu rodzinnego już wyniosła ukochanie Polski. Jako młoda dziewczyna odczuwała głęboko zmagania się narodu polskiego okutego w kajdany

niewoli. Podczas powstania w roku 1863cim, bohaterskim powstańcom niosła pomoc, będąc czynną w lazaretach prywatnych, opiekując się rannymi. Gdy powstanie upadło, bolała z całym narodem, lecz nie zwątpiła nigdy w wyswobodzenie Polski.

Praca dla ZNP

Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych, płomienna Jej dusza i zapal znalazły szerokie pole do pracy pod sztandarem ZNP. Nigdy nieustraszona, gotowa na każdy apel, oddała pracę swego życia dążeniu do odzyskania niepodległości Polski i rozwoju Związku Narodowego Polskiemu.

Od roku 1901 była Posłanką niemal wszystkich Sejmów Związkowych, do ostatnich dni swego życia. Uczestniczyła we wszystkich Zjazdach Wydziału Kobiet którego była organizatorką, a który powstał w dniu 23go kwietnia, 1906 roku w starym Domu Związkowym w Chicago, zwołany przez wicecenzorkę Lipczyńską. Była obecną na wszystkich zjazdach Rady Nadzorczej, w rozlicznych komisjach itd.

Wybrana Wicecenzorką

Na Sejmie 16ym w roku 1905, została wybrana pierw-

szą (i jedyną) w historii ZNP wicecenzorką. Oceniając Jej pracę, Sejm w Milwaukee, odbyty w roku 1909 nadał Jej godność komisarki dla spraw kobiecych na wszystkie stany, a zaś Sejm w Schenectady w roku 1915 mianował ją honorową komisarką ZNP.

W roku 1923 odbył się Sejm Wydziału Kobiet ZNP w Chicago, na którym zasłużoną pracowniczkę Zarząd Centralnym udekorował medalem Zasługi Pierwszej Klasy.

Przy Rekrutacji

Kiedy wybuchła pierwsza wojna światowa i nadciągało echo z Ojczyzny, że Orzeł Biały do lotu się zrywa, kiedy nasza młodzież polska, zaciągała się do szeregów armii amerykańskiej i armii polskiej, szlachetna ta kobieta rozwijała wprost nadludzkie siły w tej pracy. Nie raz widziano ją na przedzie zastępu rekrutów, a dla każdego miała miłe dobre słowo, uśmiech i błogosławieństwo matczyne. Poza tym brała czynny udział w rozlicznych komitetach ratunkowych zachęcając do naśladowania czynem, gorącym słowem i z serca płynącą ofiarnością osobistą.

W roku 1917, w dzielnicy Town of Lake, odbyła się wspaniała uroczystość wręczenia sztandaru Armii Polskiej. Sztandar ten wręczyły upoważnionemu przedstawicielowi donie naszej niestrudzonej pracownicy-Walerii Lipczyńskiej.

Rząd Polski, wkrótce po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, odznaczył ją Złotym Krzyżem Zasługi a Weterani Armii Polskiej "Mieczami Hallerowskimi."

Cała rzesza związkowa czciła ją i miłowała głęboko, jako wzór Kobiety-Polki, matki, związkowczyni i obywatelki.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji 85-lecia Istnienia

— składa —

**General Window
Cleaning Co.**
566 WEST RANDOLPH
Telefon FI 6-7337

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji
85-cio Lecia Istnienia

— składa —

Steel City Electric Co.

2348 E. 83rd STREET
SA 1-3199
RAY PRZYBYŁ, Właśc.

Z Sejmiku Wydziału Kobiet Przy Z.N.P. Odbyty w Roku 1909 w Chicago

Powyżej widzimy jedno z najstarszych zdjęć fotograficznych, dokonanych podczas Sejmiku Wydziału Kobiet przy ZNP w dniu 20-go kwietnia 1909 r. w Chicago.

Nie wszystkie nazwiska obecnych pań na tej fotografii są nam znane, ale postaramy

się podać nazwiska tych pań, których dostarczyły nam osoby pamiętające te chwile.

W pierwszym rzędzie, od lewej do prawej: 3-cią na fotografii jest p. Makarska; 6-ta — Maria Łebkowska; 7-ma — Waleria Lipczyńska, wicecenzorka i założycielka Wydziału

Kobiet ZNP; 8-ma — Genowefa Żółkowska; 9-ta — była dyr. ZNP Władysława Chodźńska; 10-ta — pani Bytońska; 11-ta — była wiceprezesa ZNP Magdalena Milewska; 14-ta — Maria Jabłońska; 15-ta — A. Możyńska, matka p. Marii Sakowskiej; 16-ta — M. Ciesielska.

Drugi rząd: 3-cia z lewej — Pelagia Stranc, założycielka i prezesa Gr. 1242 ZNP; 6-ta — Kazimiera Walukiewicz, pierwsza redaktorka Zgody żeńskiej; 13-ta — Służynska; 15-ta — Maria Kuflewska, b. dyr. ZNP i prezesa Gr. 871 ZNP; 16-ta — Marta Pijanowska; 17-ta — pani Bucholtz;

18-ta — była wiceprezesa i pierwsza dyrektorka ZNP Maria Sakowska; 19-ta — Bronisława Napieralska.

Trzeci rząd od lewej: 3-cia — Zofia Małkowska; 4-ta — Józefa Zembal i 5-ta — Katarzyna Sobota, prezesa i założycielka pierwszej grupy żeńskiej 519 ZNP.

Z Okazji 85cio Lecia Związku Narodowego Polskiego Calej Organizacji i Zarządowi

Chwalebnych Sukcesów i Pomyślności We Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej i Calej Polonii — Składa

POLSKA FIRMA

ŚWIERK DECORATING SERVICE

5455 W. WYLAND AVE. Tel. MUlberry 5-9257
STEFAN ŚWIERK, Właściciel i Zarządca
Polecamy Wszelkie Usługi w Zakresie Dekoracji i Odnowienia
Zewnętrznych i Wewnętrznych Domów, Mieszkań i Biur
Sumienne Wykonanie — Ceny Bardzo Przystępne — Kosztorysy Bezpłatne

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

— składa —

MARKIZ PAINT & WALLPAPER CO.

BETTER PAINT MAKERS
3513 WEST LAWRENCE AVENUE
1824 WEST DIVISION ST. Telefon HUmboldt 6-8638
Pierwszorzędne Farby i Papiery do Tapetowania Wszelkiego
Rodzaju. Ceny Przystępne. Wielki Wybór.

Z OKAZJI 85-CIO LECIA ISTNIENIA
NAJLEPSZE ŻYCZENIA DALESZEGO ROZWOJU
I SUKCESÓW NA PRZYSZŁOŚĆ
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

— składają —

DYREKTORZY POLSKICH PROGARMÓW RADIOWYCH

— oraz —

RADIOWYCH PROGRAMÓW "POLKA"

nadawanych z

RADIOSTACJI WOPA

1490 KC 1490 KC
AL MICHEL, General Manager

LUDWIK I HELENA SKIKIEWICZ

Właściciele Polskiego Zakładu Fotograficznego

FINE ART STUDIO

Członkowie Tow. Biały Orzeł, Gr. 523 Z.N.P.
1452 W. CHICAGO AVENUE
Specjalnością Naszą to Fotografie SŁUBNE, Pojedyncze i Grupowe
Zdjęcia Dzieci do Komunii św. i Podczas Graduacji.
Ukończenia Szkół—Każde Nasze Zdjęcie Jest Piękne i Czarujące.
Po Umówienie Telefonować: HAYmarket 1-6610

INVEST

4 1/2%
INVESTMENT
ACCOUNTS
Insured Savings

Najbardziej zaufane
Zyczenia
Dla Związku
Narodowego
Polskiego
Z Okazji 85 Lat
Istnienia
Oraz Dla Polonii — Wydań Pracy
Dla Dalszego Rozwoju i Wszelkich
Pomyślności Dla
Dobra Sprawy Polskiej Oraz
Stanów Zjednoczonych.
Tel. Virginia 7-1155

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia
z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

— składa —

ROBERT J. MOCNY
Wykonawczy Wiceprezes

Pamiątkowe Zdjęcie Sprzed 30-tu Laty Komitetu 35-lecia Równouprawnienia Kobiet w Z.N.P.

Komitet Jubileuszowy 35-cio lecia Równouprawnienia Kobiet w Związku Narodowym Polskim. Uroczystości Jubileuszowe odbyły się w dn. 15-go grudnia, 1935 roku (przed 30 laty) w sali Wonderland, pnr. 2934 Milwaukee Ave. w Chicago.

Powyżej widzimy w pierwszym rzędzie, od lewej do prawej: — redaktorka Działu Kobiet s.p. Janina Dunin, późniejsza komisarka Okr. 13-go ZNP s.p. Rozalia Wójcik, s.p. Pelagia Stranc, s.p. Maria Lisowska, dyrektorka ZNP s.p. Aniela Wójcik, wiceprezesa ZNP Franciszka Dymek, pierwsza dyrektorka ZNP s.p. Maria Sakowska, była dyrektorka ZNP s.p. Maria Kuflewska, Klementyna Kowalska, Katarzyna Sobota, prezesa i założycielka pierwszej grupy żeń-

skiej nr. 519 ZNP i s.p. Anna Łukasik, współzałożycielka Gr. 519 ZNP.

Drugi rząd, od lewej: — s.p. Wiktoria Wieczorek, s.p. Jadwiga Szumkowska, komisarka Okr. 13-go ZNP; A. Sarana, I. Krawiec, Helena Michna, s.p. Maria Jabłońska, późniejsza komisarka Okr. 12-go ZNP, s.p. Stefania Puchalska, Karolina Wróbel, Helena Stępczyńska, Helena Prokiesz, była dyrektorka ZNP; s.p. Władysława Betlejewska i Bronisława Kostecka.

Trzeci rząd, od lewej: — J. i K. Żółkiewicz, Janina Czachor, późniejsza komisarka Okr. 13go ZNP, Maria Zielińska, I. Niedźwiecka, Helena Szulcowska, Maria Śmigieliska, H. Janus, Maria Rewers, Anna Zawojowska, Barbara Dusik i obecna redaktorka Działu Kobiet Helena Moll.

UNITED SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4730 WEST 79th STREET

CHICAGO 52, ILLINOIS

Ludlow 5-7700

MARTIN J. OLESZKIEWICZ,
PREZES

ROBERT J. MOCNY, WYKONAWCY WICEPREZES
I URZĘDNIK ZARZĄDZAJĄCY

Szlahcie Bez Zagrody - Czyli Dzieje Polaka z Wołynia

Dwutomowa Powieść A. Jacewicza—Jurii Dąbski i "Turyści Sikorskiego" Stanowi Ciekawą Lekturę

Alfons Jacewicz oparł swą dwutomową powieść biograficzną "Jurii Dąbski" i "Turyści Sikorskiego" — choć wydane nie jednocześnie i przez różne firmy, stanowią całość — na własnych przeżyciach lat czterdziestu kilku. Ubarwił je szczegółami, charakterystykami osobę bohatera, nie we wszystkim, jak się zdaje, identyczną z autorem, co się tyczy pochodzenia i środowiska rodzinnego. W toku opowiadania obje postacie zbiegają się, stają się wymienne, aż wreszcie zlewają się w jedno i czyta się to jak pamiętnik.

(Londyńska Biblioteka Literacka XXVI. Alfons Jacewicz. "Jurii Dąbski" (opowiadanie z wojny i pokoju). Winieta tyt. Tadeusza Terleckiego. Obwoluta Edwarda Warchałowskiego. Londyn, B. Swi-

derski, 1964; str. 272.

A. Jacewicz, Turyści Sikorskiego, Londyn, Autor, 1965; str. 217.)

Rodzina z Wołynia

Rodzina małopolskich Dąbskich wołyńskich, do której należał Jurii, jest odroślą znacznego rodu wielopolskiego, w trzecim pokoleniu zruszczą i prawosławną. Z katolicyzmu i polskości pozostały w niej ślady, które nie stanęły na przeszkodzie do służenia dorodnym mężczyznom w gwardii carskiej. Dziadek był również dumny z szlacheckich tradycji wspólnych wielkopolskim hrabiom, jak z łaskawej protekcji księcia Eriktowa, który z żartobliwą chętnością podkreślał, że w jego szwadronie służył jako zwykły żołnierz autentyczny grafi Dąbski.

To założenie jest ważne ze względu na dalsze dzieje wnuka starszego szlachcica, który zapisując swego imiennika do podchorążówki w Elizawetgradzie wylegitymował się samemu generałowi pergaminy z pięcioma pieczęciami. Był to już rok 1917 i po roku podchorążówki Jurii wrócił do domu na Wołyn, aby bronić

gospodarstwa przed bolszewikami. Carski lojalizm dziadka spłótnął się z resztkami polskiego konserwatywnego szlacheckiego, przeciwstawiając się ostro bolszewickiej zarazie. Z biegiem lat i doświadczeń młodego Jerzego, ten powierchowy lojalizm odpadł, pozostawiając sokół żywotny, a zostało poczucie przynależności klasowej i zespolona z nim odruchowa wrogość do bolszewizmu. Na tym gruncie odradzała się stopniowo świadomość narodowa Dąbskiego.

Młody Jurii

Młody Jurii walczył w szeregach Denikina aż do chwili, kiedy dowódca jego szwadronu, Kaukazyjczyk, wielbiciel wolności, któremu imponuje historia Polski, przypomina mu o jego pochodzeniu i radzi jechać do Polski by tam wstąpić do wojska. Dąbski idzie za radą pułkownika i odbywa kampanię bolszewicką jako polski żołnierz.

W opisach przeżyć wojennych, marszów, przelotnych amarów, trudów, zawodów i tryumfów, znać upodobanie uczestnika, który wywołuje w pamięci obrazy własnej młodości.

Szczytowy Okres Rozwoju

Skończyło się wojowanie, fermenty osiadają, następują lata aklimatyzacji. Dąbski zostaje nauczycielem, przerysującym ze wsi do wsi na kresach wschodnich: Wołyniu i Polesiu. Pomimo małowartości wcześniejszych epizodów — młodości i wojaczki — i dramatyczności późniejszych, w czasie drugiej wojny, ostatnie rozdziały pierwszego tomu wydają się zasadniczą częścią całości. Jest to szczytowy okres rozwoju Dąbskiego, który w latach dojrzałych znalazł cel życia i dąży konsekwentnie do osiągnięcia go. Ten cel, to temat do dziś jeszcze kontrowersyjny. Ci, których te sprawy interesowały — bo dla znacznej części społeczeństwa były obce i niezrozumiałe — dotychczas nie zeszli z krańcowo przeciwnych stanowisk. I nigdy bodaj nie zejda, choć przedmiot dyskusji przestał istnieć.

Droga Dąbskiego do polskości była psychicznie nie mniej uciążliwa, niż jego przedzierań się z bronią w rękę z Krymu do serca Polski. Uczucia pierwszej młodości wiązały go z Rosją, serce ignęło do kolegów, wrodzona prawda nakazywała lojalną postawę wobec religii, w której był ochrzczony on i jego rodzice. Jedyne, co z pokolenia w pokolenie zruszczonej rodziny przechowało się nie naruszone, to polska tradycja szlachecka.

Kiedy Dąbski wrócił na Wołyn po wojnie i ustaleniu granic, losy jego dawnej ziemi zarysowały się podobnie do jego losów: polskość utrzymywała się tam jedynie w poczuciu przynależności tamtejszych szaraczków do szlachty polskiej. Przekonanie, że chłop to Rusin, a szlachcic — to Polak, tkwiło w ich głowach jako jedyny, niewzruszony pewnik, najpierw podświadomie, potem z usiłowaniami uzasadnienia.

Na tym gruncie stanęli założyciele i propagatorzy Związku Szlachty Zagrodowej i dlatego rozgorczyła ich bałamutne postępowanie władz polskich, wychodzących z założenia, że na ziemiach ruskich należało popierać Ukraińców. Tym sposobem zastępy Ukraińców — narodowości biorącej nazwę od partii politycznej — podjudzane przeciw Polsce przez swoje związki nacjonalistyczne, powiększały się o tych schłapiących i zrużniczonych kresowców, w których żyłach płynęła krew polska. Nie był więc ruch organizowania szlachty zagrodowej tak wsteczny, jak się mógł wydawać nie zorientowanym.

Trzeba by jednak znać wszystkie elementy tej akcji i podstawę, na której opierali się jej przeciwnicy, by móc po tylu latach wyrobić sobie o niej bezstronne zdanie. Jakkolwiek było, te ziemie i ta ludność stały się ofiarą katolicyzmu bardziej nieubłagane niż wybuch wulkanu, bo pociągającego za sobą nie tylko doraźną katastrofę fizyczną i materialną, ale klęskę moralną, która odrzucała ich — pod pozorami postępu — w mroki średniowiecza.

"Turyści Sikorskiego"

Tematem "Turystów Sikorskiego" jest najpierw początek wojny, zaledwie zauważonej na Wołyniu, i pierwszy wstrząs przywołujący ludność tamtejszą do rzeczywistości: wkroczenie Sowietów, aresztowania i wywózki. Dąbski dostaje się na Węgry, gdzie mimo pozbawienia wolności korzysta z braterskiej, serdecznej pomocy mieszkańców. Powiodło mu się dość szybko z załatwieniem legalnego wy-

jazdu do Francji przez Jugosławie i Włochy.

Opuszczał Węgry z żalem, Francja przyjęła go ze znaną z wielu zgodnych relacji niechęcią. Żołnierzy polskich spotykały nieustanne upokorzenia, musieli znosić żebrać warunki bytu. W Szwajcarii natomiast, gdzie Polacy zostali internowani po przejściu z Francji, traktowano ich życzliwie, pomimo że umniejszali zasoby żywności mieszkańców, dla których wojna zaznaczała się przede wszystkim koniecznością zaciśnięcia pasa.

Niemniej myśl zwracała się ku ucieczce, i ta niekiedy się powiodła. Należał do nich Dąbski. Przedostał się do Hiszpanii, tam jednak, aresztowany i zamknięty w obozie, przebywał kilkanaście miesięcy w opłakanych warunkach. Opisał je szczegółowo Jacewicz w książce wyłączonej tematu okresowi poświęconej p.t. "Miranda". Tutaj dotyka tego tematu pobieżnie, natomiast opisuje szczegółowo następny etap, kiedy po uwolnieniu z obozu Dąbski wraz z innymi dostał się na dwa miesiące do

Madrytu. Okres Odprężenia

Był to dla nich okres odprężenia i jakby urlopu od wojny, która tymczasem wrzała w oddali. Żyli tam na wolnej stopie, mieszkając po ludzku, dobrze odżywiani, z możliwością zwiedzania miasta i poznawania nowego otoczenia, z czego Dąbski chętnie korzystał. Nasuwa to refleksje o elastyczności natury ludzkiej. Jak szybko przystosowuje się człowiek do zmieniających warunków, i to tak dalece, że zmienia się jego horyzont i zasięg wrażliwości. Dąbski, fanatyczny entuzjasta polonizacji szlachty zagrodowej, rozbrojony żołnierz, walczący bezskutecznie o powrót do szeregów, notuje najzupełniej pokojowe wrażenia madryckie jak turysta — i to nawet nie "turyści Sikorskiego", ale normalny podróżnik, zainteresowany muzeami, wystawami, stylami architektury. Zwiększa systematycznie i inteligentnie, opisuje oglądane zabytki, uczy się języka, kształci w historii sztuki, ogląda fabrykę dywanów, podziwia balet, sceptycznie przypatruje się walce byków, zbiera obserwacje obyczajowe, przygląda się ludności w dostępnych mu

skupiskach. Poza tym spotyka się z kolegami, popija, gawędzi, wypoczywa, załatwia sprawy w urzędach. Zdarza mu się posłuchać polskiego radia z Londynu, ale ma się wrażenie, jak gdyby podawał przez nie informacje docho- dzące wyziewione do tego stopnia, że aż nierealne.

Był to luty i marzec 1943 r. Nam w Polsce wydawało się, że cały glob ziemski jest przesycony krwią rozstrzelanych pod murami Warszawy, że głos męczonych w Gestapo i po obozach przebiega stratosferę. Lecz on nie przedostawał się przez granice Generalnej Gubernii, a do Hiszpanii nie dotatywał nawet echem.

Wielkie to jednak dobrodziejstwo, że sprężystość natury ludzkiej pozwala wydobyc się na światło dzienne tym, którzy wczoraj jeszcze tkwili w ciemnicy. Dzięki temu, że nie zatracając sprzed oczu ostatecznego celu walki, ci żołnierze mogli po drodze, mimo najcięższych doświadczeń, zdobywać nowe siły i odzyskiwać energię, nie upa-

daliśmy na duchu, bo ich siła krzepiała także tych, którzy walczyć nie mogli.

Nie stracił więc czasu Dąbski na madryckim postoju, wzbogacił swą wiedzę, nabrał doświadczenia. Dotarł wreszcie do W. Brytanii, gdzie wzięła go w karby dyscyplina wojskowa, stając się znów racją bytu polskiego żołnierza.

Cały przebieg losów "żołnierza tułacza" jest opisany nadzwyczaj ciekawie, żywo i bezpośrednio. Uderza w tej książce zasadnicza życzliwość do człowieka i uczucie wdzięczności za doznana przychylność.

Uderza to na Węgrzech, w Szwajcarii, choć przecież w obu tych krajach nie wszystko szło Polakom po myśli, sądząc z ujemnych relacji niektórych internowanych, a byli między innymi i śledziennicy, którzy wszystko bez wyjątku osądzi gorszo i zjadliwie.

Ta właśnie pozytywna postawa autora obu tomów zjednywa i do niego i do lektury. Czuje się, że piszący jest człowiekiem czynu, że jego słowa mają pełne pokrycie, bo płyną z przekonania i opierają się na rzeczywistości.

Zofia Kozarynowa

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Z Okazji 85 Lat Istnienia Związku Narodowego Polskiego Dalszej Szlachetnej, Owocnej i Pożytecznej Pracy Dla Dobrej Calej Polonii — zasyłają —

Bronisława Kluczyńska z Rodziną

Właściciele Pierwszorzędnej PIEKARNI 5300 SOUTH CARPENTER ST. Telefon BOulevard 8-3970 Zamawiajcie Wcześniej na Wasze Uroczystości Rodzinne CODZIENNIE ŚWIEŻE PIECZYWO

SINCERE WISHES OF FURTHER SUCCESS TO POLISH NATIONAL ALLIANCE ON THEIR 85TH ANNIVERSARY

— from —

STANDARD & POOR'S CORPORATION

345 HUDSON STREET NEW YORK 14, N. Y.

- INVESTMENT ADVICE AND INFORMATION
- APPRAISAL OF CITY BONDS SERVICE
- INVESTIGATION AND VALUATION
- INCOME TAX SERVICE
- COUNSELLOR IN INVESTMENT DEALS

1860 — Over 100 Years of Service — 1965

Miliona Członków Na 100-lecie ZNP w Roku 1980 — z Okazji 85-lecia w Roku 1965

i dalszego pięknego rozwoju dla
całej Polonii i Sprawy Polskiej

Zasyła

O'MALLEY & McKAY, INC.

Austin F. O'Malley—John J. O'Malley

GENERAL INSURANCE AGENTS

222 W. ADAMS ST.

ROOM 800

CENTRAL 6-5206

CHICAGO 60606

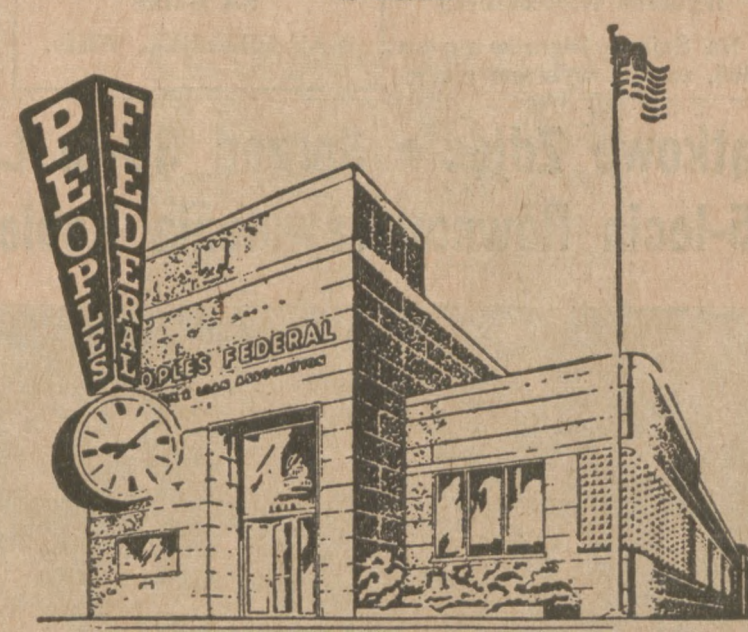
ESTABLISHED 1927

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

Składa

Wysokie

Zyski Na

Oszczędnościach

ZARZĄD I DYREKCJA

STANLEY W. ROPA
President and Manager

AL C. ROPA
Executive Vice-President

WALTER A. ROPA
Secretary and Treasurer

DYREKTORZY:

STANLEY W. ROPA
LEONARD P. SŁOTKOWSKI
AL C. ROPA
EMIL MARES
WALTER A. ROPA
MARTIN KUBIAK
HON. MATT ROPA
HON. WALTER ROJEK
Master-in-Chancery, Attorney

PEOPLES Federal SAVINGS

1618 W. 18th St. Blisko Ashland Ave.

Chicago, Illinois — HAYmarket 1-5500

Zatwierdzona i Nadzorowana Przez Rząd Stanów Zjednoczonych

Szkoła Związkowa w Cambridge Springs, Pa., Jest Chlubą Z.N.P.

Wydała z Siebie Już Poważne Zastępy
Liderów Młodej Generacji Polsko-
Amerykańskich

Szkoła Związkowa przed kilkunastu laty zamieniono na Kolegium Ko-Edukacyjne. Mała z początku garstka studentek Kolegium powiększa się z każdym rokiem.

W roku 1962 gdy odbyły się uroczystości 50cio lecia istnienia uczelni związkowej, dokonano uroczystego otwarcia pięknego, nowo zbudowanego dormitorium dla dziewcząt. Dormitorium to już okazało się za małe, gdyż liczba studentek wzrosła do tego stopnia, że zabrakło miejsca dla studentek w nowym dormitorium i obecnie są robione plany powiększenia tego budynku.

Gmach Wiedzy

Na gruntach Kolegium Związkowego prowadzone są obecnie prace kontraktorskie przy budowie nowego ośmiu-gmachu Wiedzy, którego koszt po wykonaniu wyniesie ponad jeden milion dolarów. Liczba studentów na nowy rok szkolny jest najwyższą w dotychczasowej historii uczelni związkowej i musi być z braku miejsca zaprzestanie przyjmowanie zgłoszeń nowych studentów.

Kolegium Związkowe znajduje się w pełnym stadium rozbudowy. Rosnie, potężnieje, dzięki serdecznemu poparciu całej Braci Związkowej jak i pracy i poświęceniu wszystkich władz związkowych.

Zapoczątkowana przed kilku laty zbiórka funduszy na rozbudowę Kolegium Związkowego przez oddanie całemu sercu sprawie kolegium s.p. Edwarda Kozmora, byłego cenzora ZNP przysporzyła bardzo okazały fundusz na rozbudowę uczelni. Z tych właśnie funduszy powstało dormitorium dla dziewcząt, a obecnie wzrasta Gmach Wiedzy.

Potrzeba jednak dalszej ofiarności ażeby rozpoczęte dzieło doprowadzić do realizacji i ażeby zapewnić uczelni związkowej dalszy rozwój przez rozbudowę.

Małe miasteczko Cambridge Springs w stanie Pennsylvania, będące siedzibą Szkoły Związkowej, położone jest w uroczym i bogato przez naturę obdarzonej okolicy, mniej więcej w połowie drogi między Nowym Yorkiem a Chicago, zaś w promieniu około 130 mil w różnych kierunkach znajdują się główne

zrzeszenia emigracji polskiej miast Pittsburgh, Buffalo i Cleveland. Przyczajona na skrawku pasma gór Allegheny, na wyżynie 1,200 stóp ponad poziom morza, siedziba Kolegium Związkowego odznacza się piękną leśną okolicą i obfituje w liczne źródła mineralne. Powietrze zdrowe i czyste.

W niespełna pół roku po tragedii pożaru starego budynku szkolnego, otwarty został uroczysto, w dniu 13-go czerwca 1961 roku, okazały i ogniotrwały gmach dormitorium, odpowiadający wszelkim nowoczesnym wymaganiom techniki i higieny. Dormitorium to obliczone jest na 150 uczniów, a zawiera obok pokoi sypialnych dla uczniów (dwóch chłopców w każdym pokoju), pomieszczenia dla biblioteki, klubów studenckich, wspaniałą salę rekreacyjną, bilardownię, oraz gabinety medyczne i identyfikacyjne. Wszystkie urządzenia wewnętrzne odznaczają się solidnością, trwałością i pięknem.

Ponieważ jednak tymczasowy budynek szkolny, wzniesiony zaraz po pożarze, nie odpowiadał swemu celowi, Sejm Związku Narodowego Polskiego uchwalił budowę nowego i nowoczesnego budynku szkolnego.

Gmach taki służy celom wychowawczym naszej szkoły. Wspaniały pod względem architektonicznym, o czystych obszernych i widnych salach, a przede wszystkim o najzupełniej nowoczesnych urządzeniach laboratoryjnych, budynek nasz godnie reprezentuje polską instytucję wychowawczą Związku.

Wspaniały pracowni fizyki, biologii i chemii przedstawiają się wspaniale, zarówno ze względu na nowoczesność urządzeń wewnętrznych, jak i ze względu na ilość i jakość aparatów technicznych, precyzyjność instrumentów i przyborów. Zdaniem fachowców amerykańskich, laboratoria Szkoły Związkowej należą do najlepiej urządzonych pracowni tego rodzaju w stanie Pennsylvania.

Absolutnie wszystkie przedmioty wykładane w podobnych szkołach amerykańskich, znajdują się w programie Kolegium Związkowego, oczywiście w rękach wykwalifikowanych nauczycieli z dyplomami naukowymi. Zasadnicza róż-

nica jednak jest w tym, że polska Szkoła Związkowa kładzie ponadto specjalny nacisk na przedmioty polskie, wykładane zarówno w kursie akademickim, jak kolegialnym, oraz w Instytucie Rzemieślniczym. Przedmioty te, obejmujące naukę języka polskiego, historii polskiej, geografii, literatury, oraz wiadomości o Polsce współczesnej, znajdują się również w rękach wykwalifikowanych nauczycieli Polaków.

Dział polonistyczny, tak ważny w szkole Związkowej, posiada swe własne pomoce naukowe, a zwłaszcza nieustannie wzbogacaną nowymi dziełami bibliotekę polską, mapy, przeźroczka, i t. d. Zadaniem tego departamentu jest wpoić w młodzież na podstawie naukowych studiów, pogadarek i odczytów głębsze i żywsze zainteresowanie w dziedzinie zdobyczy kulturalnych Polski, krzewić szczerą i mądrą szacunek dla tradycji narodowych polskich, oraz uświadomić młodzieży jej moralne zobowiązania i zadania do społeczeństwa polskiego w Ameryce.

Celami tymi przejęte jest całe polskie grono w tonie fakultetu, Kierownictwo Szkoły, Administracja i specjaliści wychowawcy młodzieży, czuwający przyjaźnie nad jej życiem pozaklasowym.

Muzyka, Śpiew

W pełnym zrozumieniu wielkiej roli wychowawczej muzyki i śpiewu, Kolegium Związkowe zwraca baczną uwagę na rozwój zamiłowań muzycznych młodzieży naszej przez tworzenie chórów, kwartetów wokalnych, zespołów śpiewających oraz orkiestr szkolnej. Cały ten dział znajduje się również pod kierunkiem fachowego instruktora muzyki, przyczem utwory muzyczne kompozytorów polskich wysuwane są zawsze na plan pierwszy. Muzyka i śpiew w ten sposób związane są z ogólnym programem wychowania narodo-obywatelskiego.

Kształcenie Odpowiedzialności Społecznej

Szkoła Związkowa pragnie w granicach rozporządzalnych środków i programu naukowego wyrobić również w młodzieży naszej poczucie odpowiedzialności społecznej, oraz wyrobienie organizacyjne, tak niezmiernie ważne w przyszłej roli kierowniczej, jaką ta młodzież ma w życiu zbiorowym polskim odegrać. Do tego celu służą różne organizacje uczniowskie, naukowe, literackie, artystyczne i sportowe, w których chłopcy kształcą się w ogólnie przyjętych metodach życia organizacyjnego, w sposobach przeprowadzania zebrania i dyskusji, w wyrażaniu w sobie poczucia społecznego i karności organizacyjnej, lojalności i ducha współpracy.

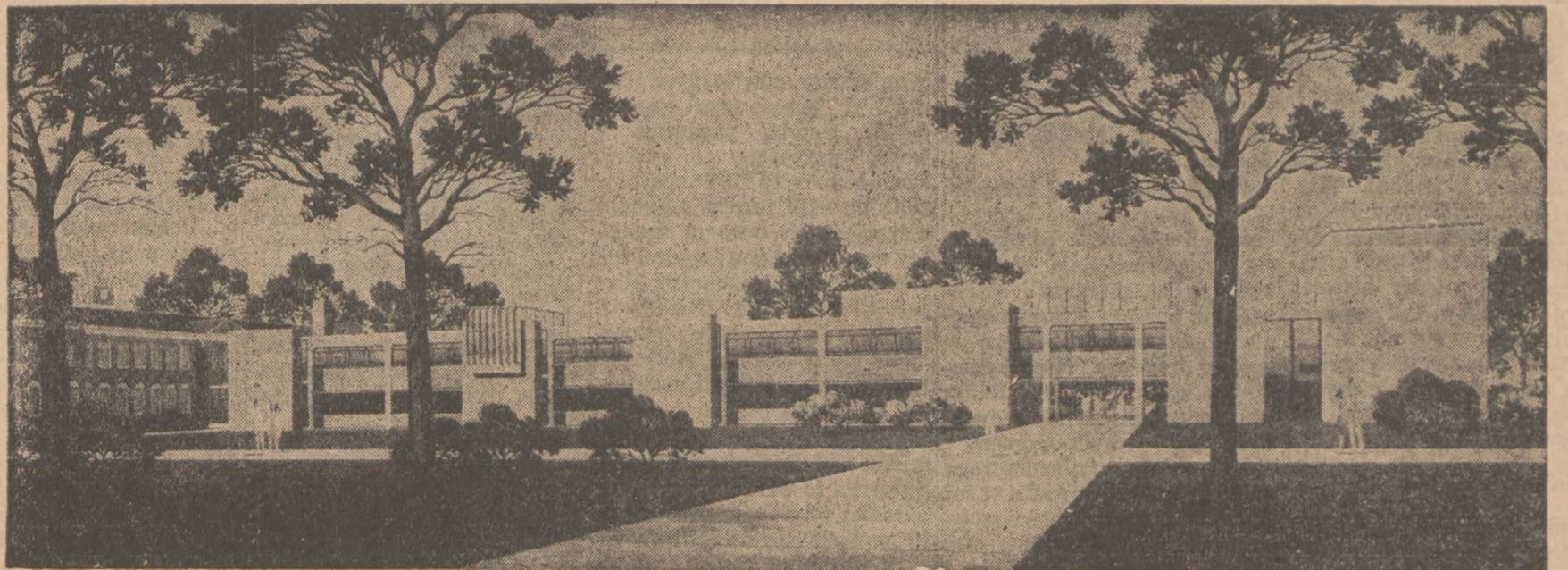
Wychowanie Fizyczne

Rozwijanie wiedzy i kultury estetycznej, oraz wpajanie w młodzież ducha szacunku dla przejawów cywilizacyjnych polskich i amerykańskich, nie może być jednak skuteczne na drodze wyłącznie umysłowej. Powszechnie dziś w całym świecie zrozumieliśmy i stosujemy zasadą, że zdrowy duch rozwijać się może tylko w zdrowym ciele, znajduje swe pełne zastosowanie także w Szkole Związkowej. Zastosowanie to ujawnia się oczywiście w dziedzinie sportu i atletyki, oraz wszelkich ćwiczeń fizycznych przeprowadzanych zarówno na wolnym powietrzu jak i w sali gimnastycznej, pod kierunkiem fachowych instruktorów wychowania fizycznego.

Instytucja nasza ma specjalny murowany budynek, mieszczący w sobie ogromną salę gimnastyczną z przyborami i przyrządami sportowymi i gimnastycznymi, ekwipunkiem sportowym i t. d. Ponadto Kolegium Związkowe ma świeżo wykonane kosztem kilkunastu tysięcy dolarów wspaniałe pole atletyczne, stanowiące prawdziwą chlubę instytucji, boiska sportowe, kort tenisowy, pole piłki nożnej, wzorowo urządzone pływalnie opatrzone drewnianą podłogą i zaopatrzone w odpowiednie urządzenia do skakania, a służące w porze zimowej za teren ślizgawkowy, i t. d.

Nie podobna przy tej sposobności nie wspomnieć także o niezmiernie ważnym czynniku zdrowotnym, jakim jest prześliczny świetnie utrzymany, duży, półdziki park szkolny, a jakim nawet wielkie uniwersytety amerykańskie

Tak Będzie Wyglądał Nowy Gmach Nauki i Wiedzy Kolegium Związkowego w Cambridge Springs, Pa.

Na zjeździe Komisji Szkolnej ZNP, składającej się z Rady Szkolnej ZNP, Rady Nadzorczej ZNP oraz Zarządu Centralnego ZNP — odbył się w dniu 16-go września, 1964 roku, w Domu Związkowym pod przewodnictwem cenzora Edwarda Kozmora — uchwalono wybudować nowy Gmach Wiedzy i Nauki — (Science Building) w Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa.

Plany i szkice tego gmachu zostały opracowane przez firmę Diehl and Stein w Princeton, N. J. — specjalistów w budowaniu gmachów szkolnych — a przedstawione na zjeździe Komisji Szkolnej przez architekta Johna R. Diehla.

Styl Nowy gmach stanie pomiędzy Alliance Hall a dormitorium dla chłopców na kampusie Kolegium Związkowego w Cambridge Springs, Pa. Ogólny schemat kolorów, biel słupów będą dostrajały się do całości zabudowań, aczkolwiek styl gmachu będzie nowoczesny. Nowy gmach wiedzy i nauki będzie przedstawiał się tak, jak widzimy powyżej na szkicu architektonicznym.

Rozmiar gmachu wiedzy i nauki będzie wynosił — 278 długości, 60 stóp szerokości a w najszerszym miejscu 72 stóp — wysokości od 28 do 36 stóp, o powierzchni ogólnej 45

stóp kwadratowych. Gmach ten będzie dostatecznie obszerny, aby naukę w nim pobierało do 500 studentów. Koszty Koszty będą wynosić przypuszczalnie około \$25 od stopy kwadratowej włącznie z kosztem urządzeń. Po wstępnych obliczeniach, członkowie Komisji Szkolnej przysięgli do przekonania na Zjeździe Komisji Szkolnej, że koszt ogólny wybudowania Gmachu

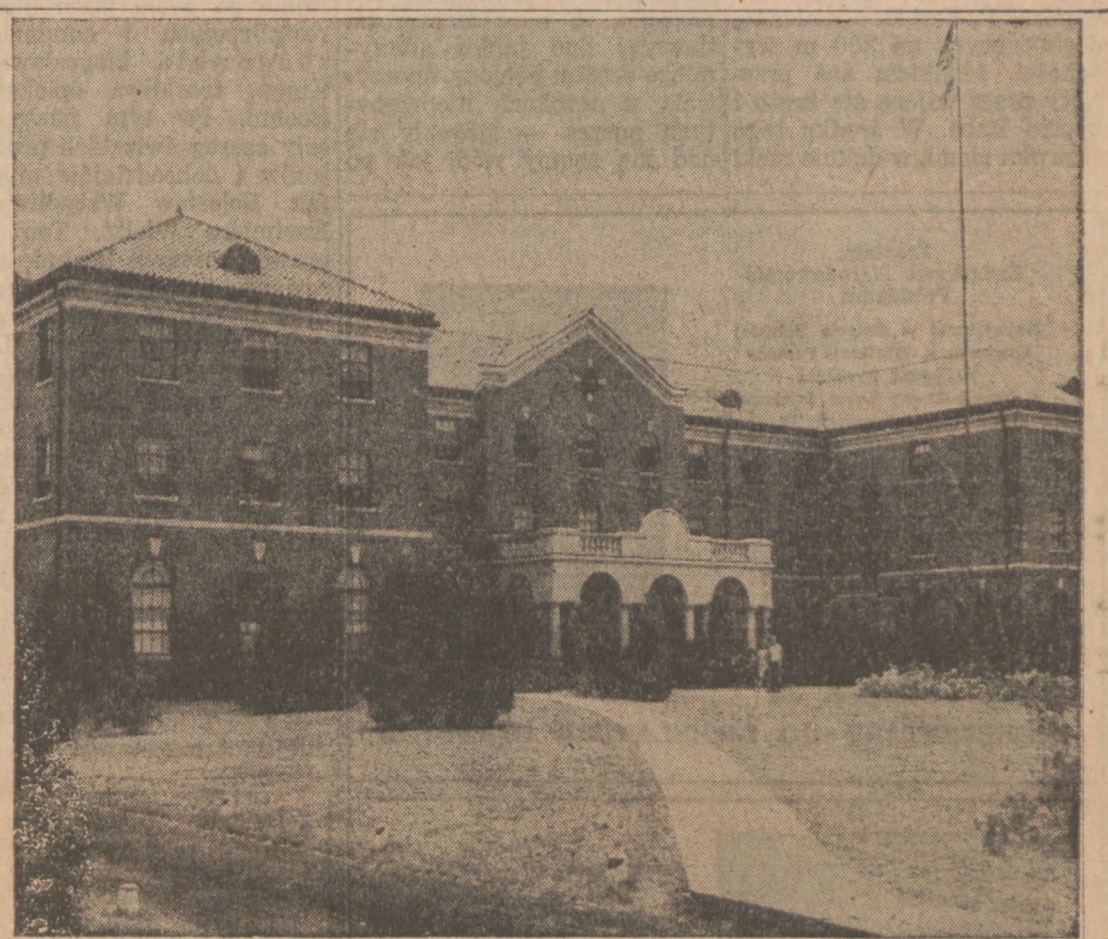
Wiedzy i Nauki — (Science Bldg.), wyniesie około jeden milion dolarów. Ponieważ stan Pennsylvania udzielił na ten cel zapomogi w sumie trzystu tysięcy dolarów, reszta finansowania nie napotka na trudności, jeśli Bracia Związkowa zasili fundusz datkami.

Nowy gmach będzie oddany do użytku szkoły we wrześniu 1966 roku.

W ten sposób młodzież pięciu Szkoły Związkowej oddana, znajduje tu rzeczywiście doskonałe warunki zdrowotne i sposobność do kulturywania w całej pełni tego tak głęboko w niej wrodzonego zamiłowania do sportu i ćwiczeń fizycznych.

Wnioski Ogólne

Z powyższego przeglądu organizacji Kolegium Związkowego pod względem naukowym, narodowym, fizycznym i moralnym — widać jasno, że instytucja nasza, zarówno ze względu na swe urządzenia szkolne, skład fakultetu, oraz wyposażenia w zakresie wychowania fizycznego — nie ustępuje w niczym analogicznym zakładom amerykańskim. Co więcej, w wielu wypadkach stanowi ono nawet przewyższanie. Szkoła Związkowa daje przede wszystkim wychowanie narodowe i pogłębia w młodzieży naszej poczucie polskości, oraz poczucie odpowiedzialności społecznej. Może rezultaty tego wychowania byłyby bardziej wyraźne i uchwytne, gdyby instytucja nasza posiadała odpowiednie fundusze na stypendia dla najzdolniejszej młodzieży polskiej w Ameryce, i gdyby dobór tej młodzieży był bardziej jednolity pod względem wyrobienia intelektualnego i znajomości języka polskiego. Ale nawet i w obecnych warunkach ogromnego zróżnicowania, jakie w tej dziedzinie panuje wśród naszej młodzieży, chłopcy nasi posiadają warunki rozwoju umysłowego, obywatelskiego i fizycznego niezwykle sprzyjające i dogodne. Znajdują tu atmosferę szczerą, przyjazną, życzliwą i troskliwą, bezpośrednią opiekę ze strony Kierownictwa i fakultetu, żywy, ciepły, namiętny stosunek i traktowanie, oraz sposobność nabywania i pogłębiania wiedzy o Polsce i poczucia polskości. Jeśli przeto uwzględnimy fakt niskich i łatwych opłat szkolnych, staje się jasnym, że Szkoła Związkowa powinna znaleźć gorące poparcie jak najszerzej polskich kół rodzicielskich, i w ten sposób stać się w znacznie wyższym, niż dotychczas stopniu, istotną kuznicą polskości wśród tutejszej Polonii.

Dormitorium Studenckie w Szkole Związkowej

Główne Wejście do Budynku Alliance College

Budynek Instytutu Rzemieślniczego w Cambridge Springs, Pa.

Serdeczne Życzenia

Na 85-Lecie Z. N. P.

składa

THEODORE A. SWINARSKI

Associate Clerk

of the

Circuit Court

Cook County

MILIARDA MAJĄTKU
I MILIONA CZŁONKÓW

z okazji 85cio lecia
Związku
Narodowego Polskiego

Calej Organizacji i Zarządowi

— życzy —

ED. J. PETLAK
SUPERINTENDENT
49TH WARD

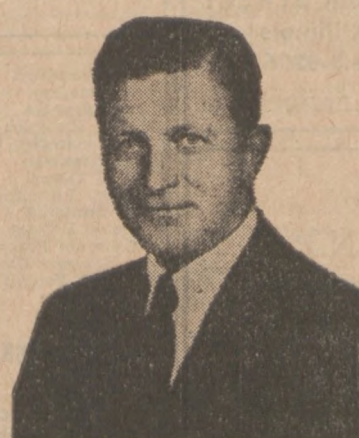
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w Świecie Polskiej Organizacji

Bratniej Pomocy

Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Lecia Istnienia

— składa —

Otto Kerner

GOVERNOR

STATE OF ILLINOIS

CZŁONEK

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z całego serca dziękuję całej Polonii za oddanie swego głosu na moją osobę do legislatury stanowej. Dzięki Waszemu poparciu zajmę 10-te miejsce w wyborze do legislatury stanu Illinois.

Pragnę również złożyć moje
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA

DLA Z. N. P. Z OKAZJI
85-TEJ ROCZNICY
SWEGO ISTNIENIA

Niech Wasze Poczynania Będą
Dalszą Podstawą w Tworzeniu
Lepszej Przyszłości Dla Naszych
Rodaków w Całych Stanach Zjednoczonych we Wszelkich Wszelkich Poczynaniach Dla Obywateli Polskiego Pochodzenia i w Dalszej Pracy Szczegół Wam Boże.

CHESTER P. MAJEWSKI

REPREZENTANT DO LEGISLATURY
STANU ILLINOIS

KUPUJCIE BONDY STANÓW ZJEDN.

Związkowi Narodowemu Polskiemu

z okazji 85-lecia istnienia
najlepsze życzenia dalszej
owocnej pracy dla dobra
Kraju, Polski i Polonii

— składa —

ROMAN C. PUCIŃSKI

Prezes

Wydziału Kongresu
Polonii Amerykańskiej
na Stan Illinois

**KONGRESMAN 11 DYSTRYKTU
STANU ILLINOIS**

Demokratyczny Komityman 41 Wardy
Wrz z Regularną Organizacją Demokratyczną
Tej Wardy

Congratulations on 85 years of
dedicated service

Your contributions and
achievements are an inspiration
to all.
Best wishes for your
continued success.

**SEYMOUR
SIMON**

Präsident

Cook County Board
of Commissioners

and

The 40th Ward Democrats

NATHAN J. KAPLAN.

Alderman

BERNARD WOLFE,

State Representative

SEYMOUR SIMON

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA

Dalszego Rozwoju oraz Dalszej Wydajnej Pracy
Dla Dobra Polonii i Stanów Zjednoczonych

REX SANDE

ALDERMAN 34-EJ WARDY

Historia Ziem Podkarpaccich i Ich Bogactw Solnych

W Wieliczce i Bochni Istnieją Największe Kopalnie Soli

Nie ma chyba w Polsce człowieka, któryby nie słyszał o Wieliczce i Bochni. Wiadomo: to największe w Polsce kopalnie soli. Mało kto się domyśla, jaki przedziwny związek zachodzi między historią jej mieszkanców, tak przecież zależnych w swych możliwościach i ambicjach życiowych od tych właśnie wydobywanych przez siebie od wieków pokładów solnych.

Bochnia

Zanim jeszcze człowiek na tej ziemi zamieszkał, działał się tutaj dziwne jakieś rzeczy. Świadczy o tym jej powierzchnia niezwykle urozmaicona, niespokojnie pofałdowana, niepospolicie charakterystyczna w swym ukształtowaniu, w biegu rzek, w rozmieszczeniu olbrzymich borów, łąk i pól ornych. Ziemia bocheńska, to chyba najciekawszy i najbardziej bogaty w historię naturalną i ludzką zakątek województwa krakowskiego. Na północy oparty o Wisłę, na południu o grzbiet szeregu wzgórz, Pasierbiec-Kamionkę, dochodzących do 800 m wysokości, środkiem zaś przecięty przez wijącą się kręto i szybko Rabe. W środku tego skrawka ziemi, w dolinie rzeki

Raby, leży jej stolica, miasto Bochnia.

Przed wiekami od brzegów Wisły aż po same szczyty dalekich Karpat rozciągała się prawdopodobnie nieprzebyta, dzika, pęsejna i staro-wieczna puszczka, której ostatnie ślady ocalały jeszcze w postaci puszczy Niepołomickiej u zbiegu Wisły i Raby, tuż nieopodal Bochni. Niewiadomo jest jednak moment i dalsze dzieje przypadkowego podjęcia przez człowieka w tej dawnej puszczy pierwszego kawałka zanieczyszczonej, zlepionej zapewne z gliną i piaskiem soli. Sól więc znaleziona tutaj dała nowe życie tej ziemi, załudniła tę puszcze, stała się przyczyną jej zagłady, dała początek nowej historii całej okolicy. Odkryta sól stała się jakby spoiwem między jej historią naturalną a ludzką.

A historia soli? Tego nie dociec ludzkiem zamysłem. Z nauki o powstawaniu osadów solnych wiadomo tylko tyle, że musiało tu być niegdyś dno morskie. A więc ziemia ta, dawniej dno jakieś olbrzymiego oceanu północny, spoczywała w mrokach nieprzebytych puszczy — kołysały się nad nią szumy wód, jak po

tym szumy odwiecznych borów. A przed tym jeszcze ogień, ziemia, powietrze i woda, wszystkie te cztery żywioły toczyły tu z sobą bój, śnać do dziś jeszcze zupełnie nierozegrany, o czym świadczą cały układ powierzchni tej ziemi, kręty, niespokojny bieg jej wód, przelot wiatrów i chmur. Daro więc byłoby kusić się o bardziej dokładne zobrazowanie historii naturalnej tej ziemi.

W roku 1251 nastąpiła przemiana wsi Bochni na miasto. Sprawili to wzrastająca coraz bardziej produkcja soli. Miasto znalazło się szczęśliwie na skrzyżowaniu dwóch głównych tras: od Krakowa do Lwowa i dalej na wschód, i z północy Polski na Węgry. Nie dziw, że w początkach panowania Kazimierza Wielkiego Bochnia była trzecim co do wielkości po Krakowie i Sandomierzu miastem w ówczesnej Małopolsce.

Świątynie i Ratusz

Pierwszą świątynię wy-murowaną w połowie XIII wieku, która dotąd stoi, naturalnie po wielu przeróbkach, restauracjach i odmianach, zbudowała błogosławiona Kinga, troskliwa opiekunka Bochni. Po tym następuje cały szereg świeckich protektorów i dobrodziejów miasta jak Bolesław Wstydlawy i Kazimierz Wielki. Ten na-prawdę zostawił Bochnię murowaną: wznosił na rynku okazały ratusz, a miasto otoczył obronnym murem. Dziś ani z ratusza ani z murów nie zostało nawet śladu, prócz dwu nazw: "brama krakowska" i "brama sądecka". Czasy Kazimierza Wielkiego, to czasy największego roz-kwitu Bochni.

W roku 1375 królowa Jad-wiga ufundowała kościół i klasztor dominikański. Czcigodne te mury przetrwały do dziś i służą obecnie za siedzibę miejscowemu starostwu.

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
z Okazji 85-lecia Założenia
— życzy —

Personal Service
Currency Exchange
CHECKS CASHED
NOTARY PUBLIC
MONEY ORDERS
27 SERVICES
1556 WEST 35th STREET
Chicago 9, Illinois
Lafayette 3-9266
CHARLES W. ZABINSKI

W Radosnym Dniu

Uroczystości Jubileuszu 85-tej Roczniczy Założenia Z.N.P.

Wszelkiej Pomyślności i Sukcesów w Waszych Poczynaniach i Staraniach, Świętego Rozwoju w następnych Latach

Regularna Demokratyczna Organizacja 35-ej Wardy łączy się z Polonią, składając Wam, Drogie Rodaczki i Drodzy Rodacy, najlepsze życzenia. Oby został zwyciężony bezbożny komunizm i oby przywrócona została upragniona wolność uciemiężonym i prześladowanym narodom z Polska, krajem naszych Ojców, na czele.

Wśród świadomej swych celów Polonii niech panuje pełna zgoda prowadząca do odegrania przez nas czynniejszej roli w polityce amerykańskiej. Niechaj jak najwięcej przedstawicieli młodej generacji polonijnej wchodzi do polityki amerykańskiej, wnosząc do niej nowe, twórcze wartości i nowe twórcze idee i nowe plany.

Regularna Demokratyczna Organizacja 35-ej Wardy

JAN C. MARCIN
KLERK MIEJSKI W CHICAGO

Komityman Demokratycznej Organizacji 35-tej Wardy
Były Prezes Polsko-Amerykańskiej Demokratycznej Organizacji
Przewodniczący Polskiej Grupy Narodowościowej Partii Demokratycznej

Najlepsze życzenia na 85-lecie największej polskiej organizacji w świecie niech każdy Polak i Polka wie jaką potęgą jest Z. N. P.

— zasyla —

WM. N. ERICKSON
COUNTY COMMISSIONER

Wieliczka

Jako źródłisko solne zdystansowała ją obfita w sól Wieliczka, z dawnej zaś świetności architektonicznej pozostał jedynie kościół św. Mikołaja, stara kamienica w rynku, dzwonnica miedzianowa z XVI wieku, no i stare chodniki kopalniane. Ale nie ulega zmianie położenie. Tę już żadna ludzka siła dokonać nie potrafi. Tkwi tu, w tym wiernym od stuleci krajobrazie, Bochnia, jak w centrum gwiazdy, której parokilometrowe promienie wiodą do najbardziej uroczych i pamiątkowych miejscowości, swą wyjątkowość i niezwykłość, słowem swą historię zawdzięczając wyłącznie Bochni i jej soli.

Niepołomice

Minąwszy w kierunku północno-zachodnim puszcze Niepołomicką, która sama przez się stanowi w dzisiejszych czasach pary, elektryczności i urbanizmu rzadką atrakcję i unikat, mamy Niepołomice, rezydencję myśliwską królów polskich, szczególnie ulubione miejsce odpoczynku Kazimierza Wielkiego, który tu zamek okazały wystawił, stojący do dziś dnia, i który tu nie mniej, niż na zwierzyńcu, polował na gorące serce pięknej pani Kosielskiej, która miała swój zameczek tuż obok puszczy po drugiej stronie Wisły.

Prócz zamku ufundował tu Kazimierz Wielki również i okazały kościół parafialny w stylu gotyckim, chlubę dzisiejszych Niepołomic. Zjeżdżał tu potem Jagiellonowie, Stefan Batory, a Zygmunt August przekształcił zamek Kazimierzowski w przepych renesansowego pałacu. Ostatniej przeróbki dokonali ostatni panowie zamku: książęta Lubomirscy.

O parę kilometrów na południe od Niepołomic trafiamy

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cia Leca Istnienia

składa

EDWIN P. FIFIELSKI
Alderman 45-ej Wardy

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia oraz Dalszej Owoceń Pracy i Rozwoju Dla Calej Polonii zasyla
KLARA ORZEHOWSKA
Najnowsze Fasony Sukien Po Zniżonych Cenach w wykwalifikowanych deseniach
Putrzanie Płaszczów po Oszczędnych Cenach Kupicie w
CLARA'S DRESS SHOP
2115 WEST CHICAGO AVE.
Telefon HUmboldt 6-3324

Z Głębokości Serca
Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85-lecia Jego Istnienia oraz Dalszej Owoceń i Pożytecznej Pracy Dla Dobry i Rozwoju Dla Organizacji Polskiej i Calej Polonii — zasyla —
STANISŁAW I BRONISŁAWA HARCZAK

Wholesale and Retail Furrier
Furs Made to Order — Cleaning, Glazing, Repairing and Remodeling.
641 Barron Blvd.
Grays Lake, Ill.
Tel. BA 3-8310

Serdeczne Życzenia dalszego pięknego rozwoju Związkowi Narodowemu Polskiemu z okazji 85-cio lecia założenia — zasyla —
Del Campo Pizzeria
Dostarczanie — Na Wynos Nasza Nowa Lokacja
3125 WEST CERMAR ROAD
Chicago
Telefon 522-2000

na klasztor Benedyktynów w Staniatkach z roku 1216, powstały w fundacji kasztelana krakowskiego Klemensa, herb Gryf. Olbrzymi bardzo stary i bogaty księgozbiór jest chyba najcenniejszą rzeczą z dawnych licznych pamiątek, zdobitych ten jeden z najstarszych w Polsce klasztorów.

Wies Łapczyca

Trzy kilometry na zachód od Bochni leży starsza jeszcze od Bochni wieś Łapczyca ze słynnym na wzgórzach kościółem wybudowanym przez Kazimierza Wielkiego w roku 1345, jako wyraz jego ekspansji za grzeszną miłość do czeskiej piękności Rokiczan.

Tedy właśnie szedł trakt z Krakowa do Lwowa. O parę kilometrów dalej przy tym trakcie leży na wyniosłym wzgórzu spadającym urwiscie do Raby wieś Chełm, słyn-

na z klasztoru Bożogrobców z wieku XII. Obok klasztoru na wyniosłej górze ślady dawnego grodziska z mogiłą, jak wieść ludowa głosi, chana tatarskiego z czasów najazdów w wieku XIII.

Na południe od Chełmu leży wieś Pierzchowice, miejsce urodzenia Henryka Dąbrowskiego, który wieś tę sprzedał niejakiemu Kępińskiemu, aby za uzyskane pieniądze stworzyć legiony. A więc pierwsze szeregi legionów Dąbrowskiego wyruszyły w bój o Polskę za cenę tego skrawka ziemi bocheńskiej. Skromny pomnik zdołał dziś miejsce, na którym ongiś stała kolebka Dąbrowskiego.

Wiśnicz

O osiem kilometrów na południe od Bochni, leży Wiśnicz, stara siedziba znanych w dawnej Polsce magnatów:

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
NAJWIĘKSZEJ W ŚWIECIE POLSKIEJ ORGANIZACJI BRATNIEJ POMOCY
NAJLEPSZE ŻYCZENIA Z OKAZJI 85-LECIA ISTNIENIA
składa

THADDEUS V. ADESKO

SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO POWIATU COOK
DZIAŁU POWIATOWEGO

Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Zasylam Moje Najserdeczniejsze Życzenia Wszystkim Obywatelom Polskiego pochodzenia, wszelkiego sukcesu w Waszych poczynaniach, dalszego rozwoju i kontynuacji tej pięknej, a tak złożonej pracy naszym Organizacjom. Oby Wasza praca wydała jak najobfitsze plony.

Przewodniczący w Senacie Stanowym
Stanu Illinois
THOMAS A. MCGLOON
Senator Stanowy 21-go Senatorialnego Dystryktu — oraz Przewodniczący Partii Demokratycznej w Senacie Stanu Illinois
Komityman 37-ej Wardy
Wraz z Całą Demokratyczną Organizacją 37-ej Wardy

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
NAJWIĘKSZEJ W ŚWIECIE POLSKIEJ ORGANIZACJI BRATNIEJ POMOCY
NAJLEPSZE ŻYCZENIA Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA
składa

Demokratyczny Komityman 10-tej Wardy
i Prezes Polskiej Demokratycznej Organizacji oraz Prezes Grupy 94-ej Z.N.P.
STANLEY ZIMA

Przesyłamy Nasze z Głębokości Serca Płynące Życzenia
Z OKAZJI 85-EJ ROCZNICY ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO DLA ADMINISTRACJI TEJ ORGANIZACJI ORAZ GRUPOM I CZŁONKOM Z. N. P.
Naszim Współobywatelom, życząc dalszego rozwoju, sukcesu i kontynuowania pracy na polu poczynaniach ideowych w wielu kierunkach dla dobra Sprawy Polskiej, całej Polonii i Stanów Zjednoczonych w dalszych złożonych poczynaniach szczęście Wam Boże.

WM. J. CULLERTON
Alderman 38-ej Wardy

Kmitów i Lubomirskich. Na wysokim wzgórzu stoi doskonale zakonserwowany jeden z najpiękniejszych w Polsce okazów architektury fortecznej. Stróżował nad głównym traktem łączącym Polskę z Węgrami, można więc powiedzieć, że potęgę swoją i znaczenie zawdzięcza soli bocheńskiej.

Zjeżdżali do tego zamku na uczty, turnieje i wypoczynki: Orzechowski, Krowicki, królowa Bona, król Zygmunt August z Barbarą i wielu innych dostojników, wielmożów i luminarzy narodu.

Lipnica Murowana

W ostatnich czasach upodobał sobie szczególnie zamek w Wiśniczu Jan Matejko, malując go wielokrotnie.

Niedaleko stąd widnieją na szczytach gór Paprotniej t. zw. "Kamienie Brodzińskiego," który tu w sąsiedniej wsi, Królówce, się urodził, zaś o

siedem kilometrów na południe od Wiśnicza w wsi Lipnica Murowana, słynnej z charakterystycznych domów drewnianych i kościółka średniowiecznego, urodził się błogosławiony Szymon.

Długo by wyliczać jeszcze cały szereg drobniejszych, lecz nie mniej słynnych, godnych uwagi i podziwu starodawnych miejscowości. W tak krótkim szkicu wystarczy i te, aby zaświadczyć, jak bardzo w tym zakątku ziemi historia przemieszała się z solą, jak użyźniona tym wydawała niezmierzona w ciągu wieków sławnych wodzów, poetów, uczonych i świętych, a ściągając uwagę najwybitniejszych monarchów i władczy naszej ziemi, jako nie tylko źródło bogactw i skarbów naturalnych, ale również zakątek niepospolitej krasy, przepychu natury, miejsca niezmaconego odpoczynku, natchnienia i wiecznej zadumy.

MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE
ZNP W ROKU 1980 — Z OKAZJI
85-LECIA W ROKU 1965
— składają —

Mecenas Edward Komosa
i Mecenas oraz Sędzia-Referent
Maryla Rozmarek-Komosa

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85 Lat Jego Istnienia
Powodzenia Dla Waszych Wysiłków w Różnych Kierunkach Działania Dla Dobra Naszych Rodaków, Wiele Sukcesu w Tej Pięknej, a Jakże Wielce Wzniosłej, Owoceń, Szlachetnej i Tak Pięknej Pracy w Następnym Latach w Każdym Kierunku Waszych Poczynaniach i Wysiłków Dla Polonii Amerykańskiej, Sprawy Polskiej i Dla Dobra Stanów Zjednoczonych.

GENOWEFA A. ZACZEK
ADWOKAT
5145 S. ASHLAND AVE. FR 6-1600

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-CIO LECIA ZAŁOŻENIA ORAZ DALSZEJ PRACY DLA DOBRA POLONII AMERYKAŃSKIEJ I SPRAWY POLSKIEJ
— zasyla —

Polska-Amerykańska Liga Polityczna Na Powiat Cook

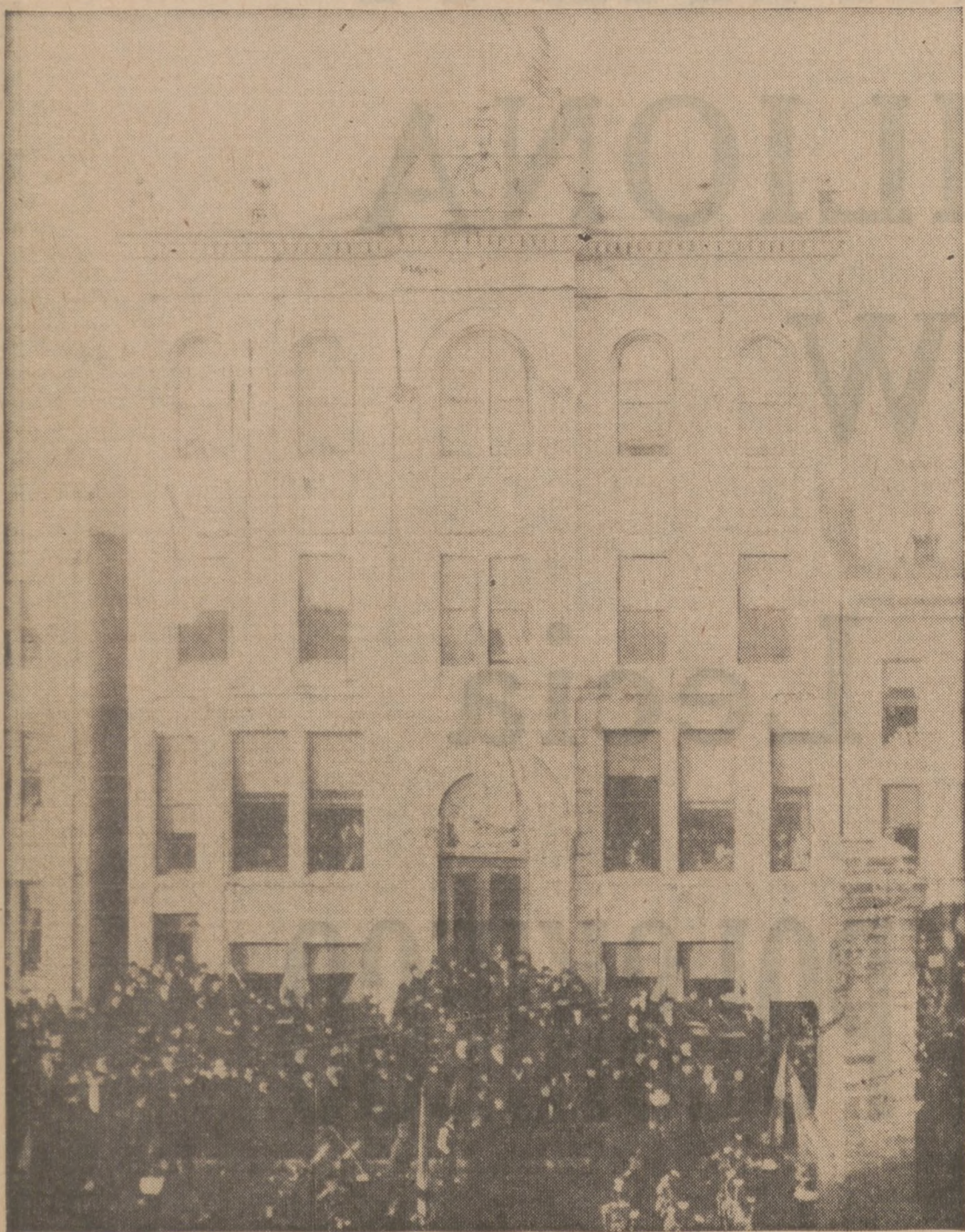
HENRYK NOWAK, Honorowy Prezes
STANISŁAW BUREK, Prezes
JÓZEFA CIESŁA, Wiceprezeska
JULIUSZ DZIERŻANOWSKI, Wiceprezes
STEFANIA PIETRUSZKA, Wiceprezeska
EDWARD PODKOŚCIELNY, Wiceprezes
PIOTR PIOTROWICZ, Sekretarz
FRANCISZEK RYBICKI, Sekr. Finansowy
SYGMUND DREJANSKI, Kasjer
JOZEF MAJKA, Marszałek
WRAZ Z CAŁĄ DYREKCJĄ ORAZ CZŁONKOWIE I CZŁONKINIE

WM. J. CULLERTON oraz **P. J. CULLERTON**
Assesor of Cook County
Wraz z Całą Regularną Demokratyczną Organizacją 38-ej Wardy

Jak Powstał Pierwszy Własny Gmach Na Pomieszczenie Biur Związku Nar. Pol.

Poświęcenie Kamienia Węgielnego Pod Stary Dom Związkowy Odbyło Się w Dniu 12-go Lipca, 1896 Roku — a Uroczyste Otwarcie w Dniu 22-go Listopada, 1896 Roku. — Poświęcenie Nowego Domu Związkowego Odbyło Się w Sobotę, 7-go Maja, 1938 Roku.

Historyczna fotografia z uroczystości otwarcia pierwszego (starego) Domu Związkowego w Chicago, mieszczącego się przy ulicy Division i Noble. Uroczystość odbyła się w dniu 22-go listopada, 1896 roku przy pięknej pogodzie i licznych udziałach Związkowców i Związkowczyń. Poświęcenia Domu Związkowego dokonał proboszcz parafii św. Trójcy ks. Kazimierz Sztuczko, który także poświęcił nowy Dom Związkowy, przy ulicach—Division, Bosworth i Milwaukee Ave., w dniu 7-go maja, 1938 roku.

Budowę pierwszego Domu Związkowego w Chicago postanowił Sejm XI w Cleveland, Ohio w 1895 roku. Poświadczenia Zarządu Centralnego ZNP od powstania organizacji naszej we Filadelfii odbywały się w pierwszych początkach we Filadelfii, następnie w biurach ZGODY, pnr. 574 North Noble ul., w Chicago, a przez jeden rok (pomiedzy 1886-1887 rokiem) w Bay City, Mich. Sejm VI, odbyty w 1886 roku w Bay City, Mich. przeniósł Zarząd Centralny ZNP do Bay City, Mich., ale następny Sejm, odbyty w 1887 roku w St. Paul,

Minn., przeniósł Zarząd Centralny ZNP z powrotem do Chicago.

Ks. Kazimierz Sztuczko

Zarząd Centralny zanim uchwalał Sejm o budowie Domu Związkowego została zrealizowana, przeszedł wiele kłopotu. Ze wszystkich stron posypały się protesty, bo każda większa kolonia polska miała pretensje, aby taki dom najpierw stanął właśnie tam, a nie w Chicago.

Pisał więc Zarząd Centralny odezwę, uspokajał i tłumaczył, a w międzyczasie uchwalał Sejm wprowadzał w czyn, bo wiedział, że Dom Związkowy był bardzo potrzebny — właśnie w Chicago, jako ośrodka Polonii Amerykańskiej. W tej sprawie pisali gorące odezwy ówczesny Cenzor T. M. Heliński i prezes Zarządu Centralnego, Zbigniew Brodowski.

12go lipca 1896 Roku

Budowę Domu Związkowego rozpoczęto.

Robert J. Sulski
Alderman
22-ej Wardy

Oraz Cała Regularna Demokratyczna Organizacja
32-ej Wardy

Związkowi
Narodowemu
Polskiemu
Największej
w Świecie Polskiej
Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji 85-lecia
Istnienia

— SKŁADAJĄ —

Daniel D. Rostenkowski
Kongresman 8-go Dystryktu
Stanu Illinois
i Komityman Demokratyczny
32-ej Wardy

“Do Was, młode pokolenie należy wziąć sprawę organizacji na barki, do Was zduścić centaury, a kiedy my, cośmy kładli podwaliny pod Związek, wstąpimy do grobu, to droga nam Organizacja, dzięki pracy i staraniom Waszym do olbrzymich wzrostów rozmiarów, pokaże światu, że polacy są zdolni do samorządu i umieją budować i żyć w zgodzie, że pojmują prawdziwą wolność, że zasłużyli na byt niepodległy.

“Niech żyje Polska! Niech żyje Związek Narodowy Polski!”

Wasz brat i sługa
— Julian Andrzejkowicz —

W kilkanaście lat później, wobec olbrzymiego wzrostu Organizacji, pierwszy Dom Związkowy okazał się za szczupły. Poczęto więc myśleć o budowie nowego gmachu. Sprawę tę po raz pierwszy poruszono na Sejmie w Toledo w 1921 roku, lecz narażała ona stale na rozmaite trudności. Wreszcie Sejm XXVII w Baltimore, Md. w 1935 roku rzec ostatecznie zdecydował.

Nowy Dom Związkowy

Wkrótce, po tym Sejmie, przystąpiono do zrealizowania uchwały budowy nowego gmachu Związkowego.

W sobotę, 7go maja 1938 roku nastąpiło poświęcenie nowego Domu Związkowego przy ulicy Division i Bosworth, o kilka bloków od starego Domu Związkowego, przy Division i Noble ul.

Poświęcenia nowego Domu Domu ZNP dokonał także ks. Kazimierz Sztuczko, proboszcz parafii św. Trójcy, który poświęcił i pierwszy Dom Związkowy.

W uroczystościach wzięło udział tysiące Braci Związkowej z Chicago i okolicy.

Dom Wydawnictw Z. N. P.

W starym Domu Związkowym przez kilka lat mieściły się Wydawnictwa ZNP. Gdy nadarzyła się świetna okazja zakupu budynku przy narożniku Milwaukee i Division, w którym mieścił się dawny bank Smulskiego (Northwestern Savings) Wydawnictwa ZNP zostały po zakupie tego budynku przeniesione do nowej siedziby.

Poświęcenie nowej siedziby

Z OKAZJI JUBILEUSZU
85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.
zasiłamy
Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju

KLUB
POLSKO OBYWATELSKI
30-tej Wardy
T. CYGAN, Prezes
F. BRZEZIŃSKI, Sekr.
4333 W. Cortez Street
Chicago 60651

Związkowi Narodowemu

Polskiemu
Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji
85cio-lecia Istnienia
— składa —

JOSEPH M.
WOSIK
Z ŻONĄ
Sędzia Miejski

NAJLEPSZE ŻYCZENIA
NA 85-CIO LECIE
NAJWIĘKSZEJ POLSKIEJ
ORGANIZACJI W ŚWIECIE
NIECH KAŻDY POLAK
I POLKA WIE JAKĄ
POTEGĄ JEST Z. N. P.

— zasiłamy —

ANTHONY J.
KOGUT
Urzędnik
Sądu Okręgowego

by Wydawnictw ZNP odbyło się w niedzielę, dnia 31go października 1942 roku przez ks. proboszcza Sztuczko. Przeprowadzka odbyła się w dwóch dniach — 24go i 25go października — a w dniu 1ku.

26go października wyszedł pierwszy numer Dziennika Związkowego z nowej siedziby. Pierwszy numer Dziennika Związkowego wyszedł dnia 15go stycznia 1908 roku.

Związkowi Narodowemu Polskiemu

Największej w Świecie
Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy

RAYMOND P. DRYMALSKI
SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO
W POWIECIE COOK

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. JEDNOŚĆ NA ZACHODZIE
Grupa 489 Z.N.P.
SEATTLE, WASHINGTON

W 85-tą Rocznicę Założenia
Związku Narodowego Polskiego
Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

— składa —

KOŁO KARPATCZYKÓW
W CHICAGO

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Króla Jana 3-go Sobieskiego
Grupa 94, w South Chicago, Ill.

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju
TOW. POBUDKA, GR. 723
Związków Polek w Ameryce

ZARZĄD:
Albina Damsz, Honorowa Prezeska Helena Fijałkowska, Sekr. Prot.
Helena Kubicka, Prezeska Alfreda Kröll, Sekr. Fin.
Helena Sosin, Wiceprezeska Jadwiga Boroczky, Kasjerka
Leona Gościński, Protektorka Wianka

GEN. CASIMIR PULASKI POST BAND
AMERICAN VETS

Z Okazji Jubileuszu 85-lecia Z.N.P.

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju Zasiłamy

Kapela Pulaskiego Amer. Wet.

Oddział

Ligi Morskiej Nr. 70th

Cześć

Zarząd

JOZEF KRAWCZYK, Komendant

Z OKAZJI JUBILEUSZU
85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

KLUB PARAFII ZASSÓW

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. ZWIĄZEK SERC POLSKICH
Grupa 119 Z.N.P.

Z OKAZJI JUBILEUSZU
85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju i Niezłomnej Wiary
w Lepsze Jutro Narodu i Państwa Polskiego.

ZARZĄD KOŁA b. ŻOŁNIERZY
5-EJ KRES. DYW. PIECH.
w Chicago, Illinois

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA DLA
ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-cio lecia istnienia
w dalszych planach i poczynaniach waszej pracy tak szlachetnej jeszcze większych sukcesów i tych pięknych osiągnięć dla dobra i rozwoju, dla sprawy polskiej i całej Polonii Amerykańskiej oraz Naszych Stanów Zjednoczonych.

34-ta Warda Regularnej
Republikańskiej Org.

HERBERT F. GEISLER

Komityman 34 Wardy Reg. Organizacji Republikańskiej i
Reprezentant Do Legislatury Republikańskiej

To All Members of the
Polish National Alliance

Sincerest
Congratulations
and Best Wishes

For Continued Success
On The Occasion
Of Your
85th Anniversary

Everett McKinley Dirksen

UNITED STATES SENATOR
STATE OF ILLINOIS

HAPPY BIRTHDAY TO THE
POLISH NATIONAL ALLIANCE

The Torrens System of holding title to real estate in Cook County is the safest, most economical and conclusive since 1899.

TORRENS CERTIFICATE OF TITLE

VOLUME _____
CERTIFICATE NO. _____
OWNER'S DUPLICATE
DATE OF FIRST REGISTRATION _____
SIGNED BY _____
in the State of Illinois

ATTENTION PROPERTY OWNERS!
Register your land under the
SAFE SURE LOW COST
TORRENS SYSTEM OF TITLE REGISTRATIONS!

Torrens Certificates are guaranteed by:
• All the taxable assets of Cook County
• Cash Indemnity Fund—presently in excess of \$1,870,000

* SIDNEY R. OLSEN *

Registrar of Titles • Recorder of Deeds
COUNTY BUILDING • CHICAGO 2, ILLINOIS

* Phone 321-5626 or 321-5627 *

Z Okazji Jubileuszu 85-cio-Lecia Założenia
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— zasiłamy —

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Okręg I-szy Związku Śpiewaków Polskich
w Ameryce

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasiłają

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Zjednoczone Kluby Polskie

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-CIO LECIA
ORAZ WSZELKIEJ POMYSŁNOŚCI W LATACH
NASTĘPNYCH

— zasiłamy —
POLISH-AMERICAN
BUSINESSMEN'S CLUB INC.
Polsko-Amerykański Klub Handlowy

ADMINISTRACJA KLUBU:
Adam Waśkowski, honorowy prezes; William T. Pienta, prezes;
Edward Wisowaty, 1-szy wiceprezes i doradca prawny; Edward
G. Klimala, 2-gi wiceprezes; Edmund Ambrozewski, sekr.
prot.; Roman T. Jedliński, sekr. finan.; Władysław Białczak,
Jr., skarż.; Stanisław Czajka-Lapwing, marszałek.
DO DYREKCJI WCHODZĄ: — Donald J. Biniak, Kazimierz
(Casey) Laskowski, Władysław Białczak, Sr., Arthur Kilanowski,
Jan Sobolewski, Eugeniusz Gontarek, Leonard Osuch,
George Kozły i Mieczysław Skaja.
Posiedzenia—Drugi Wtorek Każdego Miesiąca

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

ŻYCZYMY MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW

z Okazji 85-cio Lecia

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Calej Organizacji i Zarządowi

METROPOLITAN STATE BANK

2201 WEST CERMAK ROAD

Telefon CL 4-1000

Chicago 8, Illinois

POŻYCZKI NA ULEPSZENIE DOMÓW NA DOGODNYCH
WARUNKACH ORAZ POŻYCZKI NA AUTA

Depozyty w tym banku gwarantowane do \$10,000
przez "Federal Deposit Insurance Corporation"

NA JUBILEUSZ 85-LECIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Pierwszy w Pracy Dla Polski
i Dla Polonii AmerykańskiejZwiązek Narodowy Polski Zasłużył Się We
Wdzięcznej Pamięci Naszych Rodaków

Powstanie Związku Narodowego Polskiego w Ameryce było wyrazem tęsknoty ludu polskiego na obczyźnie do Ojczyzny Polskiej i chęci pomnożenia jej przez zorganizowaną akcję do wydobycia jej z niewoli i postawienia jej ponownie w rodzinie wolnych narodów świata.

Idea Związku Narodowego Polskiego zrodziła się z idei i posiewu ofiarnej krwi, przełanej w Powstaniu roku 1831 i w Powstaniu roku 1863.

Zarówno bowiem ci, którzy powzięli myśl założenia Związku Narodowego Polskiego w Ameryce i ci, którzy dzieła tego później dokonali, mieli przede wszystkim Polskę na myśli i przywrócenie jej niepodległości i zjednoczenia ludu polskiego na wychodźstwie na głównym względzie. Ludzie ci mieli przekonanie i wiarę, że dążenie to nie tylko moralną siłę wychodźstwa umocni, lecz będzie także bodźcem i podstawą do zdobycia godnego stanowiska w Stanach Zjednoczonych.

Postanowiono przyszłość wychodźstwa w Ameryce oprzeć na jedności i sile organizacyjnej. Ci, którzy do tego parli i którym założenie Związku Narodowego Polskiego się powiedziało, byli wybitnymi mężami z okresu Powstania roku 1863. Oni to, pisząc później plan statutu dla Związku Narodowego Polskiego, zakończyli swą pracę tymi pamiętnymi słowami:

"Jeżeli żyć to dla Polski, a jeśli cierpieć i umierać, to za Polskę! Podajmy sobie bratnią dłoń."

Te uściśnione bratnie dłonie stały się i są do dziś symbolem i godłem Związku Narodowego Polskiego.

Zabiegi o zjednoczenie i zorganizowanie wychodźstwa polskiego w Ameryce datują się nie tylko do Powstania roku 1863, ale już do Powstania Listopadowego. Już po upadku tego Powstania wołał do Polaków w Ameryce Henryk Kałusowski:

"Polak prawy nigdzie swobody największej nie przyjmie w zamian za Ojczyznę. Trzeba nam zwalczać zawiady, gwałtownie robić ciągły opór, przemoc uragać, nieprzejmującemu stawiać zawsze czoło! Wytrwałość jest naszym obowiązkiem, poświęcenie się dla Ojczyzny i ludzkości prawem serca polskiego. Wypełniając to święcie, przyjdziemy do jedności, wydobędziemy siłę, która wszystko pokona..."

Nawoływał też, aby liczyć przede wszystkim na swoje własne siły, bo:

"Przyjaźń obca wesprzeć nas tylko może: jedność samodzielną nas uczyni i dlatego za wszystko wystarcza. Przyjaźni nie odrzucajmy, cenimy ją, ale na siebie tylko liczymy!"

Agaton Giller, jeden z członków Rządu Narodowego, szukając po upadku Powstania Styczniowego nowej siły, na której można oprzeć nowe dążenia i wysiłki dla odzyskania niepodległości Polski, pisał do zakładających Związek Narodowy Polski w Stanach Zjednoczonych:

"Wierni sztafardowi Ojczyzny, na którym są wypisane hasła wolności, niepodległości i całości Polski, wierni tradycji religii ojców, z uczuciem braterstwa w sercach, chętnie popierając postęp nauki i cywilizacji — starajcie się przez Związek utrzymać w rodakach do niego należących tego wielkiego ducha miłości Ojczyzny, który gdy Polak głęboko jest przejęty przyświeca w tędy przykładem męstwa, cnót, rozumu i poświęcenia i staje się wzorem pracowitego, rozsądnego a moralnego żywota."

Innym razem zaś, nawołując do pociągania w szeregi Związkowe wszystkich Polaków i staranie się, by przez oświatę zrobić z nich dobrych patriotów, tak pisał Agaton Giller:

"W wielkiej sprawie narodu, to tylko kierownictwo jest

rozumne, które żadnej siły pojedynczej lub zbiorowej nie traci z oczu, żadnej nie uznaje za mało znaczącą lub nie do użycia, a rozprószone i zblakane zagarnia do gromady i prowadzi właściwymi drogami do służby, które podnoszą znaczenie, potęgę, blask Ojczyzny, oraz jej samodzielność.

"Ponad tę sprawę niema ważniejszej dla Polaka. Wszystkie inne czerpią swe znaczenie i wartość z tego, o ile są pomocne i pożyteczne dla tamtej."

POWSTANIE

Na wezwanie tego to głównego Ojca duchowego idei Związkowej, człowieka wielkiego serca, byłego członka Rządu Narodowego, który po upadku Powstania schronił się do Szwajcarii, i stamtąd śledząc pilnie wszystko, co się dzieje w Ameryce, na wezwanie i pod przewodnictwem Juliusza Andrzejkiewicza, zebrało się 15-go lutego, 1880 roku w mieście Filadelfii kilku wyznawców idei związania razem Polaków w Ameryce w wielką organizację, opracowaną odeszłą, która dała początek i życie Związkowi Narodowemu Polskiemu. W odeszłej tej założyciele Związku nawoływali rodaków w Ameryce do łączenia się w organizację narodową w tych pełnych zapалу słowach.

"Mamy tu punkt oparcia, mamy wolność stowarzyszenia, prasy i mowy, mamy liczbę, ale brak siły.

W rozsypce, w osamotnieniu jesteśmy nieczym, nie zdolni poradzić samemu sobie, ani pomódz krajowi. Zebrani i zorganizowani w potężny Związek, nie tylko dźwigniemy sami siebie moralnie i materialnie, ale utworzymy poważną siłę, której będziemy mogli użyć dla dobra Ojczyzny."

Na odeszłą odpowiedziało przychylnie tylko 6 towarzyszów, cztery z Chicago, jedno z San Francisco, Cal., i jedno z Shenandoah, Pa., a w dniu 20-go września tegoż roku odbył się w Chicago pierwszy Sejm Związku, czyli Zjazd delegatów tych towarzyszów i Związek Narodowy Polski nie naruszając w niczym ich samorządu formalnie został założony. Nie zrażili się założyciele tą małą liczbą towarzyszów i Sejm ten ułożył ustawy, które świadczyły jak szeroko pojmował podjętą pracę. Oto, jak ustawa ta określała cele Związku:

"Kłasię fundamenta pod instytucję dla materialnego i moralnego rozwoju żywiołu polskiego w Stanach Zjednoczonych, jako niezbędną, za pomocą funduszu żelaznego, jako stałej i niepodzielnej własności Związku. Do rzędu takich instytucji należą domy polskie, szkoły i w ogóle zakłady dobroczynności.

Opieka nad wychodźstwem polskim. Uregulowanie polityczne wychodźstwa polskiego, jako obywateli Stanów Zjednoczonych.

Obchody pamiętkowych rocznic ku czci Polski."

Pragnąc zapewnić Związkowi szybszy rozwój i pozyskać w swe szeregi jak najwięcej rodaków, wprowadzono w życie kasę wsparć pośmiertnych. W razie śmierci członka Związku, miało płacić \$500.00, a w razie śmierci jego żony, \$200.00.

Założycielami Z.N.P. Byli:

Juliusz Andrzejkiewicz
Jan B. Blachowski
Julian Lipiński
Jan Popiełiński
Julian Szajnert.

Pierwszym Cenzorem ZNP. był Juliusz Andrzejkiewicz, z Filadelfii, Pa., wybrany dnia 17-go lipca, 1880 roku, na posiedzeniu delegatów Towarzystwa Polskich w Chicago.

Pierwsze orędzie Cenzora z daty Filadelfia, 10 sierpnia,

Młodzieży! Wstępuj w Ślady Założycieli Związku Nar. Polskiego

1880 roku, głosi o zawiązaniu się Związku Narodowego Polskiego, jak również zapowiada, iż o dacie pierwszego Sejmu zawiadomi delegatów listownie.

W dniu założenia ZNP., to jest 10-go sierpnia, 1880 roku, liczba członków wyrażała się w cyfrze 189.

Pierwszy Sejm ZNP odbył się w dniach od 15-go do 18-go września, 1880 roku, w Chicago, Illinois w hotelu Palmer House.

Przewodniczącym Sejmu 1-go był Juliusz Andrzejkiewicz, a sekretarzem Józef Głównyński.

Pierwszym Prezesem Związku był Maksymilian Kucera, a sekretarzem Edward Odrowąż.

Początkowo raz w roku, później co dwa lata, obecnie co cztery lata odbywa Związek swe Sejmy.

DRUGI SEJM

Drugi Sejm odbył się w roku 1881 w mieście Nowym Yorku i zastał w Związku 9 towarzyszów, a kapitał organizacji wynosił zaledwie dwieście pięćdziesiąt pięć dolarów i siedemdziesiąt — dziewięć centów (\$255.79).

Mimo tego, delegaci zadeklarowali imieniem towarzyszów złożenie sumy \$649.00 na założenie własnego organu. W ten sposób powstało urzędowe pismo "Zgoda", które dotąd regularnie wychodzi, o mawia sprawy organizacyjne, szerząc wiarę w narodowe ideały wśród wielkich mas wychodźstwa polskiego.

BIBLIOTEKA

Porobiono też pewne kroki w biurze emigracyjnym Stanów Zjednoczonych, otaczając opieką emigrantów Polaków, których w tym czasie był już coraz większy napływ.

Jako, że Związek Narodowy Polski powstał z woli Narodu Polskiego w Ameryce, i jako przedstawiciel Narodu ma działać na korzyść niepodległości ziem polskich w Europie wszelkimi godziwymi środkami. Zarząd Centralny dnia 1-go marca, 1887 r. wydał odeszłą do rodaków o po-

O, ROZŁOŻYSTE POLA

O, rozłożyste pola, pola.
Grzbiety zagonów, żyły brzoń.
I czarnoziemna, orna dola
W słońcu, w miłości złotych ust.

Świętów dycha, wiosna młoda,
Sok tajemnicy ciemnych smug.
Po świecie nosi się pogoda.
Wśród sadowi chodzi bosobóg.

Ciepły, serdeczny poryk bydła.
Z głębi swawolny w skokach pies.
Z dymników rosną modre skrzydła
I dobrze jest tak aż do łoża.

I, zda się, później, gdy załonie
Dzień pracowity w ciszy gwiazd.
Wydzie przed chatę swą i dionie
Na świat położy siwy Piast.

KAZIMIERZ WIERZYŃSKI

moc w utworzeniu Skarbu Narodowego.

W roku 1891 ofiarował dla Związku — dr. Kałusowski z Washingtonu, bibliotekę swą wartości \$50,000, oraz zbiór ważnych dokumentów pod warunkiem, że Związek utworzy z tego Bibliotekę Publiczną i Muzeum Narodowe. Przyjęto dar z najwyższą radością i na początek utrzymania biblioteki Związek wyznaczył \$500.00 rocznie. Dziś biblioteka przedstawia prawdziwie wielką wartość i obejmuje kilkanaście tysięcy tomów książek, przeważnie polskich.

W roku 1895 — Sejm polecił Zarządowi Centralnemu stworzenie osobnego Wydziału Oświaty i wyznaczenie na jego potrzeby takiej sumy jaką uzna za potrzebną.

Jednym z największych czynów Związku Narodowego polskiego, godnym jego idei i trącej było zwołanie Kongresu Polskiego do Washingtonu w roku 1910, z okazji odświeżenia dwóch pomników polskich bohaterów w stolicy kraju — Tadeusza Kościuszki

i Kazimierza Pułaskiego, z których pierwszy był ufundowany przez Związek Narodowy Polski, a drugi przez rząd Stanów Zjednoczonych.

Zwołując ten Kongres ówczesni kierownicy Związku Narodowego Polskiego głosili, że: "...Celem tego Kongresu jest omówienie obecnego położenia Narodu Polskiego, tak w Polsce, jak i na wychodźstwie, pod wszystkimi względami..."

KONGRES

Wybrano na Kongres czas bardzo odpowiedni. W odwołaniu pomników bohaterom narodowym Polski i Ameryki wzięły udział sfery oficjalne Stanów Zjednoczonych z ówczesnym Prezydentem Williamem Taftem na czele, który w dwa lata później brał osobisty udział w drugim monumentalnym dziele Związku Narodowego Polskiego, w otwarcu Kolegium Związkowego w Cambridge Springs, Pa.

Przed pomnikami "Bohaterów dwóch światów" — defilowały wtenczas trzy dywizje wojska amerykańskiego. De-

filowała także dywizja polska towarzyszów wojskowych, oraz delegaci wszystkich organizacji polskich w Stanach Zjednoczonych ze Związkiem Narodowym Polskim i polacznym z nim wtenczas Związkiem Sokołów Polskich na czele.

Były to wspaniałe i niezwykle uroczystości — na które zwrócił uwagę cały świat, a zwłaszcza Niemcy, Rosja i Austro-Węgry. Posypały się protesty państw zaborczych, na które jednak rząd amerykański nie zważał.

Dnia 14 maja, 1910 roku, na wniosek komitetu politycznego, Kongres powziął następującą wielkopomną uchwałę:

"My, Polacy, mamy prawo do bytu samodzielnego narodowego i uważamy za swój święty obowiązek dążyć do osiągnięcia niepodległości politycznej dla naszej Ojczyzny — Polski".

Działo się to w maju, 1910 roku — cztery lata przed Wojną Światową.

SZKOŁA

W dwa lata później nastąpiło dokonanie jednego z największych pomnikowych dzieł Związku Narodowego Polskiego — założenie Wyższej Szkoły Związkowej i Instytutu Technicznego w Cambridge Springs, Pa. Nastąpiło to 26 października, 1912 roku. Otwarcia uroczystego uczelni Związkowej dokonał sam Prezydent Stanów Zjednoczonych — William Howard Taft.

W czasie wojny światowej Kolegium Związkowe, na podstawie specjalnej umowy z rządem Stanów Zjednoczonych, było szkołą kadetów do formowania studenckich oddziałów tak zwanych "Students Army Training Corps" i wywodziło się znakomicie z przyjętych obowiązków.

Instytut Techniczny zaś wydawał dla armii i dla fabryk — bardzo potrzebnych wtenczas rządowi młodych techników i kwalifikowanych nauczycieli robotników. Ówczesny sekretarz wojny, Newton D. Baker, złożył Kolegium i władzom Związkowym gorące uznanie i podziękowanie.

Pierwszy w Pracy Społecz.,
Oświatowej i DobroczynnejPodnosił Imię Polskie i Znaczenie Polonii
Amerykańskiej Wśród Amerykanów

W taki to sposób zabiega Związek Narodowy Polski o wyższy poziom oświaty wśród Polonii Amerykańskiej i to jest jedna z najpiękniejszych i najbardziej wartościowych sfer jego działalności.

KONSTYTUCJA

W następnym roku po założeniu Szkoły Wyższej w Cambridge Springs, roku 1913, na Sejmie w Detroit, Mich., uchwalamo wpisać następujący wstęp do Konstytucji ZNP, który jest wyznaniem jego wiary politycznej i społecznej:

"Związek Narodowy Polski w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, założony został w celach: doskonałego zespolenia ludu polskiego na wychodźstwie; zapewnienia mu należytego rozwoju pod względem moralnym, umysłowym, ekonomicznym i społecznym; uchronienia języka ojczystego oraz kultury i obyczajów narodowych od zaniku i skutecznego działania wszelkimi godziwymi środkami na korzyść przywrócenia niepodległości Ziemi Polskiej w Europie."

Była to zasługa rzeczywista całego wychodźstwa polskiego w Ameryce, które stało na zew swego Wodza Duchowego, Ignacego J. Paderewskiego. Związek Narodowy Polski miał w tej zasłudze tym większy udział, że bez żadnych zastrzeżeń położył na ten zew, stając na czele wszystkich innych organizacji polskich w Ameryce.

Wydział Narodowy Pamiętną będzie w historii Związku i całej Polonii amerykańskiej rezolucja przyjęta na Sejmie XXII ZNP w Pittsburghu, dnia 20-go września, 1918 roku, w której wybrańcy Związku wyrazili pełną zgodę swej organizacji na zasadnicze uchwały Kongresu Polskiego w Detroit i zalecającą współpracę i współdziałanie Związku w utworzonym z organizacji polskich na wychodźstwie Wydziale Narodowym.

Przyjęcie wojny światowej zastało nas już duchowo przygotowanych. Opatrzność dała nam także duchowego Wodza, pod którego kierownictwem genialnego umysłu i wielkiego serca wychodźstwo Polskie w Ameryce zostało zjednoczone i zdobyło się na wysiłek wielki — moralnego, finansowego i zbrojnego czynu, w pomożeniu Polsce z dobyćcia niepodległości.

PADEREWSKI

Mistrz Paderewski dokonał na wychodźstwie Polskim w Ameryce ogromnego dzieła — dzieła, które sami Polacy uważali za niemożliwe do dokonania. Było to dzieło zjednoczenia wszystkich sił polskich w Stanach Zjednoczonych.

Powaga i znaczenie Mistrza Paderewskiego w Ameryce, były olbrzymie. Był on już na długie lata przed wojną nazywany ambasadorem at-large Polski — do całego świata, a szczególnie do Stanów Zjednoczonych. Takiego prestiżu, jak On, żaden jeszcze cudzoziemiec w Ameryce nie miał.

Był Paderewski kochany za Jego geniusz, za Jego patriotyzm, za Jego wielką miłość Polski. Jego imię starczyło za miliony i w imieniu milionów przemawiał.

Ten prestiż i ta wielkość Paderewskiego i dokonanie przez niego największego dzieła w życiu wychodźstwa polskiego w Ameryce — dzieła zjednoczenia tegoż wychodźstwa — dały nam Trzynasty punkt z Czternastu Punktów Prezydenta Wilsona — który tak potężnie zaważył na losach niepodległości Polski w

czasie wojny światowej i następnie na Konferencji Pokojowej w Paryżu.

Wypowiedzenie się Prezydenta Wilsona i czyn zbrojny wychodźstwa polskiego w Ameryce, oraz 150,000 ochotników polskich w armii amerykańskiej zapewniło Polsce pomoc Ameryki we wszystkich szczegółach. W tym wielkim i nieśmiertelnym dziele, stając pod wodzą Paderewskiego, spełniliśmy naszą misję historyczną "skuteczniejszego działania wszelkimi godziwymi środkami na korzyść przywrócenia niepodległości ziemi polskich w Europie."

Była to zasługa rzeczywista całego wychodźstwa polskiego w Ameryce, które stało na zew swego Wodza Duchowego, Ignacego J. Paderewskiego. Związek Narodowy Polski miał w tej zasłudze tym większy udział, że bez żadnych zastrzeżeń położył na ten zew, stając na czele wszystkich innych organizacji polskich w Ameryce.

WYDZIAŁ NARODOWY

Pamiętną będzie w historii Związku i całej Polonii amerykańskiej rezolucja przyjęta na Sejmie XXII ZNP w Pittsburghu, dnia 20-go września, 1918 roku, w której wybrańcy Związku wyrazili pełną zgodę swej organizacji na zasadnicze uchwały Kongresu Polskiego w Detroit i zalecającą współpracę i współdziałanie Związku w utworzonym z organizacji polskich na wychodźstwie Wydziale Narodowym.

Sejm XXII ZNP w Pittsburghu, zatwierdził uchwałę Sejmu XXI wprowadzającą 5 centowy podatek miesięczny od członka na cele narodowe. Od tego też czasu datuje się wielka ofiarność Związku i reszty zorganizowanego wychodźstwa na cele narodowe.

WYDAWNICTWA

Wydawnictwa Związkowe, to jest, urzędowy organizacyjny organ oficjalny "ZGODA", który otrzymuje dwieście kilkadziesiąt tysięcy dorosłych członków Związku, i półoficjalny organ — "Dziennik Związkowy", największe pismo polskie, codziennie w Ameryce, przedstawiają mądrą i bardzo pokazywają.

Cyfrę te i działalność Związku na wspomnianych powyższych polach pracy narodowej, społecznej, oświatowej i humanitarnej, jak również na polu ubezpieczenia na życie, — mogłyby być dziś o wiele większe, gdyby nie skutki kilku lat deprawacji, która nastąpiła lat dekad, która dała się wszystkim ogromnie we znaki, która wstrząsnęła potężnie wielu organizacjami, a niektóre z nich doprowadziła nawet do upadku. Związek przetrwał ją jednak, wyszedł z niej obronną ręką i dzisiaj stoi mocny, potężny, oparty o doskonałe inwestycje.

Związek Narodowy Polski stoi znakomicie dzisiaj pod każdym względem.

Na 85-lecie Związku Nar. Pol.

Polski Związek Narodowy osiemdziesiąt pięć ma lat.
Święci Rok Jubileuszowy, a z nim wiele — rocznic, dat.
W Filadelfii był początek; w Niej w "życiu" stanął brat.
Dziś Go każdy zna załęk — wspiera swoich — tu i tam.

Trudne były pierwsze kroki, jak dochodzi do nas słuch,
Ale w świecie tym szerokim, nie zatałam się w Nim Duch.
Wiedzą wszyscy — zjednoczeni, co ten Polski Związek wart,
Bo Doń wnieśli z Ojczów Ziemi i tą Jedność i ten hart.

Wspólną przeszłość, wspólne cele i tęsknotę do swych gniazd,
Związek z nich przysparzył wielu, z tych wsi małych i z tych miast.

A że twierdzą jest polskości, nad nią stale trzyma straż,
Z tej współpracy i Jedności czerpie siły Naród Nasz.

Związek wierny Syn Polonii — z Nig o starym kraju śni.
Bo spraw polskich przyszedł bronić od najpiętszych swoich dni.

Dziś choć wielkim jest sterany, nie ubywa Jemu sił,
W pracy chlubnie wykonanej, na wyżyn już się wzbil.

Przyjm sędziwy Jubilate, tą należną od nas Cześć
I życzenia od Sióstr - Braci, byś mógł SZTANDAR dalej nieść!

ZOFIA ANDRZEJEWSKA
Detroit, Michigan.

Wspomnienie o Wzorowym Żołnierzu, Lekarzu i Wspaniałym Człowieku

S.p. Dr. Konstanty Świder—Syn Wsi Polskiej —Wierny Żołnierz Rzeczypospolitej—Lekarz Samarytanin, Ofiarny Działacz Społeczny Wierny Przyjaciel i Dobry Człowiek

W dniu 13go marca, 1965 roku zmarł nagle w Chicago s.p. dr. Konstanty Świder, lekarz psychiatra, podpułkownik wojsk polskich, odznaczony trzykrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Monte Cassino i wieloma wojennymi medalami polskimi i alianckimi. Ale chociaż od śmierci s.p. dr. Świdra minęło już pół roku, nie ukojony został wśród najbliższych i przyjaciół, wśród towarzyszy broni, wśród kolegów pracy zawodowej i społecznej żal, spowodowany Jego przedwczesnym odejściem. Bo też w dzisiejszych czasach panoszącego się egoizmu i oportunistycznego wyjątkowości człowieka, darzącego Go odcieniem, Piękną kartą życia s.p. dr. Świdra, Jego ofiarność, miłość Boga, Polski i bliźnich stanowią się zapewne przyczyną historii polskiej emigracji.

S.p. Dr. Konstanty Świder

Lekarz z Powołania

W 1927 roku, zdolny i pracowity młody człowiek bez trudu zdał egzamin do Szkoły Podchorążych Służby Sanitarnej i odbywał studia na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom lekarza otrzymał w 1933 roku, po czym nastąpiła praca na różnych stanowiskach w wojskowej służbie zdrowia w Warszawie. Ale młody lekarz kształcił się dalej, specjalizując się w psychiatrii i zdał egzamin doktorski. Będąc lekarzem z powołania, młody dr. Świder zdobywał szybko uznanie przełożonych, oraz szacunek podwładnych i pacjentów.

W 1939 roku, dr. Świder został odwołany do służby w Wojsku Polskim, a następnie do służby w Armii Krajowej. W 1942 roku, dr. Świder został aresztowany przez Niemców i osadzony w obozie koncentracyjnym w Majdanku. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1945 roku, dr. Świder został aresztowany przez Rosjan i osadzony w obozie w Katyniu. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1947 roku, dr. Świder został aresztowany przez Polaków i osadzony w obozie w Płaszowie. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1949 roku, dr. Świder został aresztowany przez Polaków i osadzony w obozie w Płaszowie. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1951 roku, dr. Świder został aresztowany przez Polaków i osadzony w obozie w Płaszowie. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1953 roku, dr. Świder został aresztowany przez Polaków i osadzony w obozie w Płaszowie. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia. W 1955 roku, dr. Świder został aresztowany przez Polaków i osadzony w obozie w Płaszowie. Po uwolnieniu, dr. Świder kontynuował swoją pracę w służbie zdrowia.

Wiedzieć o tak zwanej amnestii i zwolnieniu dotarła do Uchty dopiero w 1942 roku i dr. Świder spieszył w szeregi tworzącej się armii polskiej. Obejmując od razu ciężkie obowiązki lekarza w szpitalu dla chorych na tyfus, a potem wraz z wojskiem polskim pracując w służbie zdrowia zatrzymując się na postojach w Iraku, Palestynie i w Egipcie. Kampanię włoską zaczynał jako dowódca kompanii sanitarną na froncie. Za poświęcenie, troskliwość o rannych i odwagę zostaje odznaczony kilkakrotnie przez władze polskie i alianckie i parokrotnie jest awansowany.

Nie Opuścił Żołnierzy

A potem przychodzi koniec wojny. Żołnierze armii zwyciężczych i pokonanych wracają do domów, ale nie żołnierze polscy. Droga powrotu do ojczyzny zamknęła mu zdrada. Żołnierz polski zostaje na rozdrożu, a potem wędruje w obce kraje. Dr. Świder zostaje z nim, by nadal mu służyć i spieszyć z pomocą. Jeszcze we Włoszech obejmuje stanowisko ordynatora specjalnego ośrodka dla wyčerpanych nerwowo w Loreto. Po przeniesieniu polskich oddziałów z kontynentu do Anglii, dr. Świder pracuje kolejno jako ordynator oddziału psychiatrycznego w polskim szpitalu wojskowym w Oxford Park i jako kierownik oddziału męskiego w Springfield Hospital w Manchester.

Z emigracją żołnierzem polskim, opuszczając Anglię i dr. Świder i w 1951 roku przybywa do Chicago. Po odbyciu rocznej przepisywanej praktyki w szpitalu St. Anthony de Padua przez pięć lat pracuje w Ogdenburg State Hospital w stanie Nowy York, po czym wraca do Chicago i pracuje w szpitalu Veterans Administration w Hines. W roku 1960 s.p. dr. Świder zdejmuje specjalny egzamin dla psychiatrów i otwiera praktykę prywatną, oraz pracuje w stanowym Mental Health Center.

Lekarz-Społecznik

Niezależnie od swojej pracy zawodowej, s.p. dr. Świder poświęca wiele swoich sił i czasu pracy społecznej. Był bowiem lekarzem społecznikiem. Już tutaj w Chicago, niezależnie od członkostwa w zawodowych organizacjach lekarskich ogólnie-amerykańskich, jest specjalnie czynny w polskim życiu społecznym. Jest przewodniczącym komisji rewizyjnej Związku Lekarzy Polskich, przez parę lat jest prezesem Skarbu Jedności Narodowej, oraz bierze udział w pracach polskich organizacji kombatanckich. Ofiarny i gorący patriota, Zmarły nie szukał w pracy społecznej zaszczytów i rozgłosu, ale rozumiał ją jako swój obowiązek wobec Polski.

Człowiek
Ale garść suchych faktów z życia s.p. dr. Konstantego Świdra nie wiele mówi o Zmarłym, jako o człowieku. Jeśli najwyżej i bezwzględna miara człowieczeństwa jest dobrotą — to s.p. dr. Świder był naprawdę wielkim człowiekiem. Swoim życiem dowiódł, że dla Niego przykazanie o miłości bliźniego było najwyższym drogowskazem, jak chciał tego Chrystus. Zwracając się do przyjaciół, zwykł być mówić "Braciszku" i dla Niego nie było jedynie zdawkowy frazes, ale wyraz szczerzego uczucia braterskiego. Bóg jeden wie ile On w swoim życiu dla innych dobrego uczynił. W swojej bowiem szlachetności serca, swojej niespotykanej skromności — sam z tego pewnie nie zdawał sobie sprawy, ani nie pamiętał.

S.p. dr. Konstanty Świder zapisał swoim życiem piękną kartę, jako oficer, jako lekarz, jako społecznik, jako kolega i przyjaciel, jako człowiek.
Cześć Jego pamięci.
J. Przytuński

JANE, suczka rasy Labrador, karmi nie tylko swoich sześć szczeniąt, ale również małego tygrysa, który jest jej rówieśnikiem i korzysta z usług suki jako mamki, bez oporu ani z jej strony, ani ze strony swego przybranego rodzeństwa. Tygrysyca-matka nie okazywała nim zainteresowania, wobec czego Londyńskie Towarzystwo Zoologiczne musiało rozwiązać sprawę w ten sposób, korzystając z dobrej woli i uczynności suki Jane.

Ofiarność Na Akcję Rady Polonii Ameryk. w Drugim Kwartale 1965

Zareprezentowała Się Sumą Zaledwie \$4,139, Co Stanowiło Przysłowiową Kroplę w Morzu Potrzeb, Związanych z Działalnością Charytatywną Rady Polonii Amerykańskiej Na Terenie Polski.

Chicago, Ill. (RPA) — W okresie drugiego kwartału 1965 r. Rada Polonii Amerykańskiej otrzymała zaledwie \$4,139.17.

Jest to przysłowiowa kropla w morzu potrzeb, związanych z działalnością charytatywną Rady na terenie Polski. Jest to po prostu drobny wkład do projektu wyposażenia przez Radę Polonii Fabryki protez w Katowicach w odpowiednie maszyny i narzędzia, aby można było zapewnić protezy, dla tysięcy Polaków w Polsce.

Ofiarność Małej
Niestety, ofiarność społeczeństwa małego z każdym rokiem i przypuszczalnie jest to skutek odchodzenia z życia starszej generacji Polonii, mającej bliskie powiązania z krajem pochodzenia oraz pielegnującej uczucia polskiego patriotyzmu. Mimo spadku ofiarności Rady Polonii tkwi na swoim posterunku i niesie pomoc Polsce, wykorzystując dary ofiarowane przez Rząd amerykański w postaci nadwyżek żywnościowych. Na ten program, a szczególnie na program wyposażenia fabryki protez w Katowicach, potrzebne są fundusze. Rada Polonii ma więc nadzieję, że po okresie ostatniego zastójni ożywienia organizacje polonijne włączą do swoich programów humanitarnych i pomocy na rzecz działalności Rady Polonii w Polsce.

Wpłaty Zbiorowe
W okresie drugiego kwartału wpłynęły następujące wpłaty: po \$1,500.00 — Związek Narodowy Polski, którego prezesem jest Karol Rozmarek i Zjednoczenie Polskie Rzymo-Katolickie, którego prezesem jest Józef Pranic, Skarbnik Rady, \$400.00 — parafia Wniebowzięcia NMP w Chicago, której proboszczem jest ks. prałat Feliks Kachowski, dyrektor Rady. Określi Rady Polonii wpłaty następujące sumy: Określi 12 w Pittsburgh, Pennsylvania — \$389.00.

Najlepsze Zyczenia
Na 85-cio Lecie Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polska Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P.
JOE'S ROYAL BLUE STORE
NA JAKUBOWIE
Po kielbasę Wasyca Idą Do Nas
2339 N. MANGO AVENUE
Józef Labuz, Właściciel
Tel. BErkshire 7-1608

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW z okazji 85-cio lecia Związku Narodowego Polskiego
Calej Organizacji i Zarządowi życzy
STYKA GROCERY & MEAT MARKET
1432 W. Erie Street
Peter & Doris Styka
SE 3-1090

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Zyczenia z okazji 85-cio lecia Istnienia — składa —
F. SZWEDO GROCERY
1041 N. Wood Street
EV 4-9280

Kulturalne Iskierki

Ankieta o Malarzach

Pismo "Arts" w Paryżu zwróciło się do szeregu krytyków i znawców sztuki z prośbą o wzięcie udziału w ankiecie pod tytułem: "Dwudziestu najświetniejszych malarzy i rzeźbiarzy odkrytych w dwudziestoleciu powojennym." Po jakimś czasie "Arts" zaczęło drukować odpowiedzi na ankietę. Wśród odpowiadających figurowali m. in. Germain Bazin, jeden z dyrektorów Luwru; krytyk Georges Duthuit (zic Matisse'a); muzyk Henri Sauguet; Baronne Alix de Rothschild; Baron Elie de Rothschild; sławna znawczyni sztuki Madame Cottol, Peggy Guggenheim. Występowali oni w roli Parysów, rozdających "jabłka nagród" nie boginiom a malarzom i rzeźbiarzom. Wszystkie prawie odpowiedzi ankietę zawierały nazwiska Bernarda Buffeta; Roberta Rauschenberga popularnego a m e r ykańskiego; Soulages'a, Mathieu, Arnala i "rzeźbiarza" Cezara, którego rzeźb nie chciałbym za nie posiadać, chyba w celu odprzedawania ich z zyskiem.

"Arts" i Sztuki Skandalu

Okazało się jednak, że większość odpowiedzi na ankietę była sfałszowana. Wielu "rzekomo odpowiadających" — wśród nich Rothschildowie, Madame Cottol, Peggy Guggenheim — nie odpisywało w ogóle na ankietę. Obecnie zgłosili oni listy z protestami. Niektórzy zaś oddali sprawę do sądu. Jakaś żona kolekcjonera skarżyła się z gorczy, że w odpowiedziach figuruje nazwisko jej męża, który nie żyje. Cała ta afera rzuca melancholijną mgłę na metody stosowane w niektórych czasopiśmie w propagowaniu dzieł faworyzowanych artystów.

Proust Na Ekranie

Tyle razy zapowiadano już filmowanie "W poszukiwaniu utraconego czasu" i tyle razy zapowiedzi okazywały się legendami, że trudno wprost uwierzyć, aby nowa zapowiedź Prousta była tym razem realna. Reżyser Rene Clement oświadczył jednak, że zdobył

już potrzebne fundusze i za kilka miesięcy przystępuje do realizowania na ekranie tej najbardziej niezwykłej powieści świata. Film ma kosztować dwa miliony dolarów. Edwige Fenechere ma grać rolę Duchesse de Guermantes.

"Dzień Jest Nocą"

Od kilkunastu lat krążyły wśród artystów amerykańskich słuchy, że zmarła tragicznie przedwojenna gwiazda filmowa, Jean Harlow, napisała przed śmiercią "genialną powieść". Rodzina niezbyt aktywnie przeciwstawiała się zawsze wydaniu tej powieści. Obecnie, w związku z nawrotem zainteresowania aktorów, książkę wydano. Okazało się, że rodzina miała rację. Zarówno młoda generacja czytelników, jak i dawni adoratorzy Jean Harlow, mogli ze smutkiem stwierdzić, że powieść jest wyjątkowo słaba i niewydolna, a miejscami nawet śmieszna. Jest to romans melodramatyczny, pełen prymitywnych spostrzeżeń i naiwnych sytuacji miłosnych. Podobno w pisanu tej powieści pomagał aktorze fachowiec filmowy z Metor Goldwyn. Część odpowiedzialności pada więc i na niego. Najlepszą rzeczą w tej powieści jest sam tytuł, który brzmi efektywnie po angielsku "Today is Tonight". Po polsku można by go przetłumaczyć na "Dzień jest nocą".

Nowe Książki

Nowa i bardzo zasługująca na przeczytanie książka Pawła Jasienicy nosi tytuł "Ostatnia z rodu" (wyd. Czytelnika) i dotyczy Anny Jagiellonki, córki Zygmunta Starego i Bony, siostry Zygmunta Augusta, której wola nardu "przydała" na małżonka Stefana Batorego. Zawarty z rozsadku związek dla podobnych racji nie zakończył się rozwodem, choć ciężki obójgu. Anna przeżyła Batorego o 12 lat, — zmarła w r. 1596 "dając piękny koniec i zamknięcie domowi Jagiellońskiemu", jak powiedział Skarga.

Punktem wyjścia pasjonującej opowieści Jasienicy jest własnoręczna notatka o narodzinach Anny (18 paźdz. 1523 r.) "gdy była godzina trzynasta wpisana przez ojca królewskiego, Zygmunta Starego na końcowej kartce iluminowanego modlitewnika królewskiego znajdującego się obecnie w British Museum. Zdobił go wysokiej klasy artysta, mnich z Mogiły, znany jako Stanisław Samostrzelnik.

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW z okazji 85-cio lecia Związku Narodowego Polskiego
Calej Organizacji i Zarządowi — życzy —
STAN'S MIDWEST STORE
Specjalnością Polskie Wedliny
STAN. SMURAWSKI, Właśc. 3342 WEST 38TH STREET Virginia 7-2393

Now Mill NOODLE AND MACARONI CO., INC.
1300 NORTH WOOD STREET • CHICAGO 22, ILLINOIS

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Zyczenia z okazji 85-cio lecia Istnienia — składa —
NOWOCZESNY NOWY SKŁAD
SALLY'S CERTIFIED FOOD MART
TOMASZ I SALOMEA SZEWCZYK, Właściciele
Nowy Adres: 6859 WEST ADDISON Tel. ARmitage 6-1149

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Zyczenia z okazji 85-cio lecia Istnienia — składa —
STEFAN, MARIA I RAY CZESAK
Właściciele Pierwszorzędnej Składowi
CZESAK CERTIFIED SUPER MKT.
Nasza Specjalnością — Polskie Kielbasy
1033 N. CALIFORNIA AVE. Tel. Humboldt 6-0304

Serdeczne zyczenia
Dalszego Pięknego Rozwoju Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lecia Założenia oraz Owocnej Pracy Dla Dobra Polonii i Sprawy Polskiej
Skladają

WSZYSTKIE NASZE SKŁADY GROSERIJNE
Jewel Food Stores
—i—

E. J. NEMEC SUPPLY CO.
Mamy Wszelkiego Rodzaju Części Do Wszelkich Pieców, Furnesów i Bojlerów
OBECNIE Z NOWEGO MIEJSCA
5641 SO. HALSTED ST. Telefon HUDson 3-5614-5
Dokonajcie wszelkich napraw w Waszych urządzeniach do ogrzewania w jakiejkolwiek porze roku
JEŻELI COŚKOLWIEK POTRZEBUJECIE OTRZYMACIE PO PRZYSTĘPNEJ CENIE

Z OKAZJI 85 LAT ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
NAJŚRĘDZNIJSZE ZYCZENIA
Chwalebnych Sukcesów i Pomyślności we Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej i Calej Polonii — zasyła —
POLSKI SALON PIĘKNOŚCI
VERNA'S BEAUTY SHOP
ARTHUR I IRENA KILANOWSCY, Właściciele
3633 W. Belmont Ave. Tel. IN 3-5977

Związkowi Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Zyczenia z okazji 85-lecia Istnienia — składa —
F. NOWICKI
SKŁAD LINOLEUM I DYWANÓW
2101 MILWAUKEE AVENUE
Telefon DICKens 2-6662
Chicago, Illinois

W 85-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
DALSZEJ WYDAJNEJ PRACY
DLA DOBRA POLONII
Najserdeczniejsze Zyczenia Dalszego Rozwoju i Dalszej Zbożnej a Tak Owocnej Działalności We Wszelkich Kierunkach i Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej i Calej Polonii — Zasyła —
POLSKA FIRMA
HARLEM AUTO REPAIR
3445 N. Harlem Ave.
Naprawa Wszelkiego Rodzaju Automobilów
HENRYK LEWAŃSKI, właściciel, z którym rozmówicie się po polsku

Najlepsze Zyczenia
Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polska Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P.
EUGENE MICHAL DELICATESSEN
1012 N. WESTERN AVE. HU 6-0684

Najlepsze Zyczenia
Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polska Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P. — zasyła —
LOTTIE'S Groceries & Meats
ŚWIEŻA DOMOWEGO WYROBU KIELBASA MIĘSA NA PRZEKĄSKI WSZELKIEGO WYROBU i DRÓB
TED & LOTTIE SZAFRAŃSKI
Właściciele
4069 So. Sacramento Ave. LA 3-8874

Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Zyczenia z okazji 85-cio lecia Istnienia — składa —
F. SZWEDO GROCERY
1041 N. Wood Street
EV 4-9280

Największej w Świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy Najlepsze Zyczenia z okazji 85-cio lecia Istnienia — składa —
F. SZWEDO GROCERY
1041 N. Wood Street
EV 4-9280

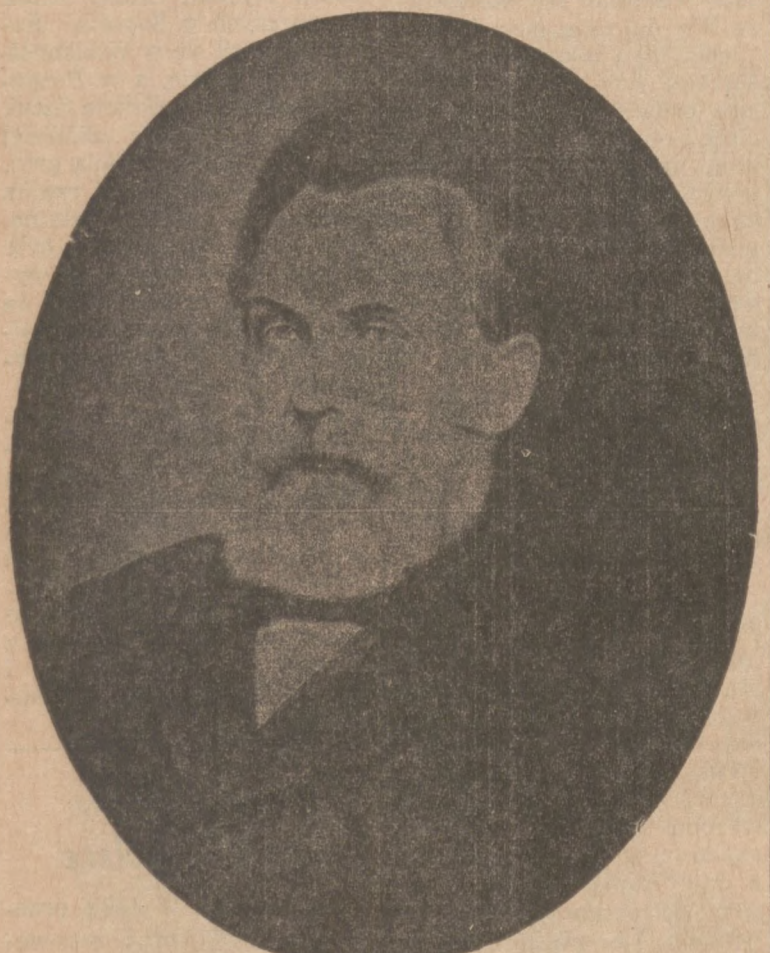
Najserdeczniejsze Zyczenia
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-LECIA ZAŁOŻENIA
Oraz Dalszego Rozwoju Zbożnej i Pożytecznej Pracy Dla Sprawy Polskiej i Polonii — zasyła —
BRUNO'S FOOD SHOP
POLSKI SKŁAD
BRUNO WOSICKI, Właściciel
2119 W. North Ave. Tel. EV 4-5367
Wielki Wybór Innych Towarów Spożywczych i Mięsa Po Przystępnych Cenach
Wszystko Co Wchodzi w Zakres Żywności Do Waszego Stołu. Przygotowaliśmy Bardzo Duży Wybór i Doskonałej Jakości Szynek, Domowej Roboty, Różne Krajowe Kielbasy, Połędwice oraz Wiele Innych Smacznych Wedlin.

Najserdeczniejsze Zyczenia
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJĄ 85-LECIA ZAŁOŻENIA
Oraz Dalszego Rozwoju Zbożnej i Pożytecznej Pracy Dla Sprawy Polskiej i Polonii — zasyła —
ROMAN'S FOOD SHOP
Jan i Genowefa Romanowski, Właściciele
1621 West North Avenue
Telefon Humboldt 6-4776
Wielki Wybór Wszelkiego Rodzaju Towarów Spożywczych i Mięsa—Ceny Przystępne
Do Waszego Stołu Świątecznego i Zawsze Przygotowaliśmy Doskonałej Domowej, Własnej Roboty Krajane KIELBASY, SZYNKI oraz Inne Wyszmienię Wedliny

Najserdeczniejsze Zyczenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lecia Istnienia, oraz dalszej owocnej i pożytecznej pracy dla dobra całej Polonii — zasyła —
ROMAN'S FOOD SHOP
Jan i Genowefa Romanowski, Właściciele
1621 West North Avenue
Telefon Humboldt 6-4776
Wielki Wybór Wszelkiego Rodzaju Towarów Spożywczych i Mięsa—Ceny Przystępne
Do Waszego Stołu Świątecznego i Zawsze Przygotowaliśmy Doskonałej Domowej, Własnej Roboty Krajane KIELBASY, SZYNKI oraz Inne Wyszmienię Wedliny

Dar Dra. Kałusowskiego Zapoczątkował Wielką i Pożyteczną Instytucję w Z.N.P.

Biblioteka i Czytelnia Zapoczątkowana Księgozbiorem Ofiarodawcy Liczy Obecnie Około 20,000 Książek i Roczników Pism

DR. HENRYK KAŁUSOWSKI, który zainicjował i stworzył bibliotekę i muzeum ZNP.

W roku 1892 w Chicago otwartą została Biblioteka i Czytelnia przy Związku Narodowym Polskim. Długi o okres czasu i wielka zasługa, jaką ZNP oddał Polonii chicagowskiej. — Książki tej biblioteki przewinęły się przez setki tysięcy rąk ludzi, którzy, z nich czerpali naukę i godziwą rozrywkę.

Ciekawe Dzieje

Dzieje Biblioteki i Czytelni są bardzo ciekawe. Na półkach Biblioteki znajdują się książki i foliary, z których sporo dosięga stuletniego wieku, a wśród nich są prawdziwie cenne, a t.zw. "białe kruki". — Szczególnie po zniszczeniu Polskiej przez Hitlera i Stalina.

Założenie Biblioteki zawdzięcza ZNP wybitnemu Polakowi, jakim był dr Henryk Kałusowski, który po roku 1891 wyemigrował z Polski i niedługo potem przybył do Ameryki i tu się osiedlił. On był inicjatorem i fundatorem tej pierwszej na większą skalę założonej, a dzisiaj największej i najwięcej odwiedzanej biblioteki i czytelni polskiej w Stanach Zjednoczonych.

Dar 3,000 Książek

Dzięki ofiarności Dra Kałusowskiego — instytucja przy ZNP nazwana została przez Sejm IX, który zaakceptował dar zgórą 3,000 książek i cennych zbiorów muzealnych, ofiarowanych przez wielkiego Polaka-patriotę — Bibliotekę i Muzeum imienia Henryka Kałusowskiego pod opieką Związku Narodowego Polskiego. On sam jednak zaprotestował przeciw temu, radząc dać nazwę odpowiedniejszą, a mianowicie "Biblioteka i Muzeum Narodowe". Pod taką też nazwą powstała ta niezwykle pożyteczna i ważna instytucja przy ZNP.

Nie ulega kwestii, że Biblioteka powstałaby prawdopodobnie i bez wspaniałego księgozbioru Dra Kałusowskiego. Ale powstałaby może dopiero o wiele lat później i wpływ jej nie byłby taki, jak ufundowanej darem Dra Kałusowskiego. Szybki jej wzrost i znaczenie, w dużej mierze przyczyniły się do powstania Wydziału Oświaty przy ZNP.

Jest rzeczą stwierdzoną, że instytucja powstaje w miarę ich potrzeby. Przeszło 70 lat temu liczba ludności polskiego pochodzenia w Stanach Zjednoczonych już obliczano na półtora miliona. Gdyby nawet liczba ta była przesadzona, to jednak było już jej ponad milion, a w tym jedno z największych jej skupisk znajdowało się w Chicago. Wychodzące wówczas gazety tygodniowe, nie mogły wystarczyć. Inteligentniejszy element Polonii ówczesnej — wymagał już poważniejszej lektury, którą mu mogła dać tylko Biblioteka.

Biblioteka i Zbiory

Muzealne Wartości \$50,000

Dar Dra Kałusowskiego — na ówczesne czasy był wspaniały. Z górą 3,000 książek, których wartość wynosiła około \$7,000, oraz zbiór różnych dokumentów historycznych, rękopisów i t.d. do Muzeum, wśród których były bardzo cenne — był to dar bardzo wielki.

Wśród dokumentów historycznych — znajdowały się:

setki okazów, wśród których są i cenne. Zapewniają one kilkanaście szaf i gablotek. — W sali tej mieszczą się stoły dla czytelników, którzy przeglądają pisma nadsyłane i nabywane do Czytelni, lub książki. Przeciętnie miesięcznie korzysta z Czytelni około 450 osób.

Duży Zbiór

W tylnej sali mieści się Biblioteka, która posiada około 20,000 książek, roczników różnych pism i t.p.

Z wykazów Biblioteki i Czytelni wynika, że najwięcej było czytelników w 1914 i 1915 roku. Od tego czasu liczba zaczęła się zmniejszać. W roku 1914 liczba czytelników korzystających z biblioteki, wynosiła około 13,000. W tymże roku książki wypożyczono około 32,000.

Spłonęły z Kolegium

Należy tu zaznaczyć, że znajdujące się zbiory muzealne w Czytelni, są resztkami, jakie nie były wywiezione do Cambridge Springs, w listopadzie 1912 r. lub zostały ofiarowane po wywiezieniu.

Wywiezione bardzo cenne zbiory do Cambridge Springs, a w tym ofiarowane przez dra Kałusowskiego, spłonęły razem z pięknym gmachem szkolnym, byłym hotelem Vanadium.

Życiorys Kałusowskiego

Dnia 23 grudnia 1864 roku minęło 70 lat od śmierci Henryka Kałusowskiego, jednego z najbardziej zasłużonych działaczy emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych, który od początku pobytu swego w tym kraju, do ostatnich lat życia, dążył do zorganizowania rozproszonych Polaków. Koleje losu tego nie przeciętnego Polaka odzwierciedlały w pierwszym okresie historii emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych, jej ciągłość i żywot, od epoki Powstania Listopadowego, demokratyczny i postępowy nurt.

Życie Kałusowskiego świadczy o powiązaniach emigracji z najwybitniejszymi przedstawicielami ówczesnej polskiej emigracji politycznej na przestrzeni lat 1830-1890.

Wyrobienie i szerokie horyzonty polityczne Kałusowskiego, przy tworzeniu w 1880 roku Związku Narodowego Polskiego, pozwoliły mu nawiązać do najlepszych patriotycznych tradycji reprezentowanych przez setki polskich uchodźców politycznych, począwszy od Kościuski i Pułaskiego, poprzez powstańców listopadowych z 1830 roku, Wiosny Ludów w 1848 roku i Powstania Styczniowego 1863 roku.

Urodził się Na Litwie

Henryk Korwin-Kałusowski urodził się w 1806 roku na Litwie. Pochodził ze średniozamożnej rodziny szlacheckiej, studia prawnicze ukończył na uniwersytecie wileńskim. Z chwilą wybuchu po-

wstania 1830 roku brał w nim czynny udział pod rozkazami gen. Giełguda, a następnie gen. Dembińskiego. W 1832 roku podobnie jak większość uchodźców w powstaniu, znalazł się we Francji.

W związku z nieudaną wyprawą Zaliwskiego udaje się w tajnej misji w 1833 roku do Galicji, skąd wraca w 1834 roku do Belgii przez Niemcy. Tu, do momentu wyjazdu do nowo założonej rodziny do Stanów Zjednoczonych, był jednym z najbliższych współpracowników i powierników Joachima Lelewela, wielkiego polskiego historyka i jednego z wodzów powstaniowej emigracji.

W związku z ciężką sytuacją finansową (założona bowiem prawdopodobnie do spółki z Lelewelem drukarnia w Brukseli zbankrutowała), udaje się w 1839 roku do Stanów Zjednoczonych. Tu początkowo spotyka go szereg niepowodzeń.

W Nowym Yorku

Umiera młoda żona, a również jego sytuacja majątkowa jest bardzo ciężka. Mimo niepowodzeń Kałusowski przystępuje do zorganizowania w 1842 r. w New Yorku pierwszej organizacji polskiej pod nazwą "Stowarzyszenie Polaków w Ameryce". Organizacji tej patronował niewątpliwie Lelewel, z którym Kałusowski utrzymywał stałą korespondencję.

W 1848 roku Kałusowski, już jako obywatel amerykański, opuszcza Stany i udaje się do Kraju, by wziąć udział w szczytach się walce. Klęska planowanego powstania w Poznańskim zmusza go do powrotu do Stanów, gdzie laguje w 1850 roku. W 1851 roku wstępuje do służby rządowej, w której między innymi brał udział jako oficjalny tłumacz w pertraktacjach związanych z kupnem przez USA Alaski od Rosji.

Obok urzędniczej pracy studiował od roku 1851 medycynę, którą ukończył w 1854 roku. W 1851 roku żeni się po wtórnie. Syn jego z drugiego małżeństwa dr Henryk Emil Kałusowski był znanym wykładawcą na George Washington University w Washingtonie.

Wojna Domowa

Po powrocie Kałusowski powtórnie próbuje zjednoczyć przebywających na wygnaniu Polaków. W 1852 roku powstaje z jego inicjatywy w New Yorku Towarzystwo Demokratyczne Wygnańców Polskich w Ameryce, które obok pielegnowania tradycji powstańczych, występowało przeciwko niewolnictwu muzycznym. Szczególną aktywność przejawia Kałusowski od momentu wybuchu wojny domowej w Stanach Zjednoczonych w 1861 roku.

Wraz z pułkownikiem, późniejszym generałem Władysławem Krzyżanowskim próbuje stworzyć polski legion przy wojskach Unii. — Przekształcił się on ostatecznie w nowożytny 58 pułk piechoty, który odznaczył się w czasie wojny domowej. Po wybuchu powstania polskiego w 1863 roku, Kałusowski zostaje mianowany Delegatem Polskiego Rządu Narodowego na

Stany Zjednoczone. Był więc pierwszym przedstawicielem polskim w tym kraju.

"Echo z Polski"

W tymże czasie zakłada pierwsze pismo polskie w Ameryce pod nazwą "Echo z Polski," publikuje jednocześnie szereg artykułów w prasie amerykańskiej na temat walk toczących się w kraju.

Po upadku Powstania Styczniowego bierze udział w tworzeniu nowej organizacji pod nazwą "Bratnia Pomoc dla Przybywających z Pola Bitwy." W latach 1863-1864 był również odpowiedzialny za zbieranie pieniędzy na cele powstania. Na cele powstańcze przesyła na ręce Rządu Narodowego sumę ponad 14,000 dolarów.

Na tym zamyka się pierwszy okres działalności Kałusowskiego, który związany był

Najserdeczniejsze życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-ciu lat Jego Istnienia. Dalszych Owocnych i Doniosłych Poczynaniach oraz Wydajnej Pracy Dla Calej Polonii — zasyła —

GUARANTEED Electric Appliances

AND FURNITURE CO., INC.

2876 W. CERMAK ROAD Tel. Bishop 7-3333

Ceny Bardzo Przystępne — Wybór Bardzo Duży

Rozmówcie się po polsku. — Otwarte w poniedziałki, czwartki wieczorami.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lat Istnienia

— zasyła —

ANIELA DZIK WRAZ Z DZIEĆMI

WINCHESTER-AUGUSTA

HARDWARE CO., Inc.

1941 West Augusta Boulevard

Róg Augusta i Winchester Avenue. Jest To Skład Żelaznych

Przyborów Domowych oraz Farb Wszelkiego Rodzaju

Telefon Humboldt 6-9162

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lat Istnienia

Dalszego Rozwoju i Dalszej Chwałebnej Pracy Dla Dobra

Sprawy Polskiej — zasyła

MADAY PAINT and HARDWARE

PRZYBORY MALARSKIE — URZĄDZENIA DOMOWE

WYRABIAMY KLUCZE WSZELKIEGO RODZAJU

Przez wiele lat nasi Klienci oceniali osobistą i grzeczną obsługę w każ-

dej przeprowadzonej u nas transakcji. Wy także jesteście proszeni do

skorzystania z tej obsługi.

2000 N. Hoyne Avenue Tel. Armitage 6-6929

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia

Oraz Dalszej Owocnej Pracy Calej Polonii — zasyła

Wiceprezes Klubu Maków Podhalański

Były Sekretarz Gminy 125ej ZNP

JAN SARNA, Właściciel

— zasyła —

PHOENIX PRESS — Polska Drukarnia

15728 EMERALD AVENUE, HARVEY, ILLINOIS

Telefon Edison 3-0989

Wykonuje wszelkie prace w zakresie drukarstwa wchodzące

po umiarkowanych cenach

Zamówienia przyjmuje listownie lub telefonicznie

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-ciu lat Jego Istnienia

Dalszej Owocnej Pracy Oraz Dalszego Rozwoju — zasyła

CHICAGO COMMONS ASS'N

TALYOR HOUSE

915 North Wolcott Avenue Telefon Dickens 2-5330

AND EMMERSON HOUSE

645 North Wood Street Telefon HAYmarket 1-3551

WM. H. BRUECKNER, Dyrektor Wykonawczy

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-ciu lat Jego Istnienia

Dalszego rozwoju i sukcesów we wszelkich poczynaniach

i staraniach oraz wszelkich przedsięwzięciach dla osiągnięcia

celu Wszelkich zamiarów dla dobra Polaków Organizacji

oż Calej Polonii — zasyła

SOLAR'S COLONIAL SHOPPE

3215-17 W. 26th Street

EARLY AMERICAN FURNITURE — ORGANS AND PIANOS

TELEVISION — STEREO — HI-FI — APPLIANCES

Louis Solar, Właściciel Tel. BI 7-6690

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE STAROPOLSKIE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia

Oraz Zbożnej i Pożytecznej Pracy Dla Sprawy Polskiej i Polonii

— zasyła —

BILTMORE TIRE CO., INC.

2011 WEST DIVISION STREET

Tel. EVerglade 4-5111 Drugi Tel. 679-4840

— zasyła —

W 85-łą Rocznicę Istnienia Związku Narodowego Polskiego

Dalszego Pomysłowego Rozwoju oraz

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii—Najserdeczniejsze Życzenia

Dalszego Rozwoju i Owocnej Pracy — zasyła

FRONCZAK'S HARDWARE

PAINTS, PRZYBORY ELEKTRYCZNE I PLUMBIARSKIE

Członkowie Związku Nar. Polskiego

STANLEY NARZĘDZIA — Autoryzowany Dostawca Elliotts Farb

Autoryzowany Dostawca De Walt — PORTER CABLE

2606-08 West 47th Street Telefon Virginia 7-3138

FRANK J. FRONCZAK Właściciel JOHN F. FRONCZAK

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO z OKAZJI

85 LAT ISTNIENIA

Oraz Dalszego Kontynuowania Tej Ślachejnej Pracy i Dalszego

Rozwoju w Następnym Latach Dla Dobra Calej Polonii

— zasyła —

PEOPLES COAL & OIL CO., INC.

NAJLEPSZEGO GATUNKU WĘGIEL — KOKS — DRZEWO

WĘGIEL DO STOKERS — OLEJ OPALOWY

M. ALASKIEWICZ, Właściciel

4913-17 SOUTH LOOMIS STREET

Telefon YArds 7-3340 Telefon LUdlow 5-3474

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA z OKAZJI

85 LAT ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Dalszej Owocnej, Pożytecznej i Wniosłej Pracy

w Następnym Latach dla Dobra Calej Polonii — zasyła

POLSKA FIRMA

CALUMET HEATING

LEN LEWANDOWSKI, Właściciel

10840 SO. MICHIGAN AVE.

Gas and Oil Heating Equipment Sales — Installation — Service

Boilers — Furnaces Repairs

Tel. PULman 5-6486

— zasyła —

MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE

Z. N. P. W ROKU 1980 z OKAZJI 85-LECIA

W ROKU 1965

— zyczy —

NEW CITY AUTO

COMMERCIAL WORKS

LUCIAN POMORSKI, Właściciel

5307 SOUTH ASHLAND AVENUE

HEmlock 4-7300

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-ciu lat Istnienia

Doniosłych, Owocnych i Chwałebnych Poczynani

Kontynuowania Tych Wzniosłych i Ślachejnych Idei i Pracy

w Następnym Latach Dla Dobra Calej Polonii

— zasyła —

EDWARD'S FURNITURE

2898 ARCHER AVENUE

Piękne i Efektowne Meble Dla Catego Waszego Mieszkania

Po Wiele Zniżonych Cenach

Ed. Palarik, właściciel Telefon: LA 3-3300

— zasyła —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów We Wszelkich

Poczynaniach — Związkowi Narodowemu Polskiemu

Z okazji 85-tej Roczniczy Istnienia

— zasyła —

RODZINA FASTERCZYK, Własc.

MIKE'S

FLOWER SHOP

POLSKA KWIACIARNIA

6500 North Milwaukee Ave.

Kwiaty na Wszelkie Okazje. Wiencze Układane przez Ekspertów

Po informację: Tel. N.Ewaste 1-0040

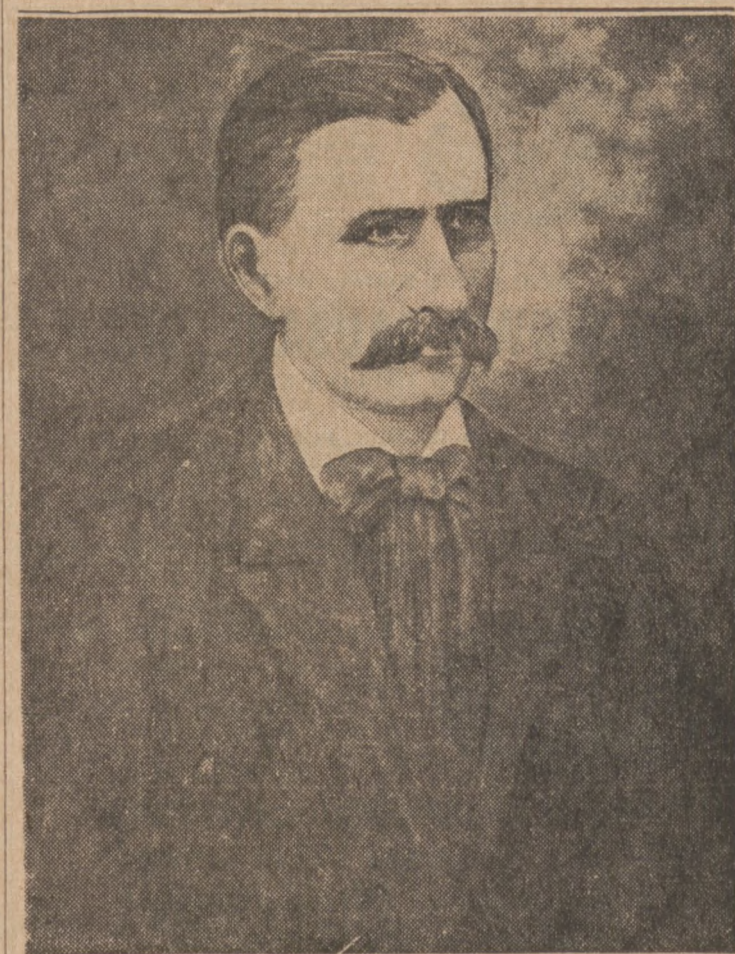
SADZIMY KWIATY NA GROBACH

200,000 Roślin do Wyboru. Hodowanych w Naszej Własnej

Oranżerii. Przyjdźcie i Zobaczcie Nasze Kwiaty. Najpiękniejsze

Kwiaty do Wyboru na Północno-Zachodniej Stronie.

Obsługujemy Groby Na Cmentarzu Św. Wojciecha

AGATON GILLER

Ojciec duchowy Związku Narodowego Polskiego Agaton Giller, jeden z najgorętszych i najdzielniejszych patriotów, jeden z najplodniejszych pisarzy XIX wieku, odegrał potężną rolę w założeniu Związku Narodowego Polskiego. Był członkiem Rządu Narodowego, wypędzony z Galicji, osiadł w Szwajcarii w Rapperswilu i stamtąd śledząc wszystkich, co się dzieje w Ameryce, wystąpił z silnym listem o potrzebie organizacji amerykańskiej Polonii, którego właściwy tytuł brzmiał: "O organizacji Polaków w Ameryce."

List ten pierwotnie opublikowany w "Gazecie Narodowej" we Lwowie, ukazał się w wrześniu, 1879 roku w "Gazecie Polskiej" w Chicago, a później w osobnych odciskach i był jednym z najgorętszych powodów, że już w roku następnym (1880) powstał Związek Narodowy Polski.

Wzgórze Wawelskie — Najstarsze w Polsce Ognisko Cywilizacji . . .

Znalezione Stare Monety Siegają Pierwszych Wieków Chrześcijaństwa.

Wobec zbliżającego się tysiąclecia historii narodu polskiego i przyjęcia przez Polskę chrześcijaństwa, archeologowie polscy przeprowadzają poważne badania nad prehistorią Polski.

Głównie poszukiwania odbywają się na trasie prehistorycznego handlu bałtycko-sródziemno-morskiego, prowadzącej z pogańskiego Rzymu przez Kraków i Kalisz nad polskie wybrzeże bałtyckie. Ciekawe wykopaliska odkryto na starożytnym wzgórzu Wawelu w Krakowie. O prehistorii Wawelu i ostatnich badaniach archeologicznych pisze bardzo ciekawie dr. Andrzej Żaka w obszernym artykule p. t. "Z otchłani wieków", którego głównie wyjątki podajemy poniżej.

Dominujące nad óródmieściem dzisiejszego Krakowa,

potężne wzgórze wawelskie (7 akrów powierzchni) stanowi ostatnią wyniosłość Wyżyny Małopolskiej między Rudawą a Prądnikiem Białym (Białuchą), lewobrzeżnymi dopływami Wisły.

Z OTCHŁANI WIEKÓW

Skała wapienna, będąca naturalnym podłożem wzgórza, wyniesiona jest około 700 stóp nad poziom morza i przeszło 90 stóp nad poziom płynącej u jej stóp Wisły. Płaszcz naturalnie i sztucznie powstałych nawarstwień przykrył dziś niemal zupełnie skałę wawelską; przetrwała ona jedynie tu i ówdzie na zewnątrz murów zamkowych, zwłaszcza po stronie południowej, gdzie została celowo odsłonięta.

Chrześcijaństwo

Badania przeprowadzone w 1950 roku wykazały, że od zarania czasów przedhistorycznych do 11-12 wieku północna część dzisiejszego podwórka arkaadowego i zachodnie polecie wzgórza były odsłonięte aż do podłoża, przyswieceły białą skałą wapienną. Na kulminacji w północno-zachodnim narożniku podwórca arkaadowego, skała podziurawiona jest niewielkimi lejami krasowymi (kieszeniami) wypełnionymi przezierną miazgą piaskiem i zgliznioną żwirzaliną skalną. W tych lejach odkryte zostały jesienią 1950 roku paleolityczne wyroby i odłupki krzemienne, wykonane głównie z miejscowego, jurajskiego surowca. Wydobyto ich

przeszło 100 egzemplarzy, pomimo że celowo nie wszystkie leje były eksplorowane. Nasuwa się przypuszczenie, że mamy tu do czynienia z zabytkami nie jednego, ale paru przemysłów paleolitycznych, czyli z paroma fazami pobytu człowieka pierwotnego.

Schron Mieszkalny

To pografično-geologiczne cechy wzgórza wawelskiego pozwalają przypuszczać, że wśród dość licznych stanowisk paleolitycznych na terenie Krakowa i okolicy było ono przedewszystkiem schronem mieszkalnym, miejscem obywateli i produkcji narzędzi dla wyruszającego stąd na łowy człowieka pierwotnego. Jest bardzo możliwe, że na Wawelu człowiek ten wykorzystywał jako czasowe czy nawet stałe schronienie występy skalne, szczeliny i jaskinie w rodzaju Smoczej Jamy.

Tajemnicze Pieczary

Warto nadmienić, że w czasach Długosza istniało jeszcze na Wawelu kilka pieczar tajemniczych, do których przywiązana jest tradycja o smoku: w sto lat później zaś Zygmunt August kazał zamurować t. sw. smocze jamy, sięgające pod domy szlacheckie. Sprawa zamieszkiwania jaskiń wawelskich przez człowieka paleolitycznego jest zresztą drugo-planowa. Ważny wydaje się przedewszystkiem fakt obecności tego człowieka na Wawelu conajmniej na pograniczu starszego i młodszego paleolitu, czyli przed około 100 tysięcy lat, będący inauguracją prawdziwego wzgórza.

Następą z kolei epoką która nie minęła bez zaznaczenia na wzgórzu swego istnienia jest młodsza epoka kamienia. Wprawdzie z tego okresu posiadamy tylko dwa drobne i w formie ułamkowej zachowane zabytki, dowodzą one jednak, że na początku neolitu — gdzieś przed 4,500 laty — wzgórze wawelskie opalone zostało przez ludność osiadłą, pochodzącą z terenów naddunajskich. Trudno oczywiście na podstawie dotychczasowych badań przyjmować, że ludność ta uprawiała rolę na terenie samego Wawelu (choć na stokach południowych mogły istnieć wówczas sprzyjające temu warunki glebowe), niemniej jednak istnienie tu

osiedli najstarszych w Polsce rolników pozostaje poza sferą wątpliwości. Nie jest wykluczone, że te tereny uprawne leżały na Salwatorze, gdzie znaleziono kamienny topór, uważany za lemesz, przynależny do tej kultury, lub też na lewym brzegu Prawisły w okolicy ul. Kopernika.

Początki epoki brązu nie pozostawiły niestety żadnych dowodów bytności człowieka na wzgórzu. Dopiero gdzieś z przełomu epoki brązu i epoki żelaza (raczej tylko z epoki żelaza) pochodzą drobne, lecz na tyle typowe zabytki, że można z całą pewnością mówić o istnieniu na Wawelu osiedli ludności kultury łużyckiej.

Osiedle Rodziny Łużyckiej

Stosunkowo silne zasiedlenie terenu Krakowa i okolicy przez element "łużycki" tudzież analiza położenia i rozmieszczenia małopolskich grodzów łużyckich w stosunku do współczesnych osad i cmentarzy, sugerują istnienie w owej dobie grodu także na Wawelu, pomimo że dotychczasowe znaleziska mówią jedynie o istnieniu osiedli otwartych, być może wzniesionych przez jakichś rybaków, przemysłowców czy rolników — hodowców bydła. Rozstrzygnięcie kwestii należy oczywiście do dalszych badań archeologicznych. Następujące po schyłku kultury łużyckiej w czasie najazdów obcych plemion nie pozostawiły na wzgórzu wawelskim relikwów, umożliwiających odtworzenie roli, jaką one wówczas odegrały.

Zupełnie więc nie wiadomo, czy zostało ono zawładnięte przez zdobywców ludności kultury pomorskiej (groby skrzynkowe i podkloszowe) czy też nie. Okres wpływu imperium rzymskiego zaznaczył się na Wawelu za pośrednictwem materiału numizmatycznego. Jeszcze na początku obecnego stulecia znaleziona została miedziana moneta rzymska ces. Maksencjusza (307-312); drugim najnowszym (1950) znaleziskiem jest moneta ces. Galerjusza. Wspomnieć wreszcie marginesowo należy, że tuż pod Wawelem znaleziono przed I wojną światową również monetę ces. Aureliana (270-275).

Znaleziska te, mimo że nie mogą pretendować do miana dowodów zamieszkiwania przez człowieka wzgórza w okresie wpływu imperium rzymskiego, są przecież po szlakami i wskaźnikami orientacyjnymi dla przyszłych poszukiwań. Podobną rolę spełnia ułamek przykrawędzi czarnego naczyńa glinianego.

Pierwsze Wieki Chrześcijaństwa

Sumując to, można twierdzić, że istnienie osiedli ludzkich na wzgórzu w 3-4 wieku

jest bardzo prawdopodobne i przy dalszych badaniach zapewne zostanie ugruntowane mocniejszymi argumentami. Z t. zw. wieków ciemnych (5-6 w.) nie posiadamy niestety żadnych zabytków. Wbrew oczekiwaniom, zarówno na podwórku arkaadowym jak w zachodniej polaci wzgórza brak warstw kulturowych nie tylko z okresu wędrowców ludów, ale i z doby istnienia państwa Wiślan i państwa Wielkomorawskiego.

Najstarsze nawarstwienia — pominiawszy paleolityczne wypelniska leżące w pasach na dziedzińcu — można datować najwcześniej na wiek II ty.

Bogate Zabytki

Sytuację ratują jedynie stosunkowo bogate zabytki architektury przedromańskiej. Chodzi tu o odkrycie podczas I wojny światowej reszty rotundy św. Feliksa i Adauka oraz obecnie odsłonięte w północno-zachodnim narożniku podwórca arkaadowego fundamenty zagadkowej czworobocznej budowli w korytarzykiem, zakończonym trzema małymi schodkami i wnękami dla osadzenia framug drzwiowych. Te dwie budowle są najstarszymi na Wawelu zabytkami architektury kamiennej. Wiele argumentów przemawia za ich współczesnością i słuszną datowaniem na wiek 10 o rotundzie powiada Długosz, że była po noc w czasach pogańskich miejscem kultu.

Przedstawiony tu rejestr najdawniejszych śladów pobytu człowieka na wzgórzu wawelskim jest bardzo daleki nawet od dużego skrótu monograficznego ujęcia problemu. Nie upoważnia on nas do przyjmowania ciągłości osadniczej na Wawelu od paleolitu po czasy historyczne, chociaż na tle dotychczasowej znajomości sytuacji kulturowych górnego Powiśla, opasowanie wzgórza przez "sznurowców" i ich epigonów, przez ludność kultury przeworskiej i twórców czy odbiorców ceramiki siej (igolomskiej), a wreszcie przez Wiślan w ósmym i dziewiątym wieku jest bardzo prawdopodobne. Pozwolił natomiast rejestr powyższy spojrzeć na Wawel inaczej niż zwykle: jako na najstarsze lub jedno z najstarszych na ziemiach polskich ognisk cywilizacji, jako na miejsce dzierżone w ciągu prawie trzystu wieków przez naszych przodków. Wszystko to jednak nie powinno przysłaniać faktu, że poszukiwanie na Wawelu centralnego grodu Wiślan i załazła najstarszego Krakowa dało na razie wynik negatywny.

(I. C.)

Stefan Starzyński, Bohaterski Prezydent Stolicy Warszawy

Kiedy Dowódca Garnizonu Miasta Stołecznego Warszawy, gen. Czuma otrzymał w 1939 roku od marszałka Śmigłego-Rydza rozkaz obrony stolicy, Stefan Starzyński, ówczesny Prezydent Warszawy, rozumiejąc, że Stolica jest w takim położeniu, że do jej obrony nie wystarczą sama armia, wezwał do pomocy całą ludność miasta, zorganizował kompanie wartownicze, nawiązał ścisłą łączność między ludnością a wojskiem przygotowując stolicę do obrony. Cała ludność Warszawy natychmiast, bez różnicy, stanęła ramie przy ramieniu z wojskiem, tworząc oddziały, budując linie obronne, stawiając na ulicach szanice i zapory przeciw-czołgowe. Stefan Starzyński z dumą głosił przez radio . . . "każdy mężczyzna, każda kobieta, a nawet dzieci pomagają zwalczać wroga w obronie miasta i są gotowi umrzeć, zanim wrogowi oddadzą Stolicę."

Stefan Starzyński, przyjąwszy na siebie obowiązki Komisarza Obrony Obywatelskiej, pracował nieustannie w obronie Stolicy, wierząc, że Alianci Polski przyjdą z pomocą Polsce i obłożonej Stolicy. To też wzywał tej pomocy niemal codziennie przez radio, a gdy stało się już wiadomym, że pomoc ta nie nadejdzie, nie ugiął się i świecił przykładem niezłomnego ducha na swym posterunku, aż do tragicznego końca obrony Stolicy.

Obrona Honoru Narodu Polskiego

Warszawa broniła Honoru Narodu Polskiego przed barbarzyńskim najazdem niemieckim. Jej Prezydent Stefan Starzyński wraz z całą ludnością Warszawy, w jedność z nim związaną, bohaterską swą obroną Honoru ten utrzymali i potomnym godnie go przekazali.

Pod przynajmniej jedną wagą wroga mimo wyczerpania wszelkich możliwości obronnych, dumna Stolica

Balet Meksykański

W Warszawie wystąpił 5-krotnie zespół choreograficzny "Folklorystyczny Balet Meksykański". Balet pokazał publiczności warszawskiej tradycyjne ludowe i rytualne tańce i pieśni meksykańskie oraz indiańskie tańce Azteków i Tarasków.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85ciu lat jego istnienia — oraz dla całej Polonii wydającej pracy, dalszego rozwoju i wszelkich sukcesów dla dobra Sprawy Polskiej — zasyła

Diversey Home Made Sausage

3635 W. DIVERSEY AVENUE
KAROLINA STAFIS, Właścicielka, — Jest ona Prezeską Tow. Przyszłość Grupa 1315 ZNP oraz Wiceprezeską Gminy 79-tej ZNP.
ZAPRASZA DO SWEGO SKLEPU i Poleca: Wielki Wybrór Wędzonych i Pieczonych Szynek, Kielbas Domowego Wyróbu i Ręcznie Krajanych, oraz Wszelkiego Rodzaju Wędlin, także Szynek Importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA.
Tel. AL 2-2511

Adam i Wala Wolanin, Właściciele

"KRAKOW" SAUSAGE SHOP

1317 NORTH PAULINA STREET
(przy Milwaukee Ave.)
EUROPEJSKI WYRÓB WEDLIN. POLSKIE KIELBASY — CODZIENNE ŚWIEŻE ORAZ WSZELKIE INNE WEDLINY
Po Zamówieniu Telefonujcie Humboldt 6-6441

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW z okazji 85ciu lecia Związku Narodowego Polskiego

Calej Organizacji i Zarządowi

składa

FRANK LAS STUDIO

Dawniej FRANKIE AND JOHNNIE

Oficjalny Fotograf Dziennika Związkowego

ARmitage 6-1453

2615 FULLERTON AVE.

Jeżeli jesteś dobrym Polakiem i obchodzą Cię polskie sprawy, to wspieraj polską prasę. Czytaj Dziennik Związkowy!

Pomnik Powstańców Wielkopolskich

Poznań — Odsłonięty uroczystość Pomnik Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu wzniesiony został według projektu artysty — rzeźbiarza Alfreda Wiśniewskiego, profesora Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Sopocie. Artysta urodził się w Wielkopolsce, w Rogoźnie, a w Poznaniu studiował w Szkole Sztuk Zdobniczych, którą ukończył w 1937 r. Specjalnością prof. A. Wiśniewskiego jest rzeźba portretowa i monumentalna. Jego prace wystawiane były na wszystkich wielkich wystawach w kraju, a także na licznych wystawach zagranicznych, zdobywając wiele wyróżnień.

Z okazji odsłonięcia pomnika "Wydawnictwo Poznańskie" wydało interesującą zbiorową pracę pt. "Pomnik Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Poznaniu" pod redakcją W. Jakóbczyka. Praca ta omawia szeroko sprawy związane zarówno z powstaniem pomnika jak i samym Powstaniem Wielkopolskim.

Najstarszy Napis Łaciński w Polsce

Gniezno. — W toku przeprowadzanych prac renowacyjnych w katedrze gnieźnieńskiej odkryto barwne posadzki mozaikowe oraz romańską płytę nagrobną z początku XI w., na której widnieje napis łaciński. Jest to pierwszy napis ze znanych dotychczas w Polsce.

SERDECZNE ŻYCZENIA

Dla: go Pięknego Rozwoju Związku Narodowego Polskiego z okazji 85ciu lecia Założenia

— zasyła —

JANINA i STANISŁAWA SŁIŻ

SKŁAD WEDLIN

3116 WEST 43rd STREET

Lafayette 3-9533

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-ej Rocznic Swego Założenia

Oraz Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii, Dalszego Rozwoju, Wzrostu Sukcesów i Pomyślności we Wszelkich Kierunkach w Waszych Poczynaniach — Składa

BEEF BONERS AND SAUSAGE MAKERS UNION LOCAL 100

Amalgamated Meat Cutters and Butcher Workmen of N.A.A.F.L.-C.I.O.

JOSEPH LOJAS, Prezes

WŁADYSŁAW STACHNIK, Sekretarz i Skarbnik

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA i Calej Polonii.

— zasyła —

FULTON MEAT MARKET

WŁADYSŁAW NIEMCZURA, Właściciel
Burtowny Dostawca Mięsa

921-23 FULTON MARKET

Tel. Monroe 6-8115

REAL PACKING CO.

WYTWÓRCY DOBRZYCH KIELBAS I WĘDZONYCH MIĘS

2710 SO. POPLAR AVE.

Zadajcie u swego ulubionego dostawcy

"Real" Wyrobu Kielbas i Wędzonych Mięs

SĄ WYBORNE — ZAMÓWIE DZISIAJ

SPROBUJ NIEKTÓRE

TADEUSZA MAKOWSKIEGO POLSKIE KIELBASY

Każda Para Związana Dla Zabezpieczenia Wam Jakości.

Tel. Victory 2-5330

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW

z okazji 85ciu lecia Związku Narodowego Polskiego

Calej Organizacji i Zarządowi

— składa —

GLINKA SAUSAGE CO.

EUROPEJSKI WYRÓB WEDLIN

WŁAD. WOŁODKO, właśc.

1456 MILWAUKEE AVE.

Blisko Evergreen Avenue Telefon ARmitage 6-2674

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego

z okazji 85-ciu lecia istnienia — oraz dalszej owocnej i pozytywnej pracy, dalszego rozwoju, wielo sukcesów we wszelkich Waszych poczynaniach dla całej Polonii — przesyła

ALEX i IRENA NIKIEWICZ z RODZINĄ

Sto procentowa Rodzina Z. N. P. — Właściciele

LOGAN SAUSAGE

2827 MILWAUKEE AVE., blisko Diversey

Telefon: ALbany 2-1136

Polski Nowoczesny Sklep Wyróbu Wszelkiego Rodzaju Wedlin

DOMOWY, CODZIENNE ŚWIEŻE WYRÓB WEDLIN

NA SPOSOB EUROPEJSKI I POLSKI

Uprzejmie zapraszamy Was do pierwszorzędnych sklepów wszelkiego

rodzaju wedlin. Doskonałe wyroby z najprężniejszego gatunku mięsa.

Najlepsze Życzenia Na 85-lecie Największej Polskiej Organizacji w Świecie Niech Każdy Polak i Polka Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P. — składa —

A & A AUTO PARTS CO.
708 N. ASHLAND AVE.
HA 1-4757

MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE Z.N.P. W ROKU 1980 z okazji 85-Lecia w Roku 1965 — życzy —

Weeden's Barber College Inc.
1152 N. Milwaukee Ave.
BELmont 5-6575
SALVATORE FALZONE, Manager

Miliona Członków Na 100-lecie Z. N. P. w Roku 1980 z okazji 85-lecia w Roku 1965 — życzy —
BLACKHAWK HARDWARE
— and —
PAINT STORE "STAS"
1402 N. ASHLAND AVE.
BRonswick 8-9078

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85 Lat Istnienia

Oraz Owocnych, Doniosłych i Chwalebnych Planów w Następnym Latach, a Także Dalszej Pożytecznej Pracy i Sukcesów we Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej i Calej Polonii Amerykańskiej

— zasyła —

PRZYJACIEL

Jeżeli my czegoś nie mamy na składzie to znaczy, że nie jest nam potrzebne.

MR. & MRS. CHESTER STAFANIEC & SONS

Tel. Berkshire 7-4170 — 7-4171

5148 W. Grand Ave.

Chicago, 39, Ill.

SERDECZNE ŻYCZENIA

DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU

Z OKAZJI 85CIO LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

— składa —

STANDARD & POOR'S CORPORATION

345 HUDSON STREET NEW YORK 14, NEW YORK

• PORADY INWESTYCYJNE I INFORMACJE •

• OBSŁUGA OCENY BONDÓW MIEJSKICH •

• BADANIE I OZACOWANIE •

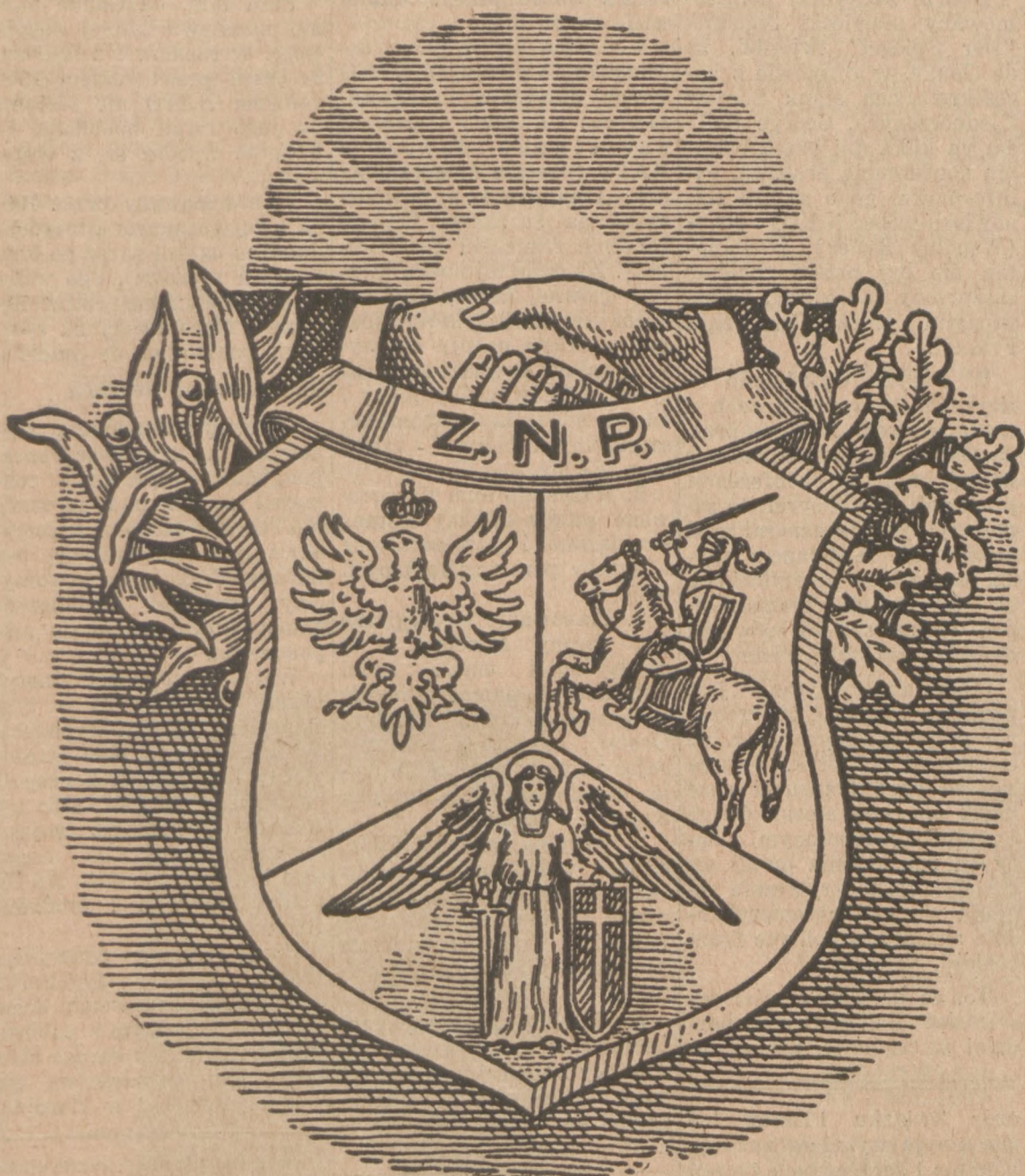
• OBSŁUGA PODATKU OD PENSJI •

• ADWOKAT W SPRAWACH INWESTYCYJNYCH •

1860 — Ponad Sto Lat Obsługi — 1965

Godło Związku Narodowego Polskiego— Symbolem Braterstwa i Patriotyzmu

Założyciele Z.N.P. Powstańcy 1863 Roku, Przyjęli Symbol Rzeczpospolitej Polski z Okresu Największej Potęgi — Unii Polski z Litwą i Rusią.

Godło Związku Narodowego Polskiego, to widomy symbol braterstwa i głęboko zakorzenionego patriotyzmu i miłości do Polski i narodu polskiego, jaki cechował i cechował będzie na wieczne czasy Brac Związkową od pierwszych początków powstania naszej organizacji.

Złączone w bratnim uścisku dłonie — to symbol braterstwa zjednoczonej rzeszy związkowej w myśl hasła rzuconego w pierwszym orędziu przez pierwszego Cenzora ZNP Juliusza Andrzejkowicza — „JEDEN ZA WSZYSTKICH, A WSZYSCY ZA JEDNEGO! NIECHAJ TO BĘDZIE HASŁEM NARODOWYM NASZEGO ZWIĄZKU!” Orędzie to zostało wydane we Filadelfii, Pa., w dn. 10-go sierpnia, 1880 roku, przez cenzora Andrzejkowicza, w którym ogłoszono powstanie Związku Narodowego Polskiego.

Powstańcy Roku 1863 Roku
Założycielami Związku Narodowego Polskiego byli gorący patrioci polscy, powstańcy z roku 1863, którzy po upadku powstania zmuszeni opuścić ziemie polskie, znaleźli schronienie na gościnnej ziemi amerykańskiej. Bolejąc nad upadkiem powstania i rozbiorem Polski, śledzili pilnie przebieg wydarzeń w Polsce i starali się w każdy możliwy sposób pracować dla dobra Polski i jej narodu.

Osiadli w Szwajcarii po wypędzeniu go z Polski — członek Rządu Narodowego podczas powstania — Agaton Gillier, ojciec duchowy ZNP, zwrócił uwagę na działalność Polaków w Ameryce, Rozumiąc, że tęsknota za Polską jest wielką pobudką do stworzenia organizacji, celem której będzie praca dla niepodległości.

W lecie w roku 1879 — „Gazeta Narodowa” opublikowała list Gilliera, o potrzebie organizacji narodowej wśród Polaków w Ameryce. List ten został przedrukowany następnie w „Gazecie Polskiej” w Chicago — i został później w osobnych edycjach rozpowszechniony wśród Polaków wielu miast amerykańskich.

Artykuł Juliusza Andrzejkowicza
List ten spotkał się z gorącym oddźwiękiem i zainteresowaniem patriotów polskich w Ameryce. W dniu 26go lutego, 1880 roku w „Gazecie Polskiej” w Chicago — ukazał się artykuł napisany przez Juliusza Andrzejkowicza „O potrzebie Organizacji Polaków w Ameryce” — wykazujący korzyści, jakie daje organizacja.

W artykule tym — takie znajdowały się uwagi:
„Jakież jest dziś położenie wychodźstwa polskiego w Ameryce? Nie jest że Ameryka

nać największą reformą — oswobodzenie szlachty litewskiej z zależności od panów.

Położenie Szlachty na Litwie

Litewska szlachta na podstawie różnych umów, otrzymywała ziemię od magnatów i była od nich zależną. Gdy zawartą zostanie unia, szlachta oswobodzona zostanie z pod władzy magnatów. Szlachcie stało się dziełem na przyszanym mu ziemi. Rodziny litewskie, będą się mogły łączyć z polskimi, również rodziny ruskie. Cywilizacja zachodnia szła przez Polskę do Litwy i Rusi. Język polski zyskiwał przewagę. Wszystko to nie podobało się panom litewskim. Nie obradowano też wspólnie, ale porozumiewano się przez wysyłanych reprezentantów.

Sprawa unormowania stosunków z Litwą podejmowana była na wielu Sejmach. Najwięcej w tej sprawie zrobiono na Sejmie horodelskim, za Władysława II Jagiełły w roku 1413, obrady którego przeszły do historii pod nazwą unii horodelskiej. Podejmowaną była i na dwóch ostatnich Sejmach, jakie się odbywały w Warszawie i Piotrkowie, przed Sejmem lubelskim, na którym dopiero, dzięki wytrwałości i roztropności króla, doszło do całkowitego zespolenia — Polski, Litwy i Rusi.

Obrady nad Unią, toczyły się przez 6 miesięcy, „sabotowane” (jakby dziś powiedzieliśmy) przez panów litewskich, którzy gdy główne punkty unii zostały nakreślone i przyjęte przez Króla i Radę Koronną Polski, opuścili Lublin, pragnąc zerwać Sejm. Zawia-domiony Zygmunt August o wyjeździe Litwinów — powiedział: Wyjechali... Kiedy ich nie ma przeprowadzić unie bez nich!

Mocne słowa Króla; ponieśli pozostawieni studzy na Litwę. Zgarnął Litwinów hetman Chodkiewicz i sprowadził z powrotem do

Lublina. On pierwszy zaniósł prośbę do Króla, aby w imię świętej sprawy udzielił im przebaczenia, o co proszą na kolanach.

Próba zerwania Sejmu miała jeszcze to znaczenie, że delegacja ziem Wołynia i Po-lesia, należące do księstwa litewskiego, o-świadczyły, że zrywają z Litwą i łączą się z Polską.

Włączenie do Unii Ziem Ruskich

Po powrocie Litwinów — szybko nastąpiło podpisanie statutu Unii z zaznaczeniem, że na znakach wojskowych i pieczęciach urzędowych Litwy i Rusi — obok ich symboli, ma pierwsze miejsce zająć Orzeł Biały. Ziemie ruskie województwa Kijowskiego, zostały również włączone do Unii, na prawach obo-wiązujących Polskę i Litwę. Panowie li-tewscy nie protestowali.

W dniu 1go lipca, 1569 roku, Król i Sejm wyruszył do Kościoła, w którym odśpiewano Te Deum. Ukazały się również dekryty królewskie, stwierdzające równość Polski, Li-twy i Rusi, zjednoczonych na wsze czasy. Unia przetrwała aż do rozbiorów Polski.

Wkrótce po zawarciu Unii powstał wspól-ny symbol, wyrażony na pieczęciach doku-mentów — na okrągłej pieczęci Orzeł Biały, —Pogoń, Michał Archanioł, spięte koroną.

Symboliczny wyraz Unii, zakazany został na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej Pol-skiej, przez zaborców. Przywrócił go dopiero rząd powstańczy, w roku 1863. Do Stanów Zjednoczonych przywoziły go najpierw dru-ki, a następnie emigranci po upadku powsta-nia. Związek Narodowy Polski, przyjął go za swój symbol, na jednym ze swych kilku pierwszych Sejmów. Przetrwala on na pier-siach Związkowców i dokumentach Zwią-zkowych, aż znów odżyje w wolnej i niepodle-głej Polsce.

Sukces Polskiej Sztuki w Sao Paulo

Sao Paulo, Brazylia. — Od-bywające się we wrześniu VIII Biennale sztuki w Sao Paulo przyniosło wielki sukces polskim uczestnikom. Nagro-da specjalna — Złoty Medal — w udziale sztuk stosowa-nych została przyznana Ma-gdalenie Abakanowicz za tkani-nę artystyczną. Drugi Złoty Medal otrzymała „Nasza Księ-garnia” za najlepszy zestaw ilustracji książkowych. W dziale architektury przyznano dyplom ekipie polskich archi-tektów — Henryk Marconi, Jerzy Romański i Stanisław Turynowicz — za projekt fa-bryki „Elana”. Inna ekipa polskich architektów — Jerzy Hryniewicz, Ewa Krasinska i Maciej Krasinski — otrzy-mała wyróżnienie za projekt Super-Samu. Ponadto wyróż-niono „przenośny pawilon wy-stawowy”, zaprojektowany przez polską ekipę w składzie Jerzy Romański, Aleksander Szwajkowski, Zenon Zieliński i Tadeusz Ziolkowski i wresz-cie przyznano wyróżnienie ze-stawowi kostiumów dla ze-społu „Mazowsze”. W sumie Polska zdobyła największą łączną liczbę nagród i wyróż-nień, a pawilon polski na Bien-nale uważany jest za najbar-dziej udany.

**Najlepsze życzenia
Na 85-cio Lecie**
Największej Polskiej Organizacji
w Świecie — Niech Każdy Polak
i Polka Wie Jaką Potęgą Jest ZNP
zasyła

**NEW CITY
PHARMACY**
Theo. A. Kempa, R.Ph., Właśc.
5258 S. ASHLAND AVE.
(Róg 53-ciej UL.)
REpublic 7-3401
Wysyłamy Paczki do Polski

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich
Poczynaniach
ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU
POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-CIO LECIA
ZAŁOŻENIA
zyczy

KALENDARZ STARYCH MĘŻÓW

W Kraju raz po raz wydo-bywa się z archiwów komedie starych i zapomnianych au-torów i wystawia się je z o-gromnym powodzeniem. Osta-tnio Teatr Rozmaitości w Warszawie wystawił komedię Stanisława Herakliusza Lu-bomirskiego z XVII wieku p. t. „Kalendarz starych mężów”. Podobno jest to utwór znakomicie napisany, pełen życia i humoru. Krytycy porównują go z Dekamer-onem.

MILIARDA MAJĄTKU
I MILIONA CZŁONKÓW
z okazji 85-cio lecia
Związku Narodowego Polskiego
Całej Organizacji i Zarządowi
składa

**Dr. F.
SADOWSKI**
LOCKTON
MEDICAL CENTER
5250 W. Fullerton
Telefon Berkshire 7-6176

Z Okazji 85-cio Leci Istnienia
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Największej Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy
Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju i Dalszych
Sukcesów w Pracy i Wszelkich Poczynaniach
— składa —

DR. JAN M. ŚMIAŁEK
LEKARZ I CHIRURG
959 N. WESTERN AVENUE
Telefon HU 6-1130

Serdeczne Życzenia Dalszego Pięknego Rozwoju
Związkowi Narodowemu Polskiemu
Z Okazji 85-cio Leci Założenia
— zasyła —

Dr. and Mrs. Henry J. Zaluga

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Leci Istnienia
— składa —

DR. PETER J. ORZYNSKI
ZWIĄZKOWIEC
1033 W. CHICAGO AVE.
TELEF. HA 1-6041

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85 LAT JEGO ISTNIENIA
Dalszego Pomyślnego Rozwoju, Dalszej Owocnej i Pożytecznej
Pracy dla Sprawy Polskiej i we Wszelkich Poczynaniach —
— zasyła —

Dr. Richard Adamski
6400 S. KEDZIE HEmlock 4-7553

Serdeczne Życzenia
Dalszego Pięknego
Rozwoju
ZWIĄZKU
NARODOWEGO
POLSKIEMU
z Okazji
85-cio Leci Założenia
— składa —

**DR. JAN
KOSZYK**
1530 N. Damen Ave.

NAJLEPSZE ŻYCZENIA ZNP składa

Dr. W. Cebulski
2559 W. NORTH AVE.
Telefon:
Biuro: BR 8-9724
Rezydencja: AV 3-4446

Dr. W. Cebulski
2559 W. NORTH AVE.
Telefon:
Biuro: BR 8-9724
Rezydencja: AV 3-4446

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA NASZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI I JEJ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY JEJ INSTNIENIA
— zasyła —

Dr. W. Cebulski
2559 W. NORTH AVE.
Telefon:
Biuro: BR 8-9724
Rezydencja: AV 3-4446

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA NASZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI I JEJ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY JEJ INSTNIENIA
— zasyła —

Brvenik Pharmacy
1918 BLUE ISLAND AVE.
EMIL BRVENIK, B. S., R. PH.
Właściciel
Tel. Canal 6-0727

SERDECZNE ŻYCZENIA
Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu Polskiemu
z Okazji 85-cio Leci Istnienia
— składa —

**POLSKA APTEKA
NA WOJCIECHOWIE**
Eugene
Prescription Pharmacy
W. MENDELSKI, R. PH.
BRUNO T. KRUPA, R. PH.
1620 W. 18 Ulica Tel. 733-2342
Z całą dokładnością wypełniemy
wszelkie Recepty tak miejscowe
jakoteż na wysyłkę do Polski szyb-ko, sprawnie i sumiennie.

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
Miliony Członków Na 100 Leci
Z.N.P. w Roku 1980 — Z Okazji
85 Leci w Roku 1965
składa

**POLSKA APTEKA
Cabanski's Pharmacy**
1147 N. Ashland Avenue
Chicago 22, Ill.
Tel. Humboldt 6-9876
Wypełniamy Recepty na Wysyłkę
do Polski oraz załatwiamy wszyst-ko co wchodzi w zakres P E K A O

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA NASZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI I JEJ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY JEJ INSTNIENIA
— zasyła —

Dr. W. Cebulski
2559 W. NORTH AVE.
Telefon:
Biuro: BR 8-9724
Rezydencja: AV 3-4446

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji 85-cio Leci Istnienia
— składa —

DR. STANLEY M. KOZIOL
LEKARZ I CHIRURG
1138 North Milwaukee Avenue

Najlepsze Życzenia Na 85-cio Lecie
Największej Polskiej
Organizacji w Świecie
NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE
JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P.
— składa —

**Dr. KAZIMIERZ R.
STARSIK**
Naczelnym Lekarzem Macierzy Polskiej

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA NASZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI I JEJ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY JEJ INSTNIENIA
— zasyła —

DR. STANLEY SWIONTKOWSKI

SERDECZNE ŻYCZENIA
z Okazji 85-cio Leci
Związku
Narodowego Polskiego
Całej Organizacji
i Zarządowi
— składa —

JAN KUKLIŃSKI
UNIVERSAL MEDICINE CO.
1901 W. Dickens Street
Chicago, Ill. 60614
BRunswick 8-4360

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Oraz Wiele Szczęścia i Pomyślności Dla Wszystkich Waszych
Poczynaniach, Powodzenia i Skuteczniejszych Wyników Pracy
Dla Dobra Sprawy Polskiej i Waszej Organizacji
— zasyła —

KOZIOL PHARMACY
EDWARD KOZIOL, Nowy Właściciel
959 North Western Ave. Telefon ARmitage 6-6670

Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu Polskiemu
z Okazji 85-cio Leci
— zyczy —

**GARDEN CITY
ENVELOPE COMPANY**
3001 NORTH ROCKWELL STREET
CHICAGO 18, ILLINOIS
Tel. COrnelia 7-3600

KUPUJCIE BONDY STANÓW ZJEDN.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
NAJWIĘKSZEJ W ŚWIECIE
POLSKIEJ ORGANIZACJI BRATNIEJ POMOCY
NAJLEPSZE ŻYCZENIA
Z OKAZJI 85-CIO LECIA ISTNIENIA
— składa —

Stanisław Woźniak z Rodziną
Właściciel

2 WOZNIAK'S CASINOS
2258 W. 19-ta ULICA Tel. CANal 6-2225
2530 BLUE ISLAND AVE. Tel. VIRginia 7-7900

Dla Waszej wygody SALE duże i małe na wesela, bankiety, przyjęcia, zabawy tańeczne. Kompletnie ochładzanie. Duże parkowoje. Doskonałe jedzenie dla pełnego zadowolenia gości. Ceny umiarkowane. 10 automatycznych kregielni i wielki ogród na pikniki dla wszystkich organizacji.

Po Rezerwacji Telefonować: VI 7-7900, CA 6-2225

Pisarz Wacław Grubiński Obchodził 80cie lecie Urodzin i 60 lecie Pracy

Jego Skromność i Niechęć Do Robienia Sobie Reklamy Wywodzą Się z Rzadkiego w Naszych Czasach Poczucia Godności

Londyn (DP). — Niedawno temu Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie urządził w Londynie wieczór dla uczczenia 80-lecia urodzin i 60-lecia pracy pisarskiej Wacława Grubińskiego. Była to dosyć niezwykła okazja choćby dlatego, że Grubińskiego widuje się rzadko na publicznych zebraniach, a jeszcze rzadziej zajmuje on innych swoją osobą.

Wiecznie Młody

Na widok Grubińskiego każdy nieodmiennie wykrzykuje

z podziwem: "wiecznie młody", bo rzeczywiście wspinał się on swe lata, tak fizycznie jak i umysłowo. Zjawisko to, raczej nie częste w Polsce, gdzie ludzie tak się przez całe życie męczą, że na starość już im nie zostaje wiele wigoru, mniej zaskakuje w Anglii, kraju młodzińskich emerytów, wśród których dziewięćdziesięcio i stoletki nie należą do wyjątków.

Skromny

Grubiński wyróżnia się cechami całkowicie nieznanymi większości jego kolegów (a także i wielu innym rodakom). Jego skromność i niechęć do robienia sobie reklamy wywodzą się z rzadkiego poczucia godności. Bardziej popularny jest negatywny tych uczuć: zarozumiałość i pycha.

Grubińskiego można by nazwać odludkiem, tak daleko trzyma się od naszych bieżących spraw, intryg, rozgrywek plotek, spotkań, ale nie jest to mizantrop nie znoszący ludzi, lecz specjalny gatunek "towarzyskiego samotnika". Z czasów, które dzisiaj wydają się należeć nie tylko do innej epoki lecz do innego wymiaru, Grubiński zachował zapamiętane już umietyścielstwo towarzyskie: dar rozmowy, dar słuchania, nie mówienia o sobie i czującą uprzejmość, którą skłonni jesteśmy nazywać staroświeckością, by sobie oszczędzić wstydu, że my jej nie mamy. Grubiński gotów jest w każdej okazji dzielić się tymi darami, widocznie jednak zdaje sobie sprawę, że nie

są to cechy, które by inni dziś cenili.

O Ludziach, Którzy Krzyczą O Swoje Wielkości

Czasy obecne rzeczywiście są przeciwko takim ludziom jak on, którzy o sobie nie krzyczą, nie wmawiają swej wielkości innym, nie podbiegają dołków pod rywalami, nie wydzierają pasurami tego co im się należy i nie należy, tylko spokojnie czekają na sprawiedliwość. Przeważnie bezskutecznie, bo sprawiedliwość stała się anemiczna i nie może przekrzyczeć reklamy i samoreklamy. Dlatego od lat nagrody omijają Grubińskiego, choć nierzaz brak na nie nawet mniej zasługujących kandydatów, dlatego zapomina się o nim, nie honoruje się, nie uryadza mu wieczorów autorskich, całkowicie lub częściowo przemleczą jego książki.

"Listy Pogańskie"

W zeszłym roku n.p. ukazały się jego "Listy pogańskie", książka ładnie wydana, doskonale napisana i o rzadkiej kulturze, która zapadła jak w wodę, bo o niej nie mówiono i nie pisano.

Książkę na naszym podwórku doszliśmy do tego, że ilość i jakość recenzji z książek, przedstawienia, wystawy mają mały związek z wartością omawianego tematu, tylko są wprost proporcjonalne do zachodów autora, do dążeń, prośbienia, nudzenia, obywatelskiej wzajemności. Poza dwoma krytykami literackimi z prawdziwego zdarzenia, jakich mamy, pisze się recenzje nie po to, by coś oświecić i bestronnie osądzić, tylko żeby komuś dogodzić lub kogoś pognebić, załatwić osobiste porachunki z autorem i jego przyjaciółmi, zemścić się lub odwzajemnić. Podobno bywa, że autorzy po

cihu sami dyktują o sobie recenzje a niektórzy nawet piszą historię własnej literatury...

Niechęć Do Nurzania Się w Prowincjonalnym Kociołku

Nie można się dziwić Grubińskiemu, że woli na stare lata trzymać się od tego zdaleka. Napewno nie brak od wagi wstrzymuje go, wieźnia Łubianki, od koleżeńskich zapasów, tylko niechęć do nurzania się w prowincjonalnym kociołku. O jednym z przykładów odwagi Grubińskiego opowiadał mi kiedyś z podziwem Hemar, przypominając jego uczciwe i ostre recenzje teatralne, które wywoływały burzę w każdym z siebie teatralnym świecie Warszawy.

Gdybym miała wziąć udział w ankiecie, takiej jaką kiedyś przeprowadziły "Wiadomości", jacy są moi ulubieni autorzy, nie wymieniałabym wśród nich Grubińskiego. Nie widziałam jego sztuk na scenie, a jego proza należy do innej niż moja epoki do obcego mi stylu. Może właśnie dlatego, że nie jestem zaślepiona własnym upodobaniem, łatwiej mi ocenić jego bezsporne wartości — wielką kulturę, czytanie, wzorowy styl i nieskazitelną język. Pokazowałam ilustrację tych zalet — a także umiejętność zainteresowania czytelnika — może być artykuł Grubińskiego w "Wiadomościach" z 25 października 1964 r. p.t. "A propos Kleopatry". Tylko prawdziwy pisarz może się podpisać pod takim artykułem. A choć piszących mamy wśród siebie mnóstwo niewiele można nazwać pisarzami.

Wyrafinowany Smak
Grubiński ma zbyt wyrafinowany smak, by się kiedykolwiek upominać o siebie, więc dobrze się stało, że milczenie koło niego zostało przerwane z zewnątrz. Wie-

De Gaulle Uprzedził Johnsona o Swym Stanowisku Wobec NATO

Żąda Wycofania Wojsk Amerykańskich z Francji

Dobrze zazwyczaj poinformowany niemiecki tygodnik "Der Spiegel" twierdzi, że de Gaulle, w rozmowie z wiceprezesa stanu Stanów Zjednoczonych, George Ball'em na kilka dni przed ostatnią konferencją prasową, poinformował go o swoim stanowisku wobec NATO i EWG (Wspólny Rynek). Washington nie był przeto zupełnie zaskoczony żądaniem, postawionym przez Prezydenta Francji.

W Paryżu wyjaśniono oficjalnie, że w rozmowach z wiceprezesa Ball'em prezydent de Gaulle nie powiedział nic więcej, niż na konferencji prasowej. Min. Peyrefitte zaprzeczył, jakoby generał miał powiedzieć, że Francja zgodzi się na bazy amerykańskie na terytorium francuskim pod warunkiem, że będą pod dowództwem francuskim.

Charakterystyczne jest wyrażenie, oficjalne zaprzeczenie przypisywanych prezydentowi de Gaulle'owi pogródek. Wydaje się, że rząd francuski chce nadal poprawy stosunków ze Stanami Zjednoczonymi i dąży do uspokojenia opinii we Francji, gdzie krytycznie reaguje się na antyamerykańskie akcenty w polityce francuskiej.

To, co de Gaulle miał powiedzieć Ball'owi jest bardziej szczegółowe, niż wynu-

szczenia wobec prasy. Mianowicie ma on żądać:

1. Złazania się w jedno dowództwo sił zbrojnych NATO dwóch dowództw dotyczących: kwatery głównej naczelnego dowództwa NATO (obecnie amerykański gen. Lemnitzer) z dowództwem na Środkową Europę (obecnie francuski gen. Crepin). Na czele tej nowej kwatery głównej miałyby stać generał francuski, który jednak w czasie pokoju nie wykonywałby dowództwa, lecz tylko opracowywałby plany i dawałby zalecenia sztabom poszczególnych państw - członków NATO.

2. Wszelkie inne zintegrowane sztaby NATO zostaną rozwiązane i przekształcone w sztaby poszczególnych państw.

3. Planowanie strategiczne dla obrony Europy, a w szczególności użycie broni nuklearnej należeć będzie wyłącznie do tzw. "Standing Group", w której rozstrzygający wpływ na decyzje mają przedstawiciele Ameryki, Anglii i Francji.

4. Wojska amerykańskie, stojące we Francji w ilości około 25,000 żołnierzy, mają zostać wycofane, pozostałyby natomiast na terytorium Niemieckiej Republiki Federalnej.

5. Jeżeliby następcą gen. Lemnitzera, jako naczelnego dowódcy sił zbrojnych NATO miał zostać generał amerykański — Francja nie udzieliłaby swojej zgody.

Graniczna Data: Rok 1970

Poza tym, de Gaulle miał nie pozostawić żadnej wątpliwości w rozmowie z Ball'em, że jeżeli przed rokiem 1970 reforma NATO nie zostanie po jego myśli dokonana — Francja wycofa się z Organizacji.

Poinformowany przez Ball'a o tej rozmowie Prezydent Johnson ogłosił zaraz po konferencji prasowej, 9go września oświadczenie wstrzymujące i idące raczej na spotkanie postulatów de Gaulle'a.

Stanowisko Pentagonu

Bardziej wojownicze stanowisko ma zajmować Pentagon, który wprawdzie rozpoczął studia nad reformą NATO, ale zarazem przemysłowa nad reorganizacją bez udziału Francji, co stworzyłoby trudności techniczno-transportowe niemal do niepokonania.

Wojskowi planiści amerykańscy twierdzą, że w tym ostatnim wypadku wypadałoby zmienić cały plan strategiczny i wrócić do koncepcji "masowego odwetu", albo też znacznie powiększyć wojska konwencjonalne, do czego jest brak u członków NATO politycznej woli i środków finansowych.

Po powrocie do Ameryki i zdaniu sprawy Prezydentowi Johnsonowi ze swoich działań, Ball w jednym z publicznych przemówień bardzo ubolewał nad odrodzeniem się "nacionalizmów" w Europie.

Świeże wiadomości, cenne porady i na wysokim poziomie artykuły, przeczytasz wszystko w Dzienniku Związkowym.

Pisarz z Wenezueli w Polsce

Warszawa—W Polsce przebywał pisarz z Wenezueli dr. M. Otero Silva, który przybył wraz z małżonką Marią Teresą Castillo de Otero — kierownikiem instytutu wymiany kulturalnej "Ateneo" w Caracas. Goście z Wenezueli nawiązały kontakty z przedstawicielami naszego świata literackiego. Poza Warszawą zwiedzą Kraków i Oświęcim.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P.
KOŁO LWOWIAN W CHICAGO
zasyla
Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju

Z Okazji 85-lecia Założenia
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Serdeczne Życzenia
Bratniej Organizacji
zasyla

Związek Polek w Ameryce

NAJWIĘKSZA SPOŁECZNA I UBEZPIECZENIOWA ORGANIZACJA DLA
Kobiet i Dzieci Polskiego Pochodzenia
W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Główne BIURA:

1309-15 N. Ashland Avenue
Chicago, Illinois, 60622

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.
— zasylamy —
SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
KLUB PARAFII LUSZOWIAN
ZARZĄD:
Władysław Pula, Prezes
Józef Maras, Honorowy Prezes
Teresa Poczatek, Wiceprezeska
Franciszek Plechota, Wiceprezes
Józef Chrabaszcz, Sekr. Peot.
Maria Gray, Sekr. Finansowa
Jan Wnęk, Kasjer
Antoni Wnęk, Marszałek
Wojciech Motyka, Stróż
Andrzej Pikul, Chorąży
KOMISJA REWIZYJNA
Franciszek Poczatek, Edward Kiszka i Władysław Kostecki

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
— składa —
KLUB OŚWIATY JÓZWIAN
ZARZĄD:
Jan Walega, Prezes
Stanisław Węgrzyn, Wiceprezeska
Jan Węgrzyn, Sekr. Fin.
Stanisław Urban, Sekr. Prot.
Adam Walega, Skarbnik
Wojciech Staryk, Marszałek
RADA GOSPODARZA: Jan Marek, Tomasz Cygan

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
— składa —
KLUB ŁUŻNA, POW. GORLICE
ZARZĄD:
Roman Kalisz, Prezes
Franciszek Tomasiak, Wiceprez.
Józef Gawel, Sekr. prot.
Apolonia Dochman, Sekr. fin.
Maria Walong, Kasjerka

KLUB LIPNICZAN
Przemysłowo Ratunkowy
— zasyla —
SERDECZNE ŻYCZENIA
z Okazji Jubileuszu 85-cio Lecia Założenia Z.N.P.
ZARZĄD:
Józef L. Wojciechowski, Prezes
Andrzej Piech, Wiceprezes
Aniela Szwedzik, Julia Urbaniak, Omaha Kontrolorzy
Genowefa A. Zaczek, Adw. Marszałek i Koresp.

Z OKAZJI JUBILEUSZU
85-LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.
zasyla
Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju
KLUB BRATNIEJ POMOCY
Starego Sącza

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
zasylamy
Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju
KLUB PARAFII NIWISKA
Z POWIATU KOLBUSZOWA
ZARZĄD
ADOLF DZIŁOWY, prezes KAZIMIERA JUDA, kasjerka
ZOFIA SKIBA, wiceprezeska ROZALIA OLINSKA, radna.
HENRYK ZIOMEK, sekr. prot. ANNA KOZIOL, radna.
MICHAŁ DZIK, sekr. fin.

Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Dla Związku Narodowego Polskiego
z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia — składa
KLUB PARAFII MIKLUSZOWICE
NR. 2 Z. K. M.
ZARZĄD:
Antoni Marzec, Prezes
Barbara Dusik, Wiceprezeska
Piotr S. Wiecek, Sekr. Prot.
Wiktoria Dziwik, Sekr. Fin.
Helena Oboza, Skarbniczka
DYREKCJA:
Józef Matusik, Anna Magnus i Anna Dziadziak

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z. N. P.
zasylamy
Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju
KLUB BŁAZOWIAN

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
W 85-TĄ ROCZNIE ZAŁOŻENIA
zasylamy
SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU!
KLUB POWIAT KROSNO
Edward Pankowiak, Prezes
Julia Kandefor, Sekretarka

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
zasyla
Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju
POLISH CLUB
WASHINGTON, D.C., INC.
Grupa 848 Z.N.P.
WASHINGTON, D. C.

Z OKAZJI JUBILEUSZU
85 LECIA ZAŁOŻENIA Z.N.P.
zasylamy
Serdeczne Życzenia
i Dalszego Rozwoju
— składa —
KLUB POWIATU RZESZÓW
ZARZĄD:
Ferdynand Piekarczyk, Prezes
Bruno Dydek, Sekr. Prot.
Józef Dudek, Sekr. Fin.

Miliona Członków Na 100 Lecie
Z.N.P. w Roku 1980
Z Okazji 85 Lecia w Roku 1965
życzy
Klub Parafii
Jastrząbka Stara
ZARZĄD:
Wanda Opiela, Prezeska
Anna Malecka, Wiceprezeska
Zofia Szyper, Sekr. Prot.
Anna Dzierżogła, Sekr. Fin.
Franciszek Tabor, Skarbnik
Antoni Kosiba, Rachmistrz

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu Polskiemu
z Okazji 85-tej Roczniczy
— życzę —
KLUB PAR. BRZYSKA
ZARZĄD:
Stanisław Szczepaniak, Prezes
Maria Peszek, Wiceprezeska
Stanisław Foremniak, Sekr. Prot.
Maria Denis, Sekr. Fin.
Jan Gajda, Kasjer
RADA GOSPODARZA:
Józefa Strzałka i Tadeusz Denis

Z Okazji 85-Lecia
Założenia Z. N. P.
Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju
zasyla
KLUB PARAFII DOBRKÓW

Serdeczne Życzenia
Dalszego Rozwoju
z Okazji 85-cio Lecia
Założenia Związku
Narodowego Polskiego
— składa
Klub Dobroczynny
Parafii Lisia Góra
Nr. 33 Z. K. M.

TOW. RATUNKOWE
GMINY BORZĘCIN
Z Okazji Jubileuszu
85-cio Lecia Założenia Z. N. P.
zasyla
Serdeczne Życzenia oraz
Dalszego Rozwoju
Zarząd:
Aniela Czyryk, prezeska
Józef Drag, wiceprezes
Anna Lorek, sekr. finan.
Ludwik Makowski, sekr. prot.
Józef Kowal, skarbnik

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia
Założenia Z. N. P.
zasylamy
Serdeczne Życzenia Dalszego
Rozwoju
GRUPA 525
ZWIĄZKU NAR. POL.
w Holyoke, Mass.

Dalszego Wspaniałego Rozwoju
i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU POLSKIEMU
Z OKAZJI
85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
— życzę —
KLUB KRÓLEWIAKÓW
Nr. 2
ZA ZARZĄD:
MARIA REMISZEWSKA, Prezeska

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU POLSKIEMU
z Okazji 85-cio Lecia Istnienia
— życzę —
TOW. RATUNKOWE SZCZUROWA
Chicago, Illinois
PIOTR RACZON, Prezes
ANNA JUSZCZYK, Sekr. Prot.

KLUB PRZYBYŚLAWICE
Sklada Serdeczne Życzenia
Dla Z.N.P. z okazji Jubileuszu
85-lat intnienia
ZARZĄD:
Franciszek Czornyka, Prezes
Stefania Kowalczyk, Wiceprez.
Jan Nowak, Sekr. Prot.
Jan Wozniak, Sekr. Fin.
Aniela Dzik, Kasjerka

Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związkowi Narodowemu
Polskiemu z Okazji 85-tej
Roczniczy Istnienia
życzy
KLUB DOŁĘGA

Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
zasylamy
Serdeczne Życzenia Dalszego
Rozwoju
Klub
Wioski Niedzieliska

Z Okazji Jubileuszu
85-lecia Założenia
Z. N. P.
Dalszego Rozwoju Życzy
Klub Parafii
Borowa

Rosji Znowu Grozi Głód z Braku Zboża i Mięsa

Masy Rosyjskie Protestują Wywożeniu Maki i Masła Dla Kuby

London (D.P.).—Po bardzo złych żniwach w r. 1963 Chruszczow zdecydował się zakupić zagranicą przeszło 10 milion. ton zboża. W bieżącym roku Kosygin, zdaniem niektórych ekspertów zakupi ogółem ponad 9 milionów ton zboża. Nie wynika z tego, że zbiory są niemal równie mi-
zerno jak przed 2 lata. Nie, są trochę lepsze. Ale potrzeby pół miliona ton zboża. Czyta

Kłopoty z Kubą

Najwięcej kłopotu jest z Kubą. Oblicza się że Rosja musi jej dostarczać corocznie

się też czasem o wywozie ziarna do "satelitów" w Europie. Ale gdy np. w statystyce "Polski Ludowej" czytamy o sprowadzeniu z Rosji "przenicy pastewnej" można być pewnym, że chodzi o ziarno tak zanieczyszczone czy nawet przegniłe że nawet dla kur czy świń niezbyt się nadaje. Z drugiej znowu strony jest możliwe, że Rosja otrzymuje część zboża sprowadzonego z wolnej części świata przez "satelitów" trochę przyjaźniej traktowanych przez państwa anglosaskie, np. przez Polskę.

Umieją Już Demonstrować

Nie wiemy więc, ile Rosja sprowadza na własne potrzeby. Pewne jest jednak, że jej sytuacja jest znowu bardzo ciężka i że zakup tak ogromnych ilości zboża poważnie za-
waży na sowieckim bilansie płatniczym. Podobnie jak Chruszczow przed dwoma laty, tak i Kosygin nie odważa się wracać do metod Stalina, który obojętnie patrzył jak miliony ludzi ginęły z głodu. Obecni władcy uznają, że trzeba ratować ludność przed głodem.

"Odwilż" w latach 1953-56 przyniosła pewne zmiany, których Kreml nie może lekce-
ważyć. Masy nie są już tak sterroryzowane i zaleknie jak za życia Stalina. Umieją już demonstrować, gdy widzą, jak w portach ładuje się masło i makę dla Kuby, umieją gło-
sno krytykować gospodarke, choć jeszcze nie mają odwagi występować wprost przeciw samej zasadzie dyktatury partii komunistycznej.

Ogromne rozpowszechnienie radia po r. 1953 sprawia, że coraz więcej ludzi wie, jak to naprawdę jest w wolnym świecie. Kremłowi trudniej okla-
mywać masy. Wreszcie auto-
rytet partii jeśli w ogóle był (poza kilkumilionową masą członków) został podważony przez napiętnowanie niektó-
rych (nie największych) zbrodni Stalina, ujawnienie ostrych walk na partyjnym "szczyście", wreszcie nagłe wy-
zucenie wychwalanego przez szereg lat Chruszczowa. Wy-
daje się również (choć to naj-
trudniej wykazać) że koła wojskowe zaczynają wyzyski-
wać fakt, że społeczeństwo ma dla armii znacznie więcej sym-
patii niż dla partii.

Minie Dużo Lat...

W Rosji prawda czasem bardzo późno wychodzi na

jaw. Minęło 20 lat od za-
kończenia drągiej wojny świa-
towej, nim Breżniew zdecydo-
wał się ujawnić, że Sowiety
straciły w tej wojnie ponad
20 milionów ludzi. Taki był
wynik "genialnej" polityki i
strategii Stalina. Minie też
pewnie dużo lat, nim się do-
wiemy prawdy o głodzie w r.
1963, no i obecnym, w r. 1965.

Groźba głodu jest całkiem realna. Jeśli jednak zakupione miliony ton przyjdą na czas i jeśli rozprowadzi je należycie słynny z nieudolności aparat handlowy, to masowych zgo-
nów z głodu zapewne nie będzie. Ludność będzie się ra-
towała wybijaniem bydła. Nie-
urodzaj w r. 1963 sprawił, że np. liczba świń spadła z 70 do 41 milionów sztuk. Ubyło 29 mil. sztuk. Teraz również już to brak paszy już to koniecz-
ność dostarczenia głodującym ludziom mięsa zamiast chleba doprowadzi znowu do poważ-
nego obniżenia liczby krów, świń, owiec itd. A to pogołowie zaczęło trochę wzrastać w pierwszym półroczu bież. roku, dzięki pewnym ulgom dla po-
siadaczy małych, prywat-
nych działek, które to ulgi wprowadzili Kosygin i Breż-
niew wnet po objęciu władzy.

Ponowna Kompromitacja

Ponieważ nowe kierowni-
ctwo rządzi dopiero 10 miesie-
cy, więc względnie łatwo
zrzuci z siebie odpowiedzial-
ność za fatalną sytuację żywno-
ściową. Będzie się mówiło,
że to następstwa błędnej polity-
ki Chruszczowa i że nowe
kierownictwo musi mieć co-
najmniej 2-3 lata na uzdro-
wienie rolnictwa. Mimo to
można przyjąć, że szemranie
mas stanie się jeszcze silniej-
sze. Spodziewać się należy
również dalszych ułatwień i
zachęt dla posiadaczy tych
małych gospodarstw pry-
watnych, ale będą to natural-
nie znowu półśrodki.

Nieurodzaj spowodowała w
zasadzie zła pogoda. Mimo to
można mówić o ponownej
kompromitacji systemu komu-
nistycznego, bo znowu okazało
się, że mimo olbrzymich obsza-
rów zasiewów, mimo 3 milio-
nów traktorów i kombajnów,
mimo ogromnego wzrostu pro-
dukcji nawozów sztucznych—
zbiory są stale marne. Prze-
ciętą produkcja z hektara
jest 2-3 razy niższa niż w czo-
łowych krajach "kapitalis-
tycznych." Partia nigdy nie
jest w stanie stworzyć zapa-
sów, by wystarczały na wypa-
dek katastrofy.

MILIARDA MAJĄTKU I MILIONA CZŁONKÓW

z okazji 85cio lecia
ZWIĄZKU
NARODOWEGO
POLSKIEGO
Całej Organizacji
i Zarządowi Składa

MULLANEY, WELLS & CO.

INVESTMENT
SECURITIES
135 So. La Salle St.
Chicago 3, Illinois
Over 25 Years of
Personalized Service to
Individual Investors,
Trustees and
Institutions
FRanklin 2-1166

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasyła

Serdeczne życzenia Dalszego Rozwoju

KLUB ZIEMI KALISKIEJ

PRZYJACIELSKIE ŻYCZENIA Z OKAZJI 85-LECIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

składa

Zarząd Główny Ligi Morskiej w Ameryce

Franciszek Goryl, prezes Bron'a Malinowska, sekr. fin.
Ann R. Pruska, sekr. gen. Feliks Kulpa, kasjer
Maria Klimczak, wiceprez.

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

z okazji

85-LECIA ZAŁOŻENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
składa

Zarząd Generalny Związku Młodzieży Polskiej na Ziemi Washingtona

WIEL. KS. R. BERENDT, Kapelan
STEFAN CHRUSCINSKI, Honorowy Prezes
LUDWIK ORAWIEC, Prezes
LEOKADJA BONDER, Wiceprezesa
JÓZEF JĘCZMIONKA, Jr., Wiceprezes
IRENA JAWORSKA, Sekr. Gen.
STEFAN MATELSKI, Skarbnik

DYREKCYJA:

STANISŁAW TOMCZAK ADAM BRYL
ROZALIA CZEKAJ EWELINA SCHILLER

Serdeczne Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego z
Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia Dalszej Owocnej Pracy i
Pomyślnego Rozwoju dla Dobra Całej Polonii — zasyła

CZESŁAW J. TRAWIŃSKI

WRAZ Z ŻONĄ JÓZEFĄ TRAWIŃSKĄ

Brokerzy Asekuracyjni

KIEROWNICY AGENCJI ASEKURACYJNEJ

TRAWIŃSKI INSURANCE AGENCY

2404 WEST AUGUSTA BLVD.

Blisko Western Avenue

Telefon ARmitage 6-5632

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85-CIO LECIA ISTNIENIA

Także Dalszej Owocnej i Pożytecznej Pracy w Latych
Następnych Największego Sukcesu we Wszystkich Waszych
Poczynaniach, Dla Organizacji oraz Całej Polonii
zasyła

Peerless Federal Savings and Loan Association
4930-34 MILWAUKEE AVENUE
HENRY PLEITER, Loan Officer
Tel. SPring 7-5200

We Lwowie i Wilnie

Ludność dawnych polskich
województw wschodnich też
będzie przeżywać ciężkie cza-
sy. We Lwowie i Wilnie znowu
będą z radością witane małe,
5-kilowe paczki z mąką (czy
nawet ziemniakami) od krew-
nych "Polski Ludowej," jes-
li takie przesyłki będą nadal
tolerowane.

Zachód powinien wyszukać
te trudności Rosji. Brutalne
postawienie sprawy: "Oddaj-
cie to i tamto albo wasze ro-
dziny będą ginąć z głodu!" je-
śli takie przesyłki będą nadal
tolerowane.

na wywóz zboża już zostały
udzielone, więc jasne, że
Kreml żywność dostanie. Ale
nadal jest pora na przekony-
wanie bolszewików, że do
prawdziwego uzdrowienia gos-
podarki sowieckiej trzeba nie
tylko zerwania z obłądną dok-
tryną lecz także zerwania z
polityką podbojów i wydzie-
rania ziemi sąsiadom Rosji, co
powoduje olbrzymie wydatki
na zbrojenia, na armie polic-
jantów i szpiegów, przetrzuca-
nie mas ludności w różnych
kierunkach w celu przyspie-
szenia rusyfikacji, no, a ma-
som rosyjskim utrudnia skon-
centrowanie się na problemach
gospodarczych na własnej
ziemi.

Stanisław Sopicki

OUR BEST WISHES AND CONGRATULATIONS
TO POLISH NATIONAL ALLIANCE
ON THE OCCASION OF 85th ANNIVERSARY

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
8700 West North Avenue • Chicago 35, Ill. • NATIONAL 2-5000
200 Million Dollar Savings Institution
FRANK P. KOSMACH, President

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Z OKAZJI 85-EJ ROCZNICY
ISTNIENIA ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO
Oraz Dalszej Owocnej Pracy w Nastę-
pnych Latkach Dla Dobra Całej Polonii,
Oraz Wiele Szczęścia i Powodzenia we
Wszelkich Poczynaniach — Zasyła

SOUTHWEST FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Istnieje od 1883 Telefon 436-4600

3525 W. 63-cia ULICA

Godziny: Od poniedziałku do czwartku 9 do 4:00; piątek do 8:30

DOGODNY DARMOWY PARKING
Gdy raz nabierzecie "nałogu" oszczędzania będziecie zdziwieni jak
szybko wasze konto będzie wzrastać w Southwest Federal. Oszczędzanie
pewnej sumy (nawet najmniejszej) regularnie wrócić dostaje się
do waszego budżetu i stanie się szlachetnym, nagradzającym przywy-
czajaniem. Wstapcie wrócić do Southwest Federal, gdzie przyjazna,
osobista obsługa jest naszym przyzwyczajeniem... od 1883!

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 85 LAT ISTNIENIA
Wiele Sukcesów we Wszystkich Dalszych Waszych Poczynaniach oraz
Rozwoju dla Waszej Organizacji — zasyła

Time Savings & Loan Association

2300 WEST 21st PLACE

Chicago, Illinois 60608

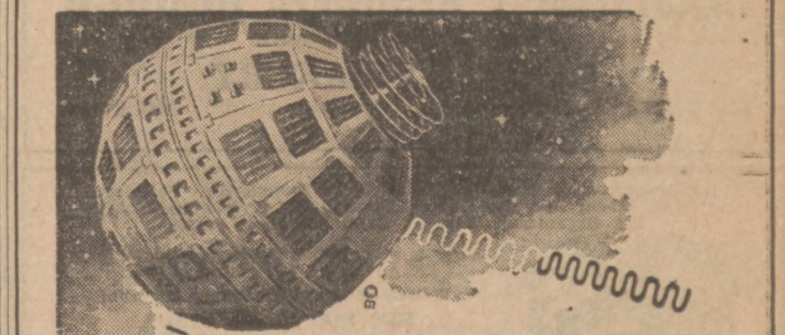
Zawsze jest czas, abyście założyli swoje konto

oszczędnościowe u nas

Wasze Oszczędności nie tylko, że są zabezpieczone u nas do sumy
\$10,000, lecz kiedykolwiek potrzebujecie pieniędzy, możecie je łatwo
wycofać. Czynniki także pożyczki na Wasze domy i kupno domów.
Telefon Virginia 7-6850

Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Najserdeczniejsze Życzenia Dalszej Owocnej Pracy
Najwspanialszego Rozwoju w Następnym Latkach
oraz Sukcesów We Wszystkich Poczynaniach
Dla Dobra Całej Polonii.

Naprzód Ku Nowym Celom i Osiągnięciom

Zaledwie wczoraj wiele marzeń ludzkich zo-
stało urzeczywistnionych przez człowieka.
Przed nami zaś wynurzają się nowe pragnie-
nia, nowe współzawodnictwo, nowe możli-
wości.

Wasza Przyszłość zale-
na jest od Waszej Pracy
i od Waszych Oszczędno-
ści.—Dlatego oszczędzaj-
cie regularnie w

Polskiej Spółce Oszczędnościowej. Jest To Jedyna Polska
Instytucja Finansowa Na Dalszej Południowej Stronie
Miasta Chicago To Jest Spółka

WEST PULLMAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

500 West 119th Street

INterocan 8-7100

ZAWSZE I WSZEDZIE POPIERAJMY SWOICH

Oszczędzając Dla Lepszej Swej
Przyszłości Pamiętajmy, że
OSZCZĘDNOŚCI UBEZPIECZO-
NE są do \$10,000.00 przez Federal
Savings Loan Insurance
Corporation

PLACIMY NIESTANNIE DYWIDENDY NA OSZCZĘDNO-
SCIACH OD 1915 ROKU. — ROZSAĐNA, BEZPIECZNA
INSTYTUCJA FINANSOWA

DYREKTORZY:
JAN JACHERA MICHAŁ KURZEJA
ZOFIA DERWINSKA ANTONI J. BUBULA
TOMASZ SOLTYSIK JAN PALIGA
EDWARD J. DERWINSKI ALOIS NIEDZGOWSKI

GODZINY BIUROWE:

9 Rano do 4:30 Po Pol. Codziennie — Piątek 9 Rano do 3 Wieczorem.

Zamknięte w środę — Sobota 9 Rano do 12 w Południe.

Związkowi Narodowemu Polskiemu
Największej w Świecie Polskiej
Organizacji Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia z Okazji
85-Lecia Istnienia

— składa —

ASHLAND BOOK BINDERY

CHARLES BOJKOWSKI, Właściciel

169 NORTH ADA STREET

2-GIE PIETRO CHICAGO, ILL. TEL. 733-0645

Zjednoczenie Polskie Rzymsko-Katolickie w Ameryce Związkowi Narodowemu Polskiemu na Jubileusz

Zarząd Główny Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Ameryce, najstarszej organizacji polonijnej,
przesyła bratniemu Związkowi Narodowemu Polskiemu, z okazji 85-iej rocznicy jego istnienia, serdeczne
gratulacje, wysokie uznanie i najlepsze życzenia powodzenia w pracach narodowych i w dalszym
pomyślnym rozwoju.

Niech żyje Związek Narodowy Polski!

Niech żyją Wszystkie Organizacje Polonijne, Służące Dobrze Bogu, Stanom
Zjednoczonym, Polsce i Polonii Amerykańskiej!

Zarząd Główny Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Ameryce

984 MILWAUKEE AVENUE

CHICAGO 22, ILLINOIS

KS. WALERIAN S. KARCZ, Kapelan Naczelny
KS. PRAŁAT PIOTR P. WALKOWIAK, Wicekapelan
KS. FRANCISZEK D. CHMAJ, Wicekapelan
JÓZEF T. PRANICA, Prezes
STEFAN S. GRABOWSKI, Wiceprezes

ANIELA B. GÓRNA, Wiceprezesa
WINCENTY M. VERSEN, Sekretarz Gen.
FRANCISZEK LITWIN, Skarbnik
STANISŁAW T. KUSPER, Syndyk
DR. TADEUSZ J. JASINSKI, Lekarz Nacz.

ZYGMUNT J. STEFANOWICZ, Redaktor Naczelny

KS. PRAŁAT FELIKS J. KACHNOWSKI, Honorowy Kapelan MARTA ŻOŁIŃSKA, Honorowa Wiceprezesa

DYREKTORZY I DYREKTORKI MIEJSCOWI:

JOZEF B. JACHIMEC LEON J. ROGOWSKI KLARA WOJTOWICZ
KAZIMIERZ J. PRZYBYLINSKI JAN MACH MARTA LULINSKA
EUGENIUSZ S. KACZOR STANISŁAW ŁĄCZKOWSKI JANINA DILL

DYREKTORZY I DYREKTORKI POZAMIEJSCOWI:

STANISŁAW A. ZIĘBA EDWARD W. STEC MIECZYSLAW S. CWIEK
WIKTOR REJNIAK MARCIN B. ZNANIECKI ALBIN G. RUDZINSKI
ZOFIA C. ANDRUSZKIEWICZ MARIA DYBOWSKA MARIA SIWULA
LUCJAN A. DZIEKONSKI WŁADYSŁAW HACELA STANISŁAW ZIOŁO
STEFAN L. ZIARNO JAN F. JAKUBOWSKI MICHAŁ K. ŻURAWSKI
JADWIGA TOMASIK IRENA CZERNIKOWSKA MARIA BLADECKA

Paryż Dusi Się Od Wielkiego Przeludnienia, Dymu i Hałasu

60,000 Rodzin żyje Tylko w Jednym Pokoju, 400,000 Mieszka w Umeblowanych Pokojach

Francja "rosła" wokół Paryża. "Paryż i pustynia Francja" — to tytuł ciekawej książki geografa gospodarczego — Francois Gravier, która ukazała się w roku 1947.

PARYŻ ROŚNIE

Przed wybudowaniem linii kolejowych Paryż rozrastał się czterokrotnie szybciej niż cały kraj; od czasu zaś rozszerzenia sieci kolejowych — 13 razy tak szybko. Paryż jest większy niż 33 inne francuskie miasta razem wzięte. Stał się on centrum nie tylko jako stolica ale ze względu na największy rozwój przemysłu i handlu i wyższych uczelni. Nie wiele innych aniżeli połowa wszystkich tych, którzy studiują we Francji — studiuje właśnie w Paryżu. Nawet instytuty sportowe i ośrodki badania dna morskiego przeniesiono do Paryża.

Więcej aniżeli półtora miliona pojazdów i niezliczona ilość kominów fabrycznych wyrzu-

ca każdego dnia tony gazów spalinowych.

Paryż pochłania najbardziej urodzajną część kraju — Ile de France. Nawet lasy Fontainebleau — płucą Paryża — został ze wszystkich stron okrojony. Obecnie mówi się nawet o wszczęciu w tym miejscu wierceń ropnych.

8 MILIONÓW MIESZKAŃCÓW

W międzyczasie centralny — "Wielki Paryż" ze swymi 8 milionami mieszkańców uległ przeludnieniu.

Ludzie przyjeżdżają do Paryża, każdego dnia z bardzo odległych miejscowości, np. z Meaux odległego o 60 mil od stolicy Francji. Na dziesiątki mil wokół Paryża daje się odczuć rytm wielkiego, żyjącego i "pracującego" miasta.

Większość pracujących w Paryżu żyje z dala od wszelkich ośrodków kulturalnych i tak, te części miasta można nazwać — "pustynią." Co prawda zaznacza się tam więk-

sze zapotrzebowanie na mieszkania i ludność ma możność opuszczenia swoich pokoi hotelowych lub slumsów i otrzymać niekiedy pomieszczenia w nowych zabudowaniach, a to już dużo.

KOSZTEM OGRODÓW

Wielu rzeczy nie da się tu uniknąć. Na przykład z okien wysokiego tarasu w Auteuil w pobliżu Bois de Boulogne — można zaobserwować jak giną cudowne ogrody na rzecz wielkich wielopiętrowych budynków zasłaniających niezapomniane historyczne pamiątki i cudowne widoki Auteuil, które jeszcze przed 100 laty było odległą dzielnicą willową. Balzac żegnał się ze swoimi przyjaciółmi paryskimi, gdy przenosił się do tej dzielnicy. Romantycy kochali tę wieś, gdzie dziś ulice noszą imiona takich ludzi jak Heine, George Sand, Musset, Nerval itp. Tu, gdzie obecnie postawiono blok, w którym znajduje się 300 mieszkań, były piwnice, w których popijano smaczne wino.

Czy można powstrzymać wzrost miasta, gdy place w Paryżu są przynajmniej o piątą część wyższe aniżeli w innych miejscowościach. I dlatego Paryż stanowi, nawet z tego względu, atrakcję dla mieszkańców Francji.

MIASTO BEZ GŁOWY

Jeśli mieszkańcy Lyonu, Marsylii, albo innych mniejszych miast sądzą, że Paryż jest jednym wielkim oceanem świetnym, gdzie odbijają się

lüksus wszystkich nacyj — to mylą się. Paryż bowiem jest sam bardzo "chory" i nie wiele się dla niego czyni. To miasto bez głowy, bez autorytetu, bez wybieranego przez ludność burmistrza, rządzone przez prefekta, jednego prefekta policji i dwóch z ramienia rządu mianowanych pracowników, jest bardziej "bezsilne" aniżeli najmniejsza wioska ze swoim urzędem gminnym.

W tym właśnie Paryżu robi się jednocześnie zbyt wiele i zbyt mało. Całe — dalej leżące dzielnice — są niezamieszkałe. Mieszcza się tam fabryki, zakłady przemysłowe, budynki więzienne. Tu właśnie mogłoby być zaplanowane nowoczesną dzielnicę mieszkaniową, bez uszczerbku dla dawnych tradycji, bez niszczenia historycznego piękna i pamiątek miasta.

CYFRY MÓWIĄ

Obecnie w Paryżu co czwarte mieszkanie jest zagęszczone i to z dużą nadwyżką. Paryżanin mieszka na ogół w znacznie gorszych warunkach, aniżeli inny mieszkaniec Francji.

W 1962 roku każde 8-me mieszkanie w Paryżu pozbawione było wody bieżącej. W 86,000 mieszkaniach znajdował się tylko jeden zbiornik wody na całym piętrze. W 211,000 wypadkach należało woda przynosić ze studni. Jeszcze w roku 1964 było

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

KLUB PAŃ

na Town of Lake

B. Kluczyńska, prezeska

H. Chomerlik, sekretarka

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

KLUB POWIAT BOCHNIA

Wraz z Całym Zarządem i Członkami

JÓZEF WĘGRZYN, Prezes

Najlepsze Życzenia Na 85-cio Lecie

Największej Polskiej Organizacji w Świecie

Niech Każdy Polak i Polka Wie Jaką Potęgą Jest Z. N. P.

— zasyła —

L. PASTRY SHOP

1717 W. Chicago Ave.

MO 6-6895

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Z OKAZJI 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

składa

KLUB PINCZOWIAN

Nr. 1 Na Południowej Stronie M. Chicago

ZARZĄD:

BRUNO KOPEC,

Prezes

STEFANIA CZAJKA,

Wiceprezesa

SZCZEPAN PABIAN,

Wiceprezes

STEFANIA KOZIOL,

Sekr. Fin.

KAZIMIERZ KSIĄŻKIEWICZ,

Opiekunowie Kasy

MARIA DESZCZ,

Sekr. Prot.

FRANCISZEK RAŚ,

Kasjer

JÓZEF KOZIOL,

Marszałek

ANTONI KOZIOL

Opiekunowie Kasy

Najserdeczniejsze życzenia dla Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-cio lecia — oraz wszelkiej pomyślności dla dobra sprawy polskiej oraz dalszego kontynuowania pięknej, wzniosłej, owocnej, szlachetnej i tak pięknej pracy w każdym kierunku Waszych poczyną, wysiłków, wiele sukcesu i — Szczęść Wam Bóg — zasyłają

ZJEDNOCZONE POLKI W AMERYCE

ORGANIZACJA UBEZPIECZENIOWA BRATNIEJ POMOCY

HELENA MATHIS, Prezeska

ZOFIA KUŹNAR, Wiceprezeska

ANTONINA WILKOWSKA, Sekretarka Generalna

KAZIMIERA KULCZEWSKA, Skarbniczka

Dyrektorki:

LUCJA JANIK — VIRGINIA WOJCIKOWSKA

WŁADYSŁAWA SOSNOWSKA

Telefon: BRUNSWICK 8-9048

GŁÓWNE BIURO: 1200 N. ASHLAND AVENUE

Pokój 530-538 Chicago, Illinois 60622

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-CIO LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

zasyłamy

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Tow. Miłość Ojczyzny Grupa 1792 ZNP

W. OZIMEK, Prezes

G. GORECKI, Wiceprezes

L. SOKALSKA, Wiceprezeska

M. OGAREK, Sekr. Prot.

Komitet Wykonawczy: J. OGAREK, M. HADUCH

C. PESTRAK, Sekr. Fin.

F. PIEKARCZYK, Kasjerka

T. JASEK, Marszałek

A. PESTRAK, Rada Gospodarcza

OGAREK, M. HADUCH

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. NADWIŚLAŃSKIE

GRUPA 759 ZNP

każde dziesiąte mieszkanie pozbawione elektryczności.

A oto dalsze cyfry: 60,000 rodzin (cztery i więcej osób) żyje w jednym pokoju. 400,000 Paryżan mieszka w umiarkowanych pokojach hotelowych. Tylko co drugie mieszkanie ma wygodę i tylko co trzecie mieszkanie posiada łazienkę lub prysznic. Nie najlepiej przedstawia się również sprawa z możliwościami sportu dla młodzieży. Na 200,000 mieszkańców przypada tylko jeden basen pływacki, a i zieleńców jest coraz mniej w tym mieście.

BRAK NOWOCZESNYCH HOTELI

Fakt, że od lat 30 nie buduje się tu hoteli, daje się odczuwać najbardziej przybyłym spoza granic tego miasta. Paryżanie odczuwają również poważny brak szpitali. Nie wybudowano ani jednego nowego szpitala w ostatnich dziesiątkach lat. Fakt, że to miasto, w którym żyje i pracuje piąta część Francuzów, natrafia na tego rodzaju braki, wydaje się niekiedy wprost groteskowy.

"Nowiny i Kurjer"—Tel Aviv

Zostań abonentem "Dziennika Związkowego", jeśli nim dotychczas nie jesteś.

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P. zasyła

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Tow. w Jedności Siła Gr. 2669 ZNP

DETROIT, MICH.

J. Wilk, prezes

J. Oleck, skarbnik

S. Peczyński, sekr. fin.

J. Sacha, sekr. prot.

DALSZEGO WSPANIAŁEGO ROZWOJU I SUKCESÓW

WE WSZELKICH POCZYNIANIACH

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

Z OKAZJI 85 LAT ISTNIENIA

Drukarnia

ALLIANCE PRESS

1130 N. ASHLAND AVE. TEL. ARMITAGE 6-0737

C. GRABOWSKI i SYNOWIE

Wykonujemy druki dla towarzystw, różnych organizacji, firm handlowych, przemysłowych, zaproszenia ślubne i t. p.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Gmina Polska Nr 1 Białego Orła

Grupa 20 Zw. Nar. Pol.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Młoda Polska Gr. 865 ZNP

Edward Niedźwiadek, Prezes

Stanisław Anioł, Sekr.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Tow. Kaz. Pułaskiego Gr. 46 ZNP

W NEWARK, N. J.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

TOW. KRÓLA WŁAD. JAGIEŁŁO

Grupa 2206 Z. N. P.

M. Matusiak, Prezes wraz z Całą Administracją

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

KLUB POLSKO AMERYKAŃSKI

Grupa 368 Z. N. P.

Poughkeepsie, N. Y.

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA Z. N. P. zasyła

GMINA 121-SZA Z. N. P.

Lackawanna, N. Y.

LEONARD C. GASIEWICZ, Prezes; PELAGIA PIOTROWSKA, Wiceprezeska; STANISŁAW PAWŁOWSKI, Wiceprezes; ANNA ANTOS, Kasjerka; WALTER BARABASZ, Sekretarz

60-Lecie Duszpasterstwa

Katowice. (IC) — W kaplicy S.S. Św. Jadwigi w Katowicach-Bogucicach zebrało się ponad 300 guchoniemych z terenu Śląska, aby uczestniczyć w religijnych uroczystościach związanych z 60-leciem istnienia duszpasterstwa guchoniemych w Katowicach i okolicy. W jubileuszowych

uroczystościach wziął udział biskup-koadjutor diecezji katowickiej H. Bednorz, który odprawił Mszę Św. i wygłosił okolicznościowe kazanie. Słowo wstępne do zebranych powiedział diecezjalny duszpasterz dla guchoniemych ks. K. Luboś. Później guchoniemi zgrupowali się w kościele parafialnym, gdzie odbyło się nabożeństwo przed świątynią łaskami obrazem Matki Boskiej Bogucickiej. Historię obrazu przedstawił proboszcz ks. dziekan A. Tomaszewski. Wszystkie przemówienia były od razu tłumaczone na język migowy. Jak wiadomo, na terenie całej Polski pracuje wśród guchoniemych spe-

cialna grupa duszpasterska, kierowana przez Ogólnopolski Sekretariat Duszpasterstwa Guchoniemych z siedzibą w Katowicach, na której czele stoi z ramienia Episkopatu Polski ks. biskup H. Bednorz.

Z OKAZJI 85-LECIA ZNP

Wszelkiej Pomyślności składa

GMINA 44 Z.N.P.

ZARZĄD:

Jan Morrison, prezes

Zofia Czachorska, wiceprezeska

Jan Gólas, wiceprezes

M. Tuchewicz, kasjer

Stan. F. Pilat, sekr.

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU

NAJWIĘKSZEJ W ŚWIECIE POLSKIEJ

ORGANIZACJI BRATNIEJ POMOCY

NAJLEPSZE ŻYCZENIA

Z OKAZJI 85-LECIA ISTNIENIA

— składa —

GMINA 143-cia

Edward Bodnicki, prezes

Stanisław Pyra, kasjerka

Czesław Bara, wiceprezes

Stanisław Józefiak, sekr. prot.

Jan Gierut, podmarszałek

Ewelina Drzewiecka, sekr. fin.

Stanisław Pyra, kasjerka

Paweł Furmaniak, marszałek

Jan Gierut, podmarszałek

TOW. NIEPODLEGŁOŚĆ

Grupa 768 Z. N. P.

S. E. Basiński, prezes

B. C. Ciszewski, wiceprezes

J. Adamkiewicz, wiceprez.

J. Motek, sekr. prot.

E. Bodnicki, sekr. fin.

M. Gacki, kasjer

Tow. Tadeusza Kościuszki

Grupa 943 Z. N. P.

Stanisław Śniegowski, prezes

Helena Orawiec, wiceprezeska

Józef Siepa, sekr. fin.

Stanisław Józefiak, sekr. prot.

Marianna Nieznańska, kasj.

Franciszek Kubiak, prezes

Helena Orawiec, wiceprezeska

Tadeusz Furmaniak, sekr. fin.

Leokadia Bonder, sekr. prot.

Czesław Kokot, radni

Wład. Lewandowski, radni

Tow. Króla Bolesława Chrobrego

Grupa 1577 Z. N. P.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Gmina 166 Zw. Nar. Pol.

W POUGHKEEPSIE, N. Y.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

Gmina 169 Zw. Nar. Pol.

W POUGHKEEPSIE, N. Y.

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P. zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 1-SZA Z. N. P.

PHILADELPHIA, PA.

Andrzej Jeziorański

KIJ W MROWISKU

XX.

Megalomania Klas Przodujących i Jej Skutki Na Przykładzie Chin

XVIII wieku ekspansja handlowa Wielkiej Brytanii w Chinach wyparła stamtąd Portugalczyków i osiągnęła stadium, w którym okazało się potrzebne poparcie jej potęg politycznej Anglii. Na tym tle król Jerzy III wysłał w 1793 roku do cesarza Chin Ch'ien Lung z dynastji Manchu — pierwszą oficjalną misję dyplomatyczną z lordem Macartney na czele.

Misja miała trudności z dostaniem się do "Syna Niebios". Nie jestem pewny, czy prawdą jest, że od ambasadora zażądano, jak niektórzy twierdzą, żeby przelać się po ziemi, a następnie ucałować koniec buta cesarskiego, co miało być warunkiem audiencji. Natomiast pewnym jest, że został potraktowany w sposób upokarzający i poniżający. Ze strony t.zw. czynników oficjalnych Chin, rozgłoszono komentarz, iż misja przybyła w celu złożenia hołdu cesarzowi Chin w imieniu króla Anglii. To w oczach Chińczyków, pozbawionych przez psychę poczucia realnej i logicznej proporcji ocen, dowodziło, iż Jerzy III uznał się za wasala "Syna Niebios".

1. Jak Megalomania Narodowa Wzięła Sie

2. Klęskami Rywalizacyjnymi

Chiński sferę przodującą, uważając swój kraj za pepek świata, w swym egocentryzmie narodowym i megalomanii patrzyli na inne kraje, a zwłaszcza na Europejczyków z góry, uważając ich za "barbarzyńców". Miało to swoje specjalne źródła w znacznej izolacji, w jakiej toczyła się ewolucja cywilizacji chińskiej.

Jej socjalnym i psychicznym podłożem był wyraźny stały niedobór — w potęgę liczebnie społeczeństwo chińskim — dynamicznej, ekspansyjnej klasy przedsiębiorczej. Takiej, którą wyznaczał znaczny odsetek jednostek skupiających się w przemyśle poza granicami Chin, jak to robili Portugalczycy, Holendrzy i Anglicy, wychodzący z Europy. Zeglarze i kupcy torowali drogę ekspansji politycznej Europy. Tego zjawiska nie było w Chinach, które nie cierpiałyby dziś przeludnienia, gdyby produkowały dość elementów przedsiębiorczych dla odkrycia pustych przestrzeni kolonizacyjnych w Australii i na obszarze mongolskim w obecnej południowej Syberii. Natura nie znosi próżni; tam, gdzie nie weszli zawczasu pasywni Chińczycy, tam przyszedł Anglik i Rosjanin.

Ta właśnie izolacja, związana z brakiem ekspansyjnych, wychodzących nazwę elementów — była sojusznikiem antypatii do Europejczyków, traktowanych w charakterze "barbarzyńców" dzieł ignorancji. Niezmiernym było podważanie osiągnięć i wyściganie z niego prawidłowych logicznie wniosków, co do realnej proporcji sił rywalizacyjnych między Chinami z jednej strony i obcym dla nich światem z drugiej. Niedocenianie rywali i przecenianie siebie jest najkrótszą drogą do klęski rywalizacyjnej w spotkaniu tych, którzy szli naprzód z tymi, którzy stojąc w miejscu byli dumni z własnej słabości i pokrywali ją przez pełną ignorancję megalomanią. Ale o tej słabości musieli się przekonać w wyniku ciśnień, zadanych im przez silniejszego. Oni dobrze tę słabość poznali, wiedząc, gdzie, jak i kiedy uderzyć, aby ją wykorzystać dla własnych celów ofensywnych.

Nasuwają się tu pewne porównania. W Polsce przedrozbiorowej, szlachta i oligarchia magnacka traktowały słabość zanachizowanej organizacji państwowej, jako coś, czym należy się szczycić. Wynikało to z ignorancji i braku świadomości siły sąsiadów, mniej się nią chwaliących, ale skutecznie ją gromadzących w nadmiarze, szukającym ujęcia na obszarze

niedoboru potencjału rywalizacyjnego w słabym sąsiedztwie.

W Polsce niepodległej podobne przecenianie własnych sił przy niedocenianiu sił przeciwnika znalazło wyraz w budowie sztucznego i niezgodnego z rzeczywistością mitu "mocarstwowości". W który tylko my sami wierzyliśmy. Klęska była tym boleśniejsza, im mniej byliśmy na nią psychicznie przygotowani przez przyjęcie tych pobożnych życzeń w taki sposób, jakby zgodne z nimi propagandowe fikcje były rzeczywistością.

2. Upadek Chin i Upadek Grecji Przechłennistycznej

Najgłębiej wszakże sięga porównanie megalomanii chińskiej z megalomanią Grecji przedhellenistycznej. W obu wypadkach uświadamiała ona klęskę rywalizacyjną, zakończoną upadkiem niezależnej organizacji politycznej. I w obu — wiązała się z potężnymi osiągnięciami w dziedzinie akumulacji dorobku kulturalnego (filozofia, wiedza, sztuka). Pod tym względem, tak Grecja przedhellenistyczna (w czasach przed podbojem przez Aleksandra), jak i Chiny do 1799 roku przetrwały innych i dlatego jedni i drudzy patrzyli z góry na "barbarzyńców", którzy ich potem podbili, bo mieli silniejszą organizację w podstaw potęg rywalizacyjnych.

Ten kompleks wyższości kulturalnej, jednym i drugim, nie pozwalał zrozumieć, że choć zawansowani na jednym odcinku ewolucji cywilizacyjnej, byli oni zacofani na innym, ważniejszym dla rywalizacji międzynarodowej. Mianowicie, w dziedzinie organizacji terytorialnej, która w okresie poprzedzających podbój zewnątrz, zarówno u Greków, jak i u Chińczyków była słaba. Zródła tej słabości organizacyjnej reprezentują ciekawą odwrotność, ale skutki są te same, ponieważ w obu wypadkach miały istotne znaczenie dla klęski jednych i drugich, w różnych czasach, miejscach i warunkach rywalizacji.

Odwrotność polega na tym, że Grecy, w swym samodzielnym bycie państwowym cierpieli na niedobór organizacji scalającej liczne twory lokalne na szczeblu miast — państw w organizacji wyższego szczebla. Nie było nadzwyczajności w stosunku do ówczesnych twórców, znaną niepodległości i do bardzo zaabsorbowanych wewnętrzną rywalizacją, aby miały one dość siły na odparcie wrogów. To się raz udało przy najazdach perskich, ale drugi raz doprowadziło do eksploatacji słabości niescalonego organizacyjnie obszaru przez Aleksandra macedońskiego, a potem Rzym. Ta dysproporcja niedoboru scalenia jest odwrotnością dysproporcji nadmiaru centralizacji w imperium chińskim, które osiągnęło, dzięki dużej jednolitości etnicznej — wymiar subkontynentalny. Ten sam, co Europa zachodnia w okresie "Respublica Christiana", o Bliski Wschód po podboju przez Persję Cyrusa Wielkiego i, , , , last, but not least — współczesne Stany Zjednoczone.

3. Dwie Przeciwnie Tendencje Centralizacji i Decentralizacji

Przy tych wymiarach zarówno nadmiar centralizacji jest szkodliwy dla potencjału rywalizacyjnego w stosunkach międzynarodowych, jak i jej niedobór. Stany Zjednoczone znalazły drogę "złotego środka", w której, ani centralizacja nie pozerła decentralizacji, ani na odwrót; natomiast istnienie między nimi proporcja, o której można powiedzieć, że jest twórczą wtedy, gdy ułatwia twórcze dopełnianie elementów w przeciwnym znaku i tendencji kierunkowej: centralizacji i decentralizacji.

Takiej proporcji nie wytworzyły ani Grecja, która na małym obszarze cierpiała na dysproporcję niedoboru organizacji, scalającej, ani Chiny, które na wielkim obszarze cierpiały na dysproporcję nadmiaru centralizacji.

Na ich wielkim obszarze centralizacja odradzała od reszty społeczeństwa oligarchię, skazaną na degenerację tym bardziej, w im mniejszej mierze ludność Chin wytwarzała klasę przedsiębiorczą. Jak już mówiłem — dysproporcja niedoboru tej klasy, w przeciwnieństwie do twórczej proporcji społeczeństw uzbrojonych w jej dorobek była destrukcyjna dla społeczeństwa. Zapobiegała bowiem regeneracji klas przodujących, które łatwo kosztowały w braku dopływu twórczych sił. Dopływ zapewniał przez klasę przedsiębiorczą w społeczeństwach, które dzięki niej wytworzyły potężniejsze i bardziej zwarte organizacje terytorialne, monarchie narodowe — kupieckie, zwyciężające w rywalizacji ze słabszymi. Nawet na tak wielkim i zamieszkałym przez tak liczną ludność sukcesywnym obszarze, jak Chiny.

Mały kraj, Grecja, zasobny w dorobek kulturalny i ekonomiczny, padł politycznie wskutek dysproporcji, płynącej z braku zwartej organizacji terytorialnej, której nadmiar wykazali: najpierw Cyrus, potem Aleksander, wreszcie Rzym w ich podbojach.

Wielki kraj, Chiny, upadł, gdy skończyła się jego izolacja, gdy w czasie i przestrzeni spotkał się z jego niedoborem uzbrojenia ekonomicznego i politycznego — nadmiar potencjału rywalizacyjnego Wielkiej Brytanii. Wyrósł on z harmonii wewnętrznej proporcji przyrostu dorobku kulturalnego, ekonomicznego i organizacyjno-politycznego w trzech powiązanych dziedzinach każdej cywilizacji. I zdobył stan doskonałości, który stwarzała przewagę nad ośrodkami zacofanymi i nieskocnymi wskutek liczebnych, destrukcyjnych dysproporcji rozwojowych, jakie owocowały w ich słabości rywalizacyjnej.

4. Rywalizacja Mądrych i Głupich Klas Przewodzących

Jeśli sami Anglicy tę przewagę rozumieją i odczuwają, to na pewno jej nie okazują, udając mniejszych i głupszych, niż są w rzeczywistości. To jest mądrość taktyczna. Natomiast protokół przyjęcia ambasadora Anglii w czasie audiencji u cesarza Chin, wykazał odwrotność zjawiska: megalomani, polegającej na tym, że udaje się większego, niż jest, bez zrozumienia przewagi przeciwnika. I bez liczenia się z realnymi niebezpieczeństwami, jakie z tej przewagi wynikają w okresie krótkiego spiecia rywalizacyjnego, gdy czas nań dojrzeje, a upośledzony rywal odegra się za doznane poniżenia ("Psom i Chińczykom wstęp wzbroniony").

Omańiana audiencja miała miejsce w 1793 roku, za panowania jednego z dwóch wielkich cesarzy Manchu, którzy zasiadali na tronie "Synów Niebios" jeden po drugim, razem przez 100 lat, trzymając silną ręką słabą organizację imperium — kolosa na giniących nogach. W sześć lat potem, w 1799 roku zmarł cesarz; jego następcy byli ludźmi słabymi i głupszymi, jako produkt degeneracji dynastycznej i oligarchicznej. Od 1799 roku zaczął się jeden z tych okresów chaosu, które w ewolucji Chin przeplatały się z okresami ładu i stabilizacji. Cha-

os, albo torował drogę założycielowi nowej dynastji, który wyłaniał się zwycięsko w rywalizacji generałów, albo też pomagał w eksploatacji wewnętrznej słabości przez najazdy mongolskie i mandżurskie, wprowadzające obce dynastie zdobywcze.

Tym razem jednak, to już nie Mongołowie i nie Mandżurowie skorzystali z chaosu chińskiego, lecz o wiele od nich silniejsza potencjałem rywalizacyjnym — Anglia, i gdy porównamy ogrom klęski, poniesionej przez Chiny w rywalizacji z Wielką Brytanią w XIX wieku z megalomanią chińskiej oligarchii, traktującej z góry Anglików, jako "barbarzyńców" — zrozumiemy może głębiej pewne, nieodkryte zjawiska psychologiczne. Tkwią one w związkach między nadmiarem poczucia własnego znaczenia, czyli pychy i niedoborem inteligencji logicznej i taktycznej, czyli głupoty. Skutki tej dysproporcji w mentalności klas przodujących, często występują w klasach rywalizacji z mądrzejszymi. Ich zaś cenę płać w szeregu następnych generacji szerokie masy ludzkie w ich osobistych niebezpieczeństwach, wywołanych przez niedoskonałości przywództwa, niedoskonałości przebiegu ewolucji cywilizacyjnej ich kraju.

5. Woyny Prowadzą Do Pokoju, Niezawsze Sprawiedliwego

"Miłujący pokój" — wtedy, gdy zabezpiecza on ich nadmierny stan posiadania — Anglii, miłują też i wojnę wtedy, gdy daje ona szanse rozszerzenia tego stanu posiadania. Punktem kulminacyjnym rywalizacji z Chinami w warunkach ich słabości, dającej maksimum szans sukcesu zdobywczo — były dwie serie wojen z nimi w latach 1839-42 i 1856-60. Ich punktem wyjścia było dążenie do monopolu eksploatacji wielkich, a niewyżyskalnych możliwości handlowych rynku chińskiego. W ślad za forpoczą kupiecką, reprezentującą Wschodnio - Indyjską Kompanię Handlową, szły armaty, zabezpieczające przywileje eksploatacji ekonomicznej.

6. Wojny Prowadzą Do Pokoju, Niezawsze Sprawiedliwego

"Miłujący pokój" — wtedy, gdy zabezpiecza on ich nadmierny stan posiadania — Anglii, miłują też i wojnę wtedy, gdy daje ona szanse rozszerzenia tego stanu posiadania. Punktem kulminacyjnym rywalizacji z Chinami w warunkach ich słabości, dającej maksimum szans sukcesu zdobywczo — były dwie serie wojen z nimi w latach 1839-42 i 1856-60. Ich punktem wyjścia było dążenie do monopolu eksploatacji wielkich, a niewyżyskalnych możliwości handlowych rynku chińskiego. W ślad za forpoczą kupiecką, reprezentującą Wschodnio - Indyjską Kompanię Handlową, szły armaty, zabezpieczające przywileje eksploatacji ekonomicznej.

6. Wojny Prowadzą Do Pokoju, Niezawsze Sprawiedliwego

"Miłujący pokój" — wtedy, gdy zabezpiecza on ich nadmierny stan posiadania — Anglii, miłują też i wojnę wtedy, gdy daje ona szanse rozszerzenia tego stanu posiadania. Punktem kulminacyjnym rywalizacji z Chinami w warunkach ich słabości, dającej maksimum szans sukcesu zdobywczo — były dwie serie wojen z nimi w latach 1839-42 i 1856-60. Ich punktem wyjścia było dążenie do monopolu eksploatacji wielkich, a niewyżyskalnych możliwości handlowych rynku chińskiego. W ślad za forpoczą kupiecką, reprezentującą Wschodnio - Indyjską Kompanię Handlową, szły armaty, zabezpieczające przywileje eksploatacji ekonomicznej.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Dalszego Rozwoju
Z Okazji 85-Lecia Z.N.P.
— składa —
Grupa 2093 ZNP
OKR. II
w New Britain, Conn.
STAN FLOREK
Fin. Sekr.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z Okazji Jubileuszu
85-Lecia Założenia Z.N.P.
— od —
TOW. KADETÓW
BIAŁEGO ORŁA
Grupa 1377 Z.N.P.

Konflikty zbrojne, zakończone spalaniem pałacu cesarskiego w Pekinie i zamianieniem cesarza w postuszną marionetkę w rodzaju Bieruta, lub Gomulki w Polsce, zaczęły się od sprawy opium. Jest ona bardzo charakterystyczna dla zrozumienia istoty pasożytnictwa silniejszych na słabszych, w rywalizacji, ułatwiającej zwycięzcom eksploatację pokonanych. Tak, że korzyści jednych, budowane są na nieszczęściach drugich. Import opium, bogaczy kupców brytyjskich stale rósł od 1782 roku, zatrdując masy ludności chińskiej, szukającej w narkotykach ucieczki od rzeczywistości i zapomnienia o nędzy, w jakiej one żyły. Zakaz tego importu ze względów zdrowotnych przez rząd chiński doprowadził do wojny z Anglią, która narzuciła swą wolę siłą armat floty, w traktacie pokojowym, zabezpieczającym dalszą

ZWIĄZKOWI
NARODOWEMU
POLSKIEMU
Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z Okazji
85-Lecia Istnienia
składa
Prezes Gminy 41 Z.N.P.

AL. A. MAZEWSKI
Referendarz Sądu Okręgowego
Republikański Komityman 45-ej Wardy

Dla Związku Narodowego
Polskiego — z Okazji
85-ej Roczniczy Istnienia
Przesyłamy
z Głęb Serc Naszych
Najserdeczniejsze Życzenia

Związek Narodowy Polski —
wraz z jego członkami —
w okresie swego istnienia tak
wiele dokonał dla dobra i rozwoju
Stanów Zjednoczonych, a nie
zapominając o Polsce —
Kraju naszych Ojców —
Część i uznaniem! — Dalszych
chwałebnych, pomyślnych i
doniosłych poczynaniach oraz
wszelkich kierunkach i dalszego
chwałebnego rozwoju!

Franciszek Demeter
Franciszek i Zofia Demetrowie
oraz Syn Edward

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego
z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia — Wspaniałych Sukcesów
oraz Wiele Szczęścia we Wszelkich Poczynaniach — zasyła
REGULARNA REPUBLIKAŃSKA
ORGANIZACJA 38-EJ WARDY
Richard P. McCarter, Prezes Wiliam L. (Bill) Murray
Komityman Regularnej Republikańskiej Organizacji 38-mej Wardy i
Stany Komityman 11-go Dystryktu z Centralnego Komitetu Stanu Illinois

BEST WISHES
To All Members
of the
Polish National Alliance
On Your 85th Anniversary

DANIEL P. WARD
State's Attorney of Cook County

THEODORE SZCZEPANSKI
Asystent w Biurze Szeryfa i Prezes Republikańskiego Klubu
32-giej Wardy
1341 NO. ASHLAND AVENUE

Najserdeczniejsze Życzenia
i Gratulacje
— Dla —
Związku Narodowego Polskiego
z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia
w Waszych dalszych planach
wszelkiej pomyślności, w Waszych
zamiarach i poczynaniach oraz
wszelkich sukcesach także
dalszego kontynuowania tej
szlachetnej, chwalebnej i tak
wzniosłej działalności dla
dobra naszych rodaków, sprawy
polskiej, Polonii Amerykańskiej
i Stanów Zjed.

ANTHONY C. LAURINO
Wraz z Całą Organizacją Demokratyczną 39-ej Wardy

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-CIU LAT
JEGO ISTNIENIA
dalszej pięknej, chwalebnej
i zbożnej pracy na polu
spraw humanitarnych
i dobroczynnych, dalszych
sukcesów, rozwoju i
powodzenia we wszelkich
poczynaniach dla całej
Polonii — zasyła

JOHN B. BRANDT
TRUSTYS SANITARNEGO DYSTRYKTU
BYŁY PREZES
POLSKO-AMER. DEMOKRATYCZNEJ ORGANIZACJI
— oraz —
KOMITYMAN 33-EJ WARDY WRAZ Z CAŁĄ
DEMOKRATYCZNĄ ORGANIZACJĄ TEJŻE WARDY

Najserdeczniejsze Życzenia
i Gratulacje
— Dla —
Związku Narodowego Polskiego
z Okazji Jubileuszu
85 Lat Istnienia
w Waszych dalszych planach
wszelkiej pomyślności, w Waszych
zamiarach i poczynaniach oraz
wszelkich sukcesach także
dalszego kontynuowania tej
szlachetnej, chwalebnej i tak
wzniosłej pracy dla dobra
naszych rodaków, sprawy
polskiej, Polonii Amerykańskiej
i Stanów Zjednoczonych.

BERNARD J. KORZEN
SKARBNIK POWIATU COOK

DLA ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO
z Okazji 85 Lat
Swego Istnienia
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA I GRATULACJE
oraz w dalszych latach
Powodzenia we Wszelkich
Poczynaniach oraz Wszelkich
Wysiłkach, Owoce, Szlachetnej
i Pięknej Pracy dla Dobra
Rodaków, Sprawy Polskiej
i Stanów Zjednoczonych.

GEORGE E. DOLEZAL
MAYOR MIASTA BERWYN

Z Okazji 85-tej Roczniczy Istnienia
Związku Narodowego Polskiego
pragnę z głębi serca mojego
przesłać najserdeczniejsze
życzenia owocnych, doniosłych
i chwalebnych poczynaniach, oraz
dalszej tak bardzo godnej
pochwały pracy dla obywateli
polskiego pochodzenia w
Waszych dalszych planach
wszelkiej pomyślności, w Waszych
zamiarach i poczynaniach oraz
wszelkich sukcesach także
dalszego kontynuowania tej
szlachetnej, chwalebnej i tak
wzniosłej działalności dla
dobra naszych rodaków, sprawy
polskiej, Polonii Amerykańskiej
i Stanów Zjednoczonych.

JOSEPH J. McDONOUGH
Clerk of The Circuit Court of Cook County

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA I GRATULACJE
DLA ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI JUBILEUSZU
85 LAT ISTNIENIA
w Waszych dalszych planach
wszelkiej pomyślności, w Waszych
zamiarach i poczynaniach oraz
wszelkich sukcesach także
dalszego kontynuowania tej
szlachetnej, chwalebnej i tak
wzniosłej pracy dla dobra
naszych rodaków, sprawy
polskiej, Polonii Amerykańskiej
i Stanów Zjednoczonych.

WALTER J. KOWALSKI
SEDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
Dla Waszej Organizacji
Związku Narodowego
Polskiego
z Okazji 85 Lat Istnienia

W następnych latach Waszych
poczynaniach, w Waszych
wysiłkach dalszej
owocnej, wzniosłej oraz
chwalebnej pracy,
dalszego rozwoju, oraz
wszelkich dalszych
poczynaniach dla dobra
całej Polonii
szczęść Wam Boże.

ANTHONY C. LAURINO
Alderman i Komityman 39-ej Wardy
Wraz z Całą Organizacją Demokratyczną 39-ej Wardy

Najlepsze Życzenia Na 85-cio Lecie
Największej Polskiej Organizacji
w Świecie
Niech Każdy Polak i Polka Wie
Jaka Potęga Jest w Z.N.P.
— składa —
CAS. BRZOZOWSKI
Właściciel
CAS FLORAL SHOP
2016 WEST WEBSTER
2409 N. WESTERN AVE.
Chicago, Ill.
Tel. BRUNSWICK 8-4738

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Dalszego Wspaniałego Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Związku Narodowego Polskiego z Okazji
85-tej Roczniczy Istnienia
— zasyła —
MARCELA BOBLAK
Właścicielka "Furnished Apartments"
2711 NORTH ALBANY AVE. Telefon ALBANY 2-8723

Z OKAZJI JUBILEUSZU
ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO
85-TEJ ROCZNICY
ISTNIENIA
Przesyłam serdeczne życzenia
pomyślnych i owocnych poczynaniach, a Organizacji życzenia jak
największego rozwoju i owocnej
pracy społeczno-narodowej
i wszelkich sukcesów we
wszystkich dalszych
zamiarach dla
całej Polonii i Stanów Zjednoczonych.

EUGENE L. WACHOWSKI
SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO

MILIONA CZŁONKÓW NA 100-LECIE
Z.N.P. W ROKU 1980 — Z OKAZJI 85-LECIA
W ROKU 1965
— życzy —

CLEMENT P. GOSIEWSKI
Adwokat
5230 W. BELMONT AVE. PE 6-1210

PYL I ŚMIECIE...

pisze Franciszek Czyżewski

Chicago Nigdy Pić Nie Przestało

Każdemu może w pamięci jeszcze stoi niedawna seria obrazków dokumentalnych p. tyt. "The Untouchables" w TV. Jeszcze nam w uszach brzmiały strzały z "fortepianów chicagoskich" i wyczyzny agenta Elliott'a Ness'a, kiedy kociółki z munszajnem dostawały seryjne perforacje od kul agentów prohibicyjnych i policji.

Dziwna, chodzący w tych latach do szkoły w Chicago. Nigdy podczas tych lat nie słyszałem karabinów automatycznych w Chicago ani nie widziałem p. Ness'a. Wszędzie było cicho i spokojnie, poza grzyzłami i szumem tramwajów na Milwaukee, Ashland lub Division, albo koskotat kolejką górnej przy Logan Square. Dopiero o tym wszystkim wiedzieliśmy z gazet, choć widzieliśmy na przykład w tańcach na Kantonie, jak policja w mundurach piła — i to nie sode.

I miałem wtedy sprytnego wujka, trumny sprzedawcę. Dopiero później dowiedziałem się, że nie miał nic wspólnego z pogrzebowymi. Tylko trumny przewoził samogonkę. Gdyby nie "The Untouchables", nigdy byśmy nie widzieli, co istotnie wśród nas w Chicago się działo.

To napewno wszyscy, nawet my studenci widzieliśmy, że mimo prohibicji, w Chicago nikt nigdy pić nie przestał. Nieraz już o 5-ej rano słysząc było głośno "Na zdrowie!" i "Pić z Bogiem" w bliskim sąsiedztwie. Więc mało co wpłynęło na sytuację miał potem fakt, że dnia 5 grudnia 1933 roku, prohibicja doszła do końca, gdy 36-ty stan w USA

ny. A pito i pito na umór w czasie prohibicji, bo nikt nie był pewny, czy następny "parol lekki napój" po drodze do domu już nie został zrejdowany przez agentów federalnych i policję. Tak to było.

Po pierwszym dniu celebracji powstania prawdziwej whisky z grobu, kapelusze mi był za ciasny i świat rozkosznie kołodził się jak "Wesołe Miasteczko" na Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Ze łzami w oczach, pamiętam, w ten dzień napisałem na technion wierszyk, rozczulony tą okazją:

Extra! Extra! Chłopcze krzyczą Z dziennikami w mieście — Ludzie centów już nie liczą. Mówią: "Resztę bierzcie!"

Kto gazety czytać umie, Okrzyk wielki daje: Jubilation wielka w tłumie — "Wódzka z grobu wstaje!"

Odwolali suche prawa, Wódka się poleje, W mieście całym jeno wrzawa, Ret! Co się dzieje!

Po ulicach się zbierają Chłopcę po kole, O swym szczęściu rozprawiają Wśród śnieżnej zawiły.

Razem cała ta gromada Na bibę ruszyła, Każdy jak w malignie gada, "Wódka już wróciła!"

Jak tam pić, jak też pić, Ze drżał skład napoi, Ścisnęli się i pobili Z tej radości swojej.

Dnia drugiego — pusto wszędzie I cicho na bruku: W siedem wielkich fabryk rzędzie Nie usłyszysz huk.

Tylko narzekają żony, — Jak się każda żali! Ze po przyjęciu z biby onej — Chłopcę dwa dni spali!

Wasz Fracek Czyżek z South Bend, Ind.

Niedziela, 17 Paźdz.

Tow. Łobzowanie, Grupa 1155 ZNP odbędzie swe posiedzenie, w niedzielę 17go października, o godzinie 2ej popołudniu. Prosimy wszystkich członków o przybycie. — W. Kotliarz, prezes; Maria Rafalska, sekr. (15, 16)

KLUB LUBZINA
z okazji 85-lecia ZNP zasyła Serdeczne Życzenia dalszego rozwoju Związku Narodowego Polskiego Niech nigdy nie zaginie Dziennik ZNP!

KLUB POWIATU KOLBUSZOWA
zasyła Serdeczne Życzenia z okazji 85-lecia Założenia Z. N. P.

Prośba o Ofiary-Cegiełki Na Budowę Szkoły Powszechnej w Siedlcu

Z ubogiej wioski Siedlec, powiat Bochnia, pynie prośba do "ofiarnych serc" Polonii o łaskawą pomoc w ambitnych planach wybudowania bez pomocy rządowej, a własnymi tylko siłami szkoły powszechnej dla dzieci swej i sąsiedniej także ubogiej wioski.

Prośbę taką kieruje do Polonii poprzez prasę i radio polonijne Społeczny Komitet Budowy Szkoły w Siedlcu, poczem Księżmice. Na czele tego Komitetu stanęli: Cyprian Korpała, przewodniczący, z zawodu małodolnik; Julian Zajac, przew. Komitetu Rodzicielskiego w Siedlcu i

Ludwik Zachara, kierownik starej szkoły.

Liczne listy rozesłane przez ten Komitet "do naszych Rodaków pochodzących z naszej wioski i parafii, jak i do krewnych i znajomych mieszkających w Siedlcu rozsiadanych po całej Ameryce i Kanadzie", przedstawiające szczerze potrzeby nowej szkoły i swą biedę, która nie pozwoli na budowę szkoły własnymi tylko środkami, znalazły żywy odzew u Rodaków w Ameryce.

Wskutek tego powstał tu Komitet Zbiórki ofiar-cegiełek na pomoc w budowie szkoły w Siedlcu, na którego cze-

NAJLEPSZE ŻYCZENIA NA 85-CIO LECIE
NAJWIĘKSZEJ POLSKIEJ ORGANIZACJI W ŚWIECIE
NIECH KAŻDY POLAK I POLKA WIE
JAKĄ POTĘGĄ JEST Z. N. P.

Tow. Sztandar Wolności

Grupa 1010 Zw. Nar. Pol.

ZARZĄD

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia Z. N. P.
Zasyłamy Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju, Sukcesu i Pomyślności we Wszelkich Poczynaniach
TOW. STRZELCÓW OBRONY
BIAŁEGO ORLA
ODDZIAŁ 101 LEG. POLSKIEGO
GRUPA 2185 Z. N. P.

ZARZĄD:
Henryk Wawrzon, prezes Stanisław Kocot, sekr. fin.
Maria Klingier, wiceprezeska Józef Przywara, sekr. prot.
Feliks Poczkowski, wiceprezes Florence Rusak, kasjerka
RADA GOSPODARCZA:
Eugeniusz Barwicki, Józef Krzanowski i Mieczysław Jedlecki

ZWIĄZEK NARODOWY POLSKI

NIECH ŻYJE I ROZWIJA SIĘ!

GMINA 178 ZW. NAR. POL.

ZARZĄD

ALEXANDER MOLL, Prezes
Stanisław Kempa, wiceprezes Józef Kowalczyk, sekr. fin.
Adela Cwik, wiceprezeska Juliusz Żurawski, skarbnik
Stefan Wądołowski, sekr. prot. Piotr Toczyłowski, marszałek

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

z okazji 85-Lecia Założenia Związku Narodowego Polskiego

GMINA 39 ZW. NAR. POL.

FRANCISZEK PROCHOT, Prezes

Melania Winiecka, wiceprez. Józef Pieńczak, kasjer
Józef Badoń, wiceprezes Bartłomiej Drabicki, marsz.
Helena Marzec, sekr. Gminy Władysław Palys, pod-marsz.

COMPLIMENTS

OF

Mr. and Mrs. Joseph J. Orzel

Z Okazji Jubileuszu

85-Lecia Założenia Z. N. P.

zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

GMINA 27-ma ZW. NAR. POL.

Rochester, N. Y.

F. Banachowski, Prezes

J. Zaborska, wiceprezeska R. Piotrowski, Sekr. Fin.

C. Sowa, Kasjer L. Galecki, Sekretarz

Z Okazji Jubileuszu 85-Lecia Założenia ZNP

zasyłamy

Serdeczne Życzenia Dalszego Rozwoju

CHÓR PAŃ I PANIEN KALINA

Janina Kroll, prezeska Helena Głab, sekr. protok.

Eleonora Czachor, wiceprez. Zofia Cichewicz, sekr. fin.

M. Tomaszewicz, wiceprez. Julia Roskoske, kasjerka

Z okazji 85-lecia założenia

Związku Narodowego Polskiego

składa życzenia

Post. Sherman Nr 27 Wraz z Oddziałem
Pań Pomoc. P.L. W. w Amer.

Ant. Haskiewicz, komendant Leok. Olszewska, prezeska

Jan Łojas, adjutant Fran. Smuśkiewicz, sekr.

Jan Krasoń, kasjer Kinga Szymkiewicz, kasjerka

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-SIO LECIA ISTNIENIA

Doniosłych i Owocnych Poczynaniach oraz Dalszej

Pożytecznej i Wydatnej Pracy Dla Calej Polonii

• Także Naszego Kraju Stanów Zjednoczonych

zasyła

Northwestern Business College

2405 WEST ARMITAGE AVE. ARmitage 6-1788

le stanął wielce ruchliwy działacz polonijny w Michigan, stanowiąc prezes "Sokoła Polskiego" p. Walter Kurdziel z Rothbury, Mich., a ksiądz proboszcz Mateusz Ostrowski z Montagne, Mich. przyjął funkcję kolektora.

Oba wyżej wymienione Komitety zwracają się z gorącym apelem o ofiarną pomoc na budowę szkoły w Siedlcu do całej Polonii.

Ze szczególną prośbą i apelem zwraca się do "ofiarnych serc" Rodaków, głównie tych, z powiatu Bochnia i Małopolski ksiądz kolektor M. Ostrowski, przypominając, że "dobre uczynki są nam przez Boga nakazane i że one stanowiąc będą o naszym zbawieniu."

Ochotnego dawcę Bóg miłuje—jak mówi Pismo Święte. I dalej Ono głosi: "Dajcie a będzie Wam też dano" — pisze ksiądz prob. Ostrowski.

Każda ofiara, nawet jednego dolara, będzie przyjęta z wdzięcznością i stokrotnym "Bóg Zapłać."

Ofiary-cegiełki prosimy kierować na adres:

Rev. Matt Ostrowski,
St. James Church,
5179 Dowling St.,
Montagne, Mich.

Związkowi Narodowemu Polskiemu największej w świecie Polskiej Organizacji Bratniej Pomocy najlepsze życzenia z okazji 85-lecia istnienia—składa

Tow. Synowie

Zjednoczonej Polski

Gr. 1432 ZNP

White Eagles Society

Grupa 1094 ZNP

w Elmira, New York

Z okazji Jubileuszu 85-Lecia

Założenia ZNP—zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego

Rozwoju

Z Okazji 85-Lecia ZNP

Życzenia Dalszego Rozwoju

składa

Grupa 512 ZNP

w Rochester, N. Y.

S. Zieliński, prezes

C. Sowa, wiceprezes

J. Bak, kasjerka

W. Kowalewski, sekr.

F. Banachowski, sekr. fin.

Szczere Życzenia Dalszego

Rozwoju Związkowi

Narodowemu Polskiemu

z Okazji 85-Lecia

składają

Delegaci

Gminy 128 ZNP

Zarząd

Z okazji Jubileuszu 85-Lecia

Założenia ZNP

zasyła

Serdeczne Życzenia Dalszego

Rozwoju

Gmina 175ta ZNP

w Muskegon Heights

Michigan

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LECIA ZAŁOŻENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia

dalszego rozwoju

i owocnej pracy dla

dobra Stanów

Zjednoczonych,

narodu polskiego

i Polonii

Amerykańskiej

KONGR. ROMAN PUCINSKI,
Przewodniczący Dyrekcji

LEONARD P. SŁOTKOWSKI,
Prezes Zarządu

STACJA RADIOWA WEDC

Będąca Własnością Polsko-Amerykańskiej Korporacji

FOREIGN LANGUAGE BROADCAST, INC.

Edwin Stefanowicz, wicepr. wykonawczy; Ted Jankowski, skarbnik; Richard W. Michal, sekr.;

Conrad Godawa, Stanley Olech, Stanley Lesniak, wiceprez;

Casimir Wachowski, radca prawny; Lidia Pucinska, kierowniczka polskich programów

1240 KC

3860 W. OGDEN AVE.

Z GŁĘBI MOJEGO SERCA

przesyłam

DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

z okazji 85-ciu lat istnienia i w następnych latach waszej pracy najserdeczniejsze życzenia dla moich i waszych Rodaków polskiego pochodzenia i dla całej Polonii, pomyślnych, chwałebnych, doniosłych i owocnych poczynaniach, niech one będą dalszą podstawą w tworzeniu lepszej przyszłości dla waszych rodaków w całych Stanach Zjednoczonych oraz życze dalszego rozwoju i kontynuacji tej pięknej a tak wielce szlachetnej pracy we wszelkich warunkach.

BENJAMIN S. ADAMOWSKI

NAJPRZEWIELEBNIJSZY KSIĄDZ BISKUP FRANCISZEK ROWIŃSKI

Ordynariusz Zachodniej Diecezji

Polskiego Narodowego Katolickiego Kościoła

z siedzibą w Chicago, Illinois

— składa —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Z OKAZJI 85-LETNIEJ ROCZNICY

ZWIĄZKOWEMU NARODOWEMU POLSKIEMU W AMERYCE

Niechaj Dobry Bóg dalej oświeca drogę i dodaje siły, aby wspólna praca na wychodźstwie była żywym pomnikiem wiary w przyszłość Narodu Polskiego.

Serdecznie zapraszam Brac Związkową do wzięcia udziału w polskich mszach, które nasi kapłani odprowadzają w następujących kościołach na terenie Chicago i Indiana:

Katedra Wszystkich Świętych

2020 W. Dickens ulica

Chicago, Illinois

Par. ŚŚ. Cyryla i Metodego

5744 W. Diversey ulica

Chicago, Illinois

Parafia Św. Jana

4555 So. Kedzie ulica

Chicago, Illinois

Parafia Św. Rodziny

5201 So. Justine ulica

Chicago, Illinois

Par. Zesłania Ducha Świętego

8152 So. Saginaw ulica

Chicago, Illinois

Par. Zmartwychwstania Pańsk.

3620 Fir ulica

East Chicago, Indiana

Parafia Zbawiciela Świata

3547 Michigan ulica

New Chicago, Indiana

Parafia Dobrego Pasterza

Cortez i Rockwell ulica

Chicago, Illinois

Parafia Słowa Bożego

3842 W. 57 ulica

Chicago, Illinois

Parafia Najśw. Marii Panny

2235 So. Damen ulica

Chicago, Illinois

Parafia Św. Jadwigi

3320 East 134 ulica

Chicago, Illinois

Par. Św. Michała Archanioła

4916 Wegg ulica

East Chicago, Indiana

Parafia Opatrzności Bożej

Delaware i Piętnasta ulica

Gary, Indiana

Par. Matki Boskiej Różań.

Sample i Kościuszk ulica

South Bend, Indiana

Z okazji 85 Lat Pracy
ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO
zasiłam z głębi serca moje
najszersze gratulacje i ży-
wienia dobrej, owocnej, poży-
tecznej i tak bardzo szlachet-
nej pracy i dalszego rozwoju
we wszelkich poczynaniach
dla dobra spraw polskich Pol-
onii Amerykańskiej i Kraju
naszego Stanów Zjednoczo-
nych. Szczęść Wam Boże!

**Ks. WALERIAN
KARCZ**

Proboszcz Par. Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny
w New Chicago, Indiana
Sekretarz Generalny Kongresu Polonii Amerykańskiej
Kapelan Zjednoczenia Polskiego Rzymsko Katolickiego

Najserdeczniejsze życzenia i Zasłużone Gratulacje Dla Związku Narodowego Polskiego Z OKAZJI 85 LAT ISTNIENIA

oraz dalszej kontynuacji tej wzniosłej, owocnej a tak bardzo
szlachetnej pracy, dla dobra sprawy polskiej, Polonii amery-
kańskiej i w ogóle we wszelkich waszych poczynaniach
zasiłają

KAPŁANI Z PARAFII ŚWIĘTYCH MŁODZIANKÓW 743 NORTH ARMOUR ULICA

KS. KLAUDIUSZ KLARKOWSKI, Proboszcz
oraz Księża Wikarzy:
Ks. Antoni Janiak, Ks. Henryk Świder,
i Ks. Bronisław Kalisz

W RADOSNYM DNIU JUBILEUSZU 85-LECIA WSPANIAŁEJ PRACY Związku Narodowego Polskiego

który tak wiele dobrego dokonał dla naszych rodaków, przez
swe wskazówki i dyrektywy jak być dobrym obywatelem
Stanów Zjednoczonych, nie zapominając o Polsce. — Cześć,
uznanie i najserdeczniejsze gratulacje i dalszej owocnej pracy
w dalszych poczynaniach.

Dumni jesteśmy z naszych ojców i praojców z przybycia na
ziemię amerykańską, bo oni budowali i kładli podwaliny pod
przemysł amerykański.

Wam życzyć należy dalszej owocnej, wzniosłej oraz chwalebnej
pracy, dalszego rozwoju, oraz wszelkich dalszych pomyślnych
początków dla dobra całej Polonii szczęść Wam Boże.

Parafia Św. Franciszka z Assyżu

932 N. Kostner Avenue
KS. FRANCISZEK J. CZARNY, Proboszcz
KS. STANISŁAW DOPAK, Administrator
KS. ALOJZY ZIELIŃSKI
KS. NORBERT WASZAK
KS. TADEUSZ WINCENIAK, Asystent
KS. WLADYSŁAW IMBIORSKI, Rezydent

Z Głębokości Serca Mojego Pragnę Złożyć Najserdeczniejsze Życzenia z Okazji 85 Lat Istnienia Związku Narodowego Polskiego

Praca Wasza jest nie tylko godna najpełniejszej pochwały
i uznania, lecz jest ona pracą pełną poświęcenia i bezinteres-
owności. Jest ona pracą dla tych, którzy pomocy najwięcej
potrzebują. Dlatego składam Wam gratulacje i życzę dalszej
kontynuacji tego pięknego dzieła. We wszystkich poczyn-
aniach Szczęść Wam Boże w dniu Waszego Jubileuszu.

Parafia Świętego Jana Bosco

2245 N. McVicker Avenue
KS. PRAŁAT J. V. SUGRUE, Proboszcz
WRAZ Z WSZYSTKIMI KSIĘŻMI ASYSTENTAMI

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85 LAT PIĘKNEJ I WZNOSŁEJ PRACY ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Pragniemy złożyć z głębi serc naszych
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA I GRATULACJE

życząc kontynuowania dalej tej pięknej i jakże
wielce pożytecznej i wzniosłej pracy aby praca
wasza i wysiłki dały jak najobfitszy plon i by
były ku pożytkowi Polonii Amerykańskiej i Narodu Polskiego

PARAFIA ŚW. BARBARY

2859 South Throop Ulica
ODDANI W CHRYSZTUSIE PANU:
KS. EDWARD J. RADWAŃSKI, Proboszcz
oraz Księża Wikarzy:
KS. RYSZARD NOWICKI i KS. BRONISŁAW
KACZANOWSKI

Najserdeczniejsze Gratulacje i Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego

Z Okazji 85 Lat Istnienia Jako Też Dalszej
Chwalebnej Działalności Najlepszego Sukcesu
W waszych wszelkich wysiłkach dalszej owocnej, wzniosłej
oraz godnej pochwały pracy, dalszego rozwoju, oraz wszelkich
dalszych pomyślnych poczynaniach dla dobra całej Parafii i Polonii
Szczęść Wam Boże

PARAFIA ŚW. MICHAŁA

8237 South Shore Drive
KS. JAN G. PETERSON, Proboszcz
oraz Księża Asystentów
KS. JÓZEF SZUMLAS
KS. TADEUSZ COCOT
KS. ROBERT DZIEDZIC
KS. JEZEF GRZELIŃSKI

List z Polski z Klasztoru Siostr Wizytek z Jasła

Droży Rodacy:—

Kierujemy do Was serdeczną
prośbą o dalszą pomoc w urza-
dzeniu kościoła Siostr Wizytek z
Jasła — Polska. Niektórzy z Was
wiedzą, że kościół nasz z klas-
ztorem został przez Niemców
zburzony do fundamentów. Przy
pomocy dobrych ludzi, wśród
których byli i przedstawiciele Po-
lonii Amerykańskiej — dzwigne-
my z gruzów mury kościoła i
część klasztoru. Jednakże do tej
pory nie zdołaliśmy dokończyć

odbudowy nie mając funduszy na-
wet na codzienne utrzymanie. Dla
tego zwracamy się do Was, Dro-
ży Rodacy z gorącą prośbą, by-
ście złożyli na zbliżające się Ty-
siąclecie Chrztu Polski piękny
dar uposażając nasz kościół we
wszystko, czego mu brak.

Znalazły się wśród Was znaczne
osoby, które pragną nam przyjąć
z pomocą. Wpłynęło jednak zbyt
za mało, by dokończyć całą pracę.
Pewna szlachetna Pani przyjęła
na siebie koszt głównego ołtarza.

PARAFIA ŚW. FLORIANA

13145 SO. HOUSTON AVE.

Przesyłamy z głębi serca najserdeczniejsze życzenia dla
Związku Narodowego Polskiego z okazji 85ej rocznicy istnie-
nia. Oby Wasze wszelkie wysiłki i poczynania wydały jak naj-
obfitszy plon i przyczyniły się do wszelkich sukcesów, do zrea-
lizowania waszych planów poczynając z jak naowocniejszymi
wynikami.

Niech we wszystkim Boża Dziecina Błogosławi Wam i
obdarzy wszelką pomyślnością.

KS. CZESŁAW KONSOWSKI, Proboszcz

oraz Księża Asystentów:

KS. EDWARD PAJAK i KS. NORMAND KUTZ

Dla Związku Narodowego Polskiego z Okazji 85 Lat Istnienia

Pragniemy Prześłać Najserdeczniejsze Życzenia Dal-
szego Pomyślnego Rozwoju oraz Kontynuacji Pracy
Tak Bardzo Wzniosłej i Szlachetnej Na Polu Humanita-
rnym, Społecznym, Narodowym i w wielu Kierunkach
w Waszych Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej
i Całej Polonii w Dalszych Zbożnych Planach Szczęść
Wam Boże.

PARAFIA ŚW. JANA BOŻEGO

1234 West 52-ga Ulica

KS. LUDWIK E. NOWAK, Proboszcz

Oraz Księża Asystentów:

KS. JAN PULSKA — KS. NORMAN CZAJKA
KS. NORBERT MADAJ

W 85-tą Rocznicę Związku Narodowego Polskiego

Wydajnej Pracy dla Dobra Polonii—Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Rozwoju i Wszelkiej Pomyślności oraz Sukcesów
we Wszelkich Poczynaniach — zasiłają

ST. BEATRICE PARAFIA

4134 WAGNER AVENUE SCHILLER PARK, ILL.
KS. HENRY P. ROSZKOWSKI, Proboszcz
oraz Księża Asystentów:
KS. FRANK MENARIK i KS. ROBERT D. CLARK

Z OKAZJI 85 LAT PIĘKNEJ I WZNOSŁEJ PRACY ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Pragniemy złożyć z głębi mego serca najserdeczniejsze
życzenia powodzenia i tej dalszej pięknej pracy dla do-
bra sprawy polskiej wszelkim Waszym poczynaniom,
oraz tak wielce patriotycznej, bezinteresownej i ideowej
pracy. Wiele szczęścia i powodzenia we wszelkich poczy-
naniach Waszych na polu wszelkich poczynaniach dla Polonii
i Sprawy Polskiej. Szczęść Wam Boże!

Ku Chwale Bożej w Chrystusie Panu:

PARAFIA ŚW. STANISŁAWA B. i M.

808 — 150ta ULICA w EAST CHICAGO, INDIANA

KS. HENRYK KRYSIŃSKI, Administrator

KS. PRAŁAT INFULAT JULIAN SKRZYPIŃSKI, Proboszcz
KS. LEONARD KRONKOWSKI, Asystent

Najserdeczniejsze Życzenia i Gratulacje z Okazji 85-cio Leca Jego Istnienia Dla Związku Narodowego Polskiego

który tak wiele dobrego dokonał dla naszych rodaków,
przez swe wskazówki i dyrektywy jak być dobrym
obywatelem Stanów Zjednoczonych, nie zapominając
o Polsce. — Cześć, uznanie i dalszych chwalebnych, po-
myślnych i doniosłych poczynaniach dla pracy społecz-
nej oraz dalszego rozwoju, dalszej owocnej pracy w
dalszych poczynaniach — Szczęść Wam Boże

— zasiłają —

PARAFIA ŚW. JACKA

3636 WOLFRAM ULICA

Ks. Stanisław Tarczan, C.R., Proboszcz

Ks. Hieronim Klingsborn, C.R., ojciec przełożony
Ks. Stanisław Gadacz, C.R., Ks. Józef Prusiński, C.R.,
Ks. Franciszek Lapiński, C.R., Ks. Jan Szczepanik, C.R.,
zarządca kościoła misyjnego; Ks. Ludwik Gracz, C.R.,
Ks. Marian Gienko, C.R., Ks. Hieronim Andracki, C.R.
i Ks. Józef Samborski, C.R., kapelan w Domu Starców
Św. Józefa przy Ridgeway i Schubert Avenues.

Inna osoba imieniem Józef-mense
ożarówką do bocznego ołtarza św.
Józefa. Projektowana jest do tego
ołtarza piękna Figura św. Józefa
żeby inny Józef lub Józefa ko-
chająca swojego patrona — zło-
żyli na ten cel ofiarę. Pozostają
jeszcze dwa boczne ołtarze Najśw.
Serca P. Jezusa i Małki Boskiej
Częstochowskiej — może by kto
z Was pokrył ich urządzenie. Ta-
bliczka z nazwiskiem ofiarodawcy
zostałaby wmurowana w ołtarz
ku wiecznej pamięci.

Wnętrze kościoła domaga się
pomalowania, gdyż ściany są bar-
dzo brudne i pozaciekane razą
swoim widokiem. Mury kościoła i
klasztoru nie są otykowane i ce-
glą zaczyna się rozpadać, znaczy
przynaglają nas do pokrycia ich
tylnikiem, a my nie mamy za oą tej
pracy dokonać.

Pomóżcie nam Droży Rodacy,
o to prosimy. Przeszliśmy ciężkie
przeżycia w czasie wojny. Były-
śmy wyrzucone przez Niemców z
klasztoru, tutajśmy się po wię-
skich chatach, doznając głodu, co
podcięło zdrowie większości Siostr.

Obecnie z trudem zdobywamy
chleb powszedni, zdane tylko na
miłosierne Opatrzność Bożą.
Za każdą najdrobniejszą ofiarę
będziemy głęboko wdzięczne, od-
płacając się modlitwami. W na-

szym kościele są odprawiane Msze
ożarówką do bocznego ołtarza św.
Józefa. Projektowana jest do tego
ołtarza piękna Figura św. Józefa
żeby inny Józef lub Józefa ko-
chająca swojego patrona — zło-
żyli na ten cel ofiarę. Pozostają
jeszcze dwa boczne ołtarze Najśw.
Serca P. Jezusa i Małki Boskiej
Częstochowskiej — może by kto
z Was pokrył ich urządzenie. Ta-
bliczka z nazwiskiem ofiarodawcy
zostałaby wmurowana w ołtarz
ku wiecznej pamięci.

Wnętrze kościoła domaga się
pomalowania, gdyż ściany są bar-
dzo brudne i pozaciekane razą
swoim widokiem. Mury kościoła i
klasztoru nie są otykowane i ce-
glą zaczyna się rozpadać, znaczy
przynaglają nas do pokrycia ich
tylnikiem, a my nie mamy za oą tej
pracy dokonać.

Wdzięczne jesteśmy bardzo za
ofiarę przesyłaną na ręce kleryka
Bronisława Wojdyły i Księdza B.
Sławieńskiego. Serdecznie Wam
wszystkim Bóg zapłać. Do wszy-
stkich ofiarodawców gdy nadej-
dą adresy będziemy się starać od-
pisać i serdecznie podziękować.

Ofiary z podaniem swego adre-
su prosimy kierować:
Rev. B. Sławieński, 3771 Sand-
wich St., West Windsor Ont., Ca-
nada, lub Bronisław Wojdyła
(kleryk) 1333 W. Walton Str.,
Chicago, Ill. 60622.

Listy do nas prosimy kierować
na adres naszej Siostry Zakry-
stianki: Maria Piątek—Jasło, Ul.
Klasztorna 2. woj. Rzeszów —
Polska.

Panu dziennikarzowi, który ja-
skawie zgodził się na ogłoszenie
powyżej treści, składamy wyrazy
głębokiej wdzięczności z zapew-
nieniem modlitwy, uważając, Go za
wielkiego naszego dobroczyńcę,
uprawnionego do korzystania z
laski Mszy św., o których wspo-
mniano wyżej.

SIOSTRY WIZYTKI

Najserdeczniejsze Życzenia i Gratulacje Dla Związku Narodowego Polskiego w 85-tą Rocznicę Istnienia

To wydarzenie wielkiej wagi. Piękny to jubileusz. Złożyć należy
Jemu nie tylko serdeczne życzenia i zasłużone gratulacje, lecz
aby dalej ta piękna, szlachetna i wzniosła praca była kontynu-
wana dla dobra i rozwoju organizacji, dla dobra St. Zjednoczo-
nych, Polski i całej Polonii amerykańskiej wydając jaknajobfitsze
owoc i plon. Szczęść Wam Boże w dalszych wszelkich chwale-
bnych Waszych poczynaniach i dalekosygnach zbożnych zama-
rach i planach dla dobra sprawy Polskiej oraz pomyślności w
każdym kierunku Waszych wysiłków w Duchu Katolickim i Bożym

— zasiłają —

PARAFIA ŚW. KAZIMIERZA

2226 So. Whipple Ulica

KS. PRAŁAT TEODOR KACZOROWSKI, Proboszcz

Oraz Księża Asystentów

KS. JÓZEF PACHOREK

KS. LEONARD MĘŻYDŁO

KS. TADEUSZ MAKUCH

W 85-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA

ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Gratulacje oraz Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju i Dalszych
Pożytecznych Początków Dla Naszych Uciemięszonych
Rodaków w Polsce oraz Wiele Szczęścia, Radości i Powodzenia
w Realizowaniu Waszych Planów i Zamiarów — Zasiłają

Parafia Dobrego Pasterza

2719 SOUTH KOLIN AVENUE

KS. ANTONI ZIOBER, Proboszcz

Asystent:

KS. NORBERT LULIŃSKI

KS. ALEKSANDER KRZYWOS

OJCIE B. HEPNAR, Franciszkanin

Z Głębokości Serca Naszych Pragniemy Złożyć Najserdeczniejsze Życzenia

Dla Związku Narodowego Polskiego
Praca wasza jest nie tylko godna najpełniejszej pochwały
i uznania, lecz jest ona pracą poświęcenia i bezinteresowności.
Dlatego składamy Wam gratulacje i życzymy kontynuacji tego
pięknego dzieła. We wszystkich poczynaniach
Szczęść Wam Boże

PARAFIA ŚW. BRONISŁAWY

8708 COLFAX AVENUE
OJCOWIE FRANCISZKANIE
OJCIEC ZYGMUNT GROCHOWSKI, Proboszcz

Z Okazji Jubileuszu

85 Lat Istnienia

Związku Narodowego Polskiego

zasiłamy
serdeczne i należne gratulacje oraz dalszej owocnej i po-
żytecznej pracy dla dobra sprawy polskiej i całej Polonii
amerykańskiej. Oby Wasze wysiłki i czyny były owiane
Duchem Chwały Bożej dla dobra i pożytku Waszych
rodzin, Kościoła i całej ludzkości. Powodzenia w realizo-
waniu Waszych planów i zamiarów

PARAFIA ŚW. JANA KANTEGO

823 North Carpenter Ulica

KS. JAN S. PAWELCZAK, C.R., Proboszcz

KS. FELIKS MILISZKIEWICZ, C.R., Ojciec Przełożony

Oraz Księża Asystent

KS. JAN MYŚLIWIEC, C.R.

Najserdeczniejsze Gratulacje i Życzenia

dla Związku Narodowego Polskiego

z okazji 85-iej rocznicy istnienia oraz dalszej kontynuacji tej
wzniosłej, owocnej a tak bardzo szlachetnej pracy, dla dobra
sprawy polskiej, Polonii amerykańskiej i w ogóle we wszelkich
Waszych Poczynaniach
Szczęść Wam Boże w Waszych Planach

PARAFIA ŚW. SALOMEI

11816 SOUTH INDIANA AVENUE

w Dzielnicy Kensington

KS. PAWEŁ SOBOTA, Proboszcz

i Księża Asystentów:
KS. TADEUSZ DUDA i KS. RAYMOND JASIŃSKI

IX Warszawska Jesień

W Warszawie odbył się po-
raz dźwięki licząc od 1956
r. Festiwal Muzyki Współcze-
snej "Warszawska Jesień".
Tradycyjnym zwyczajem o-
tworzyła ją orkiestra Filhar-
monii Narodowej pod batutą
W. Rowickiego.

W programie pierwszego
koncertu tegorocznej "War-
szawskiej Jesieni" znalazły
się dzieła nie tylko polskie,
jak to było w roku ubiegłym.
Oprócz nowych utworów Gra-
żyny Baciewicz, Wojciecha Ki-
lara i Andrzeja Dobrowolskie-
go wykonana została "Muta-
nta" szwedzkiego kompo-
zitora współczesnego A. Lid-
holma, oraz — po przerwie,
jedno z ostatnich dzieł Stra-
wińskiego, widowisko sceni-
czne "Potop".

Wzięł w nim udział także
Chór Mieszany FN, oraz so-
listy — śpiewacze: Z. Nikodem,
E. Kossowski i W. Pilewski,
i aktorzy: B. Kraftówna, A.
Szczepkowski, W. Siemion,
Z. Kryński, J. Nowak, (reży-
seria L. Rene, mikroskencogra-
fia W. Świerzeżo).

W następnych koncertach
dziesięciodniowej "Warszaw-
skiej Jesieni" — imprezy, któ-
ra zdobyła sobie już na świe-
cie bardzo wybitną rangę
wśród niezliczonej masy fe-
stiwali muzycznych, a w dzie-

dzinie muzyki współczesnej
cieszy się opinią najpoważ-
niejszego przeglądu nowego
dorobku wszystkich niemal
kierunków i stylów — wzięły
udział wybitne zespoły zagra-
niczne z Finlandii, Belgii, N-
RD, ZSSR, USA i Francji, pol-
skie orkiestry symfoniczne:
WOSPR z Katowic, Filharmo-
nie Poznańska i Śląska, poza
tym Opera Poznańska, oraz
kilkudziesięciu solistów.

"Dziennik Związkowy" najlepiej
informuje w sprawach polskich
swych czytelników jako najwięk-
sze polskie pismo w Ameryce.

Najserdeczniejsze Życzenia i Gratulacje dla Związku Narodowego Polskiego

z okazji jubileuszu 85-ciu lat
istnienia oraz dalszego pomyśl-
nego rozwoju, owocnej i poży-
tecznej pracy dla Sprawy Pol-
skiej, jak również całej Polonii
we wszelkich poczynaniach —

zasiłają

Parafia Przemienia Pańskiego

2609 CARMEN AVENUE

KS. Alojzy M. Komosa, Prob.
KS. Antoni Jakubiel, Asystent
KS. Tadeusz Jakubowski, Rez.

Z Głębokości Serca Naszych Przesyłamy Najserdeczniejsze Życzenia
i Gratulacje dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-cio lecia istnienia, dalszej owocnej pracy dla dobra
całej Polonii żyjącą kontynuowania dalej tej pięknej a jakże
wielce pożytecznej i wzniosłej pracy tego wspaniałego dalszego
rozwoju, aby praca Wasza i wysiłki dały jak najobfitszy plon
i były ku pożytkowi waszej organizacji i całej Polonii.
Niech Pan Bóg Wam Błogosławi We Wszystkim.

PARAFIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY ANIELSKIEJ

1825 North Wood Ulica

Wszyscy Księża z Marianową:

KS. JÓZEF POLIŃSKI, C.R., Proboszcz
KS. STANISŁAW PAWLIKOWSKI, C.R., Ojciec Przełożony
KS. MIECZYSLAW STARYŃSKI, C.R.
KS. JÓZEF BEDNAREK, C.R.
KS. LEONARD PRUSIŃSKI, C.R.
KS. EDWIN BUJAŁSKI, C.R.

Serdeczne Życzenia, Zasłużone i Należne Gratulacje Dla ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI JUBILEUSZU 85-LETNIEJ PRACY

kontynuowania dalszej pożytecznej i szlachetnej pracy oraz
powodzenia we wszelkich dalszych Waszych wzniosłych planach,
aby one wyszły na pożytek sprawy Bożej, Stanów Zjednoczonych
jako też Polonii amerykańskiej, oraz dalszej pięknej pracy we
wszelkich poczynaniach — Szczęść Wam Boże!

PARAFIA ŚW. IZYDORA

1811 BURR OAK AVENUE

BLUE ISLAND, ILLINOIS

KS. JÓZEF PRZYBYŁOWICZ, Proboszcz

i KS. ROBERT ZIELIŃSKI, Asystent

Zasłużone Gratulacje i Najserdeczniejsze Życzenia
Z Głębokości Serca Płynące w
W 85-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Dalszego Rozwoju i Wiele
Sukcesów w Wszelkich Poczynaniach Tymbardej, Ze Parafia
Nasza w Roku Obecnym Obchodziła 100 Lat Swego Istnienia.

PARAFIA ŚW. BONIFACEGO

921 N. NOBLE ULICA

Ks. Stanisław J. Rokiciński, proboszcz wraz z całą Parafią

Z OKAZJI JUBILEUSZU 85 LAT

PIĘKNEJ I WZNOSŁEJ PRACY DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Najserdeczniejsze Życzenia i Gratulacje
Życząc Kontynuowania Dalej Tej Pięknej a Jakże Wielce
Pożytecznej i Wznios

Wielki Międzynarodowy Festywal 16 i 17 Października Na Navy Pier

Wydział Kongresu P. A. Wystawia Piękny Kiosk Polskiej Kultury i Sztuki. — Kiosk Ten Przygotowuje Zw. Międzykolegialnych Studentów Polskich.

Wydział Kongresu P.A. wystawi w tym roku wspaniały kiosk kulturalny, który będzie przedstawiał polską kulturę, sztukę i dorobek nauki, sztuki i literatury. Przygotowaniem tego kiosku zajęli się Związek studentów z Intercollegiate Council z p. Edmundem Gronkiewiczem na czele. Wykonawcą, który zaprojektował nowoczesny model wystawy jest młody i zdolny artysta p. Tadeusz Świątek. Będzie to najwspanialszy pokaz naszego dorobku, jaki

wychował. Każdy zna nasze smaczne potrawy i doskonałe pieczywa. Przewodniczącym Polskiej Kuchni Wydziału KPA jest p. Marian Pawlak, a wiceprzewodniczącą jest energiczna p. Henryka Grajewska. W tym roku kuchnia będzie obfitowała w wiele smacznych potraw i różnych smakowitości.

W Teatrze Narodów, Wydział Kongresu będzie reprezentowany przez utalentowaną zespół taneczny, The Windy City Dancers, pod kierownictwem p. Jean Barys. Wystąpią tam wszystkie narodowości znajdujące się w mieście Chicago.

Festywal Międzynarodowy (International Folk Fair) odbędzie się na Navy Pier, w sobotę 16-go i niedzielę 17-go października. Mayor miasta Chicago, dokona oficjalnego otwarcia w sobotę w południe. Festywal jest urządzany przez miasto Chicago i

trwa od południa do godz. 9-ej wieczorem. Przewodniczącym Polskiej Sekcji jest dr. Czesław Piekarczyk.

Wydział Kongresu P.A. na Stan Illinois, zaprasza całą Polonię do zwiedzenia Wystawy Międzynarodowej oraz do reklamowania między innymi, Wstęp jest bezpłatny, a dojazd bardzo łatwy autobusem po Grand Ave. Jest to najciekawsza impreza miasta Chicago stojąca na wysokim poziomie międzynarodowym.

Serdeczne Życzenia Dalszego Pięknego Rozwoju
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
z okazji 85-lecia Założenia — zasyła —
JOHN A. KORNAL, JR.
WSZELKICH TYPÓW REALNOŚCI I POSIADŁOŚCI —ASEKURACJE—
2508 S. Sacramento Ave.
Bishop 7-1622 Chicago 23, ILL.

Morrissey Ma "Okej" Komitetu

Washington, D. C. (UPI) — Senacki Komitet Prawniczy uchwalił wczoraj 6 głosami do 3 przeciw polecić plenum senackiemu zatwierdzenie kontrowersyjnej nominacji bostońskiego sędziego miejskiego Francis X. Morrissey'a, konfidenta rodziny Kennedy, na sędziego federalnego.

Sponsorem Morrissey'a, który dyplom prawnika uzyskał w upadłej szkole w Georgii, jest sen. Edward M. Kennedy, demokrat z Massachusetts. Przeciw poleceniu głosowali: Dirksen i Scott, dwaj republikanie, i Ervin Jr., demokrat z N. C. Kwalifikacje Morrissey'a na sędziego federalnego są zawzięcie kwestionowane przez Krajowe Stow. Adwokatów.

Serdeczne Życzenia Dalszego Pięknego Rozwoju Związku Narodowego Polskiego z okazji 85-lecia Założenia — zasyła —

MIDWEST
HARDWOOD
LUMBER CO.
Distributors of
The Finest Oak Flooring
CONSTANTINE TRELA
3428 West Henderson Street
Telefon: YO 6-4255

MILIONA CZŁONKÓW
NA 100-LECIE Z. N. P.
W ROKU 1980 — Z OKAZJI
85-LECIA W ROKU 1965
zasyła

KIT-KAT
BEAUTY SALON
Pod kierownictwem
Józefa i Celinę Tatkovskich
Otwarte 6 dni w tygodniu
3453 W. NORTH AVENUE
HU 9-4868

Serdeczne Życzenia
Dalszego Pięknego
Rozwoju
Związkowi Narodowemu
Polskiemu z okazji
85-lecia Założenia
zasyła

VAN DALE
REALTY & BUILDERS
AND STAFF
Otwarte od poniedziałku do
piątku od 9ej rano do 9ej wie-
zor. W sobotę i niedzielę od
11ej do 4ej.

7000 W. ARCHER AVE.
586-7000

Serdeczne Życzenia
Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich
Poczynaniach
Związkowi Narodowemu
Polskiemu
z okazji 85 lat Istnienia
— zasyła —

J. Lifschultz & Son
Prescription Druggists
Store with a Reputation
2600 W. DIVISION STREET
Tel. Humboldt 6-0287

Najserdeczniejsze Życzenia
Z'OKAZJI 85-LECIA ISTNIENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO
Pomyślnie i owocnej Pracy
w Dalszych Latach Dla Dobra
Polonii — zasyła

UKLEJA TAVERN
Tadeusz i Anna Ukleja, Właśc.
Business Lunch — Sandwiches
Smaczne, Zdrowe i Pożywne
4225 SO. KEDZIE AVENUE
Tel. Virginia 7-8731

Z okazji 85-cio lecia Istnienia
Związku Narodowego Polskiego
Serdeczne Życzenia Pomyślnych i
Owocnych Poczynaniach i Dalszej Pięknej
Pracy Dla Polakości — zasyła
POLSKA GOSPODA
TED'S TAVERN
Tadeusz KISZKA, Właśc.
Doskonałe Wina, Likiery i Piwa
Wszelkiego Rodzaju
2639 WEST HIRSCH ULICA
Telefon: ALbany 2-9419

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-ej Roczniczy Istnienia i Pomyślnego Rozwoju
Oraz Dalszej Pięknej i Żołnej Pracy w Waszej Organizacji
— zasyłają —

SARANECKI BROS.
6330 W. Irving Park Phone 736-1131 or NE 1-5854
3 BEAUTIFUL HALLS
Garden Terrace — Garden Walk — Golden Platter Room
Weddings — Banquets — Parties
Complete Catering Service — Comfortably Air Conditioned
"Personalized Service Is Designed With All Your Desires In Mind"

Najserdeczniejsze Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-ej Roczniczy Istnienia, wiele Sukcesów i dalszego
Rozwoju, oraz wiele szczęścia, zdrowia i dobrego powodzenia
dla naszych przyjaciół i klientów oraz całej Polonii — zasyła
THOMAS C. KLUTH
Właściciel Pierwszorzędnej Gospody Tawerny
2428 N. WESTERN AVENUE
Doskonałe Napoje Wszelkiego Rodzaju tak Krajowe jakoteż
Importowane z Wielu Krajów
Zapraszamy do nas na doskonałą zabawę. Tel. CA 7-9642

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-cio lecia Istnienia Wszystkiego Najlepszego, Oraz
Dalszej Pracy Dla Sprawy Polskiej i Pełnego Powodzenia We
Wszelkich Poczynaniach
— zasyła —
E. WIŚNIEWSKI
2336 N. WESTERN AVE. Tel. Humboldt 6-0057
ZAPRASZAMY
Po Wielki Wybrór Wędzonych i Pieczonych Szynek, Kielbas i Boczków
Oraz Wszelkiego Rodzaju Wyróbów Masarskich Wyśmienitych i przyz-
danych Na Polski, Europejski, Oraz Amerykański Sposób.
Także Szynek Importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA
i z innych Krajów Europejskich

Najserdeczniejsze Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-letniej Roczniczy Jego Założenia, wydajnej pracy
dla dobra całej Polonii, dalszego rozwoju i sukcesu we wszel-
kich poczynaniach i w wykonaniu waszych planów tej pięknej
i wzniosłej pracy — zasyła
Doskonały Polski Sklep Wędlin
MATTHEW'S SUPREME
HOME MADE SAUSAGE
4328 ARCHER AVE. Tel. LA 3-2809

Najserdeczniejsze Życzenia dla Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-ej roczniczy istnienia wiele Sukcesów, dużego
Rozwoju, oraz całej Polonii — składa
HOMAN PARADISE
2459 S. HOMAN AVE. Phone 522-8869
CATERING
Małe lub duże grupy u was w domu albo w wybranej
przez was sali lub naszej Pięknej Sali.
Showers, Wesele, Rocznicze, Obiady po Pogrzebie
Lunches i Obiady lub inne rodzinne uroczystości.
Bufet lub sposobem family style.
SALA DO WYNAJĘCIA NA WSZELKIE OKAZJE

ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Największej w Świecie
Polskiej Organizacji
Bratniej Pomocy
Najlepsze Życzenia
z okazji 85-cio lecia Istnienia
— składa —

"OAZA"
SALE DO WYNAJĘCIA NA WSZELKIE OKAZJE
Znane Miejsce z Doskonałymi Potraw
Kompletna Obsługa "Catering Service"
1250 MILWAUKEE AVE.
Chicago 22, ILL. JÓZEF IDZIK
EV 4-9470

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO Z OKAZJI 85-CIU LAT ISTNIENIA
Dalszej pożytecznej pracy i sukcesów dla dobra całej Polonii — zasyła
ZOFIA MADEJ
Nowa Właścicielka
BUSY BEE RESTAURANT
1546 N. Damen Ave.
DOMOWA KUCHNIA, SMACZNE I ŚWIEŻE POTRAWY
ORAZ GRZECZNA POLSKA OBSŁUGA
Tel. EVERglade 4-8775

ZASYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY SWEGO ISTNIENIA
oraz życzymy dalszej i owocnej pracy w następnych latach
dla dobra i rozwoju całej Polonii
Przypominamy i Zawiadamy Wszystkich Naszych
Licznych Polskich Klientów, że Nasza Piekarnia
W Dni Powszednie Otwarta Od 6 Rano Do 10 Wieczór
Jest Obecnie Otwarta w Niedzielę od 6 rano do 6 wiecz.

ROESERS BAKERY
3216 NORTH AVE. Tel. HUMBOLDT 9-6900
MÓWIMY PO POLSKU

Z Głęb Serc Naszych Składamy
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-EJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dla Rodaków, Obywateli Polskiego Pochodzenia,
Oraz Wszystkiego Najlepszego, Szczęścia i Zdro-
wia Dobrego, Oraz Wszelkich Sukcesów w Wa-
szych Poczynaniach; — Dalszego Rozwoju Oraz
Dalszych Żołnych Poczynaniach — w Następnych
Waszych Wszelkich Planach i Zamiarach
— zasyła —

PIERWSZORZĘDNA RESTAURACJA
FANNY'S World Famous Restaurant
1601 Simpson Street, Evanston, Illinois Telefon GR 5-8686
W DNIU ŚWIĄT UGOŚCIE ICH W RESTAURACJI
która została uhonorowana i odznaczona przez dwa rządy. Jest to jedyna Restau-
racja w Stanach Zjednoczonych mająca tego rodzaju uhonorowanie.
Pięknie i nowoczesnie wykończony "DINING ROOM". Przyjęcie czy obiad w gronie rodziny
i pozostanie na zawsze w pamięci dla Was i Waszych gości i uczestników. Ceny przystępne.
Przy tej okazji pragniemy Wam Wszystkim podziękować za dotychczasowe poparcie i miło
nam będzie zobaczyć Was znowu u nas.

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA DLA
ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO — Z OKAZJI
85-ej ROCZNICY ISTNIENIA

Jak Najlepszego Rozwoju i
Sukcesu Dla Organizacji Oraz
Dalszej Owocnej i Szlachetnej
Pracy Dla Dobra Sprawy Pol-
skiej i Wszelkich Poczynaniach
Dla Dobra całej Polonii Amerykań-
skiej — zasyła

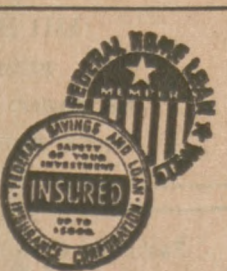
Dr. A.
SAMPOLIŃSKI
CHIRURG
Lekarz Naczelny Z. N. P.

Przyjmuje Pacjentów w Swoim Biurze
1800 SOUTH ASHLAND AVENUE
W Poniedziałki od godz. 1-sej po południu do godziny 7-ej wieczorem
W Piątki od godziny 1-sej po południu do godziny 4-ej po południu
Telefon CA 6-1724 albo STate 2-1100

Serdeczne Życzenia Związkowi Narodowemu Polskiemu
Składa Polski Sklep Muzyczny
W. H. SAJEWSKI
W Nowej Siedzibie 1227 MILWAUKEE AVE.
Polecamy POLSKIE I ZAGRANICZNE PŁYTY
NUTY I INSTRUMENTY MUZYCZNE

SERDECZNE ŻYCZENIA
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Z OKAZJI 85 LETNIEGO JUBILEUSZU
— składa —
BELL INSURANCE CO.
EUGENE A. PLACK i FRANK J. WRÓBEL
1117 N. ASHLAND AVE. ARmitage 6-3310

Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszej Owocnej Pracy Dla
Związku Narodowego Polskiego
z okazji 85-ciu lat Jego Istnienia
oraz wszelkiej pomyślności w waszych za-
miarach i poczynaniach, jak również wszel-
kich sukcesów oraz dalszego kontynuowania
pracy dla dobra naszych rodaków, sprawy
polskiej i Polonii amerykańskiej — zasyła

OLD RELIABLE
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
7124 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
Telefon Pioneer 9-1122; Bishop 2-1685
Wszystkie Wasze oszczędności złożone przed 10-tym każdego
miesiąca otrzymują dywidendę od 1-go tegoż miesiąca.
Wszystkie Wasze oszczędności Zarabiają Najwyższe Dywidendy
Od Złożonych u Nas oszczędności

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA dla
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
z okazji 85-ciu lat jego istnienia—dalszej
owocnej, pożytecznej i szlachetnej pracy
w latach następnych dla dobra całej Po-
lonii — składa
MANNING SAVINGS & LOAN ASS'N
2854 W. Cermak Road — Tel. BI 7-7080
LOUIS J. MAYER, Prezes

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA dla
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
z okazji 85-ciu lat jego istnienia—dalszej
owocnej, pożytecznej i szlachetnej pracy
w latach następnych dla dobra całej Po-
lonii — składa
NATIONAL SECURITY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6859 W. ARCHER AVENUE
WILLIAM SKIBA, Prezes
Tel. 586-1800

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
ZWIĄZKOWI NARODOWEMU POLSKIEMU
Z OKAZJI 85-CIO LECIA ISTNIENIA
Dalszych Owocnych, Doniosłych i Chwałebnych Poczynaniach
Oraz Dalszej Pożytecznej Pracy,
Pełnej Sukcesów Dla Dobra całej Polonii — zasyła

INVESTORS SAVINGS
4353 West Lawrence Ave. • Chicago 30 • Phone 283-1030
EDWARD GREGOR, Prezes

Najserdeczniejsze Życzenia
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY
ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO
Wiele Sukcesów dla Obywateli
Polskiego Pochodzenia i całej
Polonii — zasyła
ALL STATE LUMBER CO.
2939 So. Cicero Ave.
Cicero, ILL.
Tel. BI 2-1033

Milarda Majątku
i Miliona Członków
z okazji 85-cio lecia
Związku Narodow-
ego Polskiego, całej
Organizacji i Zarządowi
zyczy
Barbara's Beauty Shop
& Frank's Barber Shop
FRANCISZEK i BARBARA
KONARSCY, Właściciele
1908 W. Augusta Blvd.
EV 4-9655

Miliona Członków
Na 100-lecie ZNP
w Roku 1980 —
z okazji 85-lecia
w Roku 1965
— zasyła —
GLORIA'S
Beauty Shop
SPECJALISTKA W
STYLIZOWANIU WŁOSÓW
1648 N. DAMEN AVE.
HU 6-9183

Zw. Nar. Pol.
z okazji 85-cio letniego
Jubileuszu
— składa —
Serdeczne Życzenia
WILLIAM
ABRAMCHIK
UBEZPIECZENIA
1200 N. Ashland AR 6-0612

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Dalszego Wspaniałego
Rozwoju i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach
Dla Związku
Narodowego Polskiego
z okazji 85 lat Istnienia
— zasyła —
STORGUL
PLUMBING & HEATING
PLUMBING — SEWERAGE WORK
Repair Service
Estimates Furnished on Request
First Class Work
2218 West Cermak Road
Phone Virginia 7-0300

MILARDA MAJĄTKU
i MILIONA CZŁONKÓW
z okazji 85-cio lecia
Związku Narodowego Polskiego
całej Organizacji i Zarządowi
— składa —
H. WENC
...FURS
Posiadamy
Najnowsze
Fasony
SUKIENKI
PŁASZCZE
KOSTIUMY
FUTRZANE
STOLES
i
ZAKIECIKI
1501 West
Chicago Av.
Tel. Monroe
6-6122

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dalszego Wspaniałego Sukcesu i Największego Rozwoju;
w ogóle całej Polonii Wszystkiego Najlepszego we Wszelkich
Poczynaniach — zasyła
MICHAEL BABIARZ
KONTRAKTOR
601 N. Russell St., Mount Prospect, Ill.
Ma on 38 lat doświadczenia w tym zakresie
Wybudował Tysiące Domów w Chicago i Okolicy
Tel. Clearbrook 5-4034
CZY CHCECIE MIESZKAĆ NIEDALEKO OD CHICAGO?
NOWA SUB-DYWIZJA DOMÓW W DRUGIM SEKTORZE
BYŁA WYBUDOWANA PRZEZ BABIARZ MANOR
W WHEELING, ILLINOIS
Na żądanie budujemy także na życzenie właściciela piękne domy na
Waszej locie—na zamówienie.

Z Głęb Serc Naszych Składamy
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Z OKAZJI 85 LAT ISTNIENIA
ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Dalszego powodzenia w pracy dla rodaków, obywateli
polskiego pochodzenia — oraz wszystkiego najlepszego,
wszelkich sukcesów w Waszych Poczynaniach, dalszego
rozwoju oraz dalszych żołnych planów w następnych
latach w Waszych wszelkich zamiarach —

Republikańscy Urzędnicy
MIASTO CICERO
JOSEPH S. KRAL
TOWNSHIP COMMITTEEMAN
JOHN KARNER, President
JOHN F. KIMBARK, Clerk
JOSEPH S. KRAL, Collector
TED J. ZAREMBA, Supervisor
STANLEY PARA, Assessor
BEN DARDA, Trustee
FRANK A. MUNGAI, Trustee
FRANK A. MURIN, Trustee
OTTO F. DANKE, Trustee

GERALD DOLEZAL
COOK COUNTY COMMISSIONER

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dalszego Kontynuowania Tej Szlachetnej Pracy i Dalszego Rozwoju
w Następnych Latkach Dla Dobra całej Polonii — zasyła
HENRY W. OGUREK & SON
3731 SOUTH DAMEN AVENUE
OGÓLNI KONTRAKTORZY
Kontraktory Różnego Rodzaju Prace w Waszych Domach.
Od 1916 Roku w Tego Rodzaju Interesie.
Wszystkie Roboty Wykonują Efektownie Dobrze Ku Waszemu
Najpełniejszemu Zadowoleniu.
Telefon Lafayette 3-1193

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Z OKAZJI 85-CIO LECIA Z.N.P.
Wielu Sukcesów w Przyszłości, Przyjaciółom i całej Polonii
— zasyła —
STANLEY LEŚNIAK, JR., Prezes
RAINBOW ROOFING CO.
NOWE DACHY, REPERACJA DACHÓW I IZOLACJA
Ceny Niskie, Obliczenia Darmo, Robota Gwarantowana
3413 NORTH CENTRAL AVE. SPring 7-4667

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
NA JUBILEUSZ
ZWIĄZKU NARODOWEGO
POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-CIO LECIA
— zasyła —
LEŚNIAK ROOFING
Firma Pokrywania Dachów i Robót Blacharskich
REPERUJEMY I KŁADZIEMY NOWE DACHY
Wykonujemy Wszelkie Roboty Blacharskie
OBLICZENIA DARMO — CENY NISKIE
ROBOTA GWARANTOWANA
1802-06 West 18ta Ulica Telefon CANal 6-0569

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
oraz Wiele Szczęścia i Powodzenia We Wszelkich Poczynaniach
w Następnych Latkach — zasyła
NORBY CONSTRUCTION CO.
NORBERT MONDROWSKI, Generalny Kontraktor
Budowa Nowych Pięknych i Nowoczesnych w Najnowszych
Stylach Budynków, Reperacje Budynków Starszych
Bezpłatne Obliczenia — Przystępne Ceny
6135 NORTH MOODY AVE. Telefon SPring 4-5114

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO
Z OKAZJI 85-TEJ ROCZNICY ISTNIENIA
Dalszego Wspaniałego Sukcesu i Największego Rozwoju;
w ogóle całej Polonii Wszystkiego Najlepszego we Wszelkich
Poczynaniach — zasyła
MICHAEL BABIARZ
KONTRAKTOR
601 N. Russell St., Mount Prospect, Ill.
Ma on 38 lat doświadczenia w tym zakresie
Wybudował Tysiące Domów w Chicago i Okolicy
Tel. Clearbrook 5-4034
CZY CHCECIE MIESZKAĆ NIEDALEKO OD CHICAGO?
NOWA SUB-DYWIZJA DOMÓW W DRUGIM SEKTORZE
BYŁA WYBUDOWANA PRZEZ BABIARZ MANOR
W WHEELING, ILLINOIS
Na żądanie budujemy także na życzenie właściciela piękne domy na
Waszej locie—na zamówienie.